STRATEGIJA RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA BJELOVAR ZA RAZDOBLJE 2021.- 2027. GODINE

Izmjene i dopune, prosinac 2025.

Bjelovar

Rovišće

Kapela

Veliko Trojstvo

Štefanje

Sufinancira Europska unija

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine

Naručitelj: Grad Bjelovar, Trg Eugena Kvaternika 2, 43000 Bjelovar

Nositelj izrade ispred grada središta Većeg urbanog područja Bjelovar: Dario Hrebak, dipl. kriminalist, gradonačelnik

Voditelj izrade ispred grada središta Većeg urbanog područja Bjelovar: Andrea Posarić, mag. oec., pročelnica Upravnog odjela za provedbu ITU mehanizma

Izrađivač: Tehnološki park Bjelovar d.o.o., Petra Preradovića 1, 43000 Bjelovar

Autor izrade: Ivana Jurković Piščević, mag. politologije, direktorica Tehnološkog parka Bjelovar d.o.o.

Izmjene i dopune 2025. godine izradio: Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma

Autori izmjena i dopuna:

Andrea Posarić, mag.oec. pročelnica Upravnog odjela za provedbu ITU mehanizma

Ivana Bekavac mag.oec., viša savjetnica za odabir operacija ITU mehanizma

Godina izrade: 2022.

Godina Izmjena i dopuna: 2025.

Suradnici u izradi:

Koordinacijsko vijeće Većeg urbanog područja Bjelovar:

Silvestar Štefović, mag. teologije, načelnik Općine Štefanje, Slavko Prišćan, načelnik Općine Rovišće, Marko Kutanjac, načelnik Općine Veliko Trojstvo, Danijel Kovačec, načelnik Općine Kapela

Partnersko vijeće Većeg urbanog područja Bjelovar

Napomena: Prilikom korištenja podataka iz ovog dokumenta, potrebno je navoditi izvor.

Sufinancira Europska unija

SADRŽAJ

Popis tablica, grafikona i slika ... 3

1. UVOD ... 4

2. ZEMLJOPISNO PODRUČJE KOJE SRUP OBUHVAĆA ... 8

2.1. Teritorijalni obuhvat ... 8

2.2. Način definiranja obuhvata urbanoga područja ... 9

2.3. Glavne značajke urbanoga područja ... 12

2.4. Veće urbano područje Bjelovar u širem kontekstu ... 18

3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a ... 25

4. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA ... 34

5. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA ... 36

5.1. Društvo - razvojne potrebe i potencijali ... 37

5.2. Gospodarstvo – razvojne potrebe i potencijali ... 47

5.3. Urbano okruženje – razvojne potrebe i potencijali ... 53

5.4. Institucionalni razvoj – razvojne potrebe i potencijali ... 59

6. OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA UKLJUČUJUĆI ISPUNJAVANJE KRITERIJA VEZANO UZ STRATEŠKU RELEVANTNOST PROJEKATA ... 62

6.1. Strateški razvoj u integriranom pristupu definiranja posebnih ciljeva ... 62

6.2. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja ... 69

6.3. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a ... 72

6.4. Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam ... 97

6.5. Opis strateške relevantnosti kroz ITU mehanizam ... 100

6.6. Opis sustava provedbe ITU mehanizma ... 101

7. USKLAĐENOST S EU STRATEŠKIM DOKUMENTIMA, NACIONALNOM RAZVOJNOM STRATEGIJOM, SEKSTORSKIM I VIŠESEKTORSKIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA RAZVOJA ŽUPANIJA TE DOKUMENTIMA PROSTORNOG UREĐENJA ... 108

8. OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU ... 122

9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA 129

10. TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 143

11. INDIKATIVNI FINANCIJSKI PLAN 168

12. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE STRATEGIJE RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA BJELOVAR 2021. – 2027. 181

13. PRILOZI 184

Popis tablica, grafikona i slika

Tablica 1 Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. – Prvi rezultati 9

Tablica 2 Podjela stanovništva po spolu i podaci o starosti stanovništva na području VUPBJ 15

Tablica 3 Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina, VUPBJ, BBŽ i RH 18

Tablica 4 BDP kretanje na razini RH 21

Tablica 5 Fokus grupe za izradu SWOT analize za Strategiju razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar 31

Grafikon 1 Kretanje ukupnog broja stanovništva na području VUPBJ, 1971. – 2011. 14

Grafikon 2 Prirodno kretanje stanovništva VUPBJ u razdoblju od 2016. – 2020. godine 15

Grafikon 3 Pad broja stanovnika na području VUPBJ uslijed migracija od 2016. – 2019. 16

Slika 1 Teritorijalni obuhvat Većeg urbanog područja Bjelovar 9

Slika 2 Područja ekološke mreže Natura 2000 na području Općine Štefanje 12

Slika 3 Brza cesta Farkaševac-Zagreb, Izvor: Zvono.hr 13

Slika 4 Skupine prema Indeksu razvijenosti Bjelovarsko-bilogorske županije i njoj susjednih županija 19

Slika 5 Pripadnost JLS-a VUPBJ skupinama prema indeksu razvijenosti 20

1. UVOD

Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU) predstavljaju mehanizam Europske unije, koji je uveden s ciljem jačanja uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja u razdoblju 2014. – 2020. godine. ITU mehanizam je provedbeni mehanizam koji je osmišljen kako bi olakšao provedbu aktivnosti koje imaju naglašenu teritorijalnu dimenziju, a financiraju se sredstvima iz fondova EU. Dugoročni cilj projekata financiranih kroz ITU mehanizam je doprinijeti gospodarskom i ekonomskom razvoju Republike Hrvatske i unaprjeđenju kvalitete života hrvatskih građana, posebice razvoju urbanih područja u kojima se provode integrirana teritorijalna ulaganja. Kandidaturu za ITU urbana područja potvrđuju integriranim strateškim dokumentima koji uključuju gospodarski, ekološki, klimatski i društveni aspekt te vode računa o povezivanju grada sjedišta s okolnim prostorom.

Grad Bjelovar s okolnim područjem je sukladno Odluci Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU (MRRFEU) utvrđen kao potencijalno urbano područje za moguće proširenje provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) u financijskom razdoblju 2021. - 2027. (KLASA: 910-08/19-07/9, URBROJ: 538-06-2-1-1/382-19-1). Vodeći računa o trenutno važećim smjernicama te obradi statističkih pokazatelja, Grad Bjelovar je predložio Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU opciju urbanog područja koja obuhvaća: Grad Bjelovar i općine Kapela, Rovišće, Štefanje i Veliko Trojstvo. U trenutku izrade predmetnog strateškog dokumenta, operativni programi, uključujući Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027., još su u procesu pregovaranja, stoga je strateški dokument temeljen na javnosti dostupnim dokumentima, smjernicama i komentarima[1].

Za razvoj, bilo teritorijalni bilo društveni, potrebno je provesti kvalitetnu analizu i plan, uzimajući u obzir komplementarne prednosti pojedinog područja. Omogućavanje aktivnijeg utjecaja na budućnost i bolje snalaženje odnosno pozicioniranje u okruženju u kojemu dominiraju natjecanje i konkurentnost jedna je od osnovnih prednosti strateškog planiranja kojim se jedinicama lokalne samouprave pomaže u ostvarivanju promjena na način da se od osnovnog pružatelja usluga postane katalizator pozitivnih promjena i napretka. Štoviše, strateško planiranje je jedan od najvažnijih instrumenata lokalne samouprave u provedbi njezine osnovne uloge osiguravanja razvoja i konstantnog unaprjeđivanja gospodarskog i institucionalnog ambijenta za privlačenje investicija i jačanje lokalne ekonomije, razvijanje partnerskih odnosa s privatnim sektorom i povezivanja s drugim jedinicama lokalne samouprave radi realizacije zajedničkih ciljeva. Upravo je potonje glavna odrednica Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar – teritorijalni integrirani razvoj.

Izrada Strategije razvoja predstavlja proces integriranog planiranja koji se tiče i svih zajedničkih pitanja (socijalna inkluzija, informatičko društvo, životna sredina...), a kao „krovna“ strategija, trebala bi definirati i smjernice, ciljeve i

[1] Europski zeleni plan, EU teritorijalna agenda 2030., Nova povelja iz Leipziga, Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030., Nacrt Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2021. - 2027., Nacrt Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2021. 2027., Nacrt Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027., Plan za industrijsku tranziciju Panonske Hrvatske, Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav, Strategija za bioraznolikost do 2030. godine.

mjere relevantne za sve sektore, sudjelujući na taj način u stvaranju povoljnih uvjeta za sve druge implementirane (ili očekivane) planove. Grad Bjelovar i Općine uključene u obuhvat Većeg urbanog područja Bjelovar, a sukladno zakonodavnom okviru, donosile su strategije te planove razvoja za srednjoročno razdoblje. Strateško planiranje je, uz detaljnu analizu proračuna, vodilo ka rješavanju slabosti i nedostataka na pojedinom području. Sukladno navedenom, gradonačelnik i načelnici, kroz Koordinacijsko vijeće i suradnju s Partnerskim vijećem (predstavnici različitih skupina) te kontinuiranu komunikaciju, definirali su potencijalne izazove i mogućnosti implementacije integriranih i teritorijalnih rješenja/projekata za razvoj područja, a kroz primjenu ITU mehanizma.

Kako bi urbano područje Bjelovar bilo proglašeno područjem na kojem se provode integrirana teritorijalna ulaganja i koriste sredstva europskih fondova namijenjena održivom urbanom razvoju moralo je ispuniti sljedeće preduvjete (uspostava Većeg urbanog područja) definirane Odlukom MRRFEU od 24. svibnja 2019. godine:

- Definirati i uspostaviti urbano područje Bjelovar sukladno važećem Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske,
- Izraditi Akt strateškog planiranja urbanog područja sukladno Smjernicama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i odredbama važećeg Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i Zakona o strateškom planiranju,
- Definirati paket mjera koje treba provesti putem ITU mehanizma,
- Pripremiti popis projekata iz područja urbanog razvoja koje će predložiti za financiranje kroz ITU mehanizam.

Temeljem navedenih obveza, Grad Bjelovar proveo je sljedeće aktivnosti:

- Donesena Odluka o sastavu urbanog područja Bjelovar (Gradsko vijeće, 15.12.2020.). Službeni glasnik Grada Bjelovara broj 9/20
- Dobiveno pozitivno Mišljenje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU na konačni prijedlog obuhvata urbanog područja Bjelovar (MRRFEU, 19.08.2021.)
- Potpisan Sporazum o suradnji tijekom izrade i provedbe Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar – između Grada Bjelovara i općina: Veliko Trojstvo, Kapela, Rovišće i Štefanje (01.09.2021.)
- Donesena Odluka o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar (Gradsko vijeće, 14.9.2021.), Službeni glasnik Grada Bjelovara broj 6/21
- Raspisan Javni poziv za predlaganje kandidata za članice i članove Partnerskog vijeća većeg urbanog područja Bjelovar zbog sudjelovanja u donošenju Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.- 2027. (Gradonačelnik, 15.09.2021.)
- Donesena Odluka o odabiru izrađivača Strategije (Grad Bjelovar-Javna nabava, 15.10.2021.)
- Donesena Odluka o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada tijela za pripremu, izradu i provedbu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027. – osnivanje

Partnerskog i Koordinacijskog vijeća (Gradonačelnik, 18.10.2021.), Službeni glasnik Grada Bjelovara broj 8/21

- Donesena Odluka o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027. (Gradonačelnik, 19.10.2021.), Službeni glasnik Grada Bjelovara broj 8/21
- Potpisan Ugovor s izrađivačem Strategije, Tehnološki park Bjelovar d.o.o., P. Preradovića 1, Bjelovar (20.10.2021.)

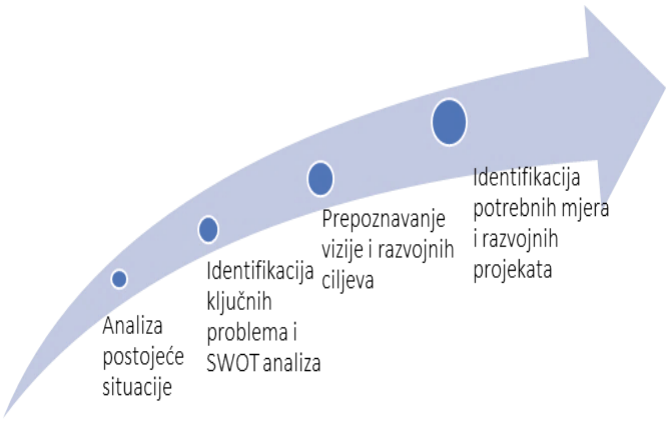

- Obavijest o početku izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027. (Gradonačelnik, 25.10.2021.)
- Odluka o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja VUP Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027. (Gradonačelnik, 04.11.2021.). Službeni glasnik Grada Bjelovara broj 8/21
- Odluka o početku postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.
- Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027.
- Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027.
- Kontinuirani sastanci i (online) komunikacija s Koordinacijskim i Partnerskim vijećem
- e-Savjetovanje Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027.

Tijekom procesa izrade SRUP-a, vodilo se računa o uključenosti svih zainteresiranih dionika. Uz održavanje

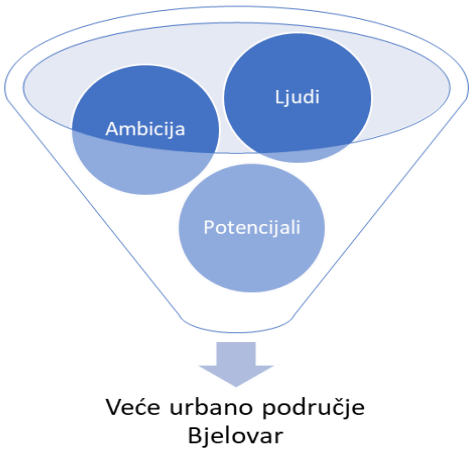

sastanaka sa Partnerskim i Koordinacijskim vijećem, online komentiranje, objave o tijeku procesa na web stranici Grada Bjelovara (https://www.bjelovar.hr/itu-mehanizam/) te eSavjetovanje, bilo je nužno uključivanje zainteresiranih dionika te osiguravanje davanja argumentiranih prijedloga za unaprjeđenje razvoja ITU područja. Uspješan rezultat procesa izrade SRUP-a osigurava se kroz aktivno sudjelovanje u partnerskim konzultacijama koje uključuju predstavnike svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i

predstavnike svih relevantnih dionika razvoja urbanoga područja tijekom cijelog postupka strateškog planiranja, tražeći njihove doprinose i uključujući ih prema potrebi.

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., mogla je biti donesena od strane Gradskog vijeća Grada Bjelovara, tek nakon što je Grad Bjelovar, odnosno gradonačelnik potpisao Sporazum o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. u okviru kojega se utvrđuju uvjeti provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) na Većem urbanom području Bjelovar te međusobne obveze sporazumnih strana Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Upravljačkog tijela za ITP 2021.-2027. i Grada Bjelovara kao središta Većeg urbanog područja Bjelovar u kojem se provode integrirana teritorijalna ulaganja i Posredničko tijelo za odabir operacija.

Sporazum o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. za Veće urbano područje Bjelovar, potpisao je, u okviru konferencije „Dani regionalnoga razvoja i EU fondova“ u organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije održane u Šibeniku u razdoblju od 07. do 09. prosinca 2023. godine, gradonačelnik Dario Hrebak, kao čelnik ITU mehanizma Većeg urbanog područja Bjelovar.

Gradsko vijeće Grada Bjelovara na 22. sjednici održanoj dana 15. prosinca 2023. godine donijelo je Odluku o donošenju Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 302-01/23-01/06, URBROJ: 2103-1-02-23-4. kao i Odluku o donošenju Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 302-01/23-01/07, URBROJ: 2103-1-02-23-4.

Protekom vremena u okviru provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. te Sporazuma o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. za Veće urbano područje Bjelovar, objavljenih Poziva za izravnu dodjelu i Otvoreni poziv ITU – Višenamjenska infrastruktura, a uzimajući u obzir raspoloživu alokaciju od 22 milijuna EUR-a, Koordinacijsko vijeće Većeg urbanog područja Bjelovar donijelo je Odluku o uvođenju novog strateškog projekta „Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju“ u Strategiju razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027 te Izmjene Sporazuma o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. za Veće urbano područje Bjelovar.

Slijedom navedenog, Gradsko vijeće Grada Bjelovara na 4. sjednici održanoj 24. listopada 2025. godine donijelo je Odluku o suglasnosti za pokretanje postupka izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 976-01/25-01/08, URBROJ: 2103-1-08-01-05-25-4 i pripadajućih provedbenih akata radi uvođenja novog strateškog projekta.

2. ZEMLJOPISNO PODRUČJE KOJE SRUP OBUHVAĆA

2.1. Teritorijalni obuhvat

Teritorijalni obuhvat većeg urbanog područja Bjelovar definiran je prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18) te Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. -2027., verzija 2.0 (dalje: Smjernice). Sukladno navedenim Smjernicama i prijedlogu Grada Bjelovara, kao grada središta većeg urbanog područja, te na osnovi odluka predstavničkih tijela JLS-a[2] **teritorijalni obuhvat Većeg urbanog područja Bjelovar (VUPBJ) čini pet jedinica lokalne samouprave: Grad Bjelovar, Općina Kapela, Općina Rovišće, Općina Štefanje, Općina Veliko Trojstvo.**

Slika 1. Teritorijalni obuhvat Većeg urbanog područja Bjelovar

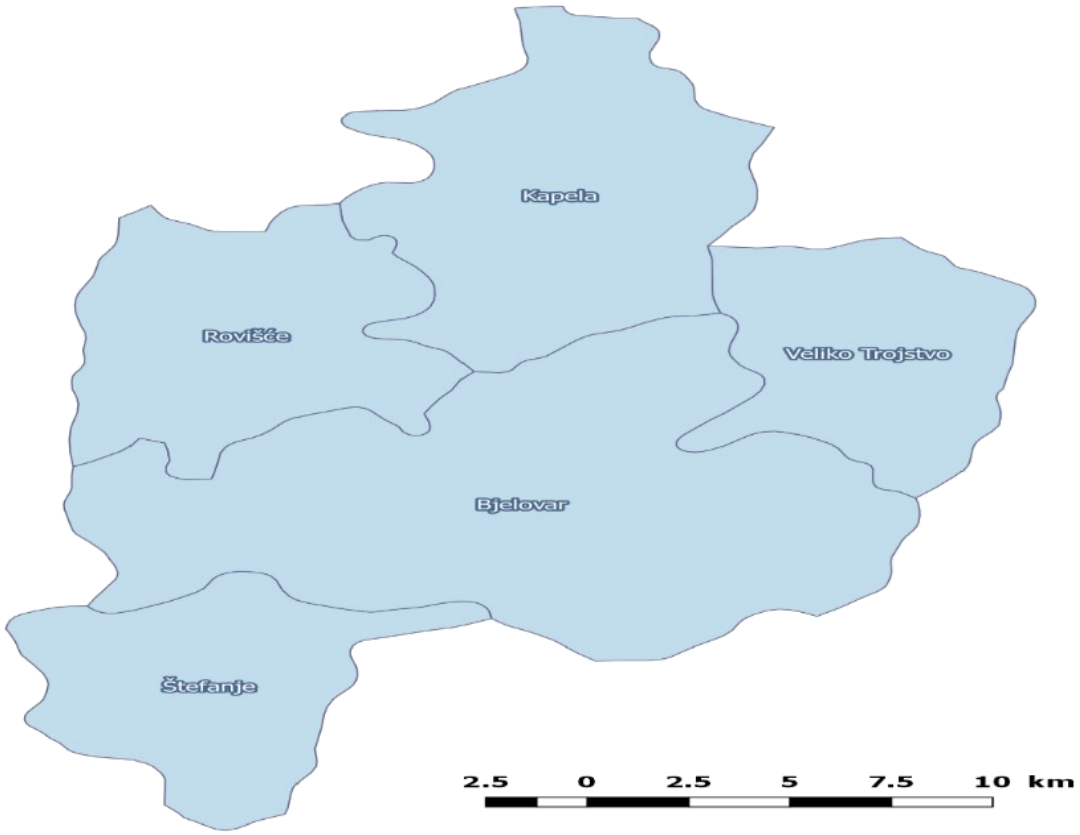

[2] Odluka Općinskog vijeća Općine Veliko Trojstvo o davanju suglasnosti za pristupanje većem urbanom području Grada Bjelovara, KLASA: 302-02/20-01/001, URBOJ: 2103-03-01-20-01 od 29. listopada 2020.; Odluka Općinskog vijeća Općine Kapela o davanju suglasnosti za pristupanje većem urbanom području Grada Bjelovara, KLASA: 303-01/20-02/1, URBOJ: 2103/2-02-20-1 od 23. listopada 2020.; Odluka Općinskog vijeća Općine Rovišće o davanju suglasnosti za pristupanje većem urbanom području Grada Bjelovara, KLASA: 303-01/20-01/1, URBOJ: 2103/06-01-20-1 od 12. studenog 2020.; Odluka Općinskog vijeća Općine Štefanje o davanju suglasnosti za pristupanje većem urbanom području Grada Bjelovara, KLASA: 023-01/20-01/20, URBOJ: 2110/03-01-20-4 od 22. listopada 2020.; Gradsko vijeće Grada Bjelovara, Odluka o sastavu Urbanog područja Bjelovar, KLASA: 303-01/20-01/07, URBOJ: 2103/01-02-20-8 od 15. prosinca 2020., Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18).

Veće urbano područje Bjelovar zauzima oko 20 % površine Bjelovarsko-bilogorske županije, a na njemu prema zadnjem (cjelovitom) službenom Popisu stanovništva iz 2011. godine živi gotovo 53 tisuće stanovnika, ili 44 % stanovništva županije. Grad Bjelovar s 40.276 stanovnika, prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, najveći je grad VUPBJ-a (76,2 % stanovništva VUPBJ), slijedi ga Općina Rovišće s 4.822 stanovnika (9,1 %), Općina Kapela s 2.984 stanovnika (5,6 %), Općina Veliko Trojstvo s 2.741 stanovnika (5,1 %) te Općina Štefanje s 2.030 stanovnika (3,8 % stanovništva VUPBJ). Na području VUPBJ-a u 2011. godini nalazilo se 53.853 stanovnika.

Sukladno prvim rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine, na području VUPBJ živi 47.061 stanovnika, što je 46 % stanovnika županije, kako slijedi:

Tablica 1 Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. – Prvi rezultati

	Ukupan broj stanovnika	**Kućanstva**		**Stambene jedinice**	
		ukupno	privatna kućanstva	ukupno	stanovi za stalno stanovanje
Bjelovarsko-bilogorska županija	102.295	37.247	37.132	56.439	52.850
Bjelovar	36.433	13.103	13.053	17.423	16.799
Kapela	2.374	860	859	2.150	1.407
Rovišće	4.179	1.240	1.235	1.975	1.952
Štefanje	1.697	571	571	874	843
Veliko Trojstvo	2.378	902	899	1.766	1.313
	47.061	16.676	16.617	24.188	22.314

Izvor: DZS, 2022.

2.2. Način definiranja obuhvata urbanoga područja

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) utvrđeni su ciljevi i načela upravljanja regionalnim razvojem, kao i kategorije urbanih područja te način uspostave urbanih područja u svrhu društveno-gospodarskog razvoja, u skladu s načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala. Na temelju članka 14. stavka 2. Zakona o regionalnom razvoju RH[3] urbana područja ustrojavaju se kao urbane aglomeracije, veća urbana područja i manja urbana područja[4]. Sukladno navedenom članku predmetnog Zakona, Grad Bjelovar pripada

[3] NN 147/14, 123/17, 118/18

[4] Urbane aglomeracije su: urbana aglomeracija Zagreb, sa sjedištem u Zagrebu; urbana aglomeracija Split, sa sjedištem u Splitu; urbana aglomeracija Rijeka, sa sjedištem u Rijeci te urbana aglomeracija, sa sjedištem u Osijeku. Veća urbana područja čine gradovi koji prema Popisu stanovništva iz 2011. godine imaju više od 35.000 stanovnika, dok su manja urbana područja gradovi koji imaju manje od 35.000 stanovnika, a čija središnja naselja imaju više od 10.000 stanovnika i/ili su sjedišta županija.

skupini većih urbanih područja, s više od 35.000 stanovnika prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine. Urbana područja mogu uključivati i susjedne jedinice lokalne samouprave ili njihove dijelove, a uz prethodnu suglasnost njihovih predstavničkih tijela (čl.14. stavak 7. Zakona). Uz zakonodavni okvir, procesu definiranja urbanog područja pristupilo se i temeljem Smjernica za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja koje izrađuje Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao tijelo nadležno za politiku urbanoga razvoja i koordinaciju provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u Republici Hrvatskoj. Svrha Smjernica je pružiti upute urbanim područjima tijekom procesa definiranja i uspostave urbanih područja, tijekom procesa izrade strategija razvoja urbanih područja, kao i tijekom procesa praćenja njihove provedbe i vrednovanja.

Konačni prijedlog obuhvata Većeg urbanog područja Bjelovar podnesen je na mišljenje Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, koje je na isti dalo pozitivno mišljenje (KLASA: 910-08/21-07/15, URBOJ: 538-06-3-1-1/382-21-2), 13. kolovoza 2021. godine.

Kod gradova planiranih za korištenje ITU mehanizma, urbano područje obvezno obuhvaća administrativno i teritorijalno područje grada središta urbanoga područja te administrativno teritorijalno područje okolnih JLS-ova koji imaju snažne funkcionalne i gospodarske veze s gradom središtem urbanoga područja (obuhvat čini grad središte i više okolnih JLS-ova). Gradovi središta urbanih područja definiraju svoj obuhvat temeljem osnovnih i dodatnih kriterija. Osnovni kriteriji su: 1. prostorni kontinuitet (svi JLS-ovi moraju činiti kontinuirano urbano područje kako bi se osigurala teritorijalna cjelovitost društveno-gospodarskog i teritorijalnog planiranja) - kriterij prostornog kontinuiteta je obvezan za sve JLS-ove koji ulaze u obuhvat urbanoga područja; 2. udio dnevnih migracija zaposlenih u središte urbanoga područja od minimalno 30 %* (sukladno službenim podatcima Državnog zavoda za statistiku). Prvi osnovni kriterij, prostornog kontinuiteta, zadovoljen je odabirom okolnih općina s kojima graniči Grad Bjelovar – Općina Kapela, Općina Rovišće, Općina Štefanje, Općina Veliko Trojstvo. Drugi osnovni kriterij za uključivanje jedinica lokalne samouprave u urbana područja je udio zaposlenih dnevnih migranata u središte urbanog područja od minimalno 30 %. Navedeni kriterij smatra se prihvatljivim na nacionalnoj razini za definiranje osnovnog obuhvata urbanog područja. Upravo ovaj kriterij koristi se i u definiranju funkcionalnih urbanih zona

Figure 1 Programiranje; Izvor: Canva

sukladno definiciji i kriterijima koje koristi Eurostat[5]. Sukladno predmetnom kriteriju, temeljem Popisa stanovništva 2011., udio zaposlenih dnevnih migranata u Gradu Bjelovar, središtu VUP-a, iznosi 46,69 % iz općine Veliko Trojstvo, 36,35 % iz općine Kapela, odnosno, 37,1 % iz općine Rovišće.

Temeljem dodatnih kriterija, grad središte u obuhvat može predložiti JLS-ove koji ne ispunjavaju osnovni kriterij vezan uz dnevne migracije, a pritom ispunjavajući ograničenje odstupanja od 40 % (iz točke 2.1.2.2. Smjernica):

- funkcionalna povezanost (JLS-ovi koji ulaze u obuhvat imaju jake funkcionalne veze s gradom središtem – npr. zajednička komunalna, trgovačka društva i sl.) i/ili
- udio dnevnih migracija učenika i studenata u središte urbanoga područja (sukladno službenim podacima Državnog zavoda za statistiku) i/ili
- zajednički integrirani projekti (sukladno elektroničkom registru projekata Strateškog planiranja i upravljanja razvojem – SPUR-a. Integrirani projekti su višesektorski, višefondovski ili umbrella projekti (projekt se proteže kroz više JLS-ova) i/ili
- infrastrukturni kriterij (uključivanje u obuhvat JLS-ova na čijem području se nalazi kapitalni objekt cestovne, željezničke, lučke, zračne ili dr. infrastrukture - vodoopskrba, odvodnja, javni prijevoz) i/ili
- kriterij odgovora na jedan ili više društvenih izazova (klimatske promjene, kvaliteta zraka, prometno zagušenje, re-industrijalizacija, sigurnosni izazovi, nezaposlenost i socijalna isključenost i sl.) i/ili
- kriterij odgovora na zajedničke razvojne probleme uzrokovane specifičnostima teritorija i/ili sektora (primjerice: urbano-ruralno povezivanje, cjelovitost turističke destinacije sl.) i/ili
- drugi dodatni kriterij koji predlaže i obrazlaže sam grad središte.

Navedeno pretpostavlja pojavu potrebe za uključivanjem/isključivanjem nekih dodatnih jedinica koje su prvotno bile isključene/uključene u urbano područje temeljem kriterija koji se odnosi na dnevne migracije (Općina Štefanje). U skladu s navedenim, korišteni su i dodatni kriteriji društveno-gospodarske, prostorne i funkcionalne povezanosti te zajedničkih razvojnih planova i projekata u određenim područjima kao i spremnosti na sudjelovanje u zajedničkim pothvatima, kao što su pojedini infrastrukturni projekti. Prema navedenim kriterijima u obuhvat Većeg urbanog područja Bjelovar uključena je Općina Štefanje. Prostorni kontinuitet i administrativne granice između Grada Bjelovara i Općine Štefanje, povezane su i strateškim razvojnim projektima koji se provode na tom području. Naime, područje NATURA 2000 objedinjuje oba administrativna područja, te je na njemu planirano implementiranje strateškog projekta valorizacije obnovljivih izvora energije u svrhu razvoja područja i gospodarstva (projekt Terme).

[5] https://ec.europa.eu/eurostat/web/cities/spatial-units

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja donijelo je dana 11. ožujka 2021. godine Odluku o izdavanju dozvole za istraživanje geotermalnih voda u istražnom prostoru "Korenovo" KLASA: 310-01/21-01/30, URBROJ: 517-06-3-1-21-1 kojom je navedeno Ministarstvo ponuditelju TERME BJELOVAR d.o.o. izdalo dozvolu za istraživanje geotermalnih voda u istražnom prostoru "Korenovo". Gradu Bjelovaru odobreno je sufinanciranje za projekte „Izrada tehničke dokumentacije za korištenje geotermalne energije na području Velikog Korenova – Korenovo GT 1" i "Povećanje kapaciteta za proizvodnju geotermalne energije – Infrastrukturni radovi na bušotini Korenovo GT-1". Geotermalna energija dobivena iz bušotine Korenovo GT – 1 koristit će se u toplinske svrhe za snabdijevanje planiranog bazenskog kompleksa u Velikom Korenovu toplinskom energijom, buduće Poslovne zone Korenovo, ali i planirane stakleničke poljoprivredne proizvodnje na području Velikog Korenova. Očekivana snaga je 4 megavata, a temperature oko 70C. Geotermalni potencijal područja VUPBJ projicira moguće izvore sa 70-100C.

Na području administrativne granice Grada Bjelovara i Općine Štefanje, a kako je navedeno ranije, nalazi se Nacionalna ekološka mreža NATURA 2000 koja zahtijeva zaštitu i usmjereno upravljanje radi očuvanja biološke raznolikosti. Upravo se na navedenom području nalaze dva područja ekološke mreže Natura 2000 što navodi na izraženiju potrebu implementacije integriranih i teritorijalnih strateških projekata.

Slika 2. Područja ekološke mreže Natura 2000 na području Općine Štefanje

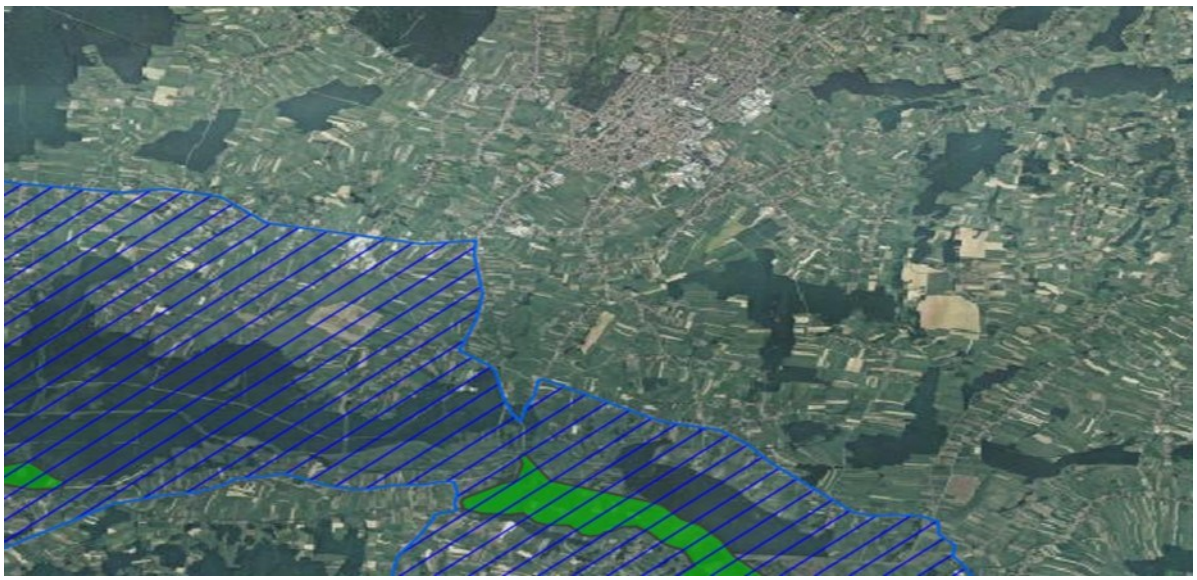

Izvor: Geoportal

2.3. Glavne značajke urbanoga područja

Fizička i teritorijalna obilježja

Prema geografskom položaju i geografsko-prirodnim obilježjima, Veće urbano područje Bjelovar administrativno pripada Bjelovarsko-bilogorskoj županiji te se nalazi na prostoru Panonske (i peripanonske) megaregije, najvećim dijelom makroregije Zavale sjeverozapadne Hrvatske. Prostor VUPBJ-a uključuje dvije karakteristične geografske cjeline: pobrđe Bilogore s karakteristikama brežuljkastog reljefa, geološko mladog s malom nadmorskom visinom, te dolinu rijeke Česme koja ima izrazito nizinske karakteristike. Najveća nadmorska visina na promatranom području iznosi 165 metara.

Slika 3 Brza cesta Farkaševac-Zagreb, Izvor: Zvono.hr

Područje VUPBJ-a karakterizira klima toplo umjerenog kišnog tipa s podjednakom količinom padalina tijekom cijele godine, s tim da manje količine padnu u hladnom dijelu godine. Srednja godišnja temperatura zraka je oko 10°C, a 127 dana u godini je preko 15°C, što predstavlja najpovoljniju temperaturu za rast vegetacije. Srednja godišnja količina padalina je između 863 i 976 mm, pri čemu je u prosjeku 121 kišnih dana. VUPBJ karakterizira povoljan geoprometni položaj koji je podložan daljnjem razvoju sa svrhom daljnjeg rasta i razvoja gospodarstva cjelovitog područja, a čine ga dva pravca:

- transverzalni prometni pravac u smjeru sjever - jug (Đurđevac - Bjelovar - Čazma) prolazi ravničarskim krajem i predstavlja nizinsku komunikaciju između dravske i savske nizine,
- longitudinalni prometni pravac u smjeru istok - zapad (Vrbovec - Bjelovar - Grubišno Polje - Daruvar - Pakrac) povezuje središnju i istočnu Hrvatsku. Pomak je posljednjih godina učinjen izgradnjom dijela brze ceste od naselja Farkaševac do Zagreba. Spomenuta dionica čini sastavni dio planirane autoceste od regionalnoga značaja, A13, Vrbovec – Bjelovar – Virovitica koja će zajedno s planiranom autocestom A12 Vrbovec – Križevci – Koprivnica tvoriti cjelinu Podravsko-bilogorski ipsilon. Također, povoljan geoprometni položaj prema Mađarskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji te Sloveniji predstavlja mogućnost daljnjeg razvoja područja. Administrativno, VUPBJ pripada Bjelovarsko-bilogorskoj županiji koja je podijeljena u 23 jedinice lokalne samouprave, odnosno, 5 gradova i 18 općina. Bjelovarsko-bilogorska županija zauzima površinu od 2.652 km^2, što je 3,03 % od ukupne površine Hrvatske te na njenom

Figure 2 Stanovništvo; Izvor: Canva

području živi 119.764 stanovnika. Sjedište Županije je grad Bjelovar. Veće urbano područje Bjelovar zauzima oko 20 % površine Bjelovarsko-bilogorske županije, a na njemu prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine živi gotovo 53 tisuće stanovnika, ili 44 % županijskog stanovništva, odnosno radi se o visoko urbaniziranom području koje potpada pod širi gravitacijski utjecaj glavnog grada Zagreba. Ostali veći urbani centri Bjelovarsko bilogorske županije su gradovi Čazma s 8.095 stanovnika (7 % stanovnika županije), Daruvar (11.612 ili 10 % stanovnika županije), Garešnica (10.466 stanovnika ili 9 %) te Grubišno Polje (6.431 stanovnika ili 5 % stanovnika županije), dok preostalih 25 % županijskog stanovništva živi u 14 općina.

Stanovništvo[6]

Na području Većeg urbanog područja Bjelovar u 2011. godini nalazi se 53.853 stanovnika. **Grad Bjelovar** s 40.276 stanovnika, prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, najveći je grad VUPBJ (76,2 % stanovništva VUPBJ), slijedi ga **Općina Rovišće** s 4.822 stanovnika (9,1 %), **Općina Kapela** s 2.984 stanovnika (5,6 %), **Općina Veliko Trojstvo** s 2.741 stanovnika (5,1 %) te **Općina Štefanje** s 2.030 stanovnika (3,8 % stanovništva VUPBJ). Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, na promatranom području, došlo je do smanjenja broja stanovnika za 6 % od Popisa stanovništva iz 2001. godine. U apsolutnom iznosu to znači da je 3.233 stanovnika manje u odnosu na posljednji službeni popis stanovništva. U skladu s navedenim, na području VUPBJ prisutan je **trend depopulacije**, kao što je slučaj i na području čitave Bjelovarsko-bilogorske županije.

Grafikon 1. ***Kretanje ukupnog broja stanovništva na području VUPBJ, 1971. – 2011.***

Izvor: Državni zavod za statistiku

[6] Tijekom izrade SRUP-a, DZS je objavio Prve rezultate Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine, no rezultati su nepotpuni. Objavljeni rezultati navedeni su na početku dokumenta, te će se poglavlje Stanovništvo ažurirati po cjelovitoj objavi svih podataka od strane DZS.

Prosječna starost stanovništva u 2011. godini na području VUPBJ iznosila je 41,7 godina, a indeks starenja[7] 113,9. Što se tiče dobne strukture stanovništva na promatranom području, radno sposobno stanovništvo čini 35.120 stanovnika, odnosno, 66 % je u skupini radno sposobnog stanovništva (15-64 godine). Postotak mladog stanovništva do 14 godina na promatranom području iznosi 15,6 %, a postotak stanovništva od 65 i više godina 17,9 %, čime se VUPBJ uklapa u demografske trendove starenja stanovništva prisutne na razini cijele države. Kada se promatra spolna struktura stanovništva VUP - Bjelovar, primjetno je kako prema popisu stanovništva iz 2011. godine na području živi gotovo jednaki broj muškaraca i žena. Preciznije, na području živi 25.370 muškaraca (48 % stanovništva), a ostatak od 27.483 stanovnika čine žene (52 %).

Tablica 2. ***Podjela stanovništva po spolu i podaci o starosti stanovništva na području VUPBJ***

VUPBJ	UKUPNO	Muški	Ženski	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
Bjelovar	40.276	19.189	21.087	41,7	112,3	40.276
Kapela	2.984	1.457	1.527	42,1	118,7	2.984
Rovišće	4.822	2.357	2.465	38,3	77,3	4.822
Štefanje	2.030	1.009	1.021	42,6	119,8	2.030
Veliko Trojstvo	2.741	1.358	1.383	44	141,3	2.741
UKUPNO:	52.853	25.370	27.483	41,74	113,9	52.853

Izvor: Državni zavod za statistiku

Još jedan važan pokazatelj demografskih trendova na području VUPBJ je i prirodno kretanje stanovništva koje pokazuje omjer rođenih i umrlih stanovnika na godišnjoj razini. U promatranome razdoblju, od 2016. do 2020. godine, prirodno kretanje je negativno i iznosi -1.212, odnosno rođene su 2.236 osobe, a preminule 3.442 osobe.

Grafikon 2. ***Prirodno kretanje stanovništva VUPBJ u razdoblju od 2016. – 2020. godine***

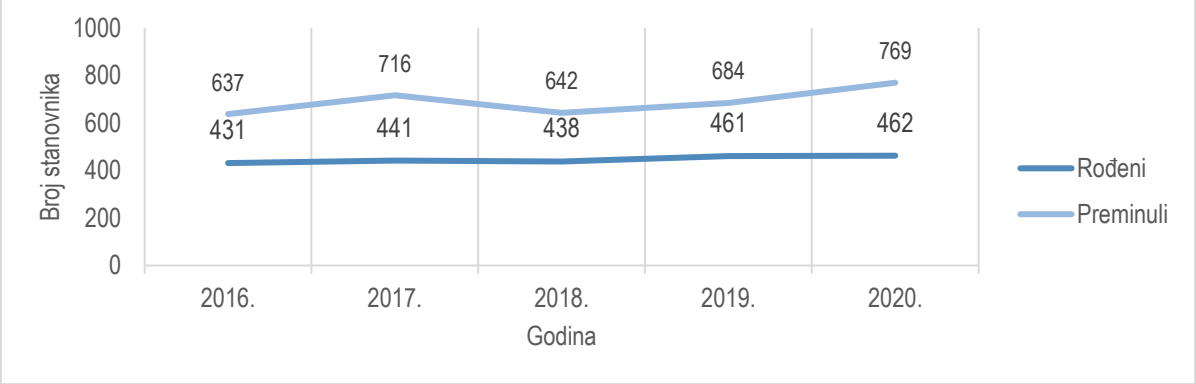

Izvor: Državni zavod za statistiku

[7] Indeks starenja je osnovni demografski pokazatelj odnosa udjela starijih od 60 godina i udjela mlađih od 0 do 19 godina. Ukoliko je Indeks starenja veći od 40,0 - indikator je kritičnog odnosa mladih (0 do 19) i starijih (60 i više godina).

Za razumijevanje demografskih trendova, osim prirodnog kretanja važno je i migracijsko kretanje koje podrazumijeva prostornu pokretljivost društva unutar i izvan države, regije, grada itd. Od 2016. do 2019. godine, na prostoru VUPBJ-a doselilo se 4.476 osoba, a odselilo 5.644, čime je migracijski saldo iznosio 1.168 osoba. U istom razdoblju, na prostor Bjelovarsko-bilogorske županije doselilo se 9.320, a odselilo 13.876 osoba čime migracijski saldo Županije iznosio 4.556 stanovnika, a što podrazumijeva da se 48,02 % ukupnog broja doseljenih osoba odnosi na osobe doseljene na područje VUPBJ, dok se 40,67 % ukupnog broja odseljenih osoba odnosi na osobe s navedenog područja.

Grafikon 3. ***Pad broja stanovnika na području VUPBJ uslijed migracija od 2016. – 2019.***

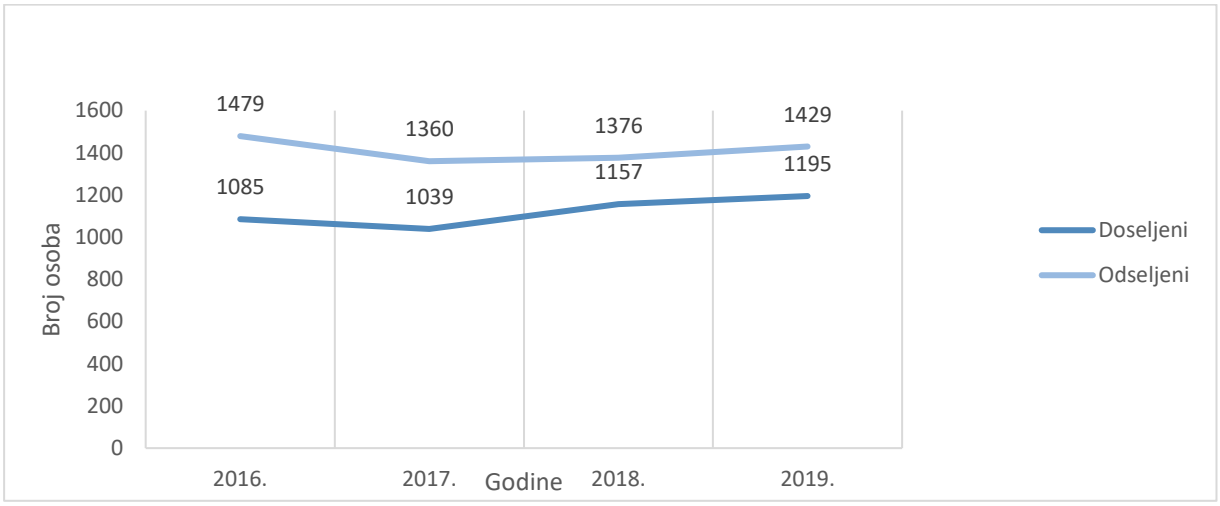

Izvor: Državni zavod za statistiku

Nastavno na opisana kretanja, prema zadnjim dostupnim podacima za 2019. godinu, na urbano područje doselilo se 1.195 osoba, a odselilo 1.429 osoba, pri čemu se u inozemstvo odselilo njih 375, što znači da je migracijski saldo iznosio -234 osobe u promatranom području tijekom 2019. godine. Ako uzmemo u obzir i negativni prirodni prirast koji u 2019. godini iznosi -214 možemo zaključiti kako je na urbanom području u 2019. godini broj stanovnika **smanjen za 448 osoba**. Dnevne i tjedne migracije na području VUPBJ-a su učestale. Poticaj navedenim migracijama su zaposlenje te školovanje. Prema posljednjem Popisu stanovništva iz 2011. godine, na području VUPBJ-a je 9.500 dnevnih migranata, od kojih 6.502 putuje na posao, 2.746 je učenika, te 252 studenta. Tjednih migranata sveukupno ima 1.077, od toga je 477 ili 44,2 % vezanih uz zaposlenje, 60 učenika te 540 studenata, odnosno, 50,1 %.

Na području VUP-Bjelovar, prema nacionalnoj strukturi, većinsko stanovništvo čine Hrvati s 92,49 %, zatim slijede Srbi s 4,14 %, dok ostale nacionalne manjine pojedinačno sudjeluju s manje od 1 % udjela u ukupnom broju stanovnika. Stanje na razini Bjelovarsko-bilogorske županije je drugačije u odnosu na VUPBJ premda većinsko stanovništvo čine Hrvati s 84,8 %. budući da na županijskoj razini je uz srpsku nacionalnu manjinu s 6,3 %, istaknuta i češka nacionalna manjina s 5,2 % u ukupnom broj stanovnika. Što se tiče obrazovne strukture stanovništva na

području Županije te Većeg urbanog područja Bjelovar koje je sastavljeno od ruralnih područja, u skladu s prevladavajućim trendovima diljem zemlje, osjetno je viši udio **nisko obrazovanog** stanovništva u odnosu na nacionalnu razinu. Udio nisko obrazovanog stanovništva na Većem urbanom području Bjelovar iznosi **38,8 %,** a visokog tek 11,6 %, dok je nacionalni prosjek 30,8 % nisko obrazovanog, a 16,4 % visokoobrazovanog stanovništva.

Tablica 3. ***Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina, VUPBJ, BBŽ i RH***

VUPBJ	Bez škole/OŠ*		Srednja škola**		Visoko obrazovanje***		Nepoznato	
	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)
Bjelovar	11.396	33,39	17.866	52,35	4.737	13,88	128	0,37
Kapela	1.531	60,87	1.122	44,61	96	3,81	2	0,08
Rovišće	2.078	53,50	1.619	41,68	184	4,73	3	0,07
Štefanje	1.014	59,29	622	36,37	72	4,21	2	0,11
Veliko Trojstvo	1.289	54,80	957	40,68	105	4,46	1	0,04
VUPBJ UKUPNO	17.308	38,81	21.950	49,22	5.194	11,64	136	0,30
BBŽ	44.593	44,01	47.118	46,50	9.426	9,30	186	0,18
RH	1.119.448	30,8	1.911.815	52,6	595.233	16,4	5.965	0,2

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., obrada autora

* obuhvaća: bez škole, 1-3 razreda osnovne škole, 4-7 razreda osnovne škole, završena osnovna škola

** obuhvaća: industrijske i obrtničke strukovne škole, škole za zanimanje u trajanju 1-3 godine i škole za KV i VKV radnike; tehničke i srodne strukovne škole, škole za zanimanje u trajanju 4 i više godina te gimnaziju

*** obuhvaća: viša škola, I (VI.) stupanj fakulteta i stručni studiji, fakulteti, umjetničke akademije i sveučilišni studiji, magisterij (znanstveni, stručni, umjetnički) i doktorat

2.4. Veće urbano područje Bjelovar u širem kontekstu

Sukladno pokazatelju razvijenosti područja koji se koristi na nacionalnoj razini – indeksu razvijenosti[8] - **Bjelovarsko-bilogorska županija nalazi se u I. skupini jedinica područne (regionalne) samouprave** koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih JLP(R)S-ova, odnosno zauzima 16. mjesto po redoslijedu razvijenosti od 20 županija i Grada Zagreba, s vrijednošću indeksa od 92,576. U usporedbi s županijama koje je okružuju, Virovitičko-podravska također pripada u I. skupinu JLP(R)S-ova s vrijednošću indeksa od 90,666, Koprivničko-križevačka nalazi se u II. skupini s vrijednošću indeksa od 98,493, dok se Zagrebačka županija nalazi u III. skupini koju čine jedinice područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave s vrijednošću indeksa od 105,890.

[8] Utvrđivanje indeksa razvijenosti, odnosno, postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obavlja Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18)

Slika 4. ***Skupine prema Indeksu razvijenosti Bjelovarsko-bilogorske županije i njoj susjednih županija***

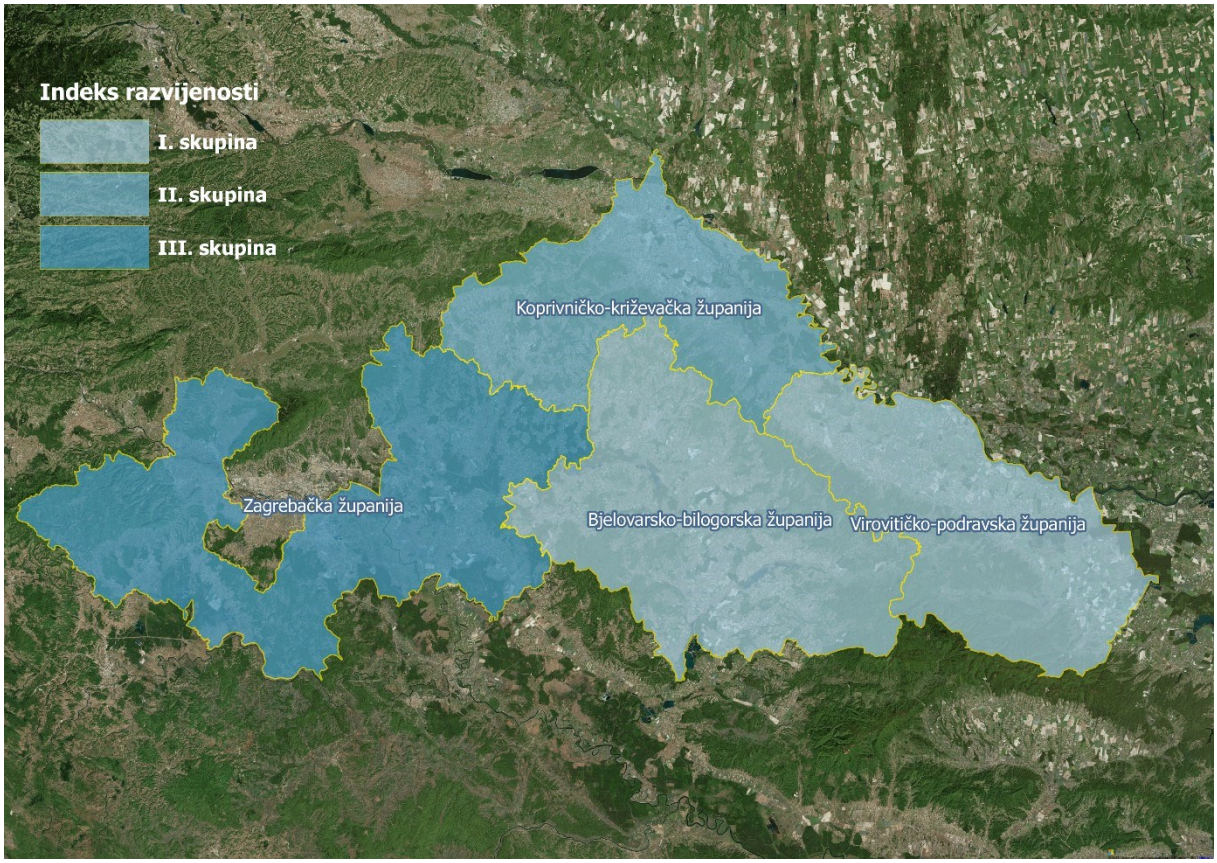

Izradila: Academica d.o.o. Bjelovar

Jedinice lokalne samouprave prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti[9] (NN 132/2017), koju je Vlada RH donijela na sjednici održanoj 28. prosinca 2017., razvrstavaju se u 8 skupina prema definiranim kriterijima – stopa nezaposlenosti, dohodak po stanovniku, proračunski prihod JLS-a po stanovniku, opće kretanje stanovništva te stupanj obrazovanosti. Sukladno navedenom, skupine V. - VIII. odnose na iznadprosječno razvijene JLS-ove, a I. - IV. na ispodprosječno razvijene.

Jedinice lokalne samouprave koje čine područje VUPBJ-a pripadaju skupinama ispodprosječno razvijenih (I. i II. skupina), s izuzećem Grada Bjelovara koji se nalazi u VI. skupini, odnosno u trećoj četvrtini iznadprosječno razvijenih JLS-ova u odnosu na nacionalni prosjek. **Indeks razvijenosti Grada Bjelovara iznosi 103,016**, a preostalih općina kako slijedi: **Kapela 92,603, Rovišće 93,530, Štefanje 92,817 te Veliko Trojstvo 94,313**. Pritom su vidljive velike razlike u razvijenosti unutar samog područja VUPBJ-a, kao što i ilustrira prikaz niže (Pripadnost JLS-a VUPBJ skupinama prema indeksu razvijenosti).

[9] Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/2017) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_12_132_3022.html

Slika 5. ***Pripadnost JLS-a VUPBJ skupinama prema indeksu razvijenosti***

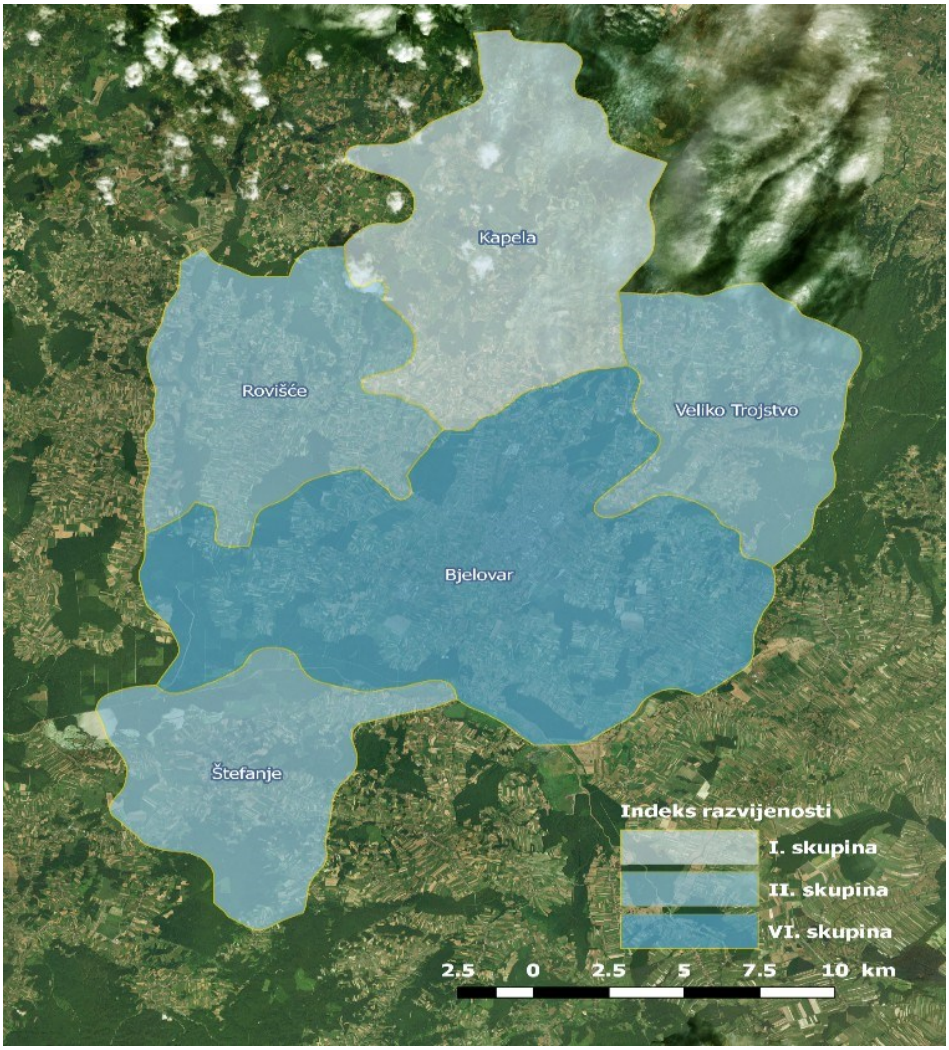

Izradila: Academica d.o.o. Bjelovar

Drugi pokazatelj razvijenosti koji se odnosi na čitavu Hrvatsku je **bruto domaći proizvod.** Podaci o strukturi BDP-a istodobno pokazuju da je najveći dio ukupne potrošnje činila osobna potrošnja te da je najveća bruto dodana vrijednost ostvarena u prerađivačkoj industriji i trgovini.

Usporedbom podataka s drugim zemljama članicama EU, Hrvatska je na 22. mjestu po ukupnoj gospodarskoj snazi, a BDP Hrvatske čini tek 0,3 % ukupnog BDP-a Europske unije. Hrvatska je pretposljednja po razvijenosti, odnosno manji BDP per capita korigiran kupovnom snagom valuta ima samo Bugarska, a u posljednjih pet godina po prosječnoj stopi ostvarenog rasta od 2,3 % Hrvatska je bila na 17. mjestu među članicama EU.

Tablica 4. BDP kretanje na razini RH

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Površina (u km2)	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594
Broj stanovnika (u mil.) a	4,125	4,088	4,065	4,048	3,889
BDP (u mil. HRK, tekuće cijene)	372.355	390.856	412.228	378.349	431.454
BDP (u mil. EUR, tekuće cijene)	49.913	52.718	55.604	50.225	57.342
BDP po stanovniku (u EUR)	12.101	12.896	13.678	12.408	14.747
BDP - realna godišnja stopa promjene (u %)	3,4	2,9	3,5	-8,1	10,4
Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena	1,1	1,5	0,8	0,1	2,6
Tekući račun platne bilance (u mil. EUR) c	1.767	994	1.686	-56	1.945
Tekući račun platne bilance (u % BDP-a)	3,5	1,9	3	-0,1	3,4
Izvoz robe i usluga (u % BDP-a)	49,3	49,5	50,8	42,1	52,4
Uvoz robe i usluga (u % BDP-a)	48,6	50,3	51,1	48,8	53,4
Inozemni dug (u mil. EUR, na kraju razdoblja) c	43.548	42.583	40.278	40.074	44.610
Inozemni dug (u % BDP-a)	87,2	80,8	72,4	79,8	77,8
Inozemni dug (u % izvoza robe i usluga)	176,9	163,1	142,6	189,7	148,4
Otplaćeni inozemni dug (u % izvoza robe i usluga) d	33	27	37,7	34,9	21
Bruto međunarodne pričuve (u mil. EUR, na kraju razdoblja)	15.706	17.438	18.560	18.943	25.022
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	7,8	7,9	7,8	9,3	9,8
Neto pozajmljivanje (+)/zaduživanje (-) konsolidirane opće države (u mil. HRK)	2.804	864	1.202	-27.851	
Neto pozajmljivanje (+)/zaduživanje (-) konsolidirane opće države (u % BDP-a)	0,8	0,2	0,3	-7,4	
Dug opće države (u % BDP-a)	76,7	73,3	71,1	87,3	
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 god.)	11,2	8,4	6,6	7,5	7,7
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 god.)	45,8	46,9	47,7	47,2	47,9

Izvor: HNB

Hrvatska je administrativno podijeljena na dvadeset županija i Grad Zagreb, što je istovremeno i statistička podjela na regije NUTS 3 razine. Ranije izvršena podjela RH na dvije NUTS regije (Kontinentalnu i Jadransku Hrvatsku)

pokazala se tijekom primjene neadekvatnom i nepravednom za vođenje regionalne politike obzirom da je intenzitet potpore bio 25 % bez obzira na regiju ulaganja. Primjerice regija Kontinentalna Hrvatska sastojala se od 14 županija koje su međusobno vrlo različite, posebice u smislu njihovih socioekonomskih prilika i budućeg razvoja, te su županije ostvarivale nižu stopu regionalnih potpora u odnosu na stvarni BDP po stanovniku. U skladu s tim, maksimalni intenziteti za velika poduzeća koji se mogu dodijeliti su sljedeći:

- U Panonskoj Hrvatskoj 50 % (što je + 25 postotnih poena više od prijašnjeg razdoblja);
- U Sjevernoj Hrvatskoj 50 % (što + 25 postotnih poena više od prijašnjeg razdoblja);
- U Jadranskoj Hrvatskoj 40 % (što je + 15 postotnih poena više od prijašnjeg razdoblja);
- U Gradu Zagrebu 35 % (što je + 10 postotnih poena više od prijašnjeg razdoblja).

VUPBJ nalazi se u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, koja po novoj statističkoj podjeli spada u Panonsku Hrvatsku, zajedno sa Brodsko-posavskom, Karlovačkom, Osječko-baranjskom, Požeško-slavonskom, Sisačko-moslavačkom, Virovitičko-podravskom te Vukovarsko-srijemskom županijom.

Slika 6. Karta regionalnih potpora

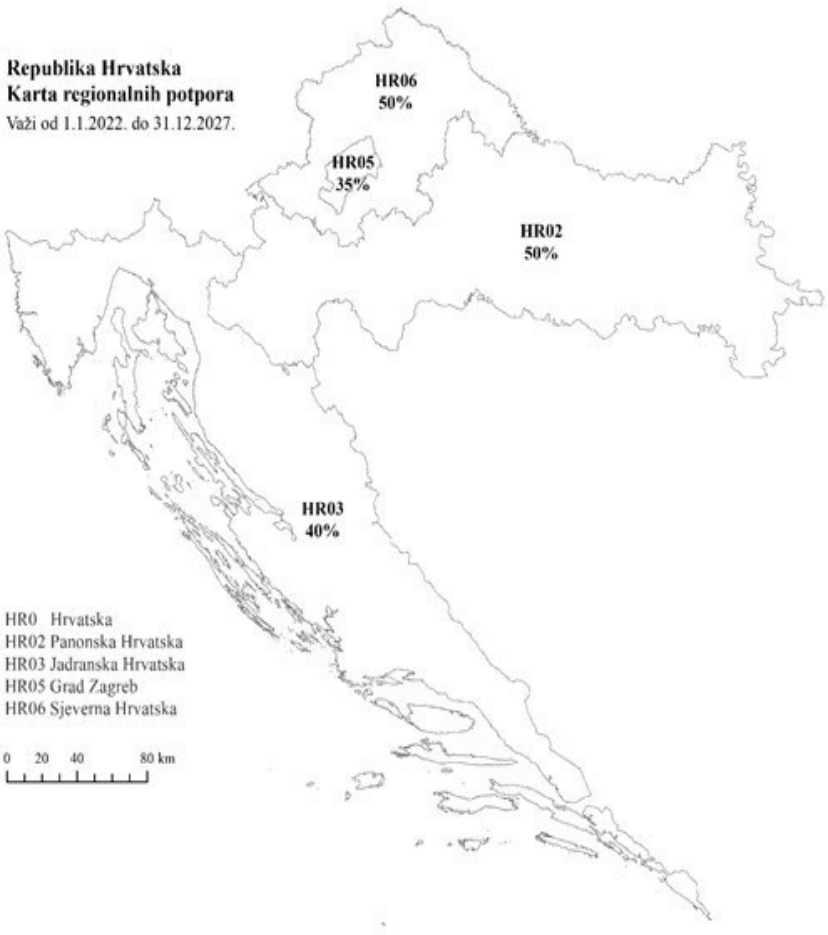

Izvor: MRRFEU

Kretanje BDP-a po županijama nakon 2008. godine pokazuje da je u svim županijama, osim u Gradu Zagrebu i Primorsko-goranskoj županiji, nominalni BDP u 2014. godini bio manji nego u 2008. godini. Tek je u 2017. godini nominalni rast BDP-a ponovno zabilježen kod svih županija. Navedeni **rast vidljiv je i u slučaju Bjelovarsko-bilogorske županije** u odnosu na promatrano razdoblje, te je u prosjeku iznosio **2,6 %**. Veličina BDP-a prikazuje gospodarsku snagu pojedinih zemalja ili regija, ali je taj BDP potrebno staviti u odnos s brojem stanovnika kako bi se moglo govoriti o relativnoj gospodarskoj razvijenosti te korigirati kupovnom snagom valuta ako se radi o usporedbi zemalja koje ne koriste iste valute.

Slika 7. ***Bruto domaći proizvod po stanovniku Republike Hrvatske i Bjelovarsko-bilogorske županije, u HRK***

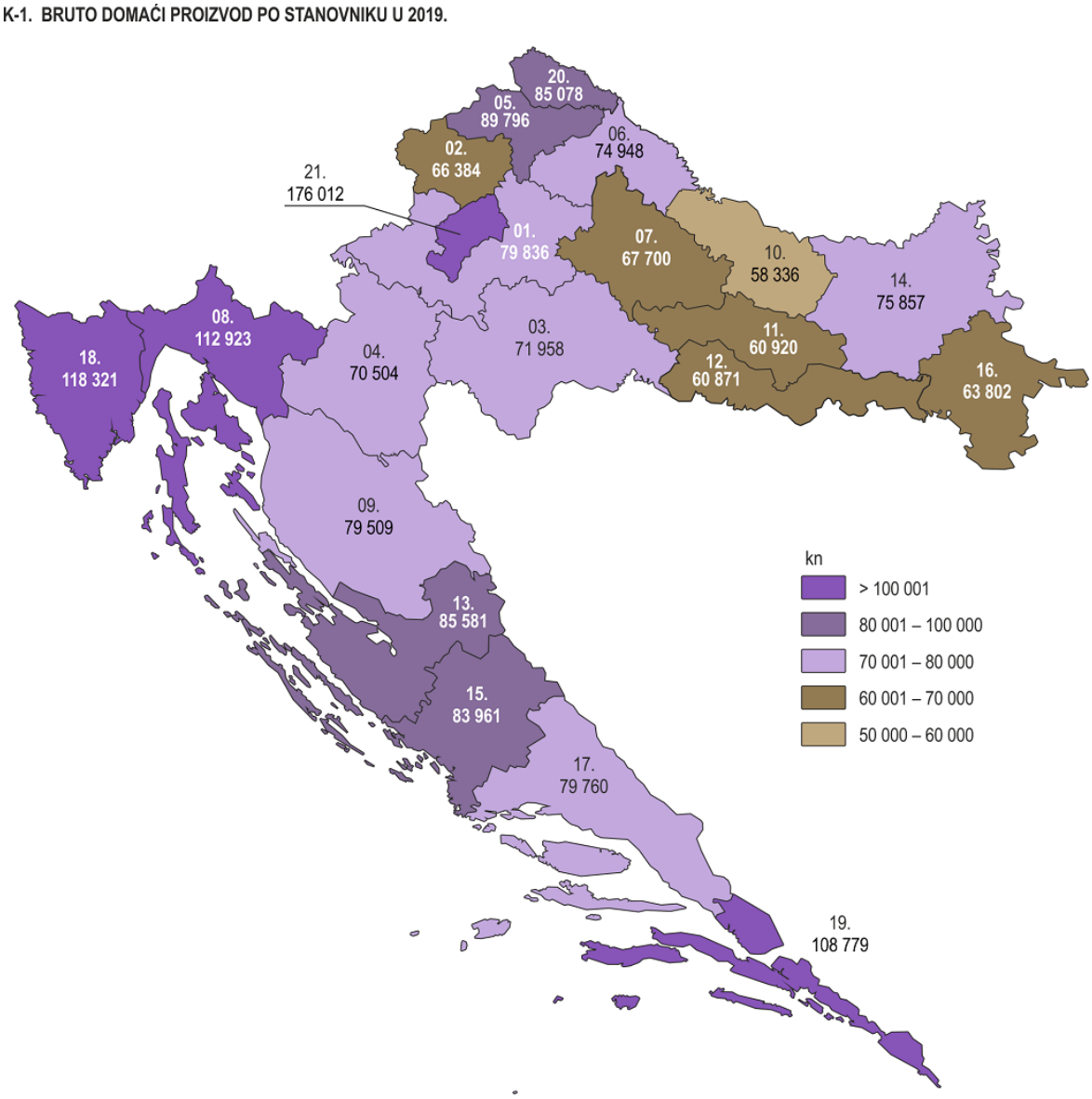

Izvor: DZS

Slika 8. Panonska Hrvatska – Plan za industrijsku tranziciju Panonske Hrvatske

Izvor: Svjetska banka

Promatrano područje Panonske Hrvatske obuhvaća 40 % teritorija Republike Hrvatske te 27 % stanovništva. Promatrano po BDP, Panonska Hrvatska čini 18 % BDP Republike Hrvatske. Na cijelom području Panonske Hrvatske zabilježen je od 2001. godine kontinuirani pad broja stanovnika što nameće nužnost značajnije revitalizacije obuhvata. Pri tome, kako bi se Bjelovarsko-bilogorska županija, te područje VUPBJ koje se nalazi u istoj, osnažilo i kontinuirano razvijalo, potrebna su ulaganja u gospodarstvo, očuvanje vrijednosti prirodnih obilježja, sustavna ulaganja u infrastrukturu uz prepoznavanje potencijala razvoja turizma i društvenih sadržaja.

3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a

Sukladno Smjernicama, cilj izrade strategije razvoja urbanoga područja je definiranje zajedničkih smjerova razvoja urbanoga područja, predlaganje zajedničkih pravaca djelovanja, olakšavanje provedbe zajedničkih projekata – drugim riječima razvoj „zajedničke strateške vizije“ koja nadilazi administrativne granice i stvara sinergije koje koriste urbanom području u cjelini. Budući da je strategija razvoja urbanoga područja temeljni strateški dokument za urbano područje, mora se temeljiti na uvjerljivom logičkom slijedu međusobno dosljednih i logički povezanih dijelova. Konkretno, kako se navodi, SRUP mora:

- biti utemeljen na detaljnoj analizi stanja baziranoj na opsežnim, relevantnim i ažuriranim podatcima, koji ukazuju na gospodarske, ekološke, klimatske, demografske i socijalne izazove s kojima se urbano područje suočava;
- strateški prikazati pristup održivom urbanom razvoju ciljanog urbanoga područja unutar jasno određenog vremenskog razdoblja, utvrđujući hijerarhiju ciljeva koji moraju biti mjerljivi;
- predložiti međusektorski integrirani pristup razvoju urbanoga područja usmjeren na rješavanje niza međusobno povezanih problema urbanoga područja u različitim sektorima;
- definirati očekivane rezultate i uključiti sustav relevantnih pokazatelja koje je potrebno koristiti za praćenje provedbe SRUP-a.

Uspješan rezultat procesa izrade SRUP-a osigurava se kroz aktivno sudjelovanje u partnerskim konzultacijama koje uključuju predstavnike svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i predstavnike svih relevantnih dionika razvoja urbanoga područja tijekom cijelog postupka strateškog planiranja, tražeći njihove doprinose i uključujući ih prema potrebi. Okvir koji uređuje regionalni razvoj, a samim time i izradu SRUP-a i uspostavu komunikacije sa zainteresiranom javnošću:

- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18)1, posebno članci 14., 15., 28., 48. i 49. u dijelu koji definira:
    - nadležnost predstavničkog tijela nositelja izrade Strategije za donošenje Strategije (točka 2.3.3. Smjernica – čl. 15. st. 5. ZRRRH-a);
    - nadležnost grada nositelja izrade Strategije za izvještavanje o provedbi strategije i rokove za izvještavanje (točka 2.4. Smjernica – čl. 49. st. 4. ZRRRH-a);
    - obvezu provođenja postupka vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe Strategije (točka 2.5. Smjernica - čl. 48. ZRRRH-a).
- Uredba o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (NN 103/15)2 kojom se uređuje osnivanje, sastav, djelokrug i način rada partnerskih vijeća, a posebno članci 6. i 13. u dijelu kojim definiraju:

- obvezu nositelja izrade strategije za osnivanjem partnerskih vijeća urbanih područja (točka 2.2.2. Smjernica – čl. 6. Uredbe);
- sastav i način imenovanja partnerskih vijeća za urbana područja (točka 2.2.2. Smjernica – čl. 13. Uredbe).

- Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15)5, članak 11. u dijelu koji definira:
  - obvezu i način provođenja savjetovanja s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih te općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenata (točka 2.3.2. Smjernica – čl. 11. Zakona).

Prema *Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje od 2021.- 2027.* koje je donijelo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u srpnju 2021. godine, u izradi SRUPBJ-a sudjelovali su dionici s područja svih jedinica lokalne samouprave (Bjelovar, Kapela, Rovišće, Štefanje, Veliko Trojstvo) koje se nalaze u obuhvatu Većeg urbanog područja Bjelovar te predstavnici Bjelovarsko-bilogorske županije. Sudjelovanje dionika u izradi i provedbi Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar osigurava se primjenom mehanizama i na način opisan kroz sastavnice ovog poglavlja:

Nositelj i koordinator izrade i provedbe SRUPBJ – grad središte urbanog područja;

- *Koordinacijsko vijeće* - Koordinacijsko vijeće je tijelo zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe strategije razvoja urbanoga područja. Koordinacijsko vijeće daje mišljenje o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe SRUP-a prije upućivanja dokumenata na predstavnička tijela JLS-ova.
- *Partnersko vijeće* - Obveza uspostave Partnerskog vijeća za urbano područje definirana je člankom 28. ZRRRH-a; Osnivanje, sastav djelokrug i način rada partnerskog vijeća detaljno se uređuje Uredbom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (NN, 103/15) te se grad središte urbanoga područja, kod uspostave partnerskog vijeća, vodi odredbama predmetne Uredbe; Partnersko vijeće ima savjetodavnu ulogu.
- *Upravljačka skupina za provedbu vrednovanja* - Prethodno vrednovanje provodi se tijekom svih faza izrade SRUP-a, a završava prije njenog usvajanja (čl. 48. st. 1. ZRRRH (NN 147/14, 123/17, 118/18). Vrednovanje politike regionalnoga razvoja uređeno je Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja, NN 121/15 - podzakonski akt ZRRRH-a
- *Sudjelovanje ostalih dionika* - Grad središte urbanoga područja o nacrtu SRUP-a provodi postupak savjetovanja s javnošću u skladu s odredbama propisa koji uređuju postupak savjetovanja s javnošću (Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15)

Nositelj i koordinator izrade i provedbe SRUPBJ

Nositelj te koordinator izrade i provedbe SRUPBJ-a je **Grad Bjelovar**, odnosno, grad središte Većeg urbanog područja Bjelovar. Uz gradonačelnika koji donosi sve relevantne odluke za Grad Bjelovar, predmetne poslove u okviru Grada započeo je **Upravni odjel za gospodarstvo kao i EU tim unutar Upravnog odjela**, u čijem se djelokrugu nalaze poslovi vezani za definiranje i pripremu dokumenata za izradu strateških dokumenata za Grad Bjelovar, provjeru strateške sukladnosti, sudjelovanje u pripremi razvojnih projekata VUPBJ te kandidiranje istih za sufinanciranje sredstvima EU fondova, vođenje baze podataka o međunarodnim i EU projektima na području Grada te praćenje provedbe istih. U okviru ovog Upravnog odjela, provode se i aktivnosti tehničkog tajništva. Prema potrebi i u skladu s odlukom čelništva Grada, obavezu upravljanja ITU mehanizmom preuzeo je Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma. Nakon donošenja *Odluke o pokretanju postupka izrade i provedbe Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027.* (Službeni glasnik Grada Bjelovara, broj 6/21) od strane predstavničkog tijela Grada Bjelovara, Grad je pristupio procesu jednostavne nabave sa svrhom izbora izrađivača SRUPBJ.

Za izrađivača SRUPBJ izabran je Tehnološki park Bjelovar d.o.o. koji je u procesu izrade Strategije ovlašten upravljati cjelokupnim procesom izrade SRUPBJ. U svrhu što kvalitetnije izrade i provedbe SRUPBJ, gradonačelnik, Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma te Tehnološki park Bjelovar d.o.o. provode sljedeće aktivnosti:

- Koordinacija izrade i provedbe Strategije te pripadajućih akcijskih i operativnih planova, što uključuje različite oblike konzultacija s dionicima, prikupljanje i razmjenu podataka te poticanje aktivnog sudjelovanja svih dionika u izradi i provedbi Strategije;
- Uspostava Radne skupine te upravljanje radom iste, što uključuje različite administrativne poslove vezano za organizaciju i provedbu sjednica kao i pripremu svih potrebnih materijala i analitičkih podloga;
- Uspostava Partnerskog vijeća te upravljanje radom istog u svojstvu predsjedavatelja i tehničkog tajništva, što uključuje različite administrativne poslove vezano za članstvo te organizaciju i provedbu sjednica kao i pripremu svih potrebnih materijala i analitičkih podloga;
- Uspostava fokus grupa te upravljanje radom iste, što podrazumijeva različite administrativne poslove vezano uz organizaciju i provedbu sastanaka te radionica i pripremu svih potrebnih materijala;
- Praćenje i vrednovanje učinaka provedbe Strategije;
- Informiranje javnosti i dionika o postupcima izrade, donošenja, provedbe i praćenja provedbe Strategije.

Nositelj i koordinator Izmjena i dopuna SRUPBJ

Nositelj te koordinator izrade i provedbe SRUPBJ-a je Grad Bjelovar, odnosno, grad središte Većeg urbanog područja Bjelovar. Administrativne poslove i koordinaciju vezane uz Izmjenu i dopunu Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2025. provodi Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma Grada Bjelovara te ujedno unosi izmjene i dopune u dokument Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2025., a vezane uz uvođenje novog strateškog projekta Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju", kao i pripadajuće provedbene akte, te nisu angažirane vanjske usluge.

Koordinacijsko vijeće

Koordinacijsko vijeće osnovano je *Odlukom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada tijela za pripremu, izradu i provedbu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027.* (KLASA: 303-01/21-01/12, URBROJ: 2103/01-01-21-13) Gradonačelnika grada Bjelovara od 18. listopada 2021., a čine ga gradonačelnik i načelnici svih gradova i općine koje su u sastavu urbanoga područja, sukladno Smjernicama. Koordinacijsko vijeće je zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe SRUPBJ. Koordinacijsko vijeće daje mišljenje o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe SRUPBJ prije upućivanja dokumenata na predstavnička tijela JLS-ova u obuhvatu većeg urbanog područja Bjelovar.

Sjednice Koordinacijskog vijeća	**Datumi**
I. sjednica	23.11.2021.
II. sjednica	26.01.2022.
III. sjednica	07.02.2022.
IV. sjednica	18.02.2022.
V. sjednica	17.03.2022.

Koordinacijsko vijeće za potrebe Izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., održalo je:

- 17. sjednicu Koordinacijskog vijeća dana 14.10.2025. na kojoj je donesena Odluka o strateškim projektima koji se predlažu za financiranje kroz ITU mehanizam kroz dodatak Sporazumu – četvrta izmjena u okviru koje se dodaje projekt „Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju" za financiranje kroz ITU mehanizam (Izravna dodjela)
- 18. online sjednicu Koordinacijskog vijeća dana 10.12.2025. na kojoj su donesena pozitivna mišljenja na nacrt Izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-

2027., pozitivno mišljenje na nacrt Akcijskog plana za Izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. i pozitivno mišljenje na nacrt Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.

- 19. online sjednicu Koordinacijskog vijeća dana 31.12.2025. na kojoj su članovi Koordinacijskog vijeća uputili konačan prijedlog Izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. Gradskom vijeću Grada Bjelovara na donošenje.

Partnersko vijeće

Partnersko vijeće uspostavlja se kao savjetodavno tijelo putem kojeg se osigurava ostvarenje načela partnerstva u pripremi i praćenju provedbe planskih dokumenata politike regionalnoga razvoja, u pripremi izvješća o napretku u provedbi tih dokumenata te u njihovom vrednovanju. Partnersko vijeće za urbano područje Bjelovar osnovao je grad središte urbanog područja, Grad Bjelovar, *Odlukom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada tijela za pripremu, izradu i provedbu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027.* (KLASA: 303-01/21-01/12, URBROJ: 2103/01-01-21-13) 18. listopada 2021., a u svrhu sudjelovanja u izradi analize i identifikaciji potreba razvoja, određivanja i odabira prioriteta i s njima povezanih ciljeva, predlaganja strateških projekata te njihove provedbe i praćenja.

Članove Partnerskog vijeća imenovao je gradonačelnik Grada Bjelovara uz prethodno pribavljena mišljenja izvršnih tijela svih JLS-ova s urbanog područja, sukladno Smjernicama 2.0. Način rada Partnerskog vijeća (osnivanje i imenovanje članova i zamjenika članova, način izbora predsjedavatelja i zamjenika predsjedavatelja i njihove ovlasti i zadaće, prava i obveze članova, djelokrug rada, način rada i način odlučivanja i glasovanja, javnost i transparentnost rada i dr.) utvrđuje se Poslovnikom o radu Partnerskog vijeća koji usvaja samo Partnersko vijeće. Aktivnosti tehničkog tajništva Partnerskog vijeća provode se u okviru Upravnog odjela za gospodarstvo, a imenovanja članova provode se u skladu s Poslovnikom Partnerskog vijeća.

U radu Partnerskog vijeća za VUPBJ sudjeluju predstavnici: svih JLS-ova koji čine urbano područje; županije i regionalnog koordinatora; drugih javnih tijela čije je sudjelovanje značajno za razvoj urbanoga područja; visokoškolskih ustanova, pružatelja obrazovnih usluga i usluga osposobljavanja; gospodarskih i socijalnih partnera, uključujući istaknute organizacije gospodarskih i socijalnih partnera te predstavnike gospodarskih i obrtničkih komora i poslovnih udruženja s područja VUPBJ; organizacija civilnog društva te drugih dionika relevantnih za razvoj urbanog područja. Partnersko vijeće djeluje prema načelu partnerstva i suradnje, a u svom radu rukovodi se načelima ravnomjerne predstavljenosti partnera, transparentnosti, i jednakosti članova partnerstva, sukladno Poslovniku, a čine ga predstavnici 42 organizacije iz javnog, privatnog i civilnog sektora.

Osnovna zadaća članova Partnerskog vijeća je sudjelovanje u svim fazama izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar, definiranje prioriteta razvoja VUPBJ, predlaganja strateških projekata za poticanje razvoja urbanog područja te praćenje provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar. Sjednice Partnerskog vijeća zatvorene su za medije i javnost, osim ako drugačije ne odluče članovi Partnerskog vijeća. Prema Poslovniku, javnost se kontinuirano informira o radu Partnerskog vijeća redovnim priopćenjima za javnost koje priprema predsjednik Partnerskog vijeća uz pomoć tehničkog tajništva, te objavom zapisnika sa sjednica na mrežnoj stranici Grada Bjelovara nakon usvajanja zapisnika.

Odluke Partnerskog vijeća donose se konsenzusom svih partnera zastupljenih u Partnerskom vijeću te se, putem tehničkog tajništva, predaju Nositelju i koordinatoru izrade i provedbe Strategije na daljnje razmatranje i postupanje. Odluke, preporuke i mišljenja Partnerskog vijeća su savjetodavne naravi, ali predstavljaju mišljenje i konsenzus dionika oko najvažnijih pitanja vezanih uz izradu i provedbu Strategije. Rad Partnerskog vijeća osigurava kontinuiranu zastupljenost i informiranost ključnih dionika o napretku izrade i provedbe Strategije sukladno principima dobrog upravljanja.

Tijekom procesa izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar, održava je online komunikacija između članova Partnerskog vijeća te su održane sjednice na kojima su članovi Partnerskog vijeća aktivno sudjelovali te dali svoj doprinos kvaliteti izrade Strategije. Prije sjednica, a sukladno Poslovniku, članovima Partnerskog vijeća pravovremeno su dostavljani radni materijali.

Sjednice Partnerskog vijeća	Datum
I. sjednica	23.11.2021.
II. sjednica	12.01.2022.
III. sjednica	17.03.2022.

Prva sjednica Partnerskog vijeća Većeg urbanog područja Bjelovar – 23. studenog 2021. godine

Prva konstituirajuća sjednica Partnerskog vijeća Većeg urbanog područja Bjelovar održana je *23. studenog 2021.* godine u Bjelovaru, u dvorani Kulturnog i multimedijskog centra Bjelovar, Ivana viteza Trnskog 8e, s početkom u 9 sati. Dnevni red sjednice bio je sljedeći: I. Konstituiranje Partnerskog vijeća – a) izbor predsjednika; b) izbor zamjenika predsjednika; II. Usvajanje Poslovnika o radu Partnerskog vijeća; III. Osnivanje većeg urbanog područja Bjelovar – kratak rezime do sada odrađenog; IV. Hodogram aktivnosti izrade Strategije VUPBJ; V. Pitanja i prijedlozi.
Na sjednici je prisustvovalo 29 članova Partnerskog vijeća od ukupno 42 člana s pravom glasa čime je utvrđeno da postoji kvorum za donošenje pravovaljanih odluka. Na prijedlog članova izabran je predsjednik Partnerskog vijeća g. Igor Brajdić, zamjenik gradonačelnika Grada Bjelovara te njegova zamjenica gđa. Marija Jungić, zamjenica

župana Bjelovarsko – bilogorske županije. Nadalje, jednoglasno, s 29 glasova za, usvojen je Poslovnik o radu Partnerskog vijeća. Na sjednici je prezentirana kronologija aktivnosti koje su prethodile sjednici, a tiču se samog osnivanja Većeg urbanog područja Bjelovar, te su prezentirani i dogovoreni daljnji koraci u procesu izrade Strategije.

Druga sjednica Partnerskog vijeća Većeg urbanog područja Bjelovar – 12. siječnja 2022. godine

Druga sjednica Partnerskog vijeća Većeg urbanog područja Bjelovar održana je 12. siječnja 2022. godine u velikoj vijećnici Grada Bjelovara, Trg E. Kvaternika 2 s početkom u 12 sati. Dnevni red sjednice bio je kako slijedi: I. Usvajanje Zapisnika s 1. sjednice Partnerskog vijeća održane 23.11.2021.g; II. Izrada SWOT analize u fokus grupama za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027.; III. Razno. Participativna radionica za izradu SWOT analize organizirana je s ključnim dionicima iz javnog, privatnog i civilnog sektora, ujedno i članovima Partnerskog vijeća, te je primijenjena metodologija participativnog strateškog planiranja. Članovi Partnerskog vijeća bili su podijeljeni u skupine sukladno djelatnostima čiji su predstavnici kako slijedi:

Tablica 5 ***Fokus grupe za izradu SWOT analize za Strategiju razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar***

Javni sektor	**Kultura**	**Gospodarstvo**	**Obrazovanje**	**Organizacije civilnog društva, zadruge**
Bjelovarsko – bilogorska županija	Državni arhiv u Bjelovaru	Udruženje obrtnika Bjelovar	Županijsko stručno vijeće ravnatelja srednjih škola i učeničkih domova BBŽ	Udruga žena Gudovac
Razvojna agencija BBŽ – JURA	Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar	HEP Elektra d.d.	Hrvatska udruga ravnatelja osnovnih škola – Bjelovarsko-bilogorski ogranak	Socijalna zadruga „Pružimo ruke“
Grad Bjelovar	Kulturni i multimedijski centar Bjelovar	Vodne usluge d.o.o.	Veleučilište u Bjelovaru	Štefanje poljoprivredna zadruga
Općina Kapela	Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar	Komunalac d.o.o.	Dječji vrtić Ciciban	
Općina Rovišće		Rotor d.o.o.		

Općina Štefanje	Gradsko poduzeće za upravljanje sportskim objektima d.o.o.
Općina Veliko Trojstvo	Čazmatrans promet d.o.o.
Vatrogasna zajednica Općine Rovišće	Pro konzalting d.o.o.
	Propagari obrt za promidžbu i usluge, vl. Slaven Klobučar
	Terme Bjelovar d.o.o.
	Komunalac Rovišće d.o.o.

Svrha radionice bila je, uz pomoć SWOT analize, raspraviti i utvrditi kvalitativne razvojne potrebe i potencijale nakon pripremljene osnovne analize. Na radionicama se u fokus grupama tematski raspravljalo o vlastitim razvojnim snagama i slabostima (SW) te vanjski uvjetovanim prilikama i prijetnjama (OT) u područjima društva, obrazovanja, gospodarstva, kulture te razvojnog upravljanja. Rezultati dobiveni na radionici poslužili su definiranju razvojnih potreba s kojima se izravno suočava pojedini sektor na nacionalnoj, regionalnoj te lokalnoj razini, kao i identifikaciji razvojnih potencijala u navedenim područjima. Na temelju nalaza sadržanih u SWOT analizi, Strategijom većeg urbanog područja Bjelovar, pridonijet će se rješavanju identificiranih problema i potreba na razini urbanog područja, a u skladu s utvrđenim ciljevima i načelima upravljanja regionalnim razvojem na nacionalnoj razini.

Treća sjednica Partnerskog vijeća Većeg urbanog područja Bjelovar – 17. ožujka 2022. godine

Treća sjednica Partnerskog vijeća Većeg urbanog područja Bjelovar održana je 17. ožujka 2022. godine u velikoj vijećnici Grada Bjelovara, Trg E. Kvaternika 2 s početkom u 8:30 sati. Dnevni red sjednice bio je kako slijedi: I. Pribavljanje mišljenja na konačni prijedlog Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana; II. Prihvaćanje Analize stanja s uvaženim komentarima i prijedlozima; III. Prihvaćanje SWOT analize s uvaženim komentarima i prijedlozima; IV. Predstavljanje vizije Većeg urbanog područja Bjelovar i pratećih posebnih ciljeva i mjera; V. Predstavljanje Popisa strateških projekata za koje je zatraženo Mišljenje Upravnom odjelu za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode, Odsjek za zaštitu okoliša, Bjelovarsko-bilogorska županija; VI.

Razno. Partnersko vijeće sudjelovalo je u svim fazama izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar te će aktivno sudjelovati i u praćenju njezine provedbe. Partnersko vijeće će pratiti provedbu Akcijskog plana i pokazatelja definiranih u Strategiji te će na temelju utvrđene dinamike i statusa provedbe predlagati izmjene Akcijskog plana u svrhu njegova usklađivanja sa stvarnom dinamikom na koju, osim planiranih mogu utjecati i neplanirane okolnosti.

Za potrebe provedbe Izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Partnersko vijeće održalo je slijedeće sjednice:

- 6. sjednica Partnerskog vijeća održana je dana 05.11.2025. na kojoj je proveden ponovni izbor predsjednika i zamjene predsjednika Partnerskog vijeća, kao i revidacija članova i zamjena članova Partnerskog vijeća, te su usvojene izmjene i dopune Poslovnika o radu Partnerskog vijeća te su članovima Partnerskog vijeća detaljnije objašnjene Izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. o kojima su prethodno zaprimili Obavijest sukladno procedurama.
- U okviru 7. online sjednice u razdoblju od 19. do 30.12.2025., pribavljeno je pozitivno mišljenje na nacrt Akcijskog plana za Izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. i pozitivno mišljenje na nacrt Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

Upravljačka skupina za provedbu vrednovanja SRUPBJ

U skladu s člankom 48. Zakona o regionalnom razvoju RH (NN 147/14, 123/17, 118/18) planski dokumenti politike regionalnoga razvoja podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe, stoga je Grad Bjelovar kao grad središte urbanoga područja donio *Odluku o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027.* (KLASA: 302-01/21-01/7, URBROJ: 2103/01-05/10-21-4), 19. listopada 2021. kojom su definirane vrste i tijek vrednovanja. Upravljačka skupina za provedbu vrednovanja osniva se u cilju provedbe neovisnog vrednovanja uspješnosti provedbe te ostvarenja ciljeva Strategije. Radnu skupinu za vrednovanje čine predstavnici jedinica lokalne samouprave iz obuhvata Većeg urbanog područja Bjelovar s ciljem cjelokupne koordinacije svih aspekata vrednovanja - pripreme vrednovanja, nadziranja svih ključnih koraka tijekom cijelog procesa kako bi se osigurala uspješna realizacija vrednovanja, pružanje stručnog doprinosa tijekom vrednovanja, osiguravanja dostupnosti potrebnih informacija, osiguravanja nepristranosti i korisnosti vrednovanja te kontrole kvalitete i usvajanja završnog izvještaja o provedenom vrednovanju.

Uloge ostalih dionika

Osim kroz sudjelovanje u radu Partnerskog vijeća na način opisan u prethodnim točkama, sudjelovanje ostalih dionika očekivano je kroz:

- rad u fokus grupama u svrhu kvalitetne izrade SRUPBJ
- pripremu i dostavu, na traženje Nositelja i koordinatora izrade Strategije, relevantnih podataka i dokumenata;
- prikupljanje i dostavu podataka o projektima, aktivnostima i programima značajnima za urbano područje;
- implementaciju i/ili koordinaciju aktivnosti, programa i projekata na svom području;
- praćenje realizacije pokazatelja na razini aktivnosti, programa i projekata;
- druge oblike podrške vezano za izradu i provedbu Strategije, u skladu sa zahtjevom Nositelja i koordinatora izrade i provedbe Strategije;
- podršku provedbi mjera informiranja i vidljivosti.

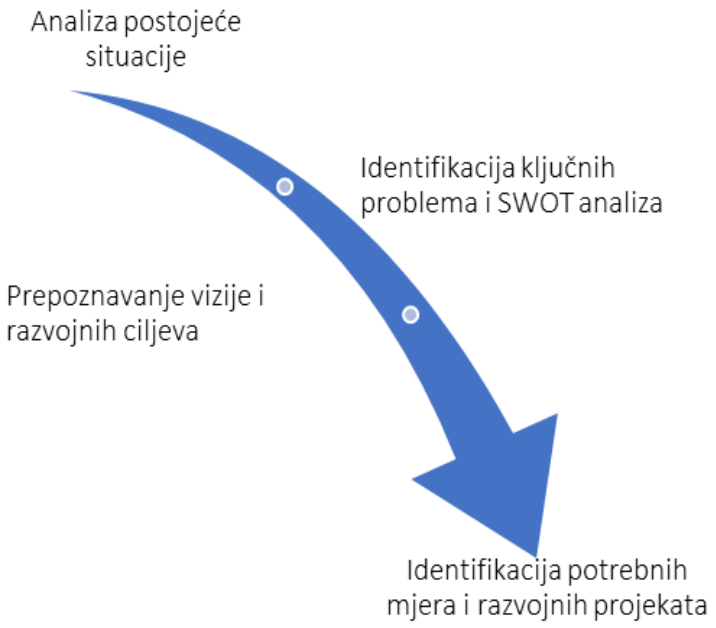

4. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA

Ključni element strateškog razvojnog dokumenta odnosi se na formulaciju razvojne vizije te ciljeva koji se unutar te vizije postavljaju. Imajući na umu da je pozitivna vizija budućnosti najsnažnija motivacija za promjenama koju posjedujemo, na temelju poznavanja postojeće situacije provođenjem detaljne analize te uz identifikaciju ključnih problema, pristupilo se razmatranju zahtijevanog ili poželjnog budućeg statusa planiranog područja, a sve s ciljem osiguranja konsenzusa oko pravca budućeg razvoja koji bi u konačnici trebao rezultirati ostvarenjem postavljenih ciljeva. Temeljna svrha ovakvog pristupa strateškom planiranju je osiguranje pretpostavki za podizanje kvalitete življenja građana, podizanjem razine ekonomske moći i konkurentnosti gospodarstva te drugih pogodnosti koje će osigurati viši nivo zadovoljstva stanovništva. Strategijom razvoja se pored programskih ciljeva naglašavaju i programski prioriteti, na način da se rast gospodarstva uvijek povezuje i promatra kroz prizmu kvalitete života

(kvalitetniji razvoj nego u obratnom slučaju) te se u obzir uzimaju i ostali aspekti javnog života unutar VUPBJ-a koji također mogu značajno doprinijeti porastu kvalitete života.

Sažeti logo Većeg urbanog područja Bjelovar:

Veće urbano područje Bjelovar prostor je kvalitetnog življenja i jednakih prilika uspostavljeno na načelima održivog, digitalnog i zelenog razvoja.

Vizija VUPBJ glasi

„Veće urbano područje Bjelovar integrirano je i poticajno okruženje koje na načelima digitalnog i zelenog razvoja doprinosi unaprjeđenju gospodarstva, obrazovanja, rada, života i učinkovitosti prostora, a s ciljem postizanja gospodarske konkurentnosti i kvalitetnog življenja svih skupina stanovnika".

Srednjoročna vizija razvoja VUPBJ u cijelosti obuhvaća potrebe i potencijale u odnosu na tri temeljne sastavnice održivog razvoja – društvo, gospodarstvo i okoliš. Kontinuiranim ulaganjem u zelenu infrastrukturu, obnovljive izvore energije, digitalnu transformaciju, kružno i/ili održivo gospodarstvo, usklađivanjem potreba obrazovanja i tržišta rada, te kroz naglašavanje važnosti znanosti, odgoja i obrazovanja, stvaraju se preduvjeti za postojanje kvalitetnog društvenog života, konkurentnog i modernog gospodarstva te jasnog gospodarenja prirodnim resursima, urbanim i prirodnim okolišem. Veće urbano područje Bjelovar čine (postojeći i budući) stanovnici obuhvaćenog područja, pri čemu su sve skupine (neovisno o dobi, spolu, stupnju invaliditeta, aktivnosti) smatraju ravnopravnim dionicima koji zajedno doprinose razvoju kvalitete življenja. Vodeći se načelom – područje, to smo mi, analizirana su različita fokus područja (vidi: Analiza stanja), te u konačnici, kroz SWOT definirane razvojne potrebe i potencijali VUPBJ. Vizija većeg urbanog područja Bjelovar u skladu je s vizijama razvoja svake pojedine JLS, kako je definirano njihovim strateškim dokumentima, ali i vizijama hijerarhijski nadređenog strateškog dokumenta. Primjerice, vizija NSR 2030 - Hrvatska je u 2030. godini konkurentna, inovativna i sigurna zemlja prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlja očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve. Upravo je

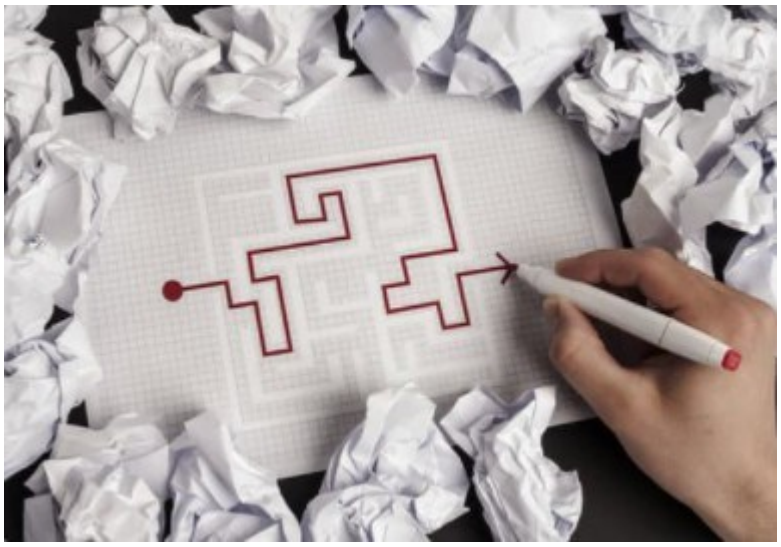

Figure 3 Rješavanje problema, Izvor: Canva

prostorni identitet VUPBJ sastavni dio baštine te važan strateški resurs koji se može i treba koristiti za planiranje održivog razvoja i upravljanje predmetnim područjem. Rubni dijelovi VUPBJ definirani su kao ruralno, pri čemu se upravo urbana-ruralna povezanost (kako je naglašeno i u nadređenim strateškim dokumentima EU) ističe kao dodana vrijednost. Povezanost urbano-ruralno, nudi specifičnost promatranog područja pri čemu je ključno prepoznati potencijal urbano-ruralnih karakteristika VUPBJ u pogledu pružanja inovativnih, uključivih i održivih rješenja za sadašnje i buduće društvene izazove, kao što su gospodarsko blagostanje, sigurnost hrane, klimatske promjene, upravljanje resursima, društvena uključenost i integracija svih skupina stanovnika. Urbano-ruralna područja, zahvaljujući dostupnosti, često su obilježena pozitivnim demografskim procesima. U konačnici, dolazi do pritisaka na način korištenja zemljišta i to u velikim dijelovima urbano-ruralnih područja. Pretjerano iskorištavanje te konkurentni zahtjevi i interesi mogu ugroziti raznolikost u cjelini, pri čemu se poseban naglasak stavlja na prirodna i kulturna dobra. Vodeći se namjerom postizanja održivosti u procesu rasta i razvoja, VUPBJ namjerava implementaciju programa temeljiti na načelima zelenog i digitalnog razvoja, u njihovim najobuhvatnijim modelima.

5. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA

Kontinuitet razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar u narednom razdoblju znatno će ovisiti o sposobnosti prepoznavanja i prilagođavanja nacionalnim te europskim trendovima, ne gubeći pri tome vlastite karakteristike i konkurentske prednosti. Prepoznavanje prilika te prilagođavanje istima nameće se kao imperativ za ostvarivanje razvojnih potencijala te unapređenja životnog standarda stanovništva na području VUPBJ. Trendovi poput digitalizacije, demografskih izazova, klimatskih promjena, neravnomjernog razvoja, prisutni na europskoj razini projiciraju se i na niže razine te čine temelj oblikovanja javnih politika na svim razinama. Analiza stanja te SWOT analiza omogućavaju strateško usmjeravanje razvoja kroz identifikaciju razvojnih potreba i potencijala u svim sferama društva. Navedeni dokumenti kao pomoćni alati za izradu strateškog okvira, nalaze se u prilozima ovog dokumenta (PRILOG 2. – Analiza stanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za razdoblje od 2021. – 2027. te Prilog 3. – SWOT analiza Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za razdoblje od 2021. – 2027.). Analiza stanja i SWOT analiza ključni su preduvjeti za definiranje kvalitetnih posebnih ciljeva s mjerama, koji uvažavaju razvojne potrebe i potencijale Većeg urbanog područja Bjelovar u prioritetnim područjima javnih politika tijekom srednjoročnog razdoblja.

Analizirana su sljedeća područja za razvojne potrebe i potencijale:

- **Društvo** u čijem se obuhvatu nalaze demografija, socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi, društvena i zdravstvena infrastruktura, odgoj, obrazovanje, znanost, kultura i sport,
- **Gospodarstvo** čine gospodarska kretanja, tržište rada, infrastruktura poduzetničke potpore, turizam,
- **Urbano okruženje** se odnosi na okoliš, primarnu infrastrukturu, promet, te
- **Institucionalni razvoj**

5.1. Društvo - razvojne potrebe i potencijali

Potrebe

Dugotrajni nepovoljni demografski trendovi prisutni su na svim razinama – europskoj, nacionalnoj, županijskoj te gradskoj/općinskoj. Veće urbano područje Bjelovar suočava se s trendom depopulacije i starenja stanovništva uzevši u obzir kako je između 2001. godine i 2011. VUPBJ izgubio 6 % ukupnog stanovništva dok je 17,9 % stanovništva starije od 65 godina čime se uklapa u županijske i nacionalne trendove. Neophodno je da se uz kontinuiranu i učinkovitu provedbu nacionalnih mjera osmisle i sustavno provode javne politike koje će ponuditi odgovor na sve lošiju demografsku strukturu. Konkretne mjere za poticanje ekonomske aktivnosti i poboljšanja životnog standarda u cjelini prvenstveno trebaju biti usmjerene na mlade i radno aktivne osobe kako bi se iste zadržale na urbanom području, kao i na marginalizirane skupine kako bi im se omogućila jednakovrijedna uloga u društvu te stvorili uvjeti za kvalitetan život u zajednici. Prilikom planiranja potrebno je voditi računa i o osobama treće životne dobi te radno neaktivnim kako bi se, kroz implementaciju kvalitetnih mjera, osiguralo da postanu aktivni članovi zajednice. Kako bi se osigurala djelotvorna provedba mjera, nužno je vrednovati postignute rezultate te redefinirati aktualne demografske mjere na području jedinica lokalne samouprave koje čine Veće urbano područje Bjelovar.

cijski efekti, Izvor: Canva

Ključne potrebe u području **socijalne uključenosti i usluga socijalne skrbi** odnose se u prvom redu na osiguranje dodatnih prostornih kapaciteta te osnaživanje tehnoloških kapaciteta već postojećeg sustava socijalne skrbi kako bi se osigurala ravnomjerna dostupnost usluga smještaja starijih i nemoćnih osoba na cijelom području Većeg urbanog područja Bjelovar, kao i jednaka kvaliteta pruženih usluga. Starosna struktura stanovništva upućuje na kontinuirani porast osoba starijih od 65 godina što ukazuje na nužnu potrebu povećanja prostornih kapaciteta u uslugama smještaja starijih i nemoćnih osoba. Nadalje, među daljnje značajne potrebe prepoznate su one vezane za razvoj usluga i skrbi o djeci s teškoćama u razvoju te o osobama s invaliditetom, ali i osoba u riziku od siromaštva, a one podrazumijevaju:

Figure 5 Pružanje podrške, Izvor: Canva

a) osiguravanje samostalnog stanovanja socijalno ugroženih osoba, psihosocijalne podrške u zajednici, podrške roditeljima i djeci s teškoćama u razvoju kroz veću dostupnost stručnjaka i usluga rane intervencije,
b) jačanje kapaciteta skrbi za starije osobe s naglaskom na osobe s poremećajima u pamćenju i koncentraciji,
c) poticanje suradnje Centra za socijalnu skrb na području VUPBJ i Zavoda za zapošljavanje, kao i suradnje s ustanovama i drugim dionicima u pripremi i provedbi socijalnih programa i pružanja socijalnih usluga,
d) deinstitucionalizaciju socijalne skrbi te
e) e) razvoj novih programa koji se odnose na jačanje životnih vještina kod djece s teškoćama u razvoju.

Figure 6 Novi modelu poslovanja u zdravstvu, Izvor: Canva

Ujedno, potrebno je poticati implementaciju digitalizacije i novih tehnologija u pružanju kvalitetne socijalne skrbi te pratećih proizvoda i usluga. U svrhu smanjenja podjela i izbjegavanja marginalizacija pojedinih skupina u društvu na području VUPBJ, potrebno je koristiti se prilikama i mogućnostima EU programa te daljnjem senzibiliziranju JLS-ova, ali i poslovnog sektora za razvoj partnerstva s organizacijama civilnog društva koje djeluju u području usluga socijalne uključenosti te skrbi a sve u cilju dobrobiti svih stanovnika na području VUPBJ.

Prioritetne potrebe u odnosu na **zdravstvo** i pružanje zdravstvenih usluga prvenstveno se odnose na povećanje bolničkih i smještajnih kapaciteta, te liječnika i medicinskog osoblja i nabavu suvremene medicinske opreme u svrhu osiguranja sustavne kvalitete pruženih usluga u postojećim zdravstvenim ustanovama. Gledano kroz perspektivu pacijenta, tj. njegovog puta skrbi od prevencije do rehabilitacija i palijativne skrbi, utvrđeni su sistemski propusti u postizanju koordinirane i integrirane skrbi, kako između segmenata i razina zdravstvenog sustava, tako i sa sustavom socijalne skrbi. Na primjerima najučestalijih zdravstvenih stanja i uzroka smrtnosti populacije, poput kardiovaskularnih bolesti, onkoloških bolesti, ugroženog mentalnog zdravlja, i skupina najosjetljivijih pacijenata, poput djece, trudnica i palijativnih pacijenata, identificirana je problematika ostvarivanja dugotrajne skrbi, skrbi u kući i zajednici, integracije skrbi, aktivnog menadžmenta pacijenata, uvođenja novih tehnologija kao podržavajućeg servisa skrbi i dr. Ona uključuje, uz nedostatak i/ili suboptimalno korištenje resursa u smislu prostora, ljudi i opreme, izražen nedostatak definiranih procesa skrbi.

S obzirom na povećani udio starijeg stanovništva u županiji, povećana je i potreba za palijativnom skrbi koja je neadekvatna, nedostupna i neintegrirana s postojećim sustavom skrbi. Na prvom mjestu uzroka mortaliteta

stanovnika BBŽ-a nalaze se bolesti cirkulacijskog sustava, pri čemu BBŽ prednjači (promatrano na nacionalnoj razini) po kardiovaskularnom mortalitetu. Također, BBŽ ima najveći postotak osoba sa prekomjernom tjelesnom masom i pretilih osoba među hipertoničarima kao i najveći postotak fizički nedovoljno aktivnog stanovništva.

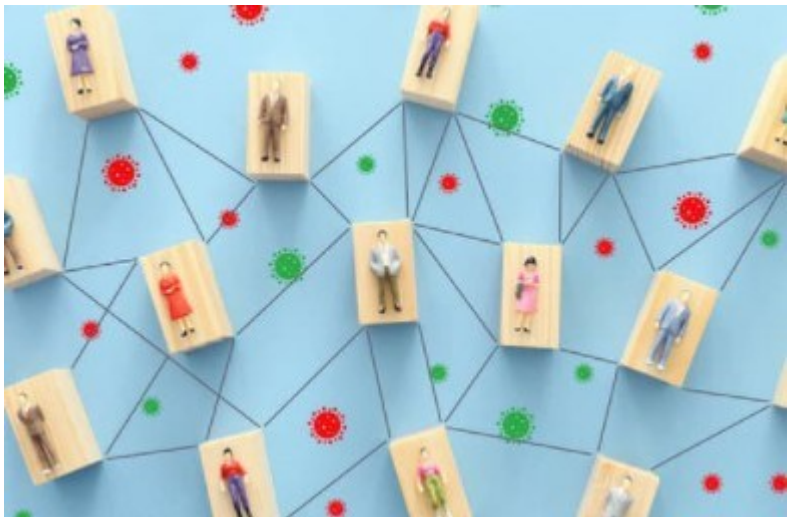

Figure 7 Povezivanje ljudi kroz OCD, Izvor: Canva

Identificirana je potreba organizacijom palijativne skrbi na području VUPBJ kroz izgradnju smještajnih kapaciteta, osiguranje mobilnih timova, potrebnog broja profesionalnih zaposlenika te volontera. Od značajne važnosti je i nastavak provođenja preventivnih zdravstvenih programa u ZZJZ kao i podržavanje i razvijanje zdravih životnih navika kod stanovnika područja.

Ističe se potreba za većim brojem medicinskih djelatnika, unaprjeđenje kvalitete postojeće skrbi, postojanja edukacijskog centra i opreme (prostor gdje se svakodnevno može organizirati vježba za pojedine intervencije), modernizacija postojeće, odnosno zamjena dotrajale opreme te kupnja nove opreme za pružanje suvremenih dijagnostičkih pregleda, uvođenje telemedicine i teledijagnostike u radiologiju i nabava uređaja za pretrage na daljinu i educiranje medicinskog i tehničkog osoblja za rad na tim uređajima, te značajniji razvoj sestrinskog praktikuma vještina.

Potrebe **organizacija civilnog društva** odnose se primarno na osnaživanje OCD-ova putem edukacija za pripremu i provedbu razvojnih projekata, poglavito onih financiranih EU sredstvima, poticanje njihovog sudjelovanja u projektima društvenog poduzetništva, ali i jačanje vještina upravljanja i razvoja poslovanja, što bi udruge učinile konkurentnijima. Od ostalih potreba, kada je riječ o jačanju civilnog sektora, valja istaknuti sljedeće:

a) osnaživanje međusobne koordinacije i suradnje organizacija civilnog društva;
b) poticanje i isticanje njihovog sudjelovanja u procesu donošenja odluka značajnih za razvoj lokalne zajednice;
c) pružanje podrške vezano za osiguravanje adekvatnog prostora i opreme za rad OCD-ova,
d) primjena načela digitalno i zeleno u aktivnostima djelovanja OCD-ova.

Konačno, nužnim se pokazalo i osnaživanje značaja volonterstva na razini urbanog područja u svrhu osobnog razvoja i dobrobiti cjelokupne zajednice. Volonterstvo je jedan od najsnažnijih elemenata koji doprinose razvoju i oblikovanju demokratskih promjena u svakom društvu. OCD imaju posebnu ulogu u aktivaciji pojedinih skupina u društvu, što doprinosi kvaliteti zajednice, ali i promicanju ravnopravnosti u mogućnostima svih skupina u društvu.

U području **odgoja i obrazovanja**, potrebe se odnose na osiguranje adekvatne infrastrukture za kvalitetnu provedbu programa ustanova te kvalitetnih odgojno obrazovnih stručnjaka. Potrebna je kontinuirana aktivnost u osiguranju da svako dijete na urbanom području ima mjesto u odgojno-obrazovnim ustanovama kroz ulaganja u izgradnju, rekonstrukciju te povećanje kapaciteta odgojno-obrazovnih ustanova u VUPBJ. Usporedo s navedenim, potrebno je i povećanje stručnih ljudskih resursa u ranom i predškolskom odgoju, a sve u vidu osiguranja otvaranja novih programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja radi podizanja kvalitete života i privlačenja mladih obitelji na područje VUPBJ.

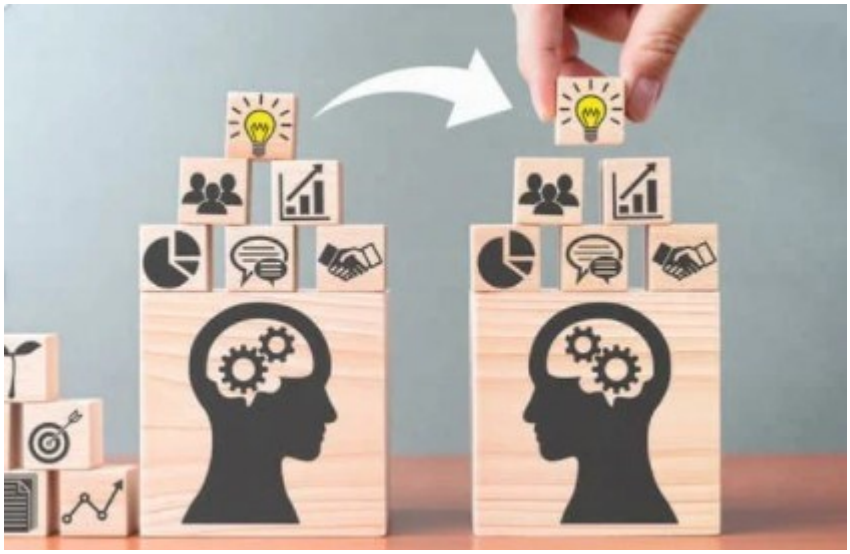

Figure 8 Kontinuirana nadogradnja znanja i vještina; Izvor: Canva

Za osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje potrebna je izgradnja i opremanje sportskih dvorana u sklopu škola, ali i energetska obnova i opremanje suvremenom opremom preostalih zgrada u okviru obrazovnog sustava kako bi se stvorili uvjeti za izvođenje kvalitetne nastave svih programa (značajnija primjena načela STEAM-a). Vezano za strukovno obrazovanje potrebno je modernizirati programe strukovnih škola kako bi se uskladili s potrebama tržišta te kontinuirano ulagati u osuvremenjivanje specijaliziranih učionica te ulagati u strukovne praktikume, koristeći pri tome modernu opremu i tehnološku podršku. Za razvoj strukovnog obrazovanja treba promicati i poticati strukovna zanimanja u društvu, te dalje unaprjeđivati stipendiranje učenika deficitarnih zanimanja. U području visokog obrazovanja potrebno je unapređenje studentskog standarda osiguranjem studentskog doma koji će omogućiti objedinjenu uslugu smještaja i prehrane studenata i biti suvremeno opremljen. Kako bi se utjecalo na poboljšanje kvalitete uvjeta studiranja i privlačenje domaćih i stranih studenata i nastavnika, potrebno je dodatno osigurati prostorne i druge resurse (laboratorije, opremu, platforme…) koji će doprinijeti daljnjem razvoju znanja i vještina, ali i osiguranju rasta inovativnog kapaciteta te prijenosa znanja.

Također, potrebno je razraditi i provoditi mjere za privlačenje i zadržavanje studenata kao i nastavnog i znanstvenog kadra te poticati snažnije uključivanje u nacionalne i EU projekte relevantne za daljnji razvoj. Nužno je svakako i dalje jačati ulogu Veleučilišta u Bjelovaru kontinuiranom modernizacijom postojećih i uvođenjem novih programa te unapređivanjem programa cjeloživotnog učenja za što je nužno proširenje prostornih, materijalnih, financijskih i ljudskih resursa Veleučilišta. Aktivnosti, uspješne projekte i rezultate potrebno je redovito javno objavljivati putem

različitih kanala komunikacije i u medijima. Zaključno, potrebno je značajnije povezivati ustanove u obrazovanju sa dionicima na tržištu i poduzetničkim potpornim institucijama, što bi doprinijeli budućoj poslovnoj konkurentnosti učenika i studenata. Uz navedeno, potrebno je dodatno promovirati i modernizirati (kroz infrastrukturu i opremu) proces cjeloživotnog obrazovanja i usavršavanja, kako bi se postigla adekvatna razina konkurentnosti na tržištu rada. Ključno je uz kvalitetnu podršku, osigurati fleksibilnost dionika u cjeloživotnom obrazovanju, jer ono se može najbrže prilagoditi intenzivnim trendovima i promjenama na tržištu Također, potrebno je poticati i razvijati programe rada, kao i omogućavanje potrebne infrastrukture za rad poput specijalizirane opreme i radnih materijala, te poticanje učitelja za doprinosom razvoja programa rada, u predškolskom i osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju usmjerene na učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama – daroviti učenici i učenici s teškoćama u razvoju.

U području **umjetnosti i kulture** potrebno je povećanje ljudskih i financijskih kapaciteta u svrhu njenog daljnjeg razvoja. Kulturna ponuda na području VUPBJ je centralizirana te je potrebno usmjeravanje ulaganja u područja u kojima je nedovoljno kulturnih sadržaja radi ravnomjernog razvoja i jednakih uvjeta za sve stanovnike VUPBJ. Sukladno analizama kulturnih i kreativnih industrija, ali i aktivnostima nezavisne scene, kulturni sektor nalazi se na margini unutar okvira javnih politika, što je efekt dugogodišnje nemarne kulturne politike i nepostojanja/neprovođenja kulturne strategije. Pandemija je potencirala već postojeće probleme te prouzročila ozbiljno stanje ugroženosti i neizvjesnosti kod prekarnih radnika/ica u kulturi. Riječ je o fizičkim osobama koje obavljaju samostalnu slobodnu umjetničku djelatnost, ali nemaju službeni status samostalnih umjetnika ili pravno reguliranu suradnju.

Pružanjem podrške mladim budućim, ali i postojećim radnicima/ama u kulturi razvit će se mreža za jačanje organizacija civilnog društvu u kulturnom sektoru. Kvalitetna infrastruktura, posebice promovirajući aspekt mobilnosti, osigurat će dostupnost kulture svim zainteresiranima, neovisno o urbano-ruralnom odnosu. Nadalje, potrebna je sustavna promocija kulture kao razvojnog potencijala imajući u vidu njen doprinos kvaliteti življenja u zajednici, društvenoj koheziji te doprinos razvoju gospodarstva kroz sinergiju ta dva sektora, te turizam, kulturne i kreativne industrije, kulturno poduzetništvo i gospodarsko korištenje kulturne baštine. Kulturna baština, te primjena novih tehnologija (npr. proširena stvarnost), osigurava izgradnju i prepoznatljivost pojedinog lokaliteta, ali i aktivne procese u zajednici. Etno park u naselju Veliko Trojstvo, tradicijski je prikaz graditeljstva (hiža, štagalj, ambar, krušna peć, kukuruzana), koji s postavljenom etno zbirkom čini kulturnu vrijednost ovog kraja s posebnim osvrtom na upoznavanje budućih generacija s povijesnim vrijednostima. Zavičajna etno zbirka sadrži mnoštvo eksponata koji vjerno prikazuju život, kulturu i običaje iz prošlosti Bilogore.

Kvalitetnom infrastrukturom te opremom osigurat će se implementacija STEAM procesa na području VUPBJ. Upravo umjetnost u svojoj širokoj paleti osigurava dodatan stup održivog razvoja zajednice. Potrebna su ulaganja u očuvanje i promicanje kulturne baštine te kulturne raznolikosti na području VUPBJ-a. Korištenje programa EU

Figure 9 Sport, Izvor: Canva

fondova dobra je prilika i mogućnost za financiranje razvoja kulture i zaštite kulturne baštine. Stoga je nužno jačati znanja i vještine za pripremu i provedbu projekata u kulturi koji se financiraju sredstvima EU.

Na većem urbanom području Bjelovar, **sport** ima veliki potencijal obzirom na postojeće mogućnosti za bavljenje rekreativnim sportom te broj sportskih klubova i udruga koje djeluju na području pritom ističući važnost sporta za očuvanje zdravlja i poboljšanje kvalitete života. „Sport podrazumijeva sve oblike tjelesnoga vježbanja kojima je cilj, neobaveznim ili organiziranim sudjelovanjem, izražavanje ili poboljšavanje tjelesnih sposobnosti i mentalnoga blagostanja, sklapanje društvenih veza ili ostvarivanje rezultata na svim razinama natjecanja.“ (*European Sport Charter*, 1992). Ovako široko shvaćanje sporta izlazi izvan okvira tradicionalnoga razumijevanja sporta kao natjecateljske aktivnosti kojoj je cilj ostvarivanje sportskoga rezultata. Obuhvaća sve oblike i forme tjelesnoga vježbanja. Sportom se, u navedenom dokumentu, smatra sve od rekreacijskoga vježbanja građana, koje može biti individualno, kao što su duge šetnje ili vožnja biciklom, preko organiziranih i vođenih aktivnosti, kao što su vježbanje različitih vrsta aerobike ili vježbanje u fitness centrima, preko školskoga i sveučilišnoga/veleučilišnog sporta, sporta osoba s invaliditetom, natjecateljskoga sporta do visokokvalitetnoga sporta koji ostvaruje vrhunske sportske rezultate na olimpijskoj i svjetskoj razini. BBŽ ima najveći postotak osoba s prekomjernom tjelesnom masom i pretilih osoba među hipertoničarima kao i najveći postotak fizički nedovoljno aktivnog stanovništva.

Uz značajnije uključivanje stanovništva, daljnji razvoj sporta zahtijeva poboljšanje postojeće te izgradnju nove sportske (vanjske i unutarnje) infrastrukture u VUPBJ. Redovne aktivnosti promocije i poticanja većeg uključivanja djece, mladih, starijih osoba te osoba s invaliditetom prepoznate su kao nužnost. Također, potrebno je i sustavno ulaganje u razvoj sportskog turizma na području VUPBJ (lovni, sportsko-ribolovni, biciklistički, jahački) radi postizanja sinergije sporta i turizma te višeg standarda života. Osim navedenog, potrebno je poticati provedbu zdravstveno-sportskih aktivnosti uz primjenu IT tehnologije i novih IT rješenja, s ciljem osiguranja dostupnosti raznih informativnih materijala o planovima prehrane po dobnim skupinama, aktivnosti vezane uz rizične skupine te druge informacije.

Također, potrebno je poticati sportsko-rekreativne aktivnosti koje su usmjerene na poticanje uključivanja djece i mladih u interaktivne i zabavne programe koji pridonose poboljšanju općeg psihofizičkog stanja. Navedenom u prilog ide i Sporazum o partnerstvu na projektu „Bazenski kompleks u Velikom Korenovu – Terme Bjelovar“, čija

se prva faza realizacije započinje uskoro. Radi se o projektu koji obuhvaća sedam bazena s ukupnom vodenom površinom od 3.600 m^2. Sporazum su potpisali bjelovarski gradonačelnik te predstavnici Hrvatskog olimpijskog odbora, Hrvatskog plivačkog saveza, Hrvatskog vaterpolskog saveza, Hrvatskog paraolimpijskog odbora, Hrvatskog paraplivačkog saveza te Hrvatskog saveza sinkroniziranog plivanja. Projekt će doprinijeti razvoju vodenih sportova, s obzirom na uočen nedostatak infrastrukture za navedeno na području između Zagreba i Osijeka.

Figure 10 Zajednica, Izvor: Canva

Potencijali

Ključni razvojni potencijal VUPBJ je upravo njegovo **stanovništvo** u kojem dominira radno sposobno stanovništvo kao i proaktivne demografske mjere na lokalnoj i županijskoj razini. Potencijal se očituje i u sustavnom provođenju mjera nacionalne demografske politike ali i svih drugih mjera razvojne politike kojima se povećava kvaliteta življenja, osobito u onim manje razvijenim područjima. Prioritet područja su projekti i aktivnosti koji omogućavaju bolji standard života u lokalnim zajednicama kako bi građani ostali raditi i živjeti u svom mjestu prebivališta te zasnovali obitelji ovisno o preferencijama.

Dosadašnje aktivnosti obuhvaćale su sustavna ulaganja u odgojno-obrazovnu infrastrukturu, obnovu dječjih igrališta, parkova, te izgradnju pješačko-biciklističkih staza. Formalno, neformalno i informalno obrazovanje potrebno je značajnije podržavati (kroz primjenu načela zeleno i digitalno) u vidu izgradnje, rekonstrukcije i opremanja. Revitalizacija postojećih napuštenih zgrada doprinijet će, uz obrazovanje, i efikasnijem korištenju prostora na području VUPBJ. Pri navedenom, značajan potencijal za razvoj su i mogućnosti korištenja sredstava iz različitih EU programa koji mogu vremenom pridonijeti poboljšanju demografske slike na Većem urbanom području Bjelovar.

- **Naglasak**: izgradnja, revitalizacija i/ili opremanje infrastrukture, energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije u dijelu unaprjeđenja kvalitete stanovanja i rada, efikasnije i efektivnije korištenje prostornih kapaciteta, odgoj i obrazovanje prožeto STEAM modelima i alatima, obnova dječjih igrališta (uključujući igrališta i/ili sprave i oprema za djecu s teškoćama u razvoju), obnova i revitalizacija zelene infrastrukture, uređenje pješačko-biciklističkih staza, značajnije aktiviranje poduzetničko-potpornih institucija i pružanje podrške razvoju gospodarstva (budući poduzetnici/zaposlenici; umrežavanje), revitalizacija napuštenih zgrada i stavljanje u funkciju razvoja zajednice

U području **socijalne uključenosti i usluga socijalne skrbi**, razvojni potencijal u smislu stvaranja osnova za dostojanstveno starenje i podizanje kvalitete življenja neovisno o dobi, vidljiv je u postojećim domovima za starije i nemoćne te kontinuiranom ulaganju u njihovo unapređenje stvaranjem raznovrsnih programa za osobe starije životne dobi te u postojećoj mreži izvaninstitucionalnih usluga za odrasle i djecu s teškoćama u razvoju te osobe s invaliditetom. Rana intervencija i značajnije pružanje podrške osobama s teškoćama i njihovim obiteljima, doprinose kvaliteti življenja, ali i ravnopravnosti svih skupina stanovnika i njihovoj adekvatnoj uključenosti u razvoj zajednice. Uz to, uspješni primjeri korištenja sredstava EU fondova i djelovanje udruga dobra su osnova za daljnje nužno unapređenje socijalne politike u Županiji.

- **Naglasak**: razvoj socijalne infrastrukture (izgradnja, dogradnja, opremanje) za pružanje kvalitetne skrbi različitim skupinama u društvu (rana intervencija, raznovrsni oblici terapije za djecu i mlade različite životne dobi i stupnja invaliditeta i/ili teškoća), uključivanje u tržište rada, psihosocijalna podrška, palijativna skrb), deinstitucionalizacija sustava socijalne skrbi, korištenje novih tehnologija u poboljšanju usluga i proizvoda socijalne skrbi, poticanje mladih za život u ruralnim sredinama pri čemu bi se osigurala izgradnja stambenih prostora s određenim povoljnostima kojima bi se potaknulo mlade osobe i mlade obitelji za stvaranjem života u urbano-ruralnim sredinama, potpora izgradnji/rekonstrukciji/opremanju te izgradnja/rekonstrukcija/opremanje socijalnih stanova.

U **zdravstvu** je naglasak na izgradnji i suvremenom opremanju nove bolnice u sklopu Opće bolnice Bjelovar kao jednog od glavnih potencijala za povećanje kvalitete, osiguranju dovoljnih smještajnih kapaciteta te poboljšanju zdravstvenih usluga na urbanom području, kroz opremanje zdravstvenih ustanova (uključujući telemedicinu), uspostavu mobilnih timova (uključujući patronažu) te provedbu programa prevencije bolesti i ovisnosti. Također, održiv integrirani teritorijalni pristup razvoju svakako je moguće iskoristiti kao potencijal u segmentu zdravstva kroz promoviranje zdravog načina življenja u urbanom području, u suradnji s ključnim dionicima iz sporta, turizma i obrazovanja.

- **Naglasak**: infrastrukturno uređenje i/ili opremanje zdravstvenih ustanova, uspostava mobilnih zdravstvenih timova (uključivo i farmakologiju), programi prevencije ovisnosti i bolesti, uspostava i opremanje praktikuma, edukacija djelatnika i korisnika u svrhu unaprjeđenja kvalitete pruženih usluga, provedba edukativnih aktivnosti koje imaju za cilj sprječavanje i/ili umanjenje zdravstvenih tegoba, potpora razvoju lječilišnog, wellness i spa turizma.

Velik broj aktivnih **organizacija civilnog društva** na urbanom području potvrđuje razvojni potencijal i u ovom području, a što potvrđuje niz primjera dobre prakse njihove uloge u izravnom doprinosu razvoju lokalnih zajednica. Vidljivo je da se njihov razvojni potencijal zasniva na dosadašnjem iskustvu, stečenom znanju i vještinama za

pripremu i provedbu razvojnih projekata, a tome u prilog ide dosadašnja uspješnost korištenja sredstava iz raznih EU programa.

- **Naglasak**: infrastrukturno uređenje i/ili opremanje prostora za OCD-a, uvođenje i podrška primjeni novih tehnologija u radu OCD i pružanju proizvoda/usluga, podrška uspostavi programa za uključivanje i doprinos zajednici, digitalizacija poslovanja i razvoj vještina članova OCD, promocija i pružanje podrške implementaciji društvenog poduzetništva, promocija i pružanje podrške razvoju volonterstva kao pokretača razvoja zajednice (uključivo multisektorski pristup), osiguravanje platforme za umrežavanje OCD

Figure 11 Obrazovanje kao cjeloživotni proces, Izvor: Canva

U području **predškolskog odgoja i obrazovanja** razvojni potencijal vidljiv je kroz odgovarajuće kompetencije stručnog kadra te dosadašnje realizacije i spremnosti ustanova za nastavak ulaganja u povećanje prostornih kapaciteta i opremanje objekata suvremenom opremom kako bi se najmlađima omogućio odgovarajuće poticajno okruženje i standard. Što se tiče **osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja**, većina obrazovnih ustanova energetski je obnovljena te je osigurana primjerena oprema za potrebe učenika, te predstavlja temelj za daljnje unapređenje obrazovnog sustava.

Potencijal predstavlja i uspostavljena Mreža škola te specijalizacija i profiliranje strukovnih škola te stipendiranje učenika deficitarnih zanimanja u svrhu poboljšanja ljudskih potencijala na urbanom području. Također, kao potencijal ističe se učinkovito povezivanje obrazovanog sustava te gospodarstvenika u cilju razvoja i povećanja konkurentnosti cjelokupnog gospodarstva. Poseban potencijal razvoja urbanog područja predstavlja Veleučilište u Bjelovaru koje izvodi studijske programe u STEM području kojima odgovara na potrebe tržišta rada. Kao potencijal daljnjem razvoju svakako pridonosi i stečen certifikat razvijenog sustava osiguravanja kvalitete u **visokom obrazovanju** Veleučilišta u Bjelovaru, što izravno doprinosi i zainteresiranosti studenata za navedeno učilište te potencijalni ostanak u većem urbanom području. **Cjeloživotno obrazovanje** kao element kontinuiranog usavršavanja i nadogradnje znanja i vještina osigurava stalnu konkurentnost pojedinaca, ali i nudi široku paletu mogućnosti rada u sektoru slobodnih zanimanja i hobija.

Prema izvješću DESI za 2021., udio građana s najmanje osnovnim digitalnim vještinama i dalje je nizak u usporedbi s prosjekom EU. Nasuprot tome, u kategoriji digitalnih vještina na razini višoj od osnovne Hrvatska je iznad prosjeka

EU-a. Hrvatska nastavlja s uspješnom provedbom programa e-Škole i u njegovu su drugu fazu uključene sve hrvatske škole (njih 1.320). Obrazovanje, znanost i istraživanje uvršteni su u Nacionalni plan oporavka i otpornosti koji bi trebao dodatno potaknuti digitalnu transformaciju visokog obrazovanja, digitalizaciju istraživačkih i inovacijskih aktivnosti te daljnji razvoj digitalnih vještina. Prema DESI 2021., unatoč povećanju broja stručnjaka za IKT, 68 % poduzeća koja zapošljavaju ili traže stručnjake za IKT i dalje navode da teško dolaze do odgovarajućih kandidata. Nedostaci stručnjaka za IKT mogu izravno ograničiti sposobnost poduzeća za inovacije i uvođenje novih digitalnih usluga i proizvoda. Zato je važno postojeću neprikladnost vještina radne snage prevladati povećanjem broja stručnjaka s digitalnim vještinama, i to prekvalifikacijom i usavršavanjem radnika i zaposlenika te promicanjem karijera u području IKT-a i studija u području STEM-a među ženama.

- **Naglasak**: izgradnja i/ili uređenje infrastrukture namijenjene odgoju i obrazovanju, uvođenje načela bioodrživog/energetski efikasnog modela u infrastrukturnom uređenju (uključivo zelena infrastruktura), podrška suradnji obrazovanja i gospodarstvenika, pružanje podrške STEAM modela u odgoju i obrazovanju, daljnji razvoj kvalitete i dostizanja studentskog standarda (prehrana i dom)

U području **umjetnosti i kulture**, bogata materijalna i nematerijalna kulturna baština, mnogobrojna kulturna dobra i manifestacije koje čuvaju običaje, tradiciju, način života, njeguju i promiču identitet lokalnih zajednica predstavljaju potencijal za daljnji društveni razvoj, kvalitetu življenja ali i za gospodarstvo, i to prvenstveno kroz gospodarsko korištenje kulturne baštine, razvoj kulturnih i kreativnih industrija te razvoj turizma. U sklopu potencijala važno mjesto ima i kultura nacionalnih manjina. Kulturno - umjetničke udruge, koje su glavni nositelji očuvanja i njegovanja kulturne baštine, također su dio potencijala razvoja. Sve navedeno predstavlja dobru osnovu za razvoj kulturnog turizma, za razvoj kulturnih i kreativnih industrija, za razvoj poduzetništva u kulturi te za spomenuto gospodarsko korištenje kulturne baštine. Isto tako potencijal za budući razvoj kulture i održivo korištenje kulturne baštine su programi i projekti koji se financiraju iz fondova EU i drugih nacionalnih i inozemnih izvora. Navedeni programi i projekti omogućavaju djelotvorniju suradnju među udrugama, prijenos najbolje prakse, iskustva i znanja, te njihovo povezivanje na kompleksnijim budućim projektima od značaja za lokalne zajednice.

- **Naglasak**: korištenje digitalizacije, novih tehnologija i načela zelenog razvoja u očuvanju i promociji kulturne i prirodne baštine, korištenje proširene stvarnosti u očuvanju i promociji prirodne i kulturne baštine, infrastrukturna podrška i/ili opremanje s ciljem unaprjeđenja konkurentnosti kulturnih i kreativnih industrija, jačanje uloge poduzetničkih potpornih institucija za pružanje podrške razvoju poduzetništva u kulturi, brendiranje područja kroz multisektorsko partnerstvo i kružno gospodarstvo, podrška razvoju nezavisne scene kroz infrastrukturno uređenje i opremanje, obnovljivi izvori energije u promociji prirodne baštine i identiteta područja, tehničko opremanje infrastruktura u kulturi

Daljnji razvoj **sporta** zasniva se na mogućnostima koje pruža integrirani pristup povezivanju sportskih aktivnosti s obrazovanjem, turizmom i kulturom te promocija i poticanje zdravog načina življenja. Pri tome je osobito važno da se omogući veće uključivanje djece, mladih ali svakako i starijih osoba u sportske aktivnosti. Mapiranje potreba u zdravstvu (2021.) istaknulo je kako je na području BBŽ, kojeg je dio i VUPBJ, najveći postotak osoba s prekomjernom tjelesnom masom i pretilih osoba među hipertoničarima kao i regija s najvećim postotkom fizički nedovoljno aktivnog stanovništva. Kontinuirano poticanje te promicanje sporta djece i mladeži predstavljaju dobar temelj za daljnji razvoj ovog izuzetno važnog segmenta društvenog razvoja.

- **Naglasak**: infrastrukturno uređenje i/ili opremanje sportske infrastrukture (vanjske i/ili unutarnje), uspostavljanje mreže sportske infrastrukture za različite skupine stanovnika (uključivo djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom), provedba programa za aktivnije uključivanje građana u timske i individualne sportove, promocija zdravog načina življenja i prevencija kardiovaskularnih bolesti, pružanje podrške sinergiji sporta i turizma u cilju jačanja gospodarskog razvoja područja, pružanje podrške organizaciji natjecateljskih sportova, primjena načela OIE i EE u sportskoj infrastrukturi, podrška implementaciji sportskog/rekreativnog/aktivnog turizma

5.2. Gospodarstvo – razvojne potrebe i potencijali

Potrebe

Jedna od najvažnijih potreba je poticanje modernizacije i ulaganja u nove tehnologije i inovacije kroz razvoj sustava mjera. Nastavno na navedeno, potrebno je dodatno stimulirati otvaranje novih kao i razvoj postojećih poslovnih subjekata u srednje i visoko-tehnološkim sektorima. Jedna je od potreba i stvaranje pozitivnog i poticajnog poslovnog okruženja, umrežavanje i suradnja svih ključnih dionika iz gospodarstva, javnog sektora, obrazovne zajednice i civilnog društva. Također, potrebno je osmisliti i programe edukacija malih i srednjih poduzetnika za snažnije korištenje financijskih sredstava raspoloživih kroz financijske instrumente i fondove EU-a te pružanje podrške poduzetnicima, obrtnicima i poljoprivrednim gospodarstvima za digitalnu i zelenu tranziciju gospodarstva. S obzirom na navedeno potrebno je da se:

Figure 12 Inovacije u poduzetništvu, Izvor: Canva

a) na razini jedinica lokalne samouprave osiguraju financijski kapaciteti za razvoj poduzetništva u obuhvatu većeg urbanog područja,
b) više sredstava dodjeljuje za rast i razvoj proizvodno-prerađivačke industrije te IT sektora,
c) sadržajno unaprijede lokalni programi za poticanje poduzetništva kroz razradu mjera i prilagodbi potreba poduzetnika posebice u smjeru poticanja modernizacije poslovanja i kreiranja tzv. „tvornica budućnosti“,
d) povećaju financijska ulaganja u obrazovne programe koje školuju kadrove koji odgovaraju potrebama tržišta,
e) sustavno jačanje poduzetničke potporne infrastrukture, povećanjem prostornih kapaciteta i opremanja u skladu s potrebama poduzetnika te kroz kontinuirano osposobljavanje zaposlenih i druge slične aktivnosti.

Sukladno potrebama na nacionalnoj i županijskoj razini, i Veće urbano područje ima potrebu za boljim povezivanjem poduzetnika te obrazovnih institucija. Podrška lokalnih potpornih institucija je značajna stoga je izražena potpora za ciljano razvijanje kapaciteta potpornih institucija te poduzetničke potporne infrastrukture kako bi se omogućilo povezivanje potencijalnih partnera iz poduzetničkog te znanstveno-istraživačkog sektora. Sukladno navedenom, jedna od krucijalnih potreba odnosi se na jačanje kapaciteta potpornih institucija u svrhu privlačenja ulaganja na urbanom području te provedba aktivnosti koje se odnose na promicanje poslovnih prilika na urbanom području, edukacija poduzetnika o novim tehnologijama, poslovanju, brendiranju, umrežavanju, mogućnostima financiranja iz EU fondova te o nužnosti ulaganja u istraživanja i razvoj proizvoda i usluga.

Figure 13 Poljoprivreda, Izvor: Canva

U području poljoprivrede, kao primarne grane gospodarstva na području većeg urbanog područja, za daljnje povećanje proizvodnje te konkurentnosti potrebno je: a) dovršiti procese vezane za raspolaganje državnim zemljištem, b) poticati okrupnjavanje zemljišnih posjeda, c) poticati uvođenje i primjenu modernih tehnoloških rješenja u proizvodnji i preradi, d) poticati snažniju orijentaciju poljoprivrednika prema ekološkoj proizvodnji, e) sustavno poticati udruživanje poljoprivrednih proizvođača i prerađivača radi ostvarivanja veće konkurentnosti na tržištu, f) povećati ulaganja u obrazovne programe te istraživanja i razvoj u području poljoprivrede, g) povećati ulaganja u promociju poljoprivrednih proizvoda karakterističnih za urbano područje, h) povećati skladišne i prerađivačke kapacitete namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji. Uz kružno gospodarstvo i primjenu načela održivog razvoja, namjera je započeti implementaciju načela biogospodarstva. Prema Europskoj komisiji, biogospodarstvo je održiva proizvodnja obnovljivih bioloških resursa te pretvorba tih resursa i tijekova otpada u

proizvode dodane vrijednosti u obliku hrane, hrane za životinje, proizvoda biološkog podrijetla i bioenergetskih proizvoda.

U pogledu Zajedničke poljoprivredne politike, biogospodarstvo može podržati ciljeve isplative proizvodnje hrane, održivog upravljanja prirodnim resursima, klimatskih mjera i održivog teritorijalnog razvoja. Smatra se da je biogospodarstvo ključan element za funkcioniranje i uspjeh gospodarstva EU-a. U 2015. godini (zadnji dostupni podaci) doprinos biogospodarstva procijenjen je na 2,3 bilijuna eura prometa, 621 milijardu eura dodane vrijednosti i 18 milijuna zaposlenih ljudi, odnosno 8,2 % radne snage EU-a. Glavni doprinos daje industrija hrane, pića i duhana s 50 % te poljoprivrede s 19 % ostvarene vrijednosti. U 2017. godini je biogospodarstvo u Republici Hrvatskoj ostvarilo ukupan promet od 11 milijardi EUR odnosno 52.000 EUR po osobi (EU-27: 127.000 EUR) te je u njemu bilo zaposleno 216.800 osoba. Poljoprivreda i proizvodnja hrane, pića i duhana dominantni su sektori biogospodarstva unatoč negativnim stopama rasta koje se odnose na zaposlenost i promet od 2008. do 2017. godine, ponajprije u poljoprivrednom sektoru.

Primarna potreba u području tržišta rada prvenstveno se odnosi na nedostatak kvalificirane radne snage. Potrebno je za deficitarna zanimanja osmisliti mjere snažnog stimuliranja radi povećanja interesa učenika za obrazovanjem u istima. Vezano za navedeno, i dalje je potrebno usklađivati obrazovne programe u srednjem i visokom obrazovanju s potrebama tržišta rada. Također, potrebno je uložiti više sredstava za prekvalifikaciju nezaposlenih i povećanje razine zapošljivosti, neovisno da li se radi o zapošljavanju ili pokretanju vlastitog poslovanja. Potrebno je osmisliti i provesti aktivnosti kojima se potiče usavršavanje zaposlenika u IT tehnologijama te proizvodno-prerađivačkoj industriji kao osnove za sinergiju napretka i razvoja gospodarstva u cjelini. U okviru Nacionalne razvojne strategije za razdoblje od 2021. do 2030. zelena i digitalna tranzicija smatraju se jednim od ključnih smjerova razvoja, a digitalna tranzicija društva i gospodarstva smatra se strateškim ciljem.

Kako se navodi u DESI 2021., radi daljnjeg poticanja digitalne transformacije hrvatskog gospodarstva, važno je pomoći malim i srednjim poduzećima da povećaju korištenje naprednih tehnologija, pri čemu je potrebno obratiti posebnu pozornost na ekosustave start-up poduzeća, na poduzeća u regijama u nepovoljnom položaju te na poduzetnice u digitalnom području. Za to će biti potreban koordiniran i sveobuhvatan pristup u okviru kojeg se kombiniraju poticaji, ulaganja i istodobno stvaranje čvrstih veza s relevantnim ulaganjima u ljudski kapital. Ako zaposlenici steknu relevantne napredne digitalne vještine, povećat će se inovacijski kapacitet malih i srednjih poduzeća. Izrada sveobuhvatne digitalne strategije za prikupljanje, analizu i iskorištavanje podataka u nekoliko javnih i privatnih domena pomogla bi da se uklone nedostaci i povećaju prednosti u područjima sigurnosti, privatnosti, inovacija proizvoda i usluga, kako u privatnoj tako i u javnoj domeni, te bi pridonijela relevantnim inicijativama EU-a.

Jedna od okosnica razvoja VUPBJ svakako će biti turizam. Uz reljef, bogatu prirodnu atrakcijsku osnovu za razvoj turizma čine geološke značajke prostora, klima, vode, biljni i životinjski svijet te zaštićena prirodna baština. Jedan od većih projekata koji će imati značajne višestruke pozitivne učinke svakako je bazenski kompleks Terme. Radi se o zatvorenim i otvorenim bazenima, odnosno olimpijskom bazenu, bazenima za rekreaciju i vodenom parku (ukupna vodena površina oko 3.600 m^2). Sve se oslanja na geotermalni izvor, za što postoje osnovne reference, te se vode kontinuirana istraživanja. Razvoj termalne rivijere u Bjelovaru predstavlja induciranje novih sadržaja koji će potaknuti razvoj i druge turističke infrastrukture te općenito razvoj turizma.

U turizmu ključne potrebe odnose na: a) poboljšanje ljudskih potencijala u turizmu, b) poticati koncept „zelenog turizma“, c) podizanje standarda smještajnih objekata u urbanom području, c) osmisliti program mjera financijskih potpora u svrhu razvoja turističke ponude, d) poticati razvoj rekreativnog i sportskog turizma, e) dodatno povećanje kapaciteta i kvalitete usluga u ruralnom turizmu, f) poticanje aktivnosti koje se odnose na dostupnost turističkih usluga tijekom cijele godine (kulturni sadržaji, manifestacije), f) participativno planiranje razvoja urbanog područja kao turističkog uz veće sudjelovanje javnosti u procesu donošenja odluka, g) sustavno jačanje promocije kontinentalnog turizma na urbanom području, h) značajnije poticanje korištenja digitalizacije u osmišljavanju turističkih proizvoda i usluga, posebno s naglaskom na valorizaciji kulturne i prirodne baštine te bioraznolikosti.

Figure 14 Obnovljivi izvori energije, Izvor: Canva

Potencijali

Ključni potencijali u području gospodarstva primarno su vezani za poljoprivredu te prerađivačku industriju kao dvije najvažnije te najzastupljenije gospodarske grane u VUPBJ. U području poljoprivrede, urbano područje ima vrlo povoljne klimatske i prirodne uvjete za razvoj poljoprivredne proizvodnje što je u većoj mjeri prepoznato i realizirano. Također, ekološka proizvodnja poljoprivrednih proizvoda je prepoznata te uključuje kontinuirano povećanje broja ekoloških proizvođača i prerađivača i poljoprivrednih površina koje su u funkciji ekološke proizvodnje. Kroz razna financiranja putem EU fondova te nadležnih savjetodavnih institucija i drugih potpornih subjekata, poljoprivredni proizvođači imaju mogućnost u postizanju visoke kvalitete proizvodnje (uključivo ekoloških) proizvoda ulaganjima u unapređenje proizvodnje uz usporednu brigu o okolišu.

Najveći potencijali rasta u prerađivačkoj industriji ponajprije su vezani za drvnu i metaloprerađivačku industriju u kojima se ostvaruje više razina dodane vrijednosti poput proizvodnje poljoprivrednih vozila i namještaja. Dodatan

aspekt, biogospodarstvo, zbog činjenice da se isto oslanja na biomasu i biološke resurse, poljoprivreda, šumarstvo, akvakultura i ribarstvo iznimno su važni za biogospodarstvo. Budući da se održivost i cirkularnost nalaze u središtu strategije EU-a za biogospodarstvo, nužna je modernizacija sustava primarne proizvodnje kako bi se optimizirala proizvodnja biomase na održivi način.

Tehnološko i inovacijsko znanje bit će potrebno za razvoj ekoloških pristupa i cirkularnosti u sustavu primarne proizvodnje te u prehrambenom sustavu radi poboljšanja produktivnosti i učinkovite uporabe lokalnih prirodnih resursa. S druge strane, također će biti nužne inovacije iz industrijskih procesa radi stvaranja mogućnosti za korištenje nusproizvoda i sporednih proizvoda dobivenih u postojećem poljoprivredno-prehrambenom vrijednosnom lancu kako bi se uz osnovne proizvode isporučivali i proizvodi na biološkoj osnovi.

Nadalje, geotermalni izvori na većem urbanom području predstavljaju mogućnost pozicioniranja na tržištu kao ključnog područja u proizvodnji geotermalne energije. Tim stručnjaka (Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Institut Hrvoje Požar)[10] navode kako hrvatski dio Panonskog bazena, zahvaljujući svojoj geološkoj građi, općenito ima regionalno povišeni geotermalni dotok. Ova pozitivna anomalija, zbog dodatnih pogodnosti, može imati i lokalno povišene vrijednosti gradijenata, kao što je to slučaj na prostoru Bjelovarske depresije. Geotermalni gradijent na naftnom polju Šandrovac kreće se od 55 do 68C/km, naftnom polju Letićani od 55 do 56C/km, istražnom lokaliteti Rovišće geotermalni gradijent utvrđen je od 58C/km, a na naftnom polju Pavljani kreće se od 65 do 67C/km. Susjedni prostor geotermalnog polja u Velikoj Cigleni procijenjen je na vrijednost i preko 70C/km. Dalje na istok, na strukturi Bačkovica registrirane su vrijednosti od 50 do 52C/km. Ove vrijednosti vezane su za duboke vodonosnike u raspucanim i karbonatnim stijenama podloge tercijara i razvojima pješčenjaka i pijesaka panonske i ovdje posebno važnim tijelima donjopontske starosti.

Kao primjer značajnije iskoristivosti, Grad Bjelovar posljednjih pet godina radi na istraživanjima geotermalnih izvora. Započelo je sa istraživanjem plitkih pojava hidro-geotermalnih ležišta, ovdje posebnu pažnju privlače podaci s lokacije plitke bušotine u V. Korenovu (BK-1), gdje s 226 m dubine istjecala voda temperature 28,89C, što upućuje na vrijednost geotermalnog gradijenta bliskog ili višeg od 80C/km. Ovu neuobičajeno visoku vrijednost objašnjava konvekcija vode duž tektonskih komunikacija iz prethodnih dubljih geotermalnih rezervoara (donjepontske starosti), koji se ovdje očekuju na 750 m dubine i s temperaturama vode od cca 50C. Trenutno je u pripremi istraživanje na trećoj bušotini te izrada analiza za nove bušotine namijenjene zgradama javnog sektora i gospodarstvu. Analize upućuju, da su pojave s visokim temperaturama vode, na neuobičajeno malim dubinama i visokim dotocima mogući u danim geološkim uvjetima na još nekim izdvojenim lokalitetima u širem okruženju.

[10] Istraživačka studija za primjenu geotermalne energije na SRC „Mladost“ u Bjelovaru, 2014.

Znatne mogućnosti razvoja gospodarstva pruža i druga tradicija obrtništva na urbanom području te sustavno poticanje tradicijskih obrta u kojima se prepoznaje i mogućnost za razvoj turizma na predmetnom području kroz međusobnu povezanost dva sektora. Bogatstvo prirodne, ali i kulturne baštine područja omogućava potencijal za razvoj turizma, a posebno selektivnih oblika poput ruralnog, sportskog, avanturističkog, zdravstvenog, gastro i dr. Tomu u prilog ide i realizacija projekta Terme. Radi se o zatvorenim i otvorenim bazenima, odnosno olimpijskom bazenu, bazenima za rekreaciju i vodenom parku (ukupna vodena površina oko 3.600 m2). Sve se oslanja na geotermalni izvor, za što postoje osnovne reference, te se vode kontinuirana istraživanja. Razvoj termalne rivijere u Bjelovaru predstavlja induciranje novih sadržaja koji će potaknuti razvoj i druge turističke infrastrukture te općenito razvoj turizma. Uz navedeno, djelatnost Informacije i komunikacije razvijaju se kao nužan horizontalni aspekt razvoja gospodarstva, pri čemu je potrebno pružiti podršku jačanju konkurentnosti predmetne djelatnosti te značajnijem razvoju konkurentnosti vještina novih i postojećih djelatnika.

Potencijal je vidljiv u kontinuiranom razvoju poduzetničke potporne infrastrukture, poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija, koje predstavljaju ključan uvjet za razvoj poduzetništva na urbanom području te osnaživanje položaja područja kao poželjne destinacije/okuženja za ulaganje te razvoj međusobne suradnje poduzetništva s javnim sektorom, obrazovnim, znanstveno-istraživačkim i civilnim sektorom. Osnaživanje strukovnog obrazovanja predstavlja motiviranost u obrazovnom sektoru za prilagodbu potrebama tržišta rada što čini osnovni preduvjet za razvoj cjelokupnog gospodarstva.

- **Naglasak**: povećanje kapaciteta, razvoj i daljnje iskorištavanje geotermalne energije (s diverzifikacijom u gospodarstvu, npr. punionica vode, vrelovod, skladištenje i korištenje vodika), razvoj potporno-poduzetničke infrastrukture, razvoj edukativnih ciklusa podrške uspostavi i/ili razvoju poslovanja i konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava, obrta i trgovačkih društava; infrastrukturno građenje i opremanje gospodarskog centra (uključivo tržnica), pružanje podrške pokretanju poslovanja kroz uspostavu infrastrukturno opremljenih jedinica, pružanje podrške za razvoj „tvornica budućnosti“, pružanje podrške za implementaciju i prijelaz na kružno gospodarstvo, primjena zelenih i digitalnih načela za unaprjeđenje konkurentnosti, pružanje podrške primjeni novih tehnologija u poljoprivredi i preradi, umrežavanje proizvođača na VUPBJ, razvoj turističke infrastrukture kroz izgradnju prepoznatljivog identiteta i pravovremenog odgovora na potrebe turista, pokretanje i/ili razvoj selektivnih oblika turizma (lovni, sportski, wellness, lječilišni, spa, ruralni, kulturni, konjički, gastro, eno, tradicijski, i sl), pokretanje i/ili razvoj smještajnih kapaciteta u turizmu, korištenje i implementacija selektivnih oblika turizma – iskorištavanje prednosti pojedine lokacije, korištenje i primjena obnovljivih izvora energije u sektoru gospodarstva, implementacija projekata bioraznolikosti čiji su sastavni elementi zaštite i očuvanja prirode i okoliša inkorporirani u selektivne oblike turizma.

5.3. Urbano okruženje – razvojne potrebe i potencijali

Potrebe

Razvoj koji se temelji na dugoročnim ciljevima i strategijama najčešće se manifestira ekonomskom razvijenošću, dobrom gospodarskom koordinacijom, kompatibilnošću gospodarskih subjekata, dobrom socijalnom politikom te očuvanjem i zaštitom prostora kao najvrjednijeg resursa nekog područja. Razvoj mora biti usmjeren na dugoročna rješenja, a nikako ne na kratkoročna i privremena rješenja aktualnih problema i budućih potreba. Česta je pogreška da se u želji i potrebi za bržim gospodarskim razvitkom naprave koraci koji su protivni načelima zaštite okoliša, što svakako ne ide u prilog održivom razvitku. Proces održivog razvitka nije moguće započeti jačanjem gospodarskog razvitka s ciljem odgovaranja na postojeći pritisak, ako istovremeno ignoriramo društvena razvojna načela i ekološke zahtjeve. Stoga je važno da se usprkos potrebi za što bržim razvojem i nemogućnosti njegova daljnjeg odgađanja, ne zanemare društveni i ekološki aspekti razvoja. Ključna razvojna potreba u području urbanog okruženja odnosi se na osiguranje većeg stupnja zaštite tla, vode te vegetacije od zagađenja te sanaciju divljih odlagališta na urbanom području i nastavak izgradnje sortirnice te reciklažnih dvorišta. Isto tako, važno su i razvojne potrebe koje se odnose na daljnju izgradnju sustava zaštite od poplava te jačanje svijesti stanovništva o potrebi prelaska na kružno i niskougljično gospodarstvo.

U područjima vodne infrastrukture razvojne potrebe odnose se na proširivanje vodoopskrbne mreže na nepokrivena područja, smanjivanje gubitaka vode u vodoopskrbi, nadogradnju postojećeg i izgradnju novih sustava odvodnje, unaprjeđenje sustava monitoringa kao i uvođenje strožih kontrola ispusta otpadnih voda ispuštenih iz ispusta obveznika i iz sustava javnih odvodnji te postizanje višeg stupnja pročišćavanja na uređajima. U energetici je potrebno povećati plinofikacijsku mrežu na urbanom području te nastaviti poticati korištenje bioenergije i ulaganja u energetsku učinkovitost zgrada. U području pometa glavne potrebe se odnose na izgradnju i obnovu cestovne, ali i željezničke infrastrukture. Od primarnog značaja je bolje povezivanje područja s glavnim prometnim pravima u Hrvatskoj radi daljnjeg razvoja gospodarstva te unapređenja kvalitete života u konačnici. Navedeno se prvenstveno odnosi na potrebu završetka brze ceste D12 Vrbovec – Bjelovar – Virovitica te kontinuitet u izgradnji željezničke infrastrukture. Potrebe se odnose i na unapređenje cestovne infrastrukture, odnosno, porast financijskih ulaganja u rekonstrukciju i modernizaciju postojećih cesta, kao i izgradnju novih prometnih pravaca prvenstveno u korist stanovništva na ruralnim područjima. Nužno je poboljšati biciklističku infrastrukturu te poticati korištenje bicikla kao prijevoznog sredstva u svrhu očuvanja okoliša i unapređenja zdravlja stanovništva. Potrebno je uspostaviti integrirani sustav javnog prijevoza putnika te osigurati modernizaciju i bolju energetsku učinkovitost postojećih vozila javnog prijevoza te bolje povezivanja i usklađivanja različitih oblika javnog prijevoza. Također, znatne su potrebe u pogledu razvoja digitalne infrastrukture, odnosno dostupnosti optičke infrastrukture, posebno izvan glavnih urbanih centara. Potrebe vezane za prostorni razvoj obuhvaćaju ažurno praćenje stanja u prostoru, kontinuiranu kvalitetnu izradu stručnih podloga za prostorno planiranje te edukaciju građana za aktivno

sudjelovanje u procesima prostornog planiranja u urbanom području. Pri navedenom, potrebno je voditi računa o implementaciji načela novog europskog Bauhausa. Novi europski Bauhaus je ekološki, gospodarski i kulturni projekt usmjeren na objedinjavanje komponenti dizajna, održivosti, dostupnosti, cjenovne pristupačnosti i ulaganja. Kako navodi EK, novi europski Bauhaus ima za cilj povezati europski Zeleni plan s prostorima u kojima živimo i načinom na koji bismo željeli živjeti zajedno, poštujući planet i čuvajući prirodu. Njegova ambicija je umrežiti struke, ali i građane s ciljem transformacije našeg životnog okruženja i životnih stilova oko tri temeljne vrijednosti:

- održivost, od klimatskih ciljeva do kružnosti i bioraznolikosti,
- estetika, kvaliteta doživljaja i stila, izvan funkcionalnosti,
- uključenost, uključujući dostupnost i priuštivost.

Novi europski Bauhaus upozorava i poziva na povratak ljepšem, održivijim i uključivijem životu u svakom našem kvartu, selu, mjestu, gradu. Cilj je istovremeno doprinijeti ostvarivanju svih triju vrijednosti kako bi se razvila kreativna rješenja koja najbolje zadovoljavaju potrebe ljudi uz povećanje učinkovitosti uz niže ukupne troškove. Radi se o utjecaju na lokalnoj razini – transformaciji mjesta i razvoju industrijskog ekosustava. Tomu u prilog ide potreba revitalizacije napuštenih građevina i stavljanje u funkciju zajednice. U slučajima potrebe izgradnje nove infrastrukture, potrebno je voditi računa o energetskoj učinkovitosti zgrada, funkcionalnosti infrastrukture, omogućavanju pristupa osobama s invaliditetom te sinergiji sa zelenom infrastrukturom. Unutar navedenog, potreba je daljnjeg iskorištavanja potencijala obnovljivih izvora energije koji postoje na VUPBJ, posebice

geotermalnih izvora koji se mogu iskoristiti u funkciji gospodarstva (npr. terme, plastenici), ali i energetskom aspektu zgrada u javnom vlasništvu (npr. vrelovod). Efikasnosti urbanog okruženja, uz navedeno, doprinijet će i element videonadzora kojim će se analizirati pretpostavke kvalitete urbane mobilnosti (npr. potreba parkinga, sigurnost na cestama, izmještanje prometa, pješačko-biciklističke staze), ali i povećati razinu sigurnosti urbanog okruženja.

Potencijali

Važni razvojni potencijali VUPBJ odnose na očuvanu bogatu kulturnu baštinu te zaštićene dijelove prirode. Na području VUPBJ potrebno je integrirati mjerne sustave za praćenje kvalitete zraka, tla i vode, kako bi se pridonijelo cjelovitoj zaštiti prirodne baštine područja VUPBJ, a što je i pretpostavka za razvoj ekološke poljoprivredne

proizvodnje, očuvanju zdravlja stanovništva i prirode te poticanja očuvanja bioraznolikosti. Primjenom IT rješenja iskoristit će se potencijal financiranja infrastrukture i opreme sredstvima EU te postavljanjem mjernih uređaja te praćenjem izmjerenih vrijednosti o pojedinom uzorku. Potencijal predstavlja i izgradnja Centra za gospodarenje otpadom čime se osigurava poticanje razvoja kružnog gospodarstva i objedinjavanje svih usluga u gospodarenju otpadom te očuvanju okoliša. Za očuvanje okoliša bitne su sustavne aktivnosti organizacija civilnog društva iz predmetnog područja. Potencijali u području vodne infrastrukture u urbanom području vezani su uz kontinuirani porast broja priključenih stanovnika na sustav javne vodoopskrbe, na unapređenju sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda te pročišćavanje voda kao i na postojanje interesa jedinica lokalne samouprave za nastavak unapređenja sustava vodne infrastrukture. Potencijali vezani za energetski sektor odnose na daljnje poticanje provedbe energetske učinkovitosti u javnim zgradama kao kućanstvima te korištenju obnovljivih izvora energija i postojanju resursa za daljnju izgradnju solarnih, geotermalni, bioplinskih elektrana te elektrana na šumsku biomasu, poštujući koncept održivog razvoja i novog europskog Bauhausa.

U prometnoj infrastrukturi, izgradnja nove željezničke pruge Sveti Ivan Žabno – Gradec kojom se poboljšava povezanost većeg urbanog područja sa Zagrebom, glavnim gradom te nacionalnom željezničkom mrežom predstavlja ključni razvojni potencijal. Izgrađenom željezničkom prugom osigurat će se brži i kvalitetniji protok robe te prijevoza putnika. Nastavak ulaganja u poboljšanje cestovne infrastrukture, s posebnim naglaskom na biciklistički promet u vidu povećanja sigurnosti dionika u prometu također predstavlja jedan od potencijala u prometu. Potencijali prostornog razvoja zasnivaju se na očuvanom okolišu, dosadašnjem održivom korištenju prirodnih vrijednosti i kulturne baštine, raspoloživosti zemljišnih, šumskih i vodnih resursa. Potencijale predstavlja i razvoj policentričnog sustava naselja, izrada planova urbane sanacije i revitalizacija *brownfield* prostora te uvažavanje utjecaja klimatskih promjena na prostor kod pripreme prostornih planova.

Područje grada Bjelovara preklapa se s područjem ekološke mreže značajno za ptice HR1000009 Ribnjaci uz Česmu, dok se uz južnu granicu obuhvata Grada Bjelovara nalaze područja ekološke mreže značajna za vrste i stanišne tipove: HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica, HR2000441 Ribnjaci Narta i HR2001243 Rijeka Česma. Oko 500 m zapadno nalazi se područje ekološke mreže : HR2001323 Česma – šume. Područje Ekološke mreže - Ekološku mrežu čine područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica koje su od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti (Područja očuvanja značajna za ptice - POP). Na području grada Bjelovara nalaze se ugroženi i rijetki stanišni tipovi od nacionalnog i europskog značaja zastupljeni na području Grada Bjelovara: C.2.2. Vlažne livade Srednje Europe (0,17 %), C.2.3. Mezofilne livade Srednje Europe (0,55 %), E.2.2. Poplavne šume hrasta lužnjaka (6,01 %), E.3.1. Mješovito hrastovo-grabove i čiste grabove šume (11,18 %), E.4.1. Srednjoeuropske neutrofilne do slaboacidofilne, mezofilne bukove šume (3,85). Ekološka mreža - Područje Grada Bjelovara preklapa se s područjem ekološke mreže značajno za ptice HR1000009 Ribnjaci uz Česmu, dok se uz južnu granicu obuhvata Grada Bjelovara nalaze područja ekološke mreže značajna za vrste i

stanišne tipove: HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica, HR2000441 Ribnjaci Narta i HR2001243 Rijeka Česma. Oko 500 m zapadno nalazi se područje ekološke mreže: HR2001323 Česma-šume. Prema Standardnom obrascu Natura 2000 površina područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu je 23 173,33 ha od čega je 4 952,30 ha unutar granica obuhvata Grada Bjelovara, što predstavlja 21,37 %.

Slika 9 Ugroženi i rijetki stanišni tipovi na području VUPBJ

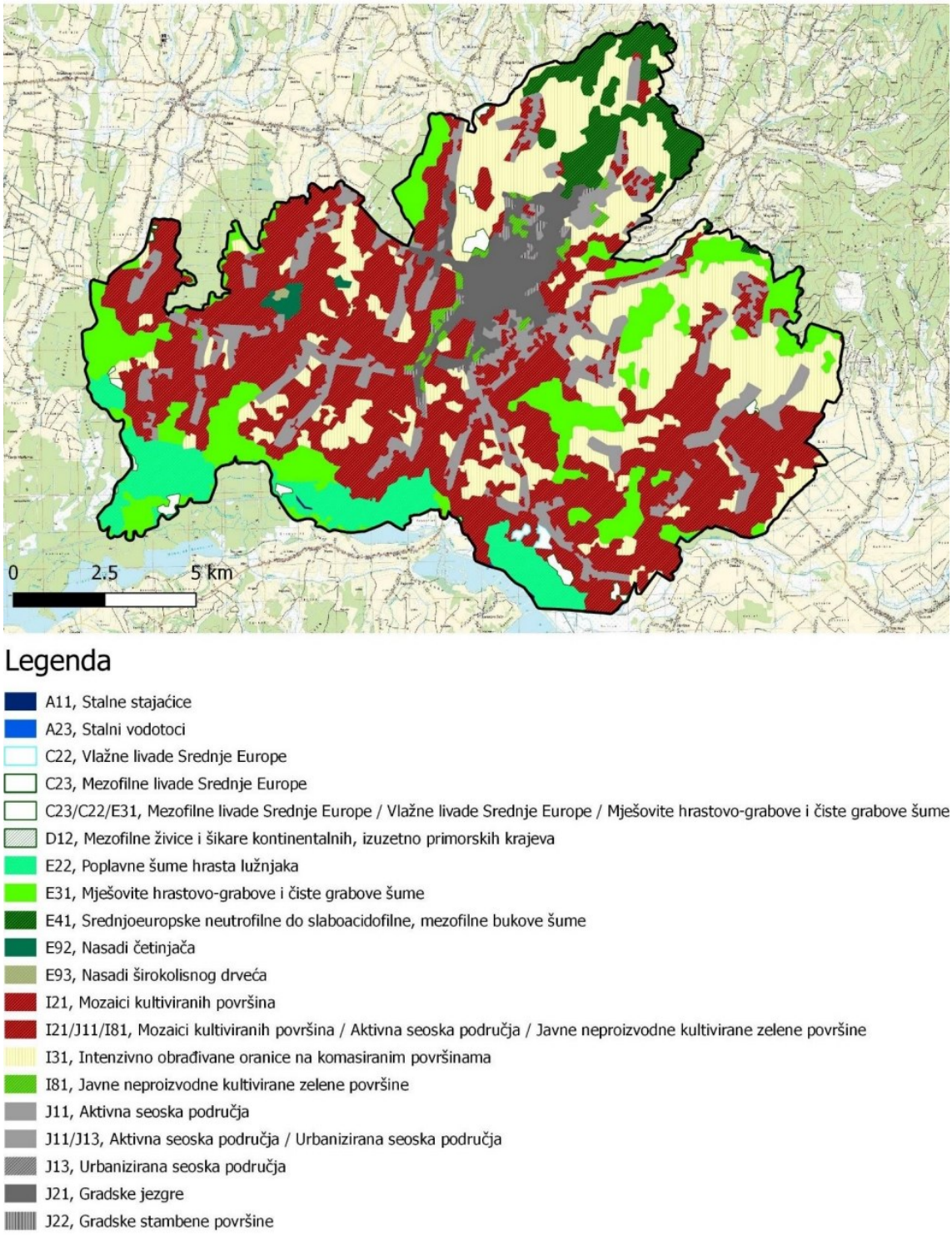

Izvor: Prostorni plan Grada Bjelovara/Urbanistički plan Grada Bjelovara

Slika 10 Područje ekološke mreže na području VUPBJ

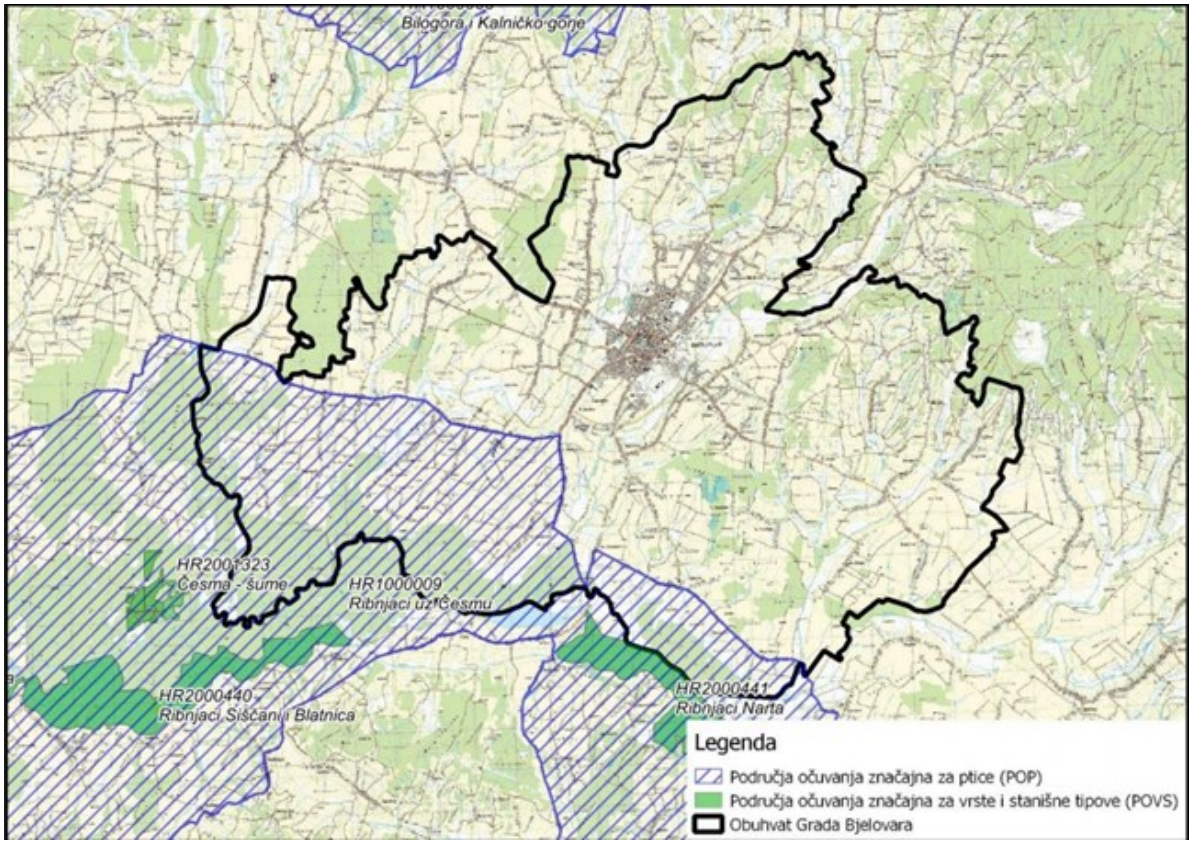

Izvor: Prostorni plan Grada Bjelovara/Urbanistički plan Grada Bjelovara

U Direktivi o pticama i Direktivi o staništima nalazi se 55 životinjskih vrsta koja se nalaze na području grada Bjelovara. Od toga je 9 vrsta zaštićenih sisavaca (Barbastella barbastellus, Castor fiber, Lutra lutra, Miniopterus schreibersi, Myotis bechsteinii, Myotis emarginatus, Myotis myotis, Rhinolophus ferrumequinum), 1 vrsta ugroženih gmazova (Emys orbicularis), dvije vrste ugroženih riba (Aspius aspius, Gobio albipinnatus (Romanogobio vladykovi)), pet vrsta ugroženih danjih leptira (Euphrydryas aurinia, Lopinga achine, Lycaena dispar, Parnassius mnemosyne, Zerynthia polyxena), dvadesettri vrste ugroženih vrsta ptica s područja grada Bjelovara (Alcedo atthis, Anas strepera, Ardea purpurea, Aythya nyroca, Chlidonias hybridus, Ciconia nigra, Ciconia ciconia, Columba oenas, Dendrocopos syriacus, Dryocopus martius, Ficedula albicollis, Gavia arctica, Gavia stellata, Haliaeetus albicilla, Ixobrychus minutus, Lanius minor, Lullula arborea, Pernis apivorus, Phalacrocorax pygmaeus, Piucs canus, Porzana parva, Scolopax rusticola, Sylvia nisoria) i šesnaest zaštićenih vrsta ptica koje se nalaze na području ekološke mreže a koja zauzima određeni dio područja grada Bjelovara (Acrocephalus melanopogon, Aquila pomarina, Ardeola ralloides, Chilodonias niger, Circus cyaneus, Dendrocopos medius, Ergetta garzetta, Lanius collurio, Luscinia svecica, Milvus migrans, Numenius arquata, Nycticorax nycticorax, Pandonion haliaetus, Philomachus pugnax, Platalea leucorodia, Tringa glareola).

Zelene površine od izuzetnog su značaja za cijelo VUPBJ područje, u kontekstu bioraznolikosti, od kojih se posebno izdvajaju:

1) Park na Trgu Eugena Kvaternika (k.č.br. 3883 k.o. Grad Bjelovar, grunt.2414), uz sve ostale veće javne zelene površine, ispunjava i vrlo važnu ekološku funkciju grada kao gnjezdilište i hranilište ptica (vrabac, velika sjenica, zeba, golub, gugutka, siva vrana, čvorak, piljak, čiopa, brgljez, mala ušara, šumska sova i drugi) koje zajedno sa šišmišima ograničavaju najezde glodavaca (miševi) i kukaca (komarci, moljci). To ne bilo moguće bez 40 vrsta stabala i grmlja, različite starosti, klimatskog i geografskog porijekla, od kojih neki imaju i ljekovita svojstva (lipa, divlji kesten, tisa, dud, jasen, bor, jela, čempres i drugi). Pored toga, ovaj park je dvostruki dobitnik nagrade za najljepši park kontinentalne Hrvatske. Također, nakon terenskih obilazaka i analize stanja pojedinih evidentiranih područja te uzimajući u obzir trenutno važeće mehanizme zaštite prirode Državni zavoda za zaštitu prirode temeljem Mišljena iz rujna 2014. godine, utvrdilo je da se na području Grada Bjelovara nalaze sljedeća evidentirana područja predviđena za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode: Značajni krajobraz – Bilogora i Spomenik Parkovne arhitekture – Park na Trgu Eugena Kvaternika u Bjelovaru. Sukladno zemljišno knjižnom izvatku, oznaka zemljišta je park i ulica na trgu Eugena Kvaternika, površine 32.243 m^2. Trg se nalazi unutar prostornih međa „Kulturno povijesne cjeline grada Bjelovara“ koja ima svojstva kulturnog dobra, ali nema svojstva pojedinačnog kulturnog dobra temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.
2) Drvored platana – Šetalište dr. Ivše Lebovića (k.č.br. 3346/3 k.o. Grad Bjelovar, grunt. 3058) - Sukladno zemljišno knjižnom izvatku, oznaka zemljišta je nogostup, površine 95 m^2 . Na Šetalištu dr. Ivše Lebovića nalazi se drvored starih platana koje je Pukovnik Grüber (1828. godine) dao posaditi kraj sjevernih bedema nekadašnje tvrđave. Nogostup (uz platane) se nalazi unutar prostornih međa „Kulturno povijesne cjeline grada Bjelovara“ koja ima svojstva kulturnog dobra, ali nema svojstva pojedinačnog kulturnog dobra temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.
3) Borik - Športsko-rekreacijska površina (k.č.br. 15/2 k.o. Grad Bjelovar, grunt. 675) - Sukladno zemljišno knjižnom izvatku, oznaka zemljišta je oranica na visočini Matije Gubca, površine 55.031 m^2. Športsko-rekreacijska površina – Borik nalazi se nadomak centra grada Bjelovara te obiluje životinjskim i biljnim vrstama. Navedena lokacija odredište je okupljanja ljudi različitih dobnih skupina koje dolaze u svrhu rekreacije, odmora, šetnje i slično.
4) Područje Barutana (spomen područje) – Bedenik (k.č.br. 2181 k.o. Nove Plavnice - Hrgovljani) - Sukladno zemljišno knjižnom izvatku, oznaka zemljišta je spomen područje 81.970 m^2, javna zgrada 180 m^2, javna zgrada 26 m^2. Navedeno područje je od iznimne važnosti, s obzirom da je šuma zbog svoje starosti (za razliku od okolnih šuma) iznimno stanište većeg broja ugroženih i zaštićenih ptica dupljašica (veliki djetlić, crna žuna, bjelovrata muharica i druge). Šetajući kroz šumu vidljiva su gnijezda crnih žuna, te je primjetno njihovo glasanje.

- **Naglasak**: podrška primjeni načela novog europskog Bauhausa, infrastrukturno uređenje i opremanje elemenata urbane mobilnosti (uključivo nužnost kombinacije za zelenom infrastrukturom i energetskom učinkovitosti), integracija urbanog prijevoza kao i podrška uvođenju infrastrukture za nove oblike mobilnosti (npr. pješačko-biciklističke staze), izgradnja/dogradnja/uređenje komunalne infrastrukture, korištenje obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti u svrhu unaprjeđenja kvalitete urbanog okruženja i življenja (npr. vrelovod u zgradama javne namjene, zelena infrastruktura na česticama zgradarstva, električne punionice, električna vozila, skladištenje vodika), povećanje sigurnosti urbanog okruženja (npr. videonadzor, pametna mobilnost). Kako bi se prirodna baština na području VUPBJ očuvala, potrebno je osvijestiti javnost o postojanju zaštićenih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta na području VUPBJ te važnosti za njihovim očuvanjem.

  Osim što zaštićene biljne i životinjske vrste doprinose stvaranju valorizirane vrijednosti područja VUPBJ, potrebno je poduzeti mjere i način upravljanja područjima na kojima se one nalaze. Važnost obuhvata navedenog područja prirodne baštine, u prvom redu, potrebno je podignuti svijest javnosti o važnosti očuvanja bioraznolikosti kroz promociju zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta, a koje nisu poznate stanovništvu, niti su u funkciji turizma kao dijela turističke ponude. Informacije koje su i stanovnicima VUPBJ poprilično nepoznate, a vezane su uz bogatstvo prirodne baštine, odnosno bioraznolikosti, pri čemu su neki od primjera ne nalaze u Natura 2020 području, no imaju veliki potencijal za njegovim očuvanjem u smislu podizanja svijesti javnosti kroz integrirane elemente primjenom novih IT tehnologija i rješenja, kao i povećanjem educiranosti stanovništva o svijetu koji se nalazi oko njih, izgradnja/rekonstrukcija/opremanje poduzetničke infrastrukture - zone.

5.4. Institucionalni razvoj – razvojne potrebe i potencijali

Potrebe

U cilju realizacije razvojnog potencijala urbanog područja potrebno je inicirati i/ili pružiti podršku aktivnostima kojima se jačaju kapaciteti upravljanja razvojem. Sukladno navedenom, ključne potrebe obuhvaćaju:

a) jačanje transparentnosti i provedbe digitalizacije u jedinicama lokalne samouprave,
b) poticanje suradnje javnog sektora s ostalim sektorima,
c) kontinuiranu edukaciju zaposlenika u svrhu poboljšanja usluge javnih tijela,
d) sustavno praćenje i vrednovanje provedbe ključnih razvojnih programa,
e) vrednovanje djelotvornosti i učinkovitosti rada javne uprave te javnih tijela.

Kako se navodi u izvješću DESI Europske komisije za 2021. godinu, RH je u povezivosti zabilježila određeni skok na 20. mjesto, no u toj kategoriji DESI-a još zaostaje za EU

Figure 16 Kokreacija javnih politika; Izvor: Canva

prosjekom (s rezultatom od 45.4 naspram 50.2 u EU), a najbolji rang ili 13. mjesto ima u kategoriji integracije digitalnih tehnologija, u čemu je i iznad Europske unije, s rezultatom 40 naspram 37.6. U kategoriji ljudskog kapitala je na 16. mjestu, s gotovo sličnim rezultatom kao i EU, 46.7 naspram 47.1. Kad je riječ o digitalnim javnim uslugama, Hrvatska je na 24. mjestu među zemljama EU-a. Dakle, u toj kategoriji indeksa gospodarske i društvene digitalizacije još ima slabije rezultate. Internetska interakcija između tijela javne vlasti i građana je ispod prosjeka jer usluge e-uprave koristi 52 % internetskih korisnika, a prosjek EU-a je 64 %. Na pokazatelju količine podataka koji su unaprijed popunjeni u internetskim obrascima javnih usluga Hrvatska je daleko ispod prosjeka EU-a (ima rezultat 43, a prosjek EU-a je 63). U skladu s navedenim, kvaliteti urbanog okruženja treba doprinijeti i digitalizacija javnog sektora, tj. poslovanja lokalne javne uprave, kako bi se efektivno i efikasno ispunjavali uvjeti participativnog sudjelovanja i kvalitetnog razvoja i rada lokalne uprave.

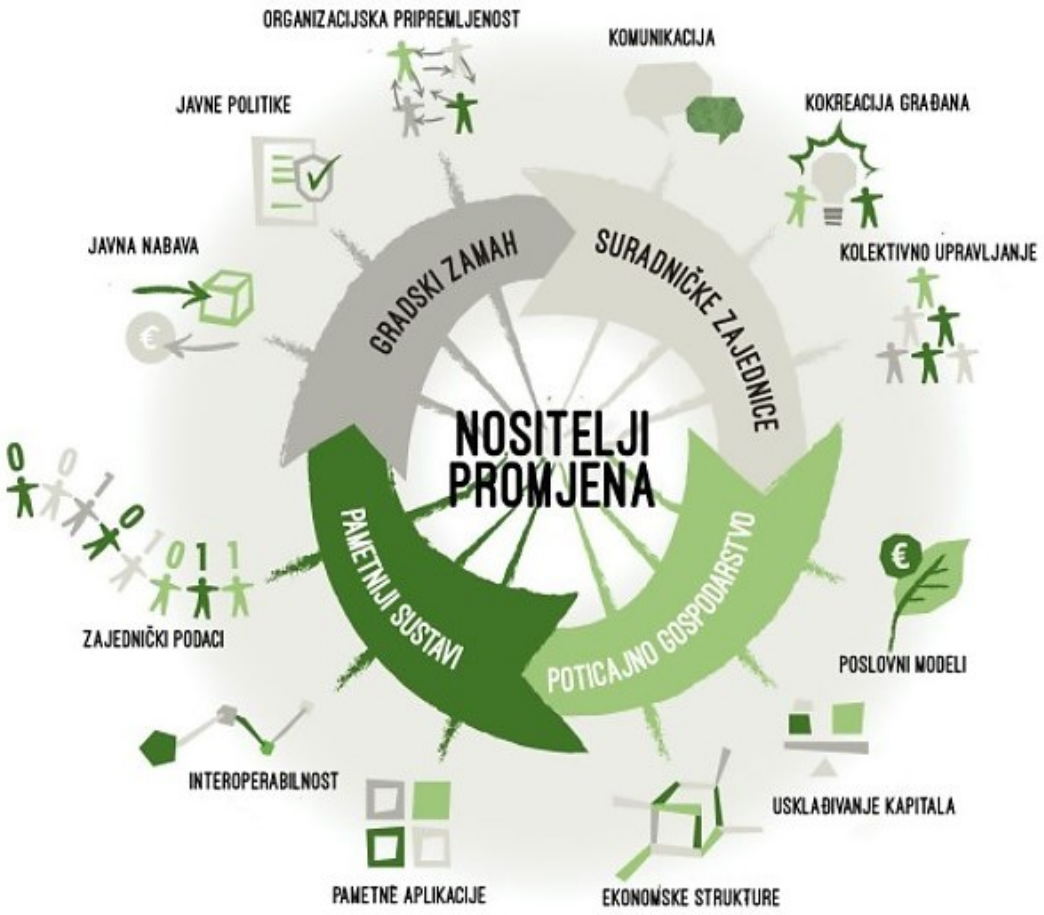

Figure 17 JLS kao nositelji promjena, Izvor: Zelena energetska zadruga

Digitalna uprava može biti puno više od isključive digitalizacije uredskog poslovanja. Navedeno se najbolje očituje u ispunjavanju mogućnosti participativnog sudjelovanja, kokrekcije javnih politika na lokalnoj razini, ali i efikasnijem strateškom planiranju razvoja zajednice. Također, nužno je poticanje intenzivnijeg korištenja EU fondova u svim jedinicama lokalne samouprave, a posebice staviti naglasak na projekate koji obuhvaćaju više jedinica lokalne samouprave te međužupanijske projekte kako bi se ojačao transfer znanja i koordinacija na lokalnoj i regionalnoj razini u svrhu postizanja ravnomjernog razvoja svih područja. Nastavno, u cilju postizanje djelotvornog upravljanja,

potrebno je osigurati sinergiju u provedbi mjera, realizaciju održivog integriranog teritorijalnog razvoja te uključivanja građana i organizacija civilnog društva u rad javnopravnih tijela.

Potencijali

Potencijal se očituje kroz dosadašnju kvalitetu upravljanja i suradnje već temeljem planiranja, izrade i donošenja relevantnih strateških dokumenata, koji predstavljaju osnovu za daljnju pripremu razvojnih projekata na urbanom području. Ovaj potencijal se iskorištava zahvaljujući već postojećem institucionalnom kapacitetu za pripremu i provedbu projekata te izraženim potrebama za sustavnim povećanjem istoga. Potencijal razvoja odnosi se i na uspješno uvođenje te provođenje sustava transparentnosti i digitalizacije rada u gradu središtu Većeg urbanog područja – Bjelovaru te mogućnosti da se navedeni model primjeni u radu i u drugim jedinicama lokalne samouprave u obuhvatu urbanog područja, kao i nastavak daljnjeg razvoja digitalizacije i proširivanje digitaliziranih usluga javne uprave. Potencijal predstavlja i dosadašnja uspješna suradnja organizacija civilnog društva s jedinicama lokalne samouprave temeljena na načelu participativnosti.

- **Naglasak**: digitalizacija rada javnog sektora – jedinica lokalne samouprave s ciljem učinkovitog poslovanja, strateškog planiranja, participacije građana te kokreacije u javnim politikama, edukacija dionika povezanih sa jedinicama lokalne samouprave i rada javne uprave, podrška razvoju i konkurentnosti ustanova i tvrtki kojima je osnivač JLS, otvoreno i transparentno poslovanje JLS, te tvrtki i ustanova kojima je JLS osnivač, digitalizacija strateškog planiranja s ciljem kvalitetnijeg praćenja razvoja i implementacije projekata (npr. platforma SRUP), integrirani projekti s ciljem unaprjeđenja kvalitete življenja stanovnika

6. OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA UKLJUČUJUĆI ISPUNJAVANJE KRITERIJA VEZANO UZ STRATEŠKU RELEVANTNOST PROJEKATA

6.1. Strateški razvoj u integriranom pristupu definiranja posebnih ciljeva

Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar temeljni je dokument i svojevrsni „plan puta“ za ostvarenje ciljeva, a temelji se na ocjeni postojećeg stanja, jasno definiranoj misiji i viziji te na njima utemeljenim strateškim ciljevima i strateškim prioritetima razvoja, koji su detaljnije razrađeni kroz mjere, temeljem kojih se kroz dugoročno plansko razdoblje projicira razvoj, utemeljen na kriterijima od značaja za opći društveni i gospodarski razvoj. Strategija razvoja polazi od analize stanja, čiji su rezultati prezentirani u okviru prve faze istraživanja. Nakon toga se pristupa prezentiranju rezultata druge faze istraživanja, koja se odnosi na misiju, viziju, ciljeve i strateške prioritete razvoja. U okviru treće faze prezentiraju se mjere kojima će se poticati razvoj, kao i kriteriji za izbor projekata razvoja te usklađenost ciljeva razvoja VUPBJ s višom razinom ciljeva (od Bjelovarsko-bilogorske županije do nacionalne i EU razine), zatim modeli i izvori financiranja te način provođenja Strategije razvoja. Temeljna svrha ovakvog pristupa strateškom planiranju je osiguranje pretpostavki za podizanje kvalitete življenja građana, podizanjem razine ekonomske moći i konkurentnosti gospodarstva te drugih pogodnosti koje će osigurati viši nivo zadovoljstva stanovništva i turista. Strategijom razvoja se pored programskih ciljeva naglašavaju i programski prioriteti, na način da se uvijek rast kvalitete življenja povezuje s rastom gospodarstva, vodeći računa i o razvoju svih ostalih aspekata javnog i civilnog života Većeg urbanog područja Bjelovar.

Dugoročni strateški ciljevi su šira razrada vizije, a proizlaze iz ideje razvoja te predstavljaju smjernice razvojnih opredjeljenja. Definiranjem dugoročnih ciljeva osigurava se postavljanje strateških prioriteta, što nalaže traženje strateških puteva za njihovu realizaciju, sadržanih u provedbenim mjerama, ali i kontrolnim mehanizmima kroz koje je moguće ocjenjivati put od vizije i ciljeva do rezultata. Definirana šira **vizija** „Veće urbano područje Bjelovar integrirano je i poticajno okruženje koje na načelima digitalnog i zelenog razvoja doprinosi unaprjeđenju gospodarstva, obrazovanja, rada, života i učinkovitosti prostora, a s ciljem postizanja gospodarske konkurentnosti i kvalitetnog življenja svih skupina stanovnika“ realizirat će se kroz implementaciju **definiranih posebnih ciljeva**.

Slika 11 Odnos nadređenih strateških ciljeva NRS 2030 i SRUP-a

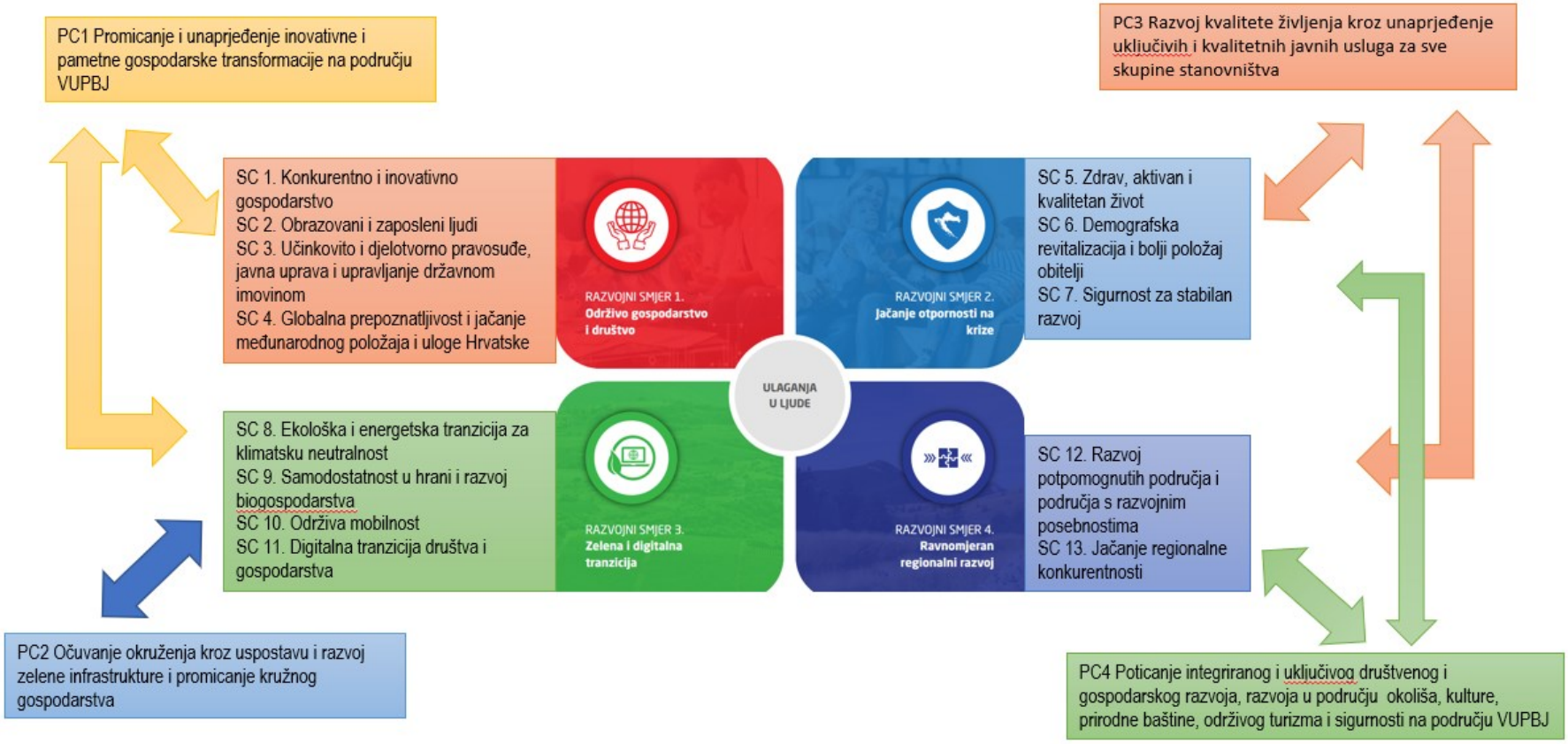

Strateški ciljevi razvoja su konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda razvoja, jasno izraženih i mjerljivih, a vremenski su povezani s razdobljem trajanja Strategije. Kvaliteta strateških ciljeva ovisi o tome koliko oni odražavaju trendove i procese na većem urbanom području, kao i one koje nameće njegovo okruženje.

Posebni cilj	Mjera
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima
	Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentniju PPI
	Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava
	Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću
	Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz unapređenje ljudskih, prostornih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta
	Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama
	Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete
	Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ
	Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta
Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ	Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice
	Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma
	Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ

Posebni cilj (PC)	Opis PC	Mjera	Opis mjere
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	Obrazovanje, znanost, tehnologija, istraživanje i inovacije preduvjet su za ostvarivanje održivog gospodarstva, no pri tome je nužno voditi računa o podršci novim i postojećim poslovnim subjektima (neovisno o obliku organizacije), kako bi se osigurao cjeloviti utjecaj na razvoj poslovanja i konkurentnosti.	**Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima**	Osiguravanje podrške kroz infrastrukturu i opremu, te razvoj vještina i unaprjeđenja procesa koji imaju za cilj konkurentnost poslovanja i povećanje zapošljavanja. Unutar prepoznatih područja koje doprinose komparativnoj prednosti lokaliteta, potrebno je uključiti i poljoprivredni aspekt kao sastavni aspekt razvoja gospodarstva. Također, potrebno je pružiti podršku razvoju inovativnih i pametnih aspekata unaprjeđenja poslovanja.
		Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentnije poduzetničke potporne institucije (PPI)	Razvoj mreže PPI na VUPBJ, prateći komparativne prednosti svakog lokaliteta, uz istovremeno jačanje kapaciteta dionika u PPI, osigurat će podršku poslovnim subjektima, ali omogućiti izgradnju „tvornica budućnosti“. Digitalno inovacijski centar strukturirat će odgovor na potrebe gospodarstva (od klasičnog pokretanja poslovanja do test-bed laboratorija)
		Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom	Obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje nužni su čimbenici za stvaranje konkurentnih dionika koji uspješno odgovaraju na trendove i promjenjivost na tržištu i gospodarstvu. Obrazovni sektor koji odgovara potrebama na tržištu direktno će utjecati na stope zaposljivosti pojedinaca.
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene	Postizanje održivog razvoja kroz energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije, poticanje i podršku	**Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava**	Energetska obnova infrastrukture na VUPBJ te edukacija, stvaranje podrške i implementacija korištenja načela OIE i EE (efikasno mjerenje potrošnje kroz pametne sustave). Podrška

infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	kružnom gospodarstvu te biogospodarstvu. Prilikom implementacije infrastrukturnih projekata primjenjivati načelo novog europskog Bauhausa, koji potiče sinergiju svih elemenata kvalitetnog življenja.		značajnijem korištenju OIE u svakodnevnom životu što će doprinijeti smanjenju potrošnje.
		Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću	Energetska obnova i revitalizacija napuštenih zgrada te njihovo stavljanje u funkciju, uz implementaciju zelene infrastrukture kao nužnog preduvjeta stvaranja kvalitetnog okvira življenja. Mjerna čvorišta kroz prateće aktivnosti (koje bi osigurale domino efekt mjerenja, tj. iskoristile prikupljene podatke) doprinosit će zdravom i kvalitetnom urbanom okruženju.
		Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo	Podrška implementaciji primjene kružnog gospodarstva i biogospodarstva, čime bi se osigurala resursna učinkovitost javnog, poslovnog i privatnog sektora. Pri navedenom, pružat će se podrška implementaciji aktivnosti projekata koji koriste sinergiju prirodnih resursa i gospodarstva.
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	Demografske trendove moguće je izmijeniti pružanjem i implementacijom kvalitetne podrške uspostavi i razvoju svih aspekata življenja. Od predškolskog odgoja, obrazovanja (osnovnoškolsko, srednjoškolsko, visokoškolsko, cjeloživotno), podrške implementaciji STEAM-a za sve dobi, kontinuirane i kvalitetne podrške i usluga sustava socijalne skrbi,	**Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz unapređenje ljudskih, prostornih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta**	Pružanje podrške infrastrukturnoj izgradnji, obnovi i opremanju ustanova odgoja i obrazovanja te pratećih aspekata koji doprinose cjelovitoj i održivoj kvaliteti promatranog sektora (npr. inovativni kampovi, studentski dom, menza, organizirane edukacije o korištenju novih tehnologija za nastavnike, novi laboratoriji, oprema, platforme… i sl.).
		Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju,	Nedostatak infrastrukture, opreme, djelatnika, proizvoda i usluga u bilo kojem od navedenih skupina, doprinosi daljnjoj diskriminaciji i isključenju navedene skupine iz društva, što direktno utječe na (ne)razvoj zajednice. Navedeno će se riješiti

	kvalitetnog zdravstva, podrške aktivnom življenju, širokoj paleti proizvoda i (inovativnih) usluga u umjetnosti i kulturi do kvalitetnog starenja i skrbi o svim članovima društva – sve to, uz postojanje radnih aktivnosti, čini prednost življenja na pojedinoj lokaciji.	**uključujući osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama**	kroz kvalitetnu i pravovremenu podršku, uključujući mogućnosti revitalizacije napuštenih zgrada, ali i primjerene zelene infrastrukture, uključujući dječja igrališta sa opremom prilagođenom djeci s teškoćama. Navedeno će doprinijeti razvoju tolerancije i međusobnog uvažavanja.
		Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete	Osiguravanje implementacije aktivnosti unaprjeđenja kvalitete poslovanja u okviru dostupnosti javnih usluga, strateškog planiranja, kokreacije, participacije građana, implementaciju digitalnih rješenja, te otvorenosti i transparentnosti JLS i tvrtki i ustanova u javnom vlasništvu.
		Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ	Kvalitetna zdravstvena (uključujući mobilna) skrb, rana intervencija i cjelovita podrška svim dobnim skupinama te stupnjevima invaliditeta i/ili oštećenja, nužan su preduvjet za kvalitetno društvo u cjelini. Potrebno je pružiti podršku kvaliteti zdravlja i socijalne skrbi kroz infrastrukturno uređenje, opremu, mobilnu opremu, te psihosocijalnu podršku i edukaciju svih uključenih dionika, uključujući deinstitucionalizaciju sustava socijalne skrbi. Razvoj infrastrukture i opremanja te podrška razvoju lječilišnog, spa i wellness turizma
		Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući	Podrška povećanju infrastrukturnog uređenja, dogradnje, izgradnje aktivnosti koje promiču kvalitetu življenja zajednice, uključujući sport, rekreaciju te STEM. Primjena novih

		sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta	tehnologija i aspekata načela pametnog i održivog, nužna je za postizanje visoke razine kvalitete. Razvoj infrastrukture i opremanja te podrška razvoju sportsko-rekreativnog turizma.
Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ	Situacije (pandemija, rat) koje nas direktno/indirektno pogađaju, doprinose nužnosti okretanja zajednici i postizanju sigurnosti. Od urbane sigurnosti, ciklusa proizvodnje „od polja do stola“, podršci i umrežavanju članova koji rade na pozitivnim promjenama u društvu, do stavljanja u punu funkciju prednosti kulture, prirodne baštine i održivog turizma što direktno utječe na puno iskorištavanje komplementarne prednosti VUPBJ.	**Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice**	Pružanje podrške kroz infrastrukturno uređenje, revitalizaciju i opremanje, nužne za kvalitetno provođenje aktivnosti OCD te potencijalno širenje na nove proizvode i usluge. Edukativne aktivnosti nužan su preduvjet za učinkovito poslovanje OCD te daljnje poticanje pokretanja građanskih inicijativa koje za cilj imaju razvoj zajednice.
		Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma	Osiguravanje infrastrukturne izgradnje, revitalizacije, uređenja i opremanja u sinergiji sa EE i OIE, rezultirat će aktivnom implementacijom prednosti bogate kulturne i prirodne baštine. Nove tehnologije (npr. proširena stvarnost, elementi STEAMa) pružit će temelje za kvalitetniji razvoj vještina, ali i osiguravanje znanja o lokalitetu i očuvanja baštine. Razvoj infrastrukture i opremanja te podrška razvoju smještajnih kapaciteta.
		Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ	Sigurnost je jedan od ključnih elemenata, čijim se aspektima može unaprijediti i ostale aktivnosti nužne za kvalitetan život. Sigurnost u prometu, sigurnost življenja utjecat će na kvalitetno planiranje prostornog urbanog okruženja, vodeći računa o implementaciji i sinergiji odnosa urbano-ruralno. Kvalitetna urbana mobilnost, zaštita prostora i pravovremene reakcije na sigurnosne ugroze.

6.2. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja

Metodologija izrade Strategije razvoja temelji se na cjelovitoj primjeni procesa koji počinje sagledavanjem sadašnjeg razvojnog stanja, „gdje je Veće urbano područje Bjelovar danas“, utvrđivanja vizije razvoja „gdje želi biti u budućnosti“ i kako da postavljene ciljeve i prioritete ostvari – „kako da dođe od mjesta gdje je sada, tamo gdje želi biti“. U skladu s time Strategija sadrži analizu stanja razvoja (ocjenu resursa i potencijala te razvojnih problema i potreba) i SWOT analizu, razvojnu viziju, hijerarhiju jasnih i realnih strateških ciljeva, prioriteta i mjera kao učinkovitog okvira za pripremu i provedbu razvojnih projekata. Također, Strategija razvoja ima razrađene postupke i sredstva provedbe. Praćenjem i vrjednovanjem provedbe Strategije razvoja osigurava se ponajprije da Strategija bude i ostane proces, svojevrsni „živi dokument“ te da se korigira i dopunjuje radi veće učinkovitosti i uspješnosti. Sudjelovanje u ITU mehanizmu omogućuje VUPBJ, ali i dionicima s predloženog područja, nekoliko mogućnosti financiranja razvoja, a koje omogućuju upravo kako sam naziv naznačuje – integrirani pristup. Radi se o provedbi različitih projekata, koji se, iako su iz različitih područja, međusobno nadopunjuju i kreiraju sinergijske učinke. Sukladno analizi stanja i definiranim potrebama i potencijalima, oblikovane su integrirane mjere za suočavanje s gospodarskim, okolišnim, klimatskim, demografskim, socijalnim i sigurnosnim izazovima uz istovremeno promicanje urbano-ruralne veze, teritorijalne i sektorske povezanosti.

Figure 18 Integrirani pristup, Izvor: Canva

Promatrajući urbano-ruralni odnos, išlo se ka naglašavanju komplementarnih prednosti pojedinog lokaliteta, ali i rješavanju slabosti koje potencijalno indirektno utječu na lošije demografske trendove. Infrastrukturni projekti definirani kroz odabrane strateške projekte, sadržavaju i *soft* aktivnosti, što za cilj ima sinergijski pristup izgradnje prepoznatljivosti, ali i održivosti razvoja. Prioriteti razvoja, definirani u posebnim ciljevima obuhvaćaju područja - inovativna i pametna gospodarska tranzicija, pružanje podrške temeljem specifičnosti područja/potreba, uspostava i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva te kreiranje temelja za biogospodarstvo, razvoj kvalitete življenja iskorištavanjem prednosti urbano-ruralnih veza, oblikovanje i promicanje integriranog i uključivog društvenog razvoja vodeći računa o sigurnosti svih dionika (stanovnika, turista). Upravo se u obuhvaćenim područjima naglašava sektorska i teritorijalna isprepletenost i cirkularna povezanost svih mjera. Primjerice, svaki od odabranih projekata sadrži elemente koje doprinose ispunjavanju definiranih posebnih ciljeva, a samim time i strateških ciljeva definiranih nacionalnih razvojnih programa.

Figure 19 Strateško planiranje, Izvor: Canva

Veće urbano područje Bjelovar, definirajući posebne ciljeve strateškog razvoja, direktno utječe na rješavanje slabosti područja, vodeći računa o nužnoj sektorskoj i teritorijalnoj isprepletenosti. Fokus koji se namjerava implementirati putem SRUP-a, upravo je podrška razvoju gospodarstva razumijevajući gospodarstvo kao pokretač aktivnosti u pojedinoj zajednici. Implementacijom mjere 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima, osigurava se podrška pokretanju poslovanja, ali i njegovu razvoju, s obzirom na različite stupnjeve razvoja gospodarstvenika na području VUPBJ.

Mjerom 1.2. Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentnije poduzetničke potporne institucije (PPI), usmjerena na Regionalne lance vrijednosti (RLV) PAMETNE I KREATIVNE INDUSTRIJE s naglaskom na prioritetnu nišu IT rješenja i proizvodnje tehnologije za industriju 4.0 te prioritetnu nišu AutoCOM i pametna mobilnost , ali i cjelovitosti ukupnog pristupa razvoju. Mjera 1.3. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom, pri čemu je naglašena potencijalna suradnja sa Tehnološkim parkom Bjelovar d.o.o. (PPI) kroz Digitalno inovacijski centar, koji se odnosi na uređenje i pripremu postojećih nekorištenih objekata i stavljanja u funkciju kao i kroz projekt HUB.in Bjelovar kojim se nabavlja oprema za potpuno funkcioniranje Digitalno inovacijskog centra, pri čemu će se omogućit će doprinos implementaciji digitalizacije, digitalne transformacije, istraživanja i razvoja, inovacija razvoju gospodarstva VUPBJ, te suradnja sa Veleučilištem u Bjelovaru i drugim PPI i pravnim osobama u vlasništvu JL(P)RS.

Projektom Poduzetnički inkubator Bjelovar, obnovit će se zgrada u neposrednoj blizini budućeg Digitalno inovacijskog centra te staviti u funkciju Poduzetničkog inkubatora Bjelovar, također usmjeren na buduće korisnike čija je djelatnost vezana uz Regionalne lance vrijednosti (RLV) PAMETNE I KREATIVNE INDUSTRIJE s naglaskom na prioritetne niše IT rješenja i proizvodnje tehnologije za industriju 4.0 te AutoCOM i pametna mobilnost, a koji će se također opremiti kroz projekt HUB.in Bjelovar.

Nadalje, održivosti razvoja doprinosi implementacija Mjera 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, koje nameću nužnost da revitalizacija i obnova infrastrukture (predviđene PC 1) sadržavaju elemente energetske učinkovitosti. Ujedno, kroz Mjeru 2.2. Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću, uzima se u obzir zelena infrastruktura kao element unaprjeđenja kvalitete

življenja u skladu za okolišnom održivosti, dok će se kroz projekt Zeleni centar Bjelovar integrirati mjere koje će u jednoj razini biti primjer pilot projekta koji će svakako obuhvatiti i elemente iz ove mjere. Mjera 2.3. Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo osigurava temelje za primjenu stečenih znanja i vještina koje su rezultat PC 1, da se nadalje implementiraju primjenom načela kružno i bio. Dodana vrijednost navedenog definirana je u PC 4, kroz Mjeru 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma, pri čemu je planirano korištenje novih informacijskih tehnologija (ujedno potaknute kroz PC 1) u svrhu promocije područja. Kulturna i prirodna baština, bogatstvo su VUPBJ, te je uz okolišnu održivost, nužno pružiti podršku razvoju kulturne i kreativne industrije (potaknuto kroz PC 1, M1.1., M1.3.) koja upravo u svojim aktivnostima promovira zaštitu i očuvanje baštine.

Potrebna nadogradnja PC 1 i PC2, a s ciljem realiziranja sektorske i teritorijalne integracije, doprinosi se Mjerom 3.1. Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta, pri čemu su znanja i vještine okosnica i element cjelovitosti u postizanju održivog razvoja koji ima pozitivne učinke na gospodarstvo i zajednicu. Visokoškolsko obrazovanje te ustanova za obrazovanje odraslih propulzivni su te kontinuirano pokazuju spremnost ljudskih i inih kapaciteta na prilagodbe potrebama tržišta, uspostavljajući mreže suradnje na nacionalnoj i međunarodnoj razini te samim time postavljajući temelj za daljnji razvoj i ulaganje u svrhu rješavanja problema strukturne nezaposlenosti, ali i intenzivnijeg prijenosa znanja u cjelokupno gospodarstvo (naznačeno i kroz M1.3). Aktivnom implementacijom horizontalnih politika, te doprinosom socijalnom aspektu, provedbom Mjere 3.2. Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama, osiguravaju se temelji razvoja tolerantnog i uključivog društva. Daljnji element koji doprinosi realizaciji navedenog definiran je u PC 4, kroz Mjeru 4.1. Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice, s obzirom na nužnost podrške građanskom aktivizmu i volonterstvu.

Sektorska i teritorijalna integracija očituje se i u kombinaciji mjera 3.4. Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ, 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta te 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma, koji kroz izgradnju, opremanje i održivo korištenje OIE (pri čemu se direktno dotiče i 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava), intenzivira i stavlja u implementaciju potencijale lokacije kroz razvoj i opremanje infrastrukture lječilišnog/spa/wellness turizma, profesionalnog i rekreativnog sporta, kontinuirano naglašavajući prednosti bioraznolikosti i OIE (s naglaskom na geotermalnu i solarnu energiju).

Kroz PC 3, Mjeru 3.3. Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete, a koja je u sinergiji sa PC 4, Mjerom 4.3. Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ, namjera je aktivirati stupanj kokreacije politika i programa za razvoj sigurne i ravnomjerno razvijene zajednice. Oblikovanje posebnih ciljeva i mjera vođeno je načelom sektorske i teritorijalne povezanosti upravo kako bi se spriječio polovičan razvoj područja, što je rezultiralo manjim brojem posebnih ciljeva i mjera, usmjerenih ka održivom razvoju. Dodatni elementi koji su inkorporirani u definirane mjere, osiguravaju mogućnost razvoja ostalih dionika (npr. privatnog sektora) kroz korištenje državnih potpora za ulaganje u ITU područja.

6.3. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a

Nakon prikupljanja projektnih ideja od strane Koordinacijskog vijeća, provodila se njihova detaljna analiza usklađenosti s programskim strateškim ciljevima i prioritetima te ocjena spremnosti projektnih ideja (ili već gotovih projektnih prijedloga) za realizaciju. Određuje im se sadržaj, iznosi razina pripremljenosti te drugi pokazatelji kojima se ocjenjuje prioritete za razvoj VUPBJ. Osnovna baza potencijalnih projektnih prijedloga obuhvaćala je projekte vrijednosti većoj od 1.000.000.000,00 kn, pri čemu se pristupilo prioritizaciji projektnih ideja na načelima – integriranost projekta, spremnost projekta te primjena digitalnog i zelenog. Baza projektnih ideja, kao i analiza stanja i SWOT analiza, rezultirali su definiranjem posebnih ciljeva VUPBJ:

Figure 20 Sinergija razvoja, Izvor: Canva

1) Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ,
2) Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva,
3) Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva te
4) Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ.

Navedeno je u skladu sa nadređenim operativnim programima, vodeći računa o pokazateljima definiranim za svaki. S obzirom da strateški operativni programi u trenutku izrade nisu usvojeni, oblikovanje ciljeva i odabir strateških projekata vodio se Zajedničkim pokazateljima ostvarenja i zajedničkim pokazateljima rezultata za EFRR („Ulaganje za radna mjesta i rast" i Interreg) i Kohezijski fond, kao i Temeljnim skupom pokazatelja uspješnosti za EFRR i Kohezijski fond iz članka 8. Stavka 3. Koje će komisija upotrebljavati u skladu sa zahtjevima u pogledu izvješćivanja na temelju članka 41. Stavka 3. Točke (h) podtočke iii. Financijske uredbe.

Sufinancira Europska unija

Posebni ciljevi VUPBJ	Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ
Aktivnosti Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027.	RSO1.1. Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te prihvaćanje naprednih tehnologija RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja RSO1.4. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo	RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima ;

Posebni ciljevi SRUP-a VUPBJ-a	***Specifični cilj(Prioritet Operativnog programa Integrirana teritorijalna ulaganja 2021. – 2027. kojima posebni ciljevi SRUP-a VUPBJ-a pridonose***	**Pokazatelji doprinosa kodovima intervencije Operativnog programa Integrirana teritorijalna ulaganja 2021. – 2027. kojima SRUP VUPBJ-a pridonosi**	**Pokazatelji doprinosa pokazateljima ostvarenja i pokazateljima rezultata Operativnog programa Integrirana teritorijalna ulaganja 2021. – 2027. kojima SRUP VUPBJ-a pridonosi**	**Pokazatelji ostvarenja sukladno Prilogu II. Uredbe 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu kojima SRUP VUPBJ-a pridonosi**	**Pokazatelji rezultata sukladno Prilogu II. Uredbe 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu kojima SRUP VUPBJ-a pridonosi**
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	Prioritet 1. Industrijska tranzicija hrvatskih regija Specifični cilj RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja	020 – Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone)	RCO15 – Kapacitet stvorene inkubacije	CCO 01 – Poduzeća koja su primila potporu za inovacije	CCR 01 – Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) koja uvode inovacije u proizvode, procese, stavljanje na tržište ili organizaciju
			RCR18 – MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora		
		044 – Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore	RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima		
			RCR26 – Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo)		
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	Prioritet 1. Industrijska tranzicija hrvatskih regija Specifični cilj RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja	020 – Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone)	RCO15 – Kapacitet stvorene inkubacije	CCO 06 – Ulaganja u mjere za poboljšanje energetskog učinka	CCR 05 – Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije
			RCR18 – MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora		
	Prioritet 2. Jačanje zelenog, čistog, pametnog	083 – Biciklistička infrastruktura	RCO58 – Infrastruktura namijenjena vožnji biciklom za koju je primljena potpora	CCO 12 – Površina zelene infrastrukture	CCR 11 – Stanovništvo koje ostvaruje koristi od mjera za kvalitetu zraka

	i održivog gradskog prometa u okviru integriranog teritorijalnog ulaganja u gradovima Specifični cilj RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika		RCR64 – Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom		
		085 – Digitalizacija prometa kada je dijelom namijenjena smanjenju emisija stakleničkih plinova: gradski promet	RCR62 – Godišnji broj korisnika novog ili moderniziranog javnog prijevoza	CCO 22 – Ceste izvan mreže TEN-T: nove, poboljšane, obnovljene ili modernizirane ceste	
		082 – Vozni park čistog gradskog prometa	RCR62 – Godišnji broj korisnika novog ili moderniziranog javnog prijevoza	CCO 22 – Ceste izvan mreže TEN-T: nove, poboljšane, obnovljene ili modernizirane ceste	
	Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	165 – Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	CCO 06 – Ulaganja u mjere za poboljšanje energetskog učinka	CCR 05 – Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije
	Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih	165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	CCO 06 – Ulaganja u mjere za poboljšanje energetskog učinka CCO 18 – Novi ili modernizirani kapacitet objekata za skrb o djeci i obrazovnih objekata	CCR 05 – Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije CCR 17 – Godišnji broj korisnika novih ili

	područja te razvoj održivih i zelenih otoka RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	044 - Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore	RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima		moderniziranih objekata za skrb o djeci i obrazovnih objekata
	Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka	165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	CCO 06 – Ulaganja u mjere za poboljšanje energetskog učinka	CCR 05 – Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije

	RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima				
	Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	044 - Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore 044 - Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima	CCO 06 – Ulaganja u mjere za poboljšanje energetskog učinka CCO 18 – Novi ili modernizirani kapacitet objekata za skrb o djeci i obrazovnih objekata CCO 18 – Novi ili modernizirani kapacitet objekata za skrb o djeci i obrazovnih objekata CCO 19 – Novi ili modernizirani kapacitet socijalnih stanova CCO 25 – Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru integriranih djelovanja za socioekonomsku uključenost marginaliziranih zajednica, kućanstava s niskim dohotkom i skupina u nepovoljnom položaju	CCR 05 – Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije CCR 17 – Godišnji broj korisnika novih ili moderniziranih objekata za skrb o djeci i obrazovnih objekata CCR 17 – Godišnji broj korisnika novih ili moderniziranih objekata za skrb o djeci i obrazovnih objekata CCR 18 – Godišnji broj korisnika novih ili moderniziranih socijalnih stanova
	Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka	044 - Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima		

	RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Prioritet 2. Jačanje zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa u okviru integriranog teritorijalnog ulaganja u gradovima Specifični cilj RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske	079 - Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura			

	mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika				
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Prioritet 2. Jačanje zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa u okviru integriranog teritorijalnog ulaganja u gradovima Specifični cilj RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika	079 - Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura 165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima		
			RCO77 - Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora		
			RSR5.1.2. – Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima		
			RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora		
			RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora		
		166 – Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga	RCO5.1.1 – Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima		
			RSR5.1.2. – Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima		
		083 - Biciklistička infrastruktura	RCO58 - Infrastruktura namijenjena vožnji biciklom za koju je primljena potpora	CCO 12 – Površina zelene infrastrukture	CCR 11 – Stanovništvo koje ostvaruje koristi od mjera za kvalitetu zraka
		083 - Biciklistička infrastruktura	RCR64 - Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom	CCO 12 – Površina zelene infrastrukture	CCR 11 – Stanovništvo koje ostvaruje koristi od mjera za kvalitetu zraka

	Prioritet 2. Jačanje zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa u okviru integriranog teritorijalnog ulaganja u gradovima	044 - Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore		CCO 06 – Ulaganja u mjere za poboljšanje energetskog učinka	CCR 05 – Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije
	Specifični cilj RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	083 - Biciklistička infrastruktura	RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima	CCO 12 – Površina zelene infrastrukture	CCR 11 – Stanovništvo koje ostvaruje koristi od mjera za kvalitetu zraka
Poticanje integriranog i	Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača	044 - Obnova radi povećanja energetske	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega:	CCO 06 – Ulaganja u mjere za poboljšanje energetskog učinka	

uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ	regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore 165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	CCO 12 – Površina zelene infrastrukture	CCR 05 – Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije CCR 11 – Stanovništvo koje ostvaruje koristi od mjera za kvalitetu zraka
	Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga 168 - Fizička obnova i sigurnost javnih prostora	RSR5.1.2. – Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima RCO77 - Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	CCO 06 – Ulaganja u mjere za poboljšanje energetskog učinka CCO 12 – Površina zelene infrastrukture CCO 12 – Površina zelene infrastrukture	CCR 05 – Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije CCR 11 – Stanovništvo koje ostvaruje koristi od mjera za kvalitetu zraka CCR 11 – Stanovništvo koje ostvaruje koristi od mjera za kvalitetu zraka
		165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga 168 - Fizička obnova i sigurnost javnih prostora 168 - Fizička obnova i sigurnost javnih prostora	RCR77 - Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima RSR5.1.2. – Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima		

Sufinancira Europska unija

Slijedom definiranih pokazatelja, uz oblikovanje posebnih ciljeva, odabrani su projekti, kako slijedi:

RB	NAZIV PROJEKTA	OPIS ASPEKTA INTEGRIRANOG ULAGANJA
1.	**REVITALIZACIJA ZGRADE STARE KOMANDE**	Projekt obuhvaća sudjelovanje svih JLS uključenih u VUPBJ, pri čemu će se kroz planirani projekt razvoja, sudjelovanja stanovnika, osigurati ujednačena kvaliteta komunikacije i pristupa sa stanovništvom i ostalim zainteresiranim dionicima. projekt pridonosi povećanju unaprjeđenju uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva na način da poboljšava infrastrukturne preduvjete za pružanje javnih usluga u okviru djelokruga rada jedinice lokalne samouprave, uz predmetno, omogućavanjem potrebne infrastrukture pridonosi se razvoju većeg urbanog područja Bjelovar na način da se omoguće središnje mjesto za komunikaciju, rad i doprinos provedbi ITU mehanizma te pružanju podrške općinama u sastavu koje razvojem i provedbom svojih projekata kroz ITU mehanizam pridonose razvoju svojih sredina i većeg urbanog područja Bjelovar u cjelini. Projekt pridonosi rješavanju problema neiskorištenosti postojećih prostora koji nisu u funkciji te stavljanjem istih u funkciju kao i očuvanju kulturnih dobara te promicanju energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije javnih zgrada. Pokazatelji Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027. kojima projekt doprinosi: RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima, RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima. Projekt doprinosi ostvarenju navedenih pokazatelja ITP-a na način da se implementacijom pojedinih mjera energetske učinkovitosti i sustava korištenja obnovljivih izvora energije pridonosi poboljšanju energetskih svojstava javne zgrade. S obzirom da se kroz projekt stavlja u funkciju trenutno nekorišteni i neuređeni prostor zgrade Stare komande koja je javna zgrada, projekt pridonosi ostvarenju pokazatelja stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima. Pokazatelji SRUP-a kojima projekt doprinosi: Broj implementiranih mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava, Broj kružno obnovljenih nekorištenih prostora i zgrada, Broj uređenih i opremljenih prostora. Projekt doprinosi ostvarenju navedenih pokazatelja SRUP-a koji su u korelaciji s pokazateljima ITP-a te se provedbom projekta pridonosi povećanju broja implementiranih mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava na zgradi koja je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro a u kojoj se provodi javna upravna djelatnost u gradu središtu VUPBJ te s obzirom da se kroz projekt

		omogućuje korištenje i stavljanje u novu funkciju prostori koji su nekorišteni i neuređeni, pridonosi se povećanju broja kružno obnovljenih nekorištenih prostora i zgrada, odnosno korištenje postojeće nekorištene infrastrukture i stavljanje u funkciju umjesto izgradnje nove te povećanju broja uređenih i opremljenih prostora postojeće infrastrukture. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećem cilju Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Projekt pridonosi sljedećim pokazateljima ostvarenja Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RCO5.1.1. - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećih ciljeva SRUP-a: Broj implementiranih mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava, Broj kružno obnovljenih nekorištenih prostora i zgrada, Broj uređenih i opremljenih prostora.
2.	**PODUZETNIČKI INKUBATOR BJELOVAR**	Integrirani aspekt navedenih projekata ogleda se u potrebi stvaranja podrške gospodarskom razvoju pri čemu će se doprinijeti usmjerenju na Regionalne lance vrijednosti (RLV) PAMETNE I KREATIVNE INDUSTRIJE s naglaskom na prioritetne niše IT rješenja i proizvodnje tehnologije za industriju 4.0 te AutoCOM i pametna mobilnost. Centralni element bit će na području Bjelovara, no svaka JLS će, s obzirom na potrebe razvoja gospodarstva, moći koristiti infrastrukturnu podršku. Radi se o cjelovitosti pristupa uspostave kvalitetne gospodarske podrške dionicima na VUPBJ. Projekti pridonose rješavanju nedostatnosti u povezivanju obrazovnog sustava s poduzetnicima na području VUPBJ, pridonosi rješavanju problema nedostatno kvalificirane radne snage na tržištu, pridonijet će povećanju aktivnosti istraživanja i razvoja te stvaranja inovacija, kao i poticanje kroz osiguravanje potrebne infrastrukture i opreme za integraciju darovite djece kao i jačanje suradnje gospodarstva i obrazovnog sustava za odgovaranje na specifične zahtjeve tržišta. Pokretanje poslovanja, razvoj postojećeg, neovisno radi li se o pravnom subjektu, obrtu ili poljoprivrednom gospodarstvu, zahtijeva podršku kroz infrastrukturno uređenje i opremanje. Svrha predloženih projekata je indirektno ponuditi kvalitetne uvjete za povećanje zaposlenosti i zapošljivost VUPBJ.
3.	**DIGITALNO INOVACIJSKI CENTAR**	
4.	**HUB.in BJELOVAR**	

		Projekti pridonose sljedećim ciljevima Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: SC. 1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Projekti pridonose sljedećim pokazateljima ostvarenja Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RCO15 – Kapacitet stvorene inkubacije – revitalizacijom zgrada i njihovim opremanjem stvorit će se novouređeni, novoopremljeni i novostvoreni prostori za potrebe poduzetničkog inkubatora, digitalnog inovacijskog centra kojih na području VUPBJ nema, a samim time pridonijet će se povećanju i stvaranju nove poduzetničke infrastrukture na području VUPBJ. RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima - u okviru revitalizacije javnih zgrada provodit će se i mjere energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, te će obje zgrade imati poboljšanja energetska svojstva RCO5.1.1. - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima - s obzirom da su ~~je~~ objekti ostavljeni na propadanje prirodnim utjecajima, a nalaze se u samom središtu grada Bjelovara, njihovom obnovom i stavljanjem u funkciju obnovit će se zapušteni prostori u urbanom području. Projekti pridonose sljedećim pokazateljima SRUP-a: Povećanje nove poduzetničke potporne infrastrukture – revitalizacijom dviju nekorištenih zgrada i njihovim opremanjem potrebnom opremom, kao i specijaliziranom opremom, omogućit će se novouređeni, novoopremljeni i novostvoreni prostori za potrebe Poduzetničkog inkubatora Bjelovar i Digitalno inovacijskog centra. Uređenjem i opremanjem prostora osigurat će se infrastruktura prilagođena za provedbu pametne specijalizacije i kreativnih industrija u kojoj će aktivno sudjelovati obrazovni sektor (predškolski, osnovno školski, srednjoškolski i visoko obrazovni sektor) u suradnji s gospodarskim sektorom. Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti - prilikom revitalizacije objekta implementirat će se mjere energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije; Kružno obnovljeni nekorišteni prostori i zgrade - napušteni prostori prenamijenit će se u novu namjenu; Povećanje infrastrukture u funkciji odgoja i obrazovanja -uređenjem i opremanje prostora osigurat

		će se infrastruktura prilagođena za provedbu pametne specijalizacije u kojoj će aktivno sudjelovati obrazovni sektor (predškolski, osnovno školski, srednjoškolski i visoko obrazovni sektor) kao i sektor cjeloživotnog obrazovanja i kulture..
5.	**REVITALIZACIJA ETNOGRAFSKOG MUZEJA I ETNO PARKA KROZ UREĐENJE, OPREMANJE I RAZVOJ DIGITALNE I MULTIMEDIJALNE PREZENTACIJA KULTURNE BAŠTINE**	Promocija kulturne i prirodne baštine, uz korištenje novih tehnologija (uključivo proširena stvarnost), podržat će se infrastrukturnim uređenjem i opremanjem. Projekt se provodi na području Općine Veliko Trojstvo, te s obzirom na specifičnost sadržaja Etnografskog muzeja koji objedinjavanja kulturno-povijesnu baštinu bjelovarskog kraja, ima utjecaj na cijelo VUPBJ. Projektom će se izvesti radovi na unutarnjem uređenju, opremanje - revitalizacija postojeće zgrade bez mijenjanja lokacijskih uvjeta i zadiranja u konstrukciju. Cilj projekta: Promocija kulturne i prirodne baštine, uz korištenje novih tehnologija (uključivo proširena stvarnost), podržat će se infrastrukturnim uređenjem i opremanjem. Aktivnosti koje bi se provodile unutar projekta: Zgradu će se u potpunosti rekonstruirati, obnoviti i ojačati u konstrukcijskom smislu, te urediti i opremiti prostor za digitalnu i multimedijalnu prezentaciju kulturne baštine kroz izvođenje građevinsko-obrtničkih radova, vodovoda i kanalizacije, prometa i okoliša, strojarskih instalacija, elektrotehničkih instalacija i opremanja (vertikalni crt, AR aplikacija, totemi, vizualni identitet. Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti, Poboljšanje infrastrukture i usluga u sektoru kulture i održivog turizma Projekt doprinosi navedenim pokazateljima na način da se primjenom mjera energetske učinkovitosti doprinosi povećanju broja javnih zgrada s poboljšanim energetskim svojstvima, te projekt doprinosi povećanju kulturnih i turističkih sadržaja i infrastrukture na području VUPBJ. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećem cilju Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Projekt pridonosi sljedećim pokazateljima ostvarenja Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima RCO77 - Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora. Projekt pridonosi sljedećim pokazateljima SRUP-a: Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti, Poboljšanje infrastrukture i usluga u sektoru kulture i održivog turizma.

6.	**REVITALIZACIJA ZGRADE SOKOLSKOG DOMA**	Sport je bitan element, široko gledano, unaprjeđenja kvalitete življenja na VUPBJ. Bilo profesionalni, bilo rekreativni, utječe se na zdravstvenu sliku VUPBJ i potrebe mapirane u analizi zdravstvene slike. Uređenje unutarnjih prostora, ali i vanjskih elemenata, implementacijom načela pametnog sporta i energetske učinkovitosti, osigurat će se kvaliteta ponude i poticaj stanovnicima za bavljenje sportom i rekreacijom. Projektom će se revitalizirati, odnosno potpuno obnoviti i opremiti objekt sportsko-rekreativne namjene koji je ujedno i zaštićeno pojedinačno kulturno dobro. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećem cilju Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Projekt pridonosi sljedećim pokazateljima ostvarenja Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećih pokazatelja SRUP-a: Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti, unaprjeđenje infrastrukture za aktivnosti zajednice, unaprjeđenje infrastrukture za podršku razvoja društva i zajednice, povećanje obnovljene zaštićene kulturne baštine na da njegovom provedbom ostvaruje unaprjeđenja infrastruktura koja pridonosi razvoju društva i zajednice omogućujući infrastrukturu u okviru koje će stanovništvo moći koristiti za sportsko-rekreativne aktivnosti djece, mladih i odraslih, ali i infrastrukturu koja pridonosi doprinosu turističke infrastrukture u području sporta i rekreacije.
7.	**REVITALIZACIJA I OPREMANJE STUDENTSKOG DOMA**	Projekt revitalizacije i opremanja studentskog doma, nužan je preduvjet za osiguravanje kvalitetnog studentskog standarda. Direktno poticanje visokoškolskog obrazovanja, kroz infrastrukturnu podršku, imat će indirektno utjecaj na cijelo VUPBJ, kroz odabir područja od strane mladih koji planiraju upisivati visoko obrazovanje. Također, indirektno, s obzirom na smjerove (mehatronika, računarstvo i sestrinstvo), pozitivno se utječe na stope zapošljivost u gospodarstvu, stvaranje stručnjaka, povećanje atraktivnosti samog Veleučilišta, a samim time i cijelog ITU područja. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećem cilju Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.:

		SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Projekt pridonosi pokazateljima Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RC019 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima, RC05.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima. Projekt doprinosi ostvarenju pokazateljima na način da se implementacijom mjera energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije na zgradi javne namjene pridonosi smanjenju potrošnje energije kao i smanjenje CO2 te pridonosi povećanju korištenja obnovljivih izvora energije, a čijom se obnovom i uređenjem stvara novi prostor nove namjene za potrebe podizanja studentskog standarda. Projekt pridonosi pokazateljima SRUP-a: Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti, Povećanje infrastrukture u funkciji odgoja i obrazovanja na način da se provedbom projekta osigurava primjera mjera energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije što pridonosi povećanju broja javnih zgrada koje imaju energetsku učinkovitost, te njegovom provedbom pridonosi se stvaranju infrastrukture u funkciji odgoja i obrazovanja na način da se pridonosi povećanju kvalitete i standarda visokog obrazovanja na području većeg urbanog područja Bjelovar.
8.	**CENTAR ZA OSOBE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA**	Podrška radu organizacijama civilnog društva koji se bave djecom s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom nužno je osigurati kroz revitalizaciju napuštene zgrade i njezino opremanje. Kvalitetan pristup uključivanju navedene skupine u društvo, osigurat će njihov aktivnije sudjelovanje u zajednici, ali i doprinijeti razvoju i uključivosti. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećem cilju Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima Projekt pridonosi pokazateljima Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RC019 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima; RC05.1.1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima. Projekt pridonosi navedenim pokazateljima na način da će se prilikom obnove napuštenog i dotrajalog objekta primijeniti mjere energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te na taj način pridonijeti povećanju broja javnih zgrada s poboljšanim energetskim svojstvima, a s obzirom da se obnavlja i privodi namjeni objekt koji je napušten, dotrajao te nema nikakvu namjenu te je u vlasništvu Republike Hrvatske, pridonosi se obnavljanju postojeće

		infrastrukture na urbanom području koja se provedbom građevinskih i drugih radova privodi svrsi i namjeni te stavlja u funkciju koja je društvene namjene i pridonosi poboljšanju kvalitete života osjetljivih skupina stanovništva. Projekt doprinosi pokazateljima SRUP-a: Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti, Kružno obnovljeni nekorišteni prostori i zgrade, Povećanje socijalne infrastrukture, Povećanje infrastrukture za pružanje usluga u zdravstvu i socijalne skrbi, Unaprjeđenje infrastrukture za podršku razvoja društva i zajednice. Projekt pridonosi povećanju broja zgrada javne namjene s poboljšanim energetskim svojstvima te pridonosi stvaranju nove socijalne infrastrukture i društvene namjene obnovom postojeće infrastrukture i stavljanje iste u funkciju i namjenu za potrebe zajednice bez potrebe gradnje nove infrastrukture.
9.	**TERME BJELOVAR**	Projektom se osigurava izgradnja i opremanje termalnog kompleksa koji implementira elemente zelene infrastrukture i digitalne tranzicije, objedinjavajući OIE i EE. Radi se o bazenskom kompleksu koji uključuje i mogućnosti održavanja natjecanja i treninga (olimpijski bazen). Cjeloviti projekt je planiran u dvije faze – prva faza bazenski kompleks, dok drugu fazu čine smještajni kapaciteti koji promoviraju bioraznolikost i prirodnu baštinu. Korištenje OIE u funkciji razvoja javne infrastrukture i intenziviranja turizma kroz izgradnju visokog stupnja samoodržive infrastrukture uz opremanje i razvoj sportskog, wellness i spa turizma te promociju bioraznolikosti i prirodne baštine putem turističke infrastrukture unutar turističke zone Veliko Korenovo. Projekt doprinosi navedenim pokazateljima na način da se izgradnjom Termi Bjelovar stvara javna zgrada koja ima poboljšana energetska svojstva s obzirom da se gradi nZEB objekt te koristiti obnovljive izvore energije za svoje funkcioniranje (fotonaponi za proizvodnju struje te geotermalna energija odnosno izvori termalne vode iz geotermalne bušotine). Izgradnjom Termi Bjelovar stvara se nova turistička lokacija s obzirom da je VUPBJ kao i JLS-ovi pojedinačno unutar toga, su turistički nerazvijena područja. Samim time, posljedično se utječe na poticanje razvoja dodatnih turističkih i drugih sadržaja te samim time pridonosi društveno-gospodarskom razvoju VUPBJ. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećem cilju Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima.

		Projekt pridonosi pokazateljima Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RC019 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima; RC05.1.1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima; RCO77 - Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora. Projekt doprinosi sljedećim pokazateljima SRUP-a: Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava, Promicanje kružnog gospodarstva uvođenjem resursne učinkovitosti, Unaprjeđenje infrastrukture za aktivnosti zajednice, Povećanje nove infrastrukture u sektoru održivog turizma i prirodne baštine.
10.	**GARDENHOUSE**	Projekt „GardenHouse“ odnosi se na izgradnju 'Turističkog naselja Veliko Korenovo koje uključuje zgradu ugostiteljsko/turističke namjene - zgrada recepcije i restorana i 35 smještajnih jedinica za koje je izrađeno Idejno rješenje Z.O.P 04/2022, T.D. 04/2022-A. Za koncept zgrada turističkog naselja poslužili su elementi tradicijskog graditeljstva bjelovarskog kraja. Korištene su tipologije triju zgrada uobičajenih u svakom dvorištu, a to su stara kuća, štagalj i kukuruzana. Zgrada recepcije i restorana inspirirana je štagljem, apartman starom kućom, a studio apartman kukuruzanom. Ostali sadržaji na obuhvatu - uz same zgrade ugostiteljsko-turističke namjene na obuhvatu se planira iskop i izvedba jezera površine cca 4.200 m2 s mostom, izvedba dva biološka bazena u sklopu jezera, izvedba topografije odnosno umjetnih brda koje se rade od iskopa jezera i služe za zatvaranje pogleda prema susjednim gospodarskim zgradama (farma na istoku), izvedba glavnih i sporednih šetnica, izvedba dječjeg igrališta, izvedba teatra na otvorenom i izvedba senzornog vrta. Novo jezero predviđeno je kao centralna točka pogleda i orijentacije svih smještajnih jedinica – apartmana i studio apartmana. Nadalje, kako se obuhvat nalazi u zoni Natura 2000 u području očuvanja značajno za ptice (POP), predviđeno jezero biti će od velike koristi za ptice. Kako se ptice ne bi uznemiravale, glavna šetnica koja vodi do svih smještajnih jedinica pozicionirana je izvan zone ruba jezera, odnosno po vanjskom obodu smještajnih jedinica. Za postizanje održivog karaktera cijelog turističkog naselja predviđa se korištenje drva za konstrukciju i fasadnu oblogu. Apartmanske i studio apartmanske jedinice su tako zamišljene da imaju konstrukciju od drva (montažna gradnja) dok je konstrukcija zgrade recepcije i restorana od opeke. Bočne fasade apartmanske i studio apartmanske jedinice obložene su drvenim letvicama (ariš) na određenom razmaku kako bi se omogućio pogled kroz prozore. Predmetna građevina planira se grijati/hladiti pomoću dizalice topline (zrak/voda). Priprema tople sanitarne vode izvesti će se pomoću sustava dizalice topline, cijevnog razvoda i integriranog akumulacijskog spremnika. Društveni aspekt projekta je dostupnost svih

		sadržaja građanima, neovisno od toga koriste li smještajne kapacitete, a predmetno se odnosi na slobodno korištenje ugostiteljskog sadržaja, dječjeg igrališta, šetnica, senzorni vrt, pozornica na otvorenome koja može koristiti za potrebe raznih kulturnih događaja na otvorenome te i drugi elementi koji će se postaviti na otvorenom s ciljem interpretacije prirodno-kulturne baštine bjelovarskog kraja s naglaskom na bioraznolikost područja, odnosno prirodnog bogatstva koje obitava na području Natura 2020 s kojim predmetna lokacija graniči jer se nalazi na njezinom vanjskom rubnom dijelu. Samim time, u zgradi recepcije i restorana, predviđen je prostor koji će se urediti u interpretacijski centar na temu bioraznolikosti, kako bi se omogućio zanimljiv i moderan pristup sadržaja za sve zainteresirane na temu bioraznolikosti bjelovarskog kraja. Polazišna tema ovog projekta je vratiti prirodu u život ljudi i urbanog područja, te će se omogućiti i poticati organizacija ljetnog kampa za djecu vrtićke i osnovnoškolske dobi, kao i zimskog kampa, samim time, sudionici tematskih okupljanja i korištenja cijelog kompleksa su i sudionici godišnjih prebrojavanja ptica koje obitavaju u neposrednom naselju Narta na području Općine Štefanje na Ribnjacima uz rijeku Česmu. U okviru ovog kompleksa, organizirat će se razne tematske radionice za djecu i mlade na temu bioraznolikosti te na taj način pridonijeti povećanju svijesti djece, mladih i svih građana o važnosti očuvanja prirode i bioraznolikosti te osvijestiti o postojanju bioraznolikosti i neprocjenjive prirodne baštine u našem okruženju. Izgradnjom jezera i ozelenjivanjem cijelog područja zahvata pridonijet će povećanju staništa za razne biljne i životinjske vrste, uz uzimanje u obzir i dodatne elemente poput postavljanja kućica za šišmiše, kućica za kukce i slično te vrstu raslinja prilagođenoj vodenim i kopnenim vrstama i njihovim zahtjevima u okviru životnog ciklusa. Važnost novoizgrađenog jezera je osim estetske i povećanje vodnih površina, za potrebe zaštićenih vrsta ptica koje obitavaju na/uz vodu, s tim da se razina vode u jezeru tijekom cijele godine može kontrolirati te osigurati da se tijekom ljetnih mjeseci ne presuši, a tijekom zimskih mjeseci ne smrzne s obzirom na neposrednu blizinu bušotina za izvor tople vode koja se koristi u projektu Terme Bjelovar - faza 1. Projekt ima utjecaj na cijelo urbano područje, osim što pridonosi povećanju turističke ponude bjelovarskog kraja, samim time pridonosi povećanju turističke infrastrukture koja ima i dodatni informativno-edukativni društveni sadržaj dostupan tijekom cijele godine za sve dobne skupine stanovništva, a pridonosi i povećanju zelene infrastrukture kao i povećanju bioraznolikosti. U okviru projekta, uključit će se digitalna pametna rješenja (IoT) koja će pridonijeti digitalnoj tranziciji i pametnom upravljanju prostorom i uslugama. Projekt „GardenHouse“ je samostalni projekt te se može provesti na neovisnoj lokaciji od projekta Terme Bjelovar.

		Projekt pridonosi ostvarenju sljedećem cilju Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima. Projekt pridonosi pokazateljima Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RC05.1.1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima; RCO77 - Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora. Projekt doprinosi sljedećim pokazateljima SRUP-a: Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava; Promicanje zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti; Promicanje kružnog gospodarstva uvođenjem resursne učinkovitosti; Povećanje nove infrastrukture u sektoru održivog turizma i prirodne baštine.
11.	**VIŠENAMJENSKI CENTAR JABUČETA**	Projekti sadržavaju ulaganja u objekte koji nisu u funkciji ili su dotrajali i neiskorišteni, odnosno nemaju namjenu na području tri općine i grada središta u sastavu VUPBJ, pri čemu će se predmetni objekti nakon njihove obnove, odnosno uređenja i opremanja, staviti u višenamjensku funkciju za potrebe korištenja lokalnog stanovništva i društvenih organizacija. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećem cilju Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima. Projekt pridonosi pokazateljima Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RC019 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima; RC05.1.1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima; RCO77 - Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora. Projekt doprinosi sljedećim pokazateljima SRUP-a: Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava; Promicanje zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti; Promicanje kružnog gospodarstva uvođenjem resursne učinkovitosti; Povećanje nove infrastrukture u sektoru održivog turizma i prirodne baštine; Povećanje obnovljene zaštićene kulturne baštine.
12.	**VIŠENAMJENSKI CENTAR ROVIŠĆE**	
13.	**RADOVI NA UREĐENJU I OPREMANJU DRUŠTVENOG DOMA U NARTI (SA SPORTSKOM DVORANOM)**	
14.	**REVITALIZACIJA ZGRADE STAROG ZATVORA**	

15.	**ZELENI CENTAR BJELOVAR**	Zeleni centar Bjelovar je strateški projekt kojim će se osigurati nova gospodarsko-javna infrastruktura u okviru koje će se omogućiti razvoj novih proizvoda i usluga malih i srednjih poduzeća uz osiguranje prostora za gospodarske manifestacije, sajmove i kongresna događanja te time povećati gospodarsku aktivnost VUPBJ i šire. Unutar Gospodarskog centra uspostavit će se prostorni segmenti namijenjeni unaprjeđenju poljoprivredne proizvodnje i/ili prerade (npr. laboratorij za analizu tla, analizu meda i sl.) namijenjena krajnjim korisnicima - poljoprivrednim gospodarstvima s područja VUPBJ. Zeleni centar Bjelovar sadržavat će i javnu infrastrukturu u obliku podzemne javne garaže u kojoj će se postaviti električna punionica za automobile te pametni sustav upravljanja prometom u javnoj garaži te za korisnike Gospodarskog centra Bjelovar i hladnjača radi osiguranja kvalitete i trajnosti poljoprivrednih proizvoda. U okviru podzemne javne garaže uspostavit će se Park&Ride sustav koji će pridonijeti unaprjeđenju gradskog prometa kroz ulaganje u biciklističku infrastrukturu u sustav javnih bicikala (bicikli, e-romobili) uz implementaciju Digitalnih pametnih rješenja (IoT) koja će se primijeniti prvi put u javnom prometnom sustavu. Potpuni sadržaj oblikovat će se tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije no svakako će se uključiti mjera poticanja parkiranja automobila u javnoj garaži te daljnje korištenje bicikla (i/ili romobila) kao javnog prijevoza te daljnje kretanje po gradu uz popratne pogodnosti koje bi trebale potaknuti građanstvo na korištenje bicikala. Samim time, pridonijet će se smanjenju emisije CO2 te uzimajući u obzir položaj budućeg Gospodarskog centra Bjelovar, u samom središtu grada Bjelovara te uz jednu od najprometnijih glavnih ulica u gradu uz opći nedostatak dovoljnog broja parkirnih mjesta te stvaranja prekomjerne gužve na prometnici kruženjem automobila za traženjem slobodnih parkirnih mjesta te na taj način povećanim ispuštanjem ispušnih plinova , poboljšat će se protočnost i sigurnost prometa. Uz navedeno, primijenit će se servisne stanice za bicikle, video nadzor, osiguranje pristupačnosti za osobe s invaliditetom ugradnjom dizala koje će povezati podzemnu garažu sa izlaskom u Zeleni centar Bjelovar i javnu površinu te drugi elementi pristupačnosti i prilagodbe, pri čemu će se svakako integrirati i elementi za djecu s teškoćama u razvoju koji će se detaljnije razraditi tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije. Također, osigurat će se i mjesta za električne automobile s punionicama. Projektom će se uvesti javni prijevoz u obliku nabave mini električnog autobusa, a razrada načina njegovog korištenja definirat će se projektnim aktivnostima pri čemu će se objediniti sustav Park&Ride te sadržaji Zelenog centra Bjelovar kroz određene pogodnosti u okviru parking karti, ili drugih načina koji će se razraditi prilikom razvijanja i izrade IoT sustava. Komunalac Bjelovar d.o.o. će zbog uvođenja električnog autobusa te drugih elemenata u funkciji javnog prijevoza, do registrirati svoju

		djelatnost. Prilikom izgradnje objekta, primijenit će se elementi mjera energetske učinkovitosti kao i zelene infrastrukture, osim prethodno navedene te će pridonijeti povećanju zelenog raslinja na i u objektu (primjena Novog Europskog Bauhausa). Zeleni centar Bjelovar nalazit će se u užem centru grada Bjelovara, dok će svoje poljoprivredne proizvode moći prezentirati poljoprivredni proizvođači s područja općina u sastavu VUPBJ pri čemu će svaka od tih općina imati svoj izložbeni prostor unutar objekta. U okviru projekta pridonijet će se i očuvanju kulturne baštine, osim činjenice da je mjesto budućeg Gospodarskog centra Bjelovar jedan od dva dijela povijesnog "sajmišta" s obzirom da Grad Bjelovar ima jednu od najstarijih sajmišnih tradicija u Hrvatskoj još je 1772. godine carica Marija Terezija dala povelju o sajamskim povlasticama, a sajmište se nalazilo na Trgu Stjepana Radića (današnji park na Trgu hrvatskih branitelja koji je također dio ulaganja ovog projekta). Na parceli budućeg Gospodarskog centra Bjelovar, nalazi se kapelica sv. Florijana izgrađena 1856. godine, dok 1908. godine dobiva oltar s likom sv. Florijana – zaštitnika svih vatrogasaca, koja će tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije biti određeno da li će se ista postaviti na neposredni park na Trgu hrvatskih branitelja ili će se vratiti na mjesto, no svakako će se pridonijeti njezinom očuvanju. Sastavni dio projekta su i aktivnosti na neposrednom parku na Trgu hrvatskih branitelja, koji će se povezati ulaganjem u biciklističku infrastrukturu (servisne stanice i slično), te s obzirom da je Park na Trgu hrvatskih branitelja svakako važan park u gradu Bjelovaru s obzirom na njegov položaj, odnosno smještaj te koncentraciju ljudi na prethodno opisane namjene, s obzirom da isti omeđuju glavne prometnice te visoke stambene zgrade, te isti predstavlja okolnim stanovnicima središte na kojem mogu provoditi svoje slobodno vrijeme okruženi zelenom infrastrukturom. Sadržaj parka svakako je potrebno modernizirati, kroz dječja igrala te urbanu opremu i interaktivne digitalne sadržaje kako bi se pridonijelo i digitalnoj tranziciji te zelenoj tranziciji, a djeci i drugima omogućiti i dodatne informativno-edukativne i zabavne aktivnosti na otvorenome. Detalji će se definirati prilikom izrade projektno-tehničke dokumentacije. Predmetni park nalazi u užem centru grada središta te svega udaljen 3-4 metara od budućeg Gospodarskog centra Bjelovar, a tijekom ljetnih događanja i manifestacija, park je dio lokacija na kojima se odvijaju određeni događaji/kulturne manifestacije, a koje posjećuju stanovnici s područja VUPBJ te dolaze u grad središte. Park je važan, osim što predstavlja green buffer užeg centra grada središta, te ga je potrebno dodatno ozeleniti sadnjom visokog i niskog raslinja, park koriste rekreativci za potrebe trčanja/hodanja/brzog hodanja, za šetnje, rolanje, ispunjavanje slobodnog vremena, druženje djece i mladih na dječjem igralištu i zelenoj površini, druženje starijih osoba sjedenjem na klupama, šetnje pasa, tjelesni odgoj učenika srednjih škola,

		škola u prirodi i tjelesni odgoj učenika osnovne škole u neposrednoj blizini i drugo. S obzirom na dotrajalost sveukupne urbane opreme koja se trenutno nalazi u parku te nedostatak iste kao i dodatnih sadržaja koji će obogatiti zelenu površinu nadogradnjom zelene infrastrukture koja je prethodno navedena. Tematski će se povezati sa aktivnostima koje će se odvijati u budućem, Zelenom centru Bjelovar, kao i naglasak na biciklističku infrastrukturu te podizanje svijesti o prednostima za okoliš i ljude, korištenje javnih bicikala i bicikala općenito, za potrebe prijevoza i sudjelovanja u prometu. Projektom se doprinosi povećanju bioraznolikosti s obzirom da se sadnjom novog visokog i niskog raslinja pridonosi stvaranju novih staništa za biljni i životinjski svijet koji obitava na parku ili oko parka. S obzirom da se u udaljenosti od cca 100 metara od parka nalazi mlin, svakako povećanje zelenilom pridonosi na poboljšanju kvalitete zraka zbog utjecaja i gustog prometa koji se odvija oko parka te posljedičnih elemenata rada mlina u centru grada za lokalno stanovništvo i utjecaj kvalitete zraka. Na lokaciji budućeg Gospodarskog centra Bjelovar te na lokaciji parka na Trgu hrvatskih branitelja, postavit će se mjerne stanice za mjerenje kakvoće zraka kroz instalaciju svjetiljki javne rasvjete/rasvjete na Zelenom centru Bjelovar. Projekt Zelenog centra Bjelovar integriran je projekt na višesektorski način, strateški je projekt VUPBJ te ima utjecaj na cijelo urbano područje. Projekt pridonosi ostvarenju sljedećem cilju Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: SC. 2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika SC. 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima. Projekt pridonosi pokazateljima Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.: RCO58 - Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora, RC05.1.1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima. Projekt doprinosi sljedećim pokazateljima SRUP-a: Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava; Promicanje zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti i zelene mobilnosti; Povećanje infrastrukture u funkciji odgoja i obrazovanja/osposobljavanja/cjeloživotnog učenja, Promicanje kružnog gospodarstva uvođenjem resursne učinkovitosti; Povećanje nove infrastrukture u sektoru održivog turizma i prirodne baštine, povećanje socijalne infrastrukture, unaprjeđenje infrastrukture za aktivnosti zajednice, izgradnja infrastrukture u funkciji unaprjeđenja gradskog prometa.

16.	**KUĆA BAKIĆ: NOVI ŽIVOT KULTURNE BAŠTINE KROZ MUZEJSKU INTERPRETACIJU**	Projekt "Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju" odnosi se na rekonstrukciju i opremanje postojeće nekorištene zgrade javne i društvene namjene te prenamjena iste u kulturnu namjenu, odnosno muzej "Kuća Bakić", nazvan po bjelovarskom kiparu Vojinu Bakiću, koji je rođen upravo u objektu koji je predmet projekta i zahvata. Nakon završetka rekonstrukcije i opremanja predmetnog objekta, stvorit će se preduvjeti za otvaranje novog muzeja Kuća Bakić, koji će sadržavati eksponate i tematske izložbe i tematske postave umjetnika s područja Većeg urbanog područja Bjelovar koji su ostavili veliki trag u umjetnosti i svom umjetničkom stvaralaštvu. Cilj projekta je pridonijeti razvoju novih kulturnih sadržaja i nove kulturne infrastrukture na području Većeg urbanog područja Bjelovar prenamjenom nekorištene postojeće infrastrukture dajući novu funkciju u području kulture stvaranjem novog muzeja "Kuća Bakić" vrednujući kulturnu baštinu Većeg urbanog područja Bjelovar. Objekt koji je predmet rekonstrukcije i opremanja je zgrada na adresi Ferde Rusana 2D u Bjelovaru, na katastarskoj čestici broj 2607/1, k.o. Grad Bjelovar, ZK izvadak broj 8859. Predmetna zgrada nalazi se unutar prostornih granica „Kulturno-povijesne cjeline grada Bjelovara“ zaštićenog kulturnog dobra kojem su svojstva utvrđena rješenjem Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine (Klasa: UP/I-612-08/07-06/0100, UR. broj: 532-04-1/4-07-2 od 2. svibnja 2007.) te je ista upisana u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-3164. Prijavitelj projekta (Korisnik) je Grad Bjelovar, JLS u obuhvatu Većeg urbanog područja Bjelovar, a partner na projektu je Gradski muzej Bjelovar, ustanova osnovana od strane Grada Bjelovara. Projektom će se osim radova na rekonstrukciji postojećeg objekta i uređenja i opremanja objekta u funkciji i za potrebe muzeja Kuća Bakić, urediti i pripadajuće dvorište s naglaskom na stvaranje nove zelene infrastrukture "green buffer", stvaranjem parka sa visokim i niskim raslinjem, klupama za odmor, kućicama za doprinos bioraznolikosti, zelenim zidom, što predstavlja doprinos promicanju održivom razvoju i doprinosu zelenoj tranziciji te uz predmetno, primjenjujući elemente promicanja jednakih mogućnosti i socijalne uključenosti. Ciljana skupina su stanovnici s područja Većeg urbanog područja Bjelovar. Projektne aktivnosti su: Aktivnost 1. Izrada projektno-tehničke dokumentacije, ostale dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola Aktivnost 2. Izvođenje radova na rekonstrukciji i opremanje muzeja Kuća Bakić Aktivnost 2.1. Stručni nadzor građenja, projektantski nadzor, koordinator zaštite na radu Aktivnost 3. Upravljanje projektom i administracija

		Aktivnost 4. Promidžba i vidljivost Projektom se postiže višesektorska integracija unutar specifičnog cilja 5.1: Projektom se postojeći nekorišteni objekt uređuje i prenamjenjuje u objekt kulturne namjene - kod 166 - Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga, na istom se, kao horizontalna aktivnost, provode mjere energetske učinkovitosti (kod: 044: Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore) te se dodatno uređuje zelena infrastruktura tog objekta, kroz uređenje parka u dvorištu objekta te sadnje raslinja u funkciji zelenih zidova dvorišta objekta i postavljanje kućica za ptice, šišmiše, vjeverice, životinje bez doma/vlasnika (npr. mačke) (kod 079: Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura). Projekt samostalno rješava razvojne probleme na cijelom urbanom području VUPBJ, odnosno doprinosi rješavanju problema nedovoljnog broja kulturno-turističkih lokacija i kulturne ponude na području cijelog VUPBJ, a zbog specifičnosti muzejskog sadržaja koje je orijentirano na očuvanje kulturne baštine Većeg urbanog područja Bjelovar objedinjavajući umjetnike s tog područja kroz povijest i sadašnjost i njihovo stvaralaštvo odnosno kulturna nasljeđa. Svojim kulturnim sadržajima utječe na cijelo urbano područje s obzirom da sadržaje mogu posjećivati svi stanovnici iz VUPBJ, a ujedno pridonosi povećanju kulturnih sadržaja na cijelom urbanom području kojih nema u drugim JLS u obuhvatu VUPBJ. Projekt zajedničkom sinergijom s više ITU projekata - Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne i multimedijalne prezentacije kulturne baštine, Zeleni centar Bjelovar, Višenamjenski centar Jabučeta, pridonosi rješavanju kulturnih (uz povećanje zelene infrastrukture) razvojnih potreba na cijelom VUPBJ.

Upravo se odabranim projektima započinju implementirati integrirane mjere za suočavanje s ekonomskim, okolišnim, klimatskim, demografskim i socijalnim izazovima uz istodobno promicanje urbano-ruralnih veza, teritorijalne i sektorske povezanost te promicanje integriranog pristupa.

6.4. Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam

Kako navodi Europski socijalni i gospodarski odbor, da bi se osigurao optimalan teritorijalni i urbani razvoj, potrebno je osigurati pouzdana i prilagodljiva financijska sredstva kojima se može odgovoriti na stvarne potrebe u obliku budućeg višegodišnjeg financijskog okvira EU-a za koji bi uravnotežen, ali dinamičan, održiv i integriran teritorijalni razvoj trebao biti jedan od ključnih prioriteta. S druge strane, čak i u kontekstu teritorijalnog razvoja, čini se primjerenim u većoj mjeri iskoristiti moderne financijske instrumente, odnosno one kojima se uzimaju u obzir rezultati i uspješnost, čiji su učinci mjerljivi i koji se, u nekim slučajevima, temelje na isplativosti.

Strateški pristup planiranju uz analizu stanja, obuhvaća SWOT analizu definiranih područja, iz koje proizlazi razrada potreba i potencijala promatranog područja. Slabosti i prijetnje definirane su u kontekstu potreba VUPBJ, dok su snage i prednosti definirane u kontekstu potencijala. S obzirom na uvažavanje urbano-ruralnih veza i odnosa, u obzir su uzeta načela sektorsko i teritorijalno, s ciljem potpuno realizacije definiranih posebnih ciljeva. U samom definiranju pratećih mjera, naglašavala se sinergija definiranih načela koji omogućuju temelje održivog razvoja VUPBJ.

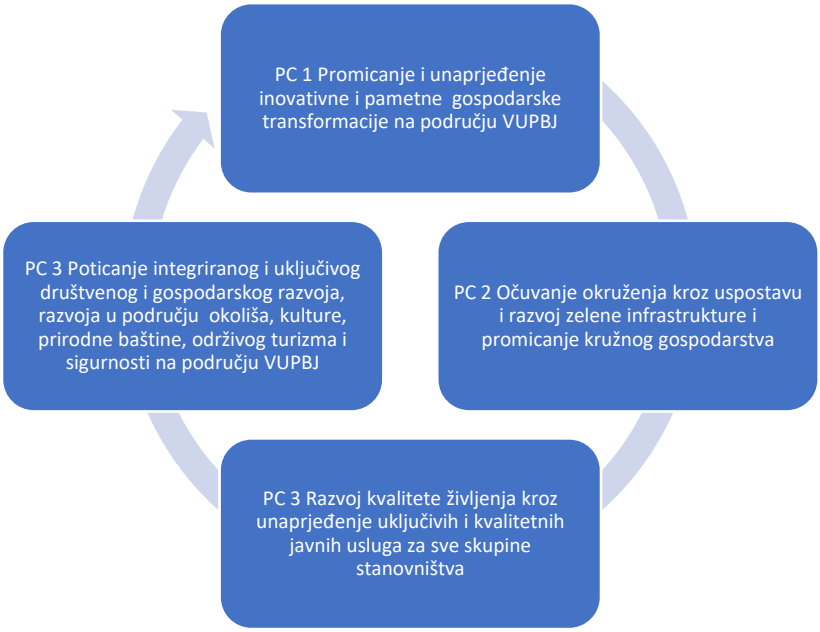

Kako je navedeno u opisu odabranih strateških projekata, istu su definirani kroz multisektorski pristup objedinjavanjem nekoliko područja.

Podrška sektorskoj integraciji razvidna je definiranim mjerama:

- očekuje se da implementacija 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima te 1.2. Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i

inovacijskih kapaciteta kroz konkurentniju PPI inkorporira 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava i 2.2. Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću, kako bi se osigurali aspekti – s jedne strane poticanje poduzetništva naglašavanjem komplementarnih prednosti, rješavanjem prepreka u pokretanju i razvoju poslovanja, te smanjenjem potencijalnih negativnih utjecaja (ne nanositi štetu) i uvrštavanjem elemenata energetske učinkovitosti i uspostave zelene infrastrukture s druge strane. VUPBJ nedostaje strukturirani, cjeloviti pristup, koji odgovara na specifičnosti djelatnosti na koje se osvrće. Uz podršku razvoju poduzetništvu i obrtništvu, naglašena je potpora razvoju poljoprivrede, sve zajedno u kombinaciji biogospodarstva i kružnog gospodarstva, što se finalizira kroz 2.3. Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo. Ujedno, kroz 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma namjera je usvojena znanja primijeniti u svim područjima gospodarstva, iskorištavanjem prednosti tehnološkog napretka i opreme koja osigurava i kvalitetniji prijenos znanja i informacija.

- ukoliko želimo postizanje konkurentnog gospodarstva kao i rješavanje strukturne nezaposlenosti, nužno je staviti naglasak na znanja i vještine, što je definirano kroz 1.3. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom te 3.1. Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta. Trendovi na tržištu izuzetno su promjenjivi, koristeći brzinu koja diferencira konkurentna od nekonkurentnih područja, ovisno o njihovoj spremnosti i želji prilagodbe promjenama. Upravo stoga odgoj i obrazovanje, uključivo visoko obrazovanje te cjeloživotno obrazovanje, postavljaju se kao konkretne i ključne odrednice razvoja, ali i kao predvodnici u procesu poticanja istraživanja i razvoja. Imajući na umu potrebu zadovoljenja visokih razina energetske učinkovitosti i postojanja zelene infrastrukture (2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava), namjera je revitalizacijom staviti u uporabu napuštenu infrastrukturu, a u funkciju razvoja gospodarstva.

    - **Projekti**: Digitalno inovacijski centar, HUB.in Bjelovar, Poduzetnički inkubator Bjelovar, Višenamjenski centar Jabučeta, Višenamjenski centar Rovišće, Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom), Revitalizacija i opremanje studentskog doma, Centar za osobe s intelektualnim teškoćama, Revitalizacija zgrade Sokolskog doma, Terme Bjelovar , Revitalizacija zgrade Starog zatvora, Revitalizacija zgrade Stare komande, Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne i multimedijalne prezentacije kulturne baštine, Zeleni centar Bjelovar, GardenHouse, Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju

- u vidu demografske politike, ali i primjenom horizontalnih tema, implementacija 3.1. Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta, osigurat će ujednačeni razvoj urbano-ruralnih veza, osiguravanjem dostupnosti za sve skupine stanovništva (neovisno o teškoćama i/ili stupnju invaliditeta). Nadogradnja navedenom ogleda se u sinergiji intervencija 3.2. Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama, 3.4. Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ te 4.1. Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice. Uvažavanjem svih skupina stanovništva, pružanjem adekvatne podrške, ali i osiguravanjem infrastrukturnih uvjeta, možemo očekivati dugoročno i značajnije sudjelovanje promatrane skupine u realizaciji intervencija povezanih sa 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima. Navedenom doprinosi implementacija intervencija u sklopu 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta, s obzirom na značajnu tradiciju sporta i obrtništva na VUPBJ.

    - **Projekti**: Revitalizacija i opremanje studentskog doma, Digitalno-inovacijski centar, Poduzetnički inkubator Bjelovar, HUB.in Bjelovar, Centar za osobe s intelektualnim teškoćama, Zeleni centar Bjelovar, Višenamjenski centar Rovišće, Revitalizacija zgrade Sokolskog doma, Višenamjenski centar Jabučeta, Revitalizacija zgrade Sokolskog doma, Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom), Terme Bjelovar, GardenHouse, HUB.in Bjelovar

- navedene mjere sa pratećim intervencijama, postat će održive ukoliko javni sektor, primjenom ITU mehanizma prati razvoj i nameće trendove kroz 3.3 Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete te 4.3. Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ. Navedeno će uz kokreaciju koja će rezultirati kvalitetnim strateškim razvojem JLS, rezultirati i otvaranjem aspekata razvoja koje doprinose sigurnosti stanovništva (npr. planiranje urbanog prometa korištenjem izvješća videonadzora).

    - **Projekt**: Revitalizacija zgrade Stare komande, Zeleni centar Bjelovar

- Sektorska i teritorijalna integracija očituje se i u kombinaciji mjera 3.4. Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ, 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta

te 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma, koji kroz izgradnju, opremanje i održivo korištenje OIE (pri čemu se direktno dotiče i 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava), intenzivira i stavlja u implementaciju potencijale lokacije kroz razvoj i opremanje infrastrukture lječilišnog/spa/wellness turizma, profesionalnog i rekreativnog sporta, kontinuirano naglašavajući prednosti bioraznolikosti i OIE (s naglaskom na geotermalnu i solarnu energiju).

- **Projekti**: Centar za osobe s intelektualnim teškoćama, Zeleni centar Bjelovar, Višenamjenski centar Rovišće, Revitalizacija zgrade Sokolskog doma, Višenamjenski centar Jabučeta, Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom), Terme Bjelovar, GardenHouse, Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne i multimedijalne prezentacije kulturne baštine, Revitalizacija zgrade Stare komande, Zeleni centar Bjelovar, Revitalizacija zgrade Starog zatvora, Digitalno inovacijski centar, Revitalizacija i opremanje studentskog doma, HUB.in Bjelovar, Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju

Podrška ITU mehanizma teritorijalnoj integraciji razvidna je iz svih definiranih mjera, jer su upravo na načelima sektorsko i teritorijalno definirani. Svaka od JLS uključenih u ITU područje imaju koristi od implementiranih mjera i pratećih intervencija. Cjelovitost pristupa odrednica je iskorištavanja prednosti urbano-ruralne veze, te postizanja ujednačenog regionalnog razvoja. Predložene mjere i prateće intervencije bit će moguće upravo zbog ITU mehanizma, što će omogućiti cjelovitost, uzimajući u obzir sva područja VUPBJ i njihove komplementarne prednosti. Različite razine javne uprave, posebice gradske, odgovorne su za okupljanje relevantnih partnera u okviru zajedničkih projekata i učinkovito korištenje financijskih sredstava. Višerazinsko upravljanje može se učinkovito razviti i provesti putem integriranih projekata između gradskih središta i njihovih funkcionalnih područja u ruralnim područjima. Istovremeno, moderan teritorijalni i urbani razvoj iziskuje ne samo usklađivanje sviju sastavnica javnog sektora (država, regije i općine), već i djelotvorno sudjelovanje socijalnih partnera i civilnog društva (pojedinci, poslovne organizacije i poslovne udruge, sindikati, lokalno aktivni neprofitni sektor itd.).

6.5. Opis strateške relevantnosti kroz ITU mehanizam

Strateška relevantnost odnosi se na projekte u kojima će sudjelovati više jedinica lokalne samouprave kao korisnik ili partner ili na projekte grada središta ili nekog drugog JLS-a koji će imati policentrični utjecaj na razvoj šireg područja. Kako je definirano u opisu odabranih strateških projekata – svaki od njih dio je multisektorskog pristupa i uključivanja svih jedinica lokalne samouprave u objedinjenu viziju razvoja urbanog područja.

Opis strateške relevantnosti kroz ITU mehanizam osigurana je unutar svih definiranih posebnih ciljeva, mjera i intervencija, tj. definiranih strateških projekata. Najznačajnije gledano, unutar PC 1, implementacija strateških projekata objedinjena je mjerama 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima te 1.2. Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentniju PPI, Nadalje, Zeleni centar Bjelovar objedinjuje u svojoj implementaciji 3.3 Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete te 4.3. Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ, pri čemu je javno poduzeće Komunalac Bjelovar d.o.o. prijavitelj, dok je Grad Bjelovar partner na projektu, a općine uključene u VUPBJ su jedni od korisnika nakon što se novoizgrađena infrastruktura stavi u funkciju.

TERME Bjelovar i GardenHouse, koji objedinjuju PC 2, PC 3, PC 4, obiman je i sveobuhvatan projekt koji kombinira elemente EE/OIE, zelene i digitalne tranzicije, bioraznolikosti i zaštite okoliša, razvoju selektivnih oblika turizma (proizvoda i usluge te smještajnih kapaciteta), razvoju sporta i sportske infrastrukture, doprinosa razvoju standarda kvalitete življenja te gospodarskog aspekta oživljavanja i intenziviranja ponude pravnih i fizičkih subjekata (uključivo poljoprivredna gospodarstva).

- **Projekti**: Zeleni centar Bjelovar, Terme Bjelovar, GardenHouse

6.6. Opis sustava provedbe ITU mehanizma

Jedan od važnih ciljeva određivanja granica urbanog područja jest programiranje, upravljanje i provođenje zajedničkih i za cijelo područje značajnih razvojnih aktivnosti jedinica lokalne samouprave koje sudjeluju u procesu. Struktura upravljanja ITU područja:

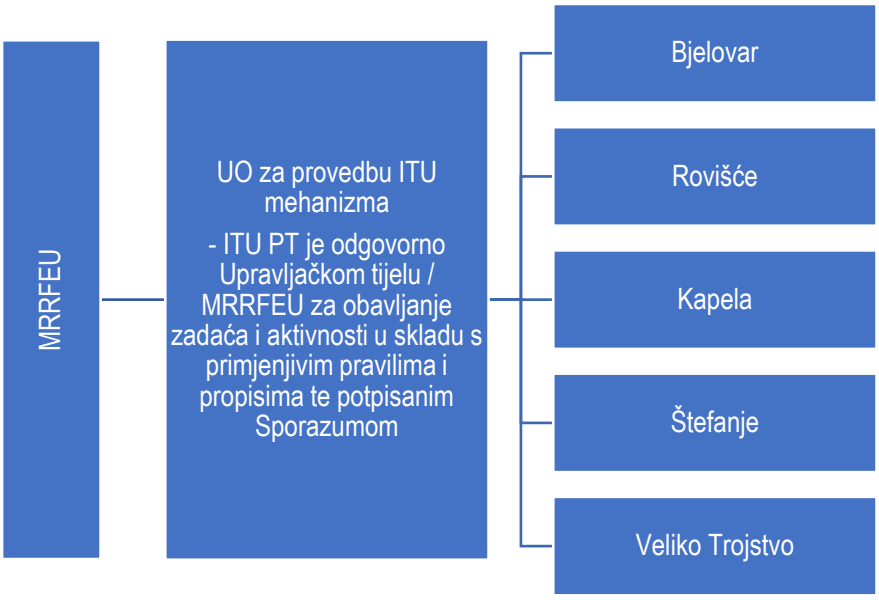

Na temelju članka 4. stavka 3. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 86/08, 61/11, 4/18, 112/19), članka 28. stavka 1. Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 74/10 i 125/14), članka 47. stavka 1. točke 8. Statuta Grada Bjelovara („Službeni glasnik Grada Bjelovara“, broj 2/21) i članka 13. stavka 1. Odluke o ustrojstvu upravnih tijela Grada Bjelovara („Službeni glasnik Grada Bjelovara“, broj 8/17, 9/18, 1/22), gradonačelnik Grada Bjelovara, donio je dana 4. veljače 2022. godine PRAVILNIK o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Bjelovara (KLASA: 023-01/21-01/04, URBROJ: 2103-1-01-22-9) U članku 9. stavku 1. Pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Bjelovara (KLASA: 023-01/17-01/11, URBROJ: 2103/01-01-18-1 od 15. siječnja 2018. godine, KLASA: 023-01/18-01/06, URBROJ: 2103/01-01-18-1 od dana 1. siječnja 2019. godine, KASA: 023-01/19-01/03, URBROJ: 2103/01-01-19-1 od dana 10. rujna 2019. godine, („Službeni glasnik Grada Bjelovara“, broj 8/2019, 8/2019, 1/2020, 4/2021, 7/2021, 1/2022), Odluka o dopunama Odluke o ustrojstvu upravnih tijela Grada Bjelovara, KLASA: 023-01/21-01/06, URBROJ: 2103-1-02-22-3 od 25. siječnja 2022., Odluka o izmjeni Odluke o ustrojstvu upravnih tijela Grada Bjelovara, KLASA: 023-01/23-01/08, URBROJ: 2103-1-02-23-3 od 15. prosinca 2023., Izmjene Pravilnika o izmjenama Pravilnika unutarnjem redu upravnih tijela Grada Bjelovara i Sistematizacije koja je njegov sastavni dio, KLASA: 023-01/23-01/09, URBROJ: 2103-1-01-23-2 od 12. prosinca 2023. godine, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem redu, KLASA: 026-05/24-01/1, URBROJ: 2103-1-01-24-3, od 20. ožujka 2024., pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Bjelovara, KLASA: 026-05/24-01/01, URBROJ: 2103-1-01-24-11 od 11. lipnja 2024. godine, mijenja se njegov sastavni dio Sistematizacija radnih mjesta upravnih tijela, na način da se dodaje sljedeće:

UPRAVNI ODJEL ZA PROVEDBU ITU MEHANIZMA.

Struktura Upravnog odjela za provedbu ITU mehanizma obuhvaća:

Razdvajanje funkcija vrši se u skladu s odredbama članaka 72. te 74., stavka 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013 na sljedeći način: osobe i ustrojstvene jedinice koje provode funkciju dodjele bespovratnih sredstava odnosno odabira operacija nisu uključene u procese vezane uz njihovu pripremu i provedbu. Opis poslova službenika u Upravnom odjelu za provedbu ITU mehanizma, a koji ujedno ima funkciju Posredničkog tijela za odabir operacija u Sustavu upravljanja i kontrole (SUK), nalazi se u narednom tekstu.

1. PROČELNIK

Broj izvršitelja: 1

OSNOVNI PODACI O RADNOM MJESTU			
Kategorija	**Potkategorija**	**Razina**	**Klasifikacijski rang**
I.	Glavni rukovoditelj	-	1.
OPIS POSLOVA RADNOG MJESTA			
Opis poslova i radnih zadataka			**Približan postotak vremena potreban za obavljanje pojedinog posla**
- rukovodi, organizira, upravlja, koordinira, rješava i kontrolira najsloženija pitanja Upravnog odjela - provodi funkcije odabira operacija ITU mehanizma za urbano područje, koje se posebno utvrđuju u okviru svakog pojedinog poziva na dodjelu bespovratnih sredstava; - poduzima sva potrebna djelovanja u svrhu sprječavanja, otkrivanja i ispravljanja te prijave nepravilnosti, uključujući prijevare;			80%

- provodi sve aktivnosti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, transparentnosti i sprječavanja sukoba interesa; - surađuje s Koordinacijskim tijelom, Upravljačkim tijelom, drugim Posredničkim tijelima i partnerima tijekom provedbe i praćenja Programa; - sudjeluje u aktivnostima koje provodi UT s ciljem usklađenog djelovanja u pitanjima od zajedničkog interesa ili u čijem rješavanju je potrebno sudjelovanje svih tijela Sustava upravljanja i kontrole; - pohađa relevantne izobrazbe u području upravljanja fondovima EU, a minimalno vezano uz dodjelu bespovratnih sredstava, nepravilnosti i prijevare te sukob interesa; - osigurava čuvanje dokumenata i evidencija o provedbi funkcija radi osiguravanja odgovarajućeg revizijskog traga; - vodi računa o odgovarajućem razdvajanju funkcija između PTOO i korisnika ITU mehanizma - planira sredstva za provedbu funkcija PTOO; - sudjeluje u radu odbora za praćenje; - surađuje s UT-om u izradi kriterija za odabir operacija i izradi dokumentacije poziva na dodjelu bespovratnih sredstava; - obavlja najsloženije poslove vezano uz sudjelovanje s UT-om u izradi kriterija za odabir operacija i izradi dokumentacije poziva na dodjelu bespovratnih sredstava; - sudjeluje u aktivnostima zatvaranja Programa; - upravlja rizicima na razini funkcija; - evidentira i elektronički pohranjuje podatke o svakoj operaciji u relevantni sustav; - izrađuje dokumente u skladu s pravilima kojima se utvrđuju postupanja koja se odnose na upravljanje Programom - proučava propise i prati stanje iz nadležnosti Upravnog odjela	
- sudjeluje u mreži za informiranje i komunikaciju kao odgovorna osoba za informiranje i komunikaciju - provodi komunikacijske aktivnosti iz svoje nadležnosti te vezano uz izvještavanje UT i KT	10%
- obavlja poslove po nalogu gradonačelnika (čelnik PTOO)	10%
OPIS RAZINE STANDARDNIH MJERA ZA KLASIFIKACIJU RADNIH MJESTA	
Potrebno stručno znanje	-sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij ekonomije, -najmanje pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, -organizacijske sposobnosti i komunikacijske vještine potrebne za uspješno upravljanje upravnim tijelom ili unutarnjom ustrojstvenom jedinicom upravnog tijela,

	-poznavanje engleskog jezika, -položen državni ispit.
Složenost poslova	Stupanj složenosti posla najviše razine koji uključuje planiranje, vođenje i koordiniranje povjerenih poslova, doprinos razvoju novih koncepata, te rješavanje strateških zadaća.
Samostalnost u radu	Stupanj samostalnosti koji uključuje samostalnost u radu i odlučivanju o najsloženijim stručnim pitanjima, ograničenu samo općim smjernicama vezanima uz utvrđenu politiku upravnoga tijela.
Stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka	Stupanj odgovornosti koji uključuje najvišu materijalnu, financijsku i odgovornost za zakonitost rada i postupanja, uključujući široku nadzornu i upravljačku odgovornost. Najviši stupanj utjecaja na donošenje odluka koje imaju znatan učinak na određivanje politike i njenu provedbu.
Stupanj suradnje s drugim tijelima i komunikacije sa strankama	Stalna stručna komunikacija unutar i izvan upravnoga tijela od utjecaja na provedbu plana i programa upravnoga tijela.

2. VIŠI SAVJETNIK ZA ODABIR OPERACIJA ITU MEHANIZMA Broj izvršitelja: 1

OSNOVNI PODACI O RADNOM MJESTU			
Kategorija	**Potkategorija**	**Razina**	**Klasifikacijski rang**
II.	Viši savjetnik	-	4.
OPIS POSLOVA RADNOG MJESTA			
Opis poslova i radnih zadataka			**Približan postotak vremena potreban za obavljanje pojedinog posla**
- provodi funkcije odabira operacija ITU mehanizma za urbano područje, koje se posebno utvrđuju u okviru svakog pojedinog poziva na dodjelu bespovratnih sredstava; - poduzima sva potrebna djelovanja u svrhu sprječavanja, otkrivanja i ispravljanja te prijave nepravilnosti, uključujući prijevare; - provodi sve aktivnosti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, transparentnosti i sprječavanja sukoba interesa; - surađuje s Koordinacijskim tijelom, Upravljačkim tijelom, drugim Posredničkim tijelima i partnerima tijekom provedbe i praćenja Programa; - sudjeluje u aktivnostima koje provodi UT s ciljem usklađenog djelovanja u pitanjima od zajedničkog interesa ili u čijem rješavanju je potrebno sudjelovanje svih tijela Sustava upravljanja i kontrole; - pohađa relevantne izobrazbe u području upravljanja fondovima EU, a minimalno vezano uz dodjelu bespovratnih sredstava, nepravilnosti i prijevare te sukob interesa; - osigurava čuvanje dokumenata i evidencija o provedbi funkcija radi osiguravanja odgovarajućeg revizijskog traga;			60%

- obavlja manje složene poslove vezano uz upravljanje rizicima na razini funkcija uz redovan nadzor pročelnika - obavlja manje složene poslove za informiranje i komunikaciju provodi komunikacijske aktivnosti iz svoje nadležnosti te vezano uz izvještavanje UT i KT	10%
- obavlja poslove po nalogu pročelnika	30%

OPIS RAZINE STANDARDNIH MJERA ZA KLASIFIKACIJU RADNIH MJESTA	
Potrebno stručno znanje	-sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij ekonomije, -poznavanje engleskog jezika, -najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, -iskustvo u izradi i provedbi EU projekata radi poznavanja sustava funkcioniranja financiranja EU projekata, -položen državni ispit.
Složenost poslova	Stupanj složenosti posla visoke razine koji uključuje planiranje, implementaciju i koordiniranje povjerenih poslova.
Samostalnost u radu	Stupanj samostalnosti koji uključuje samostalnost u radu, ograničenu samo općim smjernicama vezanima uz utvrđenu politiku upravnoga tijela.
Stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka	Stupanj odgovornosti koji uključuje srednju materijalnu, financijsku i odgovornost za zakonitost rada i postupanja, uključujući široku nadzornu i upravljačku odgovornost. Srednji stupanj utjecaja na donošenje odluka koje imaju znatan učinak na određivanje politike i njenu provedbu.
Stupanj suradnje s drugim tijelima i komunikacije sa strankama	Stalna stručna komunikacija unutar i izvan upravnoga tijela od utjecaja na provedbu plana i programa upravnoga tijela.

3. VIŠI SAVJETNIK ZA ODABIR OPERACIJA ITU MEHANIZMA Broj izvršitelja: 1

OSNOVNI PODACI O RADNOM MJESTU			
Kategorija	**Potkategorija**	**Razina**	**Klasifikacijski rang**
II.	Viši savjetnik	-	4.

OPIS POSLOVA RADNOG MJESTA	
Opis poslova i radnih zadataka	**Približan postotak vremena potreban za obavljanje pojedinog posla**
- provodi funkcije odabira operacija ITU mehanizma za urbano područje, koje se posebno utvrđuju u okviru svakog pojedinog poziva na dodjelu bespovratnih sredstava;	60%

- poduzima sva potrebna djelovanja u svrhu sprječavanja, otkrivanja i ispravljanja te prijave nepravilnosti, uključujući prijevare; - provodi sve aktivnosti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, transparentnosti i sprječavanja sukoba interesa; - surađuje s Koordinacijskim tijelom, Upravljačkim tijelom, drugim Posredničkim tijelima i partnerima tijekom provedbe i praćenja Programa; - sudjeluje u aktivnostima koje provodi UT s ciljem usklađenog djelovanja u pitanjima od zajedničkog interesa ili u čijem rješavanju je potrebno sudjelovanje svih tijela Sustava upravljanja i kontrole; - pohađa relevantne izobrazbe u području upravljanja fondovima EU, a minimalno vezano uz dodjelu bespovratnih sredstava, nepravilnosti i prijevare te sukob interesa; - osigurava čuvanje dokumenata i evidencija o provedbi funkcija radi osiguravanja odgovarajućeg revizijskog traga;	
- obavlja manje složene poslove vezano uz upravljanje rizicima na razini funkcija uz redovan nadzor pročelnika - obavlja manje složene poslove za informiranje i komunikaciju provodi komunikacijske aktivnosti iz svoje nadležnosti te vezano uz izvještavanje UT i KT	10%
- obavlja poslove po nalogu pročelnika	30%

OPIS RAZINE STANDARDNIH MJERA ZA KLASIFIKACIJU RADNIH MJESTA	
Potrebno stručno znanje	-sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij društvene, građevinske ili druge tehničke struke, -poznavanje engleskog jezika, -najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, -položen državni ispit.
Složenost poslova	Stupanj složenosti posla visoke razine koji uključuje planiranje, implementaciju i koordiniranje povjerenih poslova.
Samostalnost u radu	Stupanj samostalnosti koji uključuje povremeni nadzor te opće i specifične upute rukovodećeg službenika.
Stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka	Stupanj odgovornosti koji uključuje odgovornost za materijalne resurse s kojima službenik radi, pravilnu primjenu metoda rada te provedbu odluka iz odgovarajućeg područja.
Stupanj suradnje s drugim tijelima i komunikacije sa strankama	Stalna stručna komunikacija unutar i izvan upravnoga tijela u svrhu pružanja savjeta, prikupljanja i razmjene informacija.

Razdvajanje funkcija, osim uspostavljanjem zasebne ustrojstvene jedinice Upravnog odjela za provedbu ITU mehanizma u gradu središtu Većeg urbanog područja Bjelovar, provelo se i na način da su zamjeniku gradonačelnika, Odlukom o povjeravanju poslova iz djelokruga gradonačelnika (za obavljanje funkcija Korisnika u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027.), KLASA: 080-02/23-01/01, URBROJ: 2103-1-10-1-23-1 od 05. prosinca 2023., povjereni poslovi iz djelokruga gradonačelnika za obavljanje funkcija Korisnika u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027..

Gradonačelnik grada središta Većeg urbanog područja Bjelovar, potpisao je Sporazum o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. u okviru kojega se utvrđuju uvjeti provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) na Većem urbanom području Bjelovar te međusobne obveze sporazumnih strana Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Upravljačkog tijela za ITP 2021.-2027. i Grada Bjelovara kao središta Većeg urbanog područja Bjelovar u kojem se provode integrirana teritorijalna ulaganja i Posredničko tijelo za odabir operacija. Sporazum o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. za Veće urbano područje Bjelovar, potpisao je, u okviru konferencije „Dani regionalnoga razvoja i EU fondova“ u organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije održane u Šibeniku u razdoblju od 07. do 09. prosinca 2023. godine, gradonačelnik Dario Hrebak, kao čelnik ITU mehanizma Većeg urbanog područja Bjelovar.

7. USKLAĐENOST S EU STRATEŠKIM DOKUMENTIMA, NACIONALNOM RAZVOJNOM STRATEGIJOM, SEKSTORSKIM I VIŠESEKTORSKIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA RAZVOJA ŽUPANIJA TE DOKUMENTIMA PROSTORNOG UREĐENJA

Važnost usklađivanja pojedinih strateških dokumenata jedinica lokalne samouprave s dokumentima više razine ogleda se u činjenici kako se razvoj na lokalnoj razini ne događa i ne može događati u izolaciji, stoga prepoznavanje i uvažavanje šireg planskog konteksta postaje ključni element koncipiranja svakog razvojnog plana. Prije prikazivanja usklađenosti ciljeva Strategije VUPBJ-a sa strateškim odrednicama definiranim u dokumentima viših razina, važno je napomenuti kako, izuzev dugoročnih programskih ciljeva, VUPBJ ima i važne, horizontalne dugoročne ciljeve, koji se moraju promicati kroz provedbu svih programa i projekata implementacije Strategije razvoja, posebno u projektima financiranim iz sredstava Europske unije, budući su oni i horizontalni strateški ciljevi ukupne dugoročne razvojne politike Europske unije, a to su: razvoj informacijskog društva, promocija jednakih mogućnosti i ljudskih prava, održivi razvoj te partnerstvo i učinkovita demokracija.

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar, kao provedbeni dokument lokalnog razvoja, mora biti usklađena sa zakonodavnim okvirom te ključnim nacionalnim i regionalnim razvojnim strateškim dokumentima, odnosno njihovim strateškim ciljevima, te ciljevima i prioritetima Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. (ITP 2021.-2027.), budući da realizacijom svojih aktivnosti, pridonosi i ostvarenju strateških ciljeva nadređenih strateških razina.

Zakonodavni okvir za strateško planiranje i upravljanje razvojem u RH je uređen:

- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), posebno članci 14., 15., 28., 48. i 49.
- Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 3/17)
- Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018)
- Uredbom o načinu ustrojavanja, sadržaju i vođenju središnjeg elektroničkog registra u razvojnih projekata (NN 42/2018)
- Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 6/2019); te
- Uputama za korištenje informacijskog sustava za strateško planiranje i upravljanje razvojem

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) uređen je sustav strateškog planiranja i upravljanja javnim politikama (nacionalna, regionalna i lokalna razina) odnosno priprema, izrada, provedba, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Temeljem članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17), Vlada Republike Hrvatske 2018. godine donijela je *Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave* (NN 89/2018). Sustav strateškog planiranja u RH temelji se nacionalnim (*Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine*), regionalnim, odnosno županijskim (*Planovi razvoja jedinica regionalne/područne samouprave za razdoblje 2021-2027.*) te lokalnim (*Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave za razdoblje 2021-2025.*) aktima strateškog planiranja.

Utvrđeni posebni ciljevi i mjere SRUPBJ trebaju pridonijeti tome da Veće urbano područje Bjelovar što bolje iskoristi svoje potencijale te ubrza ravnomjeran razvoj područja usklađeni sa strateškim okvirom viših hijerarhijskih akata. Pritom su uzeti u obzir ciljevi u okviru nove regionalne i kohezijske politike Europske unije za razdoblje od 2021. – 2027. te Nacionalne razvojne strategije 2030. Dokument je usklađen s višegodišnjem financijskim okvirom EU te aktima strateškog planiranja povezanim s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021-2027. definiranim *Odlukom o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, rokova donošenja i tijela zaduženih za njihovu izradu (Vlada Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/20-04/352, URBROJ: 50301-05/16-20-6),*

a koja je u skladu s *Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize (COM(2018) 375 final).*

Ciljevi SRVUPBJ su sljedeći:

Posebni ciljevi SRVUP	**EU teritorijalna agenda 2030**
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	Lokalni proizvodi, tržišta, poslovna okruženja, osposobljavanje, poduzetništvo, povećana samodostatnost i snažne zajednice važni su za stvaranje otpornih lokalnih gospodarstava i koristi za okoliš. Diversificirana lokalna gospodarstva pridonose smanjenju osjetljivosti na vanjske čimbenike i pomažu u procesima energetske i gospodarske tranzicije.
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	Pouzdane sekundarne i lokalne prometne mreže koje su povezane s transnacionalnim mrežama i urbanim središtima ključne su za kvalitetu života i poslovne prilike. Načelo kružnosti označava upravljanje tokovima materijala, vode i energije. Uključuje ponovnu uporabu i recikliranje proizvoda uključujući zgrade, građevinski materijal i otpadne vode na temelju procjene životnog ciklusa i energetsku obnovu zgrada. Tranzicija europskih gospodarstava prema kružnom i ugljično/klimatski neutralnom gospodarstvu prilagođenom lokalnim uvjetima ovisi o konkurentnosti i resursima lokalnih i regionalnih dionika. U globaliziranom gospodarstvu za to je potrebno izgraditi procese

	industrijske simbioze u kojima se udružuju globalna konkurentnost i lokalni resursi.
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	Na području EU imamo urbana, prigradska, ruralna, periferna i rijetko naseljena područja, pri čemu se neka od njih suočavaju se sa segregacijom ili velikim odljevom stanovništva. Njihov razvoj usko je povezan s posebnim lokalnim karakteristikama i odnosima s drugim mjestima, dostupnošću i pristupom javnim uslugama, prilikama za obrazovanje i internetskom vezom, diversificiranim gospodarskim djelatnostima i poduzetništvom te njihovim ekološkim funkcijama i uslugama ekosustava.
Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ	Prirodna i kulturna baština jedinstven je i raznolik resurs koji je potrebno zaštititi, razvijati i kojim je potrebno upravljati. Područja bogata prirodnom i kulturnom baštinom ili jedinstvenim krajobrazima trebaju na najbolji način koristiti te resurse i neiskorištene potencijale. Moraju uravnotežiti očuvanje prirode, održivo korištenje prirodnih resursa i gospodarski razvoj, među ostalim, otvaranjem ekološki prihvatljivih radnih mjesta, poticanjem rasta i dobrobiti zajednice ili suradnjom s inovativnim socijalnim poduzetnicima. Agenda se usmjerava na jačanje svijesti i ovlasti lokalnih i regionalnih zajednica u cilju zaštite, obnove, iskorištavanja i ponovnog korištenja njihovih (izgrađenih) okoliša, krajobraza, materijalne i nematerijalne kulturne baštine i drugih jedinstvenih vrijednosti.

Posebni ciljevi SRVUP	**Nova povelja iz Leipziga**
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	Strategija je u skladu s ključnim pravcem Europske komisije, a to je zelena transformacija te promjene uzrokovanim klimatskim promjenama i globalizacijom. Povelja ističe obavezu čuvanja zajedničkog, općeg dobra, kao uvjeta kvalitetnog, održivog, života u gradovima. Novost u dokumentu su tri stupa Pravedan grad, Produktivan grad, Zeleni grad. “Produktivan grad” zalaže se podršku inovacijama, i za dubinski uvid u nove tehnologije, povezane s promjenom radnih i drugih navika života u gradovima. Tu pripada diverzificirana ekonomija sposobna za stvaranje radnih mjesta, konkurentskih biznisa, društvene, tehničke,

	logističke infrastrukture. Ponovo, naglašava se veliki zaokret prema digitalnoj ekonomiji. Povelja otvara i pitanje života središta gradova.
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	"Zeleni grad" je kanal za provođenje Zelenog plana EU-a, koji je ključni dio novog Višegodišnjeg financijskog okvira, tj. zajedničkog proračuna EU-a. Odnosi se na potrebu očuvanja zelenih i rekreacionih površina, obnovljive izvore energije, karbonski neutralne zgrade, smanjenje zagađenja i povećanje energetske učinkovitosti. Prelazak na zeleni grad zahtijeva ulaganja u inovativne i kvalitetne tehnologije, te temeljni zaokret u proizvodnji i potrošnji, kako bi se stvorili uvjeti za cirkularnu ekonomiju. Prilagodba gradova novim klimatskim uvjetima je u srži ovog zahtjeva. Pod Zelenim gradom, ali povezano s Produktivnim gradom su i gradski transport i općenito mobilnost.
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	"Pravedan grad" nastoji ublažiti socijalnu segregaciju, podići nivo standarda siromašnijih četvrti, probleme starijih građana i pitanje primjerenog i ne preskupog stanovanja. Ciljevi iz preambule (urbana politika usmjerena općem dobru, integrirani pristup, participacija građana, place based approach), zatim tri stupa (pravedan, produktivan i zeleni grad) i tri prostorna načina upravljanja (gradska četvrt, lokalna samouprava i funkcionalna zona) međusobno se upućuju jedni na druge i ovise jedan o drugome. Ta tri razine grada čine trokut održivosti, odnosno održivi grad i u ta tri elementa najveća su snaga grada, snaga za promjenu. Nova Povelja počinje preambulom u kojoj se poziva da grad kao cjelina treba težiti zajedničkom dobru. Primjeri su: pouzdane javne službe, pristupačnost usluga, trud da se spriječe novi oblici društvenih, ekonomskih, geografskih teških razlika i podjela koje se doživljavaju kao nepravda. Ovo se ne odnosi samo na deprivilegirane skupine, nego i na obvezu participacije.
Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture,	Sve zajedno treba zamisliti u krugu digitalizacije. Digitalizacija nije odvojena tema, nego tema koja se odnosi na svaki pojedinačni dio održivog grada. Tako kros-sektorski razumljena i primijenjena,

prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ	primjena novih tehnologija je ključ promjena, od pametne mobilnosti, energetske učinkoviti, javnih servisa, trgovine, opskrbe, održivog stanovanja itd.

Posebni ciljevi SRVUP	**Europski zeleni plan**
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	Inicijativa u sklopu: Europska industrijska strategija i akcijski plan za kružno gospodarstvo Tehnološko vodstvo, koje se temelji na istraživanju, prijenosu znanja i inovacijama, pametna specijalizacija, održivost, ojačani europski lanci vrijednosti i sigurnost opskrbe sirovinama čine preduvjete za pojačanu razinu otpornosti industrije te ujedno doprinosi jačanju otvorenoga gospodarstva. Značajke takvog okružja trebale bi biti: - potpuno funkcionalno, produbljeno i ojačano jedinstveno tržište, među ostalim u sektoru usluga - jednaki uvjeti za europska poduzeća kako bi se mogla natjecati na unutarnjem tržištu i na međunarodnoj razini u globalnim lancima vrijednosti - sigurne, otporne i interoperabilne podatkovne strukture i komunikacijske mreže koje su vodeće na svjetskoj razini - prekvalifikacija i usavršavanje, osposobljavanje i zapošljivost radnika - pametna specijalizacija - održivost - ojačani europski lanci vrijednosti i - sigurnost opskrbe sirovinama u Europi.
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	Inicijativa u sklopu: Čista, cjenovno pristupačna i sigurna energija Prelazak na čistu energiju trebao bi uključivati potrošače i biti im od koristi. Obnovljivi izvori energije imat će središnju ulogu. Pametna integracija obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti i drugih održivih rješenja u svim sektorima pridonijet će ostvarenju dekarbonizacije uz najniži trošak. Budući da 75 % emisija stakleničkih plinova u EU-u dolazi iz upotrebe

	i proizvodnje energije, dekarbonizacija energetskog sektora ključan je korak prema klimatski neutralnom EU-u. Inicijativa u sklopu: Europska industrijska strategija i akcijski plan za kružno gospodarstvo Potrebno je promovirati diversifikaciju proizvodnje i lanaca opskrbe, osiguravanje strateškog stvaranja zaliha, poticanje i privlačenje ulaganja i proizvodnje, istraživanje alternativnih rješenja i kružnih modela gospodarstva. Odvajanje gospodarskog rasta od upotrebe resursa i prelazak na kružne sustave proizvodnje i potrošnje ključni su za postizanje klimatske neutralnosti EU-a do 2050. Inicijativa u sklopu: Izgradnja i obnova uz učinkovitu upotrebu energije i resursa. Kako bi se riješilo dvostruko pitanje energetske učinkovitosti i pristupačnosti cijena, EU i države članice trebale bi se uključiti u „val obnove" javnih i privatnih zgrada. Iako je povećanje stopa obnove izazov, obnova smanjuje račune za energiju i može smanjiti energetsko siromaštvo. Usto, može potaknuti građevinski sektor te je prilika za podupiranje MSP-ova i radnih mjesta na lokalnoj razini. Inicijativa u sklopu Očuvanje i obnova ekosustava i biološke raznolikosti Globalni ciljevi za zaštitu biološke raznolikosti te obveze u pogledu suzbijanja glavnih uzroka gubitka biološke raznolikosti u EU-a, trebaju uključivati sve potencijalne mjere unaprjeđenja i obnove ekosustava, ekologizaciju, povećanje bioraznolikosti te pošumljavanje.
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	Inicijativa u sklopu: Izgradnja i obnova uz učinkovitu upotrebu energije i resursa Posebna pozornost posvetit će se obnovi socijalnih stanova kako bi se pomoglo kućanstvima koja imaju poteškoća s plaćanjem računa za energiju. Potrebno je usredotočiti se i na obnovu škola i bolnica jer će sredstva ušteđena zahvaljujući učinkovitosti zgrada biti dostupna za potporu obrazovanju i javnom zdravlju.

	Inicijativa u sklopu: Aktiviranje obrazovanja i osposobljavanja Škole, ustanove za osposobljavanje i sveučilišta u dobrom su položaju za razgovor s učenicima, roditeljima i širom zajednicom o promjenama koje su potrebne za uspješnu tranziciju. Komisija će pripremiti europski okvir kompetencija kako bi pomogla u razvoju i procjeni znanja, vještina i stavova o klimatskim promjenama i održivom razvoju.
Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ	Inicijativa u sklopu Očuvanje i obnova ekosustava i biološke raznolikosti Globalni ciljevi za zaštitu biološke raznolikosti te obveze u pogledu suzbijanja glavnih uzroka gubitka biološke raznolikosti u EU-a, trebaju uključivati sve potencijalne mjere unaprjeđenja i obnove ekosustava, ekologizaciju, povećanje bioraznolikosti te pošumljavanje

Posebni ciljevi SRVUP	**Digitalno desetljeće Europe: digitalni ciljevi za 2030.**
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	Transformacija poduzeća ovisit će o njihovoj sposobnosti brzog i sveobuhvatnog usvajanja novih digitalnih tehnologija, među ostalim u industrijskim i uslužnim ekosustavima koji trenutačno zaostaju. Potporom EU-a, osobito putem jedinstvenog tržišta te programa Digitalna Europa i kohezijskih programa, promicat će se uvođenje i korištenje digitalnih mogućnosti kao što su industrijski podatkovni prostori, računalna snaga, otvoreni standardi te kapaciteti za testiranje i eksperimentiranje. Poduzeća treba poticati na uvođenje digitalnih tehnologija i proizvoda s manjim učinkom na okoliš te većom energetskom učinkovitošću i učinkovitošću korištenja sirovina. Digitalne tehnologije moraju se uvesti brzo kako bi se omogućilo intenzivnije i učinkovitije korištenje resursa. Na taj će se način poticanjem materijalne produktivnosti Europe smanjiti ulazni troškovi proizvodnje i naša izloženost poremećajima u lancima opskrbe. Cilj EU-a za 2030.: „Kontinent s velikim udjelom digitaliziranih poduzeća” MSP-ovi bi do 2030. trebali moći lako i po pravednim uvjetima, osiguranima odgovarajućom regulativom, pristupati digitalnim tehnologijama ili podacima te dobivati primjerenu podršku za

	digitalizaciju. U tom pogledu više od 200 europskih digitalno inovacijskih centara i industrijskih klastera u cijeloj Uniji trebalo bi potpomagati digitalnu transformaciju inovativnih, ali i nedigitalnih MSP-ova te povezivati digitalne dobavljače s lokalnim ekosustavima. Cilj EU-a za 2030.: „Kontinent s velikim udjelom digitaliziranih poduzeća" Digitalne vještine imat će središnju ulogu u jačanju kolektivne otpornosti kao društva. Osnovne digitalne vještine za sve građane i prilika za stjecanje novih specijaliziranih digitalnih vještina za zaposlene preduvjet su za aktivno sudjelovanje u digitalnom desetljeću, što je i objašnjeno u Programu vještina za Europu. U Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava za 2030. predviđa se cilj od 80 % odraslih osoba s barem osnovnim digitalnim vještinama. Uključivo digitalno društvo pretpostavlja osiguravanja pristupa kvalitetnom (infrastruktura, oprema, ljudski resursi) obrazovanju za stjecanje osnovnih digitalnih vještina. Cilj EU-a za 2030.: „Tehnološki obrazovan kontinent na kojem su svi građani digitalno osposobljeni"
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	Premda korištenje internetskih javnih usluga raste, usluge koje se pružaju digitalno često su tek na osnovnoj razini, primjerice ispunjavanje obrazaca. Europa mora iskoristiti digitalizaciju kao poticaj za korjenitu promjenu načina interakcije građana, javnih uprava i demokratskih institucija, pri čemu se mora osigurati interoperabilnost među svim razinama vlasti i svim javnim uslugama. Platforme ruralnih i urbanih zajednica bazirat će se na digitalnim tehnologijama i nuditi usluge kao što su multimodalni inteligentni prometni sustavi, brza pomoć u slučaju nesreća, specifična rješenja za gospodarenje otpadom, upravljanje prometom, urbanističko planiranje, pametna energetska i rasvjetna rješenja, optimizacija resursa i drugo. Cilj EU-a za 2030.: „modernizirane javne usluge koje odgovaraju na potrebe društva"
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih	EU ima cilj do 2030. osigurati da svatko, uključujući osobe s invaliditetom, ima pristup demokratskom životu i javnim uslugama na internetu u najkvalitetnijem digitalnom okruženju koje omogućuje

javnih usluga za sve skupine stanovništva	jednostavne, učinkovite i personalizirane usluge i alate s visokim standardima sigurnosti i zaštite privatnosti. Pristupačne usluge omogućit će građanima svih dobnih skupina i poduzećima svih veličina da učinkovitije utječu na smjer i rezultate rada državne uprave te da unapređuju javne usluge. Cilj EU-a za 2030.: „modernizirane javne usluge koje odgovaraju na potrebe društva“
Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ	Europski pristup digitalnom društvu trebao bi usto biti temelj i potpora inicijativama otvorene demokracije tako što će doprinositi uključivom oblikovanju politika, omogućiti raznoliku suradnju s građanima te ih poticati na organiziranje lokalnih inicijativa kao pokretača društvene prihvatljivosti i javne potpore demokratskim odlukama. Cilj EU-a za 2030.: „modernizirane javne usluge koje odgovaraju na potrebe društva“

U okviru **Posebnog cilja 1** teži se jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova, stvaranju radnih mjesta u MSP-ovima, razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz usluge u poduzetničkim potpornim institucijama, te razvoju vještina kroz sinergiju s obrazovanim sektorom.

Dokumenti relevantni za PC1	
Nacionalna razvojna strategija	RS 1. Održivo gospodarsko i društvo kroz strateške ciljeve: SC.1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo: SC.2. Obrazovani i zaposleni ljudi; SC. 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva te SC. 13. Jačanje regionalne konkurentnosti
Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.	Posebice kroz Prioritet 1 Jačanje gospodarstva ulaganjem u istraživanje i inovacije, podupiranjem poslovne konkurentnosti, digitalizacije i razvojem vještina za pametnu specijalizaciju u aktivnostima koje se odnose na: razvijanje i poboljšanje istraživačkih i inovacijskih sposobnosti i povećanom primjenom naprednih tehnologija; iskorištavanje koristi digitalizacije za građane, poduzeća, istraživačke organizacije i javna tijela; jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranjem radnih mjesta u MSP-ovima, uključujući produktivna ulaganja; razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo; jačanje digitalne povezanosti
Operativni program Učinkoviti ljudski	U Prioritetu 1 koji se odnosi na inkluzivno tržište rada i poticanje zapošljavanja u cilju jačanja ekonomije i društva postizanjem više razine zaposlenosti i aktivnosti, kvalitetnog i dostupnog obrazovanja povezanog s tržištem rada

potencijali 2021. – 2027.	
Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027.	U prioritetima koji se odnose na održivo regionalno gospodarstvo te razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka
Provedbeni program Bjelovarsko-bilogorske županije 2021.-2025. i Plan razvoja BBŽ 2021.-2025. (nacrt)	Prioritet 1 Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva – kroz razvoj poslovnog okruženja i jačanje kapaciteta PPI, kroz razvoj inovativnosti, poticanje održivog i energetski učinkovitog gospodarstva, te održive proizvodnje i konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje te podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja

Posebni cilj 2 ostvarit će se kroz promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, unapređenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta te „zelenom“ mobilnošću kao promicanjem prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo.

Dokumenti relevantni za PC2	
Nacionalna razvojna strategija	RS. 3. Zelena i digitalna tranzicija SC. 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost; SC. 10. Održiva mobilnost i SC.11.Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.	posebice kroz Prioritet 3 Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, prilagodbe na klimatske promjene, sprečavanje rizika, zaštita okoliša i održivosti resursa i Prioritet 4 Razvoj održive intermodalne urbane mobilnosti, kao dio prijelaza na niskougljično gospodarstvo kroz aktivnosti promicanja energetske učinkovitosti i smanjenje emisija stakleničkih plinova, promicanje energije iz obnovljivih izvora u skladu s Direktivom o obnovljivoj energiji (EU) 2018/2001, uključujući utvrđene kriterije održivosti; razvoj pametnih energetskih sustava, mreža i skladištenja izvan TEN-E; promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprječavanja rizika i otpornosti na katastrofe uzimajući u obzir pristupe temeljenje na eko-sustavima; promicanje pristupa vodi i održivog upravljanja vodama; promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo; promicanje zaštite i očuvanja prirode, biološke raznolikosti, zelene infrastrukture, uključujući u urbanom okruženju i smanjenjem svih oblika onečišćenja
Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027.	u prioritetima koji se odnose na održivo regionalno gospodarstvo te razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka
Provedbeni program Bjelovarsko-bilogorske županije 2021.-2025. i Plan razvoja BBŽ 2021.-2025. (nacrt)	Prioritet 3 Zelena i digitalna tranzicija kroz jačanje energetske tranzicije, povećanje korištenja OIE, razvoj okolišne infrastrukture, porast ulaganja u očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa

Posebni cilj 3 predviđa unapređenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih tehnoloških kapaciteta, promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s posebnim potrebama, unaprjeđenje javne uprave i javnih usluga u korist unapređenja kvalitete, razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenja usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ te unapređenje usluga koje promiču aktivnost zajednica povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta.

Dokumenti relevantni za PC3	
Nacionalna razvojna strategija	RS 1. Održivo gospodarsko i društvo kroz strateške ciljeve: SC.1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo: SC.2. Obrazovani i zaposleni ljudi; SC. 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva te SC. 13. Jačanje regionalne konkurentnosti
Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.	posebice kroz Prioritet 6 Jačanje zdravstveno sustava, promicanje socijalnog uključivanja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja kroz aktivnosti o unaprjeđenje djelotvornosti i uključivosti tržišta rada i pristupa kvalitetnom zapošljavanju razvojem socijalne infrastrukture i promicanjem socijalne ekonomije; poboljšanje jednakog pristupa uključivim i kvalitetnim uslugama obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja kroz razvoj dostupne infrastrukture, uključujući poticanjem otpornosti za obrazovanje i osposobljavanje na daljinu i on-line putem razvojem infrastrukture; promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s posebnim potrebama, kroz integrirane akcije, uključujući stanovanje i socijalne usluge; promicanjem socioekonomske integracije državljana trećih zemalja, uključujući migrante, kroz integrirane akcije, uključujući stanovanje i socijalne usluge; osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi i poticanje otpornosti zdravstvenih sustava, uključujući primarnu skrb, i promicanje prelaska s institucionalne skrbi na skrb u obitelji i zajednici; unaprjeđenje uloge kulture i održivog turizma u gospodarskom razvoju, socijalnoj uključivosti i socijalnoj inovaciji
Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027.	u Prioritetu 1 koji se odnosi na inkluzivno tržište rada i poticanje zapošljavanja u cilju jačanja ekonomije i društva postizanjem više razine zaposlenosti i aktivnosti, kvalitetnog i dostupnog obrazovanja povezanog s tržištem rada
Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027.	u prioritetima koji se odnose na održivo regionalno gospodarstvo te razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka
Provedbeni program Bjelovarsko-bilogorske županije 2021.-2025. i Plan razvoja BBŽ 2021.-2025. (nacrt)	Prioritet 1 Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva – kroz unaprjeđenje sustava kvalitete obrazovnog sustava Prioritet 2 Podizanje kvalitete života na području cijele županije kroz unaprjeđenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi, pružanje kvalitetnijih usluga i intenziviranje ulaganja u kapacitete, kadrove i opremljenost zdravstvenih ustanova te u zdravstvenu zaštitu djece, kao i djece s posebnim potrebama,, osnaživanje ulaganja radi podizanja kvalitete socijalnih usluga, snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacija civilnog društva (OCD)

Posebnim ciljem 4 osigurat će se pružanje podrške razvoju civilnog društva i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice, razvoj i implementaciju prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma te unapređenje sigurnosti na području VUPBJ.

Dokumenti relevantni za PC4	
Nacionalna razvojna strategija	RS 1. Održivo gospodarsko i društvo kroz strateške ciljeve: SC.5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život, SC. 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji, SC.7. Sigurnost za stabilan razvoj, SC.12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima
Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.	posebice kroz Prioritet 1 Jačanje gospodarstva ulaganjem u istraživanje i inovacije, podupiranjem poslovne konkurentnosti, digitalizacije i razvojem vještina za pametnu specijalizaciju u aktivnostima koje se odnose na: razvijanje i poboljšanje istraživačkih i inovacijskih sposobnosti i povećanom primjenom naprednih tehnologija; iskorištavanje koristi digitalizacije za građane, poduzeća, istraživačke organizacije i javna tijela; jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranjem radnih mjesta u MSP-ovima, uključujući produktivna ulaganja; razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo; jačanje digitalne povezanosti
Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027.	u Prioritetu 1 koji se odnosi na inkluzivno tržište rada i poticanje zapošljavanja; Prioritetu 2 Obrazovanje i cjeloživotno učenje; Prioritetu 3 Socijalno uključivanje; Prioritetu 4 Zdravstvo; Prioritetu 5 Zapošljavanje mladih; Prioritetu 7 Socijalne inovacije te Prioritetu 8 Materijalna deprivacija a u cilju jačanja ekonomije i društva postizanjem više razine zaposlenosti i aktivnosti, kvalitetnog i dostupnog obrazovanja povezanog s tržištem rada
Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027.	u prioritetima koji se odnose na održivo regionalno gospodarstvo te razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka
Provedbeni program Bjelovarsko-bilogorske županije 2021.-2025. i Plan razvoja BBŽ 2021.-2025. (nacrt)	Prioritet 1 Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva – kroz unaprjeđenje sustava kvalitete obrazovnog sustava Prioritet 2 Podizanje kvalitete života na području cijele županije kroz razvoj segmenta kulture i održivo korištenje kulture baštine u svrhu promicanja kvalitete življenja i daljnjeg razvoja, jačanje ulaganja te podizanje razine svijesti o značaju OCD i društvenog poduzetništva, daljnji razvoj i ulaganja u sportsku infrastrukturu te promociju sporta i zdravih životnih navika svih generacija

8. OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Sveobuhvatni politički kontekst europskih urbanih politika sve više daje prednost održivosti, uključujući europski zeleni plan, čiji je cilj Europu učiniti prvim klimatski neutralnim kontinentom, ali i drugim političkim dokumentima poput Pariškog sporazuma, Nove urbane agende Ujedinjenih naroda i UN-ovih Ciljeva održivog razvoja koji zagovaraju nove razvojne perspektive u kojima su gradovi inkluzivni, sigurni, prilagodljivi i održivi. Na neformalnom sastanku europskih ministara nadležnih za urbani razvoj održanom 30. studenoga 2020. usvojena je Nova povelja iz Leipziga (New Leipzig Charter - NLC). Ona je nastala na temeljima izvorne Povelje iz Leipziga koja je usvojena tijekom prethodnog njemačkog predsjedanja Vijećem EU 2007. godine. Izvorna je povelja pomogla uspostaviti koncept integriranog urbanog razvoja na razini EU-a i utjecala je na razvoj naknadnih inicijativa poput Urbane agende za EU koja je definirala politiku urbanog razvoja Europske Unije.

Kao ključna osobina koja je potrebna gradovima i urbanim sustavima naglašava se fleksibilnost. Gradovi moraju postići sposobnost da odgovore na vanjske negativne utjecaje te razvijati predvidljive i preventivne politike, planove i projekte koji bi morali uključivati različite scenarije za predviđanje ekoloških i klimatskih te gospodarskih izazova kao i društvenih transformacija. Povelja naglašava kako ostvarenje pravednih, zelenih i produktivnih gradova zahtijeva provedbu ključnih načela dobrog upravljanja koji se definiraju na sljedeći način:

- Urbane politike za opće dobro – javna uprava treba djelovati u interesu ostvarivanja javnog interesa pružajući usluge i infrastrukturu za opće dobro.
- Integrirani pristup - sva područja urbanih politika moraju biti koordinirana u prostornom, sektorskom i vremenskom smislu.
- Participacija i su-stvaranje - svi urbani akteri i građani moraju biti uključeni kako bi se razmotrila njihova znanja, riješila otvorena pitanja i ojačala lokalna demokracija.
- Višerazinsko upravljanje - složenim izazovima trebaju se zajednički baviti sve razine urbanih i prostornih politika - lokalna, gradska, regionalna, nacionalna, europska i globalna.
- Pristup temeljen na identitetu mjesta - urbane strategije i instrumenti financiranja gradskih projekata trebaju se temeljiti na analizi specifičnog lokalnog okruženja.

Navedenih pet principa primjenjuju se kako bi se postigla tri cilja Povelje usmjerena na društvenu, okolišnu i gospodarsku dimenziju gradova. To su:

- Pravedni grad – koji mora pružati jednake mogućnosti i okolišnu jednakost svima, bez obzira na spol, socioekonomski status, dob i podrijetlo.
- Zeleni grad – koji doprinosi borbi protiv globalnog zatopljenja i visokoj kvaliteti okoliša u pogledu korištenja zraka, vode, tla i korištenja zemljišta, kao i pristup zelenim i rekreacijskim površinama.

- Proizvodni grad – kroz osiguravanje radnih mjesta uz istovremeno osiguravanje zdrave financijske osnove za održivi urbani razvoj kroz raznolika lokalna gospodarstva i poticajno okruženje za inovacije.

Ističe se i digitalizacija s njenim sveobuhvatnim transformativnim utjecajem na sve sektore urbanog života i gospodarskog razvoja, ali i izazovi koje ona donosi od pitanja zaštite privatnosti do daljnjih društvenih raslojavanja. Promjenjiva socijalna i gospodarska geografija na području Europe obilježena je sve većim nejednakostima koje produbljuju razlike među ljudima i mjestima. Sve veće socijalne i gospodarske razlike u Europi imaju prostornu dimenziju, kao što je segregacija unutar gradova, ruralnih područja, unutar regija ili zemalja te unutar Europe. Zbog sve većih nejednakosti i razlika izgledi za budućnost vrlo su različiti. Teritorijalna Agenda naglašavate izazove i skreće na njih pažnju onih koji oblikuju politike. Kako navode, mjere su potrebne u sljedećim područjima:

- **Kvaliteta života**: Temeljni cilj svih javnih politika trebao bi biti povećati dobrobiti i kvalitetu života građana. One ne obuhvaćaju samo gospodarske rezultate, životni standard i isključivo materijalne aspekte, nego i pristup kvalitetnim javnim uslugama, slobodu kretanja, zdravu, otpornu i kvalitetnu arhitekturu i izgrađen okoliš. Javne politike imaju i teritorijalnu dimenziju u rasponu od nejednakosti na razini susjedstva, kao što su socijalna isključenost i urbano siromaštvo, do nejednakosti između regija i država.

- **Usluge od općeg interesa**: Dostupnost, blizina, cjenovna pristupačnost i kvaliteta javnih usluga važne su za kvalitetu života i razvoj poslovanja. Potrebe za većom troškovnom učinkovitosti i učinkovitim javnim upravljanjem mogu dovesti do smanjenja koncentracije usluga na određenim prostorima. Istodobno se povećavaju očekivanja u pogledu njihove dostupnosti i kvalitete. Razlike u dostupnosti usluga od općeg interesa donose rizik da će se pružatelji usluga, poduzeća i društvene aktivnosti, u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, premjestiti na područja s većom dostupnošću. Novim tehnologijama za internetske usluge može se smanjiti osjetljivost perifernih područja na navedene pritiske. Istodobno je pristup cjenovno pristupačnom stanovanju u nekim područjima sve otežaniji, osobito u područjima gdje se stambeni fond znatno smanjuje zbog pružanja usluga privremenog smještaja i turističkih usluga, što dovodi do beskućništva, gentrifikacije i socijalne isključenosti.

- **Demografske i društvene neravnoteže**: Starenje stanovništva i migracije unutar država i granica Europe, uključujući smanjenje broja stanovnika, izazovi su za europske sustave socijalne skrbi i regionalni razvoj. Ta demografska dinamika ima ozbiljne socijalne posljedice koje uključuju povećanu društvenu isključenost i nejednakosti, kao i izazove u pružanju javnih usluga, na tržištu rada i stanovanju. Starenje stanovništva i migracije upućuju na daljnju koncentraciju u gradskim područjima, uz pad broja stanovnika u ruralnim i perifernim područjima. To se osobito odnosi na udaljena područja u kojima je pristup javnim uslugama te gospodarskim i društvenim mogućnostima nedostatan. Ti bi se izazovi mogli povećati zbog migracijskih tokova izvan Europe, koji uključuju iseljavanje mladih i nadarenih te useljavanje izbjeglica.

- **Digitalizacija i četvrta industrijska revolucija**: Digitalizacija i remetilačke tehnologije oblikovat će gospodarski i socijalni razvoj Europe. Četvrta industrijska revolucija dovest će do spajanja tehnologija i stapanja granica fizičkih, digitalnih i bioloških sustava, čime će se znatno preobraziti tržište rada. Koncentracija gospodarske moći i nova tehnička rješenja koja ubrzano ulaze u primjenu u cijelom svijetu sve više stvaraju sektore gospodarstva u kojima „pobjednik dobiva sve". Zbog toga su regije i urbane aglomeracije još važnije u gospodarskoj tranziciji. Tijela javne vlasti i donositelji odluka stalno moraju biti inovativni i uključivati se u dijalog s dionicima kako bi se pripremili za tranziciju i učinkovito oblikovali politike. U tu je svrhu potrebno uzeti u obzir i prava na zaštitu podataka i privatnost, digitaliziranu upravu i europsku digitalnu transformaciju. Razlike u obrazovanju, digitalnim vještinama i dostupnosti širokopojasnog interneta glavni su čimbenik povećanih teritorijalnih nejednakosti. Stariji i osobe koje žive u udaljenim ruralnim područjima često su u riziku od isključenosti iz procesa digitalne transformacije.

- **Zapošljavanje i društveni razvoj**: Lokalna i regionalna gospodarstva u Europi međusobno su jako povezana i uzajamno ovisna kroz složene lance vrijednosti. Gospodarski izgledi i izgledi za zapošljavanje pod utjecajem su uvjeta lokalnog razvoja koji nadilaze utjecaj lokalnih, regionalnih, nacionalnih i europskih donositelja odluka. Neka su mjesta gospodarski uspješnija s boljim prilikama za zapošljavanje, na primjer, zbog visoke razine konkurentnosti, financijskog i investicijskog kapaciteta, povoljnih uvjeta za ulaganje i poslovne klime, razvijene regionalne infrastrukture, učinkovitih regionalnih inovacijskih sustava, viših razina istraživačkih, razvojnih i inovacijskih aktivnosti, pristupa kvalitetnom obrazovanju, kvalificirane radne snage te poticajnog poduzetničkog i zdravog prirodnog okruženja. Time se jača relativni položaj bogatijih mjesta i dalje pojačavaju razlike i nejednakosti. Drugi su važan aspekt širenje gradova i policentrični razvoj.

Sukladno NRS 2030, prateći ulaganja na nacionalnoj razini, potrebno je osmisliti i provoditi politike usmjerene na podizanje kvalitete ljudskog kapitala i snažnijeg ulaganja u istraživanje i razvoj neće biti dovoljne već će ih morati pratiti reforme za povećanje digitalne konkurentnosti i bolje funkcioniranje tržišta rada kao i uklanjanje ulaznih barijera za inovativne sektore. Na samo gospodarstvo direktno će utjecati unaprjeđenje kvalitete poslovnog okruženja, povećanje učinkovitosti procedura radi bržeg ulaska poduzeća na tržište i izlaska s njega te proširivanje izvora financiranja poduzeća, tj. pružanje potpune podrške razvoju gospodarstva, čemu u prilog idu odabrani strateški projekti. Povećanje produktivnosti također zahtijeva politike za povećanje kvalitete ljudskog kapitala kroz obrazovanje i poticanje uključivanja neaktivnog stanovništva na tržište rada, tehnološku modernizaciju, osnaživanje inovacijskih kapaciteta poduzeća. VUPBJ će implementirati politike koje će povećavati inovativnost kroz snažnije stvaranje i prijenos znanja i interakciju između znanstvenoistraživačkog, kreativnog i proizvodnog sektora. Politike unaprjeđenja ljudskih potencijala temeljit će se na ulaganju u ljude, na učenju kroz život i za život te na unaprjeđenju kvalitete radnih mjesta i uključivanju svih društvenih skupina u svijet rada. Potonje se posebno odnosu na osobe s invaliditetom i ostale marginalizirane skupine u društvu.

Nadalje, potrebno je oblikovanje politika koje za rezultat imaju ulaganje u digitalnu infrastrukturu i poticanje uvođenje digitalnih rješenja, na korist razvoju zajednice i gospodarstva. Neiskorišteni potencijal, u vidu zapuštenih zgrada, doprinijeti će jačanju VUPBJ.

Prioriteti provedbe javne politike koji će pridonijeti razvoju VUPBJ:

Prioriteti provedbe javne politike koji će pridonijeti razvoju, definirani u NRS 2030	Posebni cilj SRVUPBJ
• podrška rastu produktivnosti malih i srednjih poduzetnika	Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ
• razvoj poslovne i istraživačke infrastrukture	
• podrška ženskom poduzetništvu i poduzetničkoj aktivnosti žena	
• podrška razvoju društvenog poduzetništva	
• razvoj i komercijalizacija novih proizvoda i usluga malih i srednjih poduzetnika	
• poticanje cjeloživotnog obrazovanja, samozapošljavanja i stjecanja poduzetničkih kompetencija	
• razvoj istraživačkih kapaciteta, s naglaskom na ljudske potencijale u STEM područjima	
• podrška istraživačko-razvojnim aktivnostima u akademskom znanstvenoistraživačkom i poslovnom sektoru	
• potpora prihvaćanju naprednih digitalnih i povezanih tehnologija u industriji, osobito u malim i srednjim poduzećima	
• razvoj ljudskih potencijala kroz profesionalno usmjeravanje, osiguranje potpore odraslima za uključivanje u obrazovanje i osposobljavanje te unaprjeđivanje vještina i znanja radno sposobnog stanovništva, posebno mladih i onih u statusu NEET, s naglaskom na poduzetničke i digitalne vještine, kao ključan preduvjet jačanja malog i srednjeg poduzetništva	
• razvoj zelene infrastrukture na urbanim područjima i stvaranje zelenih gradova	Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva
• prevencija rizika, promicanje otpornosti i prilagodbe na klimatske promjene	
• razvoj kružnog gospodarenja prostorom i zgradama	
• promicanje energetske tranzicije i obnovljivih izvora energije	
• razvoj biogospodarstva	
• mjerenja onečišćenja zraka, tla, vode	
• povećanje pristupačnosti visokokvalitetnog sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja svakom djetetu radi ostvarivanja prava na kvalitetan odgoj i obrazovanje od najranije dobi i osiguravanja standarda kvalitete i resursa za podršku djeci izloženoj riziku socijalne isključenost	Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva
• unaprjeđenje i modernizacija osnovnoškolskog i srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja radi produljenja efektivnog vremena provedenog u učenju i ostvarivanja zadanih odgojno-obrazovnih ishoda	

• promicanje kognitivnog, etičkog, emocionalnog, estetskog i tjelesnog razvoja djece i učenika	
• poboljšanje kapaciteta i opremljenosti ustanova s organiziranom prehranom za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi	
• razvoj cjelovite potpore za djecu i učenike i sprječavanja napuštanja sustava obrazovanja te ulaska u NEET skupinu, s naglaskom na ranjive skupine te djecu i učenike s teškoćama u razvoju	
• poticanje i nagrađivanje inovativnih, kreativnih i poduzetnih pothvata odgojno obrazovnih djelatnika i učenika	
• poboljšanje kvalitete i relevantnosti programa za obrazovanje odraslih radi povećanja udjela odraslog stanovništva u procesima cjeloživotnog učenja	
• jačanje informacijsko-komunikacijske infrastrukture u odgojno-obrazovnim ustanovama i digitalne pismenosti učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika	
• razvoj sustava visokog obrazovanja i internacionalizacija u skladu sa suvremenim europskim trendovima kroz unaprjeđenje dostupnosti kvalitetnog visokog obrazovanja, relevantnog u odnosu na tržište rada i društvo	
• razvoj studentskog standarda, infrastrukture i rada te sveučilišnih gradova kao rasadnika znanja i talenata.	
• modernizacija zdravstvene infrastrukture izgradnjom novih ili obnovom postojećih kapaciteta	
• promicanje međusektorske suradnje u zdravstvu, sportu, obrazovanju i socijalnim službama u pitanjima javnog zdravlja i intervencijama, osobito kako bi se osiguralo zdravo i aktivno starenje stanovništva	
• jačanje transparentnosti rada tijela javne vlasti	
• optimizacija i digitalizacija usluga i procesa javne uprave	
• otvorenost prema savjetovanju i sudjelovanju građana i organizacija civilnoga društva u oblikovanju i provedbi javnih politika	
• poboljšanje kvalitete života i jačanje društvene kohezije	
• unaprjeđivanje dostupnosti društvene infrastrukture	
• promicanje zdravlja i aktivnog života svih dobnih skupina građana, a posebno mladih, kroz sport i rekreaciju	Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ
• poboljšanje dostupnosti i jačanje vidljivosti sportskih i rekreativnih sadržaja	
• poboljšanje kvalitete i dostupnosti sportske i rekreativne infrastrukture	
• razvoj funkcionalnih i održivih turističkih regija radi cjelovitog turističkog doživljaja i produljenja sezone kroz ulaganja u javnu turističku infrastrukturu i promociju	
• turistička valorizacija i prezentacija kulturne i prirodne baštine, gastronomske i enološke ponude	
• zaštita, očuvanje, prezentacija i ekonomsko vrednovanje kulturne, povijesne i prirodne baštine	
• ulaganje u kulturne i kreativne industrije	

• osiguranje sigurnosti stanovništva, materijalnih dobara i teritorija, uključujući i kibernetičku sigurnost

Europski fondovi izvor su financiranja koji u kombinaciji s djelotvornim horizontalnim politikama i politikom regionalnog razvoja ima potencijal i snagu značajno smanjiti velike unutarnje razlike u razvijenosti. Kako se navodi u NRS 2030: „U središtu regionalne politike za jačanje regionalne konkurentnosti bit će politika pametne specijalizacije, čiji je cilj podrška gospodarskom razvoju širenjem znanja, učenja, tehnologije i inovacija radi unaprjeđenja i transformacije aktivnosti koje već postoje na nekom području, ali i stvaranja sposobnosti za uspjeh u novim aktivnostima. Zajedničkim djelovanjem horizontalnih politika (usmjerenih na povećanje produktivnosti, učinkovitosti i inovativnosti) i politika pametne specijalizacije, koje se oslanjaju na osobitosti pojedinih područja i njihov teritorijalni kapital, unaprijedit će se i osnažiti sposobnost hrvatskih regija za sudjelovanje u domaćim i globalnim lancima vrijednosti, otključati potencijal njihova razvoja te omogućiti industrijska tranzicija.“ Namjera je osigurati uvjete za razvoj društva u kojemu nema diskriminacije na temelju rasne ili etničke pripadnosti, vjere, spola, spolne orijentacije, nacionalnog ili društvenog podrijetla i invaliditeta, u kojem su svi hrvatski građani jednako prisutni na svim područjima javnog i privatnog života, imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svojih prava i jednaku korist od ostvarenih rezultata. Upravo stoga u PC 3 i PC 4 vodi se računa o uključivanju svih skupina stanovništva i njihovoj aktivaciji kvalitetnog doprinosa zajednici.

- **Projekti:** Revitalizacija i opremanje studentskog doma, Digitalno-inovacijski centar, HUB.in Bjelovar, Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom), Revitalizacija zgrade Sokolskog doma, Revitalizacija zgrade Stare komande, Centar za osobe s intelektualnim teškoćama, TERME Bjelovar, GardenHouse, Zeleni centar Bjelovar, Višenamjenski centar Rovišće, Višenamjenski centar Jabučeta, Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne i multimedijalne prezentacije kulturne baštine, Revitalizacija zgrade Starog zatvora, Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju

Nadalje, kako navode nacionalni strateški dokumenti, razvoj i jačanje poduzetništva temelj su ekonomskog prosperiteta cijeloga društva, no istodobno se ne smiju ugroziti zaštita prava i dostojanstvo rada i radnika. Ravnoteža privatnog i poslovnog života, kao i predvidljivi i transparenti radni uvjeti prioriteti su europskog i hrvatskog radnog zakonodavstva. „Kao pojedinci, ali i kao društvo u cjelini, svoj puni potencijal na svim područjima možemo ostvariti samo ako prihvatimo i iskoristimo sve svoje talente i raznolikost. Danas ravnopravnost žena i muškaraca donosi više radnih mjesta i veću produktivnost, a taj potencijal moramo iskoristiti u prelasku na zelene i digitalne tehnologije te u suočavanju s demografskim kretanjima.“ (NRS 2030) Upravo stoga PC 1 i PC3 veliki naglasak stavlja na iskorištavanju ljudskih potencijala uz promociju ravnopravnosti spolova (promicanje poduzetništva žena i mladih, povećanje zapošljivosti 50+).

- **Projekti**: Digitalno inovacijski centar, Poduzetnički inkubator Bjelovar, HUB.in Bjelovar, Revitalizacija i opremanje studentskog doma, Zeleni centar Bjelovar, Centar za osobe s intelektualnim teškoćama, Revitalizacija zgrade Stare komande, Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom), Revitalizacija zgrade Sokolskog doma, Višenamjenski centar Rovišće, Višenamjenski centar Jabučeta, TERME Bjelovar, GardenHouse

NRS 2030 navodi kako će se „u narednom desetljeću Hrvatska kao društvo jednakih mogućnosti ostvariti i kroz razvoj kulturnog i nacionalnog identiteta nacionalnih manjina, snažniju promociju kulture tolerancije, bezuvjetno sankcioniranje svih oblika nasilja i mržnje, unaprjeđenje manjinskog obrazovanja, jačanje participacije nacionalnih manjina i njihove integracije u društvu te jačanje uloge organizacija civilnoga društva i njegovih dionika kao važne komponente u ostvarivanju ustavnih vrijednosti i demokratskog angažmana građana u skladu s njihovim interesima i opredjeljenjima. Stvaranje okruženja poticajnog za razvoj civilnoga društva jedna je od pretpostavki i mjerila demokracije te stabilnosti društvenoga i političkoga sustava svake zemlje. Koncept zajedništva i suradnje državne vlasti s civilnim društvom u stvaranju, provedbi i nadzoru politika od neposrednog interesa za opće dobro među temeljnim je obilježjima dobrog upravljanja i suvremene države koja služi svojim građanima. Nastavit će se aktivna suradnja državnih tijela s organizacijama civilnoga društva kroz duh i načelo partnerstva te će se poticati rad organizacija civilnog društva i volonterstvo.“ Upravo stoga PC 3 i PC 4 uključuje pojedinca u njegovoj mogućnosti, promatrajući prepreke kao potencijale za kvalitetan razvoj zajednice.

- **Projekti**: Revitalizacija i opremanje studentskog doma, Digitalno-inovacijski centar, HUB.in Bjelovar, Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom), Revitalizacija zgrade Sokolskog doma, Revitalizacija zgrade Stare komande, Centar za osobe s intelektualnim teškoćama, TERME Bjelovar, GardenHouse, Zeleni centar Bjelovar, Višenamjenski centar Rovišće, Višenamjenski centar Jabučeta, Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne i multimedijalne prezentacije kulturne baštine, Revitalizacija zgrade Starog zatvora, Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju

9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA

Posebni cilj 1: Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ

Strateški cilj NRS 2030	**SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo** **SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi** **SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva** **S13. Jačanje regionalne konkurentnosti**	
Pokazatelj učinka za SC 1.	*Početna vrijednost za SC 1.*	*Ciljana vrijednost 2030. za SC 1.*
BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u % prosjeka EU-a	65 % (2019.)	75 %
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Stopa zaposlenosti (dobna skupina 20 - 64 godine)	66,70 % (2019.)	75 %
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije	47,60 (20. mjesto u EU-u) (2020.)	Dostići prosjek EU-a (52,57 (2020.)
Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027.	Cilj politike 1. „Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i regionalne IKT povezanosti" („PO 1")	
Aktivnosti	Ostvarenja	Rezultati
1.1. razvijanje i poboljšanje istraživačkih i inovacijskih sposobnosti i povećanom primjenom naprednih tehnologija;	CCO 01 – Poduzeća koja su primila potporu za inovacije	CCR 01 – Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) koja uvode inovacije u proizvode, procese, stavljanje na tržište ili organizaciju
1.2. iskorištavanje koristi digitalizacije za građane, poduzeća istraživačke organizacije i javna tijela;;	CCO 03 – Poduzeća i javne ustanove koji su primili potporu za razvoj digitalnih proizvoda, usluga i procesa	CCR 02 – Godišnji broj korisnika novih ili poboljšanih digitalnih proizvoda, usluga i procesa
1.3. jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranjem radnih mjesta u MSP-	CCO 04 – MSP-ovi koji su primili potporu za jačanje rasta i konkurentnosti	CCR 03 – Stvorena radna mjesta u poduzećima koja su primila potporu

ovima, uključujući produktivna ulaganja;		
1.4. razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo;	CCO 05 – MSP-ovi koji ulažu u vještine za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo	CCR 04 – Osoblje MSP-ova koje završava osposobljavanje za vještine za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo

Integrirani teritorijalni program 2021. - 2027				
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RCO74	Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	osobe	0,00	1878451,00
RCO76	Integrirani projekti za teritorijalni razvoj	projekti	0,00	44,00
RSR5.1.2.	Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	metri kvadratni	0,00	12,00
RCO98	Osoblje MSP-ova koje završava osposobljavanje za vještine za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo (prema vrsti vještine: tehnička, upravljačka, poduzetnička, zelena, druga)	sudionici	0,00	181000,00
RCO14	Javne institucije koje su primile potporu za razvoj digitalnih usluga, proizvoda i procesa	javne institucije	1,00	1,00
RCO15	Kapacitet stvorene inkubacije	poduzeća	0,00	360,00
RCR18	MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora	poduzeća godišnje	0,00	1762,00
RCR25	MSP-ovi s višom dodanom vrijednošću po zaposleniku	poduzeća	0,00	225,00
RCO01	Poduzeća koja su primila potporu (od čega: mikropoduzeća, mala, srednja i velika poduzeća)	poduzeća	407,00	980,00
RCO04	Poduzeća koja su primila nefinancijsku potporu	poduzeća	167,00	500,00
RCR11	Korisnici novih i poboljšanih javnih digitalnih usluga, proizvoda i procesa	korisnici godišnje	0,00	1600,00

RSR6.1.1	Iskorištenost kapaciteta poslovnih zona (1 godina od uspostave poslovne zone)	broj poduzeća	0,00	20,00

Posebni cilj iz nacrta SRUP-a	Povezanost s kodom intervencije iz ITP-a	Doprinos pokazateljima ostvarenja iz ITP-a	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	Doprinos pokazateljima rezultata iz ITP-a	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
PC 1. Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	020 - Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone)	RCO15 - Kapacitet stvorene inkubacije	0	5	RCR18 - MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora	0	15
	044 - Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore	RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima	0	5	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo)		

Pokazatelji implementacije cilja 1. kroz definirane projekte

Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost
Povećanje nove poduzetničke potporne infrastrukture	Broj uređenih objekata	Broj	0	2
Povećanje nove poduzetničke potporne infrastrukture	Broj opremljenih objekata	broj	0	2
Povećanje infrastrukture za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo u sinergiji s obrazovnim sektorom	Broj uređenih objekata	Broj	0	1
Povećanje infrastrukture za	Broj opremljenih objekata	Broj	0	1

pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo u sinergiji s obrazovnim sektorom				

Posebni cilj 2: Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva

Strateški cilj NRS 2030	**SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost** **SC 9 Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva** **SC 10. Održiva mobilnost**	
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Stopa recikliranja komunalnog otpada	25,30 % (2018.)	55 %
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	28,02 % (2018.)	36,40 %
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Produktivnost rada u poljoprivredi	6.107 eura/GJR[11] (2019.)	10.000,00 eura/GJR
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Indeks globalne konkurentnosti (GCI), komponentna „Infrastruktura"	32. mjesto (2019.)	< 28. mjesta
Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027.	Cilj politike 2. „Zelenija Europa s niskom razinom emisija ugljika u tranziciji prema gospodarstvu s nultom stopom emisije ugljika i otporna Europa promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnog gospodarstva, ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama, i upravljanja rizikom i njegova sprječavanja i održive urbane mobilnosti"(PO2)	
Aktivnosti	Ostvarenja	Rezultati
2.1. promicanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija stakleničkih plinova;	CCO 06 – Ulaganja u mjere za poboljšanje energetskog učinka	CCR 05 – Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije

[11] Godišnja jedinica rada

2.6. promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo;	CCO 11 – Novi ili poboljšani kapacitet za recikliranje otpada	CCR 10 – Dodatni reciklirani otpad
2.7. promicanje zaštite i očuvanja prirode, biološke raznolikosti, zelene infrastrukture, uključujući u urbanom okruženju, i smanjenjem svih oblika onečišćenja;	CCO 12 – Površina zelene infrastrukture	CCR 11 – Stanovništvo koje ostvaruje koristi od mjera za kvalitetu zraka

Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027				
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RCO19	Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima	četvorni metri	0,00	78600,00
RCO74	Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	osobe	0,00	1878451,00
RCO76	Integrirani projekti za teritorijalni razvoj	projekti	0,00	44,00
RCO5.1.1	Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	kvadratni metri	0,00	55000,00
RCO5.1.2	Broj pilot projekata u urbanim područjima	broj	0,00	8,00
RSR5.1.2.	Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	metri kvadratni	0,00	12,00

Posebni cilj iz nacrta SRUP-a	Povezanost s kodom intervencije iz ITP-a	Doprinos pokazateljima ostvarenja iz ITP-a	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	Doprinos pokazateljima rezultata iz ITP-a	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
PC 2. Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	044 - Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore	RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima	0	14	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo)	0	14
	079 - Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi,	RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	0	2	RSR5.1.2. - Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	0	2

	zelena i plava infrastruktura						
	083 - Biciklistička infrastruktura	RCO58 - Infrastruktura namijenjena vožnji biciklom za koju je primljena potpora	0	1	RCR64 - Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom	0	1.000
	165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	0	3	RSR5.1.2. - Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	0	3
	020 - Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone)	RCO15 - Kapacitet stvorene inkubacije	0	5	RCR18 - MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora	0	15
	166 - Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga	RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	0	1	RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	0	1
	082 – Vozni park čistoga gradskog prometa	RC060 – Gradovi s novim ili modernizirani m digitaliziranim sustavima gradskog prijevoza	0	1	RCR62 – Godišnji broj korisnika novog ili modernizirano g javnog prijevoza	0	1000

Pokazatelji implementacije cilja 2. kroz definirane projekte

Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost
Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti	Broj energetski obnovljenih zgrada javne namjene	broj	0	7
Povećanje implementacije mjera energetske učinkovitosti	Broj implementiranih mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava	broj	0	7
Promicanje zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti i zelene mobilnosti	Broj izgrađene/uređene infrastrukture u funkciji promicanja zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti, pametnih mjernih čvorišta i zelene mobilnosti (javni bicikli, e-romobili, e-autobus)	broj	0	1
Promicanje zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti	Broj izgrađene/uređene infrastrukture u funkciji promicanja zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti	broj	0	1
Kružno obnovljeni nekorišteni prostori i zgrade	Broj kružno obnovljenih nekorištenih prostora i zgrada	broj	0	4
Promicanje kružnog gospodarstva uvođenjem resursne učinkovitosti	Broj objekata koji primjenjuju kružnu upotrebu vode	broj	0	2
Implementacija digitalne transformacije energetskog sustava	Broj implementiranih digitalnih pametnih rješenja (IoT)	broj	0	2

Posebni cilj 3: Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva

Strateški cilj NRS 2030	**SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi** **SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život** **SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva**	
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj)	83 % (2019.)	> 97 %
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Duljina vremena kojeg učenici provode u nastavnom procesu (primarno i sekundarno obrazovanje)	Primarno obrazovanje: 1890 sati Niže sekundarno obrazovanje: 2651 sat (2019.)	Dostići prosjek EU, Primarno obrazovanje: 4062 sata Niže sekundarno obrazovanje: 2956 sati (2019.)
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Postotak visokoobrazovanih u dobnoj skupini 30-34	33,1 % (2019.)	Dostići prosjek EU 41,6 % (2019.)
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Stopa sudjelovanja odraslih (dobna skupina 25 – 64) u cjeloživotnom obrazovanju	3,5 % (2019.)	Dostići prosjek EU 10,8 % (2019.)
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Očekivani broj godina zdravog života	58,5 godina žene 56,5 godina muškarci (2018.)	> 64 godine žene > 64 godine muškarci
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije	47,60 (20. mjesto u EU-u) (2020.)	Dostići prosjek EU 52,57 (2020.)
Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027.	Cilj politike 4. „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom i uključiva Europa provedbom Europskog stupa socijalnih prava" (PO 4)	

Aktivnosti	Ostvarenja	Rezultati
4.2. poboljšanje jednakog pristupa uključivim i kvalitetnim uslugama obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja kroz razvoj dostupne infrastrukture, uključujući poticanjem otpornosti za obrazovanje i osposobljavanje na daljinu i on-line putem razvojem infrastrukture;	CCO 18 – Novi ili modernizirani kapacitet objekata za skrb o djeci i obrazovnih objekata	CCR 17 – Godišnji broj korisnika novih ili moderniziranih objekata za skrb o djeci i obrazovnih objekata
4.3. promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s posebnim potrebama, kroz integrirane akcije, uključujući stanovanje i socijalne usluge;	CCO 19 – Novi ili modernizirani kapacitet socijalnih stanova CCO 25 – Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru integriranih djelovanja za socioekonomsku uključenost marginaliziranih zajednica, kućanstava s niskim dohotkom i skupina u nepovoljnom položaju	CCR 18 – Godišnji broj korisnika novih ili moderniziranih socijalnih stanova
4.5. osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi i poticanje otpornosti zdravstvenih sustava, uključujući primarnu skrb, i promicanje prelaska s institucionalne skrbi na skrb u obitelji i zajednici;	CCO 20 – Novi ili modernizirani kapacitet objekata zdravstvene zaštite	CCR 19 – Godišnji broj korisnika novih ili moderniziranih usluga zdravstvene skrbi

Integrirani teritorijalni program 2021. - 2027				
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RCO74	Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	osobe	0,00	1878451,00
RCO76	Integrirani projekti za teritorijalni razvoj	projekti	0,00	44,00
RCO77	Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	kulturne i turističke lokacije	0,00	32,00
RCO5.1.1	Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	kvadratni metri	0,00	55000,00

RCO5.1.2	Broj pilot projekata u urbanim područjima	Broj	0,00	8,00
RSR5.1.2	Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	Metri kvadratni	0,00	12,00
RCR77	Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	posjetitelji/godišnje	0,00	250000,00
RCO58	Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora	Km	0,00	164,00
RCR11	Korisnici novih i poboljšanih javnih digitalnih usluga, proizvoda i procesa	korisnici godišnje	0,00	1600,00

Posebni cilj iz nacrta SRUP-a	Povezanost s kodom intervencije iz ITP-a	Doprinos pokazateljima ostvarenja iz ITP-a	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	Doprinos pokazateljima rezultata iz ITP-a	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
PC 3. Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	044 - Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore	RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima	0	5	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo)		
	166 - Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga	RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	0	6	RSR5.1.2 Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	0	6
	165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	0	6	RSR5.1.2 Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	0	6

	079 - Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura	RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	0	3	RSR5.1.2 Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	0	3
	165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	RCO77 - Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	0	1	RCR77 - Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	0	30.000,00

Pokazatelji implementacije cilja 3. kroz definirane projekte

Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost
Povećanje infrastrukture u funkciji odgoja i obrazovanja	Broj uređenih i opremljenih objekata	broj	0	3
Povećanje socijalne infrastrukture	Broj uređenih i opremljenih objekata prilagođenim OSI i djeci s teškoćama	broj	0	0
Povećanje socijalne infrastrukture	Broj postavljenih elemenata prilagođeno djeci s teškoćama i OSI	broj	0	1
Povećanje dostupnosti javnih usluga	Broj uređenih i opremljenih prostora	broj	0	1
Povećanje dostupnosti javnih usluga	Broj izgrađene infrastrukture u sektoru javnih usluga	broj	0	1
Povećanje infrastrukture za pružanje usluga u zdravstvu i socijalne skrbi	Broj uređenih i opremljenih objekata	broj	0	1
Unaprjeđenje infrastrukture za aktivnosti zajednice	Broj revitalizirane infrastrukture	broj	0	4

	u funkciji zajednice			
Unaprjeđenje infrastrukture za aktivnosti zajednice	Broj izgrađene infrastrukture u funkciji zajednice	broj	0	3
Povećanje infrastrukture u funkciji odgoja i obrazovanja/osposobljavanja/cjeloživotnog učenja	Broj opremljenih objekata	broj	0	1

Posebni cilj 4: Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ

Strateški cilj NRS 2030	**SC. 1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo** **SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj** **SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život**	
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Pojava kriminala, nasilja ili vandalizma po postotku prijava	2,7 % (2019.)	Ostati najbolji u EU 12,5 % (2019.)
Pokazatelj učinka	*Početna vrijednost*	*Ciljana vrijednost 2030.*
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti	23,30 % (2019.)	< 15 %
Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027.	Cilj politike 4. „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom i uključiva Europa provedbom Europskog stupa socijalnih prava” (PO 4)	
Aktivnosti	Ostvarenja	Rezultati
4.6. unaprjeđenje uloge kulture i održivog turizma u gospodarskom razvoju, socijalnoj uključivosti i socijalnoj inovaciji	CCO24 – Kulturne i turističke lokacije za koje je primljena potpora	CCR21 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora

Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027				
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RCO74	Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	osobe	0,00	1878451,00
RCO76	Integrirani projekti za teritorijalni razvoj	projekti	0,00	44,00

RCO77	Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	kulturne i turističke lokacije	0,00	32,00
RCO5.1.1	Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	kvadratni metri	0,00	55000,00
RCO5.1.2	Broj pilot projekata u urbanim područjima	broj	0,00	8,00
RSR5.1.2	Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	kvadratni metri	0,00	12,00
RCR77	Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	posjetitelji/godišnje	0,00	250000,00
RCO58	Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora	km	0,00	164,00
RCR11	Korisnici novih i poboljšanih javnih digitalnih usluga, proizvoda i procesa	korisnici godišnje	0,00	1600,00

Posebni cilj iz nacrta SRUP-a	Povezanost s kodom intervencije iz ITP-a	Doprinos pokazateljima ostvarenja iz ITP-a	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	Doprinos pokazateljima rezultata iz ITP-a	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
PC 4. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima	044 - Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore	RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima	0	8	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo)	0	8
	165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	RCO5.1.1 - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	0	3	RCR77 - Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	0	130.000,00
	165 - Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog	RCO77 - Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je	0	3	RCR77 - Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je	0	130.000

	turizma i turističkih usluga	primljena potpora			primljena potpora		
	083 - Biciklistička infrastruktura	RCO58 - Infrastruktura namijenjena vožnji biciklom za koju je primljena potpora	0	1	RCR64 - Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom	0	1.000
	085 - Digitalizacija prometa kada je dijelom namijenjena smanjenju emisija stakleničkih plinova: gradski promet	RCO60 - Gradovi s novim ili modernizirani m digitaliziranim sustavima gradskog prijevoza	0	1	RCR62 - Godišnji broj korisnika novog ili modernizirano g javnog prijevoza	0	1000
	166 - Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga	RCO5.1.1. - Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	0	3	RCR77 - Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	0	1000

Pokazatelji implementacije cilja 4. kroz definirane projekte

Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (n-1)	Ciljana vrijednost (n+2) 20223.
Unaprjeđenje infrastrukture za podršku razvoja društva i zajednice	Broj uređenih i opremljenih prostora	broj	0	5
Povećanje nove infrastrukture u sektoru održivog turizma i prirodne baštine	Broj izgrađenih i opremljenih objekata i usluga u području održivog turizma i prirodne baštine	broj	0	1
Poboljšanje infrastrukture i usluga u sektoru kulture i održivog turizma	Broj poboljšane infrastrukture i usluga u području kulture, prirodne baštine i turizma	broj	0	1
Povećanje obnovljene zaštićene kulturne baštine	Broj obnovljenih objekata zaštićene kulturne baštine	broj	0	2

Povećanje infrastrukture u funkciji povećanja prostornih i tehnoloških kapaciteta i održivog turizma	Broj izgrađene infrastrukture u funkciji povećanja prostornih i tehnoloških kapaciteta te usluga u sektoru održivog turizma	broj	0	3
Izgradnja i opremanje infrastrukture s novim i digitaliziranim sustavom gradskog prometa	Broj izgrađene i opremljene infrastrukture s novim i digitaliziranim sustavom gradskog prometa	broj	0	1
Povećanje nove infrastrukture u sektoru turizma	Broj opremljene infrastrukture u sektoru poslovnog turizma	broj	0	1

10. TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA

PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 1	**REVITALIZACIJA ZGRADE STARE KOMANDE**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
	Provedba mjera energetske učinkovitosti te rekonstrukcija i uređenje tavanskog dijela i podrumskog krila zgrade Stare komande koja je zaštićeno pojedinačno kulturno dobro (zgrada Grada Bjelovara) i aneksa povezan podrumskim krilom. Predmetno predstavlja Fazu 1. uređenja pojedinačnog zaštićenog kulturnog dobra u funkciji pružanja javnih usluga. S obzirom na stanje objekta, s obzirom da se radi o objektu koji je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro, nužna je energetska obnova i mjere zaštite objekta od daljnjeg propadanja koje najviše uzrokuje problem vlage. Objekt ima prostore koji su trenutno neuređeni i nisu u

Kratki opis	funkciji, a kako bi se u dugoročnom razdoblju provela energetska obnova objekta koja je nužna, kao i implementacija sustava za korištenje obnovljivih izvora energije za potrebe grijanja/hlađenja, potrebno je planirati budući smještaj centralnog strojarskog sustava, a samim time i zamjena trenutno dotrajalih prozora koji se koriste i kao izlazni sustav pokretnih klima uređaja u uredskim prostorima te samim time rezultira velikom energetskom potrošnjom u ljetnim i zimskim mjesecima. U ovom trenutku je u procesu izrada projektno-tehničke dokumentacije za konstrukcijsku obnovu, koja je preteča izradi projektno-tehničke dokumentacije za energetsku obnovu te uređenja prostora i opremanja. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.3. Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete, Mjeru 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma. Planirane projektne aktivnosti: 1. Izrada projektno-tehničke dokumentacije za energetsku obnovu, uređenje i opremanje **2.** Provedba radova na uređenju i opremanju
Spremnost projekta:	Spreman za provedbu
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	30.000.000,00 HRK (3.981.684,25 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (VFO, Fond solidarnosti EU)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 2	**REVITALIZACIJA ZGRADE STAROG ZATVORA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**

Kratki opis:	Građevinski radovi na uređenju ovojnice zgrade Starog zatvora koje je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro na adresi Ulica Matice Hrvatske 16 (fasada, izolacija, stolarija), radovi na konstrukcijskoj obnovi, unutarnji radovi i opremanje - uređenje i opremanje zgrade starog zatvora koja je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro koje će se prenamijeniti u višenamjensku infrastrukturu. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. Promicanja prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo te 4.2. Mjeru Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma. Planirane projektne aktivnosti: **1.** Izrada projektno-tehničke dokumentacije za energetsku obnovu, konstrukcijsku obnovu, unutarnje **2.** Radovi na konstruktivnoj i cjelovitoj obnovi
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi
Planirano trajanje projekta	Projekt revitalizacije zgrade starog zatvora će trajati 2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	35.596.180,09 HRK (4.724.424,99 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO, Fond solidarnosti EU)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 3	**DIGITALNO INOVACIJSKI CENTAR**
Posebni cilj 1	**Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Cilj ITP - RSO1.3.	**Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
	Građevinski radovi na uređenju ovojnice zgrade tzv. Vodotehne na adresi Trg hrvatskih branitelja 14 u Bjelovaru (fasada, izolacija, stolarija),

Kratki opis:	radovi na konstrukcijskoj obnovi, unutarnji radovi i opremanje - provedba mjera povećanja energetske učinkovitosti, unutarnje uređenje i opremanje budućeg Digitalno inovacijskog centra. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima, Mjeru 1.2. Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentniju PPI, Mjeru 1.3. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom, Mjeru 2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. Promicanja prelaska na kružno i resorno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.1. Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz unaprjeđenje ljudskih, prostornih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta. Planirane projektne aktivnosti: 1) Izrada projektno-tehničke dokumentacije za konstrukcijsku obnovu, izrada projektno tehničke dokumentacije za cjelovitu obnovu **2)** Provedba građevinskih radova konstruktivne i cjelovite obnove
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	83.096.158,02 HRK (11.028.755,46 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO, Fond solidarnosti EU)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 4	**HUB.in BJELOVAR**
Vrsta integracije	**Projekt ima utjecaj na cijelo urbano područje pri čemu samostalno rješava razvojne potrebe na cijelom urbanom području**
Posebni cilj 1	**Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**

Cilj ITP - RSO1.3.	**Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja**
Kratki opis:	Projekt pridonosi unaprjeđivanju poslovne infrastrukture i jačanju poduzetničko potporne institucije s ciljem pozicioniranja ITU grada, grada središta VUPBJ, kao regionalnog centra te jačanju i davanju podršku regionalnim lancima vrijednosti (RLV) i razvoju prioritetnih niša industrijske tranzicije. Poduzetnička infrastruktura koja će se nalaziti građevinskim radovima osposobiti i urediti kroz projekt „Digitalno inovacijskog centra“ i projekta „Poduzetnički inkubator Bjelovar“ dok će se nabava opreme potrebne za funkcioniranje oba objekta i ispunjenje njihove svrhe, provesti kroz ovaj projekt HUB.in Bjelovar“ pri čemu će se kroz poduzetnička infrastruktura osposobiti za potrebe poduzetničkog inkubatora, razvojnih laboratorija, coworking prostora i centra kreativne industrije, a usmjeren je na RLV PAMETNE I KREATIVNE INDUSTRIJE - IT rješenja i proizvodnje tehnologije za industriju 4.0 te AutoCOM i pametna mobilnost. Kroz projekt će se provesti sljedeće aktivnosti: 1. Izrada projektno-tehničke dokumentacije (izrada potrebnog troškovnika opreme za potrebe postupka javne nabave te IoT rješenja), 2. Nabava opreme i provedba opremanja, 3. Upravljanje projektom i administracija, 4. Promidžba i vidljivost. Kroz projekt, uključit će se implementacija digitalno pametnih rješenja (IoT) koja će pridonijeti pametnom upravljanju prostorima uključenim u projekt kroz upravljanjem iskorištenosti prostornim kapacitetima, naročito kroz coworking prostore i prostore za sastanke i organizaciju tematskih događanja, kao i sustav upravljanja energijom svakog predmetnog prostora s ciljem smanjenja emisije CO2 i potrošnje energije. Detalji sadržaja IoT rješenja bit će definirani tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije. Objektom Poduzetničkog inkubatora Bjelovar i objektom Digitalno inovacijskog centra upravljat će poduzetničko potporna institucija Grada Bjelovara, Tehnološki park Bjelovar d.o.o.. Korisnici objekta Poduzetničkog inkubatora Bjelovar će biti poduzetnici iz područja RLV PAMETNE I KREATIVNE INDUSTRIJE - IT rješenja i proizvodnje tehnologije za industriju 4.0 te AutoCOM i pametna mobilnost. Korisnici

	objekta Digitalno inovacijskog centra će biti Tehnološki park Bjelovar d.o.o., Veleučilište Bjelovar, Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar, Grad Bjelovar, poduzetnici područja RLV PAMETNE I KREATIVNE INDUSTRIJE - IT rješenja i proizvodnje tehnologije za industriju 4.0 te AutoCOM i pametna mobilnost.
Spremnost projekta:	Projekt nije spreman za provedbu.
Planirano trajanje projekta	1,5 godinu
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	5.000.000,00 HRK (663.614,04 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (VFO)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 5	**REVITALIZACIJA ETNOGRAFSKOG MUZEJA I ETNO PARKA KROZ UREĐENJE, OPREMANJE I RAZVOJ DIGITALNE I MULTIMEDIJALNE PREZENTACIJA KULTURNE BAŠTINE**
Vrsta integracije	**Projekt ima utjecaj na cijelo urbano područje pri čemu samostalno rješava razvojne potrebe na cijelom urbanom području**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Cilj projekta je pridonijeti razvoju kulturnih sadržaja i infrastrukture na području VUPBJ unaprjeđenjem i poboljšanjem postojeće kulturne infrastrukture i kulturnih sadržaja. Projektom će se provesti rekonstrukcija i dogradnja Muzeja za "Etno kuću Veliko Trojstvo" s ciljem valorizacije kulturne i prirodne baštine te gradnje nadstrešnice za izložbeni eksponat u funkciji etno okućnice. Projektom će se provesti rekonstrukcija postojećeg muzeja u postojećem gabaritu radi prilagodbe osobama s invaliditetom, zatim dogradnja nadstrešnice sa pergolom za zadržavanje posjetitelja, izvođenje grijanja (dizalica topline i fotonaponi) u muzeju i nova fasada sa zamjenom, izvođenje krovne fotonaponske elektrane a u svrhu proizvodnje električne energije za vlastite potrebe

	postavlja se u vanjskom prostoru, na krovu zgrade, zatim izvođenje nove elektroinstalacije sa digitalizacijom (izvođenje info pulta u ulaznom prostoru i info ureda) te uređenje okoliša: muzeja i etno okućnica sa novim vatrogasnim pristupom i zelenim površinama – vertikalni kosi vrtovi. Za projekt je izrađena sva projektno-tehnička dokumentacija i ishođena je građevinska dozvola, a CBA analiza je pri kraju izrade te će do objave Poziva biti izrađena. Planirane projektne aktivnosti su: Aktivnost 1. Provedba radova na rekonstrukciji i opremanju te digitalnim rješenjima u funkciji Etno muzeja, Aktivnost 2. Nadzor građenja, koordinator 2 zaštite na radu, Aktivnost 3. Upravljanje projektom i administracija, Aktivnost 4. Promidžba i vidljivost. Projekt se predlaže za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava za provedbu strateških projekata iz SRUP-a.
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	9.169.556,87 HRK (1.217.009,34 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam – Izravna dodjela
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 6	**REVITALIZACIJA ZGRADE SOKOLSKOG DOMA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
	Građevinski radovi na uređenju ovojnice zgrade (fasada, izolacija, stolarija), konstrukcijska obnova, cjelokupna obnova, zelena infrastruktura, unutarnji radovi i opremanje - Zgrada Sokolane I. je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro u vrlo lošem i već opasnom stanju za korisnike zbog dotrajalih svih vrsta instalacija, prokišnjavanja te

Kratki opis:	ostaloga. Objekt je sportske namjene za potrebe odgojno-obrazovnih programa kao i sportsko-rekreativne namjene. Potrebno je provesti potpunu energetsku obnovu kao i unutarnje uređenje objekta te opremanje potrebnom sportskom opremom. Radovi se provode sukladno Pravilniku o jednostavnim građevinama. Projekt se provodi u fazama (izrada projektno tehničke dokumentacije za energetsku obnovu, izrada projektno-tehničke dokumentacije za konstrukcijsku obnovu, izrada-projektno-tehničke dokumentacije za zelenu infrastrukturu, izrada projektno-tehničke dokumentacije za cjelokupnu obnovu, izrada projektno-tehničke dokumentacije za opremanje, provedba radova na konstrukcijskog obnovi, provedba radova na cjelokupnoj obnovi, provedba radova na energetskoj obnovi, opremanje, provedba radova na uređenju zelene infrastrukture). Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta, Mjeru 4.1. Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice i Mjeru 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma.
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	46.468.625,43 HRK (6.167.446,47 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO, Fond solidarnosti Europske unije)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 7	**REVITALIZACIJA I OPREMANJE STUDENTSKOG DOMA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**

Kratki opis:	Revitalizacija i uređenje zgrade te privođenje namjeni u studentski dom – energetska obnova zgrade, unutarnje uređenje i prilagodba prostora za potrebe studentskog doma te nabava opreme za uređenje smještajnih kapaciteta, kapaciteta za organiziranje studentske prehrane korisnika doma te zajedničkih prostorija. Radovi će se izvoditi temeljem pravomoćne građevinske dozvole od 27.1.2022. godine temeljem Glavnog projekta „Rekonstrukcija građevine javne i društvene namjene, 2.b skupine – studentski dom“ zajedničke oznake Z:O:P: 25-06/21-081. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava i Mjeru 3.1. Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz unaprjeđenje ljudskih, prostornih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta.
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	53.250.416,90 HRK (7.067.544,88 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (FSEU, NPOO)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 8	**CENTAR ZA OSOBE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Revitalizacija napuštene i dotrajale zgrade u ulici Vladimira Frajtića 4 u Bjelovaru, za koji je Grad Bjelovar dobio Ugovor o korištenju i upravljanju (zgrada je u državnom vlasništvu) te suglasnost za provođenje radova na obnovi i opremanju objekta i stavljanja u funkciju za potrebe osoba s intelektualnim teškoćama. Radovi na uređenju ovojnice zgrade (fasada, izolacija, stolarija), unutarnji radovi na uređenju prostora i opremanje uredskom opremom i ostalom opremom. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava,

	Mjeru 2.3. Promicanja prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.2. Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama i Mjeru 3.4. Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ te Mjeru 4.1. Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice. Planirane projektne aktivnosti: Izrada projektno-tehničke dokumentacije za energetsku obnovu, unutarnje uređenje i opremanje, Provedba radova na energetskoj obnovi i uređenju (opremanju) zgrade.
Spremnost projekta:	U pripremi je projektno-tehnička dokumentacije.
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	18.999.748,65 HRK (2.521.700,00 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (VFO)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 9	**TERME BJELOVAR**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Korištenje OIE u funkciji razvoja javne infrastrukture i intenziviranja turizma kroz izgradnju visokog stupnja samoodržive infrastrukture uz opremanje i razvoj sportskog, wellness i spa turizma te promociju bioraznolikosti i prirodne baštine putem turističke infrastrukture unutar turističke zone Veliko Korenovo. (FAZA 1). Cjelokupni projekt ima 4 faze provedbe u dugoročnom razdoblju. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjera 3.5. Unaprjeđenje usluga koja promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i

	tehnoloških kapaciteta te Mjeru 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma. Projektni prijedlog prijavljen je na natječaj NPOO-a, pri čemu je nositelj projekta poduzeće Terme Bjelovar d.o.o., dok je Grad Bjelovar partner na projektu.
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	291.147.812,06 HRK (38.641.955,28 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 10	**GARDENHOUSE**
Vrsta integracije	**Projekt je integriran unutar sektorski što znači da uključuje više područja ulaganja (kodova intervencije) u okviru jednog sektora**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Projekt GardenHouse odnosi se na izgradnju 'Turističkog naselja Veliko Korenovo koje uključuje zgradu ugostiteljsko/turističke namjene - zgrada recepcije i restorana i 35 smještajnih jedinica za koje je izrađeno Idejno rješenje Z.O.P 04/2022, T.D. 04/2022-A. Za koncept zgrada turističkog naselja poslužili su elementi tradicijskog graditeljstva bjelovarskog kraja. Korištene su tipologije triju zgrada uobičajenih u svakom dvorištu, a to su stara kuća, štagalj i kukuruzana. Zgrada recepcije i restorana inspirirana je štagljem, apartman starom kućom, a studio apartman kukuruzanom. Ostali sadržaji na obuhvatu - uz same zgrade ugostiteljsko-turističke namjene na obuhvatu se planira iskop i izvedba jezera površine cca 4.200 m2 s mostom, izvedba dva biološka bazena u sklopu jezera, izvedba topografije odnosno umjetnih brda koje se rade od iskopa jezera i služe za zatvaranje pogleda prema susjednim

	gospodarskim zgradama (farma na istoku), izvedba glavnih i sporednih šetnica, izvedba dječjeg igrališta, izvedba teatra na otvorenom i izvedba senzornog vrta. Novo jezero predviđeno je kao centralna točka pogleda i orijentacije svih smještajnih jedinica – apartmana i studio apartmana. Nadalje, kako se obuhvat nalazi u zoni Natura 2000 u području očuvanja značajno za ptice (POP), predviđeno jezero biti će od velike koristi za ptice. Kako se ptice ne bi uznemiravale, glavna šetnica koja vodi do svih smještajnih jedinica pozicionirana je izvan zone ruba jezera, odnosno po vanjskom obodu smještajnih jedinica. Za postizanje održivog karaktera cijelog turističkog naselja predviđa se korištenje drva za konstrukciju i fasadnu oblogu. Apartmanske i studio apartmanske jedinice su tako zamišljene da imaju konstrukciju od drva (montažna gradnja) dok je konstrukcija zgrade recepcije i restorana od opeke. Bočne fasade apartmanske i studio apartmanske jedinice obložene su drvenim letvicama (ariš) na određenom razmaku kako bi se omogućio pogled kroz prozore. Predmetna građevina planira se grijati/hladiti pomoću dizalice topline (zrak/voda). Priprema tople sanitarne vode izvesti će se pomoću sustava dizalice topline, cijevnog razvoda i integriranog akumulacijskog spremnika. Društveni aspekt projekta je dostupnost svih sadržaja građanima, neovisno od toga koriste li smještajne kapacitete, a predmetno se odnosi na slobodno korištenje ugostiteljskog sadržaja, dječjeg igrališta, šetnica, senzorni vrt, pozornica na otvorenome koja može koristiti za potrebe raznih kulturnih događaja na otvorenome te i drugi elementi koji će se postaviti na otvorenom s ciljem interpretacije prirodno-kulturne baštine bjelovarskog kraja. Samim time, u zgradi recepcije i restorana, predviđen je prostor koji će se urediti u interpretacijski centar na temu bioraznolikosti, kako bi se omogućio zanimljiv i moderan pristup sadržaja za sve zainteresirane na temu bioraznolikosti bjelovarskog kraja. Polazišna tema ovog projekta je vratiti prirodu u život ljudi i urbanog područja, te će se omogućiti i poticati organizacija ljetnog kampa za djecu vrtićke i osnovnoškolske dobi, kao i zimskog kampa, samim time, sudionici tematskih okupljanja i korištenja cijelog kompleksa. U okviru ovog kompleksa, organizirat će se razne tematske radionice za djecu i mlade na temu bioraznolikosti te na taj način pridonijeti povećanju svijesti djece, mladih i svih građana o važnosti očuvanja prirode i bioraznolikosti te osvijestiti o postojanju

	bioraznolikosti i neprocjenjive prirodne baštine u našem okruženju. Izgradnjom jezera i ozelenjivanjem cijelog područja zahvata pridonijet će povećanju staništa za razne biljne i životinjske vrste, uz uzimanje u obzir i dodatne elemente poput postavljanja kučica za šišmiše, kučica za kukce i slično te vrstu raslinja prilagođenoj vodenim i kopnenim vrstama i njihovim zahtjevima u okviru životnog ciklusa. Važnost novoizgrađenog jezera je osim estetske i povećanje vodnih površina, za potrebe zaštićenih vrsta ptica koje obitavaju na/uz vodu, s tim da se razina vode u jezeru tijekom cijele godine može kontrolirati te osigurati da se tijekom ljetnih mjeseci ne presuši, a tijekom zimskih mjeseci ne smrzne s obzirom na neposrednu blizinu izvora vode. Projekt ima utjecaj na cijelo urbano područje, osim što pridonosi povećanju turističke ponude bjelovarskog kraja, samim time pridonosi povećanju turističke infrastrukture koja ima i dodatni informativno-edukativni društveni sadržaj dostupan tijekom cijele godine za sve dobne skupine stanovništva, a pridonosi i povećanju zelene infrastrukture kao i povećanju bioraznolikosti. U okviru projekta, uključit će se digitalna pametna rješenja (IoT) koja će pridonijeti digitalnoj tranziciji i pametnom upravljanju prostorom i uslugama. Projekt ima naglasak i na društveni razvoj bjelovarskog kraja te stvaranju nove infrastrukture za aktivnosti zajednice. Projekt se predlaže za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava za provedbu strateških projekata iz SRUP-a.
Spremnost projekta:	Projekt je spreman za provedbu.
Planirano trajanje projekta	3 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	50.000.000,00 HRK (6.636.140,42 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (VFO)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 11	**VIŠENAMJENSKI CENTAR JABUČETA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**

Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Projekt sadržava ulaganje u dotrajali objekt koji nije u funkciji ili je djelomično u funkciji, pri čemu će se predmetni objekt nakon obnove, odnosno uređenja i opremanja, staviti u višenamjensku funkciju za potrebe korištenja lokalnog stanovništva. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Projekt će se prijaviti na otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava za provedbu projekata koji doprinose ciljevima SRUP-a. Provedba građevinskih radova na prenamjeni prostora za smještaj polivalentne sportske dvorane, zatim devastirane uredske prostore na II. Katu prenamijeniti u funkcionalne prostore društvene namjene, kao i uređenje i energetsku obnovu cijelog dotrajalog objekta i pripadajućeg dvorišta. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta te mjeru 4.1. pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice. Projekt će se prijaviti na otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava za provedbu projekata koji doprinose ciljevima SRUP-a.
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi.
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	12.682.173,85 HRK (1.683.213,73 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam – Otvoreni postupak „ITU – Višenamjenska infrastruktura“

PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 12	VIŠENAMJENSKI CENTAR ROVIŠĆE
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Projekt sadržava ulaganje u dotrajali objekt koji nije u funkciji ili je djelomično u funkciji, pri čemu će se predmetni objekt nakon obnove, odnosno uređenja i opremanja, staviti u višenamjensku funkciju za potrebe korištenja lokalnog stanovništva. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Projekt će se prijaviti na otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava za provedbu projekata koji doprinose ciljevima SRUP-a. Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom). Provedba građevinskih radova na prenamjeni prostora za smještaj polivalentne sportske dvorane, zatim devastirane uredske prostore na II. Katu prenamijeniti u funkcionalne prostore društvene namjene, kao i uređenje i energetsku obnovu cijelog dotrajalog objekta i pripadajućeg dvorišta. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta te mjeru 4.1. pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice.
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi.
Planirano trajanje projekta	2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	8.257.680,30 HRK (1.095.982,52 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam – Otvoreni postupak „ITU – Višenamjenska infrastruktura“
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 13	**RADOVI NA UREĐENJU I OPREMANJU DRUŠTVENOG DOMA U NARTI (SA SPORTSKOM DVORANOM)**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom). Provedba građevinskih radova na prenamjeni prostora za smještaj polivalentne sportske dvorane, zatim devastirane uredske prostore na II. katu prenamijeniti u funkcionalne prostore društvene namjene za potrebe uspostavljanja budućeg Interpretacijskog centra vojne povijesti, kao i uređenje i energetsku obnovu cijelog dotrajalog objekta i pripadajućeg dvorišta. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Radovi na uređenju predmetnog objekta izvodit će se po Građevinskoj dozvoli KLASA: UP/I-361 -03/1 9-01/OOO31 3, URBROJ : 21 031 1 -09 t1 -20-001 6 od 16.12.2020. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta te mjeru 4.1. pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice.
Spremnost projekta:	Spreman za provedbu
Planirano trajanje projekta	2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	13.000.000,00 HRK (1.725.396,51 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (VFO)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 14	**ZELENI CENTAR BJELOVAR**
Vrsta integracije	Projekt je integriran na višesektorski način pri čemu uključuje ulaganja iz više sektora čime se odgovara na složene multisektorske izazove urbanog područja
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP-a – RSO2.8.	**Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Zeleni centar Bjelovar je strateški projekt kojim će se osigurati nova gospodarsko-javna infrastruktura u okviru koje će se omogućiti razvoj novih proizvoda i usluga malih i srednjih poduzeća uz osiguranje prostora za gospodarske manifestacije, sajmove i kongresna događanja te time povećati gospodarsku aktivnost VUPBJ i šire. Unutar Gospodarskog centra uspostavit će se prostorni segmenti namijenjeni unaprjeđenju poljoprivredne proizvodnje i/ili prerade (npr. laboratorij za analizu tla, analizu meda i sl.) namijenjena krajnjim korisnicima - poljoprivrednim gospodarstvima s područja VUPBJ. Zeleni centar Bjelovar sadržavat će i javnu infrastrukturu u obliku podzemne javne garaže u kojoj će se postaviti električna punionica za automobile te pametni sustav upravljanja prometom u javnoj garaži te za korisnike Gospodarskog centra Bjelovar i hladnjača radi osiguranja kvalitete i trajnosti poljoprivrednih proizvoda. U okviru podzemne javne garaže uspostavit će se Park&Ride sustav koji će pridonijeti unaprjeđenju gradskog prometa kroz ulaganje u biciklističku infrastrukturu u sustav

	javnih bicikala (bicikli, e-romobili) uz implementaciju Digitalnih pametnih rješenja (IoT) koja će se primijeniti prvi put u javnom prometnom sustavu, kao i uvođenje javnog prijevoza kroz sustav Park&Ride nabavom mini električnog autobusa kao novi oblik javnog prijevoza. Potpuni sadržaj oblikovat će se tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije no svakako će se uključiti mjera poticanja parkiranja automobila u javnoj garaži te daljnje korištenje bicikla (i/ili romobila) kao javnog prijevoza te daljnje kretanje po gradu uz popratne pogodnosti koje bi trebale potaknuti građanstvo na korištenje bicikala. Samim time, pridonijet će se smanjenju emisije CO2 te uzimajući u obzir položaj budućeg Gospodarskog centra Bjelovar, u samom središtu grada Bjelovara te uz jednu od najprometnijih glavnih ulica u gradu uz opći nedostatak dovoljnog broja parkirnih mjesta te stvaranja prekomjerne gužve na prometnici kruženjem automobila za traženjem slobodnih parkirnih mjesta te na taj način povećanim ispuštanjem ispušnih plinova , poboljšat će se protočnost i sigurnost prometa. Uz navedeno, primijenit će se servisne stanice za bicikle, video nadzor, osiguranje pristupačnosti za osobe s invaliditetom ugradnjom dizala koje će povezati podzemnu garažu sa izlaskom u Zeleni centar Bjelovar i javnu površinu te drugi elementi pristupačnosti i prilagodbe, pri čemu će se svakako integrirati i elementi za djecu s teškoćama u razvoju koji će se detaljnije razraditi tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije. Također, osigurat će se i mjesta za električne automobile s punionicama. Prilikom izgradnje objekta, primijenit će se elementi mjera energetske učinkovitosti kao i zelene infrastrukture, osim prethodno navedene te će pridonijeti povećanju zelenog raslinja na i u objektu (primjena Novog Europskog Bauhausa). Zeleni centar Bjelovar nalazit će se u užem centru grada Bjelovara, dok će svoje poljoprivredne proizvode moći prezentirati poljoprivredni proizvođači s područja općina u sastavu VUPBJ pri čemu će svaka od tih općina imati svoj izložbeni prostor unutar objekta. U okviru projekta pridonijet će se i očuvanju kulturne baštine, osim činjenice da je mjesto budućeg Gospodarskog centra Bjelovar jedan od dva dijela povijesnog "sajmišta" s obzirom da Grad Bjelovar ima jednu od najstarijih sajmišnih tradicija u Hrvatskoj još je 1772. godine carica Marija Terezija dala povelju o sajamskim povlasticama, a sajmište se nalazilo na Trgu Stjepana Radića (današnji park na Trgu hrvatskih

	branitelja koji je također dio ulaganja ovog projekta). Na parceli budućeg Gospodarskog centra Bjelovar, nalazi se kapelica sv. Florijana izgrađena 1856. godine, dok 1908. godine dobiva oltar s likom sv. Florijana – zaštitnika svih vatrogasaca, koja će tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije biti određeno da li će se ista postaviti na neposredni park na Trgu hrvatskih branitelja ili će se vratiti na mjesto, no svakako će se pridonijeti njezinom očuvanju. Sastavni dio projekta su i aktivnosti na neposrednom parku na Trgu hrvatskih branitelja, koji će se povezati ulaganjem u biciklističku infrastrukturu (servisne stanice i slično), te s obzirom da je Park na Trgu hrvatskih branitelja svakako važan park u gradu Bjelovaru s obzirom na njegov položaj, odnosno smještaj te koncentraciju ljudi na prethodno opisane namjene, s obzirom da isti omeđuju glavne prometnice te visoke stambene zgrade, te isti predstavlja okolnim stanovnicima središte na kojem mogu provoditi svoje slobodno vrijeme okruženi zelenom infrastrukturom. Sadržaj parka svakako je potrebno modernizirati, kroz dječja igrala te urbanu opremu i interaktivne digitalne sadržaje kako bi se pridonijelo i digitalnoj tranziciji te zelenoj tranziciji, a djeci i drugima omogućiti i dodatne informativno-edukativne i zabavne aktivnosti na otvorenome. Detalji će se definirati prilikom izrade projektno-tehničke dokumentacije. Predmetni park nalazi u užem centru grada središta te svega udaljen 3-4 metara od budućeg Gospodarskog centra Bjelovar, a tijekom ljetnih događanja i manifestacija, park je dio lokacija na kojima se odvijaju određeni događaji/kulturne manifestacije, a koje posjećuju stanovnici s područja VUPBJ te dolaze u grad središte. Park je važan, osim što predstavlja green buffer užeg centra grada središta, te ga je potrebno dodatno ozeleniti sadnjom visokog i niskog raslinja, park koriste rekreativci za potrebe trčanja/hodanja/brzog hodanja, za šetnje, rolanje, ispunjavanje slobodnog vremena, druženje djece i mladih na dječjem igralištu i zelenoj površini, druženje starijih osoba sjedenjem na klupama, šetnje pasa, tjelesni odgoj učenika srednjih škola, škola u prirodi i tjelesni odgoj učenika osnovne škole u neposrednoj blizini i drugo. S obzirom na dotrajalost sveukupne urbane opreme koja se trenutno nalazi u parku te nedostatak iste kao i dodatnih sadržaja koji će obogatiti zelenu površinu nadogradnjom zelene infrastrukture koja je prethodno navedena. Tematski će se povezati sa aktivnostima koje će se odvijati u budućem,

	Zelenom centru Bjelovar, kao i naglasak na biciklističku infrastrukturu te podizanje svijesti o prednostima za okoliš i ljude, korištenje javnih bicikala i bicikala općenito, za potrebe prijevoza i sudjelovanja u prometu. Projektom se doprinosi povećanju bioraznolikosti s obzirom da se sadnjom novog visokog i niskog raslinja pridonosi stvaranju novih staništa za biljni i životinjski svijet koji obitava na parku ili oko parka. S obzirom da se u udaljenosti od cca 100 metara od parka nalazi mlin, svakako povećanje zelenilom pridonosi na poboljšanju kvalitete zraka zbog utjecaja i gustog prometa koji se odvija oko parka te posljedičnih elemenata rada mlina u centru grada za lokalno stanovništvo i utjecaj kvalitete zraka. Na lokaciji budućeg Zelenog centra Bjelovar te na lokaciji parka na Trgu hrvatskih branitelja, postavit će se mjerne stanice za mjerenje kakvoće zraka kroz instalaciju svjetiljki javne rasvjete/rasvjete na Zelenom centru Bjelovar. Projekt Zelenog centra Bjelovar integriran je projekt na višesektorski način, strateški je projekt VUPBJ te ima utjecaj na cijelo urbano područje. Nositelj projekta je Komunalac Bjelovar d.o.o. kao poduzeće u javnom vlasništvu, te Grad Bjelovar kao partner na projektu. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.2. Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i „zelenom“ mobilnošću, Mjeru 3.1. Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz unaprjeđenje ljudskih, prostornih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta, Mjeru 3.3. Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta te mjeru 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma, 4.3. Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ. Ostavlja se mogućnost za nabavu planiranog električnog mini autobusa (ili više) kroz drugi Poziv za izravnu dodjelu „Zeleni centar Bjelovar – nabava električnog mini autobusa u svrhu uvođenja javnog prijevoza“ ukoliko se pronađu dodatna sredstva kroz ITU mehanizam.
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi.

Planirano trajanje projekta	3 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	136.820.068,51 HRK (18.159.143,74 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam – Izravna dodjela
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 15	**PODUZETNIČKI INKUBATOR BJELOVAR**
Posebni cilj 1	**Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Cilj ITP - RSO1.3.	**Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Građevinski radovi na konstruktivnoj i cjelovitoj obnovi objekta na adresi Trg hrvatskih branitelja 15 u Bjelovaru, kojima će se dotrajali objekt pri čemu je većina prostora bila u lošem stanju te nisu bili sigurni za korištenje, obnoviti i urediti za potrebe budećeg Poduzetničkog inkubatora Bjelovar. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima, Mjeru 2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava i Mjeru 2.3. Promicanja prelaska na kružno i resorno učinkovito gospodarstvo. Planirane projektne aktivnosti: 1) Izrada projektno-tehničke dokumentacije za konstrukcijsku obnovu, izrada projektno tehničke dokumentacije za cjelovitu obnovu 2) Provedba građevinskih radova konstruktivne i cjelovite obnove
Spremnost projekta:	Projekt je u provedbi
Planirano trajanje projekta	2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	28.494.791,48 HRK (3.781.908,75 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO, Fond solidarnosti EU)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 16	**KUĆA BAKIĆ: NOVI ŽIVOT KULTURNE BAŠTINE KROZ MUZEJSKU INTERPRETACIJU**
Vrsta integracije	**Projektom se postiže višesektorska integracija unutar specifičnog cilja 5.1. Projekt ima utjecaj na cijelo urbano područje pri čemu samostalno rješava razvojne potrebe na cijelom urbanom području, ali i u sinergiji s više ITU projekata doprinosi rješavanju kulturnih (uz povećanje zelene infrastrukture) razvojnih potreba na cijelom VUPBJ.**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Projekt "Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju" odnosi se na rekonstrukciju i opremanje postojeće nekorištene zgrade javne i društvene namjene te prenamjena iste u kulturnu namjenu, odnosno muzej "Kuća Bakić", nazvan po bjelovarskom kiparu Vojinu Bakiću, koji je rođen upravo u objektu koji je predmet projekta i zahvata. Nakon završetka rekonstrukcije i opremanja predmetnog objekta, stvorit će se preduvjeti za otvaranje novog muzeja Kuća Bakić, koji će sadržavati eksponate i tematske izložbe i tematske postave umjetnika s područja Većeg urbanog područja Bjelovar koji su ostavili veliki trag u umjetnosti i svom umjetničkom stvaralaštvu. Cilj projekta je pridonijeti razvoju novih kulturnih sadržaja i nove kulturne infrastrukture na području Većeg urbanog područja Bjelovar prenamjenom nekorištene postojeće infrastrukture dajući novu funkciju u području kulture stvaranjem novog muzeja "Kuća Bakić" vrednujući kulturnu baštinu

	Većeg urbanog područja Bjelovar. Objekt koji je predmet rekonstrukcije i opremanja je zgrada na adresi Ferde Rusana 2D u Bjelovaru, na katastarskoj čestici broj 2607/1, k.o. Grad Bjelovar, ZK izvadak broj 8859. Predmetna zgrada nalazi se unutar prostornih granica „Kulturno-povijesne cjeline grada Bjelovara“ zaštićenog kulturnog dobra kojem su svojstva utvrđena rješenjem Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine (Klasa: UP/I-612-08/07-06/0100, UR. broj: 532-04-1/4-07-2 od 2. svibnja 2007.) te je ista upisana u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-3164.Prijavitelj projekta (Korisnik) je Grad Bjelovar, JLS u obuhvatu Većeg urbanog područja Bjelovar, a partner na projektu je Gradski muzej Bjelovar, ustanova osnovana od strane Grada Bjelovara. Projektom će se osim radova na rekonstrukciji postojećeg objekta i uređenja i opremanja objekta u funkciji i za potrebe muzeja Kuća Bakić, urediti i pripadajuće dvorište s naglaskom na stvaranje nove zelene infrastrukture "green buffer", stvaranjem parka sa visokim i niskim raslinjem, klupama za odmor, kućicama za doprinos bioraznolikosti, zelenim zidom, što predstavlja doprinos promicanju održivom razvoju i doprinosu zelenoj tranziciji te uz predmetno, primjenjujući elemente promicanja jednakih mogućnosti i socijalne uključenosti. Ciljana skupina su stanovnici s područja Većeg urbanog područja Bjelovar. Projektne aktivnosti su: Aktivnost 1. Izrada projektno-tehničke dokumentacije, ostale dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola Aktivnost 2. Izvođenje radova na rekonstrukciji i opremanje muzeja Kuća Bakić Aktivnost 2.1. Stručni nadzor građenja, projektantski nadzor, koordinator zaštite na radu Aktivnost 3. Upravljanje projektom i administracija Aktivnost 4. Promidžba i vidljivost

	Projektom se postiže višesektorska integracija unutar specifičnog cilja 5.1: Projektom se postojeći nekorišteni objekt uređuje i prenamjenjuje u objekt kulturne namjene - kod 166 - Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga, na istom se, kao horizontalna aktivnost, provode mjere energetske učinkovitosti (kod: 044: Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore) te se dodatno uređuje zelena infrastruktura tog objekta, kroz uređenje parka u dvorištu objekta te sadnje raslinja u funkciji zelenih zidova dvorišta objekta i postavljanje kućica za ptice, šišmiše, vjeverice, životinje bez doma/vlasnika (npr. mačke) (kod 079: Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura). Projekt samostalno rješava razvojne probleme na cijelom urbanom području VUPBJ, odnosno doprinosi rješavanju problema nedovoljnog broja kulturno-turističkih lokacija i kulturne ponude na području cijelog VUPBJ, a zbog specifičnosti muzejskog sadržaja koje je orijentirano na očuvanje kulturne baštine Većeg urbanog područja Bjelovar objedinjavajući umjetnike s tog područja kroz povijest i sadašnjost i njihovo stvaralaštvo odnosno kulturna nasljeđa. Svojim kulturnim sadržajima utječe na cijelo urbano područje s obzirom da sadržaje mogu posjećivati svi stanovnici iz VUPBJ, a ujedno pridonosi povećanju kulturnih sadržaja na cijelom urbanom području kojih nema u drugim JLS u obuhvatu VUPBJ. Projekt zajedničkom sinergijom s više ITU projekata - Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne i multimedijalne prezentacije kulturne baštine, Zeleni centar Bjelovar, Višenamjenski centar Jabučeta, pridonosi rješavanju kulturnih (uz povećanje zelene infrastrukture) razvojnih potreba na cijelom VUPBJ.
Spremnost projekta:	Projekt je spreman za provedbu.
Planirano trajanje projekta	2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta	37.729.990,04 HRK (5.007.630,24 EUR)
Planirani izvori financiranja	ITU mehanizam – Izravna dodjela

S obzirom na prethodno opisane kratkoročne i srednjoročne razvojne potrebe i razvojne potencijale na razini razvojnih potreba i potencijala društva, gospodarstva, urbanog okruženja te institucionalnog razvoja, odnosno strateških projekata koji se planiraju provesti u okviru ove Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar a u financijskom razdoblju 2021. - 2027. te neće biti predmet vrednovanja u ovom financijskom razdoblju, postoji još potreba za provedbom projekata te njihovih pripremnih aktivnosti koji predstavljaju preduvjete za njihovu potpunu realizaciju poput izrade projektno-tehničke dokumentacije, navedenih u Prilogu VIII.

Dugoročni projekti VUPBJ. –Ukoliko se otvore određene mogućnosti za financiranje, a nakon što se prvobitno realiziraju sve mogućnosti za financiranje Strateških projekata u financijskom razdoblju 2021. - 2027., a u prethodnom dogovoru s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU, moguće je određene aktivnosti iz popisa Dugoročnih projekata započeti i u ovom financijskom razdoblju 2021. - 2027. Ukoliko nastanu određene izmjene, odnosno pronađu se mogućnosti za financiranje, provest će se izmjene/dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027. te Akcijskog plana, na način da će se izmjene/dopune provesti u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18 (čl. 66), Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliša (NN 3/17) te Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027., Verzija 2.1..

Sufinancira Europska unija

11. INDIKATIVNI FINANCIJSKI PLAN

Financijski plan u kunama (Izmjene i dopune, 2025. godina)

Strateški cilj 1	Cilj politike 1. „Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i regionalne IKT povezanosti" („PO 1")					
Pokazatelj učinka 1	RCO15 - Kapacitet stvorene inkubacije RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima					
Posebni ciljevi	Pokazatelji ishoda	Financijski plan (izvršeno) 2021. – 2024.	Financijski plan 2025.	Financijski plan 2026.	Financijski plan 2027.	Ukupna alokacija za provedbu posebnog cilja
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	RCR18 - MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) Broj uređenih objekata Broj opremljenih objekata	0,00 kn	0,00 kn	0,00 kn	5.000.000,00 kn	5.000.000,00 kn
Strateški cilj 2	Cilj politike 2. „Zelenija Europa s niskom razinom emisija ugljika u tranziciji prema gospodarstvu s nultom stopom emisije ugljika i otporna Europa promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnog gospodarstva, ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama, i upravljanja rizikom i njegova sprječavanja i održive urbane mobilnosti"(PO2)					
Pokazatelj učinka 2	RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima RCO5.1.1. – Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima RCO58 – Infrastruktura namijenjena vožnji biciklom za koju je primljena potpora RCO15 – Kapacitet stvorene inkubacije RCR62 – Godišnji broj korisnika novog ili moderniziranog javnog prijevoza					

Posebni ciljevi	Pokazatelji ishoda	Financijski plan (izvršeno) 2021.-2024.	Financijski plan 2025.	Financijski plan 2026.	Financijski plan 2027.	Ukupna alokacija za provedbu posebnog cilja
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) RCR52 - Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe RCR64 - Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom RCR18 - MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora RC060 – Gradovi s novim ili moderniziranim digitaliziranim sustavima gradskog prijevoza	97.523.542,45 kn	77.419.698,41 kn	46.456.218,97 kn	54.834.005,60 kn	276.233.465,43 kn

	Broj energetski obnovljenih zgrada javne namjene Broj implementiranih mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava Broj izgrađene/uređene infrastrukture u funkciji promicanja zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti, pametnih mjernih čvorišta i zelene mobilnosti Broj izgrađene/uređene infrastrukture u funkciji promicanja zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti Broj kružno obnovljenih nekorištenih prostora i zgrada Broj objekata koji primjenjuju kružnu upotrebu vode					
Strateški cilj 3	Cilj politike 4. „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom i uključiva Europa provedbom Europskog stupa socijalnih prava" (PO 4) Cilj politike 5. „Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih tipova područja i lokalnih inicijativa" (PO5)					
Pokazatelj učinka 3	RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima RCO5.1.1. – Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima RCO77 – Broj kulturnim i turističkih lokacija za koje je primljena potpora					
Posebni ciljevi	Pokazatelji ishoda	Financijski plan (izvršeno) 2021.-2024.	Financijski plan 2025.	Financijski plan 2026.	Financijski plan 2027.	Ukupna alokacija za

						provedbu posebnog cilja
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) RCR52 - Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe RCR77 - Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora Broj uređenih i opremljenih objekata Broj opremljenih objekata Broj uređenih i opremljenih objekata prilagođenim OSI i djeci s teškoćama prilagođeno djeci s teškoćama Broj postavljenih elemenata prilagođeno djeci s teškoćama i OSI Broj uređenih i opremljenih prostora	0,00 kn	0,00 kn	21.116.799,47 kn	13.000.000,00 kn	34.116.799,47 kn

	Broj izgrađene infrastrukture u sektoru javnih usluga Broj revitalizirane infrastrukture u funkciji zajednice Broj izgrađene infrastrukture u funkciji zajednice					
Strateški cilj 4	Cilj politike 4. „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom i uključiva Europa provedbom Europskog stupa socijalnih prava" (PO 4) Cilj politike 5. „Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih tipova područja i lokalnih inicijativa" (PO5)					
Pokazatelj učinka 4	RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima RCO5.1.1. – Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora RCO58 – Infrastruktura namijenjena vožnji biciklom za koju je primljena potpora					
Posebni ciljevi	Pokazatelji ishoda	Financijski plan (izvršeno) 2021. – 2024.	Financijski plan 2025.	Financijski plan 2026.	Financijski plan 2027.	Ukupna alokacija za provedbu posebnog cilja
Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) RCR77 - Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora RCR64 - Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom	20.814.215,60 kn	52.547.540,42 kn	294.465.865,72 kn	176.535.315,52 kn	544.362.937,26 kn

sigurnosti na području VUPBJ	RCR52 - Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe Broj izgrađenih i opremljenih objekata i usluga u području održivog turizma i prirodne baštine Broj poboljšane infrastrukture i usluga u području kulture, prirodne baštine i turizma Broj izgrađene infrastrukture u funkciji povećanja prostornih i tehnoloških kapaciteta te usluga u sektoru održivog turizma Broj uređene i opremljene infrastrukture za razvoj i širenje usluga u kulturi Broj obnovljenih objekata zaštićene kulturne baštine Broj uređenih i opremljenih prostora Broj izgrađene infrastrukture u funkciji					

	unaprjeđenja gradskog prometa					
INDIKATIVNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU SRUP-A PO GODINAMA		118.337.758,10 kn	129.967.238,83 kn	362.038.884,15 kn	249.369.321,12 kn	859.713.202,20 kn
PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
	Fondovi EU/zajmovi/pomoći/ostalo	118.337.758,10 kn	129.967.238,83 kn	362.038.884,15 kn	249.369.321,12 kn	859.713.202,20 kn

Financijski plan u eurima

Strateški cilj 1	Cilj politike 1. „Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i regionalne IKT povezanosti" („PO 1")					
Pokazatelj učinka 1	RCO15 - Kapacitet stvorene inkubacije RCO19 - Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima					
Posebni ciljevi	Pokazatelji ishoda	Financijski plan (izvršeno) 2021. – 2024.	Financijski plan 2025.	Financijski plan 2026.	Financijski plan 2027.	Ukupna alokacija za provedbu posebnog cilja
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	RCR18 - MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) Broj uređenih objekata Broj opremljenih objekata	0,00 €	0,00 €	0,00 €	663.614,04 €	663.614,04 €

Strateški cilj 2	Cilj politike 2. „Zelenija Europa s niskom razinom emisija ugljika u tranziciji prema gospodarstvu s nultom stopom emisije ugljika i otporna Europa promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnog gospodarstva, ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama, i upravljanja rizikom i njegova sprječavanja i održive urbane mobilnosti"(PO2)					
Pokazatelj učinka 2	RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima RCO5.1.1. – Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima RCO58 – Infrastruktura namijenjena vožnji biciklom za koju je primljena potpora RCO15 – Kapacitet stvorene inkubacije RCR62 – Godišnji broj korisnika novog ili moderniziranog javnog prijevoza					
Posebni ciljevi	Pokazatelji ishoda	Financijski plan (izvršeno) 2021. – 2024.	Financijski plan 2025.	Financijski plan 2026.	Financijski plan 2027.	Ukupna alokacija za provedbu posebnog cilja
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) RCR52 - Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe RCR64 - Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom RCR52 - Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe	12.943.598,44 €	10.275.359,80 €	6.165.799,85 €	7.277.723,22 €	36.662.481,31 €

	RCR18 - MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora RCR52 - Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe RCR77 – Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora RC060 – Gradovi s novim ili moderniziranim digitaliziranim sustavima gradskog prijevoza Broj energetski obnovljenih zgrada javne namjene Broj implementiranih mjera energetske učinkovitosti i pametnih energetskih sustava Broj izgrađene/uređene infrastrukture u funkciji promicanja zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti, pametnih mjernih čvorišta i zelene mobilnosti					

	Broj izgrađene/uređene infrastrukture u funkciji promicanja zaštite i očuvanja prirode i bioraznolikosti Broj kružno obnovljenih nekorištenih prostora i zgrada Broj objekata koji primjenjuju kružnu upotrebu vode					
Strateški cilj 3	Cilj politike 4. „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom i uključiva Europa provedbom Europskog stupa socijalnih prava" (PO 4) Cilj politike 5. „Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih tipova područja i lokalnih inicijativa" (PO5)					
Pokazatelj učinka 3	RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima RCO5.1.1. – Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima RCO77 – Broj kulturnim i turističkih lokacija za koje je primljena potpora					
Posebni ciljevi	Pokazatelji ishoda	Financijski plan (izvršeno) 2021.-2024.	Financijski plan 2025.	Financijski plan 2026.	Financijski plan 2027.	Ukupna alokacija za provedbu posebnog cilja
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) RCR52 - Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe	0,00 €	0,00 €	2.802.680,93 €	1.725.396,51 €	4.528.077,44 €

	RCR77 - Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora Broj uređenih i opremljenih objekata Broj opremljenih objekata Broj uređenih i opremljenih objekata prilagođenim OSI i djeci s teškoćama prilagođeno djeci s teškoćama Broj postavljenih elemenata prilagođeno djeci s teškoćama i OSI Broj uređenih i opremljenih prostora Broj izgrađene infrastrukture u sektoru javnih usluga Broj revitalizirane infrastrukture u funkciji zajednice Broj izgrađene infrastrukture u funkciji zajednice					
Strateški cilj 4	Cilj politike 4. „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom i uključiva Europa provedbom Europskog stupa socijalnih prava" (PO 4) Cilj politike 5. „Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih tipova područja i lokalnih inicijativa" (PO5)					
Pokazatelj učinka 4	RCO19 – Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima RCO5.1.1. – Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima RCO77 – Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora					

	RCO58 – Infrastruktura namijenjena vožnji biciklom za koju je primljena potpora					
Posebni ciljevi	Pokazatelji ishoda	Financijski plan (izvršeno) 2021. – 2024.	Financijski plan 2025.	Financijski plan 2026.	Financijski plan 2027.	Ukupna alokacija za provedbu posebnog cilja
Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ	RCR26 - Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, drugo) RCR77 - Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora RCR64 - Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom RCR52 - Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe Broj izgrađenih i opremljenih objekata i usluga u području održivog turizma i prirodne baštine Broj poboljšane infrastrukture i usluga u području kulture,	2.762.521,15 €	6.974.257,14 €	39.082.336,68 €	23.430.262,86 €	72.249.377,83 €

	prirodne baštine i turizma Broj izgrađene infrastrukture u funkciji povećanja prostornih i tehnoloških kapaciteta te usluga u sektoru održivog turizma Broj uređene i opremljene infrastrukture za razvoj i širenje usluga u kulturi Broj obnovljenih objekata zaštićene kulturne baštine Broj uređenih i opremljenih prostora Broj izgrađene infrastrukture u funkciji unaprjeđenja gradskog prometa					
INDIKATIVNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU SRUP-A PO GODINAMA		15.706.119,59 €	17.249.616,94 €	48.050.817,46 €	33.096.996,63 €	114.103.550,62 €
PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	Fondovi EU/zajmovi/pomoći/ostalo	15.706.119,59 €	17.249.616,94 €	48.050.817,46 €	33.096.996,63 €	114.103.550,62 €

12. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE STRATEGIJE RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA BJELOVAR 2021. – 2027.

Vrednovanje je neovisna ocjena procesa izrade akata strateškog planiranja tijekom izrade strateškog dokumenta (prethodno vrednovanje), tijekom provedbe strateškog planiranja (srednjoročno vrednovanje) te temeljem postignutih razvojnih učinaka i rezultata po isteku njegove provedbe (naknadno vrednovanje). Načela, ciljevi i koristi te postupak i metodologija vrednovanja uređeni su Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (NN 121/2015).

Ciljevi vrednovanja

- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta politike regionalnoga razvoja, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i donošenja planskih dokumenata te prilikom utvrđivanja novih intervencija
- kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata vrednovanja
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava
- učinkovita raspodjela sredstava između intervencija i između pojedinih stavki iste intervencije na temelju procjene njihovih budućih učinaka kao i na temelju prethodnog iskustva u provedbi istih ili sličnih aktivnosti.

Koristi vrednovanja:

- kvalitetnija izrada i osiguravanje relevantnosti planskih dokumenata u odnosu na potrebe koje bi planskim dokumentom trebalo obuhvatiti
- prikladniji odabir intervencija te njihove moguće prilagodbe tijekom provedbe
- bolje upravljanje provedbom planskog dokumenta
- preciznije utvrđivanje kvalitetnih, mjerljivih i realnih pokazatelja rezultata što omogućuje i olakšava sustav praćenja ostvarenja ciljeva i analizu učinaka
- utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe planskih dokumenta
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i projekata.

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121715) te Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. -2027.(MRRFEU, Verzija 2.0, srpanj 2021.) Gradonačelnik Grada Bjelovara započeo je proces vrednovanja donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. -2027.

(KLASA: 302-01/21-01/7 URBROJ: 2103/01-05/10-21-4) od 19. listopada 2021. Predmetnom odlukom, a sukladno pravnoj regulativi, navedeno je kako će se SRUPBJ vrednovati u tri faze:

- *vrednovanje tijekom same izrade nacrta Strategije većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. –* ***prethodno vrednovanje***

  Prethodno vrednovanje obuhvaća sljedeće: a) procjenu kompetentnosti osnovne i SWOT analize te preporuke za poboljšanje istih, b) analizu strateških odrednica (vizija, posebni ciljevi, mjere, odabir projekata), c) završno prethodno vrednovanje cjelokupnog dokumenta SRUPBJ. Svrha prethodnog vrednovanja je poboljšanje kvalitete SRUPBJ i cjelokupnog procesa programiranja, doprinijeti povezanosti Strategije s drugim lokalnim, županijskim i nacionalnim strateškim razvojnim dokumentima, te omogućiti opravdanost, relevantnost i konzistentnost Strategije. Prethodno vrednovanje predstavlja i polaznu točku za monitoring i vrednovanje tijekom i nakon provedbe Strategije, osiguranjem jasnih i kvantificiranih ciljeva te adekvatnih pokazatelja.
- *vrednovanje tijekom provedbe u periodu 2021. – 2027. godine –* ***srednjoročno vrednovanje***

  Svrha srednjoročnog vrednovanja Strategije odnosi se na postizanje dva cilja. Prvi se odnosi na sumarno prikazivanje provedenih razvojnih mjera u pojedinoj godini provedbe s ciljem postizanja strateških ciljeva i prioriteta razvoja utvrđenih u Strategiji, dok je drugi cilj usmjeren na izvještavanje o postignutim konkretnim rezultatima provedenih razvojnih mjera pomoću pokazatelja rezultata, čime se dokazuje postizanje strateških ciljeva i prioriteta razvoja. Srednjoročno vrednovanje se u pravilu provodi i kako bi se tijekom provedbe strateškog dokumenta moglo pristupiti revidiranju mjera, financijskog plana te realokaciji.
- *vrednovanje nakon provedbe, iza 2027. –* ***naknadno vrednovanje***

  Vrednovanje nakon provedbe (naknadno vrednovanje) provodi se po završetku provedbe SRUPBJ te sažeto ponavlja i ocjenjuje cjelokupni utjecaj/učinak akata strateškog planiranja, odnosno njihovu djelotvornost i učinkovitost.

Sukladno čl. 14. st. 2. Gradonačelnik Grada Bjelovara, kao čelnik tijela grada središta većeg urbanog područja Bjelovar, donio je Odluku o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 302-01/21-01/08, URBROJ: 2103/01-01-21-6) 4. studenoga 2021.. Upravljačka skupina je tijelo koje se sastoji od najmanje tri člana koji rade u istim ili srodnim područjima koja su predmet vrednovanja, a ustrojava se u cilju analize svih aspekata vrednovanja, od pripreme vrednovanja do završnog izvještaja o provedenom vrednovanju. Upravljačku skupinu za provedbu prethodnog vrednovanja SRUPBJ čini šest članova koji rade u istim ili srodnim područjima koja su predmet vrednovanja. Najvažniji zadaci upravljačke skupine su: usmjeravanje aktivnosti vrednovanja, nadziranje svih ključnih koraka tijekom cijelog procesa kako bi se osigurala uspješna realizacija vrednovanja, osiguravanje usklađenosti politike, pružanje stručnog doprinosa tijekom vrednovanja, omogućavanje dostupnosti

potrebnih informacija, jamčenje nepristranosti i korisnosti vrednovanja, pružanje stalne kontrole kvalitete, poticanje i udruživanje znanja. Grad središte urbanoga područja, Grad Bjelovar, na svojim internetskim stranicama objavljuje završni izvještaj o provedenom vrednovanju. Preporučeni sadržaj završnog izvještaja sastavni je dio Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/2015) te je kao takav prihvaćen u završnom izvještaju o provedenom vrednovanju Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. -2027.

Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja za izradu Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. iz 2023. godine, čini prilog Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

Za potrebe provedbe Izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., gradonačelnik Grada Bjelovara kao grada središta Većeg urbanog područja Bjelovar i u svojstvu čelnika Posredničkog tijela za odabir operacija (PTOO Bjelovar) donio je Odluku o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu postupka prethodnog vrednovanja za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 976-01/25-01/08, URBROJ: 2103-1-10-01-25-13 od 30.10.2025..

Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja za Izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. iz 2025. godine zbog uvođenja novog strateškog projekta „Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju“, čini prilog Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

S obzirom da je Grad Bjelovar potpisivanjem Sporazuma o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. preuzeo i ulogu Posredničkog tijela za odabir operacija (PTOO Bjelovar) te je uspostavio izdvojenu organizacijsku jedinicu Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma, a čiji službenici sudjeluju u postupku vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. tijekom provedbe, temeljem Odluke o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja tijekom provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 976-01/24-01/21, URBROJ: 2103/01-10-02-24-3 od 02. siječnja 2024., ista je izradila prvo izvješće tijekom provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. za 2024. godinu.

13. PRILOZI

Prilozi strukturi SRUP-a su:

I. Analiza stanja
II. SWOT analiza
III. Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja 2025.
IV. Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja 2023., Verzija 3.
V. Izvješće o provedenom savjetovanju s javnošću
VI. Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća i Koordinacijskog vijeća
VII. Mišljenje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (2025.)
VIII. Odluka kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš nakon provedenog postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (2022.)
IX. Mišljenje o izmjenama i dopunama Strategije kojim nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (2023.)
X. Odluka o donošenju Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (2023.)
XI. Odluka o suglasnosti za pokretanje Izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.
XII. Dugoročni projekti VUPBJ

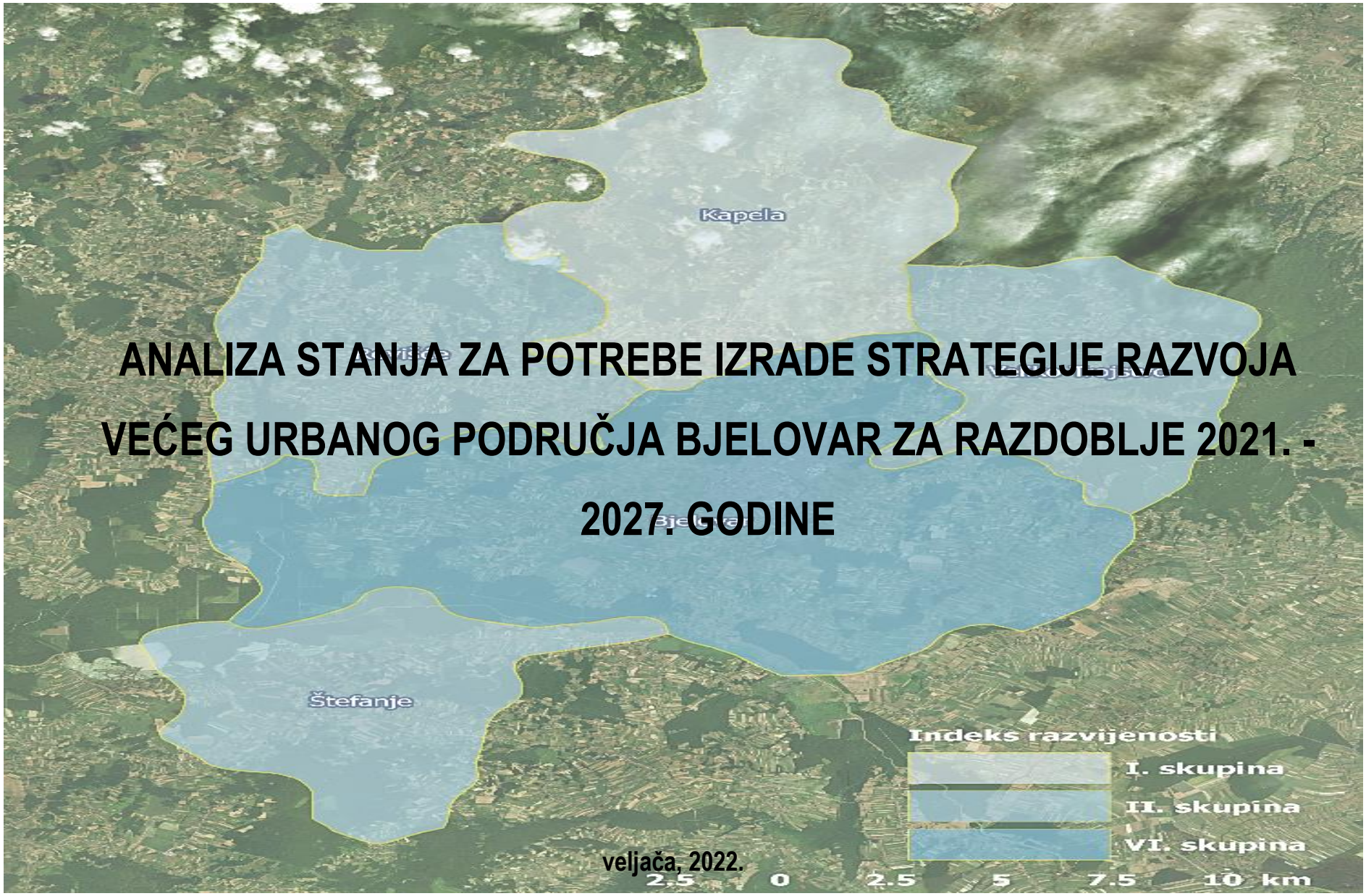

ANALIZA STANJA ZA POTREBE IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA BJELOVAR ZA RAZDOBLJE 2021. - 2027. GODINE

veljača, 2022.

Sadržaj

1. 1

1.1. 1

1.2. 7

1.3. 11

1.3.1. 11

1.3.2. 13

1.3.3. 15

1.3.4. 16

1.3.5. 17

1.3.6. 20

1.3.7. 22

2. 29

2.1. 29

2.2. 31

2.3. 51

2.3.1. 59

2.3.2. 64

2.4. 64

3. 74

3.1. 74

3.2. 6

3.2.1. 7

3.2.2. 8

3.3. 11

3.3.1. 11

3.3.2. 12

3.3.3. 13

3.3.4. 13

3.3.5. 13

4. PRORAČUNSKA STRUKTURA PRIHODA I RASHODA JLS 15

Popis tablica i grafikona

Tablica 1 *Podjela stanovništva po spolu i podatci o starosti stanovništva* 2
Tablica 2 *Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina, VUPBJ, BBŽ i RH* 6
Tablica 3 *Stanovništvo VUPBJ prema glavnim izvorima sredstava za život* 8
Tablica 4 *Broj korisnika i prava u socijalnoj skrbi na području VUPBJ, stanje 31.12.2019.* 9
Tablica 5 *Pružatelji socijalnih usluga na području VUPBJ* 10
Tablica 6 *Stanovi prema načinu korištenja na području VUPBJ i BBŽ* 12
Tablica 7 *Vrste pojava i događaja evidentiranih u PU Bjelovarsko- bilogorskoj za 2020. godinu* 18
Tablica 8 *Ugovoreni sadržaji primarne zdravstvene zaštite na području VUP Bjelovar* 20
Tablica 9 *Broj upisane djece u predškolske ustanove na području VUPBJ od 2016. – 2021*. 22
Tablica 10 *Broj škola, razrednih odjela, učenika i učitelja u VUPBJ od 2016 – 2021.* 23
Tablica 11 *Broj škola, učenika i nastavnika u VUPBJ od 2016.-2021.* 25
Tablica 12 *Broj učenika prema vrsti programa na području VUPBJ* 26
Tablica 13 *Broj studenata na Veleučilištu u Bjelovaru od 2017.-2020.* 28
Tablica 14 *Bruto domaći proizvod RH po županijama, tekuće cijene, u mil. HRK* 30
Tablica 15 *Bruto domaći proizvod po stanovniku Republike Hrvatske po županijama, u HRK* 30
Tablica 16 *Najzastupljenije djelatnosti po BDV-u po županijama 2017. godina* 31
Tablica 17 *Zaposleni u pravnim osobama na području VUPBJ prema NKD-u 2007. za 2020.* 32
Tablica 18 *Dnevni migranti – zaposleni na području VUPBJ* 39
Tablica 19 *Struktura dnevnih migranata na području VUPBJ* 40
Tablica 20 *Tjedni migranti – zaposleni na području VUPBJ* 41
Tablica 21 *Kretanje nezaposlenosti od 2011. do 2020. prema evidenciji Područnog ureda Bjelovar* 42
Tablica 22 *Prosječan broj nezaposlenih prema spolu u 2019. i 2020. godini prema evidenciji Područnog ureda Bjelovar* 43
Tablica 23 *Prosječan broj nezaposlenih prema dobnim skupinama prema evidenciji Područnog ureda Bjelovar* 43
Tablica 24 *Prosječni broj nezaposlenih osoba u 2019. i 2020. na području VUPBJ* 44
Tablica 25 *Nezaposleni na području VUPBJ prema dobi* 45
Tablica 26 *Nezaposleni na području VUPBJ prema razini obrazovanja* 46
Tablica 27 *Nezaposleni prema podacima HZZ PU Bjelovar prema radnom stažu* 47
Tablica 28 *Prosječni broj nezaposlenih osoba prema trajanju nezaposlenosti u PU Bjelovar* 48
Tablica 29 *Prosječan broj nezaposlenih osoba s invaliditetom prema podacima HZZ PU Bjelovar* 49
Tablica 30 *Prosječan broj nezaposlenih hrvatskih branitelja prema podacima HZZ PU Bjelovar* 50

Tablica 31 *Gradovi BBŽ po kriteriju ukupnih prihoda poduzetnika u 2020.* 52
Tablica 32 *Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika Bjelovarsko-bilogorske županije u 2020. godini* 52
Tablica 33 *Poslovni sektor na području VUUPBJ u razdoblju od 2016.-2020.* 55
Tablica 34 *Turistički promet na području VUPBJ, 2017. -2020.* 66
Tablica 35 *Zaštićena i preventivno zaštićena kulturna dobra na području VUPBJ* 68
Tablica 36 *Obuhvat zone HR 1 Kontinentalna Hrvatska* 74
Tablica 37 *Količine ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak (kg/god) u BBŽ za 2020.* 75
Tablica 38 *Ekološko stanje površinskih vodnih tijela u BBŽ* 2
Tablica 39 *Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) na području BBŽ* 4
Tablica 40 *Područja očuvanja značajna za ptice (POP) na području BBŽ* 4
Tablica 41 *Podaci o sakupljenim količinama komunalnog otpada i odvojeno sakupljenog komunalnog otpada za područje VUPBJ u 2020. godini* 6
Tablica 42 *Podaci o vremenu putovanja od Bjelovara do bližih gradova* 12
Tablica 43 PR-RAS i RAS-funkcijski Grada BJELOVAR 16
Tablica 44 PR-RAS i RAS-funkcijski Općine KAPELA 20
Tablica 45 PR-RAS i RAS-funkcijski Općine ROVIŠĆE 24
Tablica 46 PR-RAS i RAS-funkcijski Općine ŠTEFANJE 27
Tablica 47 PR-RAS i RAS-funkcijski Općine VELIKO TROJSTVO 31

Grafikon 1 *Kretanje ukupnog broja stanovnika na području VUPBJ, 1971. – 2011.* 2
Grafikon 2 *Prirodno kretanje stanovništva VUPBJ u razdoblju od 2016. – 2020. godine* 4
Grafikon 3 *Pad broja stanovnika na području VUPBJ uslijed migracija* 5
Grafikon 4 *Područje djelovanja udruga u VUPBJ* 17
Grafikon 5 *Broj zaposlenih osoba na području BBŽ u razdoblju od 2015.-2020.* 38
Grafikon 6 *Dobna struktura zaposlenih* 39
Grafikon 7 *Dinamika otvaranja/zatvaranja poslovnih subjekata na području VUPBJ* 59
Grafikon 8 *Poslovni subjekti na području VUPBJ prema veličini* 60
Grafikon 9 *Poduzetnička potporna infrastruktura na području BBŽ* 61

1. DRUŠTVO

1.1. Demografija

Veće urbano područje Bjelovar zauzima oko 20% površine Bjelovarsko-bilogorske županije, a na njemu prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine živi gotovo 53 tisuće stanovnika, ili 44% županijskog stanovništva. Ostali veći urbani centri Bjelovarsko bilogorske županije su gradovi Čazma s 8.095 stanovnika (7% stanovnika županije), Daruvar (11.612 ili 10% stanovnika županije), Garešnica (10.466 stanovnika ili 9%) te Grubišno Polje (6.431 stanovnika ili 5% stanovnika županije), dok preostalih 25% županijskog stanovništva živi u 14 općina.

Grad Bjelovar s 40.276 stanovnika, prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, najveći je grad VUPBJ (76,2% stanovništva VUPBJ), slijedi ga **Općina Rovišće** s 4.822 stanovnika (9,1%), **Općina Kapela** s 2.984 stanovnika (5,6%), **Općina Veliko Trojstvo** s 2.741 stanovnika (5,1%) te **Općina Štefanje** s 2.030 stanovnika (3,8% stanovništva VUPBJ).

Na području VUPBJ, u 2011. godini, nalazi se 53.853 stanovnika. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, na promatranom području, došlo je do smanjenja broja stanovnika za 6% od Popisa stanovništva iz 2001. godine. U apsolutnom iznosu to znači da je 3.233 stanovnika manje, u odnosu na posljednji službeni popisa stanovništva. U skladu s navedenim, na području VUPBJ prisutan je **trend depopulacije**, kao i na području Bjelovarsko-bilogorske županije.

Grafikon 1 ***Kretanje ukupnog broja stanovnika na području VUPBJ, 1971. – 2011.***

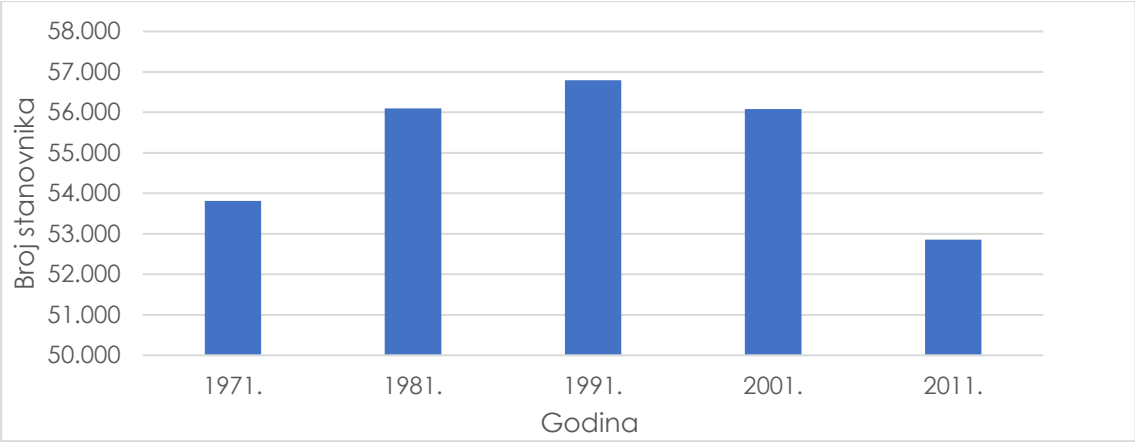

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prosječna starost stanovništva u 2011. godini na području VUPBJ iznosila je 41,7 godina, a indeks starenja 113,9. Što se tiče dobne strukture stanovništva na promatranom području, radno sposobno stanovništvo čini 35.120 stanovnika, odnosno, 66% je u skupini radno sposobnog stanovništva (15-64 godine).

Kada se promatra spolna struktura stanovništva VUP - Bjelovar, primjetno je kako prema popisu stanovništva iz 2011. godine na području živi gotovo jednaki broj muškaraca i žena. Preciznije, na području živi 25.370 muškaraca (48% stanovništva), a ostatak od 27.483 stanovnika čine žene (52%).

Tablica 1 ***Podjela stanovništva po spolu i podatci o starosti stanovništva***

JLS	UKUPNO	Muški	Ženski	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
Bjelovar	40.276	19.189	21.087	41,7	112,3	40.276
Kapela	2.984	1.457	1.527	42,1	118,7	2.984
Rovišće	4.822	2.357	2.465	38,3	77,3	4.822
Štefanje	2.030	1.009	1.021	42,6	119,8	2.030
Veliko Trojstvo	2.741	1.358	1.383	44	141,3	2.741

UKUPNO:	52.853	25.370	27.483	41,74	113,9	52.853

Izvor: Državni zavod za statistiku

Postotak mladog stanovništva do 14 godina, na promatranom području, iznosi 15,6%, a postotak stanovništva od 65 i više godina 17,9% čime se VUPBJ uklapa u generalne **senilizacijske trendove** prisutne na razini cjelokupne države. Očekivano trajanje života pri rođenju u Bjelovarsko-bilogorsko županiji je, prema projekcijama Državnog zavoda za statistiku, u 2008./2009. godinu iznosilo 70,58 godina za muškarce te 77,5 godina za žene što je niže od nacionalnog prosjeka koji iznos 72,7 za muškarce, odnosno, 79,4 za žene. Sukladno navedenom, Bjelovarsko-bilogorska županija je u samom vrhu županija s najkraćim očekivanim trajanjem života, dok je najkraći životni vijek žena upravo u Bjelovarsko-bilogorskoj u odnosu na ostatak Hrvatske, kao i EU 27.

Starenje stanovništva izravno je povezano i s brojem osoba kojima je potrebna pomoć, odnosno koriste **pomoć druge osobe** za obavljanje svakodnevnih aktivnosti. Prema Popisu iz 2011. godine na području VUPBJ zabilježeno je11.615 osoba s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti što čini **21,9%** sveukupnog broja stanovnika VUP-a Bjelovar, a 64,69% čine osobe starosti 50 i više godina. Udio stanovništva s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti u ukupnom stanovništvu na županijskoj razini iznosi 21,9%, dok na nacionalnoj razini iznosi 17,7%. Od ukupno 11.615 osoba s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti na području VUPBJ, njih 34,3% treba pomoć druge osobe, dok 29,2% njih koristi pomoć druge osobe što odgovara i situaciji na županijskoj razini.

Još jedan važan pokazatelj demografskih trendova na području VUPBJ je i prirodno kretanje stanovništva koje pokazuje omjer rođenih i umrlih stanovnika na godišnjoj razini. U promatranome razdoblju, od 2016. do 2020. godine, prirodno kretanje je negativno i iznosi -1212, odnosno rođene su 2.236 osobe, a preminule 3442 osobe.

Grafikon 2 ***Prirodno kretanje stanovništva VUPBJ u razdoblju od 2016. – 2020. godine***

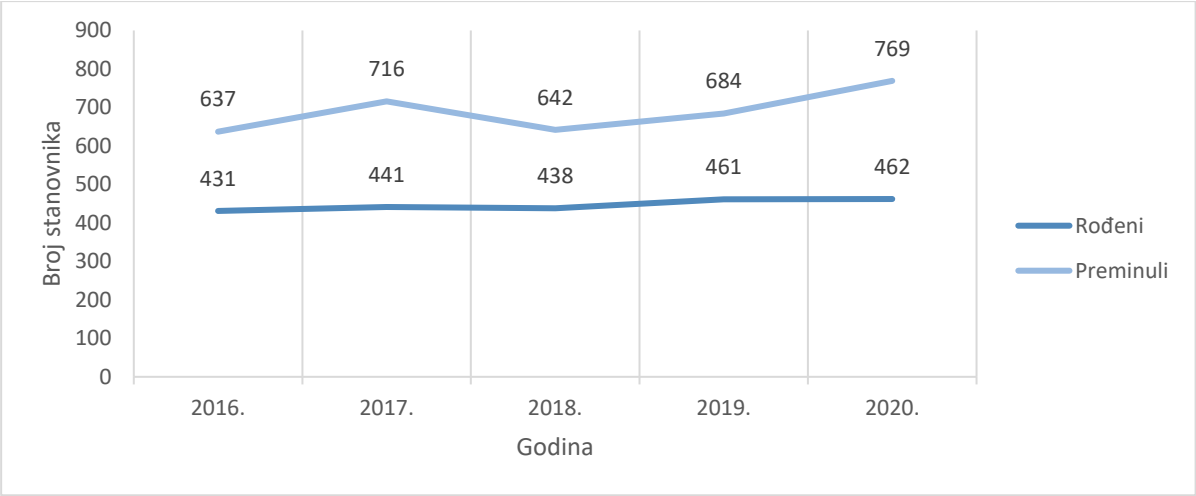

Izvor: Državni zavod za statistiku

Za razumijevanje demografskih trendova, osim prirodnog kretanja važno je i migracijsko kretanje koje podrazumijeva prostornu pokretljivost društva unutar i izvan države. Od 2016. do 2019. godine, na prostor VUPBJ doselilo se 4.476 osoba, a odselilo 5.644, čime je područje izgubilo ukupno 1.168 osoba. Na prostor Bjelovarsko-bilogorske županije doselilo se 9.320, a odselilo 13.876 osoba čime je Županija izgubila 4.556 stanovnika, a što podrazumijeva da se 48,02% ukupnog broja doseljenih osoba odnosi na osobe doseljene na područje VUPBJ, dok se 40,67% ukupnog broja odseljenih osoba odnosi na osobe s navedenog područja.

Grafikon 3 ***Pad broja stanovnika na području VUPBJ uslijed migracija***

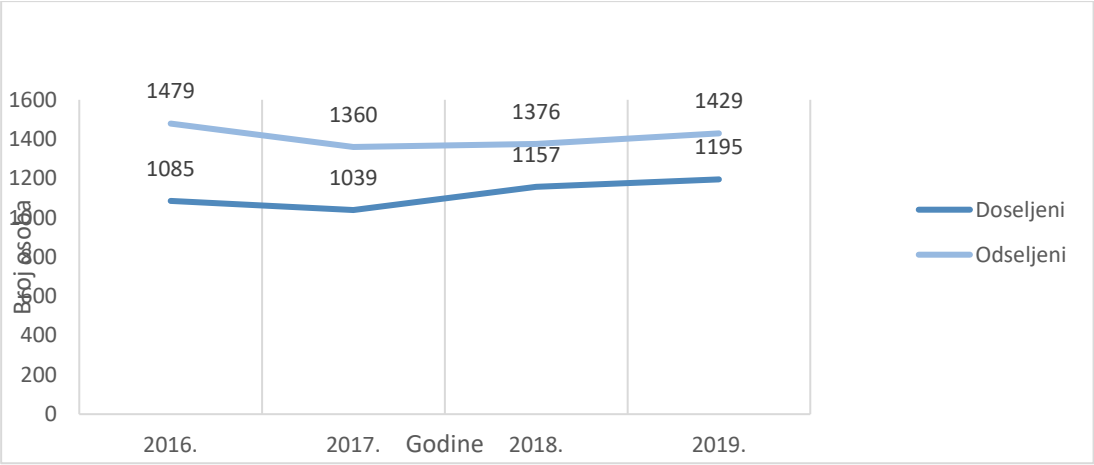

Izvor: Državni zavod za statistiku

Po zadnjim dostupnim podacima, iz 2019. godine, na urbano područje doselilo se 1.195 osoba, a odselilo 1.429 osoba, pri čemu se u inozemstvo odselilo njih 375, što znači da je procesom migracije izgubljeno -234 osobe u promatranom području. Ako uzmemo u obzir i negativni prirodni prirast koji u 2019. godini iznosi -214 možemo zaključiti kako je na urbanom području u 2019. godini broj stanovnika smanjen za 448 osoba.

Dnevne i tjedne migracije na području VUPBJ su učestale. Poticaj navedenim migracijama su zaposlenje te školovanje. Prema posljednjem Popisu stanovništva iz 2011. godine, na području VUPBJ je 9500 dnevnih migranata, od kojih 6.502 putuje na posao, 2.746 je učenika, te 252 studenta. Tjednih migranata sveukupno ima 1.077, od toga je 477 ili 44,2% vezanih uz zaposlenje, 60 učenika te 540 studenata, odnosno, 50,1%.

Na području VUP-Bjelovar, prema nacionalnoj strukturi, većinsko stanovništvo čine Hrvati s 92,49%, zatim slijede Srbi s 4,14%, dok ostale nacionalne manjine pojedinačno sudjeluju s manje od 1% udjela u ukupnom broju. Stanje na razini Bjelovarsko-bilogorske županije je drugačije u odnosu na VUPBJ premda većinsko stanovništvo čine Hrvati s 84,8%, na županijskoj razini je uz srpsku nacionalnu manjinu s 6,3%, istaknuta i češka nacionalna manjina s 5,2% u ukupnom broj stanovnika.

Što se tiče obrazovne strukture stanovništva na području županije te VUP – Bjelovar koje je sastavljeno od ruralnih područja, očekivano, osjetno je viši udio **nisko obrazovanog** stanovništva u odnosu na nacionalnu razinu. Udio nisko obrazovanog stanovništva na Većem urbanom području Bjelovar iznosi **38,8%,** a visokog tek 11,6%, dok je nacionalni prosjek 30,8% nisko obrazovanog, a 16,4% visokoobrazovanog stanovništva.

Tablica 2 ***Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina, VUPBJ, BBŽ i RH***

JLS	Bez škole/OŠ*		Srednja škola**		Visoko obrazovanje***		Nepoznato	
	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)
Bjelovar	11.396	33,39	17.866	52,35	4.737	13,88	128	0,37
Kapela	1.531	60,87	1.122	44,61	96	3,81	2	0,08
Rovišće	2.078	53,50	1.619	41,68	184	4,73	3	0,07
Štefanje	1.014	59,29	622	36,37	72	4,21	2	0,11
Veliko Trojstvo	1.289	54,80	957	40,68	105	4,46	1	0,04
VUPBJ Ukupno	17.308	38,81	21.950	49,22	5.194	11,64	136	0,30
Bjelovarsko-bilogorska županija	44.593	44,01	47.118	46,50	9.426	9,30	186	0,18
Republika Hrvatska	1.119.448	30,8	1.911.815	52,6	595.233	16,4	5.965	0,2

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., obrada autora

* obuhvaća: bez škole, 1-3 razreda osnovne škole, 4-7 razreda osnovne škole, završena osnovna škola

** obuhvaća: industrijske i obrtničke strukovne škole, škole za zanimanje u trajanju 1-3 godine i škole za KV i VKV radnike; tehničke i srodne strukovne škole, škole za zanimanje u trajanju 4 i više godina te gimnaziju

*** obuhvaća: viša škola, I (VI.) stupanj fakulteta i stručni studiji, fakulteti, umjetničke akademije i sveučilišni studiji, magisterij (znanstveni, stručni, umjetnički) i doktorat

1.2. Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi

Prema Anketi o dohotku stanovništva u 2019. godini, stopa rizika od siromaštva u Republici Hrvatskoj iznosila je 18,3%, što je za 1% manje u odnosu na 2018. godinu. **Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti** odnosi se na one osobe koje su u riziku od siromaštva ili su u teškoj deprivaciji ili žive u kućanstvima s niskim intenzitetom rada. Prema tom pokazatelju za 2019., u Republici Hrvatskoj u takvu je položaju bilo **23,3% osoba**. S obzirom na to da reprezentativnost i veličina uzorka na kojem se provodi navedena Anketa ne osiguravaju dovoljnu pouzdanost na nižim teritorijalnim razinama, za potrebe procjene stope rizika od siromaštva na urbanom području koriste se rezultati istraživanja "Mapiranje i procjena geografske raspodjele rizika od siromaštva i socijalne isključenosti za mala područja Republike Hrvatske" (2016.). Prema dohodovnoj metodi, procijenjena stopa rizika od siromaštva u Republici Hrvatskoj u 2011. godini iznosila je 19,2%, što znači da je oko 803.000 osoba raspolagalo godišnjim ekvivalentnim raspoloživim dohotkom koji je bio niži od 24.000 kuna. Za Bjelovarsko-bilogorsku županiju je utvrđena najveća stopa siromaštva od 31,4% (ELL-EB). Prema potrošnoj metodi, **stopa rizika od siromaštva** za **Grad Bjelovar** iznosila je **24,7%** što je povoljnije od županijskog prosjeka. Međutim, **općina Kapela** sa stopom rizika od siromaštva od **44,4%, Rovišće 35,2%, Štefanje 33%,** te posebice **Veliko Trojstvo** sa stopom rizika od siromaštva od **52,2%** premašuju županijske vrijednosti, koji su ionako dvostruko više od nacionalnog prosjeka (17,1% u 2011.).

Drugi važan pokazatelj rizika od siromaštva predstavljaju prihodi od stalnog rada odnosno visina prosječnog mjesečnog dohotka po stanovniku. Tako je prema Popisu stanovništva (2011. g.) na urbanom području prihode od stalnog rada ostvarivalo sveukupno 29,6% stanovnika, što je više od županijskog prosjeka (26,9%), ali manje od nacionalnog prosjeka (32,6%). Gledano po dionicima većeg urbanog područja, najveći udio stanovnika koje je ostvarivalo prihode od stalnog rada zabilježen je u Bjelovaru (32,4%), dok je najmanji udio zabilježen u Kapeli (18,1%). Bez prihoda je bilo 32,2% stanovništva VUPBJ što je povoljnije u odnosu na Županiju gdje 31,8% stanovništva nije ostvarivalo prihode. Dodatne razlike prema glavnim izvorima sredstava za život vidljive su i s obzirom na spol pa tako od

ukupnog broja stanovnika na urbanom području koje je ostvarivalo prihode od stalnog rada 53,6% čine muškarci , a 46,4% žene. U skupini stanovnika bez prihoda 46,2% su muškarci, a 53,8% čine žene. Vrijednosti prosječnog dohotka po stanovniku urbanog područja su ispodprosječne u odnosu na nacionalnu razinu.

Tablica 3 ***Stanovništvo VUPBJ prema glavnim izvorima sredstava za život***

JLS	Ukupno stanovnika (2011.)	Prihodi od stalnog rada (2011.)	Bez prihoda (2011.)	Prosječni dohodak po stanovniku (2016.-2018.)
Bjelovar	40.276	13.081	12.607	28.846,85
Kapela	2.984	542	955	16.226,04
Rovišće	4.822	1.016	1.949	16.021,69
Štefanje	2.030	380	668	17.741,80
Veliko Trojstvo	2.741	655	877	19.520,36
VUPBJ Ukupno	**52.853**	**15.674**	**17.056**	**19.671,34**

Izvor: Državni zavod za statistiku

Usluge socijalne skrbi dio su niza mjera i aktivnosti kojima se ostvaruje društvena briga i interes za socijalnu sigurnost pojedinaca i socijalno osjetljivih i marginaliziranih skupina kojima je potrebna pomoć društvene zajednice.

Grad Bjelovar svake godine donosi *Program socijalno zdravstvenih potreba Grada Bjelovara*. Svrha Programa socijalno zdravstvenih potreba je pratiti strategiju razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj i prema proračunskim mogućnostima osigurati građanima Grada Bjelovara viši standard socijalne skrbi i zdravstvene zaštite od onog koji svojim programima osigurava Republika Hrvatska. Cilj Programa je pomoć pri ostvarivanju osnovnih preduvjeta za kvalitetan život, pomoć slabima, nemoćnima i osobama s invaliditetom, očuvanje zdravlja djece i odraslih i skrb za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama.

Ustanove socijalne skrbi koje djeluju na većem urbanom području Bjelovar su Centar za socijalnu skrb Bjelovar, Dom za odrasle osobe Bjelovar te Dom za starije osobe Bjelovar.

Unutar centra za socijalnu skrb djeluje i Podružnica Obiteljski centar Bjelovar koji se osnovan kao ustanova socijalne skrbi koja obavlja poslove savjetodavnog i preventivnog rada pružajući na taj način stručnu pomoć i potporu djeci, mladima i obiteljima.

Centar za socijalnu skrb Bjelovar, osim za područje grada Bjelovara, svoje usluge pruža i na području 8 općina. Centar za socijalnu skrb osigurava minimalne materijalne i financijske uvjete za potrebite obitelji i komunicira druge potrebe građana koje su u njihovoj nadležnosti. Na području VUPBJ zabilježeno je11.615 osoba s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti zbog invaliditeta ili oštećenja, što čini 21,9% sveukupnog broja stanovnika VUP-a Bjelovar. Od ukupno 11.615 osoba s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti na području VUPBJ, njih 34,3% treba pomoć druge osobe, dok 29,2% njih koristi pomoć druge osobe što odgovara i situaciji na županijskoj razini. Udio stanovništva s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti u ukupnom stanovništvu na županijskoj razini iznosi 21,9%, dok na nacionalnoj razini iznosi 17,7%. U 2019. godini Centar za socijalnu skrb Grada Bjelovara isplatio je **1905 doplataka za pomoć i njegu**, najviše od svih oblika naknada u socijalnoj skrbi. Uz to, isplaćeno je 1232 jednokratnih naknada te 546 zajamčenih minimalnih naknada. Najmanje ostvarenih prava bilježe kategorije naknade za obrazovanje i pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja.

Tablica 4 ***Broj korisnika i prava u socijalnoj skrbi na području VUPBJ, stanje 31.12.2019.***

I.	ZAJAMČENA MINIMALNA NAKNADA Ukupno naknada (samaca i kućanstva)	546
	Ukupno obuhvaćenih osoba	981
II.	NAKNADA ZA OSOBNE POTREBE KORISNIKA SMJEŠTAJA	260
III.	JEDNOKRATNA NAKNADA 1. Ukupno naknada u izvještajnoj godini	1.232
	2. Različiti korisnici (samci i kućanstvo) kojima je jednom ili više puta odobrena naknada u izvještajnoj godini	317
IV.	NAKNADE U VEZI S OBRAZOVANJEM	3
V.	OSOBNA INVALIDNINA	437

VI.	DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU	1.905
VII.	STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA ILI NJEGOVATELJ	75
VIII.	NAKNADA OD ZAPOSLENJA	45
IX.	SOCIJALNE USLUGE (ukupno korisnika) POMOĆ U KUĆI	21
	PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA	4
	RANA INTERVENCIJA	6
	POMOĆ PRI UKLJUČIVANJU U RPOGRAME ODGOJA I OBRAZOVANJA (INTEGRACIJA)	1
	BORAVAK	23
	ORGANIZIRANO STANOVANJE	38

Izvor: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Prema podacima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (Adresar pružatelja socijalnih usluga), na području VUPBJ registrirana su 32 pružatelja socijalnih usluga.

Tablica 5 ***Pružatelji socijalnih usluga na području VUPBJ***

Vrsta pružatelja socijalnih usluga	**Broj jedinica**
Centar za socijalnu skrb (+ podružnica)	2
Pružatelji socijalnih usluga za starije osobe	23
Pružatelji socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom (tjelesno, intelektualno i osjetilno oštećenje)	3

Pružatelji socijalnih usluga za odrasle osobe s invaliditetom (mentalno oštećenje)	4
Pružatelji socijalnih usluga za žrtve nasilja u obitelji i žrtve trgovanja ljudima	1

Izvor: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Navedeni pružatelji socijalnih usluga svojim korisnicima omogućuju smještaj, organizirano stanovanje, boravak, psihosocijalnu podršku, ranu intervenciju, savjetovanje i pomaganje, pomoć u kući te integraciju. Najveći broj odnosi se na socijalne usluge za starije osobe (smještaj, pomoć u kući), te su u predmetnoj kategoriji najzastupljeniji obiteljski domovi, ukupnog broja 21.

Izvaninstitucionalne oblike socijalne pomoći stanovnicima VUP-a Bjelovar pruža Gradsko društvo Crvenog križa Bjelovar, Caritas župe sv. Antuna Padovanskog i organizacije građana. U sklopu Caritasa djeluje Pučka kuhinja u kojoj se hrani 57 korisnika, a također, im je omogućeno i pranje rublja te tuširanje u kupaonicama koji su sastavni dio prostorija Pučke kuhinje. Za zaštitu žena i djece žrtava obiteljskog nasilja 2007. godine osnovana je udruga „IRIS“ Bjelovar, jedina takva udruga na području VUP Bjelovar. Misija udruge „IRIS“ je pružanje pomoći ženama i djeci žrtvama obiteljskog nasilja s područja RH u trajanju do godinu dana, kroz uslugu smještaja, prehrane, brige o zdravlju, brige o školovanju djece i psihosocijalne pomoći i podrške kako bi se žrtve mogle pripremiti i osnažiti za samostalan život i odgovorno roditeljstvo. Potrebno je napomenuti kako na području VUP-a Bjelovar u socijalno djelatnosti djeluju i brojne udruge, njih 27.

1.3. Društvena i zdravstvena infrastruktura

1.3.1. Stanovanje

Stanovanje je jedna od najvažnijih sastavnica socijalnog razvoja društva, u smislu dostupnosti stana, osiguranja osnovnog standarda i kvalitete stanovanja, kao i omogućavanja da cijene stanova budu prihvatljive svim skupinama stanovništva.

U 2011. godini na području VUPBJ ukupno je bilo evidentirano 23.485 stambenih jedinica odnosno 41,7% od ukupnog broja stambenih jedinica na području Bjelovarsko-bilogorske županije (56.316 stanova). Ukupna površina jedinica za stanovanje na urbanom području iznosi 1.920.737 m2 što je 42,75% u ukupnoj

površini stambenog prostora Županije. Prosječna veličina stambenog prostora na razini VUPBJ iznosi 81,78 m2, što je u pravilu vrlo blisko površinama županijskog prosjeka koji iznosi 79,76 m2. Što se tiče prostorne distribucije na području VUPBJ najveći broj stanova je, očekivano, koncentriran u naselju Bjelovar (gotovo 3/4 stanova) dok se na području Općine Štefanje nalazi najmanje stanova (5,64%). Prema načinu korištenja prevladavaju stanovi za stalno stanovanje (91,8%), a znatno je manja zastupljenost stanova za povremeno korištenje (7,95%) ili obavljanje djelatnosti (0,14%). Veličina stambenog prostora po stanovniku (ukupna kvadratura svih stanova u odnosu na broj stanovnika) na području VUPBJ iznosi 36,34 m2 /stanovniku.

Tablica 6 ***Stanovi prema načinu korištenja na području VUPBJ i BBŽ***

	Stanovi za stalno stanovanje		**Stanovi koji se koriste povremeno**		**Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost**		**UKUPNO**	
JLS	**br.**	**m2**	**br.**	**m2**	**br.**	**m2**	**br.**	**m2**
Bjelovar	16.392	1.422.139	493	21.364	30	2.121	16.915	1.445.624
Kapela	1.381	109.290	719	24.677	1	60	2.101	134.027
Rovišće	1.651	149.494	223	7.203	/	/	1.874	156.697
Štefanje	878	70.477	74	3.836	2	110	954	74.423
Veliko Trojstvo	1.280	94.814	360	15.092	1	60	1.641	109.966
VUPBJ UKUPNO:	**21.582**	**1.846.214**	**1869**	**72.172**	**34**	**2.351**	**23.485**	**1.920.737**
BBŽ	**52.473**	**4.326.888**	**3.752**	**158.695**	**91**	**6.683**	**56.316**	**4.492.266**

Izvor: Državni zavod za statistiku

Stanovi na urbanom području opremljeni su osnovnom infrastrukturom (instalacije vodovoda, odvodnje i električne energije) čime je osiguran prihvatljiv standard kvalitete življenja, a opremljenost plinom i klimatizacijom je znatno niža, iako još uvijek veća od županijskog prosjeka. Primjerice, 96,5% stanova VUPBJ ima

riješenu opskrbu vodom i 99,7% električnom energijom, a instalacije plina ima 62,18% nastanjenih stanova, dok u Županiji plinske instalacije ima 47,67% stanova. Od svih stanova na urbanom području koji imaju plinske instalacije, čak 89,47% je onih na području Bjelovara. Od ukupnog broja nastanjenih stanova na području, 98,9% nalazi se u privatnom vlasništvu.

1.3.2. Kultura

Na području većeg urbanog područja Bjelovar nalaze se ustanove kulture koje prikupljaju i čuvaju povijesne zapise, stručno obrađuju i daju na korištenje knjižnu građu. Svojom djelatnošću potiču širenje općeg obrazovanja, stručnog i znanstvenog rada te zadovoljavaju kulturne potrebe stanovnika na urbanom području.

Ustanove u kulturi na većem urbanom području Bjelovar:

- Narodna knjižnica Petar Preradović Bjelovar
- Državni arhiv u Bjelovaru
- Gradski muzej Bjelovar
- Kulturni i multimedijski centar Bjelovar
- Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar

U Narodnoj knjižnici Petar Preradović nalazi se bogat knjižni fond s 152.011 knjiga i časopisa te oko 8.000 jedinica građe na novim medijima. Evidentirano je brojno članstvo, više od 7.000 članova. Mrežu knjižnica čini 40 stajališta bibliobusa u selima, poduzećima i ustanovama, Područna knjižnica u Novoj Rači, dvije knjižne stanice u Velikoj Pisanici i Trojstvu te knjižni ormar u Domu za starije Bjelovar.

Državni arhiv u Bjelovaru obavlja svoju arhivsku djelatnost na području Bjelovarsko-bilogorske županije te na dijelovima Zagrebačke i Koprivničko-križevačke županije. Pod nadzorom Arhiva je 586 pismohrana stvaratelja i posjednika gradiva na prostoru koji nastanjuje gotovo 211.552 stanovnika na 4.170 km2. Arhiv raspolaže s 1357 fondova i zbirki te nekoliko fonda posjednika gradiva koji se nalaze u depozitu do okončanja stečajnog postupka i isteka rokova gradiva.

Sveukupno gradivo u količini od 3.902 dužna metra pohranjeno je u spremištu u Prolazu Andrije Kačića Miošića bb u Bjelovaru. Nastavak preuzimanja gradiva iz pismohrana biti će moguće nakon izgradnje novih spremišnih kapaciteta čija izgradnja je predviđena do 2026. godine, a financirana kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti. Arhiv godišnje riješi oko 800 zahtjeva stranaka i primi oko 60 istraživača. Kulturno prosvjetnu djelatnost provodi kroz izložbenu i izdavačku djelatnost te povremenim sudjelovanjem u različitim projektima i manifestacijama. Arhivsko gradivo digitalizira se na zahtjev korisnika te se provode manji projekti digitalizacije koji su dostupni javnosti putem mrežnih stranica ustanove. Tamo su dostupni digitalizirani Bjelovarski listovi, Katalog Specijalne knjižnice Arhiva, virtualne izložbe te Topoteka Bjelovar koja je digitalni javni arhiv u kojemu Bjelovarčani dijele svoje fotografije i sjećanja na grad.

Gradski muzej Bjelovar sakuplja, čuva, interpretira i javnosti prezentira najdragocjeniju ostavštinu, koja svjedoči o prošlosti stanovnika Bjelovara i okolice. Smješten je u zgradi izgrađenoj 1832. godine, potpuno obnovljenoj od 2007.-2010. godine. Ustanova ima arheološki, etnološki, galerijski, kulturno-povijesni i povijesni odjel, knjižnicu i restauratorski odjel. Pored razgledavanja stalnog postava, organizira i provodi razna događanja.

Kulturni i multimedijski centar Bjelovar (KMC) je javna ustanova u kulturi Grada Bjelovara za trajno promicanje i poticanje umjetničkog stvaralaštva i kulturnih programa. U prostorijama se odvijaju raznoliki i brojni sadržaji: filmske predstave, koncerti, izložbe, promocije knjiga, lutkarske predstave, javne tribine, festivali i manifestacije. U 2020. godini redovni program KMC-a Bjelovar popratilo je ukupno 14.011 posjetitelja, odnosno, prosječna dnevna posjećenost u 2020. bila je 59 posjetitelja. Prilikom praćenja posjećenosti KMC-a treba uzeti u obzir i poštivanje epidemioloških mjera za sprečavanje širenja COVID-19 virusa te da je ustanova bila zatvorena u periodu između 13.3 i 20.05.2020. KMC je po broju posjetitelja šesto kino od ukupno 70 kina u Mreži neovisnih kina RH, čiji je punopravni član.

Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar ustanova je za obrazovanje odraslih čiji se rad temelji na principu cjeloživotnog učenja, odnosno na strukovnom obrazovanju i osposobljavanju odraslih osoba. U promatranom petogodišnjem razdoblju gotovo je **2.000 polaznika** pohađalo programe cjeloživotnog učenja u Centru za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar. Pozitivni pokazatelji aktivnosti Centra za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar koji se odnose na povećanje broja programa cjeloživotnog učenja i povećanje broja polaznika programa ukazuju na razvoj sustava cjeloživotnog učenja i obrazovanja.

U prethodnom razdoblju ulagalo se u energetsku obnovu te obnovu unutrašnjosti bjelovarskog Doma kulture, nekadašnje sinagoge i središta kulturnog života u Bjelovaru i okolici, te u građenje i opremanje kulturnog centra Rovišće u svrhu poboljšanja kvalitete života stanovnika Općine.

Na području VUPBJ djeluje 28 udruga u kulturi i umjetnosti koje doprinose kvaliteti živote građana, a čije se djelokrug odnosi na audiovizualnu djelatnosti, interdisciplinarne kulturno-umjetničke djelatnosti, izvedbene umjetnosti, književno-nakladničke djelatnosti, kulturnu baštinu, medijsku kulturu, vizualne umjetnosti te ostale djelatnosti iz područja kulture i umjetnosti, a one čine 29% od ukupnog broja udruga u kulturi na razini Županije.

Kulturna ponuda većeg urbanog područja Bjelovar većinom se temelji na manifestacijama i priredbama. Tijekom godine održava se 20 manifestacije, a najveće od njih su:

- Advent u Bjelovaru
- Pisanicom do Uskrsa
- DOKUart – međunarodni festival dokumentarnog filma
- BOKfest i MALI BOKfest – bjelovarski odjeci kazališta
- Terezijana
- Međunarodni tjedan udaraljkaša – IPEW
- Amadeus fest
- Jazzica fest
- Komedija fest
- Đurđevo u Bilogori
- Jesen na Bilogori

Turističke manifestacije na području održavaju se kontinuirano, svake godine povećavajući ponudu i nadopunjujući program.

1.3.3. Sport i rekreacija

Prema podacima Registra sportskih djelatnosti Bjelovarsko-bilogorske županije, na području VUPBJ registrirano je 165 sportskih pravnih osoba, što podrazumijeva da je više od 51% aktivnih sportskih pravnih osoba na području Županije registrirano na VUPBJ. Najviše ih je registrirano na području Bjelovara, 150, po 3 na području Kapele i Rovišća, 2 u Štefanju te 7 na području općine Veliko Trojstvo. Najzastupljeniji sport je nogomet (10,3%), a slijede ga ribolov (8,5%) te konjički sportovi (7,3%). Na urbanom području djeluju klubovi i udruge koje promiču sportske aktivnosti za osobe s invaliditetom poput Društva športaša invalida "Sokol - DŠI" Bjelovar, Streljačkog kluba osoba s invaliditetom Bjelovar, Udruge tjelesnih invalida Bjelovar, Kuglački klub gluhih „Bilogora“ Bjelovar, Streljački klub gluhih „Bilogora“ Bjelovar, Sportski klub za osobe s mentalnom retardacijom "Sokol" Bjelovar, Sportska udruga gluhih „Bilogora“ Bjelovar, Sportska udruga gluhih Bjelovarsko-bilogorske županije i dr. Najmanje sportskih klubova zabilježeno je u sportovima kao što je skijanje, hokej, tenis te borilački sportovi.

Sa svrhom unapređenja i razvoja sporta na urbanom području djeluje Sportska zajednica Grada Bjelovara, ujedno i članica Saveza sportova Bjelovarsko-bilogorske županije.

Na urbanom području postoji sportska infrastruktura koja služi potrebama građana, kako za profesionalno bavljenje sportom, tako i za svim ostalim rekreativnim aktivnostima. Međutim, postoje potrebe za unapređenjem iste, posebice u smislu uređenja postojeće sportske infrastrukture na području VUPBJ.

Uz unaprjeđenje i održavanje postojeće sportske infrastrukture, treba nastaviti s gradnjom novih, suvremenih javnih sportskih i rekreacijskih sadržaja, kako bi se osigurao kvalitetan prostor za rad svih udruga u sportu. Posebnu pozornost treba posveti edukaciji sportskih voditelja, trenera te medicinskog osoblja posebno osposobljenog za rad sa sportašima, s naglaskom na radu s djecom i mladima te u cilju kvalitetnije i racionalnije organizacije, treba težiti jačanju članstva sportskih udruga.

1.3.4. Civilno društvo

Organizacije civilnih društva imaju značajnu ulogu u zadovoljenju društvenih potreba, a osobito kroz identifikaciju problema na lokalnoj razini te njihovom aktualizacijom i rješavanjem kroz suradnju s ostalim relevantnim sudionicima, uključujući i nositelje lokalnih politika, javne ustanove te privatni sektor. U Registru udruga Republike Hrvatske na dan 09.12.2021.. ukupno je bilo upisano 520 udruga koje imaju sjedište na području VUP-a Bjelovar, što čini 45,2% od sveukupnog broja udruga sa sjedištem u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (1.150). Prema području djelovanja, najviše je udruga registriranih u području sporta i rekreacije

(19,18%), zatim slijede udruge koje djeluju u području socijalnih djelatnosti (12,24%), udruge koje su aktivne u području socijalnih obrazovanja, znanosti i istraživanja (11,83%) te u području kulture i umjetnosti (11,42%).

Grafikon 4 ***Područje djelovanja udruga u VUPBJ***

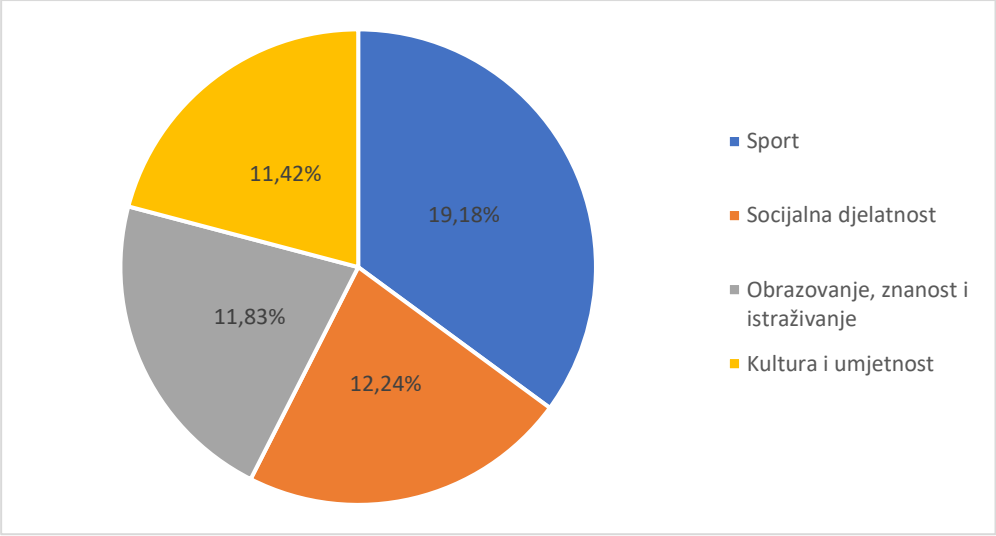

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske

1.3.5. Sigurnost stanovništva i zaštita imovine

Prema posljednjem provedenom istraživanju o sigurnosti gradova, u 2017. godini, Bjelovar kao središte urbanog područja ulazi u prvih 10 najsigurnijih gradova u odnosu na broj počinjenih kaznenih djela na 1.000 stanovnika s 1.99 u odnosu na prosjek od 2.48.

Na području VUPBJ djeluje Policijska uprava bjelovarsko-bilogorska. Prema Zakonu o policiji (NN 66/19) policijska uprava na području za koje je osnovana:

1. Procjenjuje stanje sigurnosti, predviđa vjerojatni razvoj sigurnosne situacije, procjenjuje rizike, definira prioritete postupanja te planira mjere i radnje, kao i potrebne resurse, na temelju čega donosi Stratešku procjenu kao temeljni dokument iz djelokruga rada policije
2. Na temelju Strateške procjene donosi Strateški plan rada policijske uprave
3. Usklađuje, koordinira, usmjerava i nadzire rad policijskih postaja
4. Izravno obavlja policijske poslove iz svog djelokruga i sudjeluje u obavljanju složenih poslova iz djelokruga policijskih postaja
5. Obavlja druge poslove utvrđene posebnih propisima

Za izravno obavljanje policijskih i drugih poslova u policijskih upravama osnivaju se policijske postaje. Policijska uprava bjelovarsko-bilogorska ima sjedište u Bjelovaru, a obuhvaća područje Bjelovarsko-bilogorske županije. U policijskoj upravi bjelovarsko-bilogorskoj osnovane su Policijska postaja Bjelovar, Policijska postaja Čazma, Policijska postaja Daruvar, Policijska postaja Garešnica, Policijska postaja Grubišno polje i Postaja prometne policije Bjelovar.

Policijska postaja Bjelovar je temeljna policijska postaja II. Kategorije sa sjedištem u Bjelovaru, a obuhvaća Grad Bjelovar i općine Kapela, Rovišće Severin, Zrinski Topolovac, Veliko Trojstvo, Nova Rača, Velika Pisanica, Šandrovac i Severin, dok je Policijska postaja Čazma mješovita policijska postaja III. Kategorije sa sjedištem u Čazmi, a obuhvaća Grad Čazmu i općine Štefanje i Ivanska te su tim postajama obuhvaćeni svi dionici Većeg urbanog područja Bjelovar.

Prema podacima Policijske uprave Bjelovarsko-bilogorske županije, u 2020. godini prijavljena su 1.133 kaznena djela za koja se postupak pokreće po službenoj dužnosti, što je manje za 2,2,% u odnosu na prethodnu godinu, prometnih nesreća bilo je manje za 21%, a požara i eksplozija za 15%

Tablica 7 ***Vrste pojava i događaja evidentiranih u PU Bjelovarsko- bilogorskoj za 2020. godinu***

Vrste pojava i događaja	2019.	2020.	+ - %
Kaznena djela – po službenoj dužnosti	1.158	1.133	-2,2
Kaznena djela – po privatnoj tužbi i izostanku prijedloga	828	681	-17,8
Prekršaji protiv javnog reda i mira	331	272	-17,8
Ostali prekršaji	664	507	-23,6

Prometne nesreće	676	534	-21,0
Prekršaji u prometu	19.189	21.311	+11,1
Požari i eksplozije	113	96	-15,0
Ostali sigurnosni događaji	83	75	-9,6
Samoubojstva i pokušaji	56	53	-5,4

Izvor: Pu Bjelovarsko-bilogorska

Vezano za zatvorski sustav, Zatvor u Bjelovaru u svom radu pokriva područje Bjelovarsko-bilogorske, Koprivničko-križevačke te Virovitičko-podravske županije. Prema stupnju osiguranja i ograničenja slobode zatvorenika, kao i primijenjenim mjerama postupanja prema zatvorenicima Zatvor u Bjelovaru je zatvorenog tipa.

Grad Bjelovar iz Proračuna izdvaja sredstva za sufinanciranje civilne zaštite, organizira Stožer civilne zaštite te provodi niz mjera i akcija za poboljšanje kvalitete cijelog sustava. Donošenje strateških dokumenata kao što su Procjena ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja obveze su Grada, a organizacija evakuacijskih vježbi, financijska pomoć Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja samo su neke od mjera kojima Grad aktivno sudjeluje u sustavu civilne zaštite.

Vezano uz vatrogastvo na području VUPBJ, Vatrogasna zajednica Grada Bjelovara krovna je organizacija modernog vatrogastva. Zajednica je osnovana s ciljem unapređivanja, organiziranja i djelovanja dobrovoljnog i profesionalnog vatrogastva i vatrogasnih postrojbi, te promicanja interesa udruga dobrovoljnih vatrogasaca i vatrogasnih postrojbi na području Grada Bjelovara. Razvija i unapređuje rad dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih postrojbi na području Grada Bjelovara sukladno tehničkom razvoju i dostignućima tehnologije. Pod Vatrogasnom zajednicom Grada Bjelovara udružene su dvije članice profesionalnih vatrogasnih postrojbi i 19 članica dobrovoljnih vatrogasnih društava. Područje djelovanja je Grad Bjelovar i 31 pripadajuće naselje, obuhvaćajući ukupnu površinu od 191,9 km2, gdje živi oko 44 tisuće stanovnika. Na području Grada Bjelovara djeluje Javna vatrogasna postrojba Grada Bjelovara, profesionalna vatrogasna postrojbe u gospodarstvu, te 16 dobrovoljnih vatrogasnih društava i 3 DVD-a u gospodarstvu.

Na području Bjelovarsko-bilogorske županije, koje obuhvaća i područje VUPBJ, djeluje i stanica Hrvatske gorske službe spašavanja (HGSS) koja broji 25 volontera od kojih su 9 gorski spašavatelji, 6 spašavatelji, 10 pripravnici te 4 spašavatelji u pričuvi. Specijalnosti unutar su Stanice 1 ronilac i 11 spašavatelja na brzim

vodama i u poplavama. Među članstvom djeluje 1 liječnik. Svi aktivni članovi obučeni su za pružanje prve pomoći u ne urbanim i na teško pristupačnim terenima, a njih 3 ima važeću međunarodnu ITLS licencu.

1.3.6. Zdravstvena infrastruktura i usluge

U Većem urbanom području Bjelovar, pacijentima se pruža primarna i sekundarna zdravstvena zaštita. Ustanove koje su zadužene za pružanje istih su: Opća bolnica Bjelovar, Dom zdravlja Bjelovarsko-bilogorske županije, Zavod za hitnu medicinu Bjelovarsko-bilogorske županije te Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije. Usluge zdravstvene djelatnosti na tercijarnoj razini stanovnici koriste većinom u Zagrebu.

Tablica 8 ***Ugovoreni sadržaji primarne zdravstvene zaštite na području VUP Bjelovar***

Usluge primarne zdravstvene zaštite	Bjelovar	Kapela	Rovišće	Štefanje	Veliko Trojstvo
Opća/obiteljska medicina	22	2	2	1	1
Zdravstvena zaštita predškolske djece	5	/	/	/	/
Zdravstvena zaštita žena	3 (4*)	/	/	/	/
Dentalna zdravstvena zaštita	21 (22*)	1	1 (2*)	1	1
Laboratorijska dijagnostika	1	/	/	/	/
Ljekarne	11	1	1	1	1
UKUPNO:	**63**	**4**	**4**	**3**	**3**

* potreban broj timova Izvor: HZZO, 2021.

Opća bolnica Bjelovar obavlja djelatnosti zdravstvene zaštite putem Službe za internističke djelatnosti (odjeli u Službi – Odjel kardiologije i nefrologije, Odjel gastroenterologije i endokrinologije i dijabetologije, Odjel Opće interne medicine i infektologije, Poliklinika internističkih djelatnosti); Službe kirurških djelatnosti (Odjel opće kirurgije, Odjel za ortopediju i traumatologiju s fizikalnom medicinom, Odjel za urologiju, Odjel za otorinolaringologiju i oftamologiju); Odjela anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja i centralne sterilizacije; Odjela za pedijatriju; Odjela za psihijatriju; Odjela za neurologiju; Odjela za ginekologiju i opstetriciju; Odjela za radiologiju; Medicinsko-biokemijskog laboratorija i transfuzijske medicine; Odjela za patologiju i citologiju; Centra za hitnu medicinu – OHBP te bolničke ljekarne.

Temeljem podataka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Opća bolnica Bjelovar na dan 31.12.2020., raspolagala je s 279 postelja za stacionarne djelatnosti te 70 za dnevnu bolnicu. Prosječna stopa popunjenosti postelja ustanova zdravstvene zaštite na urbanom području iznosi 53,24%. Što se tiče odnosa broja raspoloživih kreveta na 1.000 stanovnika možemo zaključiti kako je u OB Bjelovar osigurano 2,63 kreveta na 1.000 stanovnika, što je nepovoljniji omjer u odnosu na Bjelovarsko-bilogorsku županiju – 5,47 te Republiku Hrvatsku – 5,69.

Izvanbolnička specijalističko-konzilijarna i dijagnostička zdravstvena zaštita uključuje oralnu kirurgiju, RTG zubi, fizikalnu terapiju u kući, ortodonciju, mikrobiologiju s parazitologijom na sljedećim lokacijama:

Ustanova/privatna praksa	Lokacija rada	Djelatnost
Dom zdravlja Bjelovarsko bilogorske županije	Bjelovar	Oralna kirurgija
Dom zdravlja Bjelovarsko bilogorske županije	Bjelovar	RTG zubi
Ustanova za zdravstvenu njegu u kući „ŽAGAR“	Bjelovar	Fizikalna terapija u kući
Specijalistička ordinacija dentalne medicine za ortodonciju Ana Fistrić Kovačević, dr.med.dent., spec. ortodoncije	Bjelovar	Ortodoncija
Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije	Bjelovar	Mikrobiologija s parazitologijom

Izvor: HZZO

Od županijskih ustanova u Bjelovaru djeluju i Zavod za hitnu medicinu Bjelovarsko-bilogorske županije te Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije. Zavod za hitnu medicinu Bjelovarsko-bilogorske županije provodi mjere hitne medicinske pomoći i osigurava prijevoz oboljelih, stradalih i ozlijeđenih u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu te pruža medicinsku pomoć za vrijeme prijevoza, te ima ukupno 5 ispostava, u svim gradovima Županije – Bjelovar, Čazma, Daruvar, Garešnica i Grubišno Polje.

U okviru Zavoda za javno zdravstvo djeluju: Stručna služba, Služba za epidemiologiju, Služba za zdravstvenu ekologiju, Služba za mikrobiologiju, Služba za školsku medicinu te Služba za javno zdravstvo i socijalnu medicinu. U sklopu Zavoda djeluje i Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti te se provodi Nacionalni program ranog otkrivanja raka.

1.3.7. Odgoj i obrazovanje

Predškolski odgoj

Na području Većeg urbanog područja Bjelovar djeluje **7 dječjih vrtića**, od tog broja 5 na području grada Bjelovara, te po 1 u općinama Rovišće i Veliko Trojstvo. Na području grada Bjelovara, kao proračunski korisnik djeluje jedan vrtić – Dječji vrtić Bjelovar, dok su preostala četiri privatni vrtići. Vrtići na području općina su u vlasništvu općina Veliko Trojstvo te Rovišće. Općine Kapela i Štefanje imaju organizirane Programe predškole koji se održavaju u sklopu općinskih osnovnih škola.

Broj upisane djece je kroz godine varirao. 2016. godine upisano je 1.376 djece što je najviše u promatranom petogodišnjem periodu. Međutim, 2020. godine upisano je 42 djece manje, ali je istovremeno broj zaposlenika u vrtiću narastao na 233, što je povećanje od 21% u odnosu na 2016.godinu. Nastale promjene uzrokovane su pridržavanjem odredbi Državnog pedagoškog standarda (NN 63/2008).

Tablica 9 ***Broj upisane djece u predškolske ustanove na području VUPBJ od 2016. – 2021.***

	Godina	Broj upisane djece u predškolske ustanove	Broj zaposlenika

VUPBJ	2016./2017.	1.376	184
	2017./2018.	1.299	192
	2018./2019.	1.294	193
	2019./2020.	1.355	208
	2020./2021.	1.334	233

Izvor: Državni zavod za statistiku, Gradovi u statistici

Potrebe u dječjim vrtićima izražene su u vidu jačanja kapaciteta osoblja, nabave pomagala i opreme, ali postoje i potrebe za infrastrukturnim zahvatima te izgradnjom vrtića na području općina Štefanje i Kapela.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Na području VUP Bjelovar djeluje **9 osnovnih škola**, što čini 42,86% od sveukupnog broja osnovnih škola na području Bjelovarsko-bilogorske županije. Sukladno podacima DZS, broj osnovnih škola na području VUPBJ iznosi 31 obzirom da se pribrajaju i područne škole.

Rad škola organiziran je kroz 230 odjela, raspoređenih većinom u dvije smjene, o kojima brine 415 učitelja. U školskoj godini 2020./2021. bilo je upisano sveukupno **3.882 učenika** što je za 4,25% manje od 2016./2017. kada je u školsku godinu upisano 4.054 učenika, odnosno, 172 učenika više. S druge strane, broj učitelja porastao je za 5,79% te je iznosio 415. Iz niže prikazanih podataka vidljivo je kao se broj učenika od početka promatranog razdoblja smanjivao po prosječnoj godišnjoj stopi od 1,08%, dok je broj učitelja bilježio rast po godišnjoj stopi od 1,35% što je s druge strane pozitivno utjecalo na omjer učenika i učitelja. Dugoročno gledano, pad broja učenika može se negativno odraziti i na potrebe za učiteljima i stručnim osobljem te na održavanje infrastrukture s obzirom na to da se financijska sredstva dodjeljuju prema broju učenika.

Tablica 10 ***Broj škola, razrednih odjela, učenika i učitelja u VUPBJ od 2016 – 2021.***

	Godina	Škole	Razredni odjeli	Učenici	Učitelji

VUPBJ	2016./2017.	31	225	4.054	391
	2017./2018.	31	226	4.010	404
	2018./2019.	31	229	4.001	366
	2019./2020.	31	227	3.935	360
	2020./2021.	31	230	3.882	415

Izvor: Državni zavod za statistiku, Osnovne škole i dječji vrtići i druge pravne osobe koje ostvaruju programe predškolskog odgoja

U Bjelovaru djeluje V. osnovna škola kao posebna odgojno-obrazovna ustanova za učenike s većim teškoćama u razvoju. U školi se provodi odgoj, obrazovanje i rehabilitacija učenika po posebnim nastavnim planovima i programima. Škola je osnovana 1962. godine. Nastava se provodi u 4 kombinirana razredna odjela, a u školskoj godini 2020./2021. pohađa je ukupno 23 učenika. Učenici su raspoređeni i u odgojno-obrazovne radne skupine, a nastavu u šk. godini 2020./2021. pohađa sveukupno 41 učenik. Škola provodi brojne programe namijenjene djeci s teškoćama u razvoju: Posebni edukacijsko-rehabilitacijski postupak, Program rehabilitacije govorom, Kineziterapija, Produženi stručni postupka, Program socijalne kompetencije, Program samozastupanja, Rehabilitacija putem pokreta, Rehabilitacija igrom.

Na području grada Bjelovara djeluje i **Glazbena škola Vatroslava Lisinskog Bjelovar**. Glazbena škola osnovna je i srednja (od 1958. g.) glazbena škola koju svake godine upisuje 400-tinjak učenika. Desetljećima uspješno djeluje na području obrazovanja, ali i aktivno sudjeluje u javnom životu grada Bjelovara i Bjelovarsko bilogorske županije. U Glazbenoj školi formirani su strukovni odjeli prema grupama srodnih predmeta i instrumenata: strukovni odjel KLAVIRSKI za instrumente: klavir, harmonika, udaraljke, solo pjevanje; strukovni odjel GUDAČKI za instrumente: gitara, tambura (bisernica i brač), violina, viola, violončelo; strukovni odjel PUHAČKI za instrumente: oboa, flauta, klarinet, saksofon, rog, truba, trombon, tuba te strukovni odjel TEORIJSKI. Uočena potreba za povećanjem školskog prostora 70-tih godina prošlog stoljeća, realizirana je tek šk. 1989./90. godine privremenim korištenjem prostorija u sklopu Doma kulture, a trajalo je do siječnja 2020. godine kada je započela njegova vanjska i unutarnja obnova. Do izgradnje nove zgrade glazbene škole, nastava se osim u matičnoj zgradi u Vatroslava Lisinskog br. 1, održava i u bivšem Domu učenika u Nazorovoj br. 2 te u Područnom odjeljenju Čazma u zgradi Centra za kulturu, Trg Čazmanskog Kaptola br. 13.

Većina osnovnih škola ima organiziranu nastavu u dvije smjene kao i programe produženog boravka. Međutim, za potpuno usklađivanje s Državnim pedagoškim standardom, odnosno za postizanje jednosmjenskog rada u svim školama, potrebna su i nova ulaganja u povećanje postojećih prostornih kapaciteta, odnosno u izgradnju novih objekata. Isto tako, velik broj škola ne zadovoljava uvjete za pristupačnost osobama s invaliditetom.

Srednjoškolsko obrazovanje

Srednjoškolsko obrazovanje na urbanom području VUP Bjelovar provodi se u gradu Bjelovaru u **7 srednjih škola** – Gimnazija Bjelovar, Medicinska škola Bjelovar, Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar, Turističko-ugostiteljska i prehrambena škola Bjelovar, Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar, Tehnička škola Bjelovar te Obrtnička škola Bjelovar. Također, na Većem urbanom području djeluje i Glazbena škola Vatroslava Lisinskog koja provodi srednjoškolske programe u strukovnim odjelima formiranim prema grupama srodnih predmeta i instrumenata. Rad srednjih škola početkom školske godine 2020./2021. na urbanom području organiziran je kroz 124 razredna odjela koje pohađa 2.461 učenika. U promatranom petogodišnjem razdoblju, broj učenika smanjio se za 1,99%, međutim, u posljednje dvije školske godine smanjenje učenika je minimalno, odnosno, za 0,13% u šk.god. 2019./2020. te za 0,81% u 2020./2021. U školskoj godini 2020/2021. upisano je 20 učenika manje za razliku od 2019./2020. Broj nastavnog osoblja u istom razdoblju povećao se s 269 na 279 (ekvivalent pune zaposlenosti), čime je, kao i kod osnovnoškolskog obrazovanja, ostvaren povoljniji odnos broja nastavnika po učeniku.

Tablica 11 ***Broj škola, učenika i nastavnika u VUPBJ od 2016.-2021.***

	Godina	Škole*	Učenici	Nastavnici**
VUPBJ	2016./2017.	10	2.669	269
	2017./2018.	11	2.623	285
	2018./2019.	11	2.484	269
	2019./2020.	11	2.481	276
	2020./2021.	11	2.461	279

* obuhvaćene su sve školske jedinice različite vrste unutar iste ustanove

** prema ekvivalentu pune zaposlenosti

Izvor: Državni zavod za statistiku, Srednje škole i učenički domovi

Ukoliko promotrimo strukturu i kretanje broja upisanih učenika prema vrsti programa na kraju 2019. i 2020. godine, vidljivo je kako najveći udio čine učenici upisani u srednjoškolske strukovne programe – 80,92%. Boj upisanih učenika, podjednako se smanjivao neovisno o vrsti programa. Ovakva struktura učenika srednjih škola na području VUPBJ, prema kojoj gimnazijalci čine 18,26%, učenici tehničkih i industrijskih škola 58,35%, umjetničkih škola 2% učenike industrijskih i obrtničkih škola 20,55% te specijalnih škola 0,81% od ukupnog broja srednjoškolaca na području Bjelovara, značajno odstupa od republičkog prosjeka koji za iste kategorije iznosi 30,49% (gimnazije), 45,38% (tehničke i industrijske škole), 3,10 (umjetničke škole), 18,24% (industrijske i obrtničke škole) te 0,68% (specijalne škole). Predmetnim odstupanjem vidljivo je kako je VUPBJ usmjeren na razvoj tehničkih i obrtničkih zanimanja te se sukladno tome, interes djece za upisom strukovnih škola povećava iz godine u godinu.

Tablica 12 ***Broj učenika prema vrsti programa na području VUPBJ***

Škole	**Broj učenika**			
	2018./2019.	**%**	**2019./2020.**	**%**
Gimnazije	470	19,02	446	18,25
Tehničke i srodne škole	1451	58,72	1425	58,35
Umjetničke škole	50	2,02	49	2
Industrijske i obrtničke škole	455	18,41	502	20,55
Specijalne škole	45	1,82	20	0,81

Izvor, Državni zavod za statistiku, Srednje škole i učenički domovi

Na području VUPBJ učenicima se nude usmjerenja u sljedećim strukovnim područjima: zdravstvene njege, zdravstva, fizioterapije, ekonomije, javne uprave, prehrane, turizma, hotelijerstva, gimnazije, elektrotehnike, strojarstva, računalstva, građevinarstva, graditeljstva i geodezije.

Učenicima srednjih škola s udaljenim mjestom prebivališta omogućen je smještaj u učeničkom domu. Dom učenika srednjih škola Bjelovar samostalna je odgojno-obrazovna ustanova, u kojoj učenici borave za vrijeme trajanja školovanja, a svojim programima ostvaruje podršku cjelovitom razvoju učenika, osiguravajući uvjete za danonoćni boravak i za kvalitetno svakodnevno življenje te uspješno završavanje obrazovnih programa u pozitivnom i sigurnom ozračju. U školskoj godini 2020./2021. u Domu učenika srednjih škola Bjelovar boravi sveukupno 251 učenik (43 muški, 74 ženski), a Dom ukupno ima 36 zaposlenika, od toga 10 odgojitelja, 1 zdravstvenog radnika, 2 stručno osoblje te 12 administrativno osoblje. Učenici u okviru Doma imaju mogućnost sudjelovanja u brojnim izvannastavnim aktivnostima iz područja kreative i multimedije, glazbene umjetnosti i scene, zdravlja te sporta.

Visoko obrazovanje

Na području grada Bjelovara, te ujedno i na čitavom urbanom području, programi visokog obrazovanja provode se na **Veleučilištu u Bjelovaru**. Veleučilište u Bjelovaru nastalo je 30. listopada 2017. godine donošenjem odluke Grada Bjelovara o promjeni naziva Visoke tehničke škole u Bjelovaru u Veleučilište u Bjelovaru. Visoka tehnička škola u Bjelovaru osnovana je 2007. godine odlukom Grada Bjelovara koji je jedini osnivač ustanove. U strogom centru grada, a istovremeno mirnom i sigurnom okruženju na udaljenosti od 80 km od glavnog grada studenti mogu studirati u suvremeno opremljenim nastavnim prostorima i laboratorijima. Ustanova izvodi tri studijska programa:

- Preddiplomski stručni studij Mehatronika
- Preddiplomski stručni studij Sestrinstvo
- Preddiplomski stručni studij Računarstvo

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2020. godini, na Veleučilištu studiralo je 780 studenata, što je za 44 studenta više u odnosu na 2019. godinu. Broj studenata na Veleučilištu u Bjelovaru kontinuirano raste što je vidljivo iz dostupnih statističkih podataka.

Tablica 13 ***Broj studenata na Veleučilištu u Bjelovaru od 2017.-2020.***

Godina	Ukupan broj studenata	Upisanih u I. godinu
2017./2018	742	314
2018./2019.	736	258
2019./2020.	780	282

Izvor, Državni zavod za statistiku, Studenti u akademskoj godini

Uz suvremenu izvedbu nastave, na Veleučilištu djeluje Studentski inkubator u kojem studenti u izvannastavnim aktivnostima stječu dodatna znanja iz novih tehnologija i poduzetništva.

S obzirom na zadovoljavajuću zainteresiranost studenata za studijske programe koje izvodi Veleučilište kao i podatak da više od 50% aktivnih studenata ima prijavljeno prebivalište izvan granica Bjelovarsko-bilogorske županije, nameće se nužnost unapređenja studentskog standarda kroz rekonstrukciju i opremanje bivšeg učeničkog doma za potrebe studentskog doma koji će uključiti smještaj i prehranu (trenutno dostupnu na lokaciji restorana KTC-a što je prilično udaljeno od sjedišta fakulteta). Trenutno studenti bjelovarskog Veleučilišta borave u privatnim smještajima za što izdvajaju i preko 1000 kn mjesečno što ne uključuje trošak prehrane.

Obrazovanje odraslih

Obrazovanje odraslih na urbanom području provodi se u privatnim i javnim ustanovama za obrazovanje koje imaju verificirane programe te su ovlaštene za izdavanje javnih isprava – certifikata. Na urbanom području, uz škole koje nude osnovno školovanje te srednjoškolsko školovanje odraslih, djeluju **3 ustanove za obrazovanje odraslih**, sukladno podacima Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

2. GOSPODARSTVO

2.1. Opća gospodarska kretanja

Bruto domaći proizvod prikazuje vrijednost proizvodnje roba i usluga na nekom području tijekom jedne godine, odnosno, kada ga se stavi u relaciju s brojem stanovnika, proizvodnu razvijenost tog područja. Prema tome, vrijednost BDP-a i danima njegova kretanja predstavljaju najvažniji pokazatelj stanja gospodarstva.

Pokazatelji koji se najčešće koriste u vezi s BDP-om su njegova nominalna vrijednost, njegova vrijednost po glavi stanovnika (*per capita*). Realna stopa rasta te proizvodna i potrošna struktura. Prema zadnje dostupnim podacima Hrvatske gospodarske komore iz 2019. godine, navedeni pokazatelji za Hrvatsku pokazuju da je BDP Hrvatske u 2018. godini iznosio 5,5, milijardi eura, BDP po stanovniku 12.640 eura, a realna stopa rasta u odnosu na prethodnu godinu 2,6%. Podaci o strukturi BDP-a istodobno pokazuju da je najveći dio ukupne potrošnje činila osobna potrošnja te da je najveća bruto dodana vrijednost ostvarena u prerađivačkoj industriji i i trgovini.

Usporedbom podataka s drugim zemljama članicama EU, Hrvatska je na 22. mjestu po ukupnoj gospodarskoj snazi, a BDP Hrvatske čini tek 0,3% ukupno BDP-a Europske unije. Hrvatska je pretposljednja po razvijenosti, odnosno manje BDP *per capita* korigiran kupovnom snagom valuta ima samo Bugarska, a u posljednjih pet godina po prosječnoj stopi ostvarenog rasta o 2,3% Hrvatska je bila na 17. mjestu među članicama EU.

Potrošna i proizvodna struktura BDP-a u odnosu na druge zemlje istodobno pokazuje da je udio osobne potrošnje u stvaranju BDP-a u Hrvatskoj nešto veći od prosjeka EU, udio bruto investicija je gotovo jednak prosječnom udjelu svih članica, po udjelu robnog izvoza Hrvatska zauzima 24. mjesto, ali je po udjelu izvoza pri vrhu ljestvice.

Hrvatska je administrativno podijeljena na dvadeset županija i Grad Zagreb, što je istovremeno i statistička podjela na regije NUTS 3 razine. Te regije objedinjene su u višu statističku razinu tj. u dvije regije na NUTS 2 razini – Kontinentalnu Hrvatsku te Jadransku Hrvatsku te potonji podaci obuhvaćaju nacionalnu razinu, Kontinentalnu Hrvatsku te Bjelovarsko-bilogorsku županiju.

Tablica 14 ***Bruto domaći proizvod RH po županijama, tekuće cijene, u mil. HRK***

Teritorijalna cjelina	2015.	2016.	2017.	Prosječna stopa rasta 2015. – 2017. u %
Republika Hrvatska	339.696	351.169	366.426	3,4
Kontinentalna Hrvatska	230.685	237.787	247.188	3,2
Bjelovarsko-bilogorska županija	6.156	6.438	6.504	2,6

Izvor, HGK, ŽUPANIJE – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali

Kretanje BDP-a po županijama nakon 2008. godine pokazuje da je u svim županijama, osim u Gradu Zagrebu i Primorsko-goranskoj županiji, nominalni BDP u 2014. godini bio manji nego u 2008. godini. Vidljiviji oporavak započeo je tek u 2015. godini kada je nominalni pad BDP-a zabilježen samo kod jedne županije (Primorsko-goranske), isto kao u 2016. godini (Sisačko-moslavačka) i tek je u 2017. godini nominalni rast BDP-a ponovo zabilježen kod svih županija. Navedeni rast vidljiv je i u slučaju Bjelovarsko-bilogorske županije u odnosu na promatrano razdoblje, te je u prosjeku iznosio 2,6%.

Veličina BDP-a prikazuje gospodarsku snagu pojedinih zemalja ili regija, ali je taj BDP potrebno staviti u odnos s brojem stanovnika kako bi se moglo govoriti o razini gospodarske razvijenosti te korigirati kupovnom snagom valuta ako se radi o usporedbi zemalja koje koriste vlastite valute

Tablica 15 ***Bruto domaći proizvod po stanovniku Republike Hrvatske po županijama, u HRK***

Teritorijalna cjelina	2015.	2016.	2017.	Indeksi, RH=100, 2017.
Republika Hrvatska	80.726	84.164	88.726	100,0
Kontinentalna Hrvatska	82.102	85.485	89.984	101,4

Bjelovarsko-bilogorska županija	54.081	57.565	59.214	66,7

Izvor, HGK, ŽUPANIJE – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali

Iako je iz statističkih podataka vidljivo kako je Kontinentalna Hrvatska razvijenija od prosjeka Hrvatske, međutim, velika koncentracija gospodarskih aktivnosti vezuje se uz Grad Zagreb stoga je prisutan velik utjecaj Grada Zagreba na prosječnu razinu razvijenosti regije. Bjelovarsko-bilogorska županija nalazi se ispod hrvatskog prosjeka razvijenosti, sa 66,7% od prosjeka.

Struktura gospodarstva, odnosno bruto dodane vrijednosti (koja se od BDP-a razlikuje za iznos poreza na proizvode i dodijeljene subvencije) pokazuje koliko pojedine djelatnosti sudjeluju u ukupnoj proizvodnji roba i usluga.

Tablica 16 ***Najzastupljenije djelatnosti po BDV-u po županijama 2017. godina***

Teritorijalna cjelina	Najzatupljenija djelatnost po BDV-u i njezin udio u %	Druga djelatnost po zastupljenosti u BDV-u županije i njezin udio u %
Republika Hrvatska	Prerađivačka industrija (15,6%)	Trgovina na veliko i malo, mot. vozila (11,9%)
Kontinentalna Hrvatska	Prerađivačka industrija (17,3%)	Trgovina na veliko i malo, mot. vozila (13,2 %)
Bjelovarsko-bilogorska županija	Poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo (19,5%)	Prerađivačka industrija (18,2%)

Izvor, HGK, ŽUPANIJE – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali

Kontinentalnu Hrvatsku obilježava vodeća pozicija prerađivačke industrije u strukturi BDV-a s udjelom od 17,3 posto, neznatno višim nego na razini EU. Na drugom je mjestu bila trgovina na veliko i malo s udjelom u BDV-u od 13,2 posto. Što čini znatniju razliku u odnosu na Bjelovarsko-bilogorsku županiju u kojoj najveći udio ima poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo s 19,5%.

2.2. Tržište rada

Zaposlenost i efikasno tržište rada jedni su od ključnih pokazatelja gospodarske razvijenosti neke jedinice lokalne samouprave. Na području Većeg urbanog područja Bjelovar ukupno je 27,36% zaposlenih u pravnim osobama, odnosno, 14.464 zaposlenika.

Na području VUPBJ, najveći broj zaposlenih, prema NKD-u 2007., je u Prerađivačkoj industriji, 23.07% od ukupnog broja zaposlenih, Trgovini na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala, 13,01%, Javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju, 12,36%, Djelatnostima zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, 9,92% te Obrazovanju 9,32%.

Tablica 17 ***Zaposleni u pravnim osobama na području VUPBJ prema NKD-u 2007. za 2020.***

VUPBJ	Ukupno	A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	B Rudarstvo i vađenje	C Prerađivačka industrija	D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
Bjelovar	13.732	265	1	3.260	222
Kapela	180	-	-	15	-
Rovišće	304	8	-	42	-
Štefanje	124	29	-	11	-
Veliko Trojstvo	124	-	3	10	-
UKUPNO	14.464	302	4	3.338	222

VUPBJ	Ukupno	E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	F Građevinarstvo	G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	H Prijevoz i skladištenje
Bjelovar	13.732	253	818	1.767	498
Kapela	180	17	22	21	3
Rovišće	304	5	56	52	13
Štefanje	124	-	2	33	-
Veliko Trojstvo	124	-	13	10	-
UKUPNO	14.464	275	911	1.883	514

VUPBJ	Ukupno	I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	J Informacije i komunikacije	K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	L Poslovanje nekretninama

Bjelovar	13.732	390	200	692	9
Kapela	180	30	1	-	-
Rovišće	304	22	1	1	-
Štefanje	124	1	-	-	-
Veliko Trojstvo	124	15	-	-	-
UKUPNO	14.464	458	202	693	9

VUPBJ	Ukupno	M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	P obrazovanje
Bjelovar	13.732	363	410	1.743	1.134
Kapela	180	4	-	13	50
Rovišće	304	-	8	4	87
Štefanje	124	4	-	11	33
Veliko Trojstvo	124	2	-	17	44

UKUPNO	14.464	373	418	1.788	1.348

VUPBJ	Ukupno	Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	R Umjetnost, zabava i rekreacija	S Ostale uslužne djelatnosti	T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koje proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela
Bjelovar	13.732	1.422	144	141	-	-
Kapela	180	4	-	-	-	-
Rovišće	304	4	-	1	-	-
Štefanje	124	-	-	-	-	-
Veliko Trojstvo	124	5	-	14	-	-
UKUPNO	14.464	1.435	144	156	0	0

Izvor, Državni zavod za statistiku, Zaposleni pregled po županijama

Od ukupnog broja zaposlenih u pravnim osobama na području VUPBJ 48,16% čine žene, odnosno, njih 6.966. Najviše je žena zaposleno u područjima Trgovine na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala 17,12% (1.193 žena), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 16,72% (1.165), Obrazovanja 15,38% (1.072), Prerađivačke industrije 14,59% (1.017) te Javne uprave i obrane; obveznog socijalnog osiguranja 11,90% (829) što predstavlja razliku u odnosu na ukupan broj zaposlenih gdje prevladavaju osobe zaposlene u Prerađivačkoj industriji s 23,07%. Na području Županije, čiji je dio i VUPBJ, od sveukupnog broja zaposlenih 23.996, 48,28% čine žene. Što se tiče postignutog stupnja obrazovanja, visoku stručnu spremu ima 4.124 zaposlenih (17,18%) od toga je 30 doktora znanosti (0,12%), 1.860 ima završen preddiplomski studij (7,75%), kratki stručni studij završilo je 575 zaposlenih (2,39%), gimnaziju njih 366 (1,52%), srednju strukovnu školu u trajanju od 4 godine njih 11.679 (48,67%), srednju strukovnu školu u trajanju od 1 do 3 godine 2.761 zaposleni (11,50%), polukvalificiranih radnika (PKV) je 422 (1,75%), zaposlenih sa završenom osnovnom školom je 1.960 (8,16%), dok je bez škole njih 249 (1,03%). Od sveukupnog broja zaposlenih u pravnim osobama (23.996), 11.587 je žena, a visoku stručnu spremu ima njih 2.589 (22,34%) što predstavlja veću stopu visokoobrazovanih žena u odnosu na sveukupan broj zaposlenih, preddiplomski studij njih 1.165 (10,05%), kratki stručni studij 354 (3,05%), gimnaziju 220 zaposlenica (1,89%), srednju strukovnu školu u trajanju od 4 godine njih 5.239 (45,21%), srednju strukovnu školu u trajanju od 1 do 3 godine njih 864 (7,45%), polukvalificiranih (PKV) je 134 (1,15%) dok je zaposlenica s osnovnom školom 954 (8,23%), a bez škole 68 (0,58%)

Na području Županije čiji je dio i VUPBJ, prema dostupnim podacima Zavoda za statistiku, u razdoblju od 2015.-2020. **broj zaposlenih povećao** se za 2.634 osobe zaposlene u pravnim osobama, odnosno, za **10,47%** te u 2020. sveukupno iznosi 25.165 zaposlenih osoba. U promatranom razdoblju, povećao se i **broj zaposlenih žena**, te u 2020. iznosi 12.135 za razliku od 2015. kada je broj zaposlenih žena iznosio 10.835, što je **povećanje od 10,72%**.

Grafikon 5 ***Broj zaposlenih osoba na području BBŽ u razdoblju od 2015.-2020.***

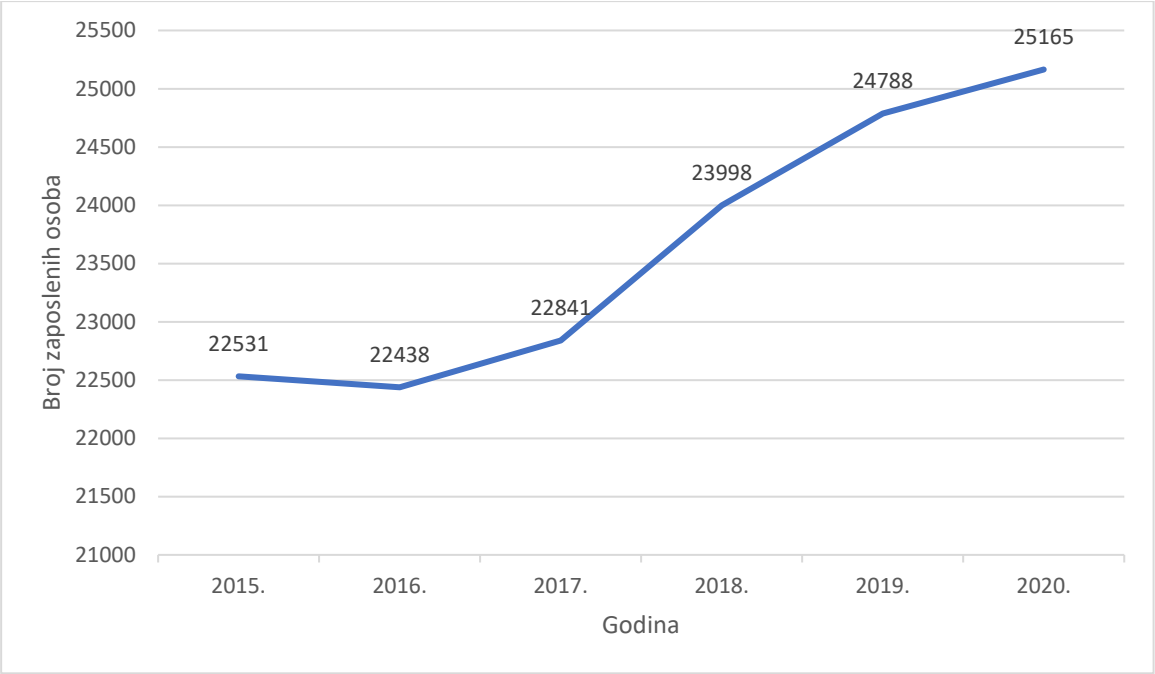

Izvor, Državni zavod za statistiku, Zaposleni pregled po županijama

U podatke koji prikazuju broj zaposlenih prema starosti te stupnju stručnog obrazovanja, sukladno metodološkim objašnjenjima DZS-a, nije uključena procjena broja zaposlenih u pravnim osobama koje imaju manje od deset zaposlenih, a za koje nije primljen izvještaj, obzirom da se obrada prema navedenom obilježju provodi samo na temelju dostavljenih izvještaja, stoga je ukupan broj zaposlenih po toj osnovi – 23.996.

Prema dobnim skupinama, najviše zaposlenih je u dobnoj skupini između 35-39 godina, 3.455 (14,39), zatim 40-44, 3.409 zaposlenih (14,20%) te 3.137 (13,07%) zaposlenih u dobnoj skupini između 45 i 49 godina. Očekivano, najmanji broj zaposlenih nalazi se u dobnoj skupini do 18 godina, 48 zaposlenih, te iznad 65 godina, njih 151. Najviše zaposlenih žena, kao i kod ukupno zaposlenih, je u dobnoj skupini od 35-39 godina, 1.710 (14,75%), zatim 40-44 zaposleno ih je 1.680

(14,49%), te od 45-49, 1612 žena (13,91%). Najmanje ih je, kao i kod ukupnog broja zaposlenih s obzirom na dobnu skupinu u razredu do 18 godina (17 žena) te 65 i više godina, njih 49.

Grafikon 6 ***Dobna struktura zaposlenih***

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zaposleni pregled po županijama

Migracije stanovništva VUPBJ vezane uz posao promatrane su na dnevnoj i tjednoj razini. Ukupno je 6.502 zaposlenih koji svakodnevno migriraju unutar ili s područja VUPBJ zbog posla, a podijeljeni su na one koji rade u drugom naselju istog grada/općine (njih je 3.067 ili 47,17%), zaposlene u drugom gradu ili općini na području BBŽ (2.119 ili 32,59%) te one koji su zaposleni u drugoj županiji (1.316 ili 20,24%). Što se tiče tjednih migracija vezanih uz posao, 477 stanovnika s područja Većeg urbanog područja Bjelovar migrira na tjednoj razini radi posla i to 23 koji rade u drugom naselju istog grada/općine (4,82%), 50 radi u drugom

gradu/općini iste županije (10,48%) te 383 stanovnika VUPBJ koji rade u drugoj županiji, ali im je mjesto prebivališta na području VUPBJ (80,29%). Navedeni podaci upućuju da su na području VUPBJ učestalije migracije zaposlenih na dnevnoj razini i to one koje se odnose na rad u drugom naselju istog grada ili općine ili na rad u drugom gradu/općini Bjelovarsko-bilogorske županije.

Tablica 18 ***Dnevni migranti – zaposleni na području VUPBJ***

VUPBJ	Zaposleni – ukupno	Rade u drugom naselju istog grada/općine	Rade u drugom gradu/općini iste županije	Rade u drugoj županiji
Bjelovar	4.479	2.878	576	1.025
Kapela	449	63	337	49
Rovišće	775	64	567	144
Štefanje	294	28	219	47
Veliko Trojstvo	505	34	420	51
UKUPNO VUPBJ:	6.502	3.067	2.119	1.316

Izvor, Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Tablica 19 ***Struktura dnevnih migranata na području VUPBJ***

	DNEVNI MIGRANTI									
		ZAPOSLENI					UČENICI			
JLS	UKUPNO	Zaposleni - svega	Rade u drugom naselju istog grada/općine	Rade u drugom gradu/općini iste županije	Rade u drugoj županiji	Rade u inozemstvu	Učenici - svega	Učenici osnovnih škola	Učenici srednjih škola	Studenti
Bjelovar	6.168	4.479	2.878	576	1.025	/	1.494	891	603	195
Kapela	760	449	63	337	49	/	301	186	115	10
Rovišće	1.360	775	64	567	144	/	554	330	224	31
Štefanje	496	294	28	219	47	/	196	119	77	6
Veliko Trojstvo	716	505	34	420	51	/	201	108	93	10
	9.500	6.502	3.067	2119	1.316		2.746	1634	1112	252

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Tablica 20 *Tjedni migranti – zaposleni na području VUPBJ*

VUPBJ	Zaposleni – ukupno	Rade u drugom naselju istog grada/općine	Rade u drugom gradu/općini iste županije	Rade u drugoj županiji
Bjelovar	318	20	17	263
Kapela	31	1	13	17
Rovišće	71	1	8	60
Štefanje	21	0	9	12
Veliko Trojstvo	36	1	3	31
UKUPNO VUPBJ:	477	23	50	383

Izvor, Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, prosječan broj nezaposlenih u evidenciji Područnog ureda Bjelovar povećao se s 4.201 u 2019. na 4.568 u 2020. godini, što je povećanje od 8,7%. Na razini RH prosječan broj nezaposlenih povećao se s 128.650 u 2019. na 150.824 u 2020. godini, što je povećanje od 17,2%.

Promatrajući kretanje nezaposlenosti u zadnjih 10 godina, nakon višegodišnjeg rasta prosječnog broja nezaposlenih osoba u evidenciji Područnog ureda Bjelovar, od 2015. godine dolazi do naglog smanjenja prosječnog broja nezaposlenih osoba, ali taj je trend prekinut u 2020. godini.

Tablica 21 *Kretanje nezaposlenosti od 2011. do 2020. prema evidenciji Područnog ureda Bjelovar*

Godina	Prosječan broj nezaposlenih osoba	Verižni indeks	Stanje na 31.12.	Verižni indeks
2011.	11.824	-	12.149	-
2012.	12.027	101,7	12.911	106,3
2013.	12.968	105,6	13.466	104,3
2014.	12.782	100,7	13.143	97,6
2015.	11.559	90,4	11.293	85,9
2016.	9.448	81,7	9.090	80,5
2017.	7.416	78,5	6.868	75,6
2018.	5.516	74,4	4.819	70,2
2019.	4.201	76,2	4.014	83,3
2020.	4.568	108,7	4.703	117,2

Izvor, HZZ PU Bjelovar, Godišnjak 2020.

U odnosu na prethodnu godinu u 2020. se povećao prosječni broj nezaposlenih i muškaraca i žena, ali povećanje broja nezaposlenih žena (10,2 %) bilo je nešto veće od povećanja broja nezaposlenih muškaraca 7,1 %), tako da se udio muškaraca u ukupnom broju nezaposlenih smanjio, a udio žena povećao (za 0,7 postotnih bodova). U 2020. godini više je nezaposlenih žena (52,2 %) u odnosu na nezaposlene muškarce, dok je na državnoj razini udio nezaposlenih žena još veći (55,4%).

Tablica 22 *Prosječan broj nezaposlenih prema spolu u 2019. i 2020. godini prema evidenciji Područnog ureda Bjelovar*

Spol	2019.		2020.		Indeks 2019./2020.
	Broj	%	Broj	%	
Muškarci	2.037	48,5	2.182	47,8	107,1
Žene	2.164	51,5	2.386	52,2	110,3
UKUPNO	4.201	100,0	4.568	100,0	108,7

Izvor, HZZ PU Bjelovar, Godišnjak 2020.

Što se tiče kretanja nezaposlenosti prema dobi, postotno povećanje prosječnog broja nezaposlenih zabilježeno je kod gotovo svih dobnih skupina. Najznačajnije postotno povećanje prosječnog broja nezaposlenih zabilježeno je kod mladih. Tako se broj nezaposlenih osoba u dobi od 20 do 24 godine povećao 25,3 %, dok se broj nezaposlenih osoba u dobi od 15 do 19 godina povećao 24,1 %. Jedino se smanjio broj nezaposlenih u dobi od 55 do 59 godine 4,2 %. Na državnoj razini najznačajnije povećanje je u skupini od 25 do 29 godina, a iznosi 28,0%.

Tablica 23 ***Prosječan broj nezaposlenih prema dobnim skupinama prema evidenciji Područnog ureda Bjelovar***

Godine starosti	2019.		2020.		Indeks 2019./2020.
	Broj	%	Broj	%	
15-19	253	6,0	314	6,9	124,1
20-24	520	12,4	652	14,3	125,3
25-29	426	10,1	496	10,9	116,4
30-34	367	8,7	398	8,7	108,5
35-39	371	8,8	402	8,8	108,5
40-44	399	9,5	413	9,0	103,6

45-49	424	10,1	431	9,4	101,8
50-54	479	11,4	514	11,3	107,4
55-59	613	14,6	587	12,9	95,8
60 i više	350	8,3	361	7,9	103,0
UKUPNO	**4.201**	**100,0**	**4.568**	**100,0**	**108,7**

Izvor, HZZ, PU Bjelovar, Godišnjak 2020.

Što se tiče nezaposlenosti na području Većeg urbanog područja Bjelovar, prosječno povećanje broja nezaposlenih zabilježeno je kako u gradu Bjelovaru, tako i u općinama Kapela, Rovišće, Štefanje i Veliko Trojstvo, a i istovjetno statističkim podacima na razini. HZZ PU Bjelovar. U odnosu na prethodnu godinu u 2020. se povećao prosječni broj nezaposlenih za 181 nezaposlenu osobu (9,46%). Ukoliko se povećanje nezaposlenih promatra s obzirom na spol, povećao se prosječni broj nezaposlenih i muškaraca i žena, ali povećanje broja nezaposlenih žena (8,67%) bilo je nešto manje od povećanja broja nezaposlenih muškaraca (10,38%) što predstavlja promjenu odnosu na županijski prosjek gdje je prisutno povećanje nezaposlenosti žena u odnosu na muškarce. Međutim, sukladno županijskim i nacionalnim trendovima, u 2019. i 2020. godine na području VUPBJ više je nezaposlenih žena – 2019. 54,15%; a 2020. 53,68%.

Tablica 24 ***Prosječni broj nezaposlenih osoba u 2019. i 2020. na području VUPBJ***

VUPBJ	2019.			2020.		
	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
Bjelovar	589	657	1.246	674	732	1.406
Kapela	48	70	118	50	70	120
Rovišće	81	119	200	76	110	186
Štefanje	30	44	74	32	51	83
Veliko Trojstvo	46	48	94	54	64	118

Ukupno:	794	938	1.732	886	1.027	1.913

Izvor, HZZ PU Bjelovar, službena statistika po gradovima/općinama BBŽ

Što se tiče kretanja nezaposlenosti prema dobi, postotno povećanje prosječnog broja nezaposlenih vidljivo je kod gotovo svih dobnih skupina. Najznačajnije postotno **povećanje prosječnog broja nezaposlenih** zabilježeno je kod **mladih osoba**. Tako se broj nezaposlenih osoba u dobi od 15 do 19 godine povećao za **19,7%**, dok se broj nezaposlenih osoba u dobi od 20 do 24 godina povećao za **21,4%**. Kao i na županijskoj razini, jedino se smanjio broj nezaposlenih u dobi od 55-59 godina za 4,38%.

Tablica 25 ***Nezaposleni na području VUPBJ prema dobi***

Godine starosti	2019.		2020.		Indeks 2019./2020.
	Broj	%	Broj	%	
15-19	110	6,5	137	7,2	124,5
20-24	231	13,3	294	15,4	127,3
25-29	208	12,0	237	12,4	113,9
30-34	160	9,2	192	10,0	120,0
35-39	161	9,3	171	8,9	106,2
40-44	166	9,6	173	9,0	104,2
45-49	164	9,5	172	9,0	104,9
50-54	180	10,4	187	9,8	103,9

55-59	238	13,7	228	11,9	95,8
60-64	114	6,5	122	6,4	107,0
UKUPNO	**1.732**	**100,0**	**1.913**	**100,0**	**110,4**

Izvor, HZZ PU Bjelovar, službena statistika po gradovima/općinama BBŽ

U 2020. godini na području VUPBJ povećao se prosječni broj nezaposlenih na svim razinama obrazovanja osim kod osoba sa završenom osnovnom školom (-1,31%). Do najvećeg povećanja prosječnog broja nezaposlenih došlo je kod osoba sa završenom srednjom školom do 3 godine, te za KV i VKV radnike (14,46%) te srednjom školom u trajanju od 4 i više godina (12,11%), dok je najmanje povećanje zabilježeno kod osoba sa završenom osnovnom školom (za 0,63%). Što je Županije tiče, trendovi su vrlo slični, te se tako u 2020. godini povećao prosječni broj nezaposlenih na svim razinama osim kod osoba bez škole i onih s nezavršenom osnovnom školom (- 3,1%), dok je do najvećeg povećanja prosječnog broja nezaposlenih došlo kod osoba sa završenom četverogodišnjom srednjom školom (15,0%). Na razini države veći je udio osoba sa završenim fakultetom, akademijom, magisterijem i doktoratom (9,2%) i sa prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem i višom školom (6,7%).

Tablica 26 ***Nezaposleni na području VUPBJ prema razini obrazovanja***

Razina obrazovanja	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Bez škole i nezavršena osnovna škola	156	9,0	157	8,2	100,6
Završena osnovna škola	382	22,1	377	19,7	98,7
Srednja škola do 3 g. te za KV i VKV radnike	544	31,4	636	33,2	116,9
Srednja škola u trajanju od 4 i više godina	428	24,8	487	25,5	113,8
Gimnazija	43	2,4	49	2,6	113,9

Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	89	5,1	103	5,4	115,7
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	91	5,2	104	5,4	114,3
UKUPNO VUPBJ	**1.732**	**100,0**	**1.913**	**100,0**	**110,4**

Izvor, HZZ PU Bjelovar, službena statistika po gradovima/općinama BBŽ

Tijekom 2020. godine u ukupnoj evidentiranoj nezaposlenosti PU Bjelovar nalazilo se prosječno mjesečno 876 osoba bez radnog iskustva, što je 19,2 % od ukupne nezaposlenosti. Njihov prosječan broj se u odnosu na 2019. godinu povećao za 5,8 % ili 48 osoba.

Tablica 27 ***Nezaposleni prema podacima HZZ PU Bjelovar prema radnom stažu***

Radni staž	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Bez staža	829	19,7	876	19,2	105,8
Do 1 godine	619	14,7	616	13,5	99,5
1 – 2 godine	450	10,7	506	11,1	112,5
2 – 3 godine	276	6,6	337	7,4	122,2
3 – 5 godina	335	8,0	443	9,7	132,3
5 – 10 godina	486	11,6	531	11,6	109,3
10 – 20 godina	629	15,0	685	15,0	108,8
20 – 30 godina	369	8,8	382	8,4	103,7

30 i više godina	209	5,0	192	4,2	91,5
UKUPNO	**4.201**	**100,0**	**4.568**	**100,0**	**108,7**

Izvor, HZZ PU Bjelovar, službena statistika po gradovima/općinama BBŽ

Osobe na evidenciji nezaposlenih mogu se razvrstati prema trajanju njihove prethodne nezaposlenosti. Tako je od prosječnog broja nezaposlenih u 2020. godini njih 66,5% bilo nezaposleno do jedne godine (kratkotrajno), a 34,5% dulje od jedne godine (dugotrajno). U usporedbi s prosjekom 2019. godine, broj nezaposlenih povećao se kod većine skupina prema trajanju nezaposlenosti. Najviše se povećao broj nezaposlenih od 1 do 2 godine (44,4%) i broj nezaposlenih od 6 do 9 mjeseci (27,2%), dok je smanjenje zabilježeno kod skupine nezaposlenih duže od 3 godine (21,5%) te kod skupina od 2 do 3 godine (4,1%).

Tablica 28 ***Prosječni broj nezaposlenih osoba prema trajanju nezaposlenosti u PU Bjelovar***

Trajanje nezaposlenosti	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	**%**	**Broj**	**%**	
Do 3 mjeseca	1.248	29,7	1.352	29,6	108,3
3 do 6 mjeseci	674	16,0	816	17,9	121,1
6 do 9 mjeseci	390	9,3	496	10,9	127,2
9 do 12 mjeseci	266	6,3	328	7,2	123,1
1 do 2 godine	409	9,7	591	12,9	144,4
2 do 3 godine	191	4,5	183	4,0	95,9
Više od 3 godine	1.022	24,3	802	17,6	78,5

UKUPNO	4.201	100,0	4.568	100,0	108,7

Izvor, HZZ PU Bjelovar, Godišnjak 2020.

S obzirom na trajanje nezaposlenosti prema spolu, udio dugotrajno nezaposlenih (više od jedne godine) u ukupnom broju nezaposlenih muškaraca iznosio je 39,7%, a u ukupnom broju nezaposlenih žena 29,8%. Prema navedenom, dugotrajna nezaposlenost nešto je učestalija u muškaraca nego u žena.

Tijekom 2020. godine u HZZ PZ Bjelovar, prosječno je mjesečno registrirano 315 nezaposlenih osoba s invaliditetom, od čega 133 žene i 183 muškarca. Prosječni broj nezaposlenih osoba s invaliditetom u 2020. godini povećao se u odnosu na 2019. za 0,3 % ili 1 osobu. Udio nezaposlenih osoba s invaliditetom u prosječnom broju nezaposlenih 2020. godine je 6,9 %, dok je 2019. taj udio bio 7,5 %.

Prema razini obrazovanja, najviše nezaposlenih osoba s invaliditetom je u razini srednjoškolskog obrazovanja do 3 godine i škole za KV i VKV radnike (203 ili 64,4 %), a zatim slijede osobe s osnovnom školom (61 ili 19,4 %), sa srednjom školom za zanimanja u trajanju 4 godine i gimnazija (32 ili 10,1 %) te bez završene škole (17 ili 5,4 %). S druge strane na razini više škole i fakulteta evidentirano je 6 osoba, što čini 1,9 % od ukupnoga broja evidentiranih nezaposlenih osoba sa invaliditetom.

Tablica 29 ***Prosječan broj nezaposlenih osoba s invaliditetom prema podacima HZZ PU Bjelovar***

Razina obrazovanja	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Bez škole i nezavršena osnovna škola	17	5,4	17	5,4	100,0
Završena osnovna škola	55	17,4	61	19,4	110,9
Srednja škola do 3 g. te za KV i VKV radnike	206	65,2	203	64,4	98,5

Srednja škola u trajanju od 4 i više godina i gimnazija	32	10,1	28	8,9	87,5
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	2	0,6	2	0,6	100,0
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	4	1,3	4	1,3	100,0
UKUPNO	316	100,0	315	100,0	99,7

Izvor, HZZ PU Bjelovar, Godišnjak 2020.

U evidenciji nezaposlenih osoba s invaliditetom, najviše je nezaposlenih osoba s intelektualnim teškoćama (200 ili 63,4%), osoba s tjelesnim invaliditetom (37 ili 11,8%), osoba s kroničnim bolestima (21 ili 6,7%) te s kombiniranim smetnjama (19 ili 6,0%).

Tijekom 2020. godine u evidenciju nezaposlenih ukupno se prijavila 171 osoba s invaliditetom što je za 28,8 % manje nego u 2019. godini. Istovremeno se iz evidencije nezaposlenih ukupno zaposlilo 155 osoba s invaliditetom (152 osobe na temelju radnog odnosa i 3 na temelju drugih poslovnih aktivnosti), što je 8,3 % manje nego u 2019. godini.

Što se hrvatskih branitelji tiče, tijekom 2020. godine prosječno je mjesečno registrirano 466 nezaposlenih hrvatskih branitelja pri HZZ PU Bjelovar. Prosječni broj nezaposlenih hrvatskih branitelja u 2020. godini smanjio se u odnosu na 2019. za 11,4% ili 60 osoba. Udio nezaposlenih hrvatskih branitelja u prosječnom broju nezaposlenih 2020. godine je bio 10,2 %, dok je 2019. taj udio bio 12,5 %.

Tablica 30 ***Prosječan broj nezaposlenih hrvatskih branitelja prema podacima HZZ PU Bjelovar***

Razina obrazovanja	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Bez škole i nezavršena osnovna škola	70	13,3	65	13,9	92,9

Završena osnovna škola	210	39,9	181	38,8	86,2
Srednja škola do 3 g. te za KV i VKV radnike	145	27,6	129	27,7	89,0
Srednja škola u trajanju od 4 i više godina i gimnazija	80	15,2	72	15,5	90,0
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	10	1,9	8	1,7	80,0
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	11	12,1	11	2,4	100,0
UKUPNO	526	100,0	466	100,0	88,6

Izvor, HZZ PU Bjelovar, Godišnjak 2020.

Najviše je nezaposlenih hrvatskih branitelja imalo završenu ili nezavršenu osnovnu školu (52,8%), zatim slijedi skupina osoba sa završenom srednjom školom za zanimanje do 3 godine ili školom za KV i VKV radnike (27,7%) i sa srednjom školom za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazijom (15,5%). Najmanje ih je s višom i visokom razinom obrazovanja (4,1%).

2.3. Poslovno okruženje

Najveća koncentracija poduzetnika, zaposlenosti i gospodarske aktivnosti Bjelovarsko-bilogorske županije odvija se u gradu Bjelovaru, koji je ujedno i središte Većeg urbanog područja, te samim tim i nositelj gospodarstva Županije, prema sljedećim podacima:

Tablica 31 ***Gradovi BBŽ po kriteriju ukupnih prihoda poduzetnika u 2020.***

Naziv grada/općine	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih		Ukupni prihodi		Neto dobit/gubitak	
	Broj	Rang u RH	Broj	Rang u RH	Iznos	Rang u RH	Iznos	Rang u RH
Bjelovar	1.145	16	7.828	18	4.289.318	19	39.100	66
Čazma	157	101	1.730	67	857.143	86	33.151	72
Garešnica	198	84	1.240	96	627.474	103	23.153	103
Daruvar	207	80	1.599	73	553.297	109	26.650	91
Grubišno polje	90	180	560	160	395.508	141	13.092	145

Izvor, FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Podaci FINA-e pokazuju kako je Bjelovar na rang listi 23 gradova i općina Bjelovarsko-bilogorske županije prvi po broju poduzetnika, broju zaposlenih, ukupnim prihodima, dobiti razdoblja, gubitku razdoblja i neto dobiti.

Poduzetnici Bjelovarsko-bilogorske županije, njih 2.260, u 2020. godini imali su 15.199 zaposlenih, što je u odnosu na 2019. godinu povećanje broja zaposlenih za 140 ili 0,9%. Udio Bjelovarsko-bilogorske županije u gospodarstvu RH prikazan je tablicom niže:

Tablica 32 ***Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika Bjelovarsko-bilogorske županije u 2020. godini***

Opis	2019.	2020.	Indeks	Udio BBŽ u RH (%)
Broj poduzetnika		2.260	-	1,6
Broj dobitaša	1.547	1.553	100,4	1,9
Broj gubitaša	507	707	139,4	1,3
Broj zaposlenih	15.059	15.199	100,9	1,6
Ukupni prihodi	8.185.283	8.177.169	99,9	1,1

Ukupni rashodi	8.002.119	7.931.899	99,1	1,1
Dobit prije oporezivanja	360.370	423.304	117,5	0,8
Gubitak prije oporezivanja	177.206	178.034	100,5	0,7
Porez na dobit	57.999	57.296	98,8	1,0
Dobit razdoblja	299.903	366.038	122,1	0,8
Gubitak razdoblja	174.738	178.064	101,9	0,7
Konsolidirani financ. rezultat (dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja)	125.165	187.974	150,2	0,9
Izvoz	1.195.504	1.303.581	109,0	0,9
Uvoz	1.290.858	1.169.509	90,6	0,9
Trgovinski saldo (izvoz minus uvoz)	-95.354	134.072	-	0,9
Bruto investicije u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu	1.209.750	1.075.837	88,9	1,5
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	166.309	158.244	95,2	0,6
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	4.570	4.706	103,0	-

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

U 2020. godini poduzetnici Bjelovarsko-bilogorske županije ostvarili su ukupne prihode u iznosu od 8,2 milijarde kuna (pad 0,1%), ukupne rashode od 7,9 milijardi kuna (pad 0,9%), dobit razdoblja u iznosu od 366 milijuna kuna (rast 22,1%), gubitak razdoblja od 178,1 milijun kuna (rast 1,9%) te neto dobit od 188 milijuna kuna, što je u odnosu na 2019. godinu, kada je neto dobit iznosila 125,2 milijuna kuna, više za 50,2%. Bruto investicije u 2020. godini bilježe pad od 11,1% u odnosu na 2019. godinu, a investicije samo u novu dugotrajnu imovinu manje su za 4,8%. Uvoz je smanjen za 9,4%, a izvoz povećan za 9% te je trgovinski saldo

pozitivan i iznosi 134,1 milijun kuna. Prosječna mjesečna neto obračunana plaća iznosila je 4.706 kuna, što je 3% više u odnosu na 2019. godinu te 21,2% manje od prosjeka na razini zaposlenih kod poduzetnika u RH (5.971 kuna).

Na području VUPBJ, je prema podacima FINA-e, tijekom 2020. godine bilo sveukupno **1.333 aktivnih društava (rast od 3,41% u odnosu na 2019.) koji su ukupno zapošljavali 8.427 osoba**. Broj poduzetnika na području VUPBJ je u razdoblju od 2016. do 2020. godine porastao za 21,7%, što u nominalnom smislu predstavlja povećanje od 289 novoosnovanih poslovnih subjekata. U istom razdoblju, broj zaposlenih na cijelom području VUPBJ porastao je za 8,58% sa 7.704 na 8.427 osoba. Ovoj broj poslovnih subjekata valja pridodati i 650 aktivnih obrta na području VUPBJ, prema podacima iz Obrtnog registra u siječnju 2022. godine. Na području Većeg urbanog područja Bjelovar djeluje 1.333 poslovnih subjekata (prema podacima FINA-e za 2020. godinu), što znači u prosjeku 40 poduzeća na 10.000 stanovnika[1].

Od ukupnog broja poduzetnika na području VUPBJ u 2020. godini, 1206 su mikro poduzetnici, 110 su mali, 15 srednji i 2 su velika poduzetnika na promatranom području.

Financijski rezultati poslovanja poduzetnika na području VUPBJ su ujednačeni; oko 67% poduzetnika s područja VUPBJ tijekom 2020. godine poslovalo je s dobiti, u odnosu na 2016. kada je dobitaša bilo 72%, međutim, treba uzeti u obzir i pandemiju COVID-19 virusa koja je pogodila gospodarstvo na globalnoj razini u 2020. godini, što je i vidljivo ukoliko se promatra 2019. godina kada je 70,7% poduzetnika ostvarilo dobit.

Broj investitora u 2020. godini na području Većeg urbanog područja Bjelovar iznosio je 69, u odnosu na 2016. godinu kada je broj investitor bio 69.

Na području VUPBJ povećao se broj uvoznika u 2020. za 19% u odnosu na 2016 godinu te ih je 105, a povećao se i broj izvoznika sa 116 u 2016. na 157 u 2020 godini, što predstavlja povećanje za 26%

Ukupni prihodi poslovnih subjekata na području VUPBJ u 2020. godini iznosili su **4.678.630.639kn** u odnosu na 2016. godinu kada su prihodi iznosili 3.642.393.944kn, što predstavlja **povećanje prihoda za 26%.**

[1] Podatak je dobiven izračunom podataka FINA-e o broju poduzeća na području VUPBJ te broju stanovnika na području VUPBJ prema Popisu stanovništva iz 2011.

Prosječna mjesečna neto primanja na području VUPBJ su porasla na 4.842 kn, što predstavlja promjenu od 20% u odnosu na 2016. kada je prosječna neto plaća po zaposleniku iznosila 3.838kn.

U tablici u nastavku su prezentirani osnovni podaci o poslovnom sektoru na području VUPBJ u razdoblju od 2016. – 2020.

Tablica 33 ***Poslovni sektor na području VUUPBJ u razdoblju od 2016.-2020.***

Poslovno okruženje VUPBJ	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Broj poduzetnika	1.044	1.106	1.216	1.289	1.333
Broj zaposlenih	7.704	7.886	8.274	8.586	8.427
Broj dobitaša	755	817	907	912	891
Broj gubitaša	289	289	309	377	442
Broj investitora	68	61	68	77	69
Broj uvoznika	86	91	98	100	105
Broj izvoznika	116	116	120	150	157
Ukupni prihodi	3.689.083.041	4.190.169.630	4.524.798.608	4.674.758.469	4.678.630.639
Ukupni rashodi	3.602.001.001	4.011.177.720	4.381.784.564	4.601.088.454	4.594.354.517
Dobit razdoblja	152.698.013	195.747.186	194.259.983	171.801.265	198.082.774
Gubitak razdoblja	93.294.168	47.884.459	84.866.756	131.733.784	142.298.512
Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	59.403.845	147.862.727	109.393.227	4.067.481	55.784.262
Prosječna neto plaća po zaposlenom	3.838	4.039	4.365	4.676	4.842

Prihodi od prodaje u zemlji	2.828.401.066	2.965.514.251	3.281.665.802	3.596.645.274	3.545.272.412
Prihodi od prodaje u inozemstvu	522.285.672	769.023.340	795.660.832	681.635.888	709.561.371
Trgovinski saldo (u kn)	-1.407.532	257.914.632	100.371.799	-158.896.379	-25.199.095
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	102.094.483	66.627.129	294.551.275	86.962.250	97.380.669

Izvor, FINA Info.BIZ portal https://www.fina.hr/info.biz

Najveći broj subjekata u 2020. na području VUPBJ sukladno NKD 2007. djelovao je u djelatnosti G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala (944 subjekta); C Prerađivačka industrija (484); I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (404); F Građevinarstvo (398); M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (330 subjekta).

Što se tiče ostvarenih prihoda po područjima djelatnosti na području VUPBJ u 2020 godini, prednjači C Prerađivačka industrija koja je ostvarila prihode iznad 2 milijarde kn, zatim G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala – 1 milijarda ostvarenih prihoda; F Građevinarstvo – 455 milijuna; A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo – 301 milijun prihoda; te J Informacije i komunikacije s 142 milijuna ostvarenih prihoda.

Prema ostvarenoj dobiti razdoblja na području VUPBJ, a vezano uz područje djelatnosti najveću dobit ostvaruje djelatnost G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala (52 milijuna); M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (23 milijuna); F Građevinarstvo (21 milijuna); A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (10 milijuna) te J Informacije i komunikacije (6 milijuna).

Gubitak razdoblja na području VUPBJ s obzirom na područje djelatnosti ostvaruje djelatnost H Prijevoz i skladištenje (- 38 milijuna); C Prerađivačka industrija (- 16 milijuna); I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (- 7 milijuna); N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (- 3 milijuna); te L Poslovanje nekretninama (- 990.492).

Najveća prosječna neto plaća je u djelatnosti J Informacije i komunikacije (8.432,88kn), dok je najniža u djelatnosti O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (3.550,75kn).

U 2020. godini na području VUPBJ otvorena su 132 nova subjekta što predstavlja promjenu od - 1,48% odnosu na 2016. kada su otvorena 135 nova subjekta. Međutim, u 2020. godini je značajno manje subjekata zatvoreno (88) za razliku od 2016. godine kada je zatvoreno njih 556 što predstavlja smanjenje za 84%.

Grafikon 7 ***Dinamika otvaranja/zatvaranja poslovnih subjekata na području VUPBJ***

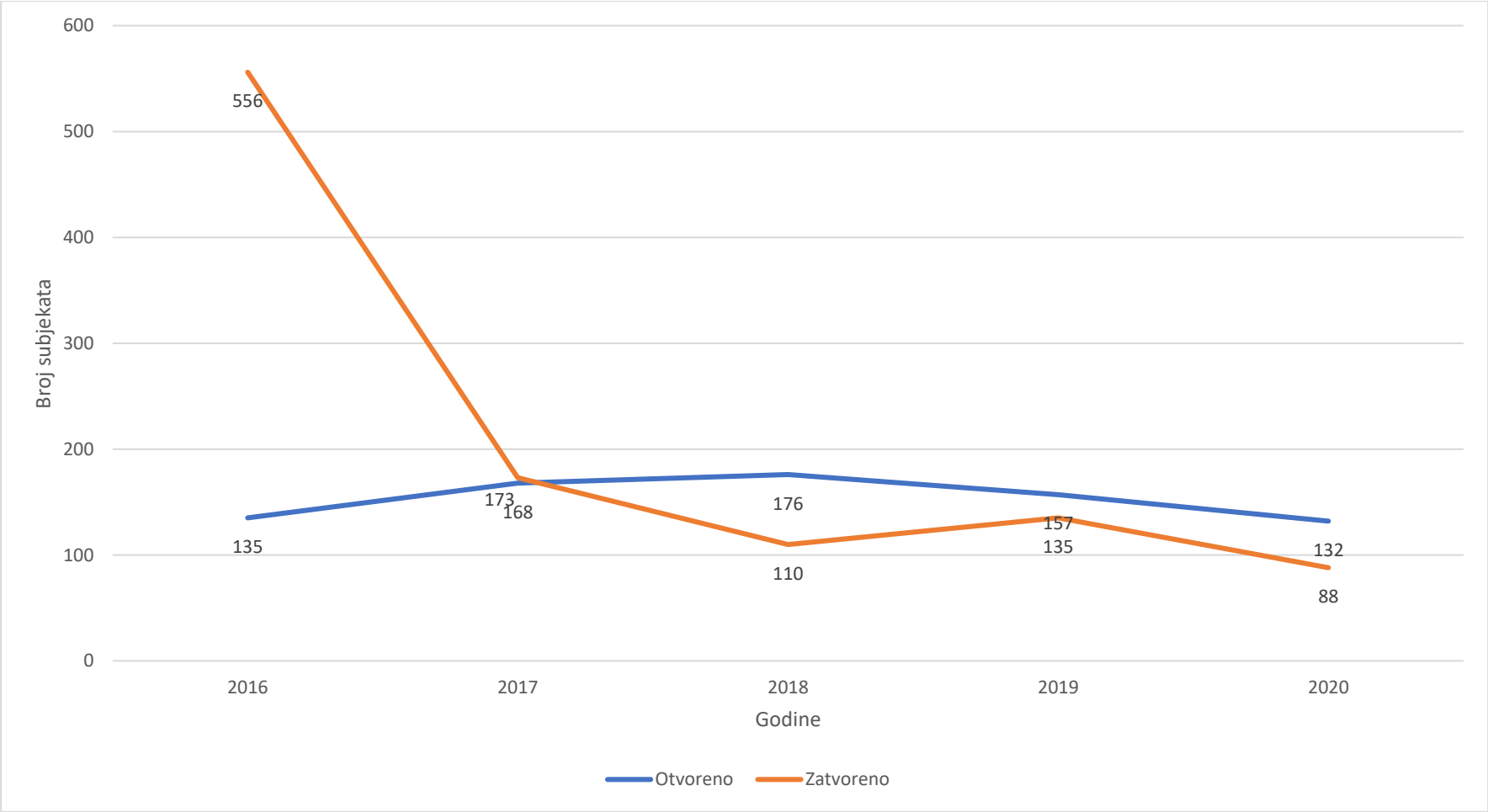

Izvor, FINA, Info.BIZ portal

Od 1.333 registrirana aktivna poslovna subjekta na području VUPBJ 90,47% čine mikro poduzeća, 8,25% je malih poduzeća, srednjih je 1,1%, dok je velikih tek 0,15%.

Grafikon 8 ***Poslovni subjekti na području VUPBJ prema veličini***

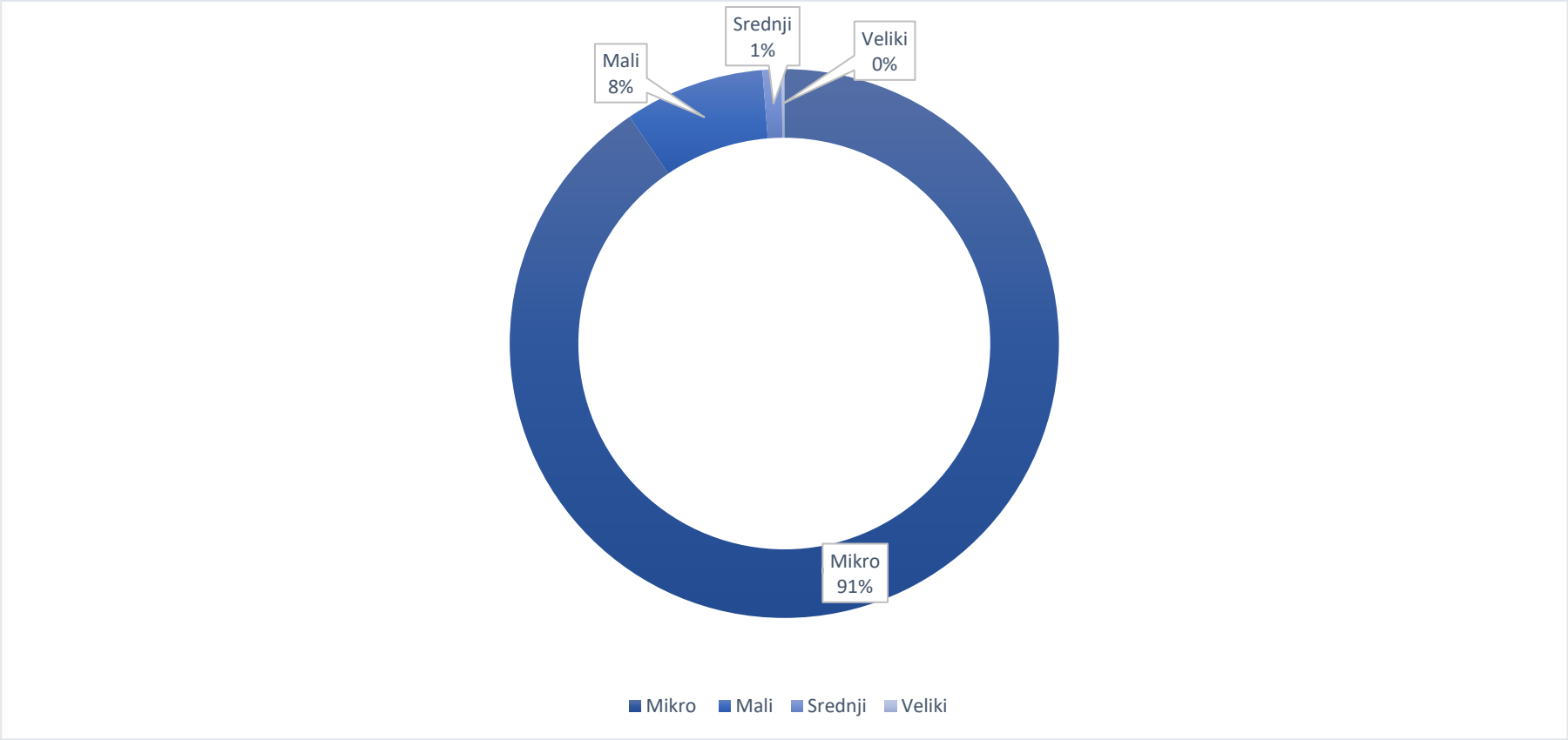

Izvor, FINA, portal Info.BIZ

2.3.1. Infrastruktura poslovne potpore

Na razini Bjelovarsko-bilogorske županije postoje značajni kapaciteti koji se odnose na infrastrukturu poslovne potpore. U nastavku se nalazi tablica s popisom poduzetničkih potpornih institucija prema Jedinstvenom registru poduzetničke infrastrukture

Grafikon 9 ***Poduzetnička potporna infrastruktura na području BBŽ***

Osnivač	R.b.	Naziv	Tip	Godina osnivanja
Grad Bjelovar	1.	Poslovna zona ISTOK	Poduzetnička zona	1992.
Grad Bjelovar	2.	Poslovna zona JUG	Poduzetnička zona	2014.
Grad Bjelovar	3.	Poslovna zona Novi Borik – Lepirac	Poduzetnička zona	2013.
Grad Bjelovar	4.	Poslovna zona Korenovo	Poduzetnička zona	2018.
Grad Čazma	5.	Poduzetnička zona Ninkovica Čazma	Poduzetnička zona	2002.
Grad Čazma	6.	Zona JUG	Poduzetnička zona	2012.
Grad Daruvar	7.	Poduzetnička zona „Zapad II“	Poduzetnička zona	2008.
Grad Daruvar	8.	Poduzetnička zona „Zapad I“	Poduzetnička zona	1994.
Grad Daruvar	9.	Poduzetnička zona – Dalit	Poduzetnička zona	2018.
Grad Garešnica	10.	Poduzetnička zona Kapelica	Poduzetnička zona	2011.
Grad Grubišno Polje	11.	Zona malog i srednjeg poduzetništva Grubišno Polje	Poduzetnička zona	2002.
Grad Garešnica	12.	Lokalna razvojna agencija – PCG d.o.o.	Lokalna razvojna agencija	2014.
Općina Đulovac	13.	Poduzetnička zona Maslenjača	Poduzetnička zona	2010.
Općina Kapela	14.	Poduzetnička zona dr. Franjo Tuđman	Poduzetnička zona	2008.
Općina Severin	15.	Poduzetnička zona „P“ Severin	Poduzetnička zona	1997.
Općina Šandrovac	16.	Industrijska zona Doljani	Poduzetnička zona	1997.
Općina Štefanje	17.	Gospodarska zona „Laminska“ Štefanje	Poduzetnička zona	2004.

Općina Velika Pisanica	18.	Gospodarska zona Velika Pisanica	Poduzetnička zona	2005.
Općina Veliki Grđevac	19.	Poduzetnička zona Bregovci	Poduzetnička zona	2005.
Općina Veliko Trojstvo	20.	Poduzetnička zona Proizvodna 2	Poduzetnička zona	1993.
SIGMA savjetovanje d.o.o.	21.	PODUZETNIČKI CENTAR SIGMA j.d.o.o.	Poduzetnički centar	2017.
Općina Velika Pisanica	22.	Poduzetnički park Velika Pisanica d.o.o.	Poduzetnički inkubator	2004.
Adela Zobundžija	23.	PRO KONZALTING d.o.o. centar za poduzetništvo Bjelovar	Poduzetnički centar	2015.
Grad Daruvar	24.	Razvojna agencija Daruvar, ustanova za koordinaciju i razvoj Grada Daruvara	Lokalna razvojna agencija	2013.
Grad Grubišno Polje	25.	Razvojna agencija AGRO ustanova za razvoj grada	Lokalna razvojna agencija	2019.
Bjelovarsko-bilogorska županija	26.	REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA BJELOVARSKO - BILOGORSKE ŽUPANIJE, društvo s ograničenom odgovornošću za usluge privlačenja investicija, obrazovanje i izradu projekata za privlačenje sredstava fondova EU	Županijska razvojna agencija	2002.
Gloria d.o.o., Socijalna zadruga "Pružimo ruke", Ivana Mlinar	27.	START centar za lokalni razvoj	Poduzetnički centar	2019.

Grad Bjelovar i Visoka tehnička škola u Bjelovaru	28.	TEHNOLOŠKI PARK BJELOVAR društvo s ograničenom odgovornošću za poduzetništvo, razvoj i primjenu novih tehnologija	Inkubator za nove tehnologije	2014.

Izvor, Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture - http://reg.mingo.hr/pi/public/#

Na području Većeg urbanog područja Bjelovar sveukupno je 7 poslovnih zona, te 2 javne poduzetničke potporne institucije i 3 privatne.

Na području VUPBJ djeluje **Županijska komora Bjelovar**, osnovana 1962. godine, a mijenjajući kroz protekla razdoblja nazive i pravne osobnosti, danas djeluje kao županijska komora u sustavu Hrvatske gospodarske komore. ŽK Bjelovar organizira razne seminare, edukacije, webinare i ostale vrste predavanja ovisno o iskazanome interesu članica. Karakterističan projekt Županijske komore Bjelovar je izložba inovacija pod nazivom **„Salon inovacija"** s ciljem poticanja inovativnosti i kreativnosti kao iznimno važne komponente konkurentnosti i razvoja gospodarstva. Na Salonu inovacija se predstavljaju inovatori iz Bjelovarsko-bilogorske županije uz gostovanje renomiranih i nagrađivanih inovatora iz cijele Republike Hrvatske, u suradnji s Udrugom inovatora Hrvatske.

Obrtnička komora Bjelovarsko-bilogorske županije i udruženja obrtnika gradova Bjelovar, Čazma, Daruvar i Garešnica su institucije čija je osnovna zadaća pružiti što kvalitetnije usluge svojim članovima te promicati i štiti njihove interese. U tom smislu obrtnicima je na raspolaganju Komorski sustav, sa zajedničkim ciljevima ubrzanog gospodarskog razvoja.

Regionalna razvoja agencija Bjelovarsko-bilogorske županije d.o.o. je regionalni koordinator razvoja, zadužena za koordiniranje gospodarskog razvoja na području Bjelovarsko-bilogorske županije. Misija razvojne agencije je širenje poduzetničkog duha, promicanje regionalnih potencijala privlačenjem stranih i domaćih ulagača, potpora razvoju poduzetništva, pronalaženje prihvatljivog investicijskog kapitala, pružanje savjetodavnih usluga i stručne pomoći u poslovanju, te kontinuirano stručno usavršavanje i edukacija.

Na području grada Bjelovara uspostavljene su sljedeće zone:

- **Poslovna zona ISTOK** - Poslovna zona Istok smještena je u istočnom dijelu grada Bjelovara uz prometnicu Bjelovar – Đurđevac, ukupne površine 14,38 ha. U zoni djeluje 19 poduzetnika, te je 496 zaposlenika.

- **Poslovna zona JUG** - Poslovna zona Jug smještena je u jugoistočnom dijelu grada Bjelovara uz južnu zaobilaznicu, ukupne je površine 123.27 ha. U zoni djeluje 27 poduzetnika, te je 1652 zaposlenika
- **Poslovna zona Novi Borik-Lepirac** - Poslovna zona Novi Borik-Lepirac nalazi se 80 km od Zagreba, uz obilaznicu-državnu cestu D-524 Zagreb-Đurđevac, cca 30 km od brze ceste Vrbovec-Zagreb, 3 km od željeznice, u predgrađu Bjelovara koji je regionalno, gospodarsko i društveno središte sa 40.276 stanovnika, ukupne je površine od 43,6ha. U zoni djeluje 8 poduzetnika, a zaposleno je 90 ljudi.
- **Poslovna zona „Korenovo“** - cca 80 km od Zagreba, 30 km do postojeće brze ceste za Zagreb, 3 km od državne ceste Zagreb - Čazma - Bjelovar, 0,5 km od planirane auto ceste Zagreb - Bjelovar - Virovitica, zona se nalazi u rubnom području naselja Bjelovar - regionalnog gospodarskog i društvenog urbanog središta sa 30 000 stanovnika. Opremanje zone je u tijeku te za sada nema gospodarske aktivnosti.

Na području općine Kapela u tijeku je izgradnja poduzetničke zone dr. Franjo Tuđman. Općina Kapela posjeduje zemljište u svom vlasništvu i odlučila aktivirati svoju imovinu u gradnju poduzetničke zone za koju postoji interes poduzetnika. S obzirom da je porasla poduzetnička aktivnost u Općini Kapela i BBŽ. Općina Kapela je temeljem odluke o osnivanju i izgradnji poslovne zone iz 2011. godine odlučila izgraditi poduzetničku zonu, potaknuti gospodarsku aktivnost i otvoriti nova radna mjesta.

Na području općine Štefanje nalazi se jedna poduzetnička zona:

- **Gospodarska zona „Laminska“ Štefanje** - Općina Štefanje se nalazi 18 km od Bjelovara, 70 km od Zagreba uz državnu cestu Bjelovar-Čazma-Ivanić Grad, cca 34 km od autoceste Zagreb-Županja. Zona Laminska se nalazi 0,8 km od središta Štefanja prema selu Laminac. Veličina zone je 30,20ha

Na području općine Veliko Trojstvo nalazi se također jedna poduzetnička zona:

- **Poduzetnička zona Proizvodna 2** - Poduzetnička zona se prostire na **3 hektara** zemljišta u samom centru naselja Veliko Trojstvo, a sastoji se 4 građevinske parcele, ukupne veličine 29.466 m2. Dovršena je izgradnja ukupne infrastrukture i parcele su prodane privatnim poduzetnicima.

Na području općine Rovišće za sada ne postoji poslovna zona.

2.3.2. Socijalno poduzetništvo i socijalne inovacije

Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2015.-2020. godine predstavlja krovni dokument koji za cilj ima uspostaviti poticajno okruženje za promicanje i razvoj društvenog poduzetništva u RH kako bi se smanjile regionalne razlike i osiguralo povećanje razine nezaposlenosti te pravednija raspodjela i upravljanje društvenim bogatstvom. Tokom 2014. godine donesena je i Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. – 2020. godine. Danas na području Europske unije može se reći da postoji poticajno okruženje za razvoj društvenog poduzetništva, dok je isto u RH još uvijek u povojima.

Na području Bjelovarsko-bilogorske županije za sada nema značajnijih pomaka prema angažmanu na područje društvenog poduzetništva, iako o tome postoje određene inicijative, posebice nakon usvajanja Strategije razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. – 2020. godine. Može se zaključiti da za sada postoje samo manje-više izolirane inicijative koje uključuju nevladine organizacije koje ponajviše zapošljavaju pripadnike ranjivih skupina ili svojih članova kroz provedbu raznih projekata, ali to se ne može u potpunosti smatrati društvenim poduzetništvom.

2.4. Turizam i kultura

U 2020. na razini Republike Hrvatske, u komercijalnim smještajnim objektima ostvareno je 7 milijuna dolazaka i 41 milijun noćenja turista. Ograničenja u putovanjima, zatvaranje granica, propisi o karanteni i donošenje epidemioloških mjera i u Hrvatskoj i svijetu, kako bi se spriječilo širenje zaraze, izravno su utjecali na pad dolazaka turista za 64,2% te pad noćenja za 55,3% u komercijalnom smještaju u 2020. u odnosu na 2019. Nakon što je u 2019. dosegnuta najveća moguća vrijednost od 91 milijun noćenja turista u komercijalnom smještaju u Hrvatskoj, broj noćenja turista u 2020. vratio se na razinu od prije 20 godina. Domaći turisti

ostvarili su 1,5 milijuna dolazaka i 5,4 milijuna noćenja, što je pad dolazaka za 34,2% i pad noćenja za 23,7% u odnosu na 2019. Strani turisti ostvarili su 5,5 milijuna dolazaka i 35,4 milijuna noćenja, što je za 68,0% manje dolazaka i za 58,0% manje noćenja u odnosu na 2019.

Hrvatski turizam okarakteriziran je izrazitom sezonalnošću, kao i dominacijom jadranskog u odnosu na kontinentalni turizam. Kao destinacija kontinentalnog turizma, Bjelovarsko-bilogorska županija u cjelini ima mali udjel u ukupnom turističkom prometu, iako u posljednjim godinama bilježi rast u broju dolazaka i noćenja do 2020. godine kada je pad turističkog prometa zabilježen i na nacionalnoj razini zbog pandemije COVID-19 virusa, stoga se kao referentna godina uzima 2019. Tako je tokom 2019. godine na području županije ukupno ostvareno 24.323 dolazaka odnosno 77.513 noćenja, dok je u 2020. godini zabilježeno tek 10.178 dolazaka, a 34.624 noćenja što je pad od 58,2% u dolascima, te 55,4% u noćenjima na području BBŽ.

Očekivano, u broju dolazaka i noćenja na Većem urbanom području dominira grad Bjelovar. Prema strukturi turista, u 2019. godini, od ukupnog broja dolazaka turista na područje Županije (24.323), 15.971 se odnosilo na domaće turiste (65,66%), dok je stranih turista bilo 8.352. Na većem urbanom području Bjelovar u navedenom razdoblju, ukupno je bilo zabilježeno 5.492 turista u dolasku od kojih se 2.939 odnosi na domaće turiste, odnosno, 53,51% što predstavlja jednak omjer domaćih i stranih turista na promatranom području. Ukupan broj noćenja turista na području Županije u 2019. godini iznosio je 77.513, a 54.260 odnosi se na domaće turiste (70%), dok je na području VUPBJ noćilo 12.908 turista od čega se 57% odnosi na strane turiste što predstavlja značajnu promjenu u strukturi turista u odnosu na Županiju.

Tablica 34 ***Turistički promet na području VUPBJ, 2017. -2020.***

Turizam	2017.		2018.		2019.		2020.	
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Republika Hrvatska	17.430.580	86.200.261	18.666.580	89.651.789	19.566.146	91.242.931	7.001.128	40.794.455
Bjelovarsko-bilogorska županija	22.556	69.756	24.830	79.824	24.323	77.513	10.178	34.624

VUPBJ	5.730	11.888	5.860	14.037	5.492	12.908	2.080	4.964
BBŽ/RH (%)	0,12	0,02	0,13	0,08	0,12	0,08	0,14	0,84
VUPBJ/RH (%)	0,03	0,01	0,03	0,01	0,02	0,01	0,03	0,12
VUPBJ/BBŽ (%)	25,4	17,0	23,6	17,5	22,5	16,6	20,4	14,3

Izvor: Državni zavod za statistiku,, Gradovi u statistici

Smještajni kapaciteti na području Županije u 2019. obuhvaćaju 1.295 stalnih postelja, te 77 pomoćnih, dok se u 2020. broj smještajnih kapaciteta smanjio za 17,64%. U 2019., od ukupnog broja postelja, 42,42% odnosi se na područje Većeg urbanog područja Bjelovar, odnosno, 582 postelje, dok je ostatak pretežito koncentriran na grad Daruvar (33,81%) koji je uz grad Bjelovar, glavni generator turističkog prometa u Županiji.

Bjelovarsko-bilogorska županija ima povoljna prirodnogeografska obilježja za razvoj turizma. Šume su stanište velikog broja biljnih i životinjskih vrsta što posebno pogoduje razvoju lovnog turizma koji je prepoznat u brojnim strateškim dokumentima kao jedan od najperspektivnijih oblika turizma. Iako nije zaštićen velik broj prirodnih dobara, velika površina Županije nalazi se u Ekološkoj mreži BBŽ Natura 2000 što predstavlja potencijal za razvoj ekoturizma koji se trenutno razvija u okviru info punkta Blatnica. Kultura života i rada je prepoznata i adekvatno valorizirana. Većina sportsko-rekreacijskih građevina i terena ima lokalno značenje za turizam, ali svakako upotpunjuje ponudu i zbog toga predstavlja potencijal daljnjeg razvoja. Prethodno navedeno se posebno odnosi na turističke staze, putove i ceste koje predstavljaju veliki potencijal razvoja cikloturizma. Blizina glavnog emitivnog centra u Hrvatskoj, Zagreba može pogodovati povećanju broja jednodnevnih izleta ili dvodnevnih turističkih posjeta ako se adekvatno predstavi na tržištu.

Ovdje je potrebno napomenuti kako enogastronomski turizam, izleti i manifestacije također predstavljaju značajne turističke potencijale koje je potrebno kvalitetno valorizirati te kroz razvoj infrastrukture učinkovito povezati u prepoznatljive turističke proizvode. Sukladno tome, poljoprivreda daje visoke dodane vrijednosti, tradicionalna gastronomija i priprema hrane predstavljaju značajan potencijal čitavog područja, ali je potrebno definirati standarde proizvodnje i kvalitete te provesti postupak brendiranja proizvoda te ojačati njihov marketing i plasman.

Ribolovni turizam u Županiji nije razvijen, ali za njegov razvoj postoje veliki potencijali. Ribnjaci su smješteni uz glavne vodotoke Česme i Ilove i najvećim dijelom su u sklopu ribnjačarstva, a manjim dijelom su to ribnjaci sportskorekreativnih ribolovnih udruga. U Prostornom planu Bjelovarsko-bilogorske županije stoji kako je

Županija po površini pod ribnjacima prva u Hrvatskoj iz čega se iščitava ogroman potencijal razvoja ribolovnog turizma, no Turistički master plan navodi da zbog nepostojanja adekvatne ponude kvalitetno i namjenski pripremljenih ribolovnih terena kao i zbog nedostatka pratećih sadržaja prije ulaganja u domenu ribolovnog turizma treba napraviti temeljitu analizu postojećeg stanja ribolovnih resursa i na toj osnovi izraditi smjernice za daljnji razvoj ovog oblika turizma.

Prostor Bjelovarsko-bilogorske županije podijeljen je na 62 lovišta koja se razlikuju prema površini koju obuhvaćaju. Najveće lovište Zapadna Garjevica obuhvaća površinu od 25 779 ha, dok najmanje lovište Blatnica ima površinu tek 316 ha. Lovišta su jasno označena zelenim tablama za oznaku lovišta (Lovac.info). U funkciji lovnog turizma u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji djeluju tri lovačke kuće: Babinac, Pajdo i Javornik. Lovačka kuća Babinac (sl. 9) smještena je 20-ak kilometara od Bjelovara u središtu jednog od najvećih lovišta „Pisanička Bilogora“. Objekt je jedan od najmodernijih i najopremljenijih objekata za pružanje usluga lovnog turizma u Republici Hrvatskoj (Turistička zajednica). O važnosti i mogućnostima razvoja lovnog turizma na prostoru Županije svjedoče brojni strateški dokumenti i razvojni planovi u kojima su prepoznati potencijali daljnjeg razvoja ovog oblika turizma. Hrvatska gospodarska komora (2017) navodi kako zemljopisni položaj Županije pogoduje razvoju lovno-ribolovnog i seoskog turizma kao jednog od najvećih potencijala daljnjega turističkog razvoja Županije.

U turističkoj ponudi djeluje nekoliko etno i tradicijskih kuća u kojima su očuvane etno zbirke i prikazano je kako se nekada živjelo. Najbolji primjeri za to su Moslavačka tradicijska kuća Miklouš, etno kuća Bilogora, Tradicijska moslavačka etno kuća Tonković, Etno park u Velikom Trojstvu, Romska etno-kuća autohtonih hrvatskih Roma Lovara te Centar tradicijskih obrta Bjelovar i Kulturni centar Mato Lovrak

Bjelovarsko-bilogorska županija ima raznolik krajolik koji pruža **brojne mogućnosti za razvoj cikloturističke ponude**. Biciklističke staze nalaze se na području cijele županije i na obodu županije u ukupnoj duljini od oko 400km. Najpoznatija je Županijska ruta koja povezuje gradove u županiji (Bjelovar - Čazma - Garešnica - Daruvar - Grubišino polje i natrag do Bjelovara, te staze istočno od Daruvara; Daruvar - Voćin, Đulovac - Sirač), ruta koja spaja sve gradove u županiji te Međunarodna ruta (Lonjsko polje - Balaton).

Zaštićenom kulturno-povijesnom baštinom smatraju se spomenici kulture i druga kulturna dobra koja su na osnovi posebnog zakona proglašena zaštićenima. Također, u ovu vrstu turističkih atrakcija spadaju i potencijalne turističke atrakcije, dakle ona kulturna dobra koja imaju atribute za takvo proglašenje.

Kulturno-povijesna baština BBŽ nije adekvatno valorizirana. Tek je konzervatorska podloga, izrađena za potrebe Prostornog plana županije, evidentirala kulturna dobra – njih oko 550, te ih kategorizirala prema značaju. Oko 8 kulturnih i kultiviranih krajolika koji zauzimaju oko 65 posto površine županije, 1 gradsko-seosko te 8 seoskih naselja, 138 arheoloških lokaliteta i zona te oko 50 pojedinačnih kulturnih dobara kategorizirana su kao kulturna dobra od nacionalne ili regionalne važnosti. Međutim, većina ovih kulturnih dobara je, osim pojedinih sakralnih građevina i urbanih cjelina, nedovoljno istražena te ugrožena neodgovarajućom zaštitom i konzervacijom te izloženi daljem propadanju. U nastavku su navedena kulturna dobra na području VUPBJ.

Tablica 35 ***Zaštićena i preventivno zaštićena kulturna dobra na području VUPBJ***

VUPBJ	R.br.	Naziv kulturnog dobra	Vrsta kulturnog dobra	Pravni status	Klasifikacija
Bjelovar	1.	Kulturno-povijesna cjelina grada Bjelovara (19. st.)	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro	Urbana cjelina
	2.	Tradicija esperanta u Hrvatskoj (20.st.)	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro	Usmena predaja, izričaji i govori
	3.	Zgrada, A.B. Šimića 2a, Bjelovar (18.-19. st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	4.	Zgrada, A.B. Šimića 3, Bjelovar (18.-19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	5.	Kompleks zgrada bolnice, A. Mihanovića 8, Bjelovar	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Javne građevine
	6.	Zgrada, Trg E. Kvaternika 7, Bjelovar	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Javne građevine
	7.	Kompleks sudskih zgrada i zatvora, J. Jelačića 3, Bjelovar (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Javne građevine

	8.	Zgrada starog zatvora, Matice hrvatske 16, Bjelovar (18.-19. st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	9.	Zgrada gimnazije, Matice hrvatske 17, Bjelovar (1900.g.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Javne građevine
	10.	Zgrada, A. Medulića 11, Bjelovar (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Stambene građevine
	11.	Zgrada, Trg S. Radića 9, Bjelovar (19.-20.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Stambeno-poslovne građevine
	12.	Zgrada, Trg A.G. Matoša 6, Bjelovar (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Stambene građevine
	13.	Zgrada "Regiments Chirurgis", Ivana viteza Trnskog 10, Bjelovar (18.-20.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	14.	Kompleks tvornice Koestlin, A. Šenoe 21, Bjelovar (20.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Industrijske građevine
	15.	Sokolski dom, Trg hrvatskog sokola 8a, Bjelovar (1912.g.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Javne građevine
	16.	Stara skladišta A. Kačića-Miošića 26, Bjelovar (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Industrijske građevine
	17.	Crkva Vavedenja Presvete Bogorodice, Garešnička 53, Brezovac (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine

	18.	Zgrada stare komande, Trg E. Kvaternika 2, Bjelovar (18.-19.st)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	19.	Zgrada križevačke pukovnije, Trg E. Kvaternika 9, Bjelovar (18.-19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	20.	Zgrada, Trg Eugena Kvaternika 10, Bjelovar (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Stambeno-poslovne građevine
	21.	Crkva sv. Tome, Tomaš, Bjelovar (15.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine
	22.	Kasarna Križevačke regimente, Trg E. Kvaternika 13, Bjelovar (18.-19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	23.	Crkva sv. Trojice, A. Trumbića 2, Bjelovar (1792. – 1822.g.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine
	24.	Zgrada, Trg E. Kvaternika 6, Bjelovar (18.-20.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	25.	Zgrada, Trg E. Kvaternika 11, Bjelovar (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	26.	Zgrada, F. Supila, Bjelovar (18.-19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Javne građevine
	27.	Zgrada, Trg E. Kvaternika 4, Bjelovar (18.-19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine

	28.	Zgrada, P. Preradovića 2, Bjelovar (18.-19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	29.	Zgrada gradskog magistrata, Trg E. Kvaternika 1, Bjelovar (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Javne građevine
	30.	Zgrada čitaonice, Šetalište dr. I. Lebovića 9, Bjelovar (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Javne građevine
	31.	Zgrada, A. Kačića – Miošića 10, Bjelovar (18.-19.st)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Vojne i obrambene građevine
	32.	Graditeljski sklop katedrale sv. Terezije ,Trg E. Kvaternika 5, Bjelovar (1765.-1774.g.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralni kompleksi
	33.	Crkva sv. Šimuna i Jude Tadeja, Ciglena 40, Bjelovar	Nepokretna pojedinačna	Preventivno zaštićeno dobro	Sakralne građevine
	34.	Zgrada, K. Frankopana 54, Bjelovar (1907.g.)	Nepokretna pojedinačna	Preventivno zaštićeno dobro	Stambene građevine
	35.	Gradski muzej Bjelovar – muzejska građa, Bjelovar	Pokretno kulturno dobro	Zaštićeno kulturno dobro	Muzejska zbirka
Kapela	37.	Crkva sv. Benedikta, Donji Mosti, Kapela, (1883.g.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine
	38.	Crkva sv. Oca Nikolaja, Kapela, Kapela (1846.g.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine

	39.	Arheološko nalazište Pavlinski samostan Svih Svetih – Streza, Pavlin Kloštar, Kapela (14.-16.st)	Arheologija	Preventivno zaštićeno dobro	Kopnena arheološka zona/nalazište
Rovišće	40.	Crkva sv. Petke, Podgorci 112, Rovišće (18.-19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine
	41.	Crkva Presvetog Trojstva, Trg hrvatskih branitelja 13, Rovišće	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine
	42.	Crkva sv. Vida, Trg hrvatskih graničara 38, Predavac, Rovišće (19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine
Štefanje	43.	Crkva sv. Stjepana Prvomučenika, Štefanje (14.-19.st.)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine
Veliko Trojstvo	44	Crkva Presvetog Trojstva, Ul. Vinogradsa I 1, Veliko Trojstvo (1779.g)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	Sakralne građevine

Izvor: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, https://registar.kulturnadobra.hr/#/

Isto tako, značajan doprinos razvoju turizma imaju kulturne manifestacije koje, uz ostale koristi poput povećanja potrošnje u destinaciji i povećanja broja noćenja, pozitivno utječu i na smanjenje sezonalnosti - osobito one koje se održavaju van glavne sezone. Manifestacije su ipak najviše zastupljene u Bjelovar, a među najznačajnije se ubrajaju: Advent u Bjelovaru, Pisanicom do Uskrsa, DOKUart – međunarodni festival dokumentarnog filma, BOKfest i MALI BOKfest – bjelovarski odjeci kazališta, Terezijana, Međunarodni tjedan udaraljkaša – IPEW, Amadeus fest, Jazzica fest, Komedija fest, Đurđevo u Bilogori, Jesen na Bilogori. Turističke manifestacije na području održavaju se kontinuirano, svake godine povećavajući ponudu i nadopunjujući program.

Zahvaljujući dugogodišnjoj tradiciji proizvodnje sira na području grada Bjelovara, grad Bjelovar prepoznat je kao grad sira. Sukladno navedenom, javila se ideja brendiranja bjelovarskog autohtonog proizvoda – **Bjelovarski kvargl**. 21. veljače 2020. godine objavom u Službenom listu Europske unije, Bjelovarski kvargl dobio je europsku zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla, čime je upisan u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla, te zaštićen

na području cijele Europske unije. Time je postao 25 poljoprivredni i prehrambeni proizvod Republike Hrvatske čiji je naziv registriran u Europskoj uniji kao zaštićena oznaka izvornosti ili zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla. Zemljopisno područje proizvodnje obuhvaća sve JLS u Većem urbanom području Bjelovar.

3. URBANO OKRUŽENJE

3.1. Kvaliteta urbanoga okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima

Uredbom o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju RH (NN 1/14) određeno je pet zona i četiri aglomeracije za potrebe praćenja kvalitete zraka. Također, određene su i razine onečišćenosti zraka prema donjim i gornjim pragovima procjene. Područje Županije pripada zoni HR 1 Kontinentalna Hrvatska koja obuhvaća 10 županija.

Tablica 36 ***Obuhvat zone HR 1 Kontinentalna Hrvatska***

Oznaka zone	Naziv zone	Obuhvat zone
HR 1	Kontinentalna Hrvatska	Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Krapinsko-zagorska županija Međimurska županija Osječko-baranjska županija (bez aglomeracije HR OS) Požeško-slavonska županija Varaždinska županija Virovitičko-podravska županija Vukovarsko-srijemska županija Zagrebačka županija (bez aglomeracije HR ZG)

Izvor: Uredba o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske

Zemlje članice Europske Unije (u daljnjem tekstu: EU) dužne su izrađivati godišnja izvješća i ocjenu kvalitete zraka na svojemu teritoriju i dostavljati ih Komisiji EU radi sagledavanja postojećih problema i planiranja zajedničkih mjera očuvanja kvalitete zraka i okoliša u Europi. Osim toga, obveza je zemalja svakih pet godina izraditi cjelovitu ocjenu kvalitete zraka na području zemalja radi analize trendova, procjene učinkovitosti provedenih politika i mjera, ocjene dostatnosti monitoringa i izrade novih srednjoročnih planova i strategija za daljnju zaštitu zraka.

Na temelju razina onečišćenosti, s obzirom na propisane granične vrijednosti te ciljne vrijednosti, utvrđuju se kategorije kvalitete zraka (I. i II. kategorija) na mjernim postajama za praćenje kvalitete zraka na području Republike Hrvatske. Prema Zakonu o zaštiti zraka:

- prva kategorija kvalitete zraka znači čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon
- druga kategorija kvalitete zraka znači onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon.

Prema zadnjem dostupnom Godišnjem izvješću o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske za 2020. godinu u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji je, s obzirom na sve mjerene onečišćujuće tvari**, zrak bio I. kategorije**. Uzrok visoke kvalitete zraka u Županinji prvenstveno treba tražiti u izostanku onih gospodarskih odnosno industrijskih grana čije djelatnosti stvaraju velike izvore onečišćenja poput kemijske i petrokemijske industrije, industrije teških metala, proizvodnje cementa, termo energetskih postrojenja i sl.

Pregled podataka o ispuštanjima onečišćujućih tvari u zrak nalaze se u tablici u kojoj su izražene ukupne količine ispuštanja svih prijavljenih onečišćujućih tvari u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Količine ispuštanja prikazane su u kg/god zajedno sa zastupljenošću ispuštanja. U BBŽ je u ukupnom obujmu otpadnih plinova najzastupljenija onečišćujuća tvar ugljikov dioksid (CO2). Zatim po količini ispuštanja slijede: ugljikov monoksid (CO), oksidi dušika izraženi kao dušikov dioksid (NO2), čestice (PM10) te oksidi sumpora izraženi kao sumporov dioksid (SO2).

Tablica 37 ***Količine ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak (kg/god) u BBŽ za 2020.***

Onečišćujuća tvar	Količina ispuštanja (kg/god)	Zastupljenost ispuštanja (%)
Oksidi sumpora izraženi kao sumporov dioksid (SO_2)	147.532,19	0,05
Oksidi dušika izraženi kao dušikov dioksid (NO_2)	242.351,69	0,09
Ugljikov monoksid (CO)	356.604,96	0,13
Ugljikov dioksid (CO_2)	276.038.678,01	99,64
Čestice (PM_{10})	172.333,30	0,09

Izvor: Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Izvješće o podacima iz Registra onečišćavanja okoliša za 2020. godinu http://www.haop.hr/hr/novosti/izvjesce-o-podacima-iz-registra-oneciscavanja-okolisa-za-2020-godinu

Buka je svaki neželjen zvuk izazvan ljudskom aktivnošću i jedan je od glavnih uzroka smanjenja kvalitete života, posebice u urbanim sredinama gdje je konstantno prisutna i utječe na mnoge aspekte svakodnevnog života, pored ostalog i na ljudsko zdravlje. Najčešći nepovoljni učinci buke na kvalitetu života i zdravlje su umor, smanjenje radnog elana i koncentracije te oštećenje sluha. U urbanim sredinama buka prometa ima značajnu ulogu u onečišćenju

čovjekova okoliša i ozbiljan je ekološki problem, a njena je pojava vezana uz tehnički napredak, urbanizaciju i povećanje obujma prometa. Štetni utjecaj buke ima akumulirajući karakter, što znači da se on uočava tek nakon duljeg vremena. Temeljni zakon kojim se utvrđuju mjere u cilju izbjegavanja, sprječavanja ili smanjivanja štetnih učinaka na zdravlje ljudi koje uzrokuje buka u okolišu je Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21). Ovim Zakonom utvrđena su područja za koja je obvezna izrada strateških karata buke i odgovarajućih akcijskih planova kao što su gradovi s više od 100 000 stanovnika, ceste s više od 3 000 000 prolaza vozila godišnje i dr. Sukladno Zakonu o zaštiti od buke (NN 20/03) izrađena je karta buke cestovnog prometa na području grada Bjelovara za razdoblje 2006.-2008. godine. Na karti buke razine buke prikazane su u skladu s harmoniziranim indikatorima buke Lden (Day Evening Night Sound Level). Plava boja označava područja zahvaćena najsnažnijim razinama buke (vrijednost od 35 dB), dok svijetlo zelena boja najslabijim (75 dB).

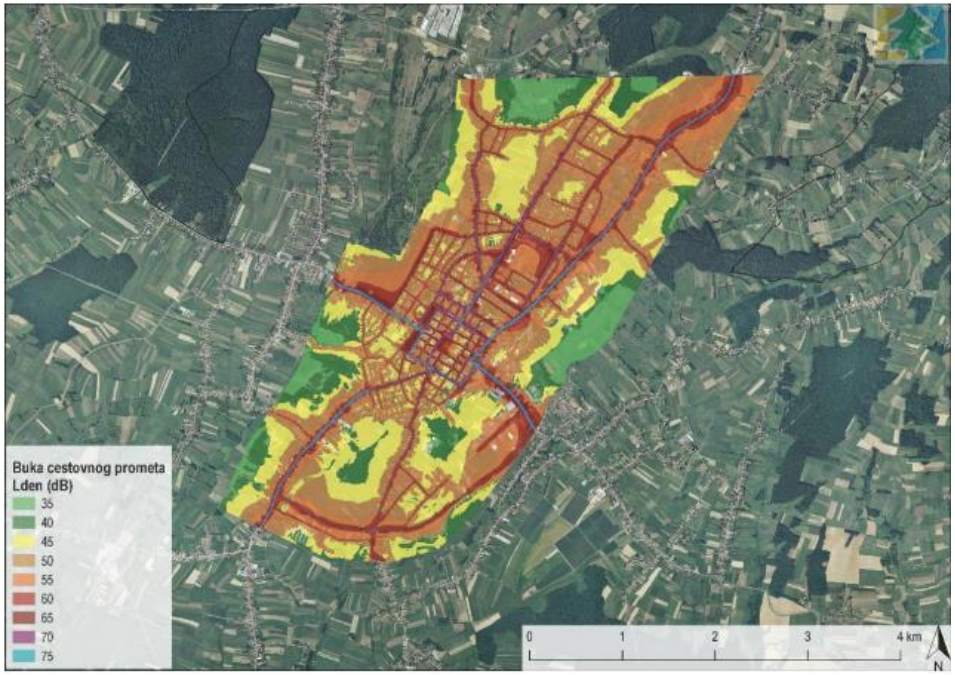

Slika Buka cestovnog prometa na području grada Bjelovara za razdoblje 2006.-2008. godine

Izvor: IRES EKOLOGIJA d.o.o. prema ISZO RH

Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovana unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem. Međunarodna udruga za tamno nebo (International Dark Sky Association – IDA) definira svjetlosno onečišćenje (engl. light pollution) kao svaki štetni efekt umjetnog svjetla, uključujući povećanje svjetline noćnoga neba, zasljepljivanje, osvjetljivanje izvan područja koja je potrebno osvijetliti, prekomjerno osvjetljavanje, smanjenu vidljivost noću i rasipanje svjetlosne energije. Jedan od najčešćih izvora svjetlosnog onečišćenja je neadekvatno javno osvjetljenje koje kao pojam obuhvaća osvjetljavanje prometnih površina kao i samih prometnica koje su namijenjene prometovanju vozila i pješaka (Klanfar, M., 2015). Stoga se u tu vrstu prometnica i prometnih površina ubrajaju: autoputovi, ceste i ulice, pješački prijelazi, pješački pothodnici, pješačke zone, šetališta i pješačke staze, parkovne staze i parkirališta. S obzirom na sve veći problem svjetlosnog onečišćenja, RH je donijela posebni zakon, Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (NN 14/19). Njime se uređuje zaštita od svjetlosnog onečišćenja, načela te zaštite, subjekti koji provode zaštitu, način utvrđivanja standarda upravljanja rasvijetljenošću u svrhu smanjenja potrošnje električne i drugih energija i obveznih načina rasvjetljavanja. Također, utvrđuju se i mjere zaštite od prekomjerne rasvijetljenosti, ograničenja i zabrane u svezi sa svjetlosnim onečišćenjem, planiranje gradnje, održavanja i rekonstrukcije rasvjete, odgovornost proizvođača proizvoda koji služe rasvjetljavanju i drugih osoba i

druga pitanja u vezi s tim. Prema Karti svjetlosnog onečišćenja (engl. Light pollution map) vidljivo je da je najveće svjetlosno onečišćenje zastupljeno unutar gradskog središta Bjelovara. Crvena boja označava područja zahvaćena najsnažnijim svjetlosnim zračenjem (vrijednost veća od 75 10-9 W/cm2* sr), dok tamno plava boja najslabijim (do 0,15 10-9 W/cm2* sr).

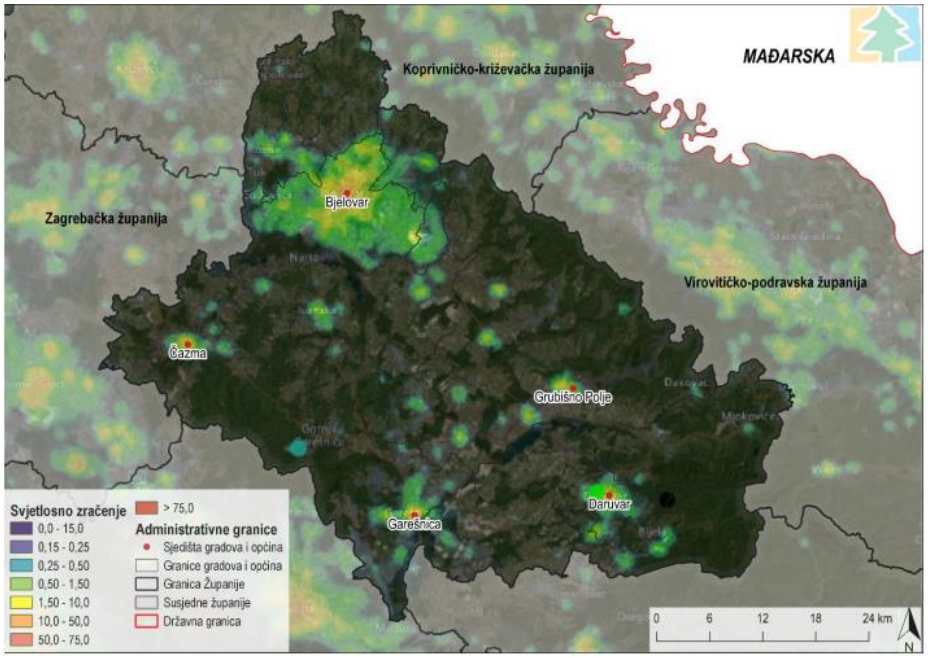

Slika Svjetlosno onečišćenje na području županije u 2021. godini

Izvor: IRES EKOLOGIJA d.o.o. prema Light pollution map

Jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati skupljanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, odnosno otpadnih voda iz sustava javne odvodnje određene aglomeracije. Aglomeracijom se smatra područje na kojem su stanovništvo i gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirani da se otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje ili do krajnje točke ispuštanja u prijemnik. Pročišćavanje otpadnih voda iz sustava javne odvodnje znači obradu otpadnih voda javne odvodnje do propisanih graničnih vrijednosti opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama, kada se iste prema Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, br. 26/20) mogu ispuštati u okoliš. Sukladno navedenom, Bjelovarsko-bilogorska županija raspolaže s 10 ispusta komunalnih otpadnih voda od kojih se 5 odnosi na ispuste bez pročišćavanja, 2 na ispuste s biološkim postupcima te 3 kombinirano fizikalno-kemijskim postupcima od ukupno 267 na području Republike Hrvatske.

Prema Izvješću o podacima iz baze podataka Registar onečišćivača Republike Hrvatske (RORH) za 2020. godinu koje sadrži administrativne, opće te prostorne podatke velikih onečišćivača koji su obveznici prijave podataka sukladno zahtjevima EU propisa, Bjelovarsko-bilogorska županija brojila je ukupno 17 prijavljenih

postrojenja na svom području pri čemu ulazi u prosječan broj na razini Republike Hrvatske, dok je najveći broj prijavljenih postrojenja evidentiran u Osječko baranjskoj županiji (47) i Zagrebačkoj (26).

Teritorij Republike Hrvatske hidrografski pripada slivu Jadranskog i Crnog mora te je prema Zakonu o vodama (NN 66/19, 84/21) podijeljen na vodno područje rijeke Dunav i jadransko vodno područje. Područje Županije pripada vodnom području rijeke Dunav odnosno podslivu rijeka Drave i Dunava i vodnom području podsliva Save, čija je karakteristika velika koncentracija površinskih voda i razgranata mreža tekućica. Prema podacima Hrvatskih voda na području Županije nalazi se 96 vodnih tijela površinskih voda, od čega 88 vodnih tijela tekućica i 8 vodnih tijela stajaćica.

Sukladno Okvirnoj direktivi o vodama (u daljnjem tekstu: ODV) zemlje članice obavezne su uspostaviti programe praćenja stanja vodnih tijela radi dobivanja jasnog i sveobuhvatnog pregleda stanja voda u svakom vodnom području. Analizom značajki površinskih voda obuhvaćene su tekućice sa slivnom površinom većom od 10 km2 i stajaćice s površinom vodnog lica većom od 0,5 km2 . Za ostala mala vodna tijela ne provodi se tipizacija ni ocjenjivanje prema odredbama ODV već se, gdje je to potrebno, ona ocjenjuju prema standardima koji vrijede za veće vodno tijelo s kojim su u površinskom kontaktu ili, ako takvog kontakta nema, za najbliže ili najprimjerenije veće vodno tijelo. Stanje tijela površinske vode određeno je njegovim ekološkim stanjem/potencijalom i kemijskim stanjem, ovisno o tome koja od dviju ocjena je lošija. Ekološko stanje tijela površinske vode izražava kakvoću strukture i funkcioniranja vodenih ekosustava i određuje se na temelju pojedinačnih ocjena relevantnih bioloških i osnovnih fizikalno-kemijskih i kemijskih te hidromorfoloških elemenata kakvoće koji podržavaju biološke elemente. Ovisno o pojedinačnim ocjenama relevantnih elemenata kakvoće, vodna tijela se klasificiraju u pet klasa ekološkoga stanja: vrlo dobro, dobro, umjereno, loše i vrlo loše. Uredbom o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15, 61/16, 80/18, 96/19) propisano je da ključnu ulogu u klasifikaciji ekološkoga stanja imaju biološki elementi kakvoće, čije vrijednosti su odlučujuće za svrstavanje u neku od klasa. Za svrstavanje u vrlo dobro ekološko stanje, pored bioloških moraju biti zadovoljeni i svi osnovni fizikalno-kemijski i kemijski te hidromorfološki standardi propisani za vrlo dobro stanje. O pripadnosti dobrom ekološkom stanju odlučuje se na temelju bioloških i osnovnih fizikalno-kemijskih i kemijskih elemenata kakvoće

Na području Županije zastupljene su sve kategorije ekološkog stanja vodnih tijela kao što je prikazano u tablici u nastavku. Ukupno gledano 27 vodnih tijela ocijenjeno je kao vrlo dobrog ili dobrog ekološkoga stanja, a to su vodna tijela koja se većinom nalaze na brežuljkastom području Bilogore i zapadnih obronaka Papuka. Preostalih 71,88 % vodnih tijela su umjerenog, lošeg ili vrlo lošeg ekološkog stanja, od čega sedam vodnih tijela stajaćih voda, dok je CSLN017 Ribanjak Blatnica ocijenjen vrlo dobrim ekološkim stanjem.

Tablica 38 ***Ekološko stanje površinskih vodnih tijela u BBŽ***

Ekološko stanje	Broj vodnih tijela	Udio (%)
Vrlo dobro	9	9,38
Dobro	18	18,75
Umjereno	14	14,58
Loše	15	15,63

Vrlo loše	40	41,67

Izvor: Hrvatske vode

Kemijsko stanje tijela površinske vode izražava prisutnost prioritetnih tvari u površinskoj vodi, sedimentu i bioti. Prema koncentraciji pojedinih prioritetnih tvari, površinske vode se klasificiraju u dvije klase kemijskoga stanja: dobro stanje i nije postignuto dobro stanje. Površinsko vodno tijelo je u dobrom kemijskom stanju ako prosječna i maksimalna godišnja koncentracija svake prioritetne tvari ne prekoračuje propisane standarde kakvoće. Kemijsko stanje vodnih tijela na području Županije značajno je bolje od ekološkog stanja te je 97,92 % površinskih vodnih tijela zadovoljilo uvjete za ocjenu dobrog kemijskog stanja. Dva vodna tijela čije kemijsko stanje nije dobro su vodna tijela tekućih voda CDRN0057_001 Suha Katalena i CSRN0010_001 Česma. Pokazatelji čije su koncentracije premašile maksimalne godišnje vrijednosti u vodnim tijelima su spojevi: nonilfenol antracen, fluoranten, metali živa, olovo, nikal i njihovi spojevi.

S obzirom na ekološko i kemijsko stanje vodnih tijela površinskih voda, daje se i ukupna ocjena stanja koja se određuje na način da se uzme lošija od dviju ocjena. Kao i kod ekološkog stanja, ukupno stanje vodnog tijela razvrstava se u pet kategorija ukupnog stanja: vrlo dobro, dobro, umjereno, loše i vrlo loše. U slučaju kada vodno tijelo dobije ocjenu kemijskog stanja - nije postignuto dobro stanje, ukupno stanje vodnoga tijela ocjenjuje se najnižom mogućom kategorijom, vrlo loše. Uzimajući u obzir ukupno stanje vodnih tijela površinskih voda moguće je odrediti koja su zadovoljavajućeg stanja, odnosno koja postižu ciljeve zaštite voda, a koja nisu zadovoljavajućeg stanja odnosno ne postižu ciljeve zaštite voda. Sukladno Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (NN 66/16) i Uredbi o standardu kakvoće voda, ciljeve zaštite voda postižu površinska vodna tijela koja su dobrog ili vrlo dobrog ukupnog stanja (odnosno vodna tijela koja su vrlo dobrog ili dobrog ekološkog stanja i dobrog kemijskog stanja). Na području Županije 71,88 % vodnih tijela površinskih voda ne postiže ciljeve zaštite voda propisane ODV-om.

Iako u Republici Hrvatskoj **ne postoji jedinstven i kontinuiran sustav motrenja tla**, upravljanje i zaštita tla regulirana je kroz više različitih sektorskih zakona. Općenito, na pojavu onečišćenja tla utječu brojni čimbenici od kojih su najznačajniji oni antropogeni, a koji se u velikoj većini slučajeva odnose na aktivnosti u poljoprivrednom sektoru kao i sektoru odlaganja otpada. Ovdje je također potrebno napomenuti kako neracionalna primjena mineralnih i organskih gnojiva izravno može ugroziti i sustave podzemnih voda za koje su ispitivanja pokazala da prema svim fizikalno-kemijskim parametrima zadovoljavaju granice propisane odredbama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće. Također, uz već navedene pritiske, negativan utjecaj na kvalitetu tla imaju i industrija te promet.

Prirodni resursi

Ekološka mreža Republike Hrvatske, koja se ujedno smatra i područjima Natura 2000, obuhvaća 27,5% površine Bjelovarsko – bilogorske županije. Na području Bjelovarsko-bilogorske županije nalazi se ukupno 18 područja ekološke mreže NATURA 2000, odnosno, 15 područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) i 3 područja očuvanja značajna za ptice (POP). Ukupna površina NATURE 2000 na području županije iznosi 147.744,1 ha, što čini 55,68% od ukupne površine županije.

Tablica 39 ***Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) na području BBŽ***

R.b.	Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Površina unutar BBŽ (ha)	Udio ukupne površine unutar BBŽ (%)
1.	HR2000174	Trbušnjak-Rastik	247,01	12
2.	HR2000437	Ribnjaci Končanica	1.277,15	100
3.	HR2000438	Ribnjaci Poljana	667,15	42
4.	HR2000440	Ribnjaci Sišćani i Blatnica	753,73	99
5.	HR200 441	Ribnjaci Narta	623,85	100
6.	HR2001216	Ilova	600,92	75
7.	HR2001220	Livade uz potok Injaticu	37,56	100
8.	HR2001224	Malodapčevačke livade	16,70	100
9.	HR2001243	Rijeka Česma	139,6	100
10.	HR2001281	Bilogora	2.626,29	35
11.	HR2001285	Gornja Garešnica	78,81	100
12.	HR2001293	Livade kod Grubišnog Polja	2.964,88	100
13.	HR2001327	Ribnjak Dubrava	72,45	21
14.	HR2001330	Pakra i Bijela	28,90	100
15.	HR2001403	Bijela	8,80	11

Izvor: Bioportal, https://www.bioportal.hr/gis/

Tablica 40 ***Područja očuvanja značajna za ptice (POP) na području BBŽ***

R.b.	Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Površina unutar BBŽ (ha)	Udio ukupne površine unutar BBŽ (%)
1.	HR1000008	Bilogora i Kalničko gorje	42.382,94	45

2.	HR1000009	Ribnjaci uz Česmu	16.615,99	72
3.	HR1000010	Poilovnje s ribnjacima	10.709,64	79

Izvor: Bioportal, https://www.bioportal.hr/gis/

Zaštićenom prirodnom baštinom smatraju se dijelovi prirode koji su na osnovi posebnog zakona proglašeni zaštićenima. Također, u ovu vrstu turističkih atrakcija spadaju i potencijalne turističke atrakcije, dakle dijelovi prirode koji imaju atribute za takvo proglašenje. Sveukupno su utvrđena 3 zaštićena područja u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, odnosno, 1 na području Većeg urbanog područja Bjelovar. Ukupna površina zaštite iznosi 6909,70ha što je 2,61% od ukupne površine Županije.

Gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom su djelatnosti skupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika usluge i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada. Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog smatra se uslugom od općeg interesa. Usluga povezana s javnom uslugom je odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta, spremnika na javnim površinama i kod korisnika usluge te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada. Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada na području Bjelovarsko-bilogorske županije u 2020. godini pružalo je 7 komunalnih društva, dok su za navedenu javnu uslugu na Većem urbanom području zadužena 2 društva – Komunalac d.o.o. (Bjelovar, Kapela, Rovišće, Veliko Trojstvo) te druga pravna osoba koja na postoru Općine Štefanje ima koncesiju.

Na urbanom području uspostavljen je sustav odvojenog prikupljanja otpada putem namjenskih spremnika (papir, plastika, metal, staklo, tekstil, baterije) na javnim površinama, odnosno, **zelenih otoka**, kojih je na **području VUPBJ 561**, od čega je 77,89% smještenih na području grada Bjelovara. Prema Očevidniku reciklažnih dvorišta, na području VUPBJ prijavljena su 4 reciklažna dvorišta, 2 na području Bjelovara, te po 1 na području Općine Kapela i Štefanje.

U nastavku se daju podaci o sakupljenim količinama komunalnog otpada i količinama odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u sklopu javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom po JLS za 2020. godinu, te stopi odvojenog sakupljanja komunalnog otpada.

Tablica 41 ***Podaci o sakupljenim količinama komunalnog otpada i odvojeno sakupljenog komunalnog otpada za područje VUPBJ u 2020. godini***

JLS	Ukupno sakupljeni komunalni otpad u sklopu javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom po JLS (tona)	Miješani komunalni otpad sakupljen u sklopu javne usluge (tona)	Broj stanovnika obuhvaćenih organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada	Kg/stanovnik
Bjelovar	9.783,66	8.075,70	40.276	242,00
Kapela	247,33	224,20	2.973	83,00
Rovišće	422,36	403,57	4.822	87,00
Štefanje	279,63	246,86	2.030	137,00
Veliko Trojstvo	284,36	274,30	2.741	103,00
VUPBJ ukupno:	11.017,34	9.224,63	52.842	130,4

Izvor: Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom na području Bjelovarsko-bilogorske županije i objedinjena izvješća Jedinica lokalne samouprave za 2020. godinu https://bbz.hr/

U odnosu na 2019. godinu, **količina sakupljenog komunalnog otpada značajno se smanjila** u Gradu Bjelovaru za 11,49%, Općini Rovišće za 16,69%, Općini Štefanje za 11,30% te Općini Veliko Trojstvo za 15,34%, dok se na području Općine Kapela povećala za 5,07%.

Ukupna količina nastalog komunalnog otpada u BBŽ u 2020. godini iznosila je 18.778,52 t. Time se **bilježi pad od 26,6%** u odnosu na 2015.godinu, čime je ostvaren Cilj 1.1. PGO RH prema kojem je potrebno do 2022. godine smanjiti količinu komunalnog otpada za 5% u odnosu na količinu iz 2015. godine.

Iz obrađenih podataka vidljivo je da za postizanje zadanih ciljeva gospodarenja otpadom JLS zajedno sa pružateljima javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s javnom uslugom u narednom razdoblju trebaju intenzivirati već postojeće aktivnosti usmjerene na sprječavanje nastanka otpada. Uz sprječavanje nastanka otpada, potreban je dodatan napor kojim bi se povećala svijesti građana o važnosti izdvajanja korisnog otpada. Nadalje, nužno je poboljšanje postojeće i izgradnja nove infrastrukture za gospodarenje komunalnim otpadom, a koja će omogućiti obradu sakupljenog otpada.

3.2. Primarna infrastruktura

3.2.1. Vodoopskrba i odvodnja

Za vodoopskrbu na području Bjelovarsko-bilogorske Županije nadležno je sedam komunalnih poduzeća: Komunalije d.o.o. Čazma, Komunalac d.o.o. Bjelovar, Darkom d.o.o. Daruvar, Komunalac d.o.o. Garešnica, Komunalac d.o.o. Grubišno Polje, te „Veliki Grđevac" d.o.o. Veliki Grđevac Današnje stanje vodoopskrbe na području Županije je ispod prosjeka u odnosu na stanje u ostalim županijama. Pokrivenost javnim sustavom vodoopskrbe na području Županije iznosi 56,6%, ali postojanje vodoopskrbne mreže nije nužno i pokazatelj njezina korištenja budući da je opskrbljenost vodom stanovništva ove regije samo 41,46% prema zadnje dostupnim podacima.

Prema dosadašnjim razvojnim koncepcijama vodoopskrbni sustav na području Županije podijeljeni su u pet zona: vodoopskrbna zona Daruvar, vodoopskrbna zona Grubišno Polje, vodoopskrbna zona Garešnica, vodoopskrbna zona Bjelovar te vodoopskrbna zona Čazma.

Bjelovarsko vodocrpilište smješteno je cca 1 km sjeverno od naselja Novigrad Podravski, cca 0,5 km južno od naselja Delovi i cca 0,3 km zapadno od prometnice Novigrad Podravski – Hlebine. Crpilište čine tri aktivna duboka bunara (B4, B5a i B6) ukupnog kapaciteta 210 l/s. Sirova voda prekomjerno je bogata željezom te ju se obrađuje na uređaju za preradu vode u Javorovcu, mjestu 8 km udaljenom od Delova. Na vodoopskrbni sustav grada Bjelovara priključeni su dio naselja Novigrad Podravski, Babotok, općine Nova Rača, Rovišće i Kapela.

Duljina javne vodoopskrbne mreže na području Grada Bjelovara krajem 2015. godine iznosila je 300,91 km. Na vodovodnu mrežu priključeno je urbano područje Bjelovara i okolna naselja, ukupno 28.329 stanovnika (69%). Evidentirana su 10.842 potrošača (9.539 domaćinstava i 1.273 pravne osobe). Broj priključaka prema službenim evidencijama u posljednje tri godine raste za 3- 5% godišnje. Izgrađenost vodovodne mreže je oko 91,1%.

Komunalije vodovod d.o.o. pitkom vodom opskrbljuju Grad Čazmu, Općine Štefanje, Ivanska, Berek, Veliko Trojstvo, Šandrovac i Severin. Dodatno isporučuju vodu i susjednim distributerima: Ivakop d.o.o. Ivanić- Grad (200 000 m³ godišnje), Komunalac d.o.o. Bjelovar i Komunalac Garešnica.

Zakonska je obveza javnog isporučitelja vodne usluge osigurati da voda za ljudsku potrošnju ispunjava sve propisane parametre za provjeru sukladnosti, da se primjenjuju postupci temeljeni na samokontroli zdravstvene ispravnosti vode na osnovi sustava analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka te osigurati da vodoopskrbni objekti udovoljavaju traženim sanitarno – tehničkim i higijenskim uvjetima.

Parametre sukladnosti redovito kontroliraju djelatnici Zavoda za javno zdravstvo Bjelovarsko – bilogorske županije. Kontrole se provode nad uzorcima sirove vode s vodocrpilišta, uzorcima vode nakon prerade u Javorovcu te sa gradske vodovodne mreže. U okviru svakog uzorka ispituju se fizikalno – kemijski pokazatelji (temperatura, mutnoća, boja miris, okus, pH, elektrovodljivost, utrošak KMnO4, slobodni rezidualni klor, kloridi, nitriti, nitrati, amonij, željezo i mangan) te mikrobiološki pokazatelji (Escherichia coli, ukupni koliformi, enterokoki, broj kolonija 37ºC/48h, i broj kolonija 22ºC/72h).

Prema planu se provodi sanitacija objekata proizvodnje vode, osobna higijena djelatnika, DDD mjere, ispiranje slijepih krakova cjevovoda na gradskoj mreži, pranje vodosprema, planirani kontrolni pregledi mreže i objekata na cjevovodu.

Aglomeracija Bjelovar pokriva područje s 35.216 stanovnika, a 21.861 stanovnika grada Bjelovara i naselja Trojstveni Markovac i Ždralovi priključeno je na sustav javne odvodnje i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda što je 62% ukupnog broja stanovnika dok 38% stanovnika koristi septičke jame. Sustav javne odvodnje grada Bjelovara je mješovitog tipa. Postojeći sustav sačinjava 108 km izgrađenih cjevovoda odvodnje profila DN 250 do DN 1400 mm, 7 precrpnih stanica i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Na cjevovodima se nalazi i više kišnih preljeva / odušnih kanala preko kojih se u slučaju velikih kiša uz veliko razrjeđenje cjevovodi rasterećuju u vodotoke Bjelovarsku i Plavnicu. Sustav čine tri glavna kolektora mješovite odvodnje: A, B i D, te kolektor K1 (razdjelnog sustava) koji sakuplja sanitarno fekalne vode istočnog područja grada Bjelovara te ih pomoću precrpnih stanica dovodi do kolektora B.

3.2.2. Energetska infrastruktura

Plinoopskrba

Distribucijski sustav plinovoda kojima upravlja Gradska plinara Bjelovar d.o.o. Bjelovar nalazi se na području Bjelovarsko - bilogorske županije i obuhvaća područje Grada Bjelovara i 9 općina: Rovišće, Nova Rača, Severin, Berek, Ivanska, Štefanje, Kapela, Veliki Grđevac i Velika Pisanica. Gradska plinara Bjelovar d.o.o. najveći je operator distribucijskog sustava na području Bjelovarsko - bilogorske županije koji upravlja mrežom plinovoda na području grada Bjelovara i devet susjednih općina. Tijekom 2008. godine tvrtka je dobila dozvolu Hrvatske energetske regulatorne agencije za obavljanje djelatnosti distribucije plina, a početkom 2009. Gradska plinara Bjelovar d.o.o. dobila je i koncesiju od županije Bjelovarsko - bilogorske za obavljanje djelatnosti na postojećem distribucijskom području na rok od 20 godina. Prostorno teritorij koji pokriva ovo područje čini više od 60% teritorija županije Bjelovarsko - bilogorske, broj potrošača priključenih na distribucijski sustav na kraju 2019. iznosio je 14.254 korisnika, te 1500 stanova spojenih na plinske kotlovnice. Ukupna dužina mreže kojom upravlja Gradska plinara Bjelovar d.o.o. na kraju 2019. iznosila 500 km. Plinificiranost na području Grada Bjelovara veća je od 98% što omogućuje gotovo svim pravnim i fizičkim osobama na području grada priključenje na plinski distributivni sustav, a na području općina u gotovo svim naseljima. . Plinovodna mreža sastoji se iz srednjotlačne mreže plinovoda radnog tlaka 3 bara, te niskotlačnog sustava 0,1 bar kojim se napajaju potrošači u užem središtu Bjelovara. Srednjotlačni distributivni sustav snabdijeva se iz 7 redukcijskih stanica visokog tlaka 8-3 bara (RS Česma, RS Bilogorska, RS Zvijerci, RS Gornje Plavnice, RS Hrgovljani, RS Velike Sredice i RS Male Sredice) s kojih se snabdijeva srednjotlačni distributivni sustav, te 11 stanica 3-0,1 bar (RS Radićev trg 1, RS Radićev trg 2, RS Mihanovićeva 1, RS Mihanovićeva 2, RS Vrazov trg, RS Županija, RS Vatrogasni centar, RS Šarengradska, RS Cvjetna, RS Osječka, RS Šuflajeva) koje napajaju niskotlačni plinski sustav. Opskrbu plinom za Općinu Veliku Trojstvo pruža tvrtka Komunalije d.o.o. iz Čazme.

Energetika

Područje Bjelovarsko-bilogorske županije je relativno dobro opskrbljeno električnom energijom, a mreža za potrebe gospodarstva i kućanstava je zadovoljavajuća. Na području Županije električnu energiju distribuiraju tri distributera: DP "Elektra" Bjelovar, DP "Elektra" Križ, DP "Elektra" Koprivnica. Najveći dio područja Županije opskrbljuju distributeri iz Bjelovara i Križa, a samo manji sjeverni dio Županije distributer iz Koprivnice

Djelatnost distribucije električne energije na području Grada Bjelovara obavlja HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o., DP "Elektra Bjelovar". Područje Grada Bjelovara napaja se iz tri distribucijske transformatorske stanice 35/10 kV koje se nalaze na užem gradskom području (TS Bjelovar 1, TS Bjelovar 2 i TS Bjelovar 3). Podzemnim kabelima izvedeni su 35 kV dalekovodi: - KB 35 kV TS Predavac - TS Bjelovar (TS Bjelovar 1) - KB prsten TS Bjelovar 1 - TS Bjelovar 2 - TS Bjelovar 3. Na području naselja Bjelovar 10 kV elektroenergetski vodovi izvedeni su podzemnim kabelima dok su na ostalom području dijelom nadzemnim.

Prema podacima DZS prema ukupnom broju naseljenih stanova koji na VUPBJ iznosi 17.548, 17.503 ima električnu energiju, a 10.918 plin.

Naftni sustav

Sjeverozapadnim dijelom Županije položena je trasa dijela Jadranskog naftovoda JANAF-a (Sisak - Virje - Mađarska), sustava za međunarodni transport nafte u oba smjera, u duljini 47,50 km. V. izmjenama i dopunama Prostornog plana Bjelovarsko-bilogorske županije planirano je smještanje međunarodnog cjevovoda za transport nafte i višenamjenskog međunarodnog produktovoda u koridor postojećeg međunarodnog cjevovoda za transport nafte JANAF-a. Na području Županije izgrađen je i naftovod Ivanić Grad - Bjelovar - Budrovac. Na području Županije nalaze se naftna polja. Koncesionar za istraživanje i proizvodnju nafte i plina na proizvodnim poljima je INA d.d. Najveće naftno polje je Bilogora, a na području Županije još ih je 9 manjih. Nafta se iz bušotina cijevnom mrežom šalje u sabiralište Šandrovac, gdje se odvaja nafta od slane vode i šalje dalje naftovodom preko Bjelovara prema Ivanić Gradu na daljnju preradu. Prema podacima INA d.d. za Izvješće o stanju u prostoru Bjelovarsko-bilogorske županije 2009. – 2013. ukupna duljina naftovoda na području Bjelovarsko-bilogorske županije iznosi 235,7 km a smješteni su na području općina Šandrovac, Veliko Trojstvo, Štefanje, Severin te gradova Bjelovar i Čazma.

Obnovljivi izvori energije

Bjelovarsko-bilogorska županija je usmjerena na poticanje korištenja obnovljivih izvora energije. Prema podacima u Registru obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača (Registar OIEKPP) Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja na području BBŽ realizirano je ili u nekoj fazi realizacije 115 sunčanih elektrana na građevinama ukupne snage 2,17 MW. Sunčeva energija kao izvor energije u BBŽ koristi se većinom u privatne svrhe, a solarne ploče su financirane od strane kućanstava koje ih koriste. Porast iskorištavanja sunčeve energije primjećuje se na obroncima Bilogore. Sve se češće pojavljuju male solarne ploče na vikendicama koje su dovoljne za privatne potrebe kućanstava. Niz je i manjih solarnih elektrana kao što je Eko-step mini solarna elektrana (jačine 27,3 kilovata) investitora Grada Grubišnog Polja, sufinancirana od Fonda zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Kao i elektrana kapaciteta 10 kilovata u Gornjoj Kovačici nedaleko Velikoga Grđevca koju je izgradila tvrtka „Ino solar". Nakon što su sklopljeni ugovori s Herom, obje elektrane dobivenu električnu energiju isporučuje u elektro-energetski sustav HEP-a.

Na području Županije iskorištava se geotermalna energija. U Velikoj Cigleni kod Bjelovara je krajem 2018. godine u pogon puštena prva geotermalna elektrana u Hrvatskoj – „Velika 1“. Elektrana raspolaže bruto snagom od 16,5 MW, a u energetsku mrežu grada pušta 10 MW. Energija proizvedena u ovoj elektrani pokriva polovicu stalnih potreba kućanstava u BBŽ. Preostala toplina koristi se za grijanje staklenika i industrijskih postrojenja što donosi korist manjim poljoprivrednicima i tvrtkama.

Geotermalne bušotine u Velikom Korenovu nalaze se na udaljenosti od oko 5,5 km od centra Grada Bjelovara. Informacije o geotermalnim bušotinama preuzete su iz „Studije predizvodljivosti za bušotinu (BK-2) i za planiranu duboku bušotinu (Kor-2) u Velikom Korenovu, Bjelovar. Na području Velikog Korenova na čestici koja je u vlasništvu Grada Bjelovara izbušena je eksploatacijska bušotina BK-2 dubine do 505 m. Dobivena temperatura na ušću bušotine iznosi 30 °C, a proizvodnja geotermalne vode, odnosno protok iznosi 10 l/s. Energetsko vrednovanje bušotine BK-2 koristeći ΔT između 30 i 12 °C rezultiralo je toplinskom snagom od 0,752 MW te proizvodnjom toplinske energije od 6.590 MWh/god. Osim navedene bušotine, u planu je izgradnja duboke bušotine Kor-2 do dubine od 1500 m. Na temelju prognoziranih ležišnih parametara i iskustvu stečenom ispitivanjem i mjerenjem proizvodnih parametara na više ležišta referentnih naslaga napravljena je procjena moguće količine proizvodnje geotermalne vode na predviđenoj lokaciji. Procjena količine proizvodnje iznosi 25 l/s uz temperaturu na ušću bušotine od 70 °C. Energetsko vrednovanje navedenih parametara bušotine Kor-2 koristeći ΔT između 70 i 30 °C rezultiralo je toplinskom snagom od 4,18 MW te proizvodnjom toplinske energije od 36.600 MWh/god. Prema navedenoj Studiji, raspoloživa energija iz bušotine BK-2 bi se mogla koristiti za jedan veliki bazen energetske potrošnje od 4,2 MWh te dva manja bazena ukupne potrošnje od 2,4 MWh što je u skladu sa zahtjevima tvrtke i arhitektonskog projekta „Terme Bjelovar“. Također, predviđeno je da se raspoloživa energije iz bušotine Kor-2 koristi za potrebe grijanja/hlađenja prostora hotela i pratećih objekata koji bi se trebali graditi kao integralni dio projekta „Terme Bjelovar“ i u balneološke svrhe. Predviđa se potrošnja u iznosu od 36.600 MWh/god. S obzirom da je da na izlazu iz sustava korištenja geotermalna voda ima temperaturu od 30 °C, otvara se prostor i za dodatnu primjenu geotermalne vode.

Prema podacima iz Registra OIEKPP na području Županije je 10 elektrana na bioplin i 7 elektrana na biomasu. Potencijali za korištenje biomase na području Županije su izrazito veliki s obzirom da je značajan dio Županije pokriven šumama, a elektrane kao pogonsko gorivo koriste šumsku biomasu. Kogeneracijska4 elektrana „Bio energana Bjelovar“ otvorena je u 2019. godine i u privatnom je vlasništvu. Kao pogonsko gorivo koristi šumsku biomasu. Instalirana električna snaga postrojenja iznosi 1200 kW i služi za zadovoljenje vlastite potrošnje, a višak od 1 MW se predaje u elektrodistribucijsku mrežu HEP-a. Kogeneracijska elektrana izgrađena 2019. u Grubišnom Polju isto tako kao pogonsko gorivo koristi šumsku biomasu. Proizvedena električna energija iznosi 5,6 MW te se distribuira u energetsku sustav grada, a toplinsku energiju od 6,5 MW koristi za sušenje drva čime se pomaže manjim pilanama koje nemaju vlastite sušare.

Prema zadnjim dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku, ukupna potrošnja energije u BBŽ u sektoru kućanstava 2012. godine iznosila je 1 220 865 MWh, a najveći udio u ukupno potrošenoj energiji imalo je ogrjevno drvo.

3.3. Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost

3.3.1. Cestovni promet

VUPBJ karakterizira geoprometni položaj koji je podložan daljnjem razvoju sa svrhom daljnjeg rasta i razvoja gospodarstva cjelovitog područja, a čine ga dva pravca: transverzalni prometni pravac u smjeru sjever - jug (Đurđevac - Bjelovar - Čazma) prolazi ravničarskim krajem i predstavlja nizinsku komunikaciju između dravske i savske nizine te longitudinalni prometni pravac u smjeru istok - zapad (Vrbovec - Bjelovar - Grubišno Polje - Daruvar - Pakrac) povezuje središnju i istočnu Hrvatsku.

Bjelovarsko-bilogorska županija svojim se položajem nalazi između šireg Panonskog prostora i Zagreba no može se reći da je prometno relativno izolirana, s obzirom da niti jedna suvremenija prometnica ne prolazi njome. Naime, glavni državni prometni pravci uspostavljeni su sjeverno (podravski pravac) ili južno (posavski pravac) od prostora Županije. Mrežu javnih prometnica na prostoru BBŽ sačinjavaju ceste državnog, županijskog i lokalnog značenja ukupne duljine od oko 1 500 km, od čega je nešto manje od 1 200 km asfaltirano.

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 18/2021) javne ceste se razvrstavaju u četiri skupine: autoceste, državne ceste, županijske ceste te lokalne ceste.

Mrežu cesta u Županiji čini 6 državnih cesta (265 km, 25 %), 497.8 km (47 %) županijskih cesta, te 298.7 km (28 %) lokalnih cesta. Prostorom Županije ne prolazi niti jedna autocesta, a najvažnija državna cesta je D28 koja povezuje Bjelovar sa Zagrebom preko Vrbovca te Daruvar i Grubišno polje sa Bjelovarom. Paralelno s podravskom magistralom, područjem Bjelovarsko – bilogorske županije prolazi državna cesta D28 (Zagreb - Bjelovar - Daruvar – Pakrac), a paralelno s posavskim pravcem prolazi državna cesta D26 Vrbovec-Čazma-Garešnica-Pakrac. Okomiti prometni pravci na podravski i posavski pravac prolaze državnim cestama D43 (Ivanić Grad-Čazma – Bjelovar – Đurđevac), državnom cestom D45 i državnom cestom D5 (Kutina-Garešnica - Grubišno Polje – Virovitica) te državnom cestom D5 i županijskom cestom Ž3301 (Pakrac - Daruvar - Đulove – Slatina). Bjelovarsko - bilogorskom županijom prolazi u pravcu sjever-jug međunarodni prometni pravac E661 (državna cesta D5) od Kapošvara (Mađarska) preko Virovitice prema Grubišnom polju, Daruvaru i Pakracu te dalje prema Bosni i Hercegovini.

Pomak je posljednjih godina učinjen izgradnjom dijela brze ceste od naselja Farkaševac do Zagreba. Spomenuta dionica čini sastavni dio planirane autoceste od regionalnoga značaja, A13, Vrbovec – Bjelovar – Virovitica koja će zajedno s planiranom autocestom A12 Vrbovec – Križevci – Koprivnica tvoriti cjelinu Podravsko-bilogorski ipsilon. Također, povoljan geoprometni položaj prema Mađarskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji te Sloveniji predstavlja mogućnost potencijalnog daljnjeg razvoja područja.

Županijska uprava za ceste Bjelovarsko – bilogorske županije brine se o ukupno 796,482 km cesta. Od toga je 497,801 km županijskih cesta, a 298,681 lokalnih cesta. Po vrsti kolnika Županijska uprava za ceste Bjelovarsko- bilogorske županije brine za 694,927 km asfaltnog kolnika, 98,026 makadama, 0,459 zemljanog kolnika te 3,070 neprohodnog dijela cesta.

Putovanje automobilom od jedinica lokalne samouprave urbanog područja do Bjelovara traje u prosjeku 20-ak minuta, a od Bjelovara do glavnog grada RH oko sat vremena.

Tablica 42 ***Podaci o vremenu putovanja od Bjelovara do bližih gradova***

Grad	Vrijeme putovanja
Daruvar	53min
Čazma	33min
Garešnica	47min
Grubišno Polje	40min
Zagreb	1h10min

Izvor: https://www.google.com/maps

Što se tiče **sigurnosti cestovnog prometa** prema podacima policijske uprave Bjelovarsko-bilogorske za prvi jedanaest mjeseci 2021. godine, broj prometnih nesreća porastao je u odnosu na 2020. godinu za 20,2%,, odnosno, dogodile su se 594 prometne nesreće, što odgovara i povećanju prometnih nesreća na području Republike Hrvatske. 199 prometnih nesreća na području PU Bjelovarsko-bilogorske odnosile su se na nesreće s ozlijeđenim osobama, a 7 sa smrtno stradalima, što predstavlja pad od 30% u odnosu na 2020. kada je smrtno stradalo 10 osoba. Policijska uprava radi podizanja sigurnosti cestovnog prometa kontinuirano provodi akcije kontrole prometa.

3.3.2. Željeznički promet

Temeljem Uredbe o razvrstavanju željezničkih pruga (NN 84/2021) željezničke pruge se razvrstavaju na pruge za međunarodni, regionalni i lokalni promet. Željeznički promet ima značajnu ulogu u sveukupnom razvoju Županije, no prisutna je višegodišnja stagnacija pa je nužna rekonstrukcija i modernizacija željezničkog prometnog sustava i znatno bolje povezivanje na međunarodnu željezničku mrežu. Područjem Bjelovarsko – bilogorske županije prolaze dvije jednokolosiječne pruge od lokalnog značaja, L203 (Križevci – Bjelovar – Kloštar) i L204 (Banova Jaruga – Pčelić). Ukupna duljina pruga koje prolaze Bjelovarsko – bilogorskom županijom je 72,385 km. Pruge na području Bjelovarsko-bilogorske županije nisu elektrificirane te je na njima putnički prijevoz organiziran dizelmotornim vlakovima, dok je na dionici pruge između Pčelića i Daruvara prijevoz putnika organiziran autobusima koji se zaustavljaju na službenim željezničkim

mjestima (kolodvorima i stajalištima). U prosincu 2019. je otvorena novoizgrađena željeznička pruga Sveti Ivan Žabno-Gradec, prva izgrađena pruga u Hrvatskoj nakon 52 godine. Pruga je predviđena za lokalni prijevoz te ima svrhu približiti Grad Bjelovar i bjelovarsku regiju Gradu Zagrebu i bolje povezati Bjelovarsko-bilogorsku, Koprivničko-križevačku i Zagrebačku županiju. VUPBJ je u sustav željezničkog prometa povezan željezničkom prugom L203 Križevci - Bjelovar - Kloštar koja je razvrstana u željezničke pruge od značaja za lokalni promet. Pruga se na kolodvoru Križevci odvaja od pruge M201 (državna granica - Botovo - Dugo Selo) i preko Bjelovara se u kolodvoru Kloštar Podravski spaja sa prugom R202 (Varaždin - Dalj). Dužina pruge L203 na području Grada Bjelovara je 11,34 km (11.337 m), što predstavlja 18,3% od ukupne građevinske dužine navedene pruge (62,05 km). Gustoća željezničkih pruga na području grada Bjelovara je 0,05 km/km². Pruga služi za promet putničkih i teretnih vlakova. Građevinske karakteristike pruga dozvoljavaju brzinu 80 km/sat od kolodvora Križevci do kolodvora Bjelovar, a 65 km/sat od kolodvora Bjelovar do kolodvora Kloštar Podravski. Pruga nije elektrificirana i nije primjerena suvremenim potrebama.

3.3.3. Zračni promet

Zbog male udaljenost međunarodnih i regionalnih zračnih luka, zračni promet na području Županije nije razvijen. U naselju Brezovac u sastavu grada Bjelovara postoji zračno pristanište za sportske i lake komercijalne zrakoplove najveće dopuštene uzletne mase do 2.300 kg. Manevarska površina je travnata, održava se košenjem, valjanjem i ravnanjem, a teren je dreniran, tako da je zračno pristanište najveći dio godine upotrebljivo za korištenje. Pristaništem upravlja Zrakoplovni klub Bjelovar, koji ima ugovor o korištenju zemljišta u vlasništvu RH.

3.3.4. Urbani prijevoz

Javni prijevoz kao takav na području VUPBJ nije organiziran. Na području Županije niti u jednom gradu ne postoji organizirani javni gradski prijevoz putnika. Osnovni je oblik javnog prometa na području Županije autobusni promet. Županijski linijski promet na području BBŽ obavljaju tri tvrtke na sveukupno 112 linija. Treba napomenuti kako je broj linija velik jer se prilikom povezivanja dva naselja ruta kojom prolazi autobus tijekom dana mijenja (npr. linija prolazi kroz različita naselja ujutro i navečer), a svaka ruta se računa kao zasebna linija.

3.3.5. Širokopojasna infrastruktura

Podaci HAKOM-a za 2019. godinu pokazuju da je broj priključaka za Bjelovarsko-bilogorsku županiju iznosio 23.151, što ju svrstava na 16. mjesto od svih hrvatskih županija. Podaci HAKOM-a za 2. kvartal 2020. otkrivaju kako je gustoća širokopojasnih priključaka u RH dosegnula tek 67,5%. U Županiji je taj udjel iznosio 46,1%, što ju smješta na nisko 19. mjesto među ostalim županijama i ukazuje na slabu dinamiku povećanja broja nepokretnih širokopojasnih priključaka velikih brzina.

Prema podacima HAKOM-a (područja dostupnosti širokopojasnog pristupa), na urbanom području uz dostupnost osnovnog širokopojasnog pristupa (2 Mbit/s - 30 Mbit/s) postoji i više lokacija s dostupnim brzim (30 Mbit/s - 100 Mbit/s) i ultrabrzim pristupom (iznad 100 Mbit/s). Međutim, u slučaju ovog posljednjeg riječ je isključivo o užim područjima gradskih naselja, dok su najniže brzine zastupljene većinom u ruralnim dijelovima. Kućanstva na području grada Bjelovara najviše koriste nepokretni širokopojasni pristup ugovorene brzine od 100 Mbit/s (13,07%), a sveukupni postotak kućanstva s ugovorenom nepokretnim širokopojasnim pristupom iznosi 55,99%.

4. PRORAČUNSKA STRUKTURA PRIHODA I RASHODA JLS

Iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) za razdoblje 2014. – 2020. godine Republici Hrvatskoj je na raspolaganju ukupno 10,73 milijardi eura (81,56 mlrd. kn). Do 30. prosinca 2021. godine ugovoreni su projekti u vrijednosti od 13,20 milijardi eura (100,34 mlrd. kn) odnosno 123,03% dodijeljenih sredstava. Ukupno je isplaćeno 6,95 milijardi eura (52,85 mlrd. kn) odnosno 64,80% dodijeljenih sredstava, te je ovjereno 5,97 milijardi eura (45,36 mlrd. kuna) odnosno 55,61% dodijeljenih sredstava.

Kako bi se osigurala i kvalitetna implementacija integriranog teritorijalnog ulaganja, u nastavku prikaz proračuna JLS na VUPBJ, s izdvojenim dijelom koji se tiču EU fondova. Navedeno pokazuje postojanje iskustva u pripremi i provedbi projekata financiranih bespovratnim sredstvima te učinkovito održavanje financijske stabilnosti kroz vlastite prihode poslovanja i/ili zajmove i kredite.Navedeni projekti imaju dalekosežniji učinak od pukog promatranja brojeva, a odnose se na kvalitetu i postizanje standarda poslovanja (npr. dječji vrtići).

Tablica 43 PR-RAS i RAS-funkcijski Grada BJELOVAR

- u kunama

Račun iz rač. plana	Opis stavke	Ostvarenje 2018	Index 2018/17	Ostvarenje 2019	Index 2019/18	Ostvarenje 2020	Index 2020/19
PRIHODI I RASHODI, PRIMICI I IZDACI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI							
6	**PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)**	**126.613.697**	**113,6**	**144.245.076**	**113,9**	**150.292.347**	**104,2**
61	Prihodi od poreza (AOP 003+012+018+024+032+035)	77.969.382	130,2	85.393.454	109,5	77.773.137	91,1
62	Doprinosi (AOP 040+043+044)	0	-	0	-	0	-
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (AOP 046+049+054+057+060+063+066+069)	23.087.238	95,2	32.294.702	139,9	48.980.538	151,7
631	Pomoći od inozemnih vlada (AOP 047+048)	0	-	0	-	0	-
6311	Tekuće pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
6312	Kapitalne pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU (AOP 050 do 053)	0	-	0	-	112.725	-
6321	Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6322	Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	0	-
6324	Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	112.725	-
633	Pomoći proračunu iz drugih proračuna (AOP 055+056)	3.013.354	44,1	2.472.563	82,1	8.424.652	340,7
6331	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	626.480	15,5	663.949	106,0	4.031.541	607,2
6332	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna	2.386.874	85,7	1.808.614	75,8	4.393.111	242,9
634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika (AOP 058+059)	4.136.199	110,7	4.506.606	109,0	4.063.871	90,2
6341	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	4.136.199	110,7	4.456.606	107,7	3.650.146	81,9
6342	Kapitalne pomoći od izvanproračunskih korisnika	0	-	50.000	-	413.725	827,5
635	Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (AOP 061+062)	9.485.295	100,1	9.374.408	98,8	9.582.613	102,2
6351	Tekuće pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	9.485.295	100,1	8.223.788	86,7	8.262.613	100,5
6352	Kapitalne pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	0	-	1.150.620	-	1.320.000	114,7
636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan (AOP 064+065)	0	-	0	-	0	-
6361	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-

6362	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-
638	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava (AOP 067+068)	6.452.390	153,0	15.941.125	247,1	26.796.677	168,1
6381	Tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	4.419.053	190,2	9.796.882	221,7	10.362.067	105,8
6382	Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	2.033.337	107,3	6.144.243	302,2	16.434.610	267,5
639	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (AOP 070 do 073)	0		0		0	
6391	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6392	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6393	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
6394	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
64	Prihodi od imovine (AOP 075+083+090+098)	4.221.304	99,7	5.238.092	124,1	5.137.375	98,1
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (AOP 106+111+119)	19.552.467	89,9	19.505.097	99,8	16.936.744	86,8
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (AOP 124+127)	99.621	55,1	35.019	35,2	129.990	371,2
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (AOP 131+135)	0	-	0	-	0	-
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (AOP 137+147)	1.683.685	153,8	1.778.712	105,6	1.334.563	75,0
3	**RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)**	**106.282.607**	**112,7**	**119.794.120**	**112,7**	**116.346.201**	**97,1**
31	Rashodi za zaposlene (AOP 150+155+156)	14.931.692	114,5	15.989.991	107,1	14.089.042	88,1
32	Materijalni rashodi (AOP 161+166+174+184+185)	32.084.708	119,1	41.673.956	129,9	39.936.440	95,8
34	Financijski rashodi (AOP 194+199+207)	889.528	75,2	1.522.564	171,2	906.268	59,5
35	Subvencije (AOP 213+216+220)	2.674.591	308,6	2.665.801	99,7	1.138.897	42,7
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (AOP 222+225+228+231+234+238+241)	31.429.523	101,3	32.959.577	104,9	34.233.375	103,9
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (AOP 247+253)	10.235.651	118,8	10.818.681	105,7	11.215.822	103,7
38	Ostali rashodi (AOP 258+262+266+272)	14.036.914	111,0	14.163.550	100,9	14.826.357	104,7
7	**Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (AOP 290+302+335+339)**	**548.329**	**30,0**	**4.563.633**	**832,3**	**418.775**	**9,2**
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 291+295)	80.302	6,1	3.781.489	4.709,1	62.105	1,6

72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine (AOP 303+308+317+322+327+330)	468.027	90,9	782.144	167,1	356.670	45,6
73	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 336)	0	-	0	-	0	-
74	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 340)	0	-	0	-	0	-
4	**Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (AOP 342+354+387+391+393)**	**22.511.374**	**121,4**	**40.723.951**	**180,9**	**57.561.351**	**141,3**
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 343+347)	57.746	2,4	339.702	588,3	913.097	268,8
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (AOP 355+360+369+374+379+382)	13.874.494	134,0	29.534.548	212,9	17.773.263	60,2
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 388)	0	-	0	-	0	-
	UKUPNI PRIHODI (AOP 001+289)	**127.162.026**	**112,3**	**148.808.709**	**117,0**	**150.711.122**	**101,3**
	UKUPNI RASHODI (AOP 281+341)	**128.793.981**	**114,1**	**160.518.071**	**124,6**	**173.907.552**	**108,3**
	UKUPAN VIŠAK PRIHODA (AOP 403-404)	0	0,0	0	-	0	-
	UKUPAN MANJAK PRIHODA (AOP 404-403)	1.631.955	-	11.709.362	717,5	23.196.430	198,1
9221x, 9222x	Višak prihoda - preneseni (AOP 284+400-285-401)	131.168	33,7	53.192	40,6	72.806	136,9
9221x, 9222x	Manjak prihoda - preneseni (AOP 285+401-284-400)	0	-	0	-	0	-
96, 97	Obračunati prihodi - nenaplaćeni (AOP 286+402)	21.465.938	96,6	10.252.165	47,8	21.452.151	209,2
8	**Primici od financijske imovine i zaduživanja (AOP 411+449+462+474+505)**	**5.110.918**	**203,5**	**18.231.403**	**356,7**	**38.766.493**	**212,6**
5	**Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (AOP 519+557+570+583+615)**	**3.580.090**	**86,3**	**6.502.427**	**181,6**	**14.926.142**	**229,5**
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (AOP 403+410)	**132.272.944**	**114,3**	**167.040.112**	**126,3**	**189.477.615**	**113,4**
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (AOP 404+518)	**132.374.071**	**113,1**	**167.020.498**	**126,2**	**188.833.694**	**113,1**
	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 629-630)	0	-	19.614	-	643.921	3.283,0
	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 630-629)	101.127	8,0	0	0,0	0	-
9221-9222	Višak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 407-408+627-628)	131.168	9,4	53.192	40,6	72.806	136,9
9222-9221	Manjak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 408-407+628-627)	0	-	0	-	0	-

	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	30.041	22,9	72.806	242,4	716.727	984,4
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	0	-	0	-	0	-
19	Unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	0	-	0	-	0	-
11	Stanje novčanih sredstava na početku izvještajnog razdoblja	2.976.732	41,1	7.127.569	239,4	9.797.550	137,5
11-dugov.	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	143.785.640	117,2	183.165.953	127,4	197.850.240	108,0
11-potraž.	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	139.634.803	110,0	180.495.972	129,3	191.819.543	106,3
11	Stanje novčanih sredstava na kraju izvještajnog razdoblja (638+639-640)	7.127.569	239,4	9.797.550	137,5	15.828.247	161,6
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	81	91,0	80	98,8	122	152,5
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	179	99,4	176	98,3	0	0,0
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi sati rada (cijeli broj)	84	100,0	82	97,6	163	198,8
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	169	101,2	166	98,2	0	0,0

Tablica 44 PR-RAS i RAS-funkcijski Općine KAPELA

- u kunama

Račun iz rač. plana	Opis stavke	Ostvarenje 2018	Index 2018/17	Ostvarenje 2019	Index 2019/18	Ostvarenje 2020	Index 2020/19
PRIHODI I RASHODI, PRIMICI I IZDACI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI							
6	**PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)**	**9.242.954**	**150,6**	**13.356.636**	**144,5**	**12.956.708**	**97,0**
61	Prihodi od poreza (AOP 003+012+018+024+032+035)	5.077.869	426,4	5.861.788	115,4	5.779.733	98,6
62	Doprinosi (AOP 040+043+044)	0	-	0	-	0	-
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (AOP 046+049+054+057+060+063+066+069)	2.723.572	75,4	5.689.825	208,9	5.161.110	90,7
631	Pomoći od inozemnih vlada (AOP 047+048)	0	-	0	-	0	-
6311	Tekuće pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
6312	Kapitalne pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU (AOP 050 do 053)	0	-	0	-	0	-
6321	Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6322	Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	0	-
6324	Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	0	-
633	Pomoći proračunu iz drugih proračuna (AOP 055+056)	1.197.769	43,1	1.651.797	137,9	1.556.555	94,2
6331	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	432.492	19,7	680.697	157,4	596.741	87,7
6332	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna	765.277	130,9	971.100	126,9	959.814	98,8
634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika (AOP 058+059)	211.251	25,3	780.355	369,4	28.565	3,7
6341	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	211.251	92,3	91.839	43,5	28.565	31,1
6342	Kapitalne pomoći od izvanproračunskih korisnika	0	0,0	688.516	-	0	0,0
635	Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (AOP 061+062)	0	-	0	-	0	-
6351	Tekuće pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	0	-	0	-	0	-
6352	Kapitalne pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	0	-	0	-	0	-
636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan (AOP 064+065)	0	-	0	-	0	-
6361	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-

6362	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-
638	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava (AOP 067+068)	1.314.552	-	3.257.673	247,8	3.575.990	109,8
6381	Tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	1.314.552	-	3.257.673	247,8	3.575.990	109,8
6382	Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	0	-	0	-	0	-
639	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (AOP 070 do 073)	0		0		0	
6391	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6392	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6393	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
6394	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
64	Prihodi od imovine (AOP 075+083+090+098)	190.440	59,0	318.126	167,0	141.561	44,5
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (AOP 106+111+119)	1.051.598	104,0	1.486.897	141,4	1.874.304	126,1
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (AOP 124+127)	199.475	-	0	0,0	0	-
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (AOP 131+135)	0	-	0	-	0	-
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (AOP 137+147)	0	-	0	-	0	-
3	**RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)**	**3.879.224**	**104,8**	**4.519.732**	**116,5**	**4.571.176**	**101,1**
31	Rashodi za zaposlene (AOP 150+155+156)	1.049.531	185,5	1.139.402	108,6	949.858	83,4
32	Materijalni rashodi (AOP 161+166+174+184+185)	1.834.533	105,5	1.562.738	85,2	1.737.170	111,2
34	Financijski rashodi (AOP 194+199+207)	15.225	71,2	15.802	103,8	42.908	271,5
35	Subvencije (AOP 213+216+220)	0	0,0	13.500	-	6.000	44,4
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (AOP 222+225+228+231+234+238+241)	0	-	0	-	0	-
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (AOP 247+253)	225.731	206,1	300.811	133,3	345.382	114,8
38	Ostali rashodi (AOP 258+262+266+272)	754.204	60,3	1.487.479	197,2	1.489.858	100,2
7	**Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (AOP 290+302+335+339)**	**169.726**	**307,8**	**30.086**	**17,7**	**29.178**	**97,0**
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 291+295)	138.303	683,2	3.142	2,3	4.775	152,0

72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine (AOP 303+308+317+322+327+330)	31.423	90,1	26.944	85,7	24.403	90,6
73	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 336)	0	-	0	-	0	-
74	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 340)	0	-	0	-	0	-
4	**Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (AOP 342+354+387+391+393)**	**5.134.789**	**289,9**	**7.995.112**	**155,7**	**12.046.186**	**150,7**
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 343+347)	240.625	388,9	325.000	135,1	0	0,0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (AOP 355+360+369+374+379+382)	4.894.164	286,3	7.670.112	156,7	12.046.186	157,1
	UKUPNI PRIHODI (AOP 001+289)	**9.412.680**	**152,0**	**13.386.722**	**142,2**	**12.985.886**	**97,0**
	UKUPNI RASHODI (AOP 281+341)	**9.014.013**	**164,8**	**12.514.844**	**138,8**	**16.617.362**	**132,8**
	UKUPAN VIŠAK PRIHODA (AOP 403-404)	398.667	55,3	871.878	218,7	0	0,0
	UKUPAN MANJAK PRIHODA (AOP 404-403)	0	-	0	-	3.631.476	-
9221x, 9222x	Višak prihoda - preneseni (AOP 284+400-285-401)	0	-	0	-	0	-
9221x, 9222x	Manjak prihoda - preneseni (AOP 285+401-284-400)	2.683.532	78,8	2.334.865	87,0	1.462.996	62,7
96, 97	Obračunati prihodi - nenaplaćeni (AOP 286+402)	1.293.953	117,8	863.307	66,7	626.861	72,6
8	**Primici od financijske imovine i zaduživanja (AOP 411+449+462+474+505)**	**0**	**-**	**0**	**-**	**3.513.221**	**-**
5	**Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (AOP 519+557+570+583+615)**	**115.081**	**105,0**	**120.824**	**105,0**	**0**	**0,0**
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (AOP 403+410)	**9.412.680**	**152,0**	**13.386.722**	**142,2**	**16.499.107**	**123,2**
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (AOP 404+518)	**9.129.094**	**163,6**	**12.635.668**	**138,4**	**16.617.362**	**131,5**
	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 629-630)	283.586	46,4	751.054	264,8	0	0,0
	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 630-629)	0	-	0	-	118.255	-
9221-9222	Višak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 407-408+627-628)	0	-	0	-	0	-
9222-9221	Manjak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 408-407+628-627)	2.272.925	77,5	2.039.339	89,7	1.288.294	63,2

	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	0	-	0	-	0	-
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	1.989.339	85,6	1.288.285	64,8	1.406.549	109,2
19	Unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	0	-	0	-	0	-
11	Stanje novčanih sredstava na početku izvještajnog razdoblja	112.649	221,0	1.456.192	1.292,7	1.544.232	106,0
11-dugov.	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	10.826.641	161,3	13.664.334	126,2	16.036.516	117,4
11-potraž.	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	9.483.098	142,6	13.576.294	143,2	16.544.476	121,9
11	Stanje novčanih sredstava na kraju izvještajnog razdoblja (638+639-640)	1.456.192	1.292,7	1.544.232	106,0	1.036.272	67,1
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	14	155,6	14	100,0	10	71,4
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	0	-	0	-	0	-
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi sati rada (cijeli broj)	12	200,0	13	108,3	9	69,2
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	0	-	0	-	0	-

Tablica 45 PR-RAS i RAS-funkcijski Općine ROVIŠĆE

- u kunama

Račun iz rač. plana	Opis stavke	Ostvarenje 2018	Index 2018/17	Ostvarenje 2019	Index 2019/18	Ostvarenje 2020	Index 2020/19
PRIHODI I RASHODI, PRIMICI I IZDACI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI							
6	**PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)**	**12.559.059**	**152,9**	**19.137.675**	**152,4**	**15.784.576**	**82,5**
61	Prihodi od poreza (AOP 003+012+018+024+032+035)	8.377.292	613,4	9.830.633	117,3	9.436.605	96,0
62	Doprinosi (AOP 040+043+044)	0	-	0	-	0	-
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (AOP 046+049+054+057+060+063+066+069)	2.168.494	42,3	7.408.176	341,6	4.487.870	60,6
631	Pomoći od inozemnih vlada (AOP 047+048)	0	-	0	-	0	-
6311	Tekuće pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
6312	Kapitalne pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU (AOP 050 do 053)	0	-	0	-	0	-
6321	Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6322	Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	0	-
6324	Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	0	-
633	Pomoći proračunu iz drugih proračuna (AOP 055+056)	1.536.726	34,6	3.958.341	257,6	1.980.002	50,0
6331	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	121.726	3,7	119.657	98,3	563.368	470,8
6332	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna	1.415.000	119,0	3.838.684	271,3	1.416.634	36,9
634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika (AOP 058+059)	631.768	92,0	109.909	17,4	248.272	225,9
6341	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	631.768	92,0	109.909	17,4	248.272	225,9
6342	Kapitalne pomoći od izvanproračunskih korisnika	0	-	0	-	0	-
635	Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (AOP 061+062)	0	-	0	-	0	-
6351	Tekuće pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	0	-	0	-	0	-
6352	Kapitalne pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	0	-	0	-	0	-
636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan (AOP 064+065)	0	-	0	-	0	-
6361	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-
6362	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-
638	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava (AOP 067+068)	0	-	3.339.926	-	2.259.596	67,7
6381	Tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	0	-	397.924	-	246.336	61,9
6382	Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	0	-	2.942.002	-	2.013.260	68,4
639	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (AOP 070 do 073)	0		0		0	

6391	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6392	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6393	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
6394	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
64	Prihodi od imovine (AOP 075+083+090+098)	364.888	97,5	306.215	83,9	293.566	95,9
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (AOP 106+111+119)	1.335.885	99,4	1.588.651	118,9	1.566.535	98,6
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (AOP 124+127)	312.500	>>100	4.000	1,3	0	0,0
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (AOP 131+135)	0	-	0	-	0	-
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (AOP 137+147)	0	-	0	-	0	-
3	**RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)**	**6.263.946**	**89,6**	**6.488.827**	**103,6**	**6.420.420**	**98,9**
31	Rashodi za zaposlene (AOP 150+155+156)	1.202.839	116,5	1.017.984	84,6	1.385.655	136,1
32	Materijalni rashodi (AOP 161+166+174+184+185)	3.086.421	90,3	3.157.677	102,3	3.001.014	95,0
34	Financijski rashodi (AOP 194+199+207)	15.339	105,4	14.956	97,5	17.747	118,7
35	Subvencije (AOP 213+216+220)	9.913	47,3	9.251	93,3	27.031	292,2
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (AOP 222+225+228+231+234+238+241)	0	0,0	295.005	-	198.634	67,3
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (AOP 247+253)	186.235	102,9	810.045	435,0	284.723	35,1
38	Ostali rashodi (AOP 258+262+266+272)	1.763.199	109,8	1.183.909	67,1	1.505.616	127,2
7	**Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (AOP 290+302+335+339)**	**51.092**	**79,5**	**69.680**	**136,4**	**31.620**	**45,4**
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 291+295)	10.377	54,4	13.250	127,7	0	0,0
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine (AOP 303+308+317+322+327+330)	40.715	90,1	56.430	138,6	31.620	56,0
73	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 336)	0	-	0	-	0	-
74	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 340)	0	-	0	-	0	-
4	**Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (AOP 342+354+387+391+393)**	**5.286.189**	**161,6**	**9.444.192**	**178,7**	**12.663.581**	**134,1**
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 343+347)	0	-	29.800	-	20.000	67,1
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (AOP 355+360+369+374+379+382)	2.226.359	83,8	6.914.267	310,6	10.298.331	148,9
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 388)	0	-	0	-	0	-
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 392)	0	-	0	-	0	-

45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini (AOP 394 do 397)	3.059.830	497,9	2.500.125	81,7	2.345.250	93,8
	UKUPNI PRIHODI (AOP 001+289)	**12.610.151**	**152,3**	**19.207.355**	**152,3**	**15.816.196**	**82,3**
	UKUPNI RASHODI (AOP 281+341)	**11.550.135**	**112,5**	**15.933.019**	**137,9**	**19.084.001**	**119,8**
	UKUPAN VIŠAK PRIHODA (AOP 403-404)	1.060.016	-	3.274.336	308,9	0	0,0
	UKUPAN MANJAK PRIHODA (AOP 404-403)	0	0,0	0	-	3.267.805	-
9221x, 9222x	Višak prihoda - preneseni (AOP 284+400-285-401)	809.274	23,5	1.846.873	228,2	5.121.208	277,3
9221x, 9222x	Manjak prihoda - preneseni (AOP 285+401-284-400)	0	-	0	-	0	-
96, 97	Obračunati prihodi - nenaplaćeni (AOP 286+402)	1.003.012	51,8	1.199.596	119,6	923.182	77,0
8	**Primici od financijske imovine i zaduživanja (AOP 411+449+462+474+505)**	**0**	**-**	**0**	**-**	**0**	**-**
5	**Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (AOP 519+557+570+583+615)**	**0**	**-**	**0**	**-**	**0**	**-**
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (AOP 403+410)	**12.610.151**	**152,3**	**19.207.355**	**152,3**	**15.816.196**	**82,3**
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (AOP 404+518)	**11.550.135**	**112,5**	**15.933.019**	**137,9**	**19.084.001**	**119,8**
	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 629-630)	1.060.016	-	3.274.336	308,9	0	0,0
	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 630-629)	0	0,0	0	-	3.267.805	-
9221-9222	Višak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 407-408+627-628)	809.274	23,5	1.846.873	228,2	5.121.208	277,3
9222-9221	Manjak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 408-407+628-627)	0	-	0	-	0	-
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	1.869.290	128,6	5.121.209	274,0	1.853.403	36,2
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	0	-	0	-	0	-
19	Unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	147.448	-	53.965	36,6	0	0,0
11	Stanje novčanih sredstava na početku izvještajnog razdoblja	2.388.242	75,5	4.874.117	204,1	8.300.240	170,3
11-dugov.	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	15.267.100	163,2	22.295.164	146,0	15.709.891	70,5
11-potraž.	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	12.781.226	126,2	18.869.041	147,6	20.049.211	106,3
11	Stanje novčanih sredstava na kraju izvještajnog razdoblja (638+639-640)	4.874.116	204,1	8.300.240	170,3	3.960.920	47,7
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	20	666,7	9	45,0	15	166,7
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	0	-	0	-	0	-
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi sati rada (cijeli broj)	20	666,7	15	75,0	15	100,0
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	0	-	0	-	0	-

Tablica 46 PR-RAS i RAS-funkcijski Općine ŠTEFANJE

- u kunama

Račun iz rač. plana	Opis stavke	Ostvarenje 2018	Index 2018/17	Ostvarenje 2019	Index 2019/18	Ostvarenje 2020	Index 2020/19
PRIHODI I RASHODI, PRIMICI I IZDACI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI							
6	**PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)**	**5.725.516**	**128,5**	**10.606.252**	**185,2**	**10.058.742**	**94,8**
61	Prihodi od poreza (AOP 003+012+018+024+032+035)	3.949.730	461,6	4.264.217	108,0	3.924.970	92,0
62	Doprinosi (AOP 040+043+044)	0	-	0	-	0	-
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (AOP 046+049+054+057+060+063+066+069)	996.508	35,0	5.368.522	538,7	4.795.205	89,3
631	Pomoći od inozemnih vlada (AOP 047+048)	0	-	0	-	0	-
6311	Tekuće pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
6312	Kapitalne pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU (AOP 050 do 053)	0	-	0	-	0	-
6321	Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6322	Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	0	-
6324	Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	0	-
633	Pomoći proračunu iz drugih proračuna (AOP 055+056)	524.290	23,2	1.266.283	241,5	1.652.631	130,5
6331	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	224.290	11,7	140.320	62,6	258.053	183,9
6332	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna	300.000	86,6	1.125.963	375,3	1.394.578	123,9
634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika (AOP 058+059)	260.991	51,3	68.532	26,3	0	0,0
6341	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	260.991	51,3	68.532	26,3	0	0,0
6342	Kapitalne pomoći od izvanproračunskih korisnika	0	-	0	-	0	-
635	Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (AOP 061+062)	0	-	0	-	0	-
6351	Tekuće pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	0	-	0	-	0	-
6352	Kapitalne pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	0	-	0	-	0	-
636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan (AOP 064+065)	0	-	0	-	0	-
6361	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-

6362	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-
638	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava (AOP 067+068)	211.227	287,9	4.033.707	1.909,7	3.142.574	77,9
6381	Tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	172.027	-	478.936	278,4	364.984	76,2
6382	Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	39.200	53,4	3.554.771	9.068,3	2.777.590	78,1
639	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (AOP 070 do 073)	0		0		0	
6391	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6392	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6393	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
6394	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
64	Prihodi od imovine (AOP 075+083+090+098)	240.048	66,9	424.917	177,0	650.355	153,1
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (AOP 106+111+119)	495.397	126,4	528.735	106,7	656.639	124,2
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (AOP 124+127)	14.261	-	19.248	135,0	17.699	92,0
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (AOP 131+135)	0	-	0	-	0	-
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (AOP 137+147)	29.572	600,1	613	2,1	13.874	2.263,3
3	**RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)**	**3.686.792**	**108,2**	**4.948.929**	**134,2**	**4.991.789**	**100,9**
31	Rashodi za zaposlene (AOP 150+155+156)	855.348	138,5	960.088	112,2	753.687	78,5
32	Materijalni rashodi (AOP 161+166+174+184+185)	1.906.010	111,3	2.703.221	141,8	2.892.343	107,0
34	Financijski rashodi (AOP 194+199+207)	24.065	432,8	58.347	242,5	99.179	170,0
35	Subvencije (AOP 213+216+220)	15.395	167,1	0	0,0	0	-
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (AOP 222+225+228+231+234+238+241)	0	-	0	-	0	-
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (AOP 247+253)	251.637	108,7	424.474	168,7	657.511	154,9
38	Ostali rashodi (AOP 258+262+266+272)	634.337	76,4	802.799	126,6	589.069	73,4
7	**Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (AOP 290+302+335+339)**	**9.486**	**76,3**	**16.370**	**172,6**	**4.252**	**26,0**
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 291+295)	6.534	80,6	13.882	212,5	1.040	7,5

72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine (AOP 303+308+317+322+327+330)	2.952	68,1	2.488	84,3	3.212	129,1
73	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 336)	0	-	0	-	0	-
74	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 340)	0	-	0	-	0	-
4	**Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (AOP 342+354+387+391+393)**	**1.088.764**	**127,0**	**7.198.041**	**661,1**	**7.916.952**	**110,0**
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 343+347)	20.000	-	0	0,0	0	-
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (AOP 355+360+369+374+379+382)	388.122	196,4	6.327.278	1.630,2	7.349.090	116,1
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 388)	0	-	0	-	0	-
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 392)	0	-	0	-	0	-
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini (AOP 394 do 397)	680.642	103,1	870.763	127,9	567.862	65,2
	UKUPNI PRIHODI (AOP 001+289)	**5.735.002**	**128,3**	**10.622.622**	**185,2**	**10.062.994**	**94,7**
	UKUPNI RASHODI (AOP 281+341)	**4.775.556**	**112,0**	**12.146.970**	**254,4**	**12.908.741**	**106,3**
	UKUPAN VIŠAK PRIHODA (AOP 403-404)	959.446	469,6	0	0,0	0	-
	UKUPAN MANJAK PRIHODA (AOP 404-403)	0	-	1.524.348	-	2.845.747	186,7
9221x, 9222x	Višak prihoda - preneseni (AOP 284+400-285-401)	0	-	945.839	-	0	0,0
9221x, 9222x	Manjak prihoda - preneseni (AOP 285+401-284-400)	13.607	7,1	0	0,0	578.509	-
96, 97	Obračunati prihodi - nenaplaćeni (AOP 286+402)	350.563	107,7	345.033	98,4	239.688	69,5
8	**Primici od financijske imovine i zaduživanja (AOP 411+449+462+474+505)**	**0**	**-**	**1.618.831**	**-**	**4.312.430**	**266,4**
5	**Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (AOP 519+557+570+583+615)**	**0**	**-**	**76.200**	**-**	**1.695.031**	**2.224,5**
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (AOP 403+410)	**5.735.002**	**128,3**	**12.241.453**	**213,5**	**14.375.424**	**117,4**
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (AOP 404+518)	**4.775.556**	**112,0**	**12.223.170**	**256,0**	**14.603.772**	**119,5**
	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 629-630)	959.446	469,6	18.283	1,9	0	0,0
	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 630-629)	0	-	0	-	228.348	-
9221-9222	Višak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 407-408+627-628)	0	-	945.839	-	964.122	101,9

9222-9221	Manjak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 408-407+628-627)	13.607	7,1	0	0,0	0	-
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	945.839	7.416,6	964.122	101,9	735.774	76,3
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	0	-	0	-	0	-
19	Unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	0	-	0	-	0	-
11	Stanje novčanih sredstava na početku izvještajnog razdoblja	614.733	349,5	3.059.101	497,6	1.393.891	45,6
11-dugov.	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	7.923.098	163,6	9.066.573	114,4	10.472.051	115,5
11-potraž.	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	5.478.730	124,4	10.731.783	195,9	10.812.466	100,8
11	Stanje novčanih sredstava na kraju izvještajnog razdoblja (638+639-640)	3.059.101	497,6	1.393.891	45,6	1.053.476	75,6
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	3	150,0	11	366,7	3	27,3
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	0	-	0	-	0	-
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi sati rada (cijeli broj)	3	150,0	11	366,7	3	27,3
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	0	-	0	-	0	-

Tablica 47 PR-RAS i RAS-funkcijski Općine VELIKO TROJSTVO

- u kunama

Račun iz rač. plana	Opis stavke	Ostvarenje 2018	Index 2018/17	Ostvarenje 2019	Index 2019/18	Ostvarenje 2020	Index 2020/19
PRIHODI I RASHODI, PRIMICI I IZDACI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI							
6	**PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)**	**7.547.948**	**119,2**	**13.857.759**	**183,6**	**18.729.056**	**135,2**
61	Prihodi od poreza (AOP 003+012+018+024+032+035)	4.062.406	194,1	4.745.909	116,8	4.422.965	93,2
62	Doprinosi (AOP 040+043+044)	0	-	0	-	0	-
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (AOP 046+049+054+057+060+063+066+069)	973.418	53,0	6.566.883	674,6	11.686.609	178,0
631	Pomoći od inozemnih vlada (AOP 047+048)	0	-	0	-	0	-
6311	Tekuće pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
6312	Kapitalne pomoći od inozemnih vlada	0	-	0	-	0	-
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU (AOP 050 do 053)	0	-	0	-	0	-
6321	Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6322	Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	0	-	0	-	0	-
6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	0	-
6324	Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	0	-	0	-	0	-
633	Pomoći proračunu iz drugih proračuna (AOP 055+056)	593.748	35,9	6.512.194	1.096,8	11.658.503	179,0
6331	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	357.368	33,2	854.287	239,0	1.312.898	153,7
6332	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna	236.380	40,9	5.657.907	2.393,6	10.345.605	182,9
634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika (AOP 058+059)	379.670	208,8	54.689	14,4	28.106	51,4
6341	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	379.670	248,4	54.689	14,4	28.106	51,4
6342	Kapitalne pomoći od izvanproračunskih korisnika	0	0,0	0	-	0	-
635	Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (AOP 061+062)	0	-	0	-	0	-
6351	Tekuće pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	0	-	0	-	0	-
6352	Kapitalne pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	0	-	0	-	0	-
636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan (AOP 064+065)	0	-	0	-	0	-
6361	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-

6362	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	0	-	0	-	0	-
638	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava (AOP 067+068)	0	-	0	-	0	-
6381	Tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	0	-	0	-	0	-
6382	Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	0	-	0	-	0	-
639	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (AOP 070 do 073)	0		0		0	
6391	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6392	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	0		0		0	
6393	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
6394	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	0		0		0	
64	Prihodi od imovine (AOP 075+083+090+098)	1.516.726	129,1	1.349.646	89,0	1.092.153	80,9
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (AOP 106+111+119)	897.142	81,9	1.026.418	114,4	1.380.952	134,5
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (AOP 124+127)	94.596	84,0	148.973	157,5	121.540	81,6
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (AOP 131+135)	0	-	0	-	0	-
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (AOP 137+147)	3.660	16,0	19.930	544,5	24.837	124,6
3	**RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)**	**5.955.427**	**110,9**	**7.352.162**	**123,5**	**13.062.726**	**177,7**
31	Rashodi za zaposlene (AOP 150+155+156)	1.212.536	113,5	1.417.804	116,9	1.676.101	118,2
32	Materijalni rashodi (AOP 161+166+174+184+185)	2.583.786	105,5	3.777.152	146,2	9.469.052	250,7
34	Financijski rashodi (AOP 194+199+207)	54.135	342,3	36.614	67,6	55.128	150,6
35	Subvencije (AOP 213+216+220)	196.911	101,3	319.582	162,3	278.530	87,2
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (AOP 222+225+228+231+234+238+241)	27.611	77,0	150.731	545,9	145.650	96,6
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (AOP 247+253)	648.279	114,1	698.783	107,8	709.869	101,6
38	Ostali rashodi (AOP 258+262+266+272)	1.232.169	118,6	951.496	77,2	728.396	76,6
7	**Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (AOP 290+302+335+339)**	**52.008**	**94,6**	**22.890**	**44,0**	**147.459**	**644,2**
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 291+295)	25.313	100,0	0	0,0	12.656	-

72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine (AOP 303+308+317+322+327+330)	26.695	90,1	22.890	85,7	134.803	588,9
73	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 336)	0	-	0	-	0	-
74	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 340)	0	-	0	-	0	-
4	**Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (AOP 342+354+387+391+393)**	**286.741**	**37,1**	**6.308.808**	**2.200,2**	**10.364.258**	**164,3**
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 343+347)	0	-	0	-	8.400	-
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (AOP 355+360+369+374+379+382)	243.122	60,4	6.262.882	2.576,0	10.296.118	164,4
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 388)	0	-	0	-	0	-
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 392)	0	-	0	-	0	-
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini (AOP 394 do 397)	43.619	11,8	45.926	105,3	59.740	130,1
	UKUPNI PRIHODI (AOP 001+289)	**7.599.956**	**118,9**	**13.880.649**	**182,6**	**18.876.515**	**136,0**
	UKUPNI RASHODI (AOP 281+341)	**6.242.168**	**101,6**	**13.660.970**	**218,8**	**23.426.984**	**171,5**
	UKUPAN VIŠAK PRIHODA (AOP 403-404)	1.357.788	549,9	219.679	16,2	0	0,0
	UKUPAN MANJAK PRIHODA (AOP 404-403)	0	-	0	-	4.550.469	-
9221x, 9222x	Višak prihoda - preneseni (AOP 284+400-285-401)	15.692	13,1	1.252.456	7.981,5	1.411.623	112,7
9221x, 9222x	Manjak prihoda - preneseni (AOP 285+401-284-400)	0	-	0	-	0	-
96, 97	Obračunati prihodi - nenaplaćeni (AOP 286+402)	233.165	46,7	546.725	234,5	428.494	78,4
8	**Primici od financijske imovine i zaduživanja (AOP 411+449+462+474+505)**	**0**	**-**	**0**	**-**	**0**	**-**
5	**Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (AOP 519+557+570+583+615)**	**121.024**	**34,5**	**60.512**	**50,0**	**0**	**0,0**
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (AOP 403+410)	**7.599.956**	**118,9**	**13.880.649**	**182,6**	**18.876.515**	**136,0**
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (AOP 404+518)	**6.363.192**	**98,0**	**13.721.482**	**215,6**	**23.426.984**	**170,7**
	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 629-630)	1.236.764	-	159.167	12,9	0	0,0
	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 630-629)	0	0,0	0	-	4.550.469	-
9221-9222	Višak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 407-408+627-628)	15.692	13,1	1.252.456	7.981,5	1.411.623	112,7

9222-9221	Manjak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 408-407+628-627)	0	-	0	-	0	-
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	1.252.456	7.981,5	1.411.623	112,7	0	0,0
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	0	-	0	-	3.138.846	-
19	Unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	105.451	106,3	141.900	134,6	150.864	106,3
11	Stanje novčanih sredstava na početku izvještajnog razdoblja	296.149	126,8	2.385.731	805,6	2.695.332	113,0
11-dugov.	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	8.850.399	125,5	14.198.036	160,4	24.865.378	175,1
11-potraž.	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	6.760.817	96,7	13.888.435	205,4	25.045.593	180,3
11	Stanje novčanih sredstava na kraju izvještajnog razdoblja (638+639-640)	2.385.731	805,6	2.695.332	113,0	2.515.117	93,3
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	8	114,3	8	100,0	18	225,0
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	0	-	0	-	0	-
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi sati rada (cijeli broj)	12	109,1	16	133,3	17	106,3
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	0	-	0	-	0	-

SWOT ANALIZA ZA POTREBE IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA BJELOVAR

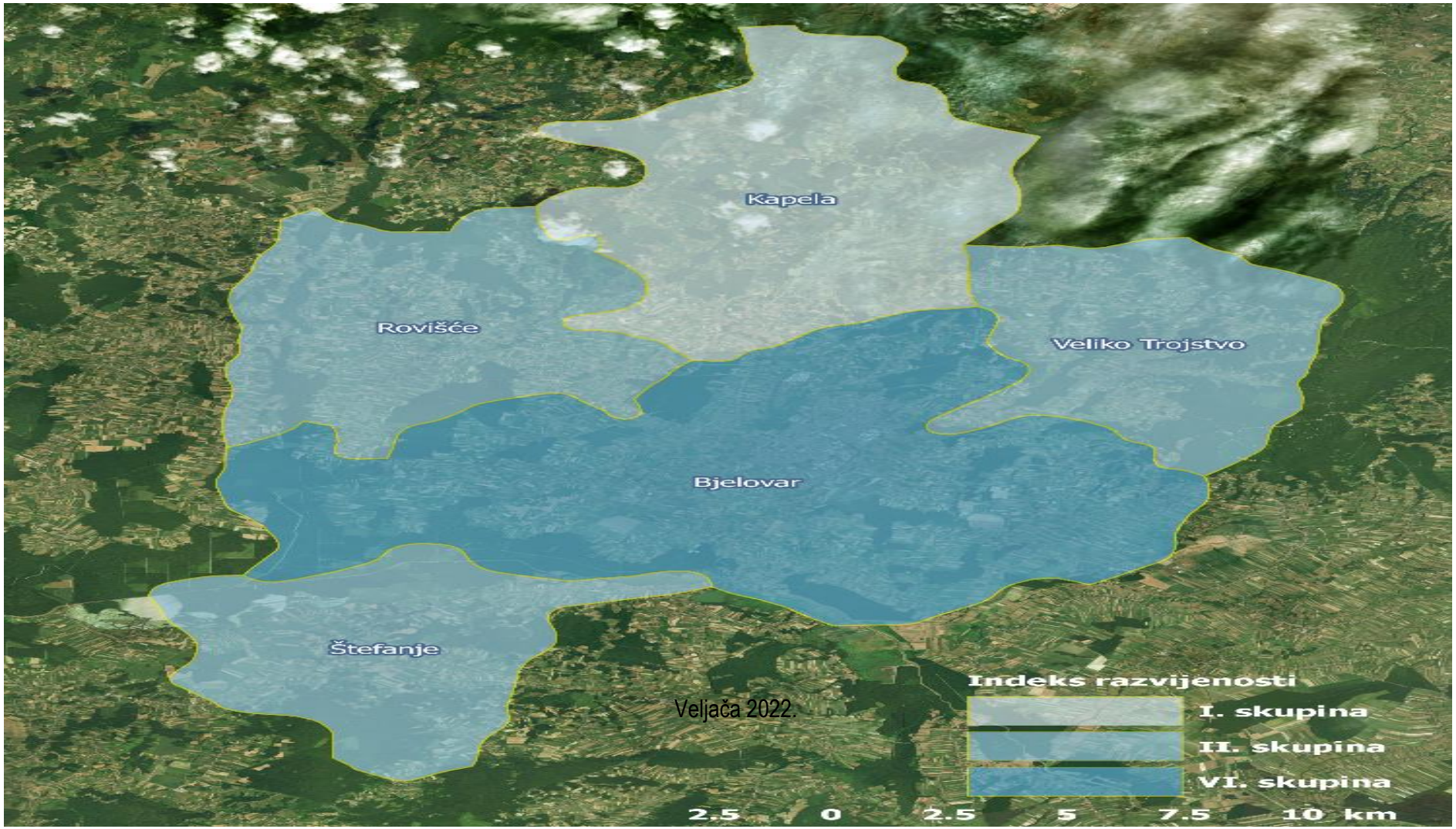

Veljača 2022.

DRUŠTVO	
Snage	**Slabosti**
Demografija	
● proaktivne demografske mjere ● dominira radno sposobno stanovništvo	● smanjenje broja stanovnika u svim JLS-ovima ● negativan prirodni prirast ● starenje stanovništva ● starenje stanovništva ● nezaposlenost mladih osoba ● nezaposlenost osoba starije životne dobi ● stopa siromaštva na području VUPBJ znatno viša od nacionalnog prosjeka ● nizak standard života stanovništva
Odgoj, obrazovanje, znanost, kultura, sport i organizacije civilnog društva	
<u>Rani i predškolski odgoj i obrazovanje</u> ● kompetencije stručnog kadra u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja su zadovoljavajuće ● raznovrsni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u urbanoj sredini ● stabilan broj djece u postojećim kapacitetima	<u>Rani i predškolski odgoj i obrazovanje</u> ● nedostatni ljudski resursi u ruralnoj sredini ● neujednačenost materijalnih prava djelatnika u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja ● nedostatak smještajnih kapaciteta za djecu od 1. godine do polaska u školu u ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

● povećan interes roditelja za programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u urbanog području i ruralnim sredinama ● velik interes roditelja za program predškole ● niska participacija roditelja u ukupnom trošku smještaja djeteta u vrtić Osnovna škola ● realiziran jednosmjenski rad u dijelu osnovnih škola ● energetski obnovljene zgrade većine škola ● zadovoljavajuća kvaliteta školskih obroka ● visoka uključenost učenika u izvannastavne aktivnosti ● stručnost i profesionalan odnos djelatnika prema radi i kolegama ● suradnja među školama ● uspješnost u projektima (Erasmus, ETwinning) Srednja škola ● duga tradicija srednjoškolskog obrazovanja ● stručno zastupljena nastava ● dio škola zadovoljavajuće opremljen ● u dijelu škola zadovoljavajući interes učenika ● subvencioniran prijevoz učenika	● nemogućnost otvaranja novih programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja radi nedostatnih resursa (organizacijsko-materijalnih, ljudskih i financijskih) ● nedostatni interni kapaciteti za povlačenje sredstava i provedbu projekata iz nacionalnih i EU fondova Osnovna škola ● nedostatni prostorni kapaciteti u urbanoj sredini ● nezadovoljavajuće i/ili nedostatne sportske dvorane ● nezadovoljavajuća opremljenost s obzirom na tehničko-tehnološki razvoj ● nepokrivenost jednosmjenskim radom svih osnovnih škola ● nedostatni interni kapaciteti za povlačenje sredstava i provedbu projekata iz nacionalnih i EU fondova ● nedostatna opremljenost učionica za pojedina područja rada Srednja škola ● dio škola nezadovoljavajuće opremljen ● nedostatak opreme nove generacije ● nova zgrada Glazbene škole Vatroslav Lisinski nije opremljena ● u dijelu škola nezadovoljavajući interes učenika

● iskustvo sudjelovanja u europskim projektima (Erasmus+, ESF i sl.) Visoko obrazovanje ● podrška osnivača ● stručni, kompetentni zaposlenici Veleučilišta ● izvođenje studijskih programa u STEM području ● usklađenost studijskih programa sa sličnim studijskim programima u EU ● redovita modernizacija studijskih programa koje izvodi Veleučilište usklađena s trendovima u znanosti i struci ● visoka zapošljivost završenih studenata Veleučilišta ● uključenost Veleučilišta (nositelji i partneri) u nacionalne i EU projekte ● visok udio vlastitih prihoda u ukupnom proračunu ustanove ● dobra povezanost Veleučilišta s poslovnim sektorom ● stečen certifikat razvijenog sustava osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju koji ima nekoliko visokih učilišta u RH ● zadovoljavajuća međunarodna mobilnost studenata i nastavnika unatoč COVID-19 pandemiji ● kontinuirana modernizacija i opremanje laboratorija Veleučilišta	● nedostatak sportskih dvorana ● rad u dvije smjene, samo jedna škola radi u jednoj smjeni ● nemogućnost sudjelovanja učenika putnika (65%-75% u nekim školama) u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima radi ovisnosti o prijevozu ● nedostatni interni kapaciteti za povlačenje sredstava i provedbu projekata iz nacionalnih i EU fondova Visoko obrazovanje ● nezadovoljavajući studentski standard: nema studentskog doma, nezadovoljavajuće rješenje studentske prehrane (udaljenost lokacije) ● nedovoljni prostorni kapaciteti za srednjoročni plan razvoja ● problemi privlačenja novih zaposlenika radi povoljnijih uvjeta rada u STEM sektoru ● nije uspostavljena vertikalna prohodnost – nema specijalističkih studija ● nezadovoljavajući resursi za privlačenje studenata iz inozemstva ● nedovoljne promotivne aktivnosti i prisutnosti u medijima Kultura, sport i organizacije civilnog društva ● mala izdvajanja za kulturu

Kultura, sport i organizacije civilnog društva ● postojeća infrastruktura za potrebe kulture na području VUPBJ ● očuvanje kulturne baštine kroz razne manifestacije i rad udruga ● snažna tradicija manjinskih kultura ● poticanje i promicanje sporta kod djece i mladih ● poticanje organiziranja sportskih aktivnosti u manjim sredinama ● razvoj aktivnog turizma i turističke infrastrukture (biciklizam, konjički, ribolovni, itd.) ● zadovoljavajuća zastupljenost organizacija civilnog društva ● angažiranost organizacija civilnog društva u pripremi i provedbi EU projekata	● nedovoljna promocija kulture kao razvojnog potencijala ● centralizirana kulturna ponuda ● nedostatan transfer znanja u kulturi ● nedostatak ljudskih resursa u kulturi ● manjak sportske infrastrukture na ruralnim područjima ● manjak interesa stanovništva za rad OCD-a ● manjak prostora i opreme za rad OCD-a ● nedovoljna uključenost stanovništva u volontiranje i razvoj socijalne osviještenosti ● nedostatak prostornih kapaciteta za potrebe manjih lokalnih zajednica ● nedovoljna međusobna suradnja ostalih sektora s organizacijama civilnog društva ● nedovoljna prepoznatljivost društvenog poduzetništva ● nedostatak prostornih kapaciteta za specijalizirani arhiv za pohranu gradiva gospodarstvenika ● nedostatak knjižničnih usluga u VUPBJ
Socijalna uključenost i zdravstvo	
● povećanje bolničkih kapaciteta na području izgradnjom nove bolnice u Bjelovaru	● stopa siromaštva u Županiji znatno je viša od nacionalnog prosjeka ● nizak standard života stanovništva ruralnih područja ● nedovoljan broj zdravstvenih djelatnika

● poboljšanje kvalitete života za stariju populaciju i osoba s invaliditetom ● uspješan rad udruga za osobe s invaliditetom ● korištenje EU fondova za programe razvoja socijalnih politika	● zastarjela medicinska oprema ● manjak kapaciteta za palijativnu skrb ● manjak smještajnih kapaciteta u ustanovama za starije i nemoćne

DRUŠTVO	
Prilike	**Prijetnje**
Demografija	
● provedba nacionalne populacijske politike ● provedba javnih politika za porast i poboljšanje kvalitete življenja u ruralnim i drugim područjima	● zaostajanje i nedovoljno brzi gospodarski i društveni razvoj Hrvatske u odnosu na druge članice EU ● znatno bolji uvjeti rada i života, posebno za mlade i obrazovane, u zemljama članicama EU u odnosu na Hrvatsku ● spora, necjelovita i neučinkovita provedba javnih politika u području demografske revitalizacije, zdravstva, socijalne uključenosti i smanjenja siromaštva ● manjak ili nedovoljno jačanje kapaciteta za korištenje sredstava iz EU fondova u skladu s nacionalnim razvojnim prioritetima
Odgoj, obrazovanje, znanost, kultura, sport i organizacije civilnog društva	

Rani i predškolski odgoj i obrazovanje ● zakonska regulativa RH propisuje obvezan program predškole ● mogućnost prijavljivanja projekata na nacionalne i EU fondove ● podizanje stručnih kompetencija odgajatelja (profesionalizam) kroz mogućnost nastavka studija (diplomski studij, postdiplomski studij Osnovna škola ● suradnja s roditeljima u malim, ruralnim sredinama – škola je jedino mjesto koje stanovnicima nudi odgojno-obrazovne i kulturne sadržaje ● otvaranje STEM područja u okviru osnovnog obrazovanja ● mogućnosti prijavljivanja na EU fondove ● mogućnost sudjelovanja na stručnim usavršavanjima u inozemstvu (Erasmus) ● kvalitetan rad stručnih timova Srednja škola ● promjene u školi mreža – mogućnost uvođenja novih programa ● uvođenje nastave u jednoj smjeni i povećanje sudjelovanja učenika u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima ● regionalni centar kompetentnosti u području zdravstva	Rani predškolski odgoj i obrazovanje ● problemi organizacije prijevoza djece rane i predškolske dobi – obavezan program predškole ● negativni demografski trendovi ● potencijalne odluke o smanjenju subvencije od strane grada/osnivača ● promjene na tržištu rada koje bi mogle utjecati na stručnu zastupljenost odgojitelja ● slabo poticanje javno-privatnog partnerstva u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja Osnovna škola promjene u mreži osnovnih škola prometna nepovezanost sela s matičnom školom (nepostojanje prijevoza van đačkih linija koje su prilagođene isključivo početku i kraju nastave) lošija suradnja s roditeljima (veće škole) administracija koja postaje sama sebi svrhom (uz niz aplikacija i online platformi i dalje se traži papirološko arhiviranje) loša demografska slika Srednja škola

● sudjelovanje u europskim projektima i privlačenje sredstava za unapređivanje nastave <u>Visoko obrazovanje</u> ● nakon dugo godina, novi zakon prepoznaje stručne i specijalističke studije ● najava vaučera za cjeloživotno obrazovanje ● deficitarnost STEM stručnjaka ● otvaranje tržišta rada EU ● uspostavljene nacionalne STEM stipendije ● potencijali privlačenja inozemnih studenata ● mogućnosti financiranja projekata i programa iz EU fondova u budućem programskom razdoblju <u>Kultura, sport i organizacije civilnog društva</u> ● ulaganje u kapacitete civilnog sektora, umrežavanje civilnog i poslovnog sektora ● razvoj socijalnih usluga kroz suradnju s OCD i socijalno poduzetništvo ● uređenje i izgradnja objekata za obrazovne, kulture i rekreativne programe i sadržaje	promjene u mreži srednjih škola potencijalne promjene političkih odluka o subvenciji prijevoza učenika nedostatak stručnog kadra na tržištu rada za STEM područje negativni demografski trendovi <u>Visoko obrazovanje</u> ● negativni demografski trendovi, iseljavanje mladih ● osnivanje istih i sličnih studijskih programa u okruženju ● inflacija koja može utjecati na platežnu moć roditelja ● nemogućnost financijske potpore koju imaju državna visoka učilišta ● neravnopravni položaj u odnosu na ustanove čiji je osnivač država ● nedostatak specifičnog profila potencijalnih zaposlenika (nastavnika i asistenata) iz STEM područja ● nastavak povećanja plaća zaposlenika STEM područja u realnom sektoru <u>Kultura, sport i organizacije civilnog društva</u> ● smanjenje ulaganja u kulturne i sportske sadržaje ● manjak ili nedovoljno jačanje kapaciteta za ● korištenje sredstava iz EU fondova u skladu s

● dostupnost usluga knjižnice kroz bibliobusna stajališta na VUPBJ ● umrežavanje kulturnih ustanova na području VUPBJ ● dostupnost EU fondova	nacionalnim razvojnim prioritetima
Socijalna uključenost i zdravstvo	
● ulaganja u daljnji razvoj zdravstvenih kapaciteta na području VUPBJ ● unapređenje brige i skrbi o palijativnim bolesnicima ● unapređenje brige i skrbi za socijalno osjetljive skupine društva ● razvoj socijalnih usluga kroz suradnju s OCD i socijalno poduzetništvo	● siromaštvo i socijalna isključenost ● nove pojave zdravstvenih i drugih ugroza na globalnoj razini poput pandemije virusa COVID 19 ● nedovoljno brzi oporavak i nedovoljno jaka otpornost gospodarstva i društva nakon krize izazvane pandemijom virusa COVID 19

GOSPODARSTVO	
Snage	**Slabosti**
● razvijen sustav poduzetničke potporne infrastrukture ● poljoprivreda kao najzastupljenija djelatnost prema BDP-u bilježi sve bolje rezultate ● povoljna klima za razvoj poljoprivrede ● razvijen šumarski sektor ● dobri rezultati u prerađivačkoj industriji, posebice izvoza ● tradicija industrijske proizvodnje u VUPBJ ● geotermalni izvori za energetske potrebe ● razvoj selektivnih oblika turizma – lovni, ribolovni, ruralni i zdravstveni ● mogućnost korištenja EU fondova za povećanje konkurentnosti i razvoj poduzetništva ● tradicija organiziranog djelovanja obrtništva na području VUPBJ	● mali broj velikih poslovnih subjekata ● niska razina ulaganja u proizvodnju ● nepripremljenost gospodarstva na europsku konkurenciju ● niska razina ulaganja u istraživanje i razvoj ● niska razina suradnje znanosti i gospodarstva ● slaba ekonomska snaga mikro i malih poduzetnika ● nedostatak ulaganja u nove tehnologije/nedostatak inovacija ● nesklonost poduzetnika za suradnju te zajednički nastup na tržištu ● neorganiziranost poljoprivredne proizvodnje ● manjak kvalitetnog smještanog kapaciteta ● nedovoljna usklađenost tržišta rada i obrazovnog sustava ● manjak kvalificirane radne snage ● manjak interesa djece za obrazovanjem u zanatskim zanimanjima ● niska razina izvoza ● usitnjenost poljoprivrednih površina otežava primjenu modernih tehnologija te učinkovitiju proizvodnju ● nedovoljna logistička potpora u radu poljoprivrednih zadruga ● nedovoljno razvijena mreža internetske povezanosti ● nezaposlenost mladih visokoobrazovanih osoba

	● spori administrativni procesi
Prilike	**Prijetnje**
● mogućnost korištenja EU fondova za unapređenje konkurentnosti i učinkovitosti poslovnih subjekata ● provedba javnih politika za poticanje zelene i digitalne tranzicije u gospodarstvu ● razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja kroz programe, mjere i subvencije na lokalnoj i regionalnoj razini ● ulaganja u razvoj poduzetničke infrastrukture za potporu u stvaranju i primjeni inovacija i novih tehnologija ● usklađivanje potreba tržišta s obrazovnim sustavom ● suradnja s Veleučilištem u Bjelovaru ● mogućnost korištenja EU fondova za ulaganje u ljudske resurse i povećanje zaposlenosti ● brandiranje proizvoda lokalnih proizvođača ● uvođenje javnog prijevoza na području VUPBJ zbog lakšeg transfera radne snage i bolje povezanosti ● razvoj kontinentalnog turizma ● udruživanje gospodarstvenika u interesne skupine (zadruge, klastere)	● spori oporavak od krize ● odljev stručne i kvalitetne radne snage ● nedovoljna brzina za promjene pravnih regulativa u svrhu povećanja konkurentnosti gospodarstva ● pandemija COVD-19 virusa ● nedovoljan interes mladog stanovništva za uključivanje u poljoprivrednu proizvodnju ● spora administracija ● rastući troškovi poslovanja ● brz razvoj tehnologije koja zahtjeva stalna i visoka ulaganja ● utjecaj klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju

URBANO OKRUŽENJE	
Snage	**Slabosti**
● povoljan geoprometni položaj ● blizina većeg centra - Zagreba ● geotermalni potencijali ● povoljni klimatski uvjeti ● sačuvana kulturna i etno baština ● očuvani ekološki sustavi i zadovoljavajuće stanje okoliša ● ulaganja u komunalnu infrastrukturu u tijeku ● uspostavljen sustav za prikupljanje i zbrinjavanje otpada i razvijena mreža odvoza otpada ● porast broja kućanstava priključenih na sustav javne vodoopskrbe ● provedba projekata energetske obnove na javnim zgradama ● porast broja punionica za električna vozila na području VUPBJ ● porast broja energetski učinkovite javne rasvjete ● uvođenje električnih vozila za komunalne poslove u Bjelovaru ● provedba projekata razvoja infrastrukture za širokopojasni Internet ● raspoloživost zemljišnog i šumskog resursa ● uređeni ribnjaci	● visok rizik od poplava ● monitoring tla se ne provodi u BBŽ ● niska razina korištenja javne vodoopskrbe ● nedovoljna pokrivenost stanovništva sustavom odvodnje otpadnih voda ● izoliranost VUPBJ u odnosu na glavne cestovne pravce u RH ● loše stanje cestovne infrastrukture ● nezadovoljavajuća pokrivenost VUPBJ linijama i voznim redom autobusnog prometa ● nedostatak pješačkih i biciklističkih staza na području VUPBJ ● nedovoljno razvijena željeznička infrastruktura ● ispodprosječna gustoća priključaka širokopojasnom internetu ● nedostatna društvena infrastruktura ● nedovoljno korištenje poljoprivrednih površina ● nedovoljna razvijenost ruralnih sredina za održivo gospodarstvo ● nedostatna revitalizacija *brownfield* područja ● ne provodi se ispitivanje kvalitete zraka ● nedostatne aktivnosti u zaštiti bioraznolikosti i prirodnih staništa

	● nedostatak mjerenja utjecaja elektromagnetska zračenja na zdravlje ljudi
Prilike	**Prijetnje**
● kontinuirana ulaganja u razvoj cestovne infrastrukture ● provedba programa modernizacije željeznice ● primjena modernih zelenih tehnologija i metoda za učinkovitu zaštitu okoliša ● korištenje programa energetske učinkovitosti ● korištenje programa za prilagođavanje klimatskim promjenama ● korištenje fondova EU za provedbu digitalne i zelene tranzicije ● korištenje EU fondova za unapređenje prostornog razvoja ● obnova i izgradnja sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda ● revitalizacija zapuštenih, brownfield područja za potrebe razvoja lokalne zajednice ● zaštita, valorizacija i aktivacija prirodne i kulturne baštine korištenjem EU fondova ● povećanje svijesti i znanja lokalnog stanovništva o važnosti očuvanja i zaštite okoliša i mogućnostima razvoja lokalnih 'cirkularnih' ekonomija	● nedostatak kapaciteta za kvalitetno upravljanje prirodnom i kulturno-povijesnom baštinom ● daljnja deterioracija komunalne i druge infrastrukture (npr. željeznička infrastruktura ili kulturna dobra) ● klimatske promjene ● porast onečišćenja okoliša

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU PRETHODNOG VREDNOVANJA ZA IZMJENE I DOPUNE STRATEGIJE RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA BJELOVAR ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2021.-2027.

Verzija 1

prosinac, 2025.

1. Kratki sažetak

Temeljem članka 14. stavka 2. Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (Narodne novine broj 121/15) i članka 47. stavka 1. točke 17. Statuta Grada Bjelovara („Službeni glasnik Grada Bjelovara", broj 2/21), gradonačelnik Grada Bjelovara kao grada središta Većeg urbanog područja Bjelovar i u svojstvu čelnika Posredničkog tijela za odabir operacija (PTOO Bjelovar) donio je Odluku o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu postupka prethodnog vrednovanja za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 976-01/25-01/08, URBROJ: 2103-1-10-01-25-13 od 30.10.2025., a koju čine sljedeći članovi:

1. Morana Muller Gradečak, mag.oec. iz Upravnog odjela za odgoj, obrazovanje i sport
2. Tvrtko Hopek, bacc.oec. iz Upravnog odjela za kulturu, zdravstvo, socijalnu skrb i opće poslove
3. Mara Brlečić, mag.oec. iz Upravnog odjela za kulturu, zdravstvo, socijalnu skrb i opće poslove.

Upravljačka skupina završila je postupak prethodnog vrednovanja za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. te podnosi Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., verzija 1., a nakon provedenih i prihvaćenih izmjena i dopuna konačnog prijedloga nacrta izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko-razdoblje 2021.-2027..

Predmet izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko-razdoblje 2021.-2027. je uvođenje novog strateškog projekta pod rednim brojem 16. „Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju", radi financiranja projekta iz ITU mehanizma putem Poziva za izravnu dodjelu. Ostali elementi usvojene Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko-razdoblje 2021.-2027. se ne mijenjaju.

2. Uvod

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. planski je dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar, a kojega čine Grad Bjelovar, Općina Kapela, Općina Rovišće, Općina Štefanje i Općina Veliko Trojstvo.

Strategiju razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Gradsko vijeće Grada Bjelovara donijelo je na 22. sjednici održanoj 15. prosinca 2023. godine, Odlukom o donošenju Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 302-01/23-01/06, URBROJ: 2103-1-02-23-4.

Sporazum o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. potpisan je u Šibeniku u razdoblju od 07. do 09. prosinca 2023. godine te je tada stvoren preduvjet za usvajanje Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. te njezinu primjenu i provedbu planiranih strateških projekata koji se planiraju financirati ili se financiraju već iz Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizma) ili drugih izvora financiranja.

Sporazumom o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. utvrđuju se uvjeti provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) na Većem urbanom području Bjelovar te međusobne obveze sporazumnih strana Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Upravljačkog tijela za ITP 2021.-2027. i Grada Bjelovara kao grada središta Većeg urbanog područja Bjelovar u kojem se provode integrirana teritorijalna ulaganja i koje je preuzelo funkciju Posredničkog tijela za odabir operacija (PTOO Bjelovar).

Postupak prethodnog vrednovanja izmjena i dopuna Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. provodi se sukladno Zakonu o regionalnom razvoju („Narodne novine“, broj 147/14, 123/17, 118/18), Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja („Narodne novine“, broj 121/2015) te Smjernicama za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Verzija 2.1, rujan 2023.).

Grad Bjelovar započeo je postupak vrednovanja dana 30. listopada 2025. godine donošenjem Odluku o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu postupka prethodnog vrednovanja za izmjene i

dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 976-01/25-01/08, URBROJ: 2103-1-10-01-25-13, a vrednovanje provodi u okviru svojih kapaciteta pri čemu su članovi Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

S obzirom da je Grad Bjelovar potpisivanjem Sporazuma o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. preuzeo i ulogu Posredničkog tijela za odabir operacija (PTOO Bjelovar) te je uspostavio izdvojenu organizacijsku jedinicu Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma, a čiji službenici sudjeluju u postupku vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. tijekom provedbe, temeljem Odluke o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja tijekom provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 976-01/24-01/21, URBROJ: 2103/01-10-02-24-3 od 02. siječnja 2024.. U Upravljačku skupinu za provedbu vrednovanja tijekom provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. imenovani su sljedeći članovi:

1. Andrea Posarić, mag.oec., pročelnica
2. Ivana Bekavac, mag.oec., viša savjetnica za odabir operacija
3. Maja Vrabec Madunić, mag. oec., univ. spec.oec., viša savjetnica za odabir operacija.

Prvo izvješće tijekom provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. izrađeno je i objavljeno na internetskim stranicama Grada Bjelovara https://www.bjelovar.hr/itu/strategija-razvoja-veceg-urbanog-podrucja-bjelovar/vrednovanje-tijekom-i-nakon-provedbe/ za 2024. godinu.

S obzirom da se sadržaj, ciljevi, prioriteti, mjere, pokazatelji i ostali glavni elementi donesenog dokumenta Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. ne mijenjaju, već se samo dodaje jedan novi strateški projekt kako bi se omogućilo njegovo financiranje iz ITU mehanizma kroz Izravnu dodjelu, samim time je i dalje na snazi dokument Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 3. iz kolovoza 2023. godine, koja je sastavni dio Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. kao jedan od obveznih priloga, uz koji se dodaje i ovo Izvješće.

3. Kontekst vrednovanja

Gradsko vijeće Grada Bjelovara na 4. sjednici održanoj 24. listopada 2025. godine donijelo je Odluku o suglasnosti za pokretanje postupka izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanoga područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027., KLASA: 976-01/25-01/08, URBROJ: 2103-1-08-01-05-25-4, sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine", broj 123/17, 151/22), članka 15. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine", broj 147/14, 123/17, 118/18) te Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategije razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027. (verzija 2.1.) Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije za primjenu Metodologije prioritizacije projekata za ITU mehanizam 2021.-2027., verzija 1.1. kod izmjena Sporazuma o provedbi ITU mehanizma (KLASA: 911-01/22-08/5, URBROJ: 538-06-3-1-1/280-24-9) od 24. rujna 2024. godine, pri čemu se primjenjuje procedura iz točke 4. Metodologiji prioritizacije projekata za ITU mehanizam 2021.-2027, verzija 1.1 (uvođenje novih strateških projekata u SRUP).

Paralelno uz izmjene i dopune SRUP-a provode se izmjene i dopune provedbenih dokumenata: Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar (2021. - 2027.).

S obzirom da je dokument Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. . doneseno od strane Gradskog vijeća Grada Bjelovara na 22. sjednici održanoj 15. prosinca 2023. godine, Odlukom o donošenju Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 302-01/23-01/06, URBROJ: 2103-1-02-23-4., te pripadajuća Metodologija vrednovanja iz Završnog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 3. iz kolovoza 2023. ostaje nepromijenjena, s obzirom da se u okviru ovog prethodnog vrednovanja za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. razmatra samo uvođenje novog strateškog projekta pod nazivom „Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju" u Strategiju razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., pri čemu se u sadržaju dokumenta isti dodaje pod slijedeće naslove:

- 6.3. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a (dodaje se naziv projekta);
- 6.4. Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam (dodaje se naziv projekta);

- 8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju (dodaje se naziv projekta)
- 10. Terminski plan provedbe projekta od strateškog značaja (dodaje se opis projekta i uvodi novi redni broj projekta 16.).

Ostali sadržaj Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., (ciljevi, pokazatelji i drugi elementi) se ne mijenjaju.

Na 17. sjednici Koordinacijskog vijeća Većeg urbanog područja Bjelovar održanoj 14. listopada 2025. donesene su četvrte izmjene Odluke o strateškim projektima koji se predlažu za financiranje putem ITU mehanizma kroz dodatak Sporazumu o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. u okviru kojih se dodao projekt Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju za financiranje iz ITU mehanizma kroz Poziv za izravnu dodjelu, te je Zahtjev za izmjene Sporazuma o provedbi ITU mehanizma kao i postupak prioritizacije za predmetni novi strateški projekt dostavljen nadležnom Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije na prihvaćanje dana 24. listopada 2025. godine.

4. Metodološki pristup

Postupak prethodnog vrednovanja obavlja se temeljem Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) i Smjernica za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. (MRRFEU, Verzija 2.1, rujan 2023.).

Metodološki pristup ostaje nepromijenjen te je na snazi Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 3. iz kolovoza 2023., s obzirom da se u okviru ovog Završnog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 1, studeni 2025., ne razmatraju elementi koji su prethodili tijekom izrade samog dokumenta s obzirom da se ne mijenjaju.

5. Opis planskog dokumenta, mjera i proračuna

Opis planskog dokumenta, mjera i proračuna u skladu su s Završnim izvješćem o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 3. iz kolovoza 2023., s obzirom da se u okviru ovog Završnog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 1, studeni 2025., ne razmatraju elementi koji su prethodili tijekom izrade samog dokumenta s obzirom da se ne mijenjaju.

U okviru ovog prethodnog vrednovanja za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. razmatra samo uvođenje novog strateškog projekta pod nazivom „Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju" u Strategiju razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., pri čemu se u sadržaju dokumenta isti dodaje pod slijedeće naslove:

- 6.3. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a (dodaje se naziv projekta);
- 6.4. Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam (dodaje se naziv projekta);
- 8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju (dodaje se naziv projekta)
- 10. Terminski plan provedbe projekta od strateškog značaja (dodaje se opis projekta i uvodi novi redni broj projekta 16.).

U usvojenoj Strategiji razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. navedeno je 15 strateških projekata i isti su navedeni u okviru Završnog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 3. iz kolovoza 2023.,, dok se ovim izmjenama i dopunama Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. i predmetnom izrade Završnog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 1, studeni 2025., dodaje na popis novi strateški projekt pod rednim brojem 16, te se opis istoga navodi u tablici u nastavku, kao i u nacrtu izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 16	KUĆA BAKIĆ: NOVI ŽIVOT KULTURNE BAŠTINE KROZ MUZEJSKU INTERPRETACIJU
Vrsta integracije	**Projektom se postiže višesektorska integracija unutar specifičnog cilja 5.1. Projekt ima utjecaj na cijelo urbano područje pri čemu samostalno rješava razvojne potrebe na cijelom urbanom području, ali i u sinergiji s više ITU projekata doprinosi rješavanju kulturnih (uz povećanje zelene infrastrukture) razvojnih potreba na cijelom VUPBJ.**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Projekt "Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju" odnosi se na rekonstrukciju i opremanje postojeće nekorištene zgrade javne i društvene namjene te prenamjena iste u kulturnu namjenu, odnosno muzej "Kuća Bakić", nazvan po bjelovarskom kiparu Vojinu Bakiću, koji je rođen upravo u objektu koji je predmet projekta i zahvata. Nakon završetka rekonstrukcije i opremanja predmetnog objekta, stvorit će se preduvjeti za otvaranje novog muzeja Kuća Bakić, koji će sadržavati eksponate i tematske izložbe i tematske postave umjetnika s područja Većeg urbanog područja Bjelovar koji su ostavili veliki trag u umjetnosti i svom umjetničkom stvaralaštvu. Cilj projekta je pridonijeti razvoju novih kulturnih sadržaja i nove kulturne infrastrukture na području Većeg urbanog područja Bjelovar prenamjenom nekorištene postojeće infrastrukture dajući novu funkciju u području kulture stvaranjem novog muzeja "Kuća Bakić" vrednujući kulturnu baštinu Većeg urbanog područja Bjelovar. Objekt koji je predmet rekonstrukcije i opremanja je zgrada na adresi Ferde Rusana 2D u Bjelovaru, na katastarskoj čestici broj 2607/1, k.o. Grad Bjelovar,

	ZK izvadak broj 8859. Predmetna zgrada nalazi se unutar prostornih granica „Kulturno-povijesne cjeline grada Bjelovara" zaštićenog kulturnog dobra kojem su svojstva utvrđena rješenjem Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine (Klasa: UP/I-612-08/07-06/0100, UR. broj: 532-04-1/4-07-2 od 2. svibnja 2007.) te je ista upisana u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-3164.Prijavitelj projekta (Korisnik) je Grad Bjelovar, JLS u obuhvatu Većeg urbanog područja Bjelovar, a partner na projektu je Gradski muzej Bjelovar, ustanova osnovana od strane Grada Bjelovara. Projektom će se osim radova na rekonstrukciji postojećeg objekta i uređenja i opremanja objekta u funkciji i za potrebe muzeja Kuća Bakić, urediti i pripadajuće dvorište s naglaskom na stvaranje nove zelene infrastrukture "green buffer", stvaranjem parka sa visokim i niskim raslinjem, klupama za odmor, kućicama za doprinos bioraznolikosti, zelenim zidom, što predstavlja doprinos promicanju održivom razvoju i doprinosu zelenoj tranziciji te uz predmetno, primjenjujući elemente promicanja jednakih mogućnosti i socijalne uključenosti. Ciljana skupina su stanovnici s područja Većeg urbanog područja Bjelovar. Projektne aktivnosti su: Aktivnost 1. Izrada projektno-tehničke dokumentacije, ostale dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola Aktivnost 2. Izvođenje radova na rekonstrukciji i opremanje muzeja Kuća Bakić Aktivnost 2.1. Stručni nadzor građenja, projektantski nadzor, koordinator zaštite na radu Aktivnost 3. Upravljanje projektom i administracija Aktivnost 4. Promidžba i vidljivost Projektom se postiže višesektorska integracija unutar specifičnog cilja 5.1: Projektom se postojeći nekorišteni objekt uređuje i prenamjenjuje u objekt kulturne namjene - kod 166 - Zaštita, razvoj

	i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga, na istom se, kao horizontalna aktivnost, provode mjere energetske učinkovitosti (kod: 044: Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore) te se dodatno uređuje zelena infrastruktura tog objekta, kroz uređenje parka u dvorištu objekta te sadnje raslinja u funkciji zelenih zidova dvorišta objekta i postavljanje kućica za ptice, šišmiše, vjeverice, životinje bez doma/vlasnika (npr. mačke) (kod 079: Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura). Projekt samostalno rješava razvojne probleme na cijelom urbanom području VUPBJ, odnosno doprinosi rješavanju problema nedovoljnog broja kulturno-turističkih lokacija i kulturne ponude na području cijelog VUPBJ, a zbog specifičnosti muzejskog sadržaja koje je orijentirano na očuvanje kulturne baštine Većeg urbanog područja Bjelovar objedinjavajući umjetnike s tog područja kroz povijest i sadašnjost i njihovo stvaralaštvo odnosno kulturna nasljeđa. Svojim kulturnim sadržajima utječe na cijelo urbano područje s obzirom da sadržaje mogu posjećivati svi stanovnici iz VUPBJ, a ujedno pridonosi povećanju kulturnih sadržaja na cijelom urbanom području kojih nema u drugim JLS u obuhvatu VUPBJ. Projekt zajedničkom sinergijom s više ITU projekata - Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne i multimedijalne prezentacije kulturne baštine, Zeleni centar Bjelovar, Višenamjenski centar Jabučeta, pridonosi rješavanju kulturnih (uz povećanje zelene infrastrukture) razvojnih potreba na cijelom VUPBJ.
Spremnost projekta:	Projekt je u visokoj fazi spremnosti za provedbu (projektno tehnička dokumentacija je izrađena, građevinska dozvola je postupku ishođenja).
Planirano trajanje projekta	2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta	37.729.990,04 HRK (5.007.630,24 EUR)
Planirani izvori financiranja	ITU mehanizam

6. Odgovori na evaluacijska pitanja

U okviru Završnog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 3. iz kolovoza 2023., navedeni su odgovori na evaluacijska pitanja tijekom izrade dokumenta Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. te su i dalje primjenjivi, s obzirom da se izmjenama i dopunama ne mijenja sadržaj ni elementi koji su bili predmet evaluacije tijekom izrade predmetnog dokumenta.

S obzirom na protek vremena od izrade Završnog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 3. iz kolovoza 2023., nastale izmjene su vezane uz slijedeća evaluacijska pitanja:

- Da li je jasan institucionalni sustav za provedbu strategije te da li je jasna podjela nadležnosti?

Odgovor na evaluacijsko pitanje *„Gradonačelnik Grada Bjelovara, donio je dana 4. veljače 2022. godine PRAVILNIK o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Bjelovara (KLASA: 023-01/21-01/04, URBROJ: 2103-1-01-22-9) U članku 9. stavku 1. Pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Bjelovara (KLASA: 023-01/17-01/11, URBROJ: 2103/01-01-18-1 od 15. siječnja 2018. godine, KLASA: 023-01/18-01/06, URBROJ: 2103/01-01-18-1 od dana 1. siječnja 2019. godine, KASA: 023-01/19-01/03, URBROJ: 2103/01-01-19-1 od dana 10. rujna 2019. godine, („Službeni glasnik Grada Bjelovara", broj 8/2019, 8/2019, 1/2020, 4/2021, 7/2021, 1/2022) mijenja se njegov sastavni dio Sistematizacija radnih mjesta upravnih tijela, na način da se dodaje slijedeće: 7. UPRAVNI ODJEL ZA PROVEDBU ITU MEHANIZMA."*, ostaje nepromijenjen.

No, mijenja se i dopunjuje sadržaj odgovora nakon prethodno navedenog te sada glasi:

Sporazum o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. potpisan je u Šibeniku u razdoblju od 07. do 09. prosinca 2023. godine te je tada stvoren

preduvjet za usvajanje Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. te njezinu primjenu i provedbu planiranih strateških projekata koji se planiraju financirati ili se financiraju već iz Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizma) ili drugih izvora financiranja.

Sporazumom o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. utvrđuju se uvjeti provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) na Većem urbanom području Bjelovar te međusobne obveze sporazumnih strana Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Upravljačkog tijela za ITP 2021.-2027. i Grada Bjelovara kao grada središta Većeg urbanog područja Bjelovar u kojem se provode integrirana teritorijalna ulaganja i koje je preuzelo funkciju Posredničkog tijela za odabir operacija (PTOO Bjelovar).

U skladu s točkom 1. Smjernica za gradove središta urbanih područja u cilju osiguranja preduvjeta za učinkovitu provedbu uloga i odgovornosti kao tijela Sustava upravljanja i kontrole u okviru ITU mehanizma u financijskom razdoblju 2021.-2027. – verzija 1.0 (verzija na temelju koje je izrađena i usvojena Strategija razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.), s ciljem odgovarajućeg razdvajanja funkcija, gradonačelnik Dario Hrebak, kao čelnik ITU mehanizma urbanog područja Bjelovar, donio je odluku o povjeravanju poslova iz djelokruga gradonačelnika i to obavljanje funkcije Korisnika u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027.. KLASA: KLASA: 080-02/23-01/01, URBROJ: 2103-1-10-1-23-1 od 5. prosinca 2023., pri čemu je povjerio zamjeniku gradonačelnika, Igoru Brajdiću, obavljanje poslova iz djelokruga gradonačelnika i to obavljanje funkcije Korisnika u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027..

- Da li je jasno na koji način će se pratiti i evaluirati provedba Strategije?

S obzirom da su Sporazumom o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. utvrđeni uvjeti provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) na Većem urbanom području Bjelovar te međusobne obveze sporazumnih strana Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Upravljačkog tijela za ITP 2021.-2027. i Grada Bjelovara kao grada središta Većeg urbanog područja Bjelovar u kojem se provode integrirana teritorijalna ulaganja i preuzete su funkcije Posredničkog tijela za odabir operacija (PTOO Bjelovar) kojega provodi Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma, time preuzima i obvezu provedbe:

- Vrednovanje tijekom provedbe
- Vrednovanje nakon provedbe.

Vrednovanje tijekom provedbe već je započelo temeljem Odluke o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja tijekom provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 976-01/24-01/21, URBROJ: 2103/01-10-02-24-3 od 02. siječnja 2024.. U Upravljačku skupinu za provedbu vrednovanja tijekom provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. imenovani su sljedeći članovi iz Upravnog odjela za provedbu ITU mehanizma u funkciji Posredničkog tijela za odabir operacija (PTOO Bjelovar):

1. Andrea Posarić, mag.oec., pročelnica
2. Ivana Bekavac, mag.oec., viša savjetnica za odabir operacija
3. Maja Vrabec Madunić, mag. oec., univ. spec.oec., viša savjetnica za odabir operacija.

Prvo izvješće tijekom provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. izrađeno je i objavljeno na internetskim stranicama Grada Bjelovara https://www.bjelovar.hr/itu/strategija-razvoja-veceg-urbanog-podrucja-bjelovar/vrednovanje-tijekom-i-nakon-provedbe/ za 2024. godinu.

ZAKLJUČAK: U okviru Završnog izvješća za dostavljeni dokument Nacrta izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Upravljačka skupina nema preporuka, s obzirom da su svi elementi zadovoljeni, kao što je navedeno u Završnom izvješću o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 3. iz kolovoza 2023..

7. Zaključci i preporuke

Zbog uvođenja novog strateškog projekta „Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju" kroz postupak izmjena i dopuna Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., zatraženo je mišljenje nadležnog upravnog odjela za zaštitu okoliša u Županiji, o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.- 2027..

Povratno je zaprimljeno Mišljenje strane nadležnog Upravnog tijela u Županiji, u kojem se navodi da za predmetne izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.- 2027., nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš, KLASA: 351-01/25-01/113, URBROJ: 2103-21-25-2 od 24. studenoga 2025., a zaprimljeno 27. studenoga 2025., a predmetno Mišljenje bit će sastavni dio Izmjena i dopuna Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

Upravljačka skupina za provedbu prethodnog vrednovanja preporuča usvojiti nacrt izmjena i dopuna Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

Za Upravljačku skupinu za provedbu postupka prethodnog vrednovanja za izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.,

Morana Muller Gradečak, mag.oec. _____

Tvrtko Hopek, bacc.oec. _____

Mara Brlečić, mag.oec. _____

U Bjelovaru, 05. prosinca 2025. godine

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU PRETHODNOG VREDNOVANJA STRATEGIJE RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA BJELOVAR ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2021.-2027.

VERZIJA 3

BJELOVAR, KOLOVOZ 2023.

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR
UPRAVNI ODJEL ZA PROVEDBU ITU MEHANIZMA

KLASA: 302-01/21-01/08
URBROJ: 2103-1-10-1-23-15
Bjelovar, 04. kolovoza 2023.

GRAD BJELOVAR
- ovdje

PREDMET: Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., dopuna br. 3

Temeljem Odluke o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 302-01/21-01/08, URBROJ: 2103/01-01-21-6 od 04. studenoga 2021.), a koju čine:

1. Andrea Posarić, struč.spec.oec.
2. Antonio Dinjar, dipl.oec.
3. Željko Roksandić, mag.ing.elektrotehnike
4. Morana Muller Gradečak, mag.oec.
5. Kristina Turković Lovrić, prof.
6. Jasminka Kišantal Zubić, upravna pravnica,

Upravljačka skupina završila je postupak prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. te podnosi dopunu br. 3 Završnog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. nakon provedenih i prihvaćenih izmjena i dopuna konačnog prijedloga nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko-razdoblje 2021.-2027..

Za Upravljačku skupinu:

REPUBLIKA HRVATSKA - BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA - GRAD BJELOVAR - UPRAVNI ODJEL ZA PROVEDBU ITU MEHANIZMA

Pročelnica Upravnog odjela za provedbu ITU mehanizma
Andrea Posarić, mag.oec.

1. Kratki sažetak

Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. planski je dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja većeg urbanog područja, a kojega čine Grad Bjelovar, Općina Kapela, Općina Rovišće, Općina Štefanje i Općina Veliko Trojstvo, a izrađuje se za potrebe kandidature za ITU (Integrirana teritorijalna ulaganja) područje i provedbu aktivnosti koje bi se financirane sredstvima Europske unije u okviru ITU mehanizma.

Postupak prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. provodi se sukladno Zakonu o regionalnom razvoju („Narodne novine“, broj 147/14, 123/17, 118/18), Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja („Narodne novine“, broj 121/2015) te Smjernicama za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Verzija 2.0, srpanj 2021.).

Grad Bjelovar započeo je postupak vrednovanja dana 19. listopada 2021. godine donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 302-01/21-01/07, URBROJ: 2103/01-05/10-21-4), a vrednovanje provodi u okviru svojih kapaciteta pri čemu su članovi Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. imenovani Odlukom Gradonačelnika (KLASA: 302-01/21-01/08, URBROJ: 2103/01-01-21-6 od 04. studenoga 2021.).

Upravljačka skupina izradila je 2 (dva) privremena izvješća tijekom prethodnog vrednovanja, pri čemu je 1. privremeno izvješće izrađeno u prosincu 2021. godine, a obuhvaćalo je analizu zaprimljenog sadržaja priloga i dokumenata i to: Analiza stanja, SWOT analiza i Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan, dok je 2. privremeno izvješće u postupku prethodnog vrednovanja izrađeno je u ožujku 2022. godine te je obuhvatilo vrednovanje cjelokupnog Nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

U Završnom izvješću o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. Upravljačka skupina zaključuje da je Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. izrađena je kvalitetno i temeljito te predstavlja polazišnu točku u ostvarivanju ciljeva Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU). U okviru dopune Završnog izvješća, obuhvaća se Odluka kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti

stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-01-22-47 od 18. svibnja 2022.) nakon provedenog postupka Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš, a nakon pristiglih mišljenja i primjenom kriterija za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. iz Priloga III. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17) u okviru kojih je utvrđeno da se ne očekuju značajniji negativni utjecaji na sastavnice okoliša ili dodatno značajnije kumulativno opterećenje okoliša te nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

Nakon izmjena i dopuna nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. pri čemu je dodan zahvat „Terme Bjelovar“ u popis glavnih strateških projekata, ponovno je upućen zahtjev za mišljenje da li je potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš uz dostavu popratne dokumentacije, zaprimljeno je Mišljenje (KLASA: 351-01/22-01/29, URBROJ: 2103/1-21-22-3 od 06. lipnja 2022.) da za izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš, s obzirom da je ista prethodno provedena za predmetni zahvat.

Nakon zaprimljene informacije od strane Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije da se kroz Integrirani teritorijalni program, odnosno ITU mehanizam, neće financirati projekti digitalizacije, pristupilo se izmjeni naziva projekta iz „DIGITALNA TRANSFORMACIJA GRADSKE UPRAVE“ u „Integriranim razvojem do kvalitetnijih usluga“ pri čemu su zadržane aktivnosti koje pridonose rekonstrukciji i uređenju tavanskog i podrumskog dijela pojedinačnog zaštićenog kulturnog dobra zgrade Stare komande te stavljanje u funkciju, pri čemu je predmetni projekt određen kao Faza 1. cjelovitog uređenja predmetnog objekta, zbog visine potrebnih financijskih sredstava za cjelovitu obnovu.

Predmetno je prihvaćeno na Koordinacijskom vijeću Većeg urbanog područja Bjelovar te Partnerskom vijeću te je zatraženo ponovno mišljenje nadležnog tijela u Županiji za zaštitu okoliša za predmetnu izmjenu i dopunu, pri čemu je zaprimljeno Mišljenje (KLASA:351-01/22-01/77, URBROJ: 2103/1-21-22-2 od 02. prosinca 2022.) da nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš. S obzirom da je predmetni projekt prethodno bio jedna od aktivnosti te je bio predmet provedenog postupka Ocjene o potrebi strateške procjene, kao i predmet provedenog Savjetovanja s javnošću, u okviru ovog postupka isto se povezalo s novim nazivom projekta.

Tijekom 2023. godine započele su aktivnosti u suradnji s nadležnim Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, a nakon zaprimljene Odluke kojom se utvrđuje urbano područje Bjelovar kao područje u kojem će se provoditi ITU mehanizam u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2021.-2027., KLASA: 911-01/22-08/3, URBROJ: 538-06-3-1-1/192-23-103 od 16. svibnja 2023. godine, a na temu strateških projekata definiranih u Strategiji razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2023. za koje je planirano financiranje iz ITU mehanizma.

Nakon provedenih konzultacija, provedene su određene izmjene i dopune koje su obuhvatile:

- Projekt „Revitalizacija zgrade Starog zatvora“ ostaje u izmjenama i dopunama konačnog prijedloga nacrta SRUPBJ, no mijenja se njegova funkcija, te iz planirane namjene za potrebe poduzetničkog inkubatora, isti se prenamjenjuje u višenamjensku infrastrukturu,
- Projekt „Digitalno-inovacijski centar – HUB.in Bjelovar“ preimenovan je u naziv „Digitalno-inovacijski centar“. Pritom, za navedeni projekt osigurana su sredstva iz drugih fondova te se za građevinske radove na predmetnom objektu ne traži za financiranje kroz ITU mehanizam, ali je povezan sa projektom koji se dodaje kao zaseban i odnosi se na opremanje predmetne zgrade i druge zgrade u kojoj će biti poduzetnički inkubator;
- Projekt „Poslovni inkubator Jabučeta“ preimenovan je u naziv „Višenamjenski centar Jabučeta“,
- Projekt „Razvojni centar Rovišće“ preimenovan je u naziv „Višenamjenski centar Rovišće“,
- Projekt „Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom) ostaje istog naziva,
- Projekt „Pješačko-biciklistička staza s oborinskom odvodnjom u naselju Gornje Plavnice“ briše se s popisa strateških projekata VUPBJ;
- Projekt „Revitalizacija i opremanje studentskog doma“ ostaje na popisu strateških projekata VUPBJ, te su za isti pronađena sredstva za financiranje iz drugih EU fondova, s obzirom da isti nije prihvatljiv za financiranje kroz ITU mehanizam;
- Projekt „Revitalizacija zgrade u Frajtićevoj ulici“ preimenovan je u naziv „Centar za osobe s intelektualnim teškoćama“, te će se za isti pokušati pronaći sredstva za financiranje iz VFO-a, s obzirom da isti nije prihvatljiv za financiranje kroz ITU mehanizam, ali ostaje na popisu strateških projekata VUPBJ;
- Projekt „Revitalizacija sokolskog doma“ ostaje na popisu strateških projekata VUPBJ, te su za isti pronađena sredstva za financiranje iz drugih EU fondova;
- Projekt „Terme Bjelovar“ ostaje na popisu strateških projekata VUPBJ, te se za isti očekuju sredstva za financiranje iz drugih EU fondova;
- Projekt „Integriranim razvojem do kvalitetnijih javnih usluga“ vraća naziv u „Revitalizacija zgrade Stare komande“, te se za isti očekuju sredstva za financiranje iz drugih EU fondova;
- Projekt „Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac“ briše se s popisa strateških projekata VUPBJ;
- Projekt „Uređenje i opremanje dječjih igrališta“ briše se s popisa strateških projekata VUPBJ s obzirom da isti kao zasebne cjeline (bez integriranosti) nisu prihvatljivi za financiranje kroz ITU mehanizam;
- Projekt „Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne i multimedijalne prezentacije kulturne baštine“ ostaje na popisu strateških projekata VUPBJ

- Projekt „Zeleni centar Bjelovar“, koji je ukratko prezentiran članovima Partnerskog vijeća VUPBJ, dodaje se na popis strateških projekata VUPBJ te će se predložiti za financiranje putem izravne dodjele kroz ITU mehanizam za Sporazum o provedbi ITU mehanizma;
- Projekt „GardenHouse“ koji je ukratko prezentiran članovima Partnerskog vijeća VUPBJ, dodaje se na popis strateških projekata VUPBJ te će se predložiti za financiranje putem izravne dodjele kroz ITU mehanizam za Sporazum o provedbi ITU mehanizma;
- Projekt „Poduzetnički inkubator Bjelovar“ dodaje se na popis strateških projekata VUPBJ, te će se isti implementirati umjesto u zgradi Starog zatvora, u zgradi na Trgu hrvatskih branitelja 15, a za čije su građevinske radove na konstruktivnoj obnovi te cjelovitoj obnovi, osigurana iz drugih EU fondova
- Projekt „HUB.in Bjelovar“ dodaje se na popis te isti obuhvaća opremanje zgrade budućeg Digitalno-inovacijskog centra te zgrade budućeg Poduzetničkog inkubatora te se isti predlaže za izravnu dodjelu za financiranje kroz ITU mehanizam kroz Sporazum o provedbi ITU mehanizma.

Ostali sadržaj nije promijenjen konačnog prijedloga nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. nije mijenjan.

Sve navedene izmjene i dopune konačnog prijedloga nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. primijenjene su i u izmjenama i dopunama konačnog prijedloga nacrta Akcijskog plana Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. te su prihvaćeni i dana su pozitivna mišljenja od strane Partnerskog vijeća Većeg urbanog područja Bjelovar i Koordinacijskog vijeća Većeg urbanog područja Bjelovar.

Nakon navedenog, zatraženo je novo mišljenje o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš izmjena i dopuna konačnog prijedloga nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. od nadležnog Upravnog odjela za zaštitu okoliša u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, pri čemu je zaprimljeno mišljenje temeljem kojeg nije potrebno provoditi stratešku procjenu utjecaja na okoliš na temelju izmjena i dopuna konačnog prijedloga nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 351-01/23-01/60, URBROJ: 2103-21-1/1-23-2 od 4. kolovoza 2023. godine.

2. Uvod

Postupak prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. provodi se sukladno Zakonu o regionalnom razvoju („Narodne novine“, broj 147/14, 123/17, 118/18), Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja („Narodne novine“, broj 121/2015) te Smjernicama za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Verzija 2.0, srpanj 2021.). Prethodno vrednovanje provodi se tijekom svih faza izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., a završava prije njenog usvajanja.

Grad Bjelovar započeo je postupak vrednovanja dana 19. listopada 2021. godine donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 302-01/21-01/07, URBROJ: 2103/01-05/10-21-4), a vrednovanje provodi u okviru svojih kapaciteta pri čemu su članovi Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. imenovani Odlukom Gradonačelnika (KLASA: 302-01/21-01/08, URBROJ: 2103/01-01-21-6 od 04. studenoga 2021.).

Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. planski je dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja većeg urbanog područja, a kojega čine Grad Bjelovar, Općina Kapela, Općina Rovišće, Općina Štefanje i Općina Veliko Trojstvo, a izrađuje se za potrebe kandidature za ITU (Integrirana teritorijalna ulaganja) područje i provedbu aktivnosti koje bi se financirane sredstvima Europske unije u okviru ITU mehanizma. Svrha prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. je provesti analizu izrađenog obveznog sadržaja strategije definiranog Smjernicama za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe (Verzija 2.0), a koji uključuje analizu ciljeva, vizije, mjera, analize stanja i prednosti i nedostataka, te povezanosti sa višim strateškim dokumentima kao i izvedivost planiranih mjera i aktivnosti u skladu s predloženim terminskim i financijskim planom kao i akcijskim planom.

Završno izvješće provedenog prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. sastoji se od poglavlja koji prikazuje kontekst vrednovanja te metodološki pristup vrednovanja, opis planskog dokumenta, mjera i proračuna te prikaz odgovora na evaluacijska pitanja i naposljetku, zaključci i preporuke.

3. Kontekst vrednovanja

Izrada Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. započeta je donošenjem Odluke o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 303-01/20-01/07, URBROJ: 2103/01-02-21-31 od 14. rujna 2021.) od strane Gradskog vijeća Grada Bjelovara kao središta većeg urbanog područja. Izrađivač Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. je Tehnološki park Bjelovar d.o.o. Nositelj te koordinator izrade i provedbe Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. je Grad Bjelovar, odnosno, grad središte Većeg urbanog područja Bjelovar.

Prema Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje od 2021.-2027. koje je donijelo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u srpnju 2021. godine, u izradi SRUPBJ sudjelovali su dionici s područja svih jedinica lokalne samouprave (Bjelovar, Kapela, Rovišće, Štefanje, Veliko Trojstvo) koje se nalaze u obuhvatu Većeg urbanog područja Bjelovar te predstavnici Bjelovarsko-bilogorske županije.

Koordinacijsko vijeće osnovano je Odlukom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada tijela za pripremu, izradu i provedbu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 303-01/21-01/12, URBROJ: 2103/01-01-21-13) Gradonačelnika grada Bjelovara od 18. listopada 2021., a čine ga gradonačelnik i načelnici svih gradova i općine koje su u sastavu urbanoga područja, sukladno Smjernicama. Koordinacijsko vijeće je zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. . Koordinacijsko vijeće daje mišljenje o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. prije upućivanja dokumenata na predstavnička tijela JLS-ova u obuhvatu većeg urbanog područja Bjelovar.

Partnersko vijeće uspostavlja se kao savjetodavno tijelom putem kojeg se osigurava ostvarenje načela partnerstva u pripremi i praćenju provedbe planskih dokumenata politike regionalnoga razvoja, u pripremi izvješća o napretku u provedbi tih dokumenata te u njihovom vrednovanju. Partnersko vijeće za urbano područje Bjelovar osnovao je grad središte urbanog područja, Grad Bjelovar Odlukom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada tijela za pripremu, izradu i provedbu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 303-01/21-01/12, URBROJ: 2103/01-

01-21-13) 18. listopada 2021., a u svrhu sudjelovanja u izradi analize i identifikaciji potreba razvoja, određivanja i odabira prioriteta i s njima povezanih ciljeva, predlaganja strateških projekata te njihove provedbe i praćenja.

U radu Partnerskog vijeća za VUPBJ sudjeluju predstavnici: svih JLS-ova koji čine urbano područje; županije i regionalnog koordinatora; drugih javnih tijela čije je sudjelovanje značajno za razvoj urbanoga područja; visokoškolskih ustanova, pružatelja obrazovnih usluga i usluga osposobljavanja; gospodarskih i socijalnih partnera, uključujući istaknute organizacije gospodarskih i socijalnih partnera te predstavnike gospodarskih i obrtničkih komora i poslovnih udruženja s područja VUPBJ; organizacija civilnog društva te drugih dionika relevantnih za razvoj urbanog područja. Partnersko vijeće djeluje prema načelu partnerstva i suradnje, a u svom radu rukovodi se načelima ravnomjerne predstavljenosti partnera, transparentnosti, i jednakosti članova partnerstva, sukladno Poslovniku, a čine ga predstavnici 42 organizacije iz javnog, privatnog i civilnog sektora. Osnovna zadaća članova Partnerskog vijeća je sudjelovanje u svim fazama izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar, definiranje prioriteta razvoja VUPBJ, predlaganja strateških projekata za poticanje razvoja urbanog područja te praćenje provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar.

U skladu s člankom 48. Zakona o regionalnom razvoju RH (NN 147/14, 123/17, 118/18) planski dokumenti politike regionalnoga razvoja podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe, stoga je Grad Bjelovar kao grad središte urbanoga područja donio Odluku o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 302-01/21-01/7, URBROJ: 2103/01-05/10-21-4), 19. listopada 2021. kojom su definirane vrste i tijek vrednovanja.

Upravljačka skupina za provedbu vrednovanja osniva se u cilju provedbe neovisnog vrednovanja uspješnosti provedbe te ostvarenja ciljeva Strategije. Radnu skupinu za vrednovanje čine predstavnici jedinica lokalne samouprave iz obuhvata Većeg urbanog područja Bjelovar s ciljem cjelokupne koordinacije svih aspekata vrednovanja - pripreme vrednovanja, nadziranja svih ključnih koraka tijekom cijelog procesa kako bi se osigurala uspješna realizacija vrednovanja, pružanje stručnog doprinosa tijekom vrednovanja, osiguravanja dostupnosti potrebnih informacija, osiguravanja nepristranosti i korisnosti vrednovanja te kontrole kvalitete i usvajanja završnog izvještaja o provedenom vrednovanju.

Upravljačka skupina za provedbu vrednovanja sastoji se od 6 (šest) članova iz nekoliko Upravnih odjela Grada Bjelovara, a pokrivaju područja rada koji su predmet obuhvata same Strategije razvoja većeg

urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027.. S obzirom da se u međuvremenu, a prije izrade završnog izvješća, osnovao Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma, čiji je privremeni pročelnik članica prethodno uspostavljene Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja, isti će biti podnesen od strane Upravnog odjela za ITU mehanizam u ime svih članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja.

Upravljačka skupina izradila je 2 (dva) izvješća tijekom prethodnog vrednovanja, pri čemu je 1. privremeno izvješće izrađeno u prosincu 2021. godine, a obuhvaćalo je analizu zaprimljenog sadržaja priloga i dokumenata i to: Analiza stanja, SWOT analiza i Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan za postupak izrade i provedbe Strategije većeg urbanog područja Bjelovar za razdoblje od 2021.-2027. U okviru 1. privremenog izvješća izrađivaču Strategije upućene su manje preporuke za poboljšanje više tehničkih elemenata.

2. privremeno izvješće u postupku prethodnog vrednovanja izrađeno je u ožujku 2022. godine te je obuhvatilo vrednovanje cjelokupnog Nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., pri čemu preporuka nije bilo s obzirom da je utvrđeno da je Nacrt dokumenta izrađen sukladno preporučenom sadržaju Smjernica (Verzija 2.0) i kvaliteta sadržaja je u potpunosti zadovoljavajuća. Završno izvješće obuhvaća Nacrt Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.. s izrađenim Akcijskim planom.

Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar, kao provedbeni dokument lokalnog razvoja, mora biti usklađena sa zakonodavnim okvirom te ključnim nacionalnim i regionalnim razvojnim strateškim dokumentima, odnosno njihovim strateškim ciljevima, budući da realizacijom svojih aktivnosti, pridonosi i ostvarenju strateških ciljeva nadređenih strateških razina.

Zakonodavni okvir za strateško planiranje i upravljanje razvojem u RH je uređen:

- Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH (NN 123/2017);
- Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018)
- Uredbom o načinu ustrojavanja, sadržaju i vođenju središnjeg elektroničkog registra u razvojnih projekata (NN 42/2018)
- Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 6/2019); te

- Uputama za korištenje informacijskog sustava za strateško planiranje i upravljanje razvojem

Temeljem članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17), Vlada Republike Hrvatske 2018. godine donijela je Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018). Sustav strateškog planiranja u RH temelji se nacionalnim (Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine), regionalnim, odnosno županijskim (Planovi razvoja jedinica regionalne/područne samouprave za razdoblje 2021-2027.) te lokalnim (Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave za razdoblje 2021-2025.) aktima strateškog planiranja.

Utvrđeni posebni ciljevi i mjere Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. trebaju pridonijeti tome da Veće urbano područje Bjelovar što bolje iskoristi svoje potencijale te ubrza ravnomjeran razvoj područja usklađeni sa strateškim okvirom viših hijerarhijskih akata. Pritom su uzeti u obzir ciljevi u okviru nove regionalne i kohezijske politike Europske unije za razdoblje od 2021. – 2027. te Nacionalne razvojne strategije 2030. Dokument je usklađen s višegodišnjem financijskim okvirom EU te aktima strateškog planiranja povezanim s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021-2027. definiranim Odlukom o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, rokova donošenja i tijela zaduženih za njihovu izradu (Vlada Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/20-04/352, URBROJ: 50301-05/16-20-6), a koja je u skladu s Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize (COM(2018) 375 final).

Izrada Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. pridonosi postavljanju pristupa strateškom planiranju uz osiguranje pretpostavki koje pridonose podizanju kvalitete življenja građana, podizanjem razine ekonomske moći i konkurentnosti gospodarstva te drugih pogodnosti koje će osigurati viši nivo zadovoljstva stanovništva. Strategijom razvoja se pored programskih ciljeva naglašavaju i programski prioriteti, na način da se uvijek rast kvalitete življenja povezuje s rastom gospodarstva, vodeći računa i o razvoju svih ostalih aspekata javnog i civilnog života Većeg urbanog područja Bjelovar.

4. Metodološki pristup

Postupak prethodnog vrednovanja obavlja se temeljem Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) i Smjernica za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. (MRRFEU, Verzija 2.0, srpanj 2021.). Također, postupka vrednovanja vođen je i Planom vrednovanja koji čini prilog Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 302-01/21-01/7, URBROJ: 2103/01-05/10-21-4 od 19. listopada 2021.).

Prilikom postupka prethodnog vrednovanja, uzeti su u obzir sljedeći kriteriji vrednovanja:

- važnost (relevantnost) – provjerava se jesu li ciljevi i prioriteti planskog dokumenta utemeljeni na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima odnosno do koje mjere su ciljevi programa opravdani u odnosu na potrebe
- djelotvornost (efektivnost) – uspoređuje se što je ostvareno u odnosu na planirano odnosno do koje mjere su ciljevi ostvareni te do koje mjere se očekuje da će se ostvariti (ovisno o vrsti vrednovanja)
- usklađenost (koherentnost) – uključuje unutarnju i vanjsku usklađenost planskog dokumenta, odnosno logiku strategije; utvrđuje se jesu li odabrani prioriteti i mjere komplementarni i povezani; je li planski dokument u skladu s relevantnim nacionalnim odnosno regionalnim strategijama/dokumentima (ovisno o planskom dokumentu).

Vanjska usklađenost podrazumijeva usklađenost između ciljeva planskog dokumenata s ciljevima drugih javnih intervencija koje su s njim povezane. Unutarnja usklađenost podrazumijeva usklađenost ciljeva planskog dokumenta. Unutarnja povezanost implicira da postoji hijerarhija ciljeva, s time da hijerarhijski niži ciljevi logično doprinose ostvarenju viših ciljeva. Također, prilikom vrednovanja uzimaju se u obzir i neobvezni tj. dodatni kriteriji: učinkovitost, dosljednost, komplementarnost, održivost, jednakost i prihvatljivost.

Upravljačka skupina za provedbu prethodnog vrednovanja, prilikom izrade sva tri izvješća (1. privremeno izvješće, 2. privremeno izvješće i završno izvješće) uzimala je u obzir sve prethodno navedene kriterije, kao slijed vrednovanja pratila temeljem postavljenih evaluacijskih pitanja.

5. Opis planskog dokumenta, mjera i proračuna

Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. sadrži 13. poglavlja. Prvo poglavlje sadrži uvod pri čemu se opisuje pojam i svrha Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) te kratki prikaz svrhe izrade Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027.. Nadalje, u drugom poglavlju sadržan je opis zemljopisnog područja obuhvata Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., odnosno opisan je teritorijalni obuhvat, način definiranja teritorijalnog obuhvata, glavne značajke urbanog područja te prikaz većeg urbanog područja Bjelovar u širem kontekstu.

U 3. poglavlju prikazan je opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027.. Zatim, u 4. poglavlju prikazana je srednjoročna vizija razvoja, a u 5. poglavlju prikazan je opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala u okviru kojih je obuhvaćen prikaz s aspekta razvojnih potreba i potencijala društva, gospodarstva, urbanog okruženja i institucionalnog razvoja.

U 6. poglavlju razrađuje se integrirani pristup rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala, uključujući ispunjavanje kriterija vezano uz stratešku relevantnost projekata. Pritom je opisan strateški razvoj u integriranom pristupu definiranja posebnih ciljeva te opis integriranih teritorijalnih ulaganja. Zatim, opisan je doprinos ITU mehanizma u provedbi Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., kao i opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam te opis strateške relevantnosti kroz ITU mehanizam i sustav provedbe ITU mehanizma.

U 7. poglavlju obrazložena je usklađenost s EU strateškim dokumentima, Nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planom razvoja Županije te dokumentima prostornog uređenja. U okviru 8. poglavlja naveden je opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju, a u 9. poglavlju naveden je popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda. Nadalje, u 10. poglavlju prikazan je terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja, dok je u 11. poglavlju naveden indikativni financijski plan. 12. poglavlje sadrži okvir za praćenje i vrednovanje Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., dok su pod 13. poglavljem priloženi prilozi.

Oblikovanje planskog dokumenta prethodno je započeto izradom priloga Strategiji, Analizom stanja i SWOT analizom, pri čemu je obuhvaćena analiza trenutnih stanja te razvojne potrebe i potencijali Većeg

urbanog područja Bjelovar kroz analizu društva, gospodarstva, urbanog okruženja te institucionalnog razvoja. Analiza stanja prožima se kroz analizu zemljopisnog područja koje razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. obuhvaća uz prikaz glavnih značajki većeg urbanog područja te prikaz Većeg urbanog područja Bjelovar u širem kontekstu. Također, analiza stanja i razvojnih potreba obrađena je kroz opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala osvrćući se kroz prethodno navedene segmente analize. Analiza stanja i SWOT analiza su prilozi Strategiji razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. sukladno za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. (MRRFEU, Verzija 2.0, srpanj 2021.). i preporučenom sadržaju.

Vizija Većeg urbanog područja Bjelovar glasi: *„Veće urbano područje Bjelovar integrirano je i poticajno okruženje koje na načelima digitalnog zelenog razvoja doprinosi unaprjeđenju gospodarstva, obrazovanja, rada, života i učinkovitosti prostora, a s ciljem postizanja gospodarske konkurentnosti i kvalitetnog življenja svih skupina stanovnika.“*

Vizija je postavljena na odgovarajući način koji prikazuje buduće viđenje Većeg urbanog područja Bjelovar koji se planira realizirati nakon provedbe svih ciljeva, prioriteta i mjera definiranih u predmetnom strateškom dokumentu. Prikazuje smjer u kojem se treba razvijati Veće urbano područje Bjelovar te samim time definira doprinos ostvarenju potreba krajnjih korisnika, odnosno stanovnika Većeg urbanog područja Bjelovar. Pritom je uključeno da se vizija Većeg urbanog područja Bjelovar temelji na obuhvaćanju potreba i potencijala koje uključuju tri temeljne sastavnice održivog razvoja:

Grafički prikaz 1. Sastavnice održivog razvoja

Izvor: Upravljačka skupina, vlastiti rad

Vizija u potpunosti prikazuje koji je potreban smjer razvoja odnosno usmjeriti se na primjenu zelene tranzicije i digitalne transformacije koja će doprinijeti unaprjeđenju temeljnih sastavnica održivog razvoja, a sa svrhom postizanja gospodarske konkurentnosti koja će pridonijeti povećanju kvalitete života svih stanovnika Većeg urbanog područja u svim njihovim životnim područjima. I to je ono čemu treba težiti u naprednom razdoblju, odnosno u financijskom razdoblju do 2027. godine za koje se predmetni dokument i izrađuje.

Posebni ciljevi i Mjere Većeg urbanog područja Bjelovar sadržani u Strategiji razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., prikazani u sljedećoj tablici:

Tablica 1. Posebni ciljevi i Mjere

Posebni cilj	Mjera
Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ	Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima
	Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentniju PPI
	Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom
Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva	Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava
	Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću
	Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo
Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva	Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta
	Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama
	Digitalizacija sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete
	Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ
	Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta
Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ	Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice
	Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma
	Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ

Izvor: SRUP Bjelovar, Tehnološki park Bjelovar d.o.o. (2022.)

Posebni ciljevi su ujedno i prioriteti Većeg urbanog područja Bjelovar, a to su:

- PC1 Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ
- PC2 Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva
- PC3 Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva
- PC4 Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ.

Ciljevi su ono što će se ostvariti u određenom vremenskom razdoblju s određenim financijskim sredstvima i ostalim raspoloživim resursima, mjerljivi su te su značajni za stanovnike Većeg urbanog područja Bjelovar te njihovo ostvarenje će imati direktne rezultate za područja koja su obuhvaćena Većim urbanim područjem Bjelovar – Bjelovar, Kapela, Štefanje, Rovišće i Veliko Trojstvo. Kroz definirane ciljeve prožeti su prethodno spomenute sastavnice održivog razvoja koje su sadržane i u Viziji, a samim time primjenjuju načela održivosti i primjene zelene i digitalne transformacije koje će pridonijeti razvoju gospodarstva, zaštiti okoliša i prirode te poboljšanju kvalitete života društva u cjelini na Većem urbanom području Bjelovar.

Ciljevi će se ostvariti provedbom mjera koje su također sadržane u Tablici 1. Posebni ciljevi i mjere, a u nastavku će se analizirati jasna definiranost i povezanost tih međusobnih odnosa.

Cilj 1: *„Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ“* pridonosi jačanju održivog rasta i razvoja konkurentnosti MSP-ova pri čemu se stvaraju preduvjeti za ostvarenje novih radnih mjesta što posljedično dovodi do poboljšanja kvalitete života ljudi koji imaju direktan utjecaj od navedenog kao i općeg utjecaja na razvoj gospodarstva, poboljšanja socijalnog statusa te općenito zadovoljstva u pojedinoj sredini. Također, ostvarenju Cilja 1. pridonijet će i pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentniju PPI, što je preduvjet za razvoj i plasman novih proizvoda i usluga na tržište, te pridonosi jačanju kapaciteta ljudi uključenih u istraživanje i razvoj kao i gospodarskog razvoja sredine Većeg urbanog područja Bjelovar.

Predmetno se prožima u sljedeću mjeru koja pridonosi ostvarenju Cilja 1, a to je razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom. Upravo je pametna specijalizacija preduvjet za postizanje komparativne prednosti i postizanje

odgovora na nove izazove i samim time stvaranje uspjeha koji su rezultat međusobnih napora u razmjeni znanja, vještina i razumijevanja potencijala svih dionika u predmetnom procesu, kako bi se prethodno uspješno ostvarilo.

Ostvarenje cilja 2: *„Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva“*, ostvarit će se provedbom mjera koje su temeljene na zelenoj tranziciji i načelu novog europskog Bauhausa[1], a odnose se na mjere promicanja energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava što pridonosi ostvarenju i u skladu je sa Strateškim ciljevima Europske unije do 2030. godine pri čemu je uključeno postizanje ciljeva zajedničke energetske i klimatske Strategije 2030. te je usmjerena na *kreiranje europskog društva kao kompetitivnog, sigurnog i energetski učinkovitog sustava, spremnog za dostizanje dugoročnog cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2050.godine*[2], pritom Strategija ohrabruje i poziva privatne investicije u novu energetsku infrastrukturu i nisko ugljične tehnologije.

Ostvarenje predmetnog cilja ostvarit će se i mjerama unaprjeđenja kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću. Važnost predmetne mjere proizlazi i kroz usklađenost sa Strategijom Europske unije za bioraznolikost do 2030.[3] koja predstavlja dugoročni plan za zaštitu prirode i zaustavljanje degradacije ekosustava pri čemu se Strategijom nastoji omogućiti da se europska bioraznolikost do 2030. počne oporavljati. Na Većem urbanom području nalazi se područje Natura 2000. koja se proteže kroz dva administrativna područja – grad Bjelovar i općina Štefanje. Također, ostvarenju predmetnog cilja pridonijet će provedba mjere promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo. Navedeno je također u skladu s politikom Europske unije u okviru Akcijskog plana za kružno gospodarstvo[4], koje su vezane uz aktivnosti usmjerene ka ublažavanju dva ključna problema – ograničenost resursa i klimatske promjene.

---

[1] Načelo novog europskog Bauhausa - ekološki, gospodarski i kulturni projekt usmjeren na objedinjavanje komponenti dizajna, održivosti, dostupnosti, cjenovne pristupačnosti i ulaganja. Kako navodi EK, novi europski Bauhaus ima za cilj povezati europski Zeleni plan s prostorima u kojima živimo i načinom na koji bismo željeli živjeti zajedno, poštujući planet i čuvajući prirodu. Njegova ambicija je umrežiti struke, ali i građane s ciljem transformacije našeg životnog okruženja i životnih stilova oko tri temeljne vrijednosti: održivost, od klimatskih ciljeva do kružnosti i bioraznolikosti, estetika, kvaliteta doživljaja i stila, izvan funkcionalnosti, uključenost, uključujući dostupnost i prištivost., *Nacrt SRUP BJ, Tehnološki park Bjelovar d.o.o., str. 43, 2022.*

[2] https://www.enu.hr/ee-u-hrvatskoj/20-20-20-i-dalje/ciljevi-eu-2030/ *(22.3.2022.)*

[3] https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_hr *(22.3.2022.)*

[4] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/ip_20_420 (23.3.2022.)

Postavljen je i Cilj 3 koji se odnosi na „*Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva*“, a čijem ostvarenju pridonosi pet (5) predloženih mjera:

- Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta
- Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama
- Digitalizacija sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete
- Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ
- Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta.

Sve predložene mjere koje pridonose ostvarenju Cilja 3, obuhvaćaju sve potrebne aspekte koji u okviru odgojno-obrazovnih preduvjeta pridonose jačanju resursa u okviru obrazovanja na području Većeg urbanog područja Bjelovar. Samim time što je infrastruktura u okviru odgojno-obrazovnih ustanova zastarjela, nedovoljna i neadekvatna današnjim odgojno-obrazovnim potrebama, te je potrebno iskoristiti dostupna sredstva Europske unije za opremanjem odgojno-obrazovnom opremom predškolske ustanove (što je do sada i započeto u većoj mjeri kroz dostupne projekte financirane iz Europskog socijalnog fonda), no naglasak je na opremanje nastavnom opremom za osnovnoškolski program odgoja i obrazovanja, kao i unutarnje uređenje školskih prostorija koje su također u vrlo lošem stanju. Samim time bi se pridonijelo postavljanju preduvjeta za uspješnije obrazovanje djece i mladih na području Većeg urbanog područja Bjelovar.

Predmetno se odnosi na uključivanje i prilagodbu odgojno-obrazovnih stručnjaka i poticanje za radom i razvojem programa rada u predškolskom i osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju, usmjerene na učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama: daroviti učenici i djeca s teškoćama u razvoju. Također, navedeno uključuje podizanje kvalitete nastave primjenom STEAM elemenata i opremanjem odgojno-obrazovne okoline STEAM opremom koja je izuzetno financijski nedostižna u okviru redovnog funkcioniranja odgojno-obrazovnih ustanova, te je svakako potrebno iskoristit sredstva Europske unije za nabavu takve opreme i materijala, bilo za rad u učinioci ili provođenje nastave na otvorenom te se isto može primijeniti na opremanje dvorišta škole i drugih javnih površinama STEAM elementima dostupnim svima.

Mjera koja uključuje digitalizaciju sektora javne uprave i javnih usluga pridonosi važnosti standardizaciji i dostupnosti online javnih usluga, digitalizaciji poslovnih procesa te komunikacije s građanima i javnosti koji su korisnici javnih usluga. Nužnost za implementacijom digitalne transformacije uočena je prilikom pojave pandemije COVID-19, naročito u sustavu obrazovanja te uvođenja online škole, a povrh navedenog digitalizacija pridonosi otvorenosti, uključivosti i učinkovitosti javne uprave.

Nadalje, mjera koja se odnosi na razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ, posebni naglasak ima na iskorištavanje sredstava Europske unije za osiguranje infrastrukture i kvalitetne specifične radne snage za razvoj socijalne infrastrukture koja posebno nedostaje na području Većeg urbanog područja Bjelovar, poput centra za ranu intervenciju i radnu terapiju za djecu s teškoćama u razvoju koja uključuje i dostupnost i hidroterapije (tzv. projekt „Mali svemir"). Dok s druge strane, kada se gleda po dobi i potrebama određenih starosnih skupina, potreba za izgradnjom socijalne infrastrukture u okviru palijativne zdravstvene skrbi koja je prijeko potrebna.

Osim navedenog, mjera svakako pridonosi razvoju programa usmjerenih ka podizanju svijesti javnosti i upućivanju na poduzimanje konkretnih mjera i aktivnosti ka prevenciji npr. debljine kod djece i odraslih. Svjesnost o postojanju problema koji se svake godine povećava je sadržana, no, nema razvijene npr. Mobilne aplikacije ili drugog alata na kojem bi se mogle naći informacije o tome što poduzeti, kome se obratiti te konkretno, pregled namirnica i količine obroka te recimo recepti za takve obroke koji pridonose smanjenju tjelesne težine na zdrav način kod djece i odraslih, a da pritom unose detaljno propisane nutritivne vrijednosti u konkretnim količinama, a samim time i praćenje ostvarenja promjena i zadanih rezultata. Ovo je jedan od primjera u okviru kojeg se može iskoristiti kroz pojedini projektni prijedlog predložena mjera za ostvarenje Cilja 3.

Mjera kojom se predviđa unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta svakako pridonosi ostvarenju Cilja 3 te potreba Većeg urbanog područja Bjelovar. Važnost razvoja sportske infrastrukture te poticanje na uključivanje stanovnika u rekreativne aktivnosti međusobno pridonose međusobnoj sinergiji prethodnih područja intervencija i samim time, sveobuhvatno čine cjelinu u provedbi aktivnosti koje promiču i potiču aktivnost zajednice.

Cilj 4 glasi: *„Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ"*. Cilj 4 postavljen je

jasno pri čemu su konkretno definirana područja intervencija koja obuhvaća i čijem razvoju doprinosi. Ostvarenju predmetnog cilja pridonijet će sljedeće mjere:

- Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice
- Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma
- Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ.

Iz predloženih mjera izražena je suradnja sa civilnim sektorom koji svojom suradnjom s ostalim sektorom pridonosi općem razvoju zajednice, odnosno pridonijeti će razvoju zajednice Većeg urbanog područja Bjelovar. Administrativna područja obuhvaćena Strategijom razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., slabo su turistički razvijena područja, a potencijal za razvoj turizma svakako postoji. Bogatstvo prirodne baštine, kulturne baštine te i povijesne baštine, svakako mogu biti polazišni aspekt koji pridonosi razvoju turizma na području Većeg urbanog razvoja Bjelovar.

Naglasak je svakako na održivi turizam koji se bazira na međusobnoj ravnoteži između tri dimenzija:

- *„optimalno iskoristiti okolišne resurse koji su ključni element turističkog razvoja, zadržavajući bitne ekološke procese i pomažući u zaštiti prirodne baštine i bioraznolikosti*,
- *poštivati društveno-kulturnu autentičnost destinacije, očuvati njezino izgrađeno i živo kulturno naslijeđe i tradicijske vrijednosti te doprinositi međukulturalnome razumijevanju i toleranciji*
- *osigurati to da su gospodarske aktivnosti održive i dugoročne te da svim dionicima uz pravičnu raspodjelu donose društvenu i gospodarsku korist kroz stabilnost zaposlenja, mogućnosti zarade društvenih usluga te kroz pomaganje u uklanjanju siromaštva.“*[5]

Slika 1. Koncept razvoja održivog turizma

Izvor: Časopis građevinar, broj 69 (2018), http://www.casopis-gradjevinar.hr/assets/Uploads/JCE-70-2018-10-10-EU.pdf , str. 924 (23.3.2022.)

[5] Časopis građevinar, broj 69 (2018), http://www.casopis-gradjevinar.hr/assets/Uploads/JCE-70-2018-10-10-EU.pdf , str. 924 (23.3.2022.)

Sve predmetne tri dimenzije sadržane su na području Većeg urbanog područja Bjelovar te svakako predložena mjera pridonosi ostvarenju postavljenog cilja 4, a i sama za sebe predstavlja polazišnu točku u mogućnostima pripreme i provedbe projektnih prijedloga koji će svojom implementacijom rezultirati poticanju razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na predmetnom području.

Sva četiri postavljena cilja jasno su postavljena na način da je razvidno ostvarenje vizije Većeg urbanog područja Bjelovar njihovim ostvarenjem. Samim time prioriteti koji su sadržani vezani uz prioritete dokumenata viših razina pri čemu su isti ostvarivi postignutim ciljevima navedenim u okviru dostavljenog Nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.. Predložene mjere postavljene su na način da jasno prikazuju ispunjenje prioriteta dokumenata viših razina, a samim time pridonose ostvarenju ciljeva postavljenih za Veće urbano područje Bjelovar.

Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. izrađuje se za potrebe financiranja projekata u okviru Integriranih teritorijalnih ulaganja kao mehanizma Europske unije s ciljem jačanja uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja. Što znači je samim time izvor financiranja projekata opisanih u Strategiji iz ITU mehanizma. Financijski okvir postavljen je u skladu s troškovnicima i planiranim vrijednostima pojedinih investicija te je realan i u skladu s predloženim mjerama opisanih u Strategiji.

U međuvremenu je Većem urbanom području Bjelovar utvrđena raspoloživa alokacija u iznosu od 22 milijuna EUR-a. U okviru provedbenog dokumenta Akcijski plan, prikazane su prethodno navedeni ciljevi i mjeri te povezani sa strateškim projektima, njihovim planiranim iznosima te terminskim planom koji uključuje plan provedbe projekata u razdoblju do 2027. godine u okviru ITU mehanizma.

U okviru Strategije, navedeno je 15 strateških projekata, pri čemu se odabranim projektima započinju implementirati integrirane mjere za suočavanje s ekonomskim, okolišnim, klimatskim, demografskim i socijalnim izazovima uz istodobno promicanje urbano-ruralnih veza, teritorijalne i sektorske povezanosti.

PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 1	**REVITALIZACIJA ZGRADE STARE KOMANDE**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**

Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis	Provedba mjera energetske učinkovitosti te rekonstrukcija i uređenje tavanskog dijela i podrumskog krila zgrade Stare komande koja je zaštićeno pojedinačno kulturno dobro (zgrada Grada Bjelovara) i aneksa povezan podrumskim krilom. Predmetno predstavlja Fazu 1. uređenja pojedinačnog zaštićenog kulturnog dobra u funkciji pružanja javnih usluga. S obzirom na stanje objekta, s obzirom da se radi o objektu koji je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro, nužna je energetska obnova i mjere zaštite objekta od daljnjeg propadanja koje najviše uzrokuje problem vlage. Objekt ima prostore koji su trenutno neuređeni i nisu u funkciji, a kako bi se u dugoročnom razdoblju provela energetska obnova objekta koja je nužna, kao i implementacija sustava za korištenje obnovljivih izvora energije za potrebe grijanja/hlađenja, potrebno je planirati budući smještaj centralnog strojarskog sustava, a samim time i zamjena trenutno dotrajalih prozora koji se koriste i kao izlazni sustav pokretnih klima uređaja u uredskim prostorima te samim time rezultira velikom energetskom potrošnjom u ljetnim i zimskim mjesecima. U ovom trenutku je u procesu izrada projektno-tehničke dokumentacije za konstrukcijsku obnovu, koja je preteča izradi projektno-tehničke dokumentacije za energetsku obnovu te uređenja prostora i opremanja. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.3. Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete, Mjeru 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma. Planirane projektne aktivnosti:

	1. Izrada projektno-tehničke dokumentacije za energetsku obnovu, uređenje i opremanje **2.** Provedba radova na uređenju i opremanju
Spremnost projekta:	Priprema projektne dokumentacije u roku od 6 mjeseci
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	30.000.000,00 HRK (3.981.684,25 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (VFO)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 2	**REVITALIZACIJA ZGRADE STAROG ZATVORA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Građevinski radovi na uređenju ovojnice zgrade Starog zatvora koje je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro na adresi Ulica Matice Hrvatske 16 (fasada, izolacija, stolarija), radovi na konstrukcijskoj obnovi, unutarnji radovi i opremanje - uređenje i opremanje zgrade starog zatvora koja je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro koje će se prenamijeniti u višenamjensku infrastrukturu. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. Promicanja prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo te 4.2. Mjeru Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma. Planirane projektne aktivnosti: **1.** Izrada projektno-tehničke dokumentacije za energetsku obnovu, konstrukcijsku obnovu, unutarnje **2.** Radovi na konstruktivnoj i cjelovitoj obnovi
Spremnost projekta:	Radovi na konstruktivnoj obnovi su pri završetku (rok do 30.6.2023.), radovi na cjelovitoj obnovi započet će u 2023. godini.
Planirano trajanje projekta	Projekt revitalizacije zgrade starog zatvora će trajati 2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	35.596.180,09 HRK (4.724.424,99 €) 15.224.069,35 HRK iz FSEU (2.020.581,24 €) i 20.372.110,73 HRK iz NPOO (2.703.843,75 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO, Fond solidarnosti EU)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 3	**DIGITALNO INOVACIJSKI CENTAR**
Posebni cilj 1	**Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Cilj ITP - RSO1.3.	**Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Građevinski radovi na uređenju ovojnice zgrade tzv. Vodotehne na adresi Trg hrvatskih branitelja 14 u Bjelovaru (fasada, izolacija, stolarija), radovi na konstrukcijskoj obnovi, unutarnji radovi i opremanje - provedba mjera povećanja energetske učinkovitosti, unutarnje uređenje i opremanje budućeg Digitalno inovacijskog centra. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima, Mjeru 1.2. Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentniju PPI, Mjeru 1.3. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom, Mjeru 2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. Promicanja prelaska na kružno i resorno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.1. Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz unaprjeđenje ljudskih, prostornih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta. Planirane projektne aktivnosti:

	1) Izrada projektno-tehničke dokumentacije za konstrukcijsku obnovu, izrada projektno tehničke dokumentacije za cjelovitu obnovu **2)** Provedba građevinskih radova konstruktivne i cjelovite obnove
Spremnost projekta:	Radovi na konstruktivnoj obnovit završit će do 30.6.2023. godine, te u 2023. godini započinju radovi na cjelovitoj obnovi objekta.
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	83.096.158,01 HRK (11.028.755,46 €) 24.256.422,08 HRK iz FSEU (3.219.380,46 €) i 58.839.735,94 HRK iz NPOO (7.809.375,00 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO, Fond solidarnosti EU)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 4	**HUB.in BJELOVAR**
Vrsta integracije	**Projekt ima utjecaj na cijelo urbano područje pri čemu samostalno rješava razvojne potrebe na cijelom urbanom području**
Posebni cilj 1	**Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP - RSO1.3.	**Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Projekt pridonosi unaprjeđivanju poslovne infrastrukture i jačanju poduzetničko potporne institucije s ciljem pozicioniranja ITU grada, grada središta VUPBJ, kao regionalnog centra te jačanju i davanju podršku regionalnim lancima vrijednosti (RLV) i razvoju prioritetnih niša industrijske tranzicije. Poduzetnička infrastruktura koja će se nalaziti građevinskim radovima osposobiti i urediti kroz projekt „Digitalno inovacijskog centra“ i projekta „Poduzetnički inkubator Bjelovar“ dok će se nabava opreme potrebne za funkcioniranje oba objekta i ispunjenje njihove svrhe, provesti kroz ovaj projekt HUB. in Bjelovar“ pri čemu će

	se kroz poduzetnička infrastruktura osposobiti za potrebe poduzetničkog inkubatora, razvojnih laboratorija, cowrking prostora i centra kreativne industrije, a usmjeren je na RLV PAMETNE I KREATIVNE INDUSTRIJE - IT rješenja i proizvodnje tehnologije za industriju 4.0 te AutoCOM i pametna mobilnost. Kroz projekt će se provesti slijedeće aktivnosti: 1. Izrada projektno-tehničke dokumentacije (izrada potrebnog troškovnika opreme za potrebe postupka javne nabave te IoT rješenja), 2. Nabava opreme i provedba opremanja, 3. Upravljanje projektom i administracija, 4. Promidžba i vidljivost. Kroz projekt, uključit će se implementacija digitalno pametnih rješenja (IoT) koja će pridonijeti pametnom upravljanju prostorima uključenim u projekt kroz upravljanjem iskorištenosti prostornim kapacitetima, naročito kroz coworking prostore i prostore za sastanke i organizaciju tematskih događanja, kao i sustav upravljanja energijom svakog predmetnog prostora s ciljem smanjenja emisije CO2 i potrošnje energije. Detalji sadržaja IoT rješenja bit će definirani tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije. Objektom Poduzetničkog inkubatora Bjelovar i objektom Digitalno inovacijskog centra upravljat će poduzetničko potporna institucija Grada Bjelovara, Tehnološki park Bjelovar d.o.o.. Korisnici objekta Poduzetničkog inkubatora Bjelovar će biti poduzetnici iz područja RLV PAMETNE I KREATIVNE INDUSTRIJE - IT rješenja i proizvodnje tehnologije za industriju 4.0 te AutoCOM i pametna mobilnost. Korisnici objekta Digitalno inovacijskog centra će biti Tehnološki park Bjelovar d.o.o., Veleučilište Bjelovar, Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar, Grad Bjelovar, poduzetnici područja RLV PAMETNE I KREATIVNE INDUSTRIJE - IT rješenja i proizvodnje tehnologije za industriju 4.0 te AutoCOM i pametna mobilnost. Projekt se predlaže za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava za provedbu strateških projekata iz SRUP-a.
Spremnost projekta:	Projekt nije spreman za provedbu. Potrebni troškovnici nabave opreme uključeni su u projektnu aktivnost. Vrijeme potrebno za istu je oko 3 mjeseca.

Planirano trajanje projekta	1,5 godinu
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	5.000.000,00 HRK (663.614,04 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 5	**REVITALIZACIJA ETNOGRAFSKOG MUZEJA I ETNO PARKA KROZ UREĐENJE, OPREMANJE I RAZVOJ DIGITALNE I MULTIMEDIJALNE PREZENTACIJA KULTURNE BAŠTINE**
Vrsta integracije	**Projekt ima utjecaj na cijelo urbano područje pri čemu samostalno rješava razvojne potrebe na cijelom urbanom području**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Cilj projekta je pridonijeti razvoju kulturnih sadržaja i infrastrukture na području VUPBJ unaprjeđenjem i poboljšanjem postojeće kulturne infrastrukture i kulturnih sadržaja. Projektom će se provesti rekonstrukcija i dogradnja Muzeja za "Etno kuću Veliko Trojstvo" s ciljem valorizacije kulturne i prirodne baštine te gradnje nadstrešnice za izložbeni eksponat u funkciji etno okućnice. Projektom će se provesti rekonstrukcija postojećeg muzeja u postojećem gabaritu radi prilagodbe osobama s invaliditetom, zatim dogradnja nadstrešnice sa pergolom za zadržavanje posjetitelja, izvođenje grijanja (dizalica topline i fotonaponi) u muzeju i nova fasada sa zamjenom, izvođenje krovne fotonaponske elektrane a u svrhu proizvodnje električne energije za vlastite potrebe postavlja se u vanjskom prostoru, na krovu zgrade, zatim izvođenje nove elektroinstalacije sa digitalizacijom (izvođenje info pulta u ulaznom prostoru i info ureda) te uređenje okoliša: muzeja i etno okućnica sa novim vatrogasnim pristupom i zelenim površinama – vertikalni kosi vrtovi. Za projekt je izrađena sva projektno-tehnička dokumentacija i ishođena je građevinska dozvola, a CBA analiza je pri kraju izrade te će do objave Poziva biti izrađena. Planirane projektne aktivnosti su:

	Aktivnost 1. Provedba radova na rekonstrukciji i opremanju te digitalnim rješenjima u funkciji Etno muzeja, Aktivnost 2. Nadzor građenja, koordinator 2 zaštite na radu, Aktivnost 3. Upravljanje projektom i administracija, Aktivnost 4. Promidžba i vidljivost. Projekt se predlaže za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava za provedbu strateških projekata iz SRUP-a.
Spremnost projekta:	Spreman za provedbu
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	10.200.000,00 (1.353.772,65 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 6	**REVITALIZACIJA ZGRADE SOKOLSKOG DOMA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Građevinski radovi na uređenju ovojnice zgrade (fasada, izolacija, stolarija), konstrukcijska obnova, cjelokupna obnova, zelena infrastruktura, unutarnji radovi i opremanje - Zgrada Sokolane I. je pojedinačno zaštićeno kulturno dobro u vrlo lošem i već opasnom stanju za korisnike zbog dotrajalih svih vrsta instalacija, prokišnjavanja te ostaloga. Objekt je sportske namjene za potrebe odgojno-obrazovnih programa kao i sportsko-rekreativne namjene. Potrebno je provesti potpunu energetsku obnovu kao i unutarnje uređenje objekta te opremanje potrebnom sportskom opremom. Radovi se provode sukladno Pravilniku o jednostavnim građevinama. Projekt se provodi u fazama (izrada projektno tehničke dokumentacije za energetsku obnovu, izrada projektno-tehničke dokumentacije za konstrukcijsku obnovu, izrada-projektno-tehničke dokumentacije za zelenu infrastrukturu, izrada

	projektno-tehničke dokumentacije za cjelokupnu obnovu, izrada projektno-tehničke dokumentacije za opremanje, provedba radova na konstrukcijskog obnovi, provedba radova na cjelokupnoj obnovi, provedba radova na energetskoj obnovi, opremanje, provedba radova na uređenju zelene infrastrukture). Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta, Mjeru 4.1. Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice i Mjeru 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma.
Spremnost projekta:	**Projekt konstruktivne obnove je u tijeku te će biti završen do 30.6.2023. godine, dok će radovi na cjelovitoj obnovi započeti u 2023. godini.**
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	46.468.625,43 HRK (6.167.446,47 €) 8.494.745,43 HRK iz FSEU (1.127.446,47 €), 35.336.805,00 HRK iz NPOO (4.690.000,00 €) te 2.637.075,00 HRK vlastitih sredstava (350.000,00 €).
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO, Fond solidarnosti Europske unije), vlastita sredstva
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 7	**REVITALIZACIJA I OPREMANJE STUDENTSKOG DOMA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
	Revitalizacija i uređenje zgrade te privođenje namjeni u studentski dom – energetska obnova zgrade, unutarnje uređenje i prilagodba prostora za potrebe studentskog doma te nabava opreme za uređenje smještajnih kapaciteta, kapaciteta za organiziranje studentske prehrane korisnika

Kratki opis:	doma te zajedničkih prostorija. Radovi će se izvoditi temeljem pravomoćne građevinske dozvole od 27.1.2022. godine temeljem Glavnog projekta „Rekonstrukcija građevine javne i društvene namjene, 2.b skupine – studentski dom“ zajedničke oznake Z:O:P: 25-06/21-081. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava i Mjeru 3.1. Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz unaprjeđenje ljudskih, prostornih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta.
Spremnost projekta:	Projekt konstruktivne obnove je u tijeku te će biti završen do 30.6.2023. godine, dok će radovi na cjelovitoj obnovi započeti u 2023. godini.
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	53.250.416,90 HRK (7.067.544,88 €) 13.223.385,65 HRK iz FSEU (1.755.044,88 €) i 40.027.031,25 HRK iz NPOO (5.312.5000,00 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (FSEU, NPOO)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 8	**CENTAR ZA OSOBE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Revitalizacija napuštene i dotrajale zgrade u ulici Vladimira Frajtića 4 u Bjelovaru, za koji je Grad Bjelovar dobio Ugovor o korištenju i upravljanju (zgrada je u državnom vlasništvu) te suglasnost za provođenje radova na obnovi i opremanju objekta i stavljanja u funkciju za potrebe osoba s intelektualnim teškoćama. Radovi na uređenju ovojnice zgrade (fasada, izolacija, stolarija), unutarnji radovi na uređenju prostora i opremanje uredskom opremom i ostalom opremom. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. Promicanja prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.2. Promicanje socioekonomskog uključenja

	marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama i Mjeru 3.4. Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ te Mjeru 4.1. Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice. Planirane projektne aktivnosti: Izrada projektno-tehničke dokumentacije za energetsku obnovu, unutarnje uređenje i opremanje, Provedba radova na energetskoj obnovi i uređenju (opremanju) zgrade.
Spremnost projekta:	Priprema projektno-tehničke dokumentacije do 6 mjeseci.
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	18.999.748,65 HRK (2.521.700,00 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (VFO)
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 9	**TERME BJELOVAR**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Korištenje OIE u funkciji razvoja javne infrastrukture i intenziviranja turizma kroz izgradnju visokog stupnja samoodržive infrastrukture uz opremanje i razvoj sportskog, wellness i spa turizma te promociju bioraznolikosti i prirodne baštine putem turističke infrastrukture unutar turističke zone Veliko Korenovo. (FAZA 1). Cjelokupni projekt ima 4 faze provedbe u dugoročnom razdoblju. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjera 3.5. Unaprjeđenje usluga koja promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta te Mjeru 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne

	baštine i održivog turizma. Projektni prijedlog prijavljen je na natječaj NPOO-a, pri čemu je nositelj projekta poduzeće Terme Bjelovar d.o.o., dok je Grad Bjelovar partner na projektu.
Spremnost projekta:	Spreman za provedbu
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	291.147.812,06 HRK (38.641.955,28 €) Od navedenog iznosa, iz NPOO-a zatraženo je 17.253.965,09 €, odnosno 129.999.999,97 HRK, vlastita sredstva u iznosu od 10.187.990,18 €, odnosno 76.761.412,01 HRK te planirani kredit banke u iznosu od 11.200.000,00 €, odnosno 84.386.400,00 HRK
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO), kredit, vlastita sredstva
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 10	**GARDENHOUSE**
Vrsta integracije	**Projekt je integriran unutar sektorski što znači da uključuje više područja ulaganja (kodova intervencije) u okviru jednog sektora**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Projekt GardenHouse odnosi se na izgradnju 'Turističkog naselja Veliko Korenovo koje uključuje zgradu ugostiteljsko/turističke namjene - zgrada recepcije i restorana i 35 smještajnih jedinica za koje je izrađeno Idejno rješenje Z.O.P 04/2022, T.D. 04/2022-A. Za koncept zgrada turističkog naselja poslužili su elementi tradicijskog graditeljstva bjelovarskog kraja. Korištene su tipologije triju zgrada uobičajenih u svakom dvorištu, a to su stara kuća, štagalj i kukuruzana. Zgrada recepcije i restorana inspirirana je štagljem, apartman starom kućom, a studio apartman kukuruzanom. Ostali sadržaji na obuhvatu - uz same zgrade ugostiteljsko-turističke namjene na obuhvatu se planira iskop i izvedba jezera površine cca 4200m2 s mostom, izvedba dva biološka bazena u sklopu jezera, izvedba topografije odnosno umjetnih brda koje se rade od iskopa jezera i služe za zatvaranje pogleda prema susjednim

	gospodarskim zgradama (farma na istoku), izvedba glavnih i sporednih šetnica, izvedba dječjeg igrališta, izvedba teatra na otvorenom i izvedba senzornog vrta. Novo jezero predviđeno je kao centralna točka pogleda i orijentacije svih smještajnih jedinica – apartmana i studio apartmana. Nadalje, kako se obuhvat nalazi u zoni Natura 2000 u području očuvanja značajno za ptice (POP), predviđeno jezero biti će od velike koristi za ptice. Kako se ptice ne bi uznemiravale, glavna šetnica koja vodi do svih smještajnih jedinica pozicionirana je izvan zone ruba jezera, odnosno po vanjskom obodu smještajnih jedinica. Za postizanje održivog karaktera cijelog turističkog naselja predviđa se korištenje drva za konstrukciju i fasadnu oblogu. Apartmanske i studio apartmanske jedinice su tako zamišljene da imaju konstrukciju od drva (montažna gradnja) dok je konstrukcija zgrade recepcije i restorana od opeke. Bočne fasade apartmanske i studio apartmanske jedinice obložene su drvenim letvicama (ariš) na određenom razmaku kako bi se omogućio pogled kroz prozore. Predmetna građevina planira se grijati/hladiti pomoću dizalice topline (zrak/voda). Priprema tople sanitarne vode izvesti će se pomoću sustava dizalice topline, cijevnog razvoda i integriranog akumulacijskog spremnika. Društveni aspekt projekta je dostupnost svih sadržaja građanima, neovisno od toga koriste li smještajne kapacitete, a predmetno se odnosi na slobodno korištenje ugostiteljskog sadržaja, dječjeg igrališta, šetnica, senzorni vrt, pozornica na otvorenome koja može koristiti za potrebe raznih kulturnih događaja na otvorenome te i drugi elementi koji će se postaviti na otvorenom s ciljem interpretacije prirodno-kulturne baštine bjelovarskog kraja. Samim time, u zgradi recepcije i restorana, predviđen je prostor koji će se urediti u interpretacijski centar na temu bioraznolikosti, kako bi se omogućio zanimljiv i moderan pristup sadržaja za sve zainteresirane na temu bioraznolikosti bjelovarskog kraja. Polazišna tema ovog projekta je vratiti prirodu u život ljudi i urbanog područja, te će se omogućiti i poticati organizacija ljetnog kampa za djecu vrtićke i osnovnoškolske dobi, kao i zimskog kampa, samim time, sudionici tematskih okupljanja i korištenja cijelog kompleksa. U okviru ovog kompleksa, organizirat će se razne tematske radionice za djecu i mlade na temu bioraznolikosti te na taj način pridonijeti povećanju svijesti djece, mladih i svih građana o važnosti očuvanja prirode i bioraznolikosti te osvijestiti o postojanju

	bioraznolikosti i neprocjenjive prirodne baštine u našem okruženju. Izgradnjom jezera i ozelenjivanjem cijelog područja zahvata pridonijet će povećanju staništa za razne biljne i životinjske vrste, uz uzimanje u obzir i dodatne elemente poput postavljanja kučica za šišmiše, kučica za kukce i slično te vrstu raslinja prilagođenoj vodenim i kopnenim vrstama i njihovim zahtjevima u okviru životnog ciklusa. Važnost novoizgrađenog jezera je osim estetske i povećanje vodnih površina, za potrebe zaštićenih vrsta ptica koje obitavaju na/uz vodu, s tim da se razina vode u jezeru tijekom cijele godine može kontrolirati te osigurati da se tijekom ljetnih mjeseci ne presuši, a tijekom zimskih mjeseci ne smrzne s obzirom na neposrednu blizinu izvora vode. Projekt ima utjecaj na cijelo urbano područje, osim što pridonosi povećanju turističke ponude bjelovarskog kraja, samim time pridonosi povećanju turističke infrastrukture koja ima i dodatni informativno-edukativni društveni sadržaj dostupan tijekom cijele godine za sve dobne skupine stanovništva, a pridonosi i povećanju zelene infrastrukture kao i povećanju bioraznolikosti. U okviru projekta, uključit će se digitalna pametna rješenja (IoT) koja će pridonijeti digitalnoj tranziciji i pametnom upravljanju prostorom i uslugama. Projekt ima naglasak i na društveni razvoj bjelovarskog kraja te stvaranju nove infrastrukture za aktivnosti zajednice. Projekt se predlaže za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava za provedbu strateških projekata iz SRUP-a.
Spremnost projekta:	Projekt nije spreman za provedbu. Izrađeno je idejno rješenje te je u tijeku postupak OPUO, dok je izrada glavnog projekta na bazi izvedbenog projekta sa troškovnicima radova i opremanja te ishođenje građevinske dozvole projektna aktivnost. Pokrenut je postupak izrade Studije izvodljivosti s CBA analizom.
Planirano trajanje projekta	3 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	50.000.000,00 HRK (6.636.140,42 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 11	**VIŠENAMJENSKI CENTAR JABUČETA**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**

Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Projekt sadržava ulaganje u dotrajali objekt koji nije u funkciji ili je djelomično u funkciji, pri čemu će se predmetni objekt nakon obnove, odnosno uređenja i opremanja, staviti u višenamjensku funkciju za potrebe korištenja lokalnog stanovništva. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Projekt će se prijaviti na otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava za provedbu projekata koji doprinose ciljevima SRUP-a. Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom). Provedba građevinskih radova na prenamjeni prostora za smještaj polivalentne sportske dvorane, zatim devastirane uredske prostore na II. Katu prenamijeniti u funkcionalne prostore društvene namjene, kao i uređenje i energetsku obnovu cijelog dotrajalog objekta i pripadajućeg dvorišta. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta te mjeru 4.1. pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice. Projekt će se prijaviti na otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava za provedbu projekata koji doprinose ciljevima SRUP-a.
Spremnost projekta:	Projektno-tehnička dokumentacija za rekonstrukciju i uređenje objekta trenutno je u procesu dorade.
Planirano trajanje projekta	2 godine

Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	12.500.000,00 HRK (1.659.035,11 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 12	**VIŠENAMJENSKI CENTAR ROVIŠĆE**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Projekt sadržava ulaganje u dotrajali objekt koji nije u funkciji ili je djelomično u funkciji, pri čemu će se predmetni objekt nakon obnove, odnosno uređenja i opremanja, staviti u višenamjensku funkciju za potrebe korištenja lokalnog stanovništva. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Projekt će se prijaviti na otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava za provedbu projekata koji doprinose ciljevima SRUP-a. Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom). Provedba građevinskih radova na prenamjeni prostora za smještaj polivalentne sportske dvorane, zatim devastirane uredske prostore na II. Katu prenamijeniti u funkcionalne prostore društvene namjene, kao i uređenje i energetsku obnovu cijelog dotrajalog objekta i pripadajućeg dvorišta. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta te mjeru 4.1. pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i

	zajednice. Projekt će se prijaviti na otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava za provedbu projekata koji doprinose ciljevima SRUP-a.
Spremnost projekta:	Projekt nije spreman za provedbu. Projektno-tehnička dokumentacija izradit će se kroz projektnu aktivnost.
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	12.500.000,00 HRK (1.659.035,11 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 13	**RADOVI NA UREĐENJU I OPREMANJU DRUŠTVENOG DOMA U NARTI (SA SPORTSKOM DVORANOM)**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom). Provedba građevinskih radova na prenamjeni prostora za smještaj polivalentne sportske dvorane, zatim devastirane uredske prostore na II. katu prenamijeniti u funkcionalne prostore društvene namjene za potrebe uspostavljanja budućeg Interpretacijskog centra vojne povijesti, kao i uređenje i energetsku obnovu cijelog dotrajalog objekta i pripadajućeg dvorišta. Predmetno obuhvaća revitalizaciju objekata u gospodarsku, kulturnu, sportsko-rekreativnu, društvenu i drugu namjenu. Radovi na uređenju predmetnog objekta izvodit će se po Građevinskoj dozvoli KLASA: UP/I-361 -03/1 9-01/OOO31 3, URBROJ : 21 031 1 -09 t1 -20-001 6 od 16.12.2020. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.3. promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice

	(uključujući sport) povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta te mjeru 4.1. pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice. Projekt će se prijaviti na otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava za provedbu projekata koji doprinose ciljevima SRUP-a.
Spremnost projekta:	Spreman za provedbu
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	13.000.000,00 HRK (1.725.396,51 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 14	**ZELENI CENTAR BJELOVAR**
Vrsta integracije	Projekt je integriran na višesektorski način pri čemu uključuje ulaganja iz više sektora čime se odgovara na složene multisektorske izazove urbanog područja
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Posebni cilj 4	**Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ**
Cilj ITP-a – RSO2.8.	**Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
Kratki opis:	Zeleni centar Bjelovar je strateški projekt kojim će se osigurati nova gospodarsko-javna infrastruktura u okviru koje će se omogućiti razvoj novih proizvoda i usluga malih i srednjih poduzeća uz osiguranje prostora za gospodarske manifestacije, sajmove i kongresna događanja te time povećati gospodarsku aktivnost VUPBJ i šire. Unutar Gospodarskog centra uspostavit će se prostorni segmenti namijenjeni unaprjeđenju poljoprivredne proizvodnje i/ili prerade (npr. laboratorij za analizu tla, analizu meda i sl.) namijenjena krajnjim korisnicima - poljoprivrednim gospodarstvima s područja VUPBJ. Zeleni centar

	Bjelovar sadržavat će i javnu infrastrukturu u obliku podzemne javne garaže u kojoj će se postaviti električna punionica za automobile te pametni sustav upravljanja prometom u javnoj garaži te za korisnike Gospodarskog centra Bjelovar i hladnjača radi osiguranja kvalitete i trajnosti poljoprivrednih proizvoda. U okviru podzemne javne garaže uspostavit će se Park&Ride sustav koji će pridonijeti unaprjeđenju gradskog prometa kroz ulaganje u biciklističku infrastrukturu u sustav javnih bicikala (bicikli, e-romobili) uz implementaciju Digitalnih pametnih rješenja (IoT) koja će se primijeniti prvi put u javnom prometnom sustavu, kao i uvođenje javnog prijevoza kroz sustav Park&Ride nabavom mini električnog autobusa kao novi oblik javnog prijevoza. Potpuni sadržaj oblikovat će se tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije no svakako će se uključiti mjera poticanja parkiranja automobila u javnoj garaži te daljnje korištenje bicikla (i/ili romobila) kao javnog prijevoza te daljnje kretanje po gradu uz popratne pogodnosti koje bi trebale potaknuti građanstvo na korištenje bicikala. Samim time, pridonijet će se smanjenju emisije CO2 te uzimajući u obzir položaj budućeg Gospodarskog centra Bjelovar, u samom središtu grada Bjelovara te uz jednu od najprometnijih glavnih ulica u gradu uz opći nedostatak dovoljnog broja parkirnih mjesta te stvaranja prekomjerne gužve na prometnici kruženjem automobila za traženjem slobodnih parkirnih mjesta te na taj način povećanim ispuštanjem ispušnih plinova , poboljšat će se protočnost i sigurnost prometa. Uz navedeno, primijenit će se servisne stanice za bicikle, video nadzor, osiguranje pristupačnosti za osobe s invaliditetom ugradnjom dizala koje će povezati podzemnu garažu sa izlaskom u Zeleni centar Bjelovar i javnu površinu te drugi elementi pristupačnosti i prilagodbe, pri čemu će se svakako integrirati i elementi za djecu s teškoćama u razvoju koji će se detaljnije razraditi tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije. Također, osigurat će se i mjesta za električne automobile s punionicama. Prilikom izgradnje objekta, primijenit će se elementi mjera energetske učinkovitosti kao i zelene infrastrukture, osim prethodno navedene te će pridonijeti povećanju zelenog raslinja na i u objektu (primjena Novog Europskog Bauhausa). Zeleni centar Bjelovar nalazit će se u užem centru grada Bjelovara, dok će svoje poljoprivredne proizvode moći prezentirati poljoprivredni proizvođači s područja općina u sastavu VUPBJ pri čemu

	će svaka od tih općina imati svoj izložbeni prostor unutar objekta. U okviru projekta pridonijet će se i očuvanju kulturne baštine, osim činjenice da je mjesto budućeg Gospodarskog centra Bjelovar jedan od dva dijela povijesnog "sajmišta" s obzirom da Grad Bjelovar ima jednu od najstarijih sajmišnih tradicija u Hrvatskoj još je 1772. godine carica Marija Terezija dala povelju o sajamskim povlasticama, a sajmište se nalazilo na Trgu Stjepana Radića (današnji park na Trgu hrvatskih branitelja koji je također dio ulaganja ovog projekta). Na parceli budućeg Gospodarskog centra Bjelovar, nalazi se kapelica sv. Florijana izgrađena 1856. godine, dok 1908. godine dobiva oltar s likom sv. Florijana – zaštitnika svih vatrogasaca, koja će tijekom izrade projektno-tehničke dokumentacije biti određeno da li će se ista postaviti na neposredni park na Trgu hrvatskih branitelja ili će se vratiti na mjesto, no svakako će se pridonijeti njezinom očuvanju. Sastavni dio projekta su i aktivnosti na neposrednom parku na Trgu hrvatskih branitelja, koji će se povezati ulaganjem u biciklističku infrastrukturu (servisne stanice i slično), te s obzirom da je Park na Trgu hrvatskih branitelja svakako važan park u gradu Bjelovaru s obzirom na njegov položaj, odnosno smještaj te koncentraciju ljudi na prethodno opisane namjene, s obzirom da isti omeđuju glavne prometnice te visoke stambene zgrade, te isti predstavlja okolnim stanovnicima središte na kojem mogu provoditi svoje slobodno vrijeme okruženi zelenom infrastrukturom. Sadržaj parka svakako je potrebno modernizirati, kroz dječja igrala te urbanu opremu i interaktivne digitalne sadržaje kako bi se pridonijelo i digitalnoj tranziciji te zelenoj tranziciji, a djeci i drugima omogućiti i dodatne informativno-edukativne i zabavne aktivnosti na otvorenome. Detalji će se definirati prilikom izrade projektno-tehničke dokumentacije. Predmetni park nalazi u užem centru grada središta te svega udaljen 3-4 metara od budućeg Gospodarskog centra Bjelovar, a tijekom ljetnih događanja i manifestacija, park je dio lokacija na kojima se odvijaju određeni događaji/kulturne manifestacije, a koje posjećuju stanovnici s područja VUPBJ te dolaze u grad središte. Park je važan, osim što predstavlja green buffer užeg centra grada središta, te ga je potrebno dodatno ozeleniti sadnjom visokog i niskog raslinja, park koriste rekreativci za potrebe trčanja/hodanja/brzog hodanja, za šetnje, rolanje, ispunjavanje slobodnog vremena, druženje djece i mladih na dječjem igralištu i zelenoj

	površini, druženje starijih osoba sjedenjem na klupama, šetnje pasa, tjelesni odgoj učenika srednjih škola, škola u prirodi i tjelesni odgoj učenika osnovne škole u neposrednoj blizini i drugo. S obzirom na dotrajalost sveukupne urbane opreme koja se trenutno nalazi u parku te nedostatak iste kao i dodatnih sadržaja koji će obogatiti zelenu površinu nadogradnjom zelene infrastrukture koja je prethodno navedena. Tematski će se povezati sa aktivnostima koje će se odvijati u budućem, Zelenom centru Bjelovar, kao i naglasak na biciklističku infrastrukturu te podizanje svijesti o prednostima za okoliš i ljude, korištenje javnih bicikala i bicikala općenito, za potrebe prijevoza i sudjelovanja u prometu. Projektom se doprinosi povećanju bioraznolikosti s obzirom da se sadnjom novog visokog i niskog raslinja pridonosi stvaranju novih staništa za biljni i životinjski svijet koji obitava na parku ili oko parka. S obzirom da se u udaljenosti od cca 100 metara od parka nalazi mlin, svakako povećanje zelenilom pridonosi na poboljšanju kvalitete zraka zbog utjecaja i gustog prometa koji se odvija oko parka te posljedičnih elemenata rada mlina u centru grada za lokalno stanovništvo i utjecaj kvalitete zraka. Na lokaciji budućeg Gospodarskog centra Bjelovar te na lokaciji parka na Trgu hrvatskih branitelja, postavit će se mjerne stanice za mjerenje kakvoće zraka kroz instalaciju svjetiljki javne rasvjete/rasvjete na Zelenom centru Bjelovar. Projekt Zelenog centra Bjelovar integriran je projekt na višesektorski način, strateški je projekt VUPBJ te ima utjecaj na cijelo urbano područje. Nositelj projekta je Komunalac Bjelovar d.o.o. kao poduzeće u javnom vlasništvu, te Grad Bjelovar kao partner na projektu. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava, Mjeru 2.2. Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i „zelenom“ mobilnošću, Mjeru 3.1. Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz unaprjeđenje ljudskih, prostornih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta, Mjeru 3.3. Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete, Mjeru 3.5. Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta te mjeru 4.2. Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških

	kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma, 4.3. Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ. Projekt se predlaže za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava za provedbu strateških projekata iz SRUP-a.
Spremnost projekta:	Projekt je djelomično spreman za provedbu. Postojeća projektno-tehnička dokumentacija i građevinska dozvola će se kroz projektnu aktivnost 1. dopuniti i izmijeniti u skladu s elementima navedenim u kratkom opisu. Pokrenut je postupak izrade Studije izvodljivosti s CBA analizom.
Planirano trajanje projekta	3 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	91.800.000,00 HRK (12.183.953,81 €)
Planirani izvori financiranja:	ITU mehanizam
PROJEKT OD STRATEŠKOG ZNAČAJA 15	**PODUZETNIČKI INKUBATOR BJELOVAR**
Posebni cilj 1	**Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ**
Posebni cilj 2	**Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva**
Posebni cilj 3	**Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva**
Cilj ITP - RSO1.3.	**Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja**
Cilj ITP – RSO5.1.	**Promicanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima**
	Građevinski radovi na konstruktivnoj i cjelovitoj obnovi objekta na adresi Trg hrvatskih branitelja 15 u Bjelovaru, kojima će se dotrajali objekt pri čemu je većina prostora bila u lošem stanju te nisu bili sigurni za korištenje, obnoviti i urediti za potrebe budećeg Poduzetničkog inkubatora Bjelovar. Strateški projekt provodit će se kroz Mjeru 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima, Mjeru 2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava i Mjeru 2.3. Promicanja prelaska na kružno i resorno učinkovito gospodarstvo.

Kratki opis:	Planirane projektne aktivnosti: 1) Izrada projektno-tehničke dokumentacije za konstrukcijsku obnovu, izrada projektno tehničke dokumentacije za cjelovitu obnovu 2) Provedba građevinskih radova konstruktivne i cjelovite obnove
Spremnost projekta:	Radovi na konstruktivnoj obnovit završit će do 30.6.2023. godine, te u 2023. godini započinju radovi na cjelovitoj obnovi objekta.
Planirano trajanje projekta	2 godine
Ukupna procijenjena vrijednost projekta:	28.494.791,78 HRK (3.781.908,79 €) 6.224.693,40 HRK iz FSEU (826.158,79 €) i 22.270.098,38 HRK iz NPOO (2.955.750,00 €)
Planirani izvori financiranja:	EU (NPOO, Fond solidarnosti EU)

6. Odgovori na evaluacijska pitanja

Prilikom prethodnog vrednovanja, članovi Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. vođeni su sljedećim evaluacijskim pitanjima:

- Odgovara li struktura SRUPBJ službeno utvrđenim naputcima i primjerima dobre prakse?
- Udovoljava li obujam SRUPBJ službeno utvrđenim naputcima?
- Je li poglavlje vezano za analizu stanja strukturirano na adekvatan način?
- Jesu li u analizi stanja korišteni adekvatni i vjerodostojni podaci?
- Jesu li podaci u analizi stanja korektno analizirani te prikazani na razumljiv način?
- Je li u dosadašnjem postupku izrade SRUPBJ ispoštovan partnerski pristup?
- Jesu li lokalni dionici bili uključeni u izradu analize stanja?
- Jesu li vizija, ciljevi, prioriteti i mjere jasno definirani?
- Da li je način na koji je Strategija strukturirana u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i mogućnostima i jesu li vidljivi naglasci na ključne snage i slabosti utvrđene prethodnom analizom, odnosno temelje li se predloženi ciljevi, prioriteti i mjere na analizi stanja?
- Jesu li ciljevi, predloženi prioriteti i mjere jasno razgraničeni i komplementarni, ima li preklapanja te postoji li sinergija između ciljeva, prioriteta i mjera?

- Jesu li ciljevi postavljeni na način da vode do ostvarenja vizije, prioriteti do ostvarenja ciljeva, a predložene mjere do ostvarenja razvojnih prioriteta?
- Da li je Strategija usklađena s ključnim strateškim dokumentima?
- Da li je iz provedbenih poglavlja jasno na koji način će se financirati provedba mjera predviđenih u Strategiji i da li je financijski okvir postavljen na zadovoljavajući način?
- Da li je jasan institucionalni sustav za provedbu strategije te da li je jasna podjela nadležnosti?
- Da li je jasno na koji način će se pratiti i evaluirati provedba Strategije?

U okviru 1. privremenog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. odgovori na prvih 7 (sedam) evaluacijskih pitanja koncipirani su na način prikazan u daljnjem tekstu, kao prijepis iz izrađenog 1. privremenog izvješća.

- Odgovara li struktura SRUPBJ službeno utvrđenim naputcima i primjerima dobre prakse?

U Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. (MRRFEU, Verzija 2.0, srpanj 2021.), Dodatku 4. Struktura strategije razvoja urbanog područja, naveden je preporučeni sadržaj Strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. čiji slijed prati i Privitak 1. Odluci o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 302-01/21-01/07, UR.BROJ: 2103/01-05/10-21-4 od 19. listopada 2021.), odnosno Plan vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine.

Struktura i sadržaj Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana za postupak izrade i provedbe Strategije većeg urbanog područja Bjelovar za razdoblje od 2021.-2027. odgovara službeno utvrđenim naputcima i primjerima dobre prakse te nakon što Grad Bjelovar na sljedećem Gradskom vijeću donese Odluku o izradi navedenih provedbenih dokumenata, iste je moguće odmah predstaviti Koordinacijskom i Partnerskom vijeću te provesti potrebne korake do usvajanja istih.

PREPORUKA 1: Dopuniti naslovnom stranicom te planiranim sadržajem SRUPBJ.

- Udovoljava li obujam SRUPBJ službeno utvrđenim naputcima?

Dostavljeni dokumenti, odnosno sadržaj Analize stanja, SWOT analize i Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana za postupak izrade i provedbe Strategije većeg urbanog područja Bjelovar za razdoblje od 2021.-2027. udovoljavaju obujam SRUPBJ.

PREPORUKA 2: Dopuniti SWOT analizu i s analizom Urbanog okruženja.
PREPORUKA 3: U analizi stanja ispod tablica, grafikona i ostalih grafičkih prikaza navesti kod svih izvor preuzimanja i godinu te ukoliko preuzeto s Interneta, navesti poveznicu dokumenta te datum preuzimanja podataka.
PREPORUKA 4: Koristiti font Ariel Narrow, Ariel ili Times New Roman, veličina 12 za tekst, prored 1,5, obostrane margine 2,5 cm, za naziv grafičkih prikaza i tablica veličina fonta 12, boldano, izvor ispod tablice veličina 10.

- Je li poglavlje vezano za analizu stanja strukturirano na adekvatan način?

Analiza stanja je sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. (MRRFEU, Verzija 2.0, srpanj 2021.) prilog SRUPBJ, i analiza stanja je strukturirana na adekvatan način.

- Jesu li u analizi stanja korišteni adekvatni i vjerodostojni podaci?

U analizi stanja su korišteni adekvatni i vjerodostojni podaci nadležnih institucija. Primijeniti Preporuku br. 3.

- Jesu li podaci u analizi stanja korektno analizirani te prikazani na razumljiv način?

Podaci korišteni u analizi stanja prikazani su tekstualno i grafički ili tablično, što omogućava prikaz statističkih podataka na razumljiv način te su korektno analizirani prateći Dodatak 5.

- Je li u dosadašnjem postupku izrade SRUPBJ ispoštovan partnerski pristup?

U ovom prvom dijelu postupka izrade SRUPBJ ispoštovan je partnerski pristup te sljedeće faze daljnje razrade sadržaja, odnosno utvrđivanja i prihvaćanja te potencijalne dopune, npr. kroz suradnju i predstavljanjem sadržaja Partnerskom i Koordinacijskom vijeću, može se nastaviti sukladno planu.

- Jesu li lokalni dionici bili uključeni u izradu analize stanja?

Lokalni dionici su bili uključeni u izradu analize stanja s obzirom da su isti bili potrebni za dostavu potrebnih podataka u okviru pojedinog djelokruga rada i sadržaja kojim raspolažu u okviru svojih službenih baza, a koji su potrebni za izradu analize stanja.

Zaključak Prvog privremenog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. jest da izrada SRUPBJ ide sukladno planiranim aktivnostima, te se traži primjena predloženih preporuka.

U okviru 2. privremenog izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. odgovori na drugih 8 (osam) evaluacijskih pitanja, koncipirani na način prikazan u daljnjem tekstu, kao prijepis iz izrađenog 2. privremenog izvješća.

- Jesu li vizija, ciljevi, prioriteti i mjere jasno definirani?

U okviru ovog evaluacijskog pitanja analizirani su vizija, prioriteti i mjere, a koji su prethodno navedeni pod naslovom: Opis planskog dokumenta, mjera i proračuna te se neće ponovno navoditi, već samo dijelovi zaključka koji nisu prethodno već navedeni. Vezano uz postavljenu viziju, zaključak je da Upravljačka skupina prihvaća prijedlog prezentirane vizije Većeg urbanog područja Bjelovar te smatra da je ista jasno definirana. Također, na prethodno analizirane postavljene ciljeve (prioritete) i mjere, zaključuje se da su vizija, ciljevi, prioriteti i mjere navedeni u Strategiji razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. jasno definirani.

- Da li je način na koji je Strategija strukturirana u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i mogućnostima i jesu li vidljivi naglasci na ključne snage i slabosti utvrđene prethodnom analizom, odnosno temelje li se predloženi ciljevi, prioriteti i mjere na analizi stanja?

S obzirom da je prethodno detaljno razrađen prikaz i odnos postavljenih ciljeva i mjera, može se zaključiti da je Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. u postupnosti strukturirana u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i mogućnostima Većeg urbanog područja Bjelovar. Također, u potpunosti su vidljivi naglasci na ključne snage i slabosti utvrđene

prethodnom analizom, odnosno predloženi ciljevi, prioriteti i mjere temelje se na provedenoj analizi stanja Većeg urbanog područja Bjelovar.

- Jesu li ciljevi, predloženi prioriteti i mjere jasno razgraničeni i komplementarni, ima li preklapanja te postoji li sinergija između ciljeva, prioriteta i mjera?

S obzirom da je prethodno detaljno razrađen prikaz i odnos postavljenih ciljeva i mjera, može se zaključiti da su predloženi ciljevi, odnosno prioriteti te predložene mjere jasno razgraničeni i komplementarni, odnosno međusobno se nadopunjuju te postoji jasna sinergija koja je prethodno i objašnjenja između postavljenih ciljeva, odnosno prioriteta te mjera u okviru dostavljenog Nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.

- Jesu li ciljevi postavljeni na način da vode do ostvarenja vizije, prioriteti do ostvarenja ciljeva, a predložene mjere do ostvarenja razvojnih prioriteta?

Sva četiri postavljena cilja jasno su postavljena na način da je razvidno ostvarenje vizije Većeg urbanog područja Bjelovar njihovim ostvarenjem. Samim time prioriteti koji su sadržani vezani uz prioritete dokumenata viših razina pri čemu su isti ostvarivi postignutim ciljevima navedenim u okviru dostavljenog Nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.. Predložene mjere postavljene su na način da jasno prikazuju ispunjenje prioriteta dokumenata viših razina, a samim time pridonose ostvarenju ciljeva postavljenih za Veće urbano područje Bjelovar.

Sadržajno je naveden i detaljno opisan doprinos Integriranih teritorijalnih ulaganja u provedbi Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. kao i prikaz konkretnih projektnih prijedloga za predmetno financijsko razdoblje koje se planira provesti te pridonijeti ostvarenju postavljenih ciljeva za Veće urbano područje Bjelovar.

- Da li je Strategija usklađena s ključnim strateškim dokumentima?

Usklađenost Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. s ključnim strateškim dokumentima opisana je od 74. do 89. stranice Nacrta. Opisana je korelacija postavljenih strateških ciljeva s ključnim strateškim dokumentima. Strateški dokumenti s kojima je Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. usklađena su:

Grafički prikaz 2. Strateški dokumenti

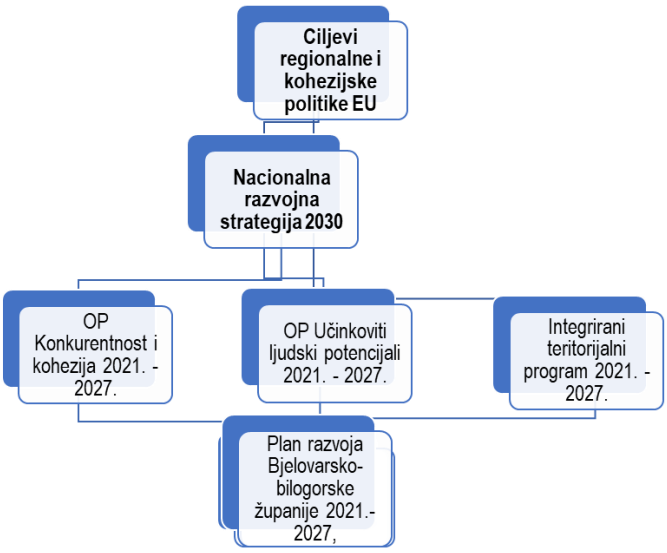

Izvor: Nacrt SRUP Bjelovar, Tehnološki park Bjelovar d.o.o., str.75

Razrada sadržaja te povezivanje postavljenih cilja i mjera za Veće urbano područje Bjelovar detaljno je opisana u samom Nacrtu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.. Detaljno je prikazana usklađenost s višim strateškim dokumentima i njihovim ciljevima i mjerama te je svakako razvidna povezanost u okviru doprinosa ostvarenju ciljeva i mjera u okviru viših strateških dokumenata. Može se zaključiti da je izrađivač Strategije u postupnosti obuhvatio i obrazložio usklađenost Strategije s ključnim strateškim dokumentima te ujedno tekstualno, grafički i tablično prikazao predmetnu usklađenost.

- Da li je iz provedbenih poglavlja jasno na koji način će se financirati provedba mjera predviđenih u Strategiji i da li je financijski okvir postavljen na zadovoljavajući način?

Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. izrađuje se za potrebe financiranja projekata u okviru Integriranih teritorijalnih ulaganja kao mehanizma Europske unije s ciljem jačanja uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja. Što znači je samim time izvor financiranja projekata opisanih u Strategiji iz ITU mehanizma. Financijski okvir postavljen je u skladu s troškovnicima i planiranim vrijednostima pojedinih investicija te je realan i u skladu s predloženim mjerama opisanih u Strategiji. S obzirom da u ovom trenutku još uvijek nije poznata točna alokacija za Veće urbano područje Bjelovar, vrijednosti projekata bazirani su na predviđenoj alokaciji od 200 milijuna kuna.

- Da li je jasan institucionalni sustav za provedbu strategije te da li je jasna podjela nadležnosti?

Gradonačelnik Grada Bjelovara, donio je dana 4. veljače 2022. godine PRAVILNIK o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Bjelovara (KLASA: 023-01/21-01/04, URBROJ: 2103-1-01-22-9) U članku 9. stavku 1. Pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Bjelovara (KLASA: 023-01/17-01/11, URBROJ: 2103/01-01-18-1 od 15. siječnja 2018. godine, KLASA: 023-01/18-01/06, URBROJ: 2103/01-01-18-1 od dana 1. siječnja 2019. godine, KASA: 023-01/19-01/03, URBROJ: 2103/01-01-19-1 od dana 10. rujna 2019. godine, („Službeni glasnik Grada Bjelovara“, broj 8/2019, 8/2019, 1/2020, 4/2021, 7/2021, 1/2022) mijenja se njegov sastavni dio Sistematizacija radnih mjesta upravnih tijela, na način da se dodaje slijedeće: 7. UPRAVNI ODJEL ZA PROVEDBU ITU MEHANIZMA.

Nakon što Veće urbano područje Bjelovar uđe u ITU mehanizam, potpisat će se s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije sporazum o obavljanju delegiranih aktivnosti i s njima povezanih zadaća i aktivnosti te će tada imati službenu funkciju ITU PT BJ. Nadležnost za provedbu Strategije te drugih poslova vezanih uz ITU mehanizam određeni su zakonskim okvirima i kao takvi se trebaju i provoditi. Samim time, u okviru Nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. naveden je jasan institucionalni sustav za provedbu Strategije kao i jasna podjela nadležnosti.

- Da li je jasno na koji način će se pratiti i evaluirati provedba Strategije?

Praćenje i evaluacija provedbe Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. određena je Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (NN 121/2015). Sukladno čl. 14. st. 2. Gradonačelnik Grada Bjelovara, kao čelnik tijela grada središta većeg urbanog područja Bjelovar, donio je Odluku o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 302-01/21-01/08, URBROJ: 2103/01-01-21-6) 4. studenoga 2021..

Upravljačka skupina je tijelo koje se sastoji od najmanje tri člana koja rade u istim ili srodnim područjima koja su predmet vrednovanja, a ustrojava se u cilju analize svih aspekata vrednovanja, od pripreme vrednovanja do završnog izvještaja o provedenom vrednovanju. Upravljačku skupinu za provedbu vrednovanja SRUPBJ čini šest članova koji rade u istim ili srodnim područjima koja su predmet vrednovanja.

Rezultati pojedine faze vrednovanja objavljivat će se na internetskim stranicama te upućuje drugim tijelima (UT) koji prate rezultate vrednovanja provedbe Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. Zaključno, u Nacrtu je jasno prikazano na koji način će se pratiti i evaluirati provedba Strategije. Upravljačka skupina u okviru prethodnog vrednovanja zaključuje da su preporuke navedene u okviru 1. privremenog izvješća prihvaćene i implementirane.

ZAKLJUČAK: U okviru 2. privremenog izvješća za dostavljeni dokument Nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Upravljačka skupina nema preporuka, s obzirom da su svi elementi zadovoljeni, struktura je izrađena prema Smjernicama 2.0, kao i detaljno razrađenim poglavljima iz kojih je razvidna potreba Većeg urbanog područja Bjelovar kao i način na koji će se pridonijeti njegovom razvoju i na koji način, uzimajući u obzir zadovoljavanje potreba viših ciljeva u okviru nacionalnih i EU usmjerenja s jasno naznačenim vremenskim periodom u kojem će se isti ostvariti.

7. Zaključci i preporuke

Proces izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. proveden je sukladno za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. (MRRFEU, Verzija 2.0, srpanj 2021.). U tijek izrade uključeno je Koordinacijsko vijeće, Partnersko vijeće i ostali dionici pri čemu su uvažavani svi prijedlozi i komentari. Preporuke iz 1. privremenog izvješća o provedenom prethodnom vrednovanju su uvažene prilikom izrade konačnog Nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

Također, identificirane su sve potrebne intervencije definirane kroz razvojne potrebe i potencijale, kao i njihova usklađenost s postavljenim ciljevima i mjerama, a samim time, izražena je komplementarnost svih obrađenih aspekata kao i usklađenost s ostvarivim vremenom implementacije uz očekivana financijska sredstva. Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. izrađena je kvalitetno i temeljito te predstavlja polazišnu točku u ostvarivanju ciljeva Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) sa svrhom društveno-gospodarskog razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar i poboljšanja kvalitete života njihovih stanovnika.

Za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš, što je utvrđeno Odlukom (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-01-22-47 od 18. lipnja 2022.), nakon provedbe postupka ocjene o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš. Nakon izmjena i dopuna nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. dodavanjem novog strateškog projekta „Terme Bjelovar“, pri čemu se nadležnom upravnom odjelu uputio ponovno zahtjev za Mišljenje, zaprimljeno je Mišljenje (KLASA: 351-01/22-01/29, URBROJ: 2103/1-21-22-3 od 6. lipnja 2022.) kojim se utvrđuje da za izmjenu i dopunu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Zbog novih izmjena i dopuna konačnog prijedloga nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. provedenih nakon konzultacija s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u 2023. godini, zatraženo je novo mišljenje nadležnog upravnog odjela za zaštitu okoliša te je zaprimljeno Mišljenje temeljem kojeg nije potrebno provoditi stratešku procjenu utjecaja na okoliš na temelju izmjena i dopuna konačnog prijedloga nacrta Strategije

razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 351-01/23-01/60, URBROJ: 2103-21-1/1-23-2 od 4. kolovoza 2023. godine.

Upravljačka skupina za provedbu prethodnog vrednovanja preporuča usvojiti izmjene i dopune konačnog prijedloga nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027..

IZVJEŠĆE O PROVEDENOM SAVJETOVANJU S JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju o Nacrtu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma	
Razlozi za donošenje akta i ciljevi koji se njime žele postići	Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. izrađuje se za geografsko područje obuhvata grada Bjelovara, Općine Veliko Trojstvo, Općine Kapela, Općine Rovišće i Općine Štefanje. Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. izrađuje se za potrebe provedbe Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) u okviru mehanizma Europske unije za razdoblje 2021. - 2027. godine.	
Datum dokumenta	Svibanj 2022.	
Verzija dokumenta	1.	
Vrsta dokumenta	Strategija	
Naziv nacrta akta	Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.	
Jedinstvena oznaka iz Plana savjetovanja s javnošću Grada Bjelovara za 2020. godinu objavljenog na internetskim stranicama Grada	Redni broj 8. Plan savjetovanja s javnošću Grada Bjelovara za 2022. godinu, KLASA: 008-01/21-01/03, URBROJ: 2103/01-01-21-3 od 27. prosinca 2021.	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Upravni odjel za gospodarstvo	
Koji su predstavnici javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	_	
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	DA	Internetska stranica Grada Bjelovara
		Nacrt je objavljen dana 09.06.2022. godine na internetskoj stranici Grada Bjelovara www.bjelovar.hr Savjetovanje je trajalo od 09.06.2022. do 08.07.2022. godine
Koji su predstavnici javnosti dostavili svoje prijedloge, primjedbe ili mišljenja?	Nacrt Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. upućen je radi sudjelovanja sa zainteresiranom javnošću na e savjetovanje, u razdoblju od 09.06.2022. – 08.07.2022. godine u navedenom razdoblju nije zaprimljen niti jedan prijedlog, primjedba ili mišljenje.	
Razlozi neprihvaćanja pojedinih primjedbi javnosti na određene odredbe nacrta	-	
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba internetskog savjetovanja nije uzrokovala dodatne financijske troškove.	

Izvješće o provedenom savjetovanju s javnošću objavljuje se na internetskim stranicama Grada Bjelovara na www.bjelovar.hr

KLASA: 302-01/21-1/13
URBR:2103-1-10-1-22-55
Bjelovar, 11. srpnja 2022.

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR
GRADONAČELNIK

Na temelju članka 64. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), članka 29. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 3/17) i mišljenju nadležnog ureda za poslove zaštite okoliša Bjelovarsko-bilogorske županije, nakon provedenog postupka Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. i članka 47. Statuta Grada Bjelovara („Službeni glasnik Grada Bjelovara“, broj 2/21), donosim

ODLUKU

kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.

Članak 1.

(1) Gradonačelnik Grada Bjelovara donio je Odluku o početku postupka Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (u daljnjem tekstu: Strategija), KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-01-22-15 od 09. ožujka 2022.

(2) Odluka o počinjanju postupka iz stavka 1. ovog članka, temelji se na Mišljenju Bjelovarsko-bilogorske županije, Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode, Odsjeka za zaštitu okoliša, KLASA: 351-01/22-01/9, URBROJ: 2103/1-21-22-2 od 24. veljače 2022.

Članak 2.

(1) Razlozi, odnosno cilj izrade Strategije naveden je u Odluci o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 303-01/20-01/07, URBROJ: 2103/01-02-21-31 od 14. rujna 2021. i Sporazumu o suradnji tijekom

izrade i provedbe Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. od 01. rujna 2021. godine.

(2) Cilj izrade Strategije je definiranje zajedničkih smjerova razvoja Urbanog područja grada Bjelovara, predlaganje zajedničkih pravaca djelovanja te olakšavanje provedbe zajedničkih projekata urbanog područja te predstavlja strateški dokument u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja za urbano područje Bjelovar.

(3) Strategija se izrađuje se za potrebe provedbe Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) u okviru mehanizma Europske unije za razdoblje 2021. - 2027. godine.

Članak 3.

(1) Prema Odluci iz članka 1. ove Odluke, Grad Bjelovar je proveo postupka Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije.

Članak 4.

(1) U postupku Ocjene, Grad Bjelovar je zatražio mišljenja od javnopravnih tijela i osoba određenih posebnim propisima.

(2) Propisan rok za očitovanje od 30 dana od zaprimanja zahtjeva.

(3) U cilju utvrđivanja vjerojatno značajnog utjecaja na okoliš predmetne Strategije, dopisom (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-10/1-22-16 (do 33)) od 11. ožujka 2022., zatraženo je mišljenje o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije od tijela i osoba određenih posebnim propisima:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb
- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Konzervatorski odjel u Bjelovaru, Trg Eugena Kvaternika 6, 43000 Bjelovar
- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije, Trg Čazmanskog Kaptola 6, 43240 Čazma
- Bjelovarsko-bilogorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, Ulica dr. Ante Starčevića 8, 43000 Bjelovar
- Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije, Ulica Matice hrvatske 15, 43000 Bjelovar
- Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Bjelovar, Trg A.G. Matoša 1, 43000 Bjelovar
- Hrvatske ceste d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, Vončinina 3, 10000 Zagreb

- Hrvatske vode – VGI „Česma-Glogovnica“, Vatroslava Lisinskog 4c, 43000 Bjelovar
- Vodne usluge d.o.o., Ferde Livadića 14/a, 43000 Bjelovar
- Bjelovarsko-bilogorske vode, dr. Ante Starčevića 8, 43000 Bjelovar
- Grad Bjelovar, Upravni odjel za komunalne djelatnosti i uređenje prostora, Trg Eugena Kvaternika 2, 43000 Bjelovar
- HEP-ODS d.o.o., Elektra Bjelovar, Petra Biškupa 5, 43000 Bjelovar
- Zavod za prostorno uređenje Bjelovarsko-bilogorske županije, Trg Eugena Kvaternika 13, 43000 Bjelovar
- Općina Rovišće, Trg hrvatskih branitelja 2, 43212 Rovišće
- Općina Kapela, Bilogorska 90, 43203 Kapela
- Općina Štefanje, Štefanje 61, 43246 Štefanje
- Općina Veliko Trojstvo, Braće Radić 28, 43226 Veliko Trojstvo

(4) U navedenom roku zaprimljena su sljedeća mišljenja:

- mišljenje Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije (KLASA: 350-01/22-01/1, URBROJ: 2103-75-22-2 od 24. ožujka 2022.), u kojem se navodi da za Strategiju ne treba provoditi Stratešku procjenu utjecaja na okoliš i ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

(5) Sukladno članku 26. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), kojim je propisano da se za strategije, planove i programe, za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena ocjena o potrebi strateške procjene, Prethodna ocjena obavlja u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš, Grad Bjelovar, dopisom KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-10/1-22-19 od 11. ožujka 2022. godine, zatražio je od nadležnog tijela provedbu postupka ocjene prihvatljivosti predmetne Strategije za ekološku mrežu. U provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Odsjek za zaštitu okoliša, Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Bjelovarsko-bilogorska županija, dao je mišljenje (KLASA: 352-01/22-07/1, URBROJ: 2103/1-21-22-4 od 09. svibnja 2022.), u kojem se navodi da je Strategija prihvatljiva za ekološku mrežu.

(6) Javnopravna tijela kojima je upućen zahtjev za sudjelovanje u predmetnom postupku, pismeno su se očitovala u propisanom roku.

(7) Javnopravna tijela i osobe određene posebnim propisima koja se nisu pismeno očitovala u roku od 30 dana od zaprimanja zahtjeva za sudjelovanje u predmetnom postupku, sukladno Zakonu, smatra se da za Strategiju nije potrebno provesti postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš.

Članak 5.

(1) Strategija nije u suprotnosti s Strategijom višeg reda.

Članak 6.

(1) Nakon provedenog postupka Ocjene o potrebi strateške procjene, razmatranja pristiglih mišljenja i primjenom kriterijima za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja Strategije iz Prilog III. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17), nakon razmatranja navedenih mišljenja tijela, utvrđeno je da su značajke takve da se ne očekuju značajniji negativni utjecaji na sastavnice okoliša ili dodatno značajnije kumulativno opterećenje okoliša te stoga za istu nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

Članak 7.

(1) Grad Bjelovar će informirati javnost sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i odredbama Uredbe, kojima je uređeno informiranje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na službenoj internetskoj stranici Grada Bjelovara (www.bjelovar.hr).

KLASA: 302-01/21-01/13
URBROJ: 2103-1-01-22-47
Bjelovar, 18. svibnja 2022.

GRADONAČELNIK
Dario Hrebak

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode
Odsjek za zaštitu okoliša

Republika Hrvatska
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR

Primljeno: 17-05-2022	
Klasifikacijska oznaka	Organiz. jedinica
302-01/21-01/13	10
Urudžbeni broj	Prilog / Vrijednost
2103/1-21-22-6	

KLASA: 351-03/22-03/4
URBROJ: 2103/1-21-22-2
Bjelovar, 16. svibnja 2022.

GRAD BJELOVAR
Trg Eugena Kvaternika 2
43000 Bjelovar

PREDMET: Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. - mišljenje o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš,
- daje se

Zahtjevom, KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-10-1-22-36, od 20. travnja 2022. godine, zatražili ste mišljenje o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027 (u daljnjem tekstu: Strategija). U prilogu zahtjeva dostavili ste obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš (Prilog II. Uredbe o strateškoj procjeni strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17), presliku zahtjeva poslanog javno-pravnim tijelima za mišljenjem o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: od 2103/01-10/1-22-16 do 2103/01-10/1-22-33 od 11.03.2022. godine), preslike povratnica i preslike zaprimljenih mišljenja javno-pravnih tijela.
Obzirom da uz zahtjev nije priložena sva potrebna dokumentacija sukladno odredbama članka 30. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17), dopisom KLASA: 351-03/22-03/4, URBROJ: 2103/1-21-22-2, od 26.04.2022. godine, zatražena je slijedeća dopuna: nacrt prijedlog odluke u postupku ocjene o potrebi strateške procjene, presliku zahtjeva za provedbu prethodne ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu, presliku mišljenja danog u provedenom postupku ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., a dana 13.05.2022. godine u spis predmeta zaprimljena je tražena dopuna dokumentacije.

Uvidom u zahtjev i dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je slijedeće:
Strategija predstavlja multisektorski strateški okvir kojim se planira razvoj urbanog područja kao cjeline unutar jasno definiranog vremenskog razdoblja u skladu s višegodišnjom financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije. Strategija se izrađuje za potrebe provedbe Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) u okviru mehanizma Europske unije za razdoblje 2021. – 2027.

Posebni ciljevi i mjere za ostvarenje posebnih ciljeva Strategije su:
1. Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije
   - 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (MSP) i stvaranje radnih mjesta u MSP-ima
   - 1.2. Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentnije poduzetničko potporne institucije (PPI)
   - 1.3. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom
2. Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva
   - 2.1 Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava
   - 2.2 Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću
   - 2.3 Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo

3. Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva
   - 3.1 Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta
   - 3.2 Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s posebnim potrebama
   - 3.3 Digitalizacija sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete
   - 3.4 Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi
   - 3.5 Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta
4. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području većeg urbanog područja Bjelovar
   - 4.1 Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice
   - 4.2 Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma
   - 4.3 Unaprjeđenje sigurnosti na području većeg urbanog područja Bjelovar.

U dostavljenoj dokumentaciji navedeni su i opisani slijedeći planirani projekti, odnosno zahvati koji proizlaze iz Strategije:

1. Digitalna transformacija gradske uprave
2. Revitalizacija zgrade starog zatvora
3. Digitalno-inovacijski centar HUB.in BJELOVAR
4. Revitalizacija zgrade Sokolskog doma
5. Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac
6. Revitalizacija i opremanje studenskog doma
7. Revitalizacija zgrade u Frajtićevoj ulici
8. Pješačko-biciklistička staza s oborinskom odvodnjom u naselju Gornje Plavnice
9. Uređenje i obnova dječjih igrališta na području Grada Bjelovara (42 dječja igrališta)
10. Poslovni inkubator Jabučeta (Općina Kapela)
11. Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom) (Općina Štefanje)
12. Razvojni centar Rovišće – izrada projektno-tehničke dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole i radovi na izgradnji (Općina Rovišće)
13. Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne multimedijalne prezentacije kulturne baštine (Općina Veliko Trojstvo).

Na području obuhvata Sreategije nalaze se područja ekološke mreže. (Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, „Narodne novine", br. 80/19), Područja očuvanja značajna za price (POP) *„HR 1000008 Bilogora i Kalničko gorje"* i *„HR 1000009 Ribnjaci uz Česmu"* te Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) *„HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica"*, *„HR 2000441 Ribnjaci Narta"* i *„HR2001323 Česma-šume"* (granično).

Gradonačelnik Grada Bjelovara donio je, dana 09.03.2022. godine, Odluku o početku postupka Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-01-22-15).

U cilju utvrđivanja vjerojatno značajnog utjecaja na okoliš predmetnog Plana, dopisom KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: od 2103/01-10/1-22-16 do 2103/01-10/1-22-33 od 11.03.2022. godine, od tijela i osoba određenih posebnim propisima (Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Uprave za zaštitu prirode, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Konzervatorskog odjela u Bjelovaru, Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovarsko-bilogorska županija, Upravnnog odjel za poljoprivredu, Zavoda za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije, Hrvatskih šuma d.o.o., Uprave šuma Podružnica Bjelovar, Hrvatskih cesta d.o.o., Hrvatskih voda – VGI „Česma-Glogovnica", Vodnih usluge d.o.o., Bjelovarsko-bilogorskih voda, HEP-ODS d.o.o., Elektre Bjelovar, Zavoda za prostorno uređenje Bjelovarsko-bilogorske županije, Općina Rovišće, Kapela, Štefanje i Veliko Trojstvo), zatraženo je da u roku od 30 dana od dana zaprimanja dopisa, dostave mišljenje o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije.

ISO 9001 Cro Cert

U navedenom roku zaprimljena su slijedeća mišljenja:

- mišljenje Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije (KLASA: 350-01/22-01/1, URBROJ: 2103-75-22-2, od 24.03.2022. godine), u kojem navodi da za Strategiju ne treba provoditi Stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

Ostala pozvana tijela nisu dostavila svoja mišljenja.

Sukladno članku 26. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), kojim je propisano da se za strategije, planove i programe, za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena ocjena o potrebi strateške procjene, Prethodna ocjena obavlja u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš, Grad Bjelovar, dopisom KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-10/1-22-19, od 11.03.2022. godine, zatražio je od nadležnog tijela provedbu postupka ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu. U provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Odsjek za zaštitu okoliša, Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Bjelovarsko–bilogorska županija, dao je mišljenje (KLASA: 352-01/22-07/1, URBROJ: 2103/1-21-22-4, od 09.05.2022. godine), u kojem navodi da je Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. prihvatljiva za ekološku mrežu.

Primjenom kriterija za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja predmetnog Plana na okoliš iz Priloga III. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17), nakon razmatranja pristiglih mišljenja, utvrđeno je da su značajke Strategije takve da se ne očekuju značajniji negativni utjecaji na sastavnice okoliša ili dodatno značajnije kumulativno opterećenje okoliša te stoga za iste nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

Slijedom naprijed navedenog, Odsjek za zaštitu okoliša Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Bjelovarsko–bilogorske županije mišljenja je da je postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027. proveden sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 78/15, 12/18, 118/18) i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17).

Službenica koja privremeno
obavlja dužnost pročelnika
Arijana Andri, mag.nov.

Arijana Andri

Digitalno potpisao: Arijana Andri
Datum: 2022.05.16 08:56:42 +02'00'

Dostaviti

1. Naslovu
2. U spis predmeta, ovdje.

IQNet ISO 9001 Cro Cert

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode
Odsjek za zaštitu okoliša

Republika Hrvatska
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR
Primljeno: 12-05-2022
Klasifikacijska oznaka | Organiz. jedinica
Urudžbeni broj | Prilog | Vrijednost

KLASA: 352-01/22-07/1
URBROJ: 2103/1-21-22-4
Bjelovar, 09. svibnja 2022.

GRAD BJELOVAR
Trg Eugena Kvaternika 2
43000 Bjelovar

PREDMET: Ocjena o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027 - Prethodna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu,

- mišljenje – daje se

Veza vaša KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-10/1-22-19, od 11.03.2022. godine

Slijedom vašeg zahtjeva pod gornjom oznakom, a nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Bjelovarsko-bilogorske županije, na temelju članka 48. stavka 10., a vezano uz članak 26. stavak 1. i članak 46. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19, 14/19, 127/19), daje

Mišljenje

I. Da je Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. prihvatljiva za ekološku mrežu.

Obrazloženje

Grad Bjelovar, Trg Eugena Kvaternika 2, 43000 Bjelovar, nositelj izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliša Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (u daljnjem tekstu: Strategija), zatražio je provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu. U prilogu zahtjeva dostavljenu su: podaci o nositelju izrade, podaci o Strategiji (SWOT analiza i analiza stanja za potrebe izrade Strategije), Odluka o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 303-01/20-01/07, URBROJ: 2103/01-02-21-31, od 14.09.2021. godine), Odluka o početku postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-01-22-15, od 09.03.2022. godine), obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš iz Priloga II. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17), prilog obrascu o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. - popis planiranih zahvata, mišljenje nadležnog tijela za zaštitu okoliša o obvezi provedbe ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš (KLASA: 351-01/22-01/9, URBROJ: 2103/1-21-22-2, od 24.02.2022. godine) te ishođena mišljenja nadležnih tijela o potrebi provedbe procjene odnosno ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš i ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za pojedine planirane zahvate (mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike o potrebi provedbe postupka procjene odnosno ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš i postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za planirani zahvat - Izgradnja svlačionice, klupskih i društvenih prostorija i pratećih prostorija uz postojeće nogometno igralište u naselju Gudovac (KLASA: 351-03/19-01/191, URBROJ: 517-03-1-2-19-2 od 14.02.2019. godine, očitovanje

Ministarstva zaštite okoliša i energetike o potrebi provedbe postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu i postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za zahvat - Izgradnja i opremanje pješačko-biciklističke staze u naselju Gornje Plavnice (KLASA: 612-07/18-63/510, URBROJ: 517-05-2-2-18-2, od 13.08.2018. godine). Po zaprimljenom zahtjevu, ovo Upravno tijelo, sukladno članku 48. stavku 3. Zakona o zaštiti prirode, dopisom, KLASA: 352-01/22-07/1, URBROJ: 2103/1-21-22-2, od 15.03.2022. godine, zatražilo je prethodno mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, a dana 09.05.2022. godine, u spis predmeta zaprimljen je mišljenje Ministarstva, KLASA: 352-03/22-02/124, URBROJ: 517-12-2-3-2-22-2, od 06.05.2022. godine.

U provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu ovo Upravno tijelo razmotrilo je predmetni zahtjev, razloge donošenja, obuhvat Strategije, podatke o ekološkoj mreži, navedeno mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te je utvrdilo slijedeće:
Strategija predstavlja multisektorski strateški okvir kojim se planira razvoj urbanog područja kao cjeline unutar jasno definiranog vremenskog razdoblja u skladu s višegodišnjom financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije. Strategija se izrađuje za potrebe provedbe Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) u okviru mehanizma Europske unije za razdoblje 2021. – 2027.

Posebni ciljevi i mjere za ostvarenje posebnih ciljeva Strategije su:

1. Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije
   - 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (MSP) i stvaranje radnih mjesta u MSP-ima
   - 1.2. Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentnije poduzetničko potporne institucije (PPI)
   - 1.3. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom
2. Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva
   - 2.1 Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava
   - 2.2 Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću
   - 2.3 Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo
3. Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva
   - 3.1 Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta
   - 3.2 Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s posebnim potrebama
   - 3.3 Digitalizacija sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete
   - 3.4 Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi
   - 3.5 Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta
4. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području većeg urbanog područja Bjelovar.
   - 4.1 Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice
   - 4.2 Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma
   - 4.3 Unaprjeđenje sigurnosti na području većeg urbanog područja Bjelovar.

U dostavljenoj dokumentaciji navedeni su i opisani slijedeći planirani projekti, odnosno zahvati koji proizlaze iz Strategije:

1. Digitalna transformacija gradske uprave
2. Revitalizacija zgrade starog zatvora
3. Digitalno-inovacijski centar HUB.in BJELOVAR
4. Revitalizacija zgrade Sokolskog doma
5. Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac
6. Revitalizacija i opremanje studenskog doma
7. Revitalizacija zgrade u Frajtićevoj ulici
8. Pješačko-biciklistička staza s oborinskom odvodnjom u naselju Gornje Plavnice
9. Uređenje i obnova dječjih igrališta na području Grada Bjelovara (42 dječja igrališta)
10. Poslovni inkubator Jabučeta (Općina Kapela)
11. Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom) (Općina Štefanje)

12. Razvojni centar Rovišće – izrada projektno-tehničke dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole i radovi na izgradnji (Općina Rovišće)
13. Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne multimedijalne prezentacije kulturne baštine (Općina Veliko Trojstvo).

Na području obuhvata Sreategije nalaze se područja ekološke mreže. (Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, „Narodne novine", br. 80/19), Područja očuvanja značajna za price (POP) *„HR 1000008 Bilogora i Kalničko gorje"* i *„HR 1000009 Ribnjaci uz Česmu"* te područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) *„HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica"* , *„HR 2000441 Ribnjaci Narta"* i *„HR2001323 Česma-šume"* (granično).

Većina projekata planiranih Strategijom, odnosno većina planiranih zahvata nalazi se izvan područja ekološke mreže. Unutar područja ekološke mreže nalaze se projekti: Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac (POP *„HR 1000008 Bilogora i Kalničko gorje"),* Poslovni inkubator Jabučeta (POP *„HR 1000009 Ribnjaci uz Česmu")* i Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom) (POP *„HR 1000008 Bilogora i Kalničko gorje").* S obzirom na to da se u navedenim projektima radi o zahvatima planiranim na antropogeno formiranom i utjecanom prostoru unutar građevinskog područja, ocjenjeno je da provedba navedenih projekata neće značajno utjecati na pogodna staništa za ciljane vrste prica navedenih POP.

U provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, analizom mogućih utjecaja provedbe Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, obzirom na obilježja prostora i obilježja planiranih sadržaja, ocjenjeno je da se može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Slijedom naprijed navedenog dano je mišljenje da je Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. prihvatljiva za ekološku mrežu. Sukladno navedenom za Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Člankom 26. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode proisano je da za strategije, planove i programe, za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena ocjena o potrebi strateške procjene, Prethodna ocjena obavlja se u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene.

Člankom 46. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Upravno tijelo provodi Prethodnu ocjenu i Glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Člankom 48. stavkom 10. Zakona o zaštiti prirode propisano je da za strategije, planove i programe iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona Prethodnu ocjenu provodi nadležno tijelo iz članka 46. ovoga Zakona u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš davanjem obvezujućeg mišljenja.

Sukladno članku 48. stavku 11. Zakona o zaštiti prirode za strategije, planove i programe iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona akt donesen u postupku ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš sadrži i rezultate Prethodne ocjene sukladno ovom članku, koji su obvezujući.

Službenica koja privremeno
obavlja dužnost pročelnika

Arijana Andri, mag.nov.

Arijana Andri

Digitalno potpisao: Arijana Andri
Datum: 2022.05.09 14:58:39 +02'00'

Dostaviti:
1. Naslovu,
2. U spis predmeta, ovdje

IQNet ISO 9001 Cro Cert

JAVNA USTANOVA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE
BJELOVARSKO - BILOGORSKE ŽUPANIJE
(JAVNA USTANOVA PRIRODA BBŽ)

Adresa: Trg Čazmanskog Kaptola 6, . 43240 Čazma
Tel/Fax: 043 / 227 – 088 • **Mob:** 099 / 4448 – 441
E-mail: info@zastita-prirode-bbz.hr , **Web:** www.zastita-prirode-bbz.hr
OIB: 48429209642 , **Žiro-račun:** HR8023400091111086813

Republika Hrvatska
18 -03- 2022

	Organiz. jedinica
302-01/21-01/13	10
	Prilog / Vrijednost
2103-75-22-	

KLASA: 350-01/22-01/1
URBROJ: 2103-75-22-2
Čazma, 24. ožujak 2022.

GRAD BJELOVAR
Upravni odjel za provedbu ITU mehanizma
Trg Eugena Kvaternika 2
43000 Bjelovar

Predmet : Ocjena o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš i prethodna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021-2027.
- mišljenje, daje se

Temeljem dopisa, KLASA : 302-01/21-01/13, URBROJ : 2103/01-10/1-22-18 od 11. ožujka 2022. godine, za dostavom mišljenja na Ocjenu o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš i prethodna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijski razdoblje 2021.-2027., Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije na temelju svojih ovlasti propisanih Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i uvidom u priloženu dokumentaciju, očituje se kako slijedi.

Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021-2027. izrađuje se za potrebe Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) u okviru mehanizma Europske unije za razdoblje 2021.-2027. godine. Prema odluci Gradskog vijeća o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 303-01/20-01/07, URBROJ: 2103/01-02-21-31 od 14. rujna 2021. godine) u sastav većeg urbanog područja Bjelovar ulaze jedinice lokalne samouprave : Grad Bjelovar, Općina Veliko Trojstvo, Općina Kapela, Općina Rovišće i Općina Štefanje.

Sukladno članku 111. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) na području obuhvata navedenog većeg urbanog područja Bjelovar nalazi se zaštićeno područje posebni rezervat šumske vegetacije Česma, ali samo na rubnom dijelu Općine Štefanje površine od 0,02 ha.

Temeljem Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) na navedenom većem urbanom području Bjelovar područja ekološke mreže obuhvaćaju jedinice lokalne samouprave :

- područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000009 Ribnjaci uz Česmu : Grad Bjelovar, Općina Štefanje i rubni dio Općine Rovišće,
- područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje : Općina Kapela i Općina Rovišće,
- područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000441 Ribnjaci Narta : Općina Štefanje i rubni dio Grada Bjelovara
- područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica : Općina Štefanje
- područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001323 Česma-šume : rubni dio Općine Štefanje

Uvidom u Prilog obrascu o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. – popis zahvata (KLASA 302-01/21-01/13, URBROJ : 2103/01-01-22-10 od 18. veljače 2022.) vidljivo je da se nijedan planirani zahvat ne nalazi na zaštićenom području i da većina planiranih zahvata nije na području ekološke mreže. Na području ekološke mreže planiran je zahvat Grada Bjelovara - Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac (kč.br.87, k.o. Gudovac) koji se nalazi na području očuvanja značajnom za ptice HR1000009 Ribnjaci uz Česmu i zahvat Općine Štefanje – Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti sa sportskom dvoranom (kč.br. 363/2, k.o. Narta) koji se nalazi na području očuvanja značajnom za ptice HR1000009 Ribnjaci uz Česmu.

Temeljem navedenog Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije mišljenja je da navedeni planirani zahvati u Strategiji razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., koji se nalaze na području ekološke mreže kao i svi ostali planirani zahvati izvan područja ekološke mreže, ne bi trebali imati negativan utjecaj na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže jer se odnose na postojeće lokacije malog obuhvata koje su već pod antropogenim utjecajem .

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije temeljem ovlasti unutar svojih djelatnosti, mišljenja je da za navedenu Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine ne treba provoditi Stratešku procjenu utjecaja na okoliš i ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu ali sama Ocjena treba biti usklađena sa mišljenjem ostalih nadležnih tijela i sukladna posebnim propisima za svaki pojedini zahvat naveden unutar Strategije razvoja većeg urbanog područje Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine.

S poštovanjem,

Ravnateljica :
Spomenka Mlinarić, dipl. ing.

JAVNA USTANOVA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE
ČAZMA
1

Dostaviti :
1. Naslovu
2. U spis predmeta, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode
Odsjek za zaštitu okoliša

Republika Hrvatska
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR

Primljeno: 17-05-2022	
Klasifikacijska oznaka	Organiz. jedinica
302-01/21-01/13	10
Urudžbeni broj	Prilog / Vrijednost
2103/1-21-22-6	

KLASA: 351-03/22-03/4
URBROJ: 2103/1-21-22-2
Bjelovar, 16. svibnja 2022.

GRAD BJELOVAR
Trg Eugena Kvaternika 2
43000 Bjelovar

PREDMET: Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. - mišljenje o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš,
- daje se

Zahtjevom, KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-10-1-22-36, od 20. travnja 2022. godine, zatražili ste mišljenje o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027 (u daljnjem tekstu: Strategija). U prilogu zahtjeva dostavili ste obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš (Prilog II. Uredbe o strateškoj procjeni strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17), presliku zahtjeva poslanog javno-pravnim tijelima za mišljenjem o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: od 2103/01-10/1-22-16 do 2103/01-10/1-22-33 od 11.03.2022. godine), preslike povratnica i preslike zaprimljenih mišljenja javno-pravnih tijela.
Obzirom da uz zahtjev nije priložena sva potrebna dokumentacija sukladno odredbama članka 30. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17), dopisom KLASA: 351-03/22-03/4, URBROJ: 2103/1-21-22-2, od 26.04.2022. godine, zatražena je slijedeća dopuna: nacrt prijedlog odluke u postupku ocjene o potrebi strateške procjene, presliku zahtjeva za provedbu prethodne ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu, presliku mišljenja danog u provedenom postupku ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., a dana 13.05.2022. godine u spis predmeta zaprimljena je tražena dopuna dokumentacije.

Uvidom u zahtjev i dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je slijedeće:
Strategija predstavlja multisektorski strateški okvir kojim se planira razvoj urbanog područja kao cjeline unutar jasno definiranog vremenskog razdoblja u skladu s višegodišnjom financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije. Strategija se izrađuje za potrebe provedbe Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) u okviru mehanizma Europske unije za razdoblje 2021. – 2027.

Posebni ciljevi i mjere za ostvarenje posebnih ciljeva Strategije su:
1. Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije
   - 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (MSP) i stvaranje radnih mjesta u MSP-ima
   - 1.2. Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentnije poduzetničko potporne institucije (PPI)
   - 1.3. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom
2. Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva
   - 2.1 Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava
   - 2.2 Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću
   - 2.3 Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo

3. Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva
   - 3.1 Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta
   - 3.2 Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s posebnim potrebama
   - 3.3 Digitalizacija sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete
   - 3.4 Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi
   - 3.5 Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta
4. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području većeg urbanog područja Bjelovar
   - 4.1 Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice
   - 4.2 Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma
   - 4.3 Unaprjeđenje sigurnosti na području većeg urbanog područja Bjelovar.

U dostavljenoj dokumentaciji navedeni su i opisani slijedeći planirani projekti, odnosno zahvati koji proizlaze iz Strategije:

1. Digitalna transformacija gradske uprave
2. Revitalizacija zgrade starog zatvora
3. Digitalno-inovacijski centar HUB.in BJELOVAR
4. Revitalizacija zgrade Sokolskog doma
5. Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac
6. Revitalizacija i opremanje studenskog doma
7. Revitalizacija zgrade u Frajtićevoj ulici
8. Pješačko-biciklistička staza s oborinskom odvodnjom u naselju Gornje Plavnice
9. Uređenje i obnova dječjih igrališta na području Grada Bjelovara (42 dječja igrališta)
10. Poslovni inkubator Jabučeta (Općina Kapela)
11. Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom) (Općina Štefanje)
12. Razvojni centar Rovišće – izrada projektno-tehničke dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole i radovi na izgradnji (Općina Rovišće)
13. Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne multimedijalne prezentacije kulturne baštine (Općina Veliko Trojstvo).

Na području obuhvata Sreategije nalaze se područja ekološke mreže. (Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, „Narodne novine", br. 80/19), Područja očuvanja značajna za price (POP) *„HR 1000008 Bilogora i Kalničko gorje"* i *„HR 1000009 Ribnjaci uz Česmu"* te Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) *„HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica"*, *„HR 2000441 Ribnjaci Narta"* i *„HR2001323 Česma-šume"* (granično).

Gradonačelnik Grada Bjelovara donio je, dana 09.03.2022. godine, Odluku o početku postupka Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-01-22-15).

U cilju utvrđivanja vjerojatno značajnog utjecaja na okoliš predmetnog Plana, dopisom KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: od 2103/01-10/1-22-16 do 2103/01-10/1-22-33 od 11.03.2022. godine, od tijela i osoba određenih posebnim propisima (Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Uprave za zaštitu prirode, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Konzervatorskog odjela u Bjelovaru, Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovarsko-bilogorska županija, Upravnnog odjel za poljoprivredu, Zavoda za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije, Hrvatskih šuma d.o.o., Uprave šuma Podružnica Bjelovar, Hrvatskih cesta d.o.o., Hrvatskih voda – VGI „Česma-Glogovnica", Vodnih usluge d.o.o., Bjelovarsko-bilogorskih voda, HEP-ODS d.o.o., Elektre Bjelovar, Zavoda za prostorno uređenje Bjelovarsko-bilogorske županije, Općina Rovišće, Kapela, Štefanje i Veliko Trojstvo), zatraženo je da u roku od 30 dana od dana zaprimanja dopisa, dostave mišljenje o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije.

ISO 9001 Cro Cert

U navedenom roku zaprimljena su slijedeća mišljenja:

- mišljenje Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije (KLASA: 350-01/22-01/1, URBROJ: 2103-75-22-2, od 24.03.2022. godine), u kojem navodi da za Strategiju ne treba provoditi Stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

Ostala pozvana tijela nisu dostavila svoja mišljenja.

Sukladno članku 26. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), kojim je propisano da se za strategije, planove i programe, za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena ocjena o potrebi strateške procjene, Prethodna ocjena obavlja u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš, Grad Bjelovar, dopisom KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-10/1-22-19, od 11.03.2022. godine, zatražio je od nadležnog tijela provedbu postupka ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu. U provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Odsjek za zaštitu okoliša, Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Bjelovarsko–bilogorska županija, dao je mišljenje (KLASA: 352-01/22-07/1, URBROJ: 2103/1-21-22-4, od 09.05.2022. godine), u kojem navodi da je Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. prihvatljiva za ekološku mrežu.

Primjenom kriterija za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja predmetnog Plana na okoliš iz Priloga III. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17), nakon razmatranja pristiglih mišljenja, utvrđeno je da su značajke Strategije takve da se ne očekuju značajniji negativni utjecaji na sastavnice okoliša ili dodatno značajnije kumulativno opterećenje okoliša te stoga za iste nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

Slijedom naprijed navedenog, Odsjek za zaštitu okoliša Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Bjelovarsko–bilogorske županije mišljenja je da je postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027. proveden sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 78/15, 12/18, 118/18) i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17).

Službenica koja privremeno
obavlja dužnost pročelnika
Arijana Andri, mag.nov.

Arijana Andri

Digitalno potpisao: Arijana Andri
Datum: 2022.05.16 08:56:42 +02'00'

Dostaviti

1. Naslovu
2. U spis predmeta, ovdje.

IQNet ISO 9001 Cro Cert

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode
Odsjek za zaštitu okoliša

Republika Hrvatska
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR
Primljeno: 12-05-2022
Klasifikacijska oznaka | Organiz. jedinica
Urudžbeni broj | Prilog | Vrijednost

KLASA: 352-01/22-07/1
URBROJ: 2103/1-21-22-4
Bjelovar, 09. svibnja 2022.

GRAD BJELOVAR
Trg Eugena Kvaternika 2
43000 Bjelovar

PREDMET: Ocjena o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027 - Prethodna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu,

- mišljenje – daje se

Veza vaša KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-10/1-22-19, od 11.03.2022. godine

Slijedom vašeg zahtjeva pod gornjom oznakom, a nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Bjelovarsko-bilogorske županije, na temelju članka 48. stavka 10., a vezano uz članak 26. stavak 1. i članak 46. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19, 14/19, 127/19), daje

Mišljenje

I. Da je Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. prihvatljiva za ekološku mrežu.

Obrazloženje

Grad Bjelovar, Trg Eugena Kvaternika 2, 43000 Bjelovar, nositelj izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliša Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (u daljnjem tekstu: Strategija), zatražio je provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu. U prilogu zahtjeva dostavljenu su: podaci o nositelju izrade, podaci o Strategiji (SWOT analiza i analiza stanja za potrebe izrade Strategije), Odluka o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 303-01/20-01/07, URBROJ: 2103/01-02-21-31, od 14.09.2021. godine), Odluka o početku postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-01-22-15, od 09.03.2022. godine), obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš iz Priloga II. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17), prilog obrascu o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. - popis planiranih zahvata, mišljenje nadležnog tijela za zaštitu okoliša o obvezi provedbe ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš (KLASA: 351-01/22-01/9, URBROJ: 2103/1-21-22-2, od 24.02.2022. godine) te ishođena mišljenja nadležnih tijela o potrebi provedbe procjene odnosno ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš i ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za pojedine planirane zahvate (mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike o potrebi provedbe postupka procjene odnosno ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš i postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za planirani zahvat - Izgradnja svlačionice, klupskih i društvenih prostorija i pratećih prostorija uz postojeće nogometno igralište u naselju Gudovac (KLASA: 351-03/19-01/191, URBROJ: 517-03-1-2-19-2 od 14.02.2019. godine, očitovanje

Ministarstva zaštite okoliša i energetike o potrebi provedbe postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu i postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za zahvat - Izgradnja i opremanje pješačko-biciklističke staze u naselju Gornje Plavnice (KLASA: 612-07/18-63/510, URBROJ: 517-05-2-2-18-2, od 13.08.2018. godine). Po zaprimljenom zahtjevu, ovo Upravno tijelo, sukladno članku 48. stavku 3. Zakona o zaštiti prirode, dopisom, KLASA: 352-01/22-07/1, URBROJ: 2103/1-21-22-2, od 15.03.2022. godine, zatražilo je prethodno mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, a dana 09.05.2022. godine, u spis predmeta zaprimljen je mišljenje Ministarstva, KLASA: 352-03/22-02/124, URBROJ: 517-12-2-3-2-22-2, od 06.05.2022. godine.

U provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu ovo Upravno tijelo razmotrilo je predmetni zahtjev, razloge donošenja, obuhvat Strategije, podatke o ekološkoj mreži, navedeno mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te je utvrdilo slijedeće:
Strategija predstavlja multisektorski strateški okvir kojim se planira razvoj urbanog područja kao cjeline unutar jasno definiranog vremenskog razdoblja u skladu s višegodišnjom financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije. Strategija se izrađuje za potrebe provedbe Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) u okviru mehanizma Europske unije za razdoblje 2021. – 2027.

Posebni ciljevi i mjere za ostvarenje posebnih ciljeva Strategije su:

1. Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije
   - 1.1. Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (MSP) i stvaranje radnih mjesta u MSP-ima
   - 1.2. Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentnije poduzetničko potporne institucije (PPI)
   - 1.3. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom
2. Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva
   - 2.1 Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava
   - 2.2 Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću
   - 2.3 Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo
3. Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva
   - 3.1 Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz povećanje prostornih i tehnoloških kapaciteta
   - 3.2 Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s posebnim potrebama
   - 3.3 Digitalizacija sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete
   - 3.4 Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi
   - 3.5 Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta
4. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području većeg urbanog područja Bjelovar.
   - 4.1 Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice
   - 4.2 Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma
   - 4.3 Unaprjeđenje sigurnosti na području većeg urbanog područja Bjelovar.

U dostavljenoj dokumentaciji navedeni su i opisani slijedeći planirani projekti, odnosno zahvati koji proizlaze iz Strategije:

1. Digitalna transformacija gradske uprave
2. Revitalizacija zgrade starog zatvora
3. Digitalno-inovacijski centar HUB.in BJELOVAR
4. Revitalizacija zgrade Sokolskog doma
5. Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac
6. Revitalizacija i opremanje studenskog doma
7. Revitalizacija zgrade u Frajtićevoj ulici
8. Pješačko-biciklistička staza s oborinskom odvodnjom u naselju Gornje Plavnice
9. Uređenje i obnova dječjih igrališta na području Grada Bjelovara (42 dječja igrališta)
10. Poslovni inkubator Jabučeta (Općina Kapela)
11. Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom) (Općina Štefanje)

12. Razvojni centar Rovišće – izrada projektno-tehničke dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole i radovi na izgradnji (Općina Rovišće)
13. Revitalizacija etnografskog muzeja i etno parka kroz uređenje, opremanje i razvoj digitalne multimedijalne prezentacije kulturne baštine (Općina Veliko Trojstvo).

Na području obuhvata Sreategije nalaze se područja ekološke mreže. (Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, „Narodne novine", br. 80/19), Područja očuvanja značajna za price (POP) *„HR 1000008 Bilogora i Kalničko gorje"* i *„HR 1000009 Ribnjaci uz Česmu"* te područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) *„HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica"* , *„HR 2000441 Ribnjaci Narta"* i *„HR2001323 Česma-šume"* (granično).

Većina projekata planiranih Strategijom, odnosno većina planiranih zahvata nalazi se izvan područja ekološke mreže. Unutar područja ekološke mreže nalaze se projekti: Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac (POP *„HR 1000008 Bilogora i Kalničko gorje"),* Poslovni inkubator Jabučeta (POP *„HR 1000009 Ribnjaci uz Česmu")* i Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom) (POP *„HR 1000008 Bilogora i Kalničko gorje").* S obzirom na to da se u navedenim projektima radi o zahvatima planiranim na antropogeno formiranom i utjecanom prostoru unutar građevinskog područja, ocjenjeno je da provedba navedenih projekata neće značajno utjecati na pogodna staništa za ciljane vrste prica navedenih POP.

U provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, analizom mogućih utjecaja provedbe Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, obzirom na obilježja prostora i obilježja planiranih sadržaja, ocjenjeno je da se može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Slijedom naprijed navedenog dano je mišljenje da je Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. prihvatljiva za ekološku mrežu. Sukladno navedenom za Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Člankom 26. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode proisano je da za strategije, planove i programe, za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena ocjena o potrebi strateške procjene, Prethodna ocjena obavlja se u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene.

Člankom 46. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Upravno tijelo provodi Prethodnu ocjenu i Glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Člankom 48. stavkom 10. Zakona o zaštiti prirode propisano je da za strategije, planove i programe iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona Prethodnu ocjenu provodi nadležno tijelo iz članka 46. ovoga Zakona u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš davanjem obvezujućeg mišljenja.

Sukladno članku 48. stavku 11. Zakona o zaštiti prirode za strategije, planove i programe iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona akt donesen u postupku ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš sadrži i rezultate Prethodne ocjene sukladno ovom članku, koji su obvezujući.

Službenica koja privremeno
obavlja dužnost pročelnika

Arijana Andri, mag.nov.

Arijana Andri

Digitalno potpisao: Arijana Andri
Datum: 2022.05.09 14:58:39 +02'00'

Dostaviti:
1. Naslovu,
2. U spis predmeta, ovdje

IQNet ISO 9001 Cro Cert

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode
Odsjek za zaštitu okoliša

Republika Hrvatska
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR
Primljeno: 08-06-2022
302-01/21-01/13 10
2103/1-21-22-1

KLASA: 351-01/22-01/29
URBROJ: 2103/1-21-22-3
Bjelovar, 06. lipnja 2022.

GRAD BJELOVAR
Trg Eugena Kvaternika 2
43000 Bjelovar

PREDMET: Izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. – potreba provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš odnosno ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš

- mišljenje, daje se

Vašim dopisom, KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-01-22-49 od 23. svibnja 2022. godine i dopunom zahtjeva KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-10-1-22-50, od 01.06.2022. godine, zatražili ste mišljenje o potrebi provođenja postupka strateške procjene odnosno ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. U prilogu zahtjeva dostavili ste obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš (Prilog II. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, „Narodne novine" br. 3/17), rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja doneseno u provedenom postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za namjeravani zahvat - Bazenski kompleks Veliko Korenovo - Terme Bjelovar (KLASA: UP/I- 351-03/21-09/51, URBROJ: 517-05-1-2-21-8 od 20.04.2021. godine), građevinsku dozvolu za građenje građevine ugostiteljsko-turističke namjene – Bazenski kompleks u Velikom Korenovu – Terme Bjelovar (KLASA: UP/I-361-03/21-01/000182, URBROJ: 2103-01-06-2-22-0019, od 14.03.2022. godine) i potvrdu o pravomoćnosti rješenja KLASA: UP/I-361-03/21-01/000182, URBROJ: 2103-01-06-2-22-0020, od 31.03.2022. godine.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je slijedeće:
Grad Bjelovar je za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.– 2027. proveo postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš. Nakon provedenog postupka gradonačelnik je donio Odluku kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.– 2027. (KLASA:302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-01-22-47, od 18.05.2022. godine). U međuvremenu se pojavila potreba za izmjenu i dopunu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., a koja se odnosi na dodavanje zahvata „Izgradnja bazenskog kompleksa u Velikom Korenovu – Terme Bjelovar" na popis zahvata. Za predmetni zahvat „Izgradnja bazenskog kompleksa u Velikom Korenovu – Terme Bjelovar" Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja provelo je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliša i donijelo rješenje (KLASA: UP/I-351-03/21-09/51, URBROJ: 517-05-1-2-21-8 od 20.04.2021. godine), da namjeravani zahvat - Bazenski kompleks Veliko Korenovo - Terme Bjelovar neće imati značajan utjecaj na okoliš i stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu jer je u provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu isključena mogućnost značajnog utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

Provedba postupka strateške procjene strategije, plana i programa na okoliš propisana je Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine" broj 80/13, 78/15, 12/18, 118/18) i Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine" broj 3/17).

Sukladno odredbama članka 62. Zakona o zaštiti okoliša Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u strategije, planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju strategije, plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnih utjecaja koje bi strategija, plan i program svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Odredbama članka 63. Zakona o zaštiti okoliša propisano je da se *Strateška procjena obvezno se provodi za:*

- *strategije, planove i programe, njihove izmjene i dopune uključujući i one čija se provedba financira iz sredstava Europske unije, a koji se donose na državnoj, područnoj (regionalnoj) te na lokalnoj razini, iz područja: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, elektroničkih komunikacija, turizma, prostornog planiranja, regionalnog razvoja, gospodarenja otpadom i vodnog gospodarstva kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš;*
- *strategije, planove i programe za koje se prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode utvrdi da mogu imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu.*

Člankom 4. te Prilozima I., II. i III. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 61/14, 3/17), određeni su zahvati za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš odnosno ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Slijedom naprijed navedenog, obzirom da je za zahvat zbog kojeg se rade izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliša i donijeto rješenje (KLASA:UP/I-351-03/21-09/51, URBROJ:517-05-1-2-21-8 od 20.04.2021. godine), mišljenje ovog Upravnog tijela je da za predmetne izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Službenica koja privremeno
obavlja dužnost pročelnika

Arijana Andri, mag.nov.

Arijana Andri

Digitalno potpisao: Arijana Andri
Datum: 2022.06.06 13:19:59 +02'00'

Dostaviti:
1. Naslovu
2. U spis predmeta, ovdje

IQNet ISO 9001 Cro Cert

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode
Odsjek za zaštitu okoliša

Republika Hrvatska
Bjelovarsko-bilogorska županija
Grad Bjelovar
Primljeno: 13 -09- 2022
Klasifikacijska oznaka: 302-01/21-01/13
Org. jedinica: 10
Urudžbeni broj: 2103/1-21-22-8
Prilog: Vrijednost:

KLASA: 351-01/22-01/52
URBROJ: 2103/1-21-22-2
Bjelovar, 12. rujna 2022.

GRAD BJELOVAR
Trg Eugena Kvaternika 2
43000 Bjelovar

PREDMET: Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. – potreba provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš odnosno ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš

- mišljenje, daje se

Vašim dopisom, KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103/01-01-22-56 od 05. rujna 2022. godine, zatražili ste mišljenje o potrebi provođenja postupka strateške procjene odnosno ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. U prilogu zahtjeva dostavili ste kratak opis planiranih izmjena strateškog projekta „Digitalna transformacija“ i obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš (Prilog II. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, „Narodne novine" br. 3/17).

Uvidom u dostavljeni zahtjev i dokumentaciju utvrđeno je slijedeće:
Grad Bjelovar je za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.– 2027. proveo postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš. Nakon provedenog postupka gradonačelnik je donio Odluku kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.– 2027. (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-01-22-47, od 18.05.2022. godine). U međuvremenu, vezano uz zahtjev Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, došlo je do izmjene projekta „Digitalna transformacija“ na način da je izmijenjen naziv projekta (sa „Digitalna transformacija“ na „Integriranim razvojem do kvalitetnih javnih usluga“) te su iz projekta izbačene aktivnosti koje se odnose na digitalizaciju, a zadržane su aktivnosti koje se odnose na poboljšanje dostupnosti javnih usluga pri čemu je izmijenjena planirana vrijednost predmetnog projekta sa 17 milijuna kuna na 2 milijuna kuna, tako da projekt sada obuhvaća:

- izradu mobilne aplikacije za komunalne usluge odnosno mogućnost plaćanja parkirališnih karti (dnevne, tjedne, mjesečne i godišnje karte) putem mobilne aplikacije,
- izradu web aplikacije gradskih groblja – prikaz grobnih mjesta i informacija o mjestima smještaja pokojnika i postavljanje 2 interaktivna panela na Novom i Starom groblju s instaliranom aplikacijom pronalaska grobnih mjesta.

Provedba postupka strateške procjene strategije, plana i programa na okoliš propisana je Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 78/15, 12/18, 118/18) i Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 3/17).
Sukladno odredbama članka 62. Zakona o zaštiti okoliša Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u strategije, planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju strategije, plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnih utjecaja koje bi strategija, plan i program svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Odredbama članka 63. Zakona o zaštiti okoliša propisano je da se *Strateška procjena obvezno se provodi za:*

- *strategije, planove i programe, njihove izmjene i dopune uključujući i one čija se provedba financira iz sredstava Europske unije, a koji se donose na državnoj, područnoj (regionalnoj) te na lokalnoj razini, iz područja: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, elektroničkih komunikacija, turizma, prostornog planiranja, regionalnog razvoja, gospodarenja otpadom i vodnog gospodarstva kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš;*
- *strategije, planove i programe za koje se prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode utvrdi da mogu imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu.*

Člankom 4. te Prilozima I., II. i III. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 61/14, 3/17), određeni su zahvati za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš odnosno ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Slijedom naprijed navedenog, temeljem izmjena predmetnog strateškog projekta, nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027.

Službenica koja privremeno
obavlja dužnost pročelnika

Arijana Andri, mag.nov.

Arijana Andri

Digitalno potpisao: Arijana Andri
Datum: 2022.09.12 14:23:44 +02'00'

Dostaviti:
1. Naslovu
2. U spis predmeta, ovdje

ISO 9001 Cro Cert

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO - BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR
GRADONAČELNIK

Na temelju članka 28. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14, 123/17, 118/18), članka 6. Uredbe o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (Narodne novine, broj 103/15) i članka 47. stavka 1. točke 17. Statuta Grada Bjelovara (Službeni glasnik Grada Bjelovara broj 2/21), Gradonačelnik Grada Bjelovara dana 18. listopada 2021. godine, donosi

ODLUKU

o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada tijela za pripremu, izradu i provedbu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.

Članak 1.

Ovom odlukom propisuje se osnivanje, sastav, djelokrug i način rada tijela odgovornih za izradu i provedbu Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (u stavku Strategija).

Radna tijela za izradu i provedbu Strategije su:

- Partnersko vijeće za veće urbano područje Bjelovar (u nastavku: Partnersko vijeće) i
- Koordinacijsko vijeće za veće urbano područje Bjelovar (u nastavku: Koordinacijsko vijeće)

Partnersko vijeće

Članak 2.

Partnersko vijeće radno tijelo koje sudjeluje u svim fazama postupka izrade Strategije, utvrđivanju prioriteta razvoja urbanog područja, predlaganja strateških projekta važnih za razvoj urbanog područja te praćenje provedbe Strategije.

Članak 3.

Partnersko vijeće se u svom radu rukovodi slijedećim načelima:

- *ravnomjerne predstavljenosti partnera* – koje podrazumijeva da Partnersko vijeće omogućava predstavljanje ključnih dionika razvoja iz javnog, privatnog i civilnog sektora na području za koje se osniva te da se u radu partnerskog vijeća onemogući pretežiti utjecaj samo jedne kategorije dionika
- *transparentnosti* – koje se odnosi na postupak utvrđivanja ključnih dionika razvoja jednako kao i način rada partnerskog vijeća
- *jednakosti članova partnerstva* – koje podrazumijeva da svaki član partnerskog vijeća može iznijeti stajalište organizacije koju predstavlja te da to mišljenje na prikladan način bude uzeto u razmatranje

Sastav Partnerskog vijeća čine predstavnici: svih jedinica lokalne samouprave koje čine urbano područje; županije i regionalni koordinator; javnih tijela; visokoškolskih ustanova i pružatelja obrazovnih usluga; gospodarskih i socijalnih partnera i organizacija civilnog društva.

Članak 4.

Partnerskim vijećem predsjedava predstavnik grada urbanog područja Bjelovar.

Članak 5.

U Partnersko vijeće se imenuju se predstavnici iz slijedećih institucija i organizacija iz reda javnog, privatnog i civilnog sektora, sukladno načelu partnerstva i suradnje te vodeći računa o zastupljenosti različitih aktera razvoja urbanog područja i zastupljenosti interesa većine stanovništva urbanog područja:

1. Bjelovarsko – bilogorska županija
2. Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Bjelovar
3. JURA - Razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorske županije (regionalni koordinator za BBŽ)
4. Udruženje obrtnika Bjelovar
5. HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb- Elektra Bjelovar
6. Županijsko stručno vijeće ravnatelja srednjih škola i učeničkih domova BBŽ
7. Hrvatska udruga ravnatelja osnovnih škola- Bjelovarsko-bilogorski ogranak
8. Veleučilište u Bjelovaru
9. CUK – Centar za cjeloživotno učenje i kulturu
10. Gradski muzej Bjelovar
11. Državni arhiv u Bjelovaru
12. Pčelarska udruga "Bilogora" Bjelovar
13. Udruga voćara "Dar Bilogore"
14. Bjelovarski sajam d.o.o.
15. Grad Bjelovar
16. Vodne usluge d.o.o.
17. Komunalac d.o.o.
18. Rotor d.o.o.
19. Gradsko poduzeće za upravljanje sportskim objektima d.o.o.
20. Turistička zajednica Bilogora-Bjelovar
21. Čazmatrans promet d.o.o.
22. Pro konzalting d.o.o.
23. Dječji vrtić Ciciban
24. Dječji vrtić Bjelovar
25. Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar
26. Propagari, obrt za promidžbu i usluge
27. Udruga žena Gudovac
28. Socijalna zadruga "Pružimo ruke"
29. Terme Bjelovar d.o.o.
30. Kulturni i multimedijski centar Bjelovar
31. Općina Veliko Trojstvo
32. OPG Bačak
33. Romska kuća, Veliko Trojstvo
34. Općina Kapela
35. Komunalno Kapela d.o.o.
36. Predstavnici civilnog društva Kapela
37. Općina Rovišće

38. Komunalac Rovišće d.o.o.
39. Vatrogasna zajednica Općine Rovišće
40. Općina Štefanje
41. Gospodarsko komunalni park Štefanje d.o.o.
42. Štefanje poljoprivredna zadruga Općina Veliko Trojstvo

Tabela sa popisom članova Partnerskog vijeća nalazi se u prilogu ove Odluke.

Članak 6.

Na svojoj prvoj sjednici Partnersko vijeće donijet će Poslovnik o radu kojim se utvrđuje način rada vijeća kojim uređuje djelokrug, način rada, sazivanje sjednica kao i druga pitanja bitna za rad partnerskog vijeća.

Koordinacijsko vijeće

Članak 7.

Koordinacijskog vijeće je stalno tijelo osnovano u svrhu i praćenja provedbe Strategije koja se donosi na temelju Zakona o regionalnom razvoju RH. Koordinacijsko vijeće nadopunjuje rad Partnerskog vijeća za veće urbano područje Bjelovar u smislu aktivne koordinacije predstavnika jedinica lokalne samouprave u obuhvatu većeg urbanog područja Bjelovar.

Članak 8.

Koordinacijsko vijeće čine gradonačelnici i načelnici svih gradova i općina koje su u sastavu urbanoga područja, odnosno njihovi zamjenici.

Članak 9.

Koordinacijsko vijeće osniva se Odlukom gradonačelnika grada središta urbanoga područja. Predsjednik Koordinacijskog vijeća bira se na prvoj sjednici.

Članak 10.

Koordinacijsko vijeće sudjeluje u praćenju postupka izrade Strategije i svih njenih dijelova, na način da daje mišljenje na različite faze izrade i provedbe Strategije.

Članak 11.

Na svojoj prvoj sjednici Koordinacijsko vijeće donijet će Poslovnik o radu kojim se utvrđuje *način rada vijeća.*

Članak 12.

Za administrativno-tehničke poslove kroz cijelu provedbu procesa izrade Strategije zadužuje se Upravni odjel za gospodarstvo.

Članak 13.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Grada Bjelovara".

KLASA: 303-01/21-01/12
UR.BROJ: 2103/01-01-21-13
Bjelovar, 18. listopada 2021.

GRADONAČELNIK
Dario Hrebak

PARTNERSKO VIJEĆE
ZA IZRADU STRATEGIJE RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA BJELOVAR
za financijsko razdoblje 2021.2027.

Sastav urbanog područja: GRAD BJELOVAR, OPĆINA VELIKO TROJSTVO, OPĆINA KAPELA, OPĆINA ROVIŠĆE I OPĆINA ŠTEFANJE

Partnersko vijeće za urbano područje sastavljeno je sukladno *načelu ravnomjerne zastupljenosti partnera iz svih jedinica koje čine urbano područje*

U tabeli su navedene institucije koje djeluju na području cijele Bjelovarsko-bilogorske županije pa samim tim i obuhvaćaju cijelo VEĆE URBANO PODRUČJE BJELOVAR na koje se izrada i *donošenje Strategije odnosi.*

Red.br.	Područje		Institucija / Tvrtka	Ime i prezime	
				Član	Zamjenik člana
1.	SASTAV PARTNERSKOG VIJEĆA ZA IZRADU STRATEGIJE RAZVOJA VEĆEG URBANOG PODRUČJA BJELOVAR (Grad Bjelovar - sjedište UP-a i u sastavu četiri općine: Veliko Trojstvo, Kapela, Rovišće i Štefanje)	BJELOVARSKO - BILOGORSKA ŽUPANIJA	Bjelovarsko – bilogorska županija	Marija Jungić	Suzana Raguž Pehar
2.			Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Bjelovar	Srećko Ezgeta	Tomislav Šunjić
3.			JURA - Razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorske županije (regionalni koordinator za BBŽ)	Snježana Bogović Bradvica	Lidija Škaro
4.			Udruženje obrtnika Bjelovar	Gabrijela Marija Patačko	Damir Pavec
5.			HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb- Elektra Bjelovar	Mladen Modrovčić	Andrija Bilek
6.			Županijsko stručno vijeće ravnatelja srednjih škola i učeničkih domova BBŽ	Nataša Vibiral	Dario Malogorski
7.			Hrvatska udruga ravnatelja osnovnih škola- Bjelovarsko-bilogorski ogranak	Anamarija Tuškan	Jasmina Vuković
8.			Veleučilište u Bjelovaru	Tatjana Badrov	Zoran Vrhovski
9.			CUK – Centar za cjeloživotno učenje i kulturu	Zvjezdana Galkowski	Ivana Hrpalo
10.			Gradski muzej Bjelovar	Milan Pavlović	Tomislav Matić
11.			Državni arhiv u Bjelovaru	Martina Krivić Lekić	Petra Špoljarić
12.			Pčelarska udruga "Bilogora" Bjelovar	Davor Taritaš	Goran Pranjić
13.			Udruga voćara "Dar Bilogore"	Nenad Horvat	Davor Krce
14.			Bjelovarski sajam d.o.o.	Zlatko Salaj	Tihomir Čauš
15.		GRAD BJELOVAR - grad središte urbanog područja	Grad Bjelovar	Dario Hrabak	Igor Brajdić
16.			Vodne usluge d.o.o.	Ivan Ivančić	Zoran Bišćan
17.			Komunalac d.o.o.		Josip Heged
18.			Rotor d.o.o.	Stjepan Kusturin	Zvjezdan Kusturin
19.			Gradsko poduzeće za upravljanje sportskim objetima d.o.o.	Marko Mihalinec	Nikola Kovaček
20.			Turistička zajednica Bilogora-Bjelovar	Ana Kelek	
21.			Čazmatrans promet d.o.o.	Alenka Petras	Marko Babić
22.			Pro konzalting d.o.o.	Adela Zobundžija	
23.			Dječji vrtić Ciciban	Branka Biketa Caktaš	Senka Marija Ivanušec
24.			Dječji vrtić Bjelovar	Anna Lauš	Maja Lazić
25.			Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar	Vjeruška Štivić	Neda Adamović
26.			Propagari, obrt za promidžbu i usluge	Slaven Klobučar	
27.			Udruga žena Gudovac	Vesna Belošević	Ljiljana Vincek
28.			Socijalna zadruga "Pružimo ruke"	Mihaela Boltižar	Đurđa Adlešič
29.			Terme Bjelovar d.o.o.	Alica Polović	
30.			Kulturni i multimedijski centar Bjelovar	Denis Hladiš	
31.		OPĆINA VELIKO TROJSTVO	Općina Veliko Trojstvo	Dražen Juranić	Marko Kutanjac
32.			OPG Bačak	Goran Bačak	Jasmina Bačak
33.			Romska kuća, Veliko Trojstvo	Slađana Đurđević	Goran Đurđević
34.		OPĆINA KAPELA	Općina Kapela	Danijel Kovačec	Ivan Babec
35.			Komunalno Kapela d.o.o.	Jasna Bet	Nikolija Baća
36.			Predstavnici civilnog društva Kapela	Zdenko Kržak	Goran Mirosavljević
37.		OPĆINA ROVIŠĆE	Općina Rovišće	Slavko Prišćan	Vojislav Radosavljević
38.			Komunalac Rovišće d.o.o.	Andrija Jendrek	Vojislav Radosavljević
39.			Vatrogasna zajednica Općine	Ivan Kovačević	Goran Vinković
40.		OPĆINA ŠTEFANJE	Općina Štefanje	Silvestar Štefović	Ana Šimunec
41.			Gospodarsko komunalni park Štefanje d.o.o.	Denis Rešček	
42.			Štefanje poljoprivredna zadruga	Mirko Golubić	

Članove partnerskog vijeća za urbano područje imenuje gradonačelnik grada središta urbanoga područja uz prethodno pribavljena mišljenja izvršnih tijela svih JLS-ova s urbanoga područja.

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i državnu imovinu
Odsjek za zaštitu okoliša

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR
Primljeno: 27-11-2025
Klasifikacijska oznaka | Organiz. jedinica
Urudžbeni broj | Prilog | Vrijednost

KLASA: 351-01/25-01/113
URBROJ: 2103-21-25-2
Bjelovar, 24.11.2025.

GRAD BJELOVAR
Trg Eugena Kvaternika 2
43000 Bjelovar

PREDMET: Izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. – potreba provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš odnosno ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš

- mišljenje, daje se

Vašim dopisom, KLASA: 976-01/25-01/08, URBROJ: 2103-1-10-01-25-14 od 05.11.2025. godine, zatražili ste mišljenje o potrebi provođenja postupka strateške procjene odnosno ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Izmjene i dopune Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. Zahtjevu je priložena Odluka o suglasnosti za pokretanje postupka izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 976-01/25-01/08, URBROJ 2103-1-08-01-05-25-4, od 24. listopada 2025. godine), Odluka o strateškim projektima koji se predlažu za financiranje kroz ITU mehanizam kroz dodatak sporazumu – četvrta izmjena (KLASA: 302-01/21-01/11, URBROJ: 2103-1-10-01-25-46, od 14.10.2025. godine), Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine – nacrt izmjena i dopuna, studeni 2025. godine i obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš (Prilog II. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, „Narodne novine" br. 3/17).

Uvidom u dostavljeni zahtjev i dokumentaciju utvrđeno je slijedeće:
Grad Bjelovar je za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.– 2027. (dalje u tekstu: SRUP), proveo postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš. Nakon provedenog postupka gradonačelnik je donio Odluku kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.– 2027. (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-01-22-47, od 18.05.2022. godine). Naknadno je Grad Bjelovar više puta mijenjao prijedlog nacrta SRUP, a za naknadne izmjene i dopune ishodio je mišljenja ovog Upravnog tijela o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš odnosno ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš (KLASA: 351-01/22-01/29, URBROJ: 2103/1-21-22-3, od 06.06.2022. godine, KLASA: 351-01/22-01/52, URBROJ: 2103/1-21-22-2, od 12.09.2022. godine, KLASA: 351-01/22-01/77, URBROJ: 2103/1-21-22-2, od 02.12.2022. godine i KLASA: 351-01/23-01/60, URBROJ: 210321-1/1-23-2, od 04.08.2023. godine), nakon čega je predmetna Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.– 2027., na 22. sjednici Gradskog vijeće Grada Bjelovara, održanoj dana 15.12.2023. godine, usvojena.

Naknadno, na 4. sjednici održanoj 24. listopada 2025. godine, Gradsko vijeće Grada Bjelovara donijelo Odluku o suglasnosti za pokretanje postupka izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 976-01/25-01/08, URBROJ 2103-1-08-01-05-25-4, od 24. listopada 2025. godine). Sukladno navedenom, izmjenama i dopunama SRUP pristupa se radi dodavanja jednog novog strateškog projekta pod nazivom „Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju", a kako bi se mogao financirati iz ITU mehanizma kroz Poziv za izravnu dodjelu, sukladno Uputama za primjenu

Metodologije prioritizacije projekata za ITU mehanizam 2021.-2027., verzija 1.1 kod izmjena Sporazuma o provedbi ITU mehanizma (KLASA: 911-01/22-08/5, URBROJ: 538-06-3-1-1/280-24-9 od 24. rujna 2024.). Ostali sadržaj (ciljevi, pokazatelji i drugi elementi) se ne mijenjaju.

Provedba postupka strateške procjene strategije, plana i programa na okoliš propisana je Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine" broj 80/13, 78/15, 12/18, 118/18) i Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine" broj 3/17).
Sukladno odredbama članka 62. Zakona o zaštiti okoliša Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u strategije, planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju strategije, plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnih utjecaja koje bi strategija, plan i program svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Odredbama članka 63. Zakona o zaštiti okoliša propisano je da se *Strateška procjena obvezno se provodi za:*

- *strategije, planove i programe, njihove izmjene i dopune uključujući i one čija se provedba financira iz sredstava Europske unije, a koji se donose na državnoj, područnoj (regionalnoj) te na lokalnoj razini, iz područja: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, elektroničkih komunikacija, turizma, prostornog planiranja, regionalnog razvoja, gospodarenja otpadom i vodnog gospodarstva kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš;*
- *strategije, planove i programe za koje se prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode utvrdi da mogu imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu.*

Člankom 4. te Prilozima I., II. i III. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine", br. 61/14, 3/17), određeni su zahvati za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš odnosno ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Slijedom naprijed navedenog, obzirom na značajke predmetnih izmjena i dopuna (dodavanja jednog novog strateškog projekta - „Kuća Bakić: novi život kulturne baštine kroz muzejsku interpretaciju", koji obuhvaća rekonstrukciju predmetne zgrade koja se izvodi u postojećem gabaritu, bez dogradnji i nadogradnji za istu namjenu - javnu i društvena (kulturnu ustanovu)), mišljenje ovog Upravnog tijela je da za predmetne izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine, nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš

Pomoćnica pročelnice:

Mila Škojo, dipl.ing.bio.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. U spis predmeta, ovdje

MILA ŠKOJO
HR-64913222612

Elektronički potpisano: 25.11.2025T08:47:12 (UTC:2025-11-25T07:47:122)
Provjera: https://epotpis.rdd.hr/provjera
Broj zapisa: 3c929631-cfeb-4103-a19f-39225cf56434

Kontrolni broj: 1764056832
Bjelovarsko-bilogorska županija

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode
Odsjek za zaštitu okoliša

Republika Hrvatska
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR

Primljeno: 07-08-2023		
Klasifikacijska oznaka	Organiz. jedinica	
Urudžbeni broj	Prilog	Vrijednost

KLASA: 351-01/23-01/60
URBROJ: 2103-21-1/1-23-2
Bjelovar, 04.08.2023.

GRAD BJELOVAR
Trg Eugena Kvaternika 2
43000 Bjelovar

PREDMET: Izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. – potreba provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš odnosno ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš

- mišljenje, daje se

Vašim dopisom, KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-10-1-23-61 od 26. srpnja 2023. godine, zatražili ste mišljenje o potrebi provođenja postupka strateške procjene odnosno ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Izmjene i dopune Strategija razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (dalje u tekstu: izmjene i dopune Strategije VUPBJ). U prilogu zahtjeva dostavili ste kratak opis planiranih izmjena i dopuna Strategije VUPBJ i obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš (Prilog II. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, „Narodne novine" br. 3/17).

Uvidom u dostavljeni zahtjev i dokumentaciju utvrđeno je slijedeće:
Grad Bjelovar je za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.– 2027. proveo postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš. Nakon provedenog postupka gradonačelnik je donio Odluku kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.– 2027. (KLASA: 302-01/21-01/13, URBROJ: 2103-1-01-22-47, od 18.05.2022. godine). U međuvremenu, a vezano uz izmjene u procesu ulaska Grada Bjelovara kao grada središta Većeg urbanog područja Bjelovar u ITU mehanizam, pri čemu je usvojen Integrirani teritorijalni program, a nastavno na njegovo usvajanje, od strane nadležnog Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije zaprimljene su izmjene Kriterija za odabir operacija i pripadajuće metodologije za projekte koji će se provoditi putem ITU mehanizma, kao i dopune Metodologije prioritizacije projekata za ITU mehanizam 2021.-2027., verzija 1.1. te uključujući zaključke i prijedloge nakon odrađenih radnih sastanaka na temu projekata koji se predlažu za financiranje kroz ITU mehanizam s nadležnim Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, provedene su izmjene i dopune konačnog prijedloga nacrta Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. - 2027. kako slijedi:

- Projekt „Digitalno-inovacijski centar - HUB.in Bjelovar" preimenovan je u naziv „Digitalno-inovacijski centar", ostali podaci se ne mijenjaju.
- Projekt „Poslovni inkubator Jabučeta" preimenovan je u naziv „Višenamjenski centar Jabučeta", ostali podaci se ne mijenjaju.
- Projekt „Razvojni centar Rovišće" preimenovan je u naziv „Višenamjenski centar Rovišće". Mijenja se lokacija provedbe projekta pri čemu se više isti neće provoditi na k.č.br. 3046, 3047, 3048, 3067, 3069, 3070, 3071, k.o. Predavac (lokacija bivšeg vojnog voćnjaka) te se neće provoditi radovi na izgradnji novog objekta. Projekt „Višenamjenski centar Rovišće" realizirat će se na postojećem (već izgrađenom) objektu u Rovišću te će se provesti uređenje i opremanje objekta za društvenu namjenu u okviru višenamjenske infrastrukture. Projekt će se provesti na postojećem objektu, katastarska općina: 301396, ROVIŠĆE; broj ZK uloška: 1362 (katastarske čestice 512).
- Projekt „Pješačko-biciklistička staza s oborinskom odvodnjom u naselju Gornje Plavnice" briše se s popisa strateških projekata VUPBJ.
- Projekt „Revitalizacija zgrade u Frajtićevoj ulici" preimenovan je u naziv „Centar za osobe s intelektualnim teškoćama", ostali podaci se ne mijenjaju.
- Projekt „Integriranim razvojem do kvalitetnijih javnih usluga" vraća naziv u „Revitalizacija zgrade Stare komande", ostali podaci se ne mijenjaju.
- Projekt „Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac" briše se s popisa strateških projekata VUPBJ.
- Projekt „Uređenje i opremanje dječjih igrališta" briše se s popisa strateških projekata VUPBJ.
- Projekt „Zeleni centar Bjelovar', dodaje se na popis strateških projekata VUPBJ. Za isti se prilaže Glavni projekt TRŽNICA SA JAVNOM PODZEMNOM GARAŽOM na k.č.br. 3346/1 k.o. Bjelovar, T.D. 35/21, Z.O.P: 119/21 i pravomoćna Građevinska dozvola KLASA: UP/I-361-03/22- 01/000029, URBROJ: 2103-01-06-9-22-0035, Bjelovar, 03.11.2022. (pravomoćna od 28.11.2022.). Projekt uključuje i uređenje dječjeg igrališta u parku na Trgu hrvatskih branitelja, k.č.br. 3515, k.o. Bjelovar, koji je bio dio dječjih igrališta planiranih za provedbu kroz projekt zajedničkog naziva „Uređenje i opremanje dječjih

igrališta“ te je isti prošao postupak ocjene o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš.

- Projekt „GardenHouse“ dodaje se na popis strateških projekata. Obuhvat projektnog zadatka obuhvaća k.č.br. 651/1, 651/2, 700/1, 700/2, dio k.č.br. 650/1, 650/2, 698/3, 699, 703/1, 703/2 i 703/3, k.o. Veliko Korenovo, Ulica Veliko Korenovo b.b., Veliko Korenovo, Bjelovar. Prilaže se Idejno rješenje Turističkog naselja Veliko Korenovo koje uključuje zgradu ugostiteljsko/turističke namjene - zgrada recepcije i restorana i 35 smještajnih jedinica, Z.O.P 04/2022, T.D. 04/2022-A, (FLET d.o.o. Čakovec, projektant Matija Novak, mag.ing.arch. (A 4883).) Prilaže se i Rješenje kojim nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, KLASA: UP/I 351-03/23-10/02, URBROJ: 2103-21-1/1-23-14 od 25.7.2023.
- Projekt „Poduzetnički inkubator Bjelovar“ dodaje se na popis strateških projekata. Poduzetnički inkubator Bjelovar planira se u postojećoj zgradi na Trgu hrvatskih branitelja 15, kat. čest. 1969/3, k.o. Grad Bjelovar, ZK broj:5565, a za koju su građevinski radovi na konstruktivnoj obnovi te cjelovitoj obnovi (energetska obnova i unutarnje uređenje) u tijeku te se financiraju iz NPOO i FSEU.
- Projekt „HUB.in Bjelovar“ dodaje se na popis strateških projekata te isti obuhvaća opremanje IKT i uredskom opremom zgrade budućeg Digitalno-inovacijskog centra te zgrade budućeg Poduzetničkog inkubatora

Provedba postupka strateške procjene strategije, plana i programa na okoliš propisana je Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 78/15, 12/18, 118/18) i Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 3/17).

Sukladno odredbama članka 62. Zakona o zaštiti okoliša Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u strategije, planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju strategije, plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnih utjecaja koje bi strategija, plan i program svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Odredbama članka 63. Zakona o zaštiti okoliša propisano je da se *Strateška procjena obvezno se provodi za:*

- *strategije, planove i programe, njihove izmjene i dopune uključujući i one čija se provedba financira iz sredstava Europske unije, a koji se donose na državnoj, područnoj (regionalnoj) te na lokalnoj razini, iz područja: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, elektroničkih komunikacija, turizma, prostornog planiranja, regionalnog razvoja, gospodarenja otpadom i vodnog gospodarstva kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš;*
- *strategije, planove i programe za koje se prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode utvrdi da mogu imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu.*

Člankom 4. te Prilozima I., II. i III. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 61/14, 3/17), određeni su zahvati za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš odnosno ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Slijedom naprijed navedenog, obzirom na značajke predmetnih izmjena i dopuna (dio projekti briše s popisa strateških projekata, za dio projekata mijenja se samo naziv projekta, a ostali podaci se ne mijenjaju, dio projekta koji se uvrštavaju na popis strateških projekta obuhvaća samo uređenje i opremanje postojećih objekata dok je za ostale projekte koji se uvrštavaju na popis strateških projekta proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš odnosno izdane su građevinske dozvole), smatramo da za predmetne izmjene i dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021. – 2027., nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš

Službenica koja privremeno
obavlja dužnost pročelnika
Arijana Andri, mag.nov.

REPUBLIKA HRVATSKA BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE, GRADNJU, ZAŠTITU OKOLIŠA I ZAŠTITU PRIRODE BJELOVAR

Dostaviti:

1. Naslovu
2. U spis predmeta, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR
GRADSKO VIJEĆE

Na temelju članka 29. i 30. Uredbe (EU) 2021/1060, članka 15. stavka 5. Zakona o regionalnom razvoju („Narodne novine“, broj 147/14, 123/17, 118/18), članka 35. stavka 1. točke 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01 vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 38/09, 150/11, 144/12 i 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) i članka 32. stavka 1. točke 10. Statuta Grada Bjelovara („Službeni glasnik Grada Bjelovara“, broj 2/21) Gradsko vijeće Grada Bjelovara na 22. sjednici održanoj dana 15. prosinca 2023. godine donijelo je

ODLUKU

o donošenju Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.

Članak 1.

Ovom Odlukom donosi se Strategija razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027.

Članak 2.

Strategija razvoja urbanoga područja je akt strateškog planiranja u okviru politike regionalnog razvoja koji služi kao multi-sektorski strateški okvir kojim se planira razvoj urbanoga područja kao cjeline unutar jasno definiranog vremenskog razdoblja, odnosno predstavlja preduvjet za korištenje ITU mehanizma za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviti će se u „Službenom glasniku Grada Bjelovara“.

KLASA: 302-01/23-01/06
URBROJ: 2103-1-02-23-4
Bjelovar, 15. prosinca 2023.

REPUBLIKA HRVATSKA 2 BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA GRAD BJELOVAR, GRADSKO VIJEĆE

PREDSJEDNIK GRADSKOG VIJEĆA
Nenad Martinovski, dipl.oec.

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD BJELOVAR
GRADONAČELNIK

Na temelju članka 38. stavak 5. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine", broj 123/17, 151/22), članka 15. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine", broj 147/14, 123/17, 118/18) i članka 32. stavka 1. točke 19. Statuta Grada Bjelovara („Službeni glasnik Grada Bjelovara", broj 2/21) Gradsko vijeće Grada Bjelovara na 4. sjednici održanoj 24. listopada 2025. godine donosi

ODLUKU

o suglasnosti za pokretanje postupka izmjene i dopune STRATEGIJE RAZVOJA VEĆEG URBANOGA PODRUČJA BJELOVAR za financijsko razdoblje 2021. - 2027.

Članak 1.

Gradsko vijeće Grada Bjelovara suglasno je da Grad Bjelovar kao grad središte Većeg urbanog područja Bjelovar pokrene postupak izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.- 2027.

Članak 2.

Predmet izmjene i dopune Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.- 2027. (u daljnjem tekstu: SRUP) je uvođenje novog strateškog projekta i/ili novih strateških projekata te potencijalno nužnih izmjena i dopuna s ciljem prilagođavanja SRUP-a najavljenim izmjenama i dopunama Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. (u daljnjem tekstu: ITP), a sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategije razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027. (verzija 2.0.) Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije za primjenu Metodologije prioritizacije projekata za ITU mehanizam 2021.-2027., verzija 1.1. kod izmjena Sporazuma o provedbi ITU mehanizma (KLASA: 911-01/22-08/5, URBROJ: 538-06-3-1-1/280-24-9) od 24. rujna 2024. godine, pri čemu se primjenjuje procedura iz točke 4. Metodologiji prioritizacije projekata za ITU mehanizam 2021.-2027, verzija 1.1 (uvođenje novih strateških projekata u SRUP).

Članak 3.

Paralelno uz izmjene i dopune SRUP-a provode se izmjene i dopune provedbenih dokumenata: Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027., Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan Strategije razvoja Većeg urbanog područja Bjelovar (2021. - 2027.).

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Grada Bjelovara“.

KLASA: 976-01/25-01/08
URBROJ: 2103-1-08-01-05-25-4
Bjelovar, 24. listopada 2025.

PREDSJEDNIK GRADSKOG VIJEĆA
Bruno Zadro, dr.med.

Prilog VIII - Dugoročni projekti VUPBJ

Dugoročni projekti VUPBJ prikazani su kroz strateške ciljeve razvoja i mjera VUPBJ, neovisno što će u dugoročnom razdoblju obuhvaćati neke nove strateške ciljeve i mjere ovisno o operativnim ciljevima i mjerama koje će biti na snazi na razini Europske unije te Hrvatske. U Akcijskom planu predviđeni su pod skupnim nazivom, što omogućava potencijalno uključivanje u razvoj i financiranje projekta cijelog ili njegovog dijela odnosno faze, ovisno o financijskim mogućnostima. S obzirom na prethodno opisane kratkoročne i srednjoročne razvojne potrebe i razvojne potencijale na razini razvojnih potreba i potencijala društva, gospodarstva, urbanog okruženja te institucionalnog razvoja, odnosno strateških projekata koji se planiraju provesti u okviru ove Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar a u financijskom razdoblju 2021.-2027. te neće biti predmet vrednovanja u ovom financijskom razdoblju, postoji još potreba za provedbom projekata te njihovih pripremnih aktivnosti koji predstavljaju preduvjete za njihovu potpunu realizaciju poput izrade projektno-tehničke dokumentacije, navedenih u Prilogu VIII.

Dugoročni projekti VUPBJ. Ukoliko se otvore određene mogućnosti za financiranje, a nakon što se prvobitno realiziraju sve mogućnosti za financiranje Strateških projekata u financijskom razdoblju 2021.-2027., a u prethodnom dogovoru s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU, moguće je određene aktivnosti iz popisa Dugoročnih projekata započeti i u ovom financijskom razdoblju 2021.-2027. Ukoliko nastanu određene izmjene, odnosno pronađu se mogućnosti za financiranje, provest će se izmjene/dopune Strategije razvoja većeg urbanog područja Bjelovar za financijsko razdoblje 2021.-2027. te Akcijskog plana, na način da će se izmjene/dopune provesti u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18 (čl. 66), Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliša (NN 3/17) te Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 2.0..

Posebni cilj 1 – Promicanje i unaprjeđenje inovativne i pametne gospodarske transformacije na području VUPBJ – Dugoročni projekti VUPBJ – Skupina I		
Mjera 1.1.	Pružanje podrške jačanju održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i stvaranje radnih mjesta u MSP-ovima	Projekt: **Poduzetnički inkubator**; Nositelj: Općina Kapela; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 20 milijuna HRK (oko 3 milijuna EUR) Projekt: **Izgradnja i opremanje poduzetničkog inkubatora s coworking prostorom**; Nositelj: Općina Veliko Trojstvo; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 5 milijuna HRK (oko 700 tisuća EUR)

		Projekt: **Izgradnja komunalne i druge infrastrukture za Poduzetničku zonu Veliko Korenovo,** Nositelj: Grad Bjelovar; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 80 milijuna HRK (oko 10,6 milijuna EUR) Projekt: **Rekonstrukcija bjelovarske tržnice**, Nositelj: Komunalac Bjelovar d.o.o., Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 30 milijuna HRK (oko 4 milijuna EUR)
Mjera 1.2.	Pružanje podrške razvoju i poboljšanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta kroz konkurentniju PPI	n/p
Mjera 1.3.	Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo kroz značajniju sinergiju s obrazovnim sektorom	Projekt: **STEAM u škole** (opremanje STEAM opremom i STEAM infrastrukturom 5 osnovnih škola čiji je osnivač Grad Bjelovar); Nositelj: Grad Bjelovar; Potrebna nabava STEAM opreme i izvođenje manjih infrastrukturnih radova za STEAM dvorišta – vrt - radionice (izrađeni su glavni projekti s troškovnicima); Procijenjena vrijednost: 8/10 milijuna kuna (oko 1/1,3 milijun EUR); (Projekt je moguće prijaviti u partnerstvu s općinama u sastavu pri čemu bi se uključile i njihove osnovne škole). Projekt: **STEAM centar**; Nositelj: Grad Bjelovar, potrebna projektno tehnička dokumentacija opremanja STEAM opremom (u objektu i izvan objekta – prijedlog objekt u naselju Kokinac); Procijenjena vrijednost: 20 milijuna HRK (2,7 mil EUR)
Posebni cilj 2 - Očuvanje okruženja kroz uspostavu i razvoj zelene infrastrukture i promicanje kružnog gospodarstva - Dugoročni projekti VUPBJ – Skupina II		
Mjera 2.1.	Promicanje energetske učinkovitosti i razvoja/implementacije pametnih energetskih sustava	Projekt: **Pilot projekt – Općina Rovišće**; Provedba mjera energetske učinkovitosti, Provedba elemenata zelene infrastrukture na balkonima zgrade, na čestici zgrade te preobrazba postojeće nefunkcionalne zelene površine u zelenu infrastrukturu na čestici zgrade, postavljanje punionice za automobile i parkiralište za bicikle, Potrebno izraditi projektno-tehničku dokumentaciju, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 4 milijuna HRK (oko 500 tisuća EUR) Projekt: **Implementacija Pametnih digitalnih rješenja (IoT) u javne zgrade za upravljanje potrošnjom energije,** Nositelj: Grad Bjelovar, Potrebno izraditi projektno-tehničku dokumentaciju, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 4 milijuna HRK (oko 500 tisuća EUR)
Mjera 2.2.	Unaprjeđenje kvalitete življenja te promicanje zaštite i očuvanja okoliša, prirode i bioraznolikosti razvojem/implementacijom pametnih mjernih čvorišta i "zelenom" mobilnošću	Projekt: **Mjerenje kvalitete zraka, elektromagnetskog zračenja, buke na području Bjelovara** (minimalno praćenje lebdećih čestica (PM10 i PM2,5), ozon (O3), dušikov dioksid (NO2), sumpor dioksid (SO2) te ostalo, postavljanje u blizini prometnica veće gustoće prometa, u blizini industrijskih (gospodarskih) zona i pojedinačnih proizvodnih i prerađivačkih objekata uz mjerenje razine buke; Nositelj: Grad Bjelovar; potrebna projektno-tehnička dokumentacija i radovi na

		postavljanju mjernih uređaja, Procijenjena vrijednost: 4 milijuna HRK (oko 550 tisuća EUR); fazni projekt Projekt: **Projektno-tehnička dokumentacija za pješačko-biciklističku infrastrukturu na području VUPBJ i radovi**; Nositelj: Grad Bjelovar, Partneri: Općine Kapela, Rovišće, Veliko Trojstvo, Štefanje; Potrebna izrada cjelokupne projektno tehničke dokumentacije i potrebnih elaborata za ishođenje građevinskih dozvola u okviru kojih bi projektiralo oko 20-30 kilometara pješačko-biciklističkih staza (uz potrebne mostove) koje bi povezale Bjelovar i općine u sastavu bilo u svrhu sporta, turizma, ali svakako s ciljem poboljšanja kvalitete življenja stanovnika i osiguranja sigurnosti na području VUPBJ za sve stanovnike, a naročito djecu; Procijenjena vrijednost: 2,5 milijuna kuna (oko 330 tisuća EUR); Nakon izrade projektno-tehničke dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola i suglasnosti, moguće je u budućem razdoblju započeti s radovima koji se mogu provoditi fazno, s obzirom da je procijenjena vrijednost ukupnih radova oko 100 milijuna HRK (oko 14 milijuna EUR). Projekt: **Izgradnja skloništa za napuštene životinje**; Nositelj: Grad Bjelovar; postoji djelomično izrađen glavni projekt, potrebno ažuriranje i građevinska dozvola, Procijenjena vrijednost: 40 milijuna HRK (oko 5,3 mil EUR) Projektna ideja: **Izgradnja sustava pješačko-biciklističkih staza u Bjelovaru** (naglasak na naselje Sjever zbog izgradnje nove osnovne škole i sigurnosti djece prilikom kretanja prometnicama prema i od škole), Nositelj: Grad Bjelovar, Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 100 milijuna HRK (oko 13 milijuna EUR) Projektna ideja: **Ozelenjivanje grada**, Nositelj: Grad Bjelovar, Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 30 milijuna HRK (oko 4 milijuna EUR) Projektna ideja: **Izgradnja pješačko-biciklističke staze s kišnim vrtovima u naselju Gornje Plavnice, Nositelj: Grad Bjelovar;** Projektno-tehnička dokumentacija je u procesu ažuriranja te će se ishodovati nova građevinska dozvola s obzirom da je postojeća istekla; Procijenjena vrijednost: 20 milijuna HRK (oko 2,6 milijuna EUR) Projektna ideja: **Rekonstrukcija, izgradnja, uređenje i opremanje dječjih igrališta** (45 postojeća dječja igrališta + izgradnja novih uz dječje igralište prilagođeno djeci s teškoćama u razvoju), Nositelj: Grad Bjelovar, Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 5 milijuna HRK (oko 700 tisuća EUR)
Mjera 2.3.	Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo	Projekt: **Izgradnja postrojenja za punjenje vode za piće**; Nositelj: Grad Bjelovar, ; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje;

		Procijenjena vrijednost: 40 milijuna HRK (oko 5,4 milijuna EUR) Projekt: **Izgradnja geotermalnog toplovoda**, Nositelj: Grad Bjelovar, ; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 100 milijuna HRK (oko 15 milijuna EUR), fazni projekt Projekt: **Izgradnja postrojenja za proizvodnju vodika**, Nositelj: Grad Bjelovar ili Komunalac Bjelovar d.o.o.; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 40 milijuna HRK (oko 5,4 milijuna EUR) Projekt: **Recikliranje, prerada i ponovna upotreba otpada od tkanine**, Nositelj: Komunalac Bjelovar d.o.o., Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 30 milijuna HRK (oko 4 milijuna EUR)
Posebni cilj 3 - Razvoj kvalitete življenja kroz unaprjeđenje uključivih i kvalitetnih javnih usluga za sve skupine stanovništva - Dugoročne projekti – Skupina III		
Mjera 3.1.	Unaprjeđenje efektivnosti i efikasnosti odgoja i/ili obrazovanja i/ili osposobljavanja i/ili cjeloživotnog učenja kroz unapređenje ljudskih, prostornih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta	Projekt: **Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića u naselju Ždralovi, Bjelovar**; Nositelj: Grad Bjelovar; Izrađena projektno-tehnička dokumentacija i građevinska dozvola, potrebni radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 11 milijuna HRK (oko 1,5 milijun EUR) – u tijeku, potrebno sufinanciranje Projekt: **Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića u ulici Viktora Bubnja, Bjelovar**; Nositelj: Grad Bjelovar; ; Izrađena projektno-tehnička dokumentacija i građevinska dozvola, potrebni radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 15 milijuna HRK (oko 2 milijuna EUR) - u tijeku, potrebno sufinanciranje Projekt: **Uređenje i opremanje I. osnovne škole Bjelovar i Područne škole Nove Plavnice**; Nositelj: Grad Bjelovar; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, potrebni su radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 8 milijuna HRK (oko 1,1 milijun EUR) Projekt: **Uređenje i opremanje II. Osnovne škole Bjelovar – matična i područna škola**; Nositelj: Grad Bjelovar; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, potrebni su radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 3 milijuna HRK (oko 400 tisuća EUR) Projekt: **Uređenje i opremanje III. Osnovne škole Bjelovar i Područne škole Veliko Korenovo i Područne škole Gudovac**; Nositelj: Grad Bjelovar; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, potrebni su radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 7 milijuna HRK (oko 1 milijun EUR) Projekt: **Izgradnja Područne škole IV. Osnovne škole Bjelovar sa školsko-sportskom dvoranom**; Nositelj: Grad Bjelovar; ishođena građevinska dozvola, potrebni radovi na izgradnji i opremanju; Procijenjena vrijednost: 80 milijuna HRK (oko 11 milijuna EUR) Projekt: **Izgradnja i opremanje područnog dječjeg vrtića**, Nositelj: Općina Rovišće; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje;

		Procijenjena vrijednost: 5 milijuna HRK (oko 700 tisuća EUR) Projekt: **Izgradnja i opremanje školsko-sportske dvorane**; Nositelj: Općina Kapela; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 12 milijuna HRK (oko 1,6 milijuna EUR) Projekt: **Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića**; Nositelj: Općina Kapela; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 10 milijuna HRK (oko 1,4 milijun EUR) Projekt: **Proširenje kapaciteta dječjeg vrtića u Velikom Trojstvu**; Nositelj: Općina Veliko Trojstvo; ; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 3 milijuna HRK (oko 400 tisuća EUR)
Mjera 3.2.	Promicanje socioekonomskog uključenja marginaliziranih zajednica i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama	Projekt: **Mali svemir (Rehabilitacijski centar za djecu i mlade s teškoćama u razvoju)**; Nositelj: Grad Bjelovar; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 10 milijuna kuna (oko 1,3 milijuna EUR); Mogućnost kombinacije rehabilitacijskog centra s elementima smještaja (hotela) i sadržaja povezanih s projektom Terme Bjelovaru (Faza IV. Projekta Terme Bjelovar) okviru zdravstvenog turizma pri čemu bi vrijednost investicije bila oko 40-60 milijuna HRK (oko 5-8 milijuna EUR) Projekt: **Izgradnja i opremanje socijalnih stanova**; Nositelj: Općina Kapela; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 10 milijuna HRK (oko 1,4 milijun EUR) Projekt: **Izgradnja socijalne ustanove za osobe s invaliditetom**; Nositelj: Općina Kapela; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 15 milijuna HRK (oko 2 milijuna EUR) Projekt: **Izgradnja i opremanje stanova za mlade**; Nositelj: Općina Rovišće; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje, Procijenjena vrijednost: 25 milijuna HRK (oko 3,4 milijun EUR) Projekt: **Zelena oaza u blizini grada** (socijalno poduzetništvo, zeleni buffer grada), potrebna projektno tehnička dokumentacija; Procijenjena vrijednost: 20 milijuna HRK (oko 2,7 mil EUR)
Mjera 3.3.	Unaprjeđenje sektora javne uprave i javnih usluga na korist unaprjeđenja kvalitete	Projekt: **Pametna mobilnost** (sustav videonadzora, pametni parking); Nositelj: Grad Bjelovar (u partnerstvu s Općinama); Procijenjena vrijednost: 30 milijuna HRK (oko 4 milijuna EUR)
Mjera 3.4.	Razvoj prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru zdravstva i socijalne skrbi na području VUPBJ	Projekt**: Izgradnja doma za stare i nemoćne**; Nositelj: Općina Kapela; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 15 milijuna HRK (oko 2 milijuna EUR) Projekt: **Izgradnja i opremanje hospicija (palijativna zdravstvena skrb)**; Nositelj: Općina Štefanje; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i

		opremanje; Procijenjena vrijednost: 15 milijuna kuna (oko 2 milijuna EUR)
Mjera 3.5.	Unaprjeđenje usluga koje promiču aktivnost zajednice (uključujući sport) povećanjem prostornih i tehnoloških kapaciteta	Projekt: **Izgradnja i opremanje centra za udruge**; Nositelj: Općina Kapela; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 8 milijuna HRK (oko 1,1 milijun EUR) Projekt: **Izgradnja i opremanje zatvorene jahaonice**; Nositelj: Grad Bjelovar; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 4 milijuna HRK (oko 530 tisuća EUR) Projekt: **Rekonstrukcija atletskog stadiona**; Nositelj: Grad Bjelovar; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 18 milijuna HRK (oko 2,4 milijuna EUR) Projekt: **Rekonstrukcija i opremanje streljane**, Nositelj: Grad Bjelovar; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 6 milijuna HRK (oko 800 tisuća EUR) Projekt**: Izgradnja hipodroma na otvoreno s popratnim sadržajima**; Nositelj: Općina Veliko Trojstvo; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 3 milijuna HRK (oko 400 tisuća EUR) Projektna ideja: **Rekonstrukcija igrališta u Velikom Trojstvu u višenamjensko urbano igralište**, Nositelj: Općina Veliko Trojstvo; Potrebna projektno-tehnička dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 2 milijuna HRK (oko 300 tisuća EUR) Projekt: **Uređenje i opremanje javne infrastrukture u Bjelovaru, Rovišću, Velikom Trojstvu, Kapeli i Štefanju** (Pojedinačni projekti po nositelju – postavljanje fotonapona i/ili solarnih panela i/ili drugih OIE rješenja za grijanje/hlađenje javnih objekata, obnova postojećih i/ili izgradnja novih dječjih igrališta pri čemu barem jedno dječje igralište treba biti prilagođeno djeci s teškoćama u razvoju, povećanje zelenih površina i parkova i ozelenjivanje niskim i visokim raslinjem, zelenih parkirališta, parkovi za pse, punionica za električne automobile, senzorni vrtovi, informativni interaktivni paneli o bioraznolikosti i prirodnoj baštini – fazni projekti); potrebna projektno tehnička dokumentacija i radovi te opremanje; Procijenjena ukupna vrijednost: 50 milijuna HRK (oko 7 milijuna EUR) Projektna ideja: **Rekonstrukcija i opremanje sportskog centra Gudovac,** Nositelj: Grad Bjelovar, Projektno tehnička dokumentacija izrađena, Procijenjena ukupna vrijednost: 10 milijuna HRK (oko 1,3 milijuna EUR) Projektna ideja: **Kulturno-rekreativni park Borik** (rekonstrukcija i uređenje postojećeg rekreativnog parka Borik te uređenje i stavljanje u kulturno-turističku funkciju vodotoranj – interpretacijski centar na temu Domovinskog rata, vidikovac, ugostiteljski sadržaj, rekreativni sadržaj, zelena infrastruktura), Nositelj: Grad Bjelovar, Potrebna projektno-tehnička

		dokumentacija, radovi i opremanje; Procijenjena vrijednost: 20 milijuna HRK (oko 2,6 mil EUR)
Posebni cilj 4 - Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti na području VUPBJ - Dugoročni projekti – Skupina IV		
Mjera 4.1.	Pružanje podrške razvoju civilnog sektora i daljnja sinergija sa sektorima koji se tiču razvoja društva i zajednice	*Projektne ideje kroz prethodne mjere.*
Mjera 4.2.	Razvoj i implementacija prostornih i tehnoloških kapaciteta te širenje usluga u sektoru kulture, prirodne baštine i održivog turizma	Projekt: **Tehničko opremanje Doma kulture**; Nositelj: Grad Bjelovar; projektno-tehnička dokumentacija je izrađena, potrebno nabaviti potrebnu tehničku opremu – profesionalna rasvjeta, profesionalni audio sustav, softwareom i ostalom scenskom opremom; Procijenjena vrijednost: 12 milijuna HRK (oko 1,6 milijuna EUR) Projekt: **Rekreativni sadržaji i šetnice – Faza III Terme Bjelovar**, Nositelj: Grad Bjelovar; potrebna projektno-tehnička dokumentacija i radovi na uređenju i opremanju površine dječjim igralištem, adrenalinskim parkom, teniskim terenom i ostalim sportskim terenima (odbojka, košarka), uređenje okoliša i ozelenjivanje; Procijenjena vrijednost: 3 milijuna HRK (oko 400 tisuća EUR) Projekt: **Hotelski smještaj i popratni sadržaji – Faza IV Terme Bjelovar**; potrebna projektno-tehnička dokumentacija i radovi na izgradnji, uređenju i opremanju hotelskog smještaja i popratnih sadržaja; Procijenjena vrijednost: 60 milijuna HRK (oko 8 milijuna EUR) Projekt: **Izgradnja šetnice Veliko Korenovo-Narta**; Nositelji: Grad Bjelovar i Općina Štefanje, potrebna projektno-tehnička dokumentacija i radovi na izgradnji i opremanju šetnice; Procijenjena vrijednost: 4 milijuna HRK (oko 550 tisuća EUR) Projekt: **Izgradnja šetnice uz vodotok rijeke Česme**; Nositelj: Općina Štefanje, potrebna projektno-tehnička dokumentacija i radovi na izgradnji i opremanju šetnice; Procijenjena vrijednost: 4 milijuna HRK (oko 550 tisuća EUR) Projekt: **Revitalizacija vojnog bunkera iz Drugog svjetskog rata i objekta u turističku funkciju**; Nositelj: Općina Štefanje, potrebna projektno-tehnička dokumentacija i radovi na uređenju i opremanju vojnog bunkera te napuštenog objekta bivše turističke namjene u novu kulturno-turističku namjenu u okviru koje će se projekt povezati s projektom koji se financira iz ITU mehanizma – Radovi na uređenju i opremanju društvenog doma u Narti (sa sportskom dvoranom) u dijelu koji se odnosi na uređenje prostora za budući Interpretacijski centar vojne povijesti čije će se aktivnosti povezati s ovom projektnom idejom. Predmetno će se moći razvijati nakon rješavanja imovinskih odnosa; Procijenjena vrijednost: 20 milijuna HRK (oko 2.654.456,17 mil EUR)

		Projekt: **Sportsko-rekreativni park Sjever**, Nositelj: Grad Bjelovar, Postoji idejno rješenje, potrebna druga projektno-tehnička dokumentacija; Procijenjena vrijednost: 30 milijuna HRK (oko 4 mil EUR)
Mjera 4.3.	Unaprjeđenje sigurnosti na području VUPBJ	Projektna ideja: **Video nazor javnih površina, Nositelj: Grad Bjelovar,** Nositelj: Grad Bjelovar (u partnerstvu s Općinama); Procijenjena vrijednost: 50 milijuna HRK (oko 6,6 milijuna EUR)